Biblia Takatifu

Portions of the New Testament in the Swahili Language of Kenya, Mozambique, Somalia, and Tanzania, translation by Dr. Johann Ludvig Krapf completed in 1850

Biblia Takatifu

Portions of the New Testament in the Swahili Language of Kenya, Mozambique, Somalia, and Tanzania, translation by Dr. Johann Ludvig Krapf completed in 1850

Public Domain

Language: Kiswahili (Swahili)

Dialect: Kimvita

Translation by: Dr. Johann Ludvig Krapf

2014-08-25

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 13 Jul 2024 from source files dated 31 Aug 2023
62071dc0-70e6-5b86-b569-c1b45e7771bd

Contents

MATHAYO MTAKATIFU 1
MARKO MTAKATIFU 38
LUKA MTAKATIFU 62
YOHANA MTAKATIFU 102
MATENDO YA MITUME 132
WARUMI 173
1 WAKORINTHO 191
2 WAKORINTHO 208
WAGALATIA 219
WAEFESO 225
WAKOLOSAI 231
1 WATHESALONIKE 235
2 WATHESALONIKE 239
1 TIMOTHEO 241
2 TIMOTHEO 246
TITO 250
FILEMONI 252
WAEBRANIA 253
WARAKA WA YAKOBO 266
1 PETRO 271
2 PETRO 276
1 YOHANA 279
2 YOHANA 284
3 YOHANA 285
WARAKA WA YUDA 286
UFUNUO WA YOHANA 288

INJILI KAMA ALIVYOIANDIKA
MATHAYO MTAKATIFU

1 Yesu Kristo alikuwa mzawa wa Daudi, mzawa wa Abrahamu. Hii
ndiyo orodha ya ukoo wake: 2 Abrahamu alimzaa Isaka, Isaka alimzaa
Yakobo, Yakobo alimzaa Yuda na ndugu zake, 3 Yuda alimzaa Faresi na Zera
(mama yao alikuwa Tamari), Faresi alimzaa Hesroni, Hesroni alimzaa Rami,
4 Rami alimzaa Aminadabu, Aminadabu alimzaa Nashoni, Nashoni alimzaa
Salmoni, 5 Salmoni alimzaa Boazi (mama yake Boazi alikuwa Rahabu).
Boazi na Ruthi walikuwa wazazi wa Obedi, Obedi alimzaa Yese, 6 naye Yese
alimzaa Mfalme Daudi. Daudi alimzaa Solomoni (mama yake Solomoni
alikuwa mke wa Uria). 7 Solomoni alimzaa Rehoboamu, Rehoboamu al-
imzaa Abiya, Abiya alimzaa Asa, 8 Asa alimzaa Yehoshafati, Yehoshafati
alimzaa Yoramu, Yoramu alimzaa Uzia, 9 Uzia alimzaa Yothamu, Yothamu
alimzaa Ahazi, Ahazi alimzaa Hezekia, 10 Hezekia alimzaa Manase, Manase
alimzaa Amoni, Amoni alimzaa Yosia, 11 Yosia alimzaa Yekonia na ndugu
zake. Huo ulikuwa wakati Wayahudi walipopelekwa uhamishoni Babuloni.
12 Baada ya Wayahudi kupelekwa uhamishomi Babuloni: Yekonia alimzaa
Shealtieli, Shealtieli alimzaa Zerobabeli, 13 Zerobabeli alimzaa Abiudi, Abi-
udi alimzaa Eliakimu, Eliakimu alimzaa Azori, 14 Azori alimzaa Zadoki,
Zadoki alimzaa Akimu, Akimu alimzaa Eliudi, 15 Eliudi alimzaa Eleazeri,
Eleazeri alimzaa Mathani, Mathani alimzaa Yakobo, 16 Yakobo alimzaa
Yosefu, aliyekuwa mume wake Maria, mama yake Yesu, aitwaye Kristo.
17 Basi, kulikuwa na vizazi kumi na vinne tangu Abrahamu mpaka Daudi,
vizazi kumi na vinne tangu Daudi mpaka Wayahudi walipochukuliwa
mateka Babuloni, na vizazi kumi na vinne tangu kuchukuliwa mateka
mpaka wakati wa Kristo. 18 Basi, hivi ndivyo Yesu Kristo alivyozaliwa:
Maria, mama yake, alikuwa ameposwa na Yosefu. Lakini kabla hawajakaa
pamoja kama mume na mke, alionekana kuwa mja mzito kwa uwezo
wa Roho Mtakatifu. 19 Yosefu, mumewe, kwa vile alikuwa mwadilifu,
hakutaka kumwaibisha hadharani; hivyo alikusudia kumwacha kwa siri.
20 Alipokuwa bado anawaza jambo hilo, malaika wa Bwana alimtokea
katika ndoto, akamwambia, “Yosefu, mwana wa Daudi, usiogope kum-
chukua Maria awe mke wako, maana amekuwa mja mzito kwa uwezo
wa Roho Mtakatifu. 21 Atajifungua mtoto wa kiume, nawe utampa jina
Yesu, kwa kuwa yeye atawaokoa watu wake kutoka katika dhambi zao.”
22 Basi, haya yote yalitukia ili litimie lile neno Bwana alilosema kwa njia
ya nabii: 23 “Bikira atachukua mimba, atamzaa mtoto wa kiume, naye
ataitwa Emanueli” (maana yake, “Mungu yu pamoja nasi”). 24 Hivyo,
Yosefu alipoamka usingizini alifanya kama malaika huyo alivyomwambia,
akamchukua mke wake nyumbani. 25 Lakini hakumjua kamwe kimwili hata
Maria alipojifungua mtoto wa kiume. Naye Yosefu akampa jina Yesu.

2

1 Yesu alizaliwa mjini Bethlehemu, mkoani Yudea, wakati Herode
alipokuwa mfalme. Punde tu baada ya kuzaliwa kwake, wataalamu wa
nyota kutoka mashariki walifika Yerusalemu, 2 wakauliza, “Yuko wapi
mtoto, Mfalme wa Wayahudi, aliyezaliwa? Tumeiona nyota yake ilipo-
tokea mashariki, tukaja kumwabudu.” 3 Mfalme Herode aliposikia hayo,

alifadhaika, yeye pamoja na wakazi wote wa Yerusalemu. 4 Basi akawaita
pamoja makuhani wakuu wote na walimu wa Sheria, akawauliza, “Kristo
atazaliwa wapi?” 5 Nao wakamjibu, “Mjini Bethlehemu, mkoani Yudea.
Ndivyo nabii alivyoandika: 6 Ewe Bethlehemu katika nchi ya Yuda, kwa
vyovyote wewe si mdogo kabisa kati ya viongozi wa Yuda; maana kwako
atatokea kiongozi atakayewaongoza watu wangu, Israeli.” 7 Hapo, Herode
aliwaita faraghani hao wataalamu wa nyota, akawauliza wakati hasa ile
nyota ilipowatokea. 8 Kisha akawatuma Bethlehemu akisema, “Nendeni
mkachunguze kwa makini habari za mtoto huyo. Mkisha mpata nileteeni
habari ili nami niende nikamwabudu.” 9 Baada ya kumsikiliza mfalme, hao
wataalamu wa nyota wakaenda. Kumbe ile nyota waliyokuwa wameiona
upande wa mashariki iliwatangulia hata ikaenda kusimama juu ya ma-
hali pale alipokuwa mtoto. 10 Walipoiona hiyo nyota, walifurahi mno.
11 Basi, wakaingia nyumbani, wakamwona yule mtoto pamoja na Maria
mama yake; wakapiga magoti, wakamsujudia. Kisha wakafungua hazina
zao, wakampa zawadi: dhahabu, ubani na manemane. 12 Mungu ali-
waonya katika ndoto wasimrudie Herode; hivyo wakarudi makwao kwa
njia nyingine. 13 Baada ya wale wageni kuondoka, malaika wa Bwana alim-
tokea Yosefu katika ndoto, akamwambia, “Amka! Mchukue mtoto pamoja
na mama yake, mkimbilie Misri. Kaeni huko mpaka nitakapokwambia,
maana Herode anakusudia kumwua huyu mtoto.” 14 Hivyo, Yosefu aliamka,
akamchukua mtoto pamoja na mama yake, akaondoka usiku, akaenda
Misri. 15 Akakaa huko mpaka Herode alipokufa. Jambo hilo lilifanyika ili
neno alilosema Bwana kwa njia ya nabii litimie: “Nilimwita Mwanangu
kutoka Misri.” 16 Herode alipogundua kwamba wale wataalamu wa nyota
walikuwa wamemhadaa, alikasirika sana. Akaamuru watoto wote wa
kiume mjini Bethlehemu na kandokando yake wenye umri wa miaka miwili
na chini yake wauawe. Alifanya hivyo kufuatana na muda aliopata kujua
kutoka kwa wale wataalamu wa nyota. 17 Ndivyo yalivyotimia maneno
yaliyosemwa kwa njia ya nabii Yeremia: 18 “Sauti imesikika mjini Rama,
kilio na maombolezo mengi. Raheli anawalilia watoto wake, wala hataki ku-
tulizwa, maana wote wamefariki.” 19 Baada ya kifo cha Herode, malaika wa
Bwana alimtokea Yosefu katika ndoto kule Misri, 20 akamwambia, “Amka!
Mchukue mtoto pamoja na mama yake, urudi tena katika nchi ya Israeli,
maana wale waliotaka kumwua mtoto huyo wamekwisha kufa.” 21 Basi,
Yosefu aliamka, akamchukua mtoto pamoja na mama yake, akarejea katika
nchi ya Israeli. 22 Lakini Yosefu aliposikia kwamba Arkelao mwanawe
Herode alikuwa mfalme wa Yudea mahali pa baba yake, aliogopa kwenda
huko. Naye baada ya kuonywa katika ndoto, alikwenda katika mkoa wa
Galilaya, 23 akahamia katika mji uitwao Nazareti. Ndivyo yalivyotimia
maneno yaliyonenwa kwa njia ya manabii: “Ataitwa Mnazare.”

3

1 Siku hizo Yohane Mbatizaji alitokea, akaanza kuhubiri katika jangwa
la Yudea: 2 “Tubuni, maana Ufalme wa mbinguni umekaribia.” 3 Huyu
Yohane ndiye yule ambaye nabii Isaya alinena juu yake aliposema: “Sauti
ya mtu imesikika jangwani: Mtayarishieni Bwana njia yake, nyoosheni
vijia vyake.” 4 Yohane alivaa vazi lililoshonwa kwa manyoya ya ngamia,
na ukanda wa ngozi kiunoni mwake. Chakula chake kilikuwa nzige na
asali ya mwituni. 5 Basi, watu kutoka Yerusalemu, kutoka mkoa wote

wa Yudea na sehemu zote za kandokando ya mto Yordani, walimwen-
dea, 6 wakaziungama dhambi zao, naye akawabatiza katika mto Yordani.
7 Lakini alipowaona Mafarisayo wengi na Masadukayo wanamjia ili awaba-
tize, aliwaambia, “Enyi kizazi cha nyoka! Ni nani aliyewadokezea kwamba
mnaweza kuiepuka ghadhabu inayokuja? 8 Onyesheni basi kwa matendo,
kwamba mmetubu kweli. 9 Msidhani kwamba mtaweza kujitetea kwa
kusema, Baba yetu ni Abrahamu! Nawaambieni hakika, Mungu anaweza
kuyafanya mawe haya yawe watoto wa Abrahamu. 10 Basi, shoka liko tayari
kuikata mizizi ya miti; hivyo, kila mti usiozaa matunda mazuri, utakatwa
na kutupwa motoni. 11 Mimi ninawabatizeni kwa maji kuonyesha kwamba
mmetubu. Lakini yule anayekuja baada yangu ana uwezo kuliko mimi.
Mimi sistahili hata kubeba viatu vyake. Yeye atawabatizeni kwa Roho
Mtakatifu na kwa moto. 12 Yeye anashika mkononi chombo cha kupuria
nafaka, ili aipure nafaka yake; akusanye ngano ghalani, na makapi aya-
chome kwa moto usiozimika.” 13 Wakati huo Yesu alitoka Galilaya akafika
katika mto Yordani, akamwendea Yohane ili abatizwe naye. 14 Lakini
Yohane alijaribu kumzuia akisema, “Je, wewe unakuja kwangu? Mimi hasa
ndiye ninayehitaji kubatizwa nawe.” 15 Lakini Yesu akamjibu, “Acha tu
iwe hivyo kwa sasa, maana kwa namna hii inafaa tuyatekeleze yale yote
Mungu anayotaka.” Hapo Yohane akakubali. 16 Mara tu Yesu alipokwisha
batizwa, alitoka majini; na ghafla mbingu zikafunguka, akaona Roho wa
Mungu akishuka kama njiwa na kutua juu yake. 17 Sauti kutoka mbinguni
ikasema, “Huyu ndiye Mwanangu mpendwa, nimependezwa naye.”

4

1 Kisha Roho alimwongoza Yesu mpaka jangwani ili ajaribiwe na Ibilisi.
2 Akafunga siku arubaini mchana na usiku, na mwishowe akaona njaa.
3 Basi, mshawishi akamjia, akamwambia, “Ikiwa wewe ni Mwana wa
Mungu, amuru mawe haya yawe mikate.” 4 Yesu akamjibu, “Imeandikwa
katika Maandiko Matakatifu: Binadamu hataishi kwa mikate tu, ila kwa
kila neno asemalo Mungu.” 5 Kisha Ibilisi akamchukua mpaka Yerusalemu,
mji mtakatifu, akamweka juu ya mnara wa hekalu, 6 akamwambia, “Ikiwa
wewe ni Mwana wa Mungu, jitupe chini; maana imeandikwa: Mungu
atawaamuru malaika wake kwa ajili yako; watakuchukua mikononi mwao,
usije ukajikwaa kwenye jiwe.” 7 Yesu akamwambia, “Imeandikwa pia:
Usimjaribu Bwana, Mungu wako.” 8 Kisha Ibilisi akamchukua mpaka juu
ya mlima mrefu, akamwonyesha falme zote za ulimwengu na fahari zake,
9 akamwambia, “Hivi vyote nitakupa kama tu ukipiga magoti na kuni-
abudu.” 10 Hapo, Yesu akamwambia, “Nenda zako Shetani! Imeandikwa:
Utamwabudu Bwana Mungu wako na kumtumikia yeye peke yake.” 11 Basi,
Ibilisi akamwacha, na malaika wakaja, wakamhudumia. 12 Yesu aliposikia
kwamba Yohane ametiwa gerezani alikwenda Galilaya. 13 Aliondoka
Nazareti, akaenda Kafarnaumu, mji ulio kando ya bahari ya Genesareti,
mpakani mwa wilaya za Zabuloni na Naftali, akakaa huko. 14 Ndivyo lilivy-
otimia lile neno lililosemwa kwa njia ya nabii Isaya: 15 “Nchi ya Zabuloni
na nchi ya Naftali, kuelekea baharini ng'ambo ya mto Yordani, Galilaya
nchi ya watu wa Mataifa! 16 Watu waliokaa gizani wameona mwanga
mkubwa. Nao walioishi katika nchi ya giza na kivuli cha kifo, mwanga
umewaangazia!” 17 Tangu wakati huo Yesu alianza kuhubiri akisema,
“Tubuni, maana ufalme wa mbinguni umekaribia!” 18 Yesu alipokuwa

anatembea kando ya ziwa Galilaya, aliwaona ndugu wawili wavuvi; Si-
moni (aitwae Petro) na Andrea, ndugu yake; walikuwa wakivua samaki
kwa nyavu ziwani. 19 Basi, akawaambia, “Nifuateni, nami nitawafanya
ninyi wavuvi wa watu.” 20 Mara wakaziacha nyavu zao, wakamfuata.
21 Alipokwenda mbele kidogo, aliwaona ndugu wengine wawili: Yakobo na
Yohane, wana wa Zebedayo. Hao walikuwa ndani ya mashua pamoja na
baba yao Zebedayo, wakitengeneza nyavu zao. Basi Yesu akawaita, 22 nao
mara wakaiacha mashua pamoja na baba yao, wakamfuata. 23 Yesu alikuwa
anakwenda kila mahali wilayani Galilaya, akifundisha katika masunagogi
na kuhubiri Habari Njema juu ya ufalme wa Mungu. Aliponya kila namna
ya maradhi na magonjwa waliyokuwa nayo watu. 24 Habari zake zikaenea
katika mkoa wote wa Siria. Wagonjwa wote wenye maradhi ya kila namna
na wale waliosumbuliwa na kila namna ya taabu: waliopagawa na pepo,
wenye kifafa na watu waliokuwa wamelemaa, walipelekwa kwake; naye
akawaponya wote. 25 Makundi mengi ya watu kutoka Galilaya, Dekapoli,
Yerusalemu, Yudea na ng'ambo ya mto Yordani, walimfuata.

5

1 Yesu alipoyaona makundi ya watu, alipanda mlimani, akaketi. Wana-
funzi wake wakamwendea, 2 naye akaanza kuwafundisha: 3 “Heri walio
maskini rohoni, maana ufalme wa mbinguni ni wao. 4 Heri walio na
huzuni, maana watafarijiwa. 5 Heri walio wapole, maana watairithi
nchi. 6 Heri wenye njaa na kiu ya kufanya atakavyo Mungu, maana
watashibishwa. 7 Heri walio na huruma, maana watahurumiwa. 8 Heri
wenye moyo safi, maana watamwona Mungu. 9 Heri wenye kuleta amani,
maana wataitwa watoto wa Mungu. 10 Heri wanaoteswa kwa sababu ya
kufanya atakavyo Mungu, maana ufalme wa mbinguni ni wao. 11 “Heri
yenu ninyi watu wakiwatukana, wakiwadhulumu na kuwasingizia kila
aina ya uovu kwa ajili yangu. 12 Furahini na kushangilia maana tuzo
lenu ni kubwa mbinguni. Hivyo ndivyo walivyowadhulumu manabii
waliokuwako kabla yenu. 13 “Ninyi ni chumvi ya dunia! Lakini chumvi
ikipoteza ladha yake itakolezwa na nini? Haifai kitu tena, ila hutupwa
nje na kukanyagwa na watu. 14 “Ninyi ni mwanga wa ulimwengu! Mji
uliojengwa juu ya mlima hauwezi kufichika. 15 Wala watu hawawashi taa
na kuifunika kwa chungu, ila huiweka juu ya kinara ili iwaangazie wote
waliomo nyumbani. 16 Vivyo hivyo, ni lazima mwanga wenu uangaze
mbele ya watu, ili wayaone matendo yenu mema, wamtukuze Baba yenu
aliye mbinguni.” 17 “Msidhani ya kuwa nimekuja kutangua Sheria ya Mose
na mafundisho ya manabii. Sikuja kutangua bali kukamilisha. 18 Kweli
nawaambieni, mpaka hapo mbingu na dunia zitakapopita, hakuna hata
nukta moja au sehemu ndogo kabisa ya Sheria itakayoondolewa, mpaka
yote yametimia. 19 Basi, yeyote atakayevunja hata amri moja ndogo kuliko
zote, na kuwafundisha wengine wafanye hivyo, huyo atakuwa mdogo
kabisa katika Ufalme wa mbiguni. Lakini yule atakayezishika na kuwa-
fundisha wengine, huyo atakuwa mkubwa katika Ufalme wa mbinguni.
20 Ndiyo maana nawaambieni, wema wenu usipozidi ule wa Mafarisayo
na walimu wa Sheria, hamtaingia kamwe katika Ufalme wa mbinguni.
21 “Mmekwisha sikia ya kuwa watu wa kale waliambiwa: Usiue! Atakayeua
lazima ahukumiwe. 22 Lakini mimi nawaambieni, yeyote anayemkasirikia
ndugu yake, lazima ahukumiwe. Anayemdharau ndugu yake atapelekwa

mahakamani. Anayemwita ndugu yake: Pumbavu atastahili kuingia katika
moto wa Jehanamu. 23 Basi, ukipeleka sadaka yako mbele ya madhabahu na
hapo ukakumbuka kwamba ndugu yako ana ugomvi nawe, 24 iache sadaka
yako mbele ya madhabahu, nenda kwanza ukapatane na ndugu yako, ndipo
urudi ukatoe sadaka yako. 25 “Patana na mshtaki wako upesi mkiwa bado
njiani, kwenda mahakamani. La sivyo, mshtaki wako atakukabidhi kwa
hakimu, naye hakimu atakukabidhi kwa askari, nawe utafungwa gerezani.
26 Kweli nakwambia, hutatoka humo mpaka umemaliza kulipa senti ya
mwisho. 27 “Mmesikia ya kuwa watu waliambiwa: Usizini! 28 Lakini mimi
nawaambieni, atakayemtazama mwanamke kwa kumtamani, amekwisha
zini naye moyoni mwake. 29 Basi, kama jicho lako la kulia linakukosesha,
ling'oe ukalitupe mbali. Afadhali zaidi kwako kupoteza kiungo kimoja cha
mwili wako, kuliko mwili wako wote kutupwa katika moto wa Jehanamu.
30 Na kama mkono wako wa kulia unakukosesha, ukate ukautupe mbali.
Afadhali zaidi kupoteza kiungo kimoja cha mwili, kuliko mwili wako wote
uende katika moto wa Jehanamu. 31 “Ilikwisha semwa pia: Anayemwacha
mke wake, yampasa ampe hati ya talaka. 32 Lakini mimi nawaambieni,
anayempa mkewe talaka, isipokuwa kwa sababu ya uzinzi, anamfanya
azini; na mtu akimwoa mwanamke aliyepewa talaka, anazini. 33 “Tena
mmesikia kuwa watu wa kale waliambiwa: Usivunje kiapo chako, bali ni
lazima utimize kiapo chako kwa Bwana. 34 Lakini mimi nawaambieni, msi-
ape kamwe; wala kwa mbingu, maana ni kiti cha enzi cha Mungu; 35 wala
kwa dunia, maana ni kiti chake cha kuwekea miguu; wala kwa Yerusalemu,
maana ni mji wa Mfalme mkuu. 36 Wala usiape kwa kichwa chako,
maana huwezi kuufanya hata unywele mmoja kuwa mweupe au mweusi.
37 Ukisema, Ndiyo, basi iwe Ndiyo; ukisema Siyo, basi iwe kweli Siyo.
Chochote kinachozidi hayo hutoka kwa yule Mwovu. 38 “Mmesikia kwamba
ilisemwa: Jicho kwa jicho, jino kwa jino. 39 Lakini mimi nawaambieni,
usimlipize kisasi mtu mbaya. Mtu akikupiga kofi shavu la kulia, mgeuzie
pia shavu la pili. 40 Mtu akikupeleka mahakamani kutaka kukuchukulia
shati lako, mwache achukue pia koti lako. 41 Mtu akikulazimisha kubeba
mzigo wake kilomita moja, ubebe kilomita mbili. 42 Akuombaye mpe, na
mtu akitaka kukukopa kitu usimnyime. 43 “Mmesikia kwamba ilisemwa:
Mpende jirani yako na kumchukia adui yako. 44 Lakini mimi nawaambieni,
wapendeni adui zenu na kuwaombea wale wanaowadhulumu ninyi 45 ili
mpate kuwa watoto wa Baba yenu aliye mbinguni. Kwa maana yeye
huwaangazia jua lake watu wabaya na wema, na kuwanyeshea mvua watu
wanyofu na waovu. 46 Je, mtapata tuzo gani kwa kuwapenda tu wale
wanaowapenda ninyi? Hakuna! Kwa maana hata watoza ushuru hufanya
hivyo! 47 Kama mkiwasalimu ndugu zenu tu, je, mmefanya kitu kisicho cha
kawaida? Hata watu wasiomjua Mungu nao hufanya vivyo hivyo. 48 Basi,
muwe wakamilifu kama Baba yenu wa mbinguni alivyo mkamilifu.

6

1 “Jihadharini msije mkafanya matendo yenu mema mbele ya watu kusudi
mwonekane nao. La sivyo, Baba yenu aliye mbinguni hatawapeni tuzo.
2 “Basi, unapomsaidia maskini, usijitangaze. Usifanye kama wanafiki
wafanyavyo katika masunagogi na njiani ili watu wawasifu. Kweli nawaam-
bieni, hao wamekwisha pata tuzo lao. 3 Lakini wewe unapomsaidia maskini,

fanya hivyo kwamba hata rafiki yako asijue ufanyalo. [4] Toa msaada wako
kwa siri, na Baba yako aonaye yaliyofichika, atakutuza. [5] "Mnaposali, msi-
fanye kama wanafiki. Wao hupenda kusimama na kusali katika masunagogi
na katika pembe za njia ili watu wawaone. Kweli nawaambieni, hao wamek-
wisha pata tuzo lao. [6] Lakini wewe unaposali, ingia chumbani mwako,
funga mlango, kisha umwombe Baba yako asiyeonekana. Naye Baba yako
aonaye yaliyofichika, atakutuza. [7] "Mnaposali, msipayuke maneno kama
watu wasiomjua Mungu. Wao hudhani kwamba Mungu atawasikiliza ati
kwa sababu ya maneno mengi. [8] Msiwe kama wao. Baba yenu anajua
mnayoyahitaji hata kabla ya kumwomba. [9] Basi, hivi ndivyo mnavyopaswa
kusali: Baba yetu uliye mbinguni: Jina lako litukuzwe. [10] Ufalme wako
ufike. Utakalo lifanyike duniani kama mbinguni. [11] Utupe leo chakula chetu
tunachohitaji. [12] Utusamehe makosa yetu, kama nasi tunavyowasamehe
waliotukosea. [13] Usitutie katika majaribu, lakini utuokoe na yule Mwovu.
is Baadhi ya makala za zamani zina; Kwa kuwa ufalme ni wako, na nguvu,
na utukufu, hata milele. Amina. [14] "Maana mkiwasamehe watu makosa yao,
Baba yenu wa mbinguni atawasamehe ninyi pia. [15] Lakini msipowasamehe
watu makosa yao, naye Baba yenu hatawasamehe ninyi makosa yenu.
[16] "Mnapofunga, msiwe na huzuni kama wanafiki. Wao hukunja nyuso
zao wapate kuonekana na watu kuwa wanafunga. Nawaambieni hakika,
hao wamekwisha pata tuzo lao. [17] Wewe lakini unapofunga, paka kichwa
chako mafuta, nawa uso wako, [18] ili mtu yeyote asijue kwamba unafunga,
ila ujulikane tu kwa Baba yako asiyeonekana. Naye Baba yako aonaye
yaliyofichika atakutuza. [19] "Msijiwekee hazina hapa duniani ambako nondo
na kutu huharibu, na wezi huingia na kuiba. [20] Jiwekeeni hazina mbin-
guni ambako nondo na kutu hawawezi kuiharibu, wala wezi hawaingii
wakaiba. [21] Maana pale ilipo hazina yako, ndipo pia utakapokuwa moyo
wako. [22] "Jicho ni taa ya mwili. Kama jicho lako ni zima, mwili wako
wote utakuwa katika mwanga. [23] Lakini ikiwa jicho lako ni bovu, mwili
wako wote utakuwa katika giza. Basi, ikiwa mwanga ulioko ndani yako ni
giza, basi, hilo ni giza la kutisha mno. [24] "Hakuna mtu awezaye kutumikia
mabwana wawili. Maana atamchukia mmoja na kumpenda huyo wa pili;
au ataambatana na mmoja na kumdharau huyo mwingine. Hamwezi
kumtumikia Mungu na mali pamoja. [25] "Ndiyo maana nawaambieni, msiwe
na wasiwasi juu ya chakula na kinywaji mnavyohitaji ili kuishi, wala juu
ya mavazi mnayohitaji kwa ajili ya miili yenu. Je, maisha ni chakula
tu au zaidi? Na mwili, je, si zaidi ya mavazi? [26] Waangalieni ndege
wa mwituni: hawapandi, hawavuni, wala hawana ghala yoyoye. Hata
hivyo, Baba yenu wa mbinguni huwalisha. Je, ninyi si wa thamani kuliko
hao? [27] Ni nani miongoni mwenu kwa kuwa na wasiwasi sana anaweza
kuuongeza muda wa maisha yake? [28] "Na kuhusu mavazi, ya nini kuwa
na wasiwasi? Tazameni maua ya porini jinsi yanavyostawi. Hayafanyi
kazi wala hayasokoti. [29] Lakini nawaambieni, hata Solomoni mwenyewe na
fahari zake zote hakupata kuvikwa vizuri kama ua mojawapo. [30] Ikiwa basi
Mungu hulivika hivyo jani la shambani ambalo leo liko na kesho latupwa
motoni, je, hatafanya zaidi kwenu ninyi? Enyi watu wenye imani haba!
[31] "Basi, msiwe na wasiwasi: Tutakula nini, tutakunywa nini, tutavaa nini!
[32] Maana hayo yote yanahangaikiwa na watu wasiomjua Mungu. Baba
yenu wa mbinguni anajua kwamba mnahitaji vitu hivyo vyote. [33] Bali,
zingatieni kwanza Ufalme wa Mungu na matakwa yake, na hayo mengine

yote mtapewa kwa ziada. 34 Basi, msiwe na wasiwasi juu ya kesho; kesho
inayo yake. Matatizo ya siku moja yanawatosheni kwa siku hiyo.

7

1 “Msiwahukumu wengine, msije nanyi mkahukumiwa na Mungu; 2 kwa
maana jinsi mnavyowahukumu wengine, ndivyo nanyi mtakavyohuku-
miwa; na kipimo kilekile mnachotumia kwa wengine ndicho Mungu ataka-
chotumia kwenu. 3 Kwa nini wakiona kibanzi kilicho jichoni mwa ndugu
yako, na papo hapo huioni boriti iliyoko jichoni mwako? 4 Au, wawezaje
kumwambia ndugu yako, Ndugu, ngoja nikuondoe kibanzi jichoni mwako,
wakati wewe mwenyewe unayo boriti jichoni mwako? 5 Mnafiki wewe!
Ondoa kwanza boriti iliyoko jichoni mwako na hapo ndipo utaona waziwazi
kiasi cha kuweza kuondoa kibanzi kilichoko jichoni mwa ndugu yako.
6 “Msiwape mbwa vitu vitakatifu wasije wakageuka na kuwararua ninyi;
wala msiwatupie nguruwe lulu zenu wasije wakazikanyaga. 7 “Ombeni,
nanyi mtapewa; tafuteni, nanyi mtapata; bisheni, nanyi mtafunguliwa.
8 Maana, aombaye hupewa, atafutaye hupata, na abishaye hufunguliwa.
9 Je, kuna yeyote miongoni mwenu ambaye mtoto wake akimwomba mkate,
atampa jiwe? 10 Au je, akimwomba samaki, atampa nyoka? 11 Kama basi
ninyi, ingawa ni waovu, mwajua kuwapa watoto wenu vitu vizuri, hakika
Baba yenu wa mbinguni atafanya zaidi: atawapa mema wale wanaom-
womba. 12 “Watendeeni wengine yale mnayotaka wao wawatendee ninyi.
Hii ndiyo maana ya Sheria ya Mose na mafundisho ya manabii. 13 “Ingieni
kwa kupitia mlango mwembamba. Kwa maana njia inayoongoza kwenye
maangamizi ni pana, na mlango wa kuingilia humo ni mpana; waendao njia
hiyo ni wengi. 14 Lakini njia inayoongoza kwenye uzima ni nyembamba,
na mlango wa kuingilia humo ni mwembamba; ni watu wachache tu
wanaoweza kuigundua njia hiyo. 15 “Jihadharini na manabii wa uongo.
Wao huja kwenu wakionekana kama kondoo kwa nje, lakini kwa ndani
ni mbwa mwitu wakali. 16 Mtawatambua kwa matendo yao. Je, watu
huchuma zabibu katika miti ya miiba, au tini katika mbigili? La! 17 Basi,
mti mwema huzaa matunda mema, na mti mbaya huzaa matunda mabaya.
18 Mti mwema hauwezi kuzaa matunda mabaya, wala mti mbaya hauwezi
kuzaa matunda mema. 19 Kila mti usiozaa matunda mema utakatwa na
kutupwa motoni. 20 Kwa hiyo, mtawatambua kwa matendo yao. 21 “Si
kila aniambiaye, Bwana, Bwana, ataingia katika Ufalme wa mbinguni; ila
ni yule tu anayetimiza mapenzi ya Baba yangu aliye mbinguni. 22 Wengi
wataniambia Siku ile ya hukumu: Bwana, Bwana! kwa jina lako tulitangaza
ujumbe wako, na kwa jina lako tuliwatoa pepo na kufanya miujiza mingi.
23 Hapo nitawaambia: Sikuwajua ninyi kamwe; ondokeni mbele yangu,
enyi watenda maovu. 24 “Kwa sababu hiyo, kila mtu anayeyasikia maneno
yangu na kuyazingatia, anafanana na mtu mwenye busara, aliyejenga
nyumba yake juu ya mwamba. 25 Mvua ikanyesha, mito ikafurika, pepo
kali zikavuma na kuipiga nyumba hiyo. Lakini haikuanguka kwa sababu
ilikuwa imejengwa juu ya mwamba. 26 “Lakini yeyote anayesikia maneno
yangu haya bila kuyazingatia, anafanana na mtu mpumbavu aliyejenga
nyumba yake juu ya mchanga. 27 Mvua ikanyesha, mito ikafurika, pepo
kali zikavuma na kuipiga nyumba hiyo, nayo ikaanguka; tena kwa kishindo
kikubwa.” 28 Yesu alipomaliza kusema maneno hayo, umati wa watu

ukashangazwa na mafundisho yake. 29 Hakuwa kama walimu wao wa
Sheria, bali alifundisha kwa mamlaka.

8

1 Yesu aliposhuka kutoka mlimani, makundi mengi ya watu yalimfu-
ata. 2 Basi, akaja mtu mmoja mwenye ukoma, akamsujudia akisema,
“Bwana, ukitaka, waweza kunitakasa!” 3 Yesu akanyosha mkono wake,
akamgusa na kusema, “Nataka! Takasika.” Mara huyo mtu akapona
ukoma wake. 4 Kisha Yesu akamwambia, “Sikiliza, usimwambie mtu yey-
ote, ila nenda ukajionyeshe kwa kuhani, na ukatoe sadaka iliyoamriwa
na Mose kuwathibitishia kwamba umepona.” 5 Yesu alipokuwa anaingia
mjini Kafarnaumu, ofisa mmoja Mroma alimwendea, akamsihi 6 akisema,
“Mheshimiwa, mtumishi wangu amelala nyumbani, mgonjwa wa kupooza
na anaumwa sana.” 7 Yesu akamwambia, “Nitakuja kumponya.” 8 Huyo
ofisa akamwambia, “Mheshimiwa, sistahili uingie nyumbani mwangu.
Lakini sema tu neno, na mtumishi wangu atapona. 9 Maana, hata mimi
niliye mtu chini ya mamlaka ya wengine, ninao askari chini yangu.
Namwambia mmoja, Nenda! naye huenda; na mwingine, Njoo! naye
huja; na mtumishi wangu, Fanya kitu hiki! naye hufanya.” 10 Yesu
aliposikia hayo, alistaajabu, akawaambia watu waliokuwa wanamfuata,
“Kweli nawaambieni, sijapata kumwona mtu yeyote katika Israeli aliye na
imani kama hii. 11 Basi, nawaambieni kwamba watu wengi watakuja kutoka
mashariki na magharibi, nao wataketi karamuni pamoja na Abrahamu,
Isaka na Yakobo katika Ufalme wa mbinguni. 12 Lakini wale ambao wan-
galipaswa kuwa katika Ufalme huo watatupwa nje, gizani, ambako watalia
na kusaga meno.” 13 Kisha Yesu akamwambia huyo ofisa Mroma, “Nenda
nyumbani; na iwe kama ulivyoamini.” Na mtumishi wake akapona saa
ileile. 14 Yesu alifika nyumbani kwa Petro, akamkuta mama mkwe wa Petro
amelala kitandani, ana homa kali. 15 Basi, Yesu akamgusa huyo mama
mkono, na homa ikamwacha; akasimama, akamtumikia. 16 Ilipokuwa
jioni, walimletea watu wengi waliokuwa wamepagawa na pepo; naye,
kwa kusema neno tu, akawafukuza hao pepo. Aliwaponya pia watu wote
waliokuwa wagonjwa. 17 Alifanya hivyo ili yale aliyosema nabii Isaya ya-
timie: “Yeye mwenyewe ameondoa udhaifu wetu, ameyachukua magonjwa
yetu.” 18 Yesu alipoona kundi la watu limemzunguka, aliwaamuru wana-
funzi wake waende ng'ambo ya ziwa. 19 Mwalimu mmoja wa Sheria
akamwendea, akamwambia, “Mwalimu, mimi nitakufuata kokote uen-
dako.” 20 Yesu akamjibu, “Mbweha wana mapango, na ndege wana viota;
lakini Mwana wa Mtu hana mahali pa kupumzikia.” 21 Kisha mtu mwingine
miongoni mwa wanafunzi wake akamwambia, “Bwana, niruhusu kwanza
niende nikamzike baba yangu.” 22 Lakini Yesu akamwambia, “Nifuate!
Waache wafu wazike wafu wao.” 23 Yesu alipanda mashua, na wanafunzi
wake wakaenda pamoja naye. 24 Ghafla, dhoruba kali ikatokea ziwani,
hata mawimbi yakaanza kuifunika mashua. Yesu alikuwa amelala usingizi.
25 Wanafunzi wakamwendea, wakamwamsha wakisema, “Bwana, tuokoe,
tunaangamia!” 26 Yesu akawaambia, “Enyi watu wenye imani haba; mbona
mnaogopa?” Basi, akainuka, akazikemea pepo na mawimbi; kukawa
shwari kabisa. 27 Watu wakashangaa, wakasema, “Ni mtu wa namna gani
huyu? Hata pepo na mawimbi vinamtii!” 28 Yesu alifika katika nchi ya
Wagerasi, ng'ambo ya ziwa, na huko watu wawili waliopagawa na pepo

wakakutana naye wakitokea makaburini. Watu hawa walikuwa wenye
kutisha mno, hata hakuna mtu aliyethubutu kupita katika njia hiyo. 29 Nao
wakaanza kupiga kelele, “Una shauri gani nasi, wewe Mwana wa Mungu?
Je, umekuja kututesa kabla ya wakati wake?” 30 Karibu na mahali hapo
kulikuwa na nguruwe wengi wakichungwa. 31 Basi, hao pepo wakam-
sihi, “Ikiwa utatutoa, basi uturuhusu tuwaingie nguruwe wale.” 32 Yesu
akawaambia, “Haya, nendeni.” Hapo wakawatoka watu hao, wakawaingia
nguruwe. Kundi lote la nguruwe likaporomoka kwenye ule mteremko
mkali, likatumbukia ziwani; nguruwe wote wakafa maji. 33 Wachungaji
wa hao nguruwe walikimbia, wakaenda mjini. Huko walitoa habari zote
na mambo yaliyowapata wale watu waliokuwa wamepagawa. 34 Basi,
watu wote katika mji ule walitoka, wakamwendea Yesu; na walipomwona,
wakamsihi aondoke katika nchi yao.

9

1 Yesu alipanda mashua, akavuka ziwa na kufika katika mji wake. 2 Hapo
watu walimletea mtu mmoja aliyepooza mwili, amelazwa juu ya kitanda.
Yesu alipoona imani yao, akamwambia huyo mtu aliyepooza, “Jipe moyo
mwanangu! Umesamehewa dhambi zako.” 3 Baadhi ya walimu wa She-
ria wakaanza kufikiri, “Mtu huyu anamkufuru Mungu!” 4 Yesu aliyajua
mawazo yao, akasema, “Kwa nini mnawaza mabaya mioyoni mwenu? 5 Ni
lipi lililo rahisi zaidi: kusema, Umesamehewa dhambi zako, au kusema,
Simama, utembee? 6 Basi, nataka mjue kwamba Mwana wa Mtu anao
uwezo wa kuwasamehe watu dhambi duniani.” Hapo akamwambia huyo
mtu aliyepooza, “Inuka, chukua kitanda chako, uende nyumbani kwako.”
7 Huyo mtu aliyekuwa amepooza akainuka, akaenda nyumbani kwake.
8 Watu wote katika ule umati walipoona hayo, walishangaa na kuogopa;
wakamtukuza Mungu aliyewapa binadamu uwezo wa namna hiyo. 9 Yesu
aliondoka hapo, na alipokuwa anakwenda zake, alimwona mtu mmoja
aitwaye Mathayo, ameketi katika ofisi ya ushuru. Basi, Yesu akamwambia,
“Nifuate.” Naye Mathayo akainuka, akamfuata. 10 Yesu alipokuwa nyum-
bani ameketi kula chakula, watoza ushuru wengi na wahalifu walikuja
wakaketi pamoja naye na wanafunzi wake. 11 Mafarisayo walipoona hayo,
wakawaambia wanafunzi wake, “Mbona mwalimu wenu anakula pamoja
na watoza ushuru na wenye dhambi?” 12 Yesu aliwasikia, akasema, “Watu
wenye afya hawahitaji daktari; wanaomhitaji ni wale walio wagonjwa.
Sikuja kuwaita watu wema, ila wenye dhambi. 13 Basi, kajifunzeni maana
ya maneno haya: Nataka huruma, wala si dhabihu. Sikuja kuwaita watu
wema, bali wenye dhambi.” 14 Kisha wanafunzi wa Yohane mbatizaji wal-
imwendea Yesu, wakamwuliza, “Sisi na Mafarisayo hufunga mara nyingi;
mbona wanafunzi wako hawafungi?” 15 Yesu akawajibu, “Je, walioalikwa
arusini wanaweza kuomboleza wakati bwana arusi yupo pamoja nao?
La hasha! Lakini wakati utafika ambapo bwana arusi ataondolewa kati
yao; wakati huo ndipo watakapofunga. 16 “Hakuna mtu atiaye kiraka cha
nguo mpya katika vazi kuukuu. Maana kiraka hicho kitararua hilo vazi
kuukuu, na pale palipokuwa pameraruka pataongezeka. 17 Wala hakuna
mtu awekaye divai mpya katika viriba vikuukuu. Akifanya hivyo, viriba
hupasuka na divai ikamwagika, navyo viriba vikaharibika. Ila divai mpya
hutiwa katika viriba vipya, na vyote viwili, viriba na divai, vikahifadhiwa
salama.” 18 Yesu alipokuwa akisema hayo, ofisa mmoja Myahudi alifika,

akamwinamia na kusema, “Binti yangu amekufa sasa hivi. Lakini, tafadhali
njoo umwekee mkono wako naye ataishi.” 19 Yesu akaondoka pamoja
na wanafunzi wake, akamfuata. 20 Mama mmoja, mgonjwa wa kutokwa
damu kwa muda wa miaka kumi na miwili, alimfuata Yesu nyuma, akagusa
pindo la vazi lake. 21 Alifanya hivyo kwani alifikiri moyoni: “Nikigusa
tu vazi lake, nitapona.” 22 Basi, Yesu akageuka akamwona, akamwambia,
“Binti, jipe moyo! Imani yako imekuponya.” Mama huyo akapona saa
ileile. 23 Kisha Yesu akaingia nyumbani kwa yule ofisa. Na alipowaona
wapiga filimbi na umati wa watu wanaofanya matanga, 24 akasema, “Ondokeni hapa! Msichana huyu hakufa, amelala tu.” Nao wakamcheka.
25 Basi, umati wa watu ulipoondolewa, Yesu aliingia ndani, akamshika
huyo msichana mkono, naye akasimama. 26 Habari hiyo ikavuma sana
katika nchi ile yote. 27 Yesu aliondoka hapo, na alipokuwa anakwenda,
vipofu wawili walimfuata wakipiga kelele, “Mwana wa Daudi, utuhurumie!” 28 Yesu alipoingia nyumbani, vipofu hao wawili wakamwendea, naye
akawauliza, “Je, mnaamini kwamba naweza kuwafanyia jambo hilo?” Nao
wakamjibu, “Naam, Mheshimiwa.” 29 Hapo Yesu akayagusa macho yao,
akasema, “Na iwe kwenu kama mnavyoamini.” 30 Macho yao yakafunguliwa. Naye Yesu akawaonya kwa ukali: “Msimwambie mtu yeyote jambo
hili.” 31 Lakini wao wakaondoka, wakaeneza habari za Yesu katika nchi ile
yote. 32 Watu walipokuwa wanakwenda zao, wengine walimletea Yesu mtu
mmoja aliyekuwa bubu kwa sababu alikuwa amepagawa na pepo. 33 Mara
tu huyo pepo alipotolewa, mtu huyo aliyekuwa bubu akaanza kuongea tena.
Watu wakashangaa na kusema, “Jambo kama hili halijapata kuonekana
katika Israeli!” 34 Lakini Mafarisayo wakawa wanasema, “Anawatoa pepo
kwa nguvu ya mkuu wa pepo wabaya.” 35 Yesu alitembelea miji yote
na vijiji, akafundisha katika masunagogi yao akihubiri Habari Njema ya
Ufalme wa Mungu, na kuponya magonjwa yote na udhaifu wa kila namna.
36 Basi, alipowaona watu, makundi kwa makundi, aliwaonea huruma kwa
sababu walikuwa hoi na wenye wasiwasi kama kondoo wasio na mchungaji.
37 Hapo akawaambia wanafunzi wake, “Mavuno ni mengi, lakini wavunaji
ni wachache. 38 Kwa hivyo mwombeni mwenye shamba atume wavunaji
shambani mwake.”

10

1 Yesu aliwaita wanafunzi wake kumi na wawili, akawapa uwezo wa
kutoa pepo wachafu na kuponya magonjwa na maradhi yote. 2 Majina
ya hao mitume kumi na wawili ni haya: wa kwanza ni Simoni aitwae
Petro, na Andrea ndugu yake; Yakobo mwana wa Zebedayo, na Yohane
ndugu yake; 3 Filipo na Bartholomayo, Thoma na Mathayo aliyekuwa mtoza
ushuru; Yakobo mwana wa Alfayo, na Thadayo; 4 Simoni Mkanaani, na
Yuda Iskarioti ambaye alimsaliti Yesu. 5 Yesu aliwatuma hao kumi na
wawili na kuwapa maagizo haya: “Msiende kwa watu wa mataifa mengine,
wala msiingie katika mji wa Wasamaria. 6 Ila nendeni kwa watu wa
Israeli waliopotea kama kondoo. 7 Mnapokwenda hubirini hivi: Ufalme wa
mbinguni umekaribia. 8 Ponyeni wagonjwa, fufueni wafu, takaseni wenye
ukoma, toeni pepo. Mmepewa bure, toeni bure. 9 Msichukue mifukoni
mwenu dhahabu, wala fedha, wala sarafu za shaba. 10 Msichukue mkoba
wa kuombea njiani, wala koti la ziada, wala viatu, wala fimbo. Maana
mfanyakazi anastahili riziki yake. 11 “Mkiingia katika mji wowote au kijiji,

tafuteni humo mtu yeyote aliye tayari kuwakaribisheni, na kaeni naye
mpaka mtakapoondoka mahali hapo. 12 Mnapoingia nyumbani wasalimuni
wenyeji wake. 13 Kama wenyeji wa nyumba hiyo wakiipokea salamu hiyo,
basi, amani yenu itakaa pamoja nao. Lakini ikiwa hawaipokei, basi amani
yenu itawarudia ninyi. 14 Kama mtu yeyote atakataa kuwakaribisheni au
kuwasikilizeni, basi mtokapo katika nyumba hiyo au mji huo, yakung'uteni
mavumbi miguuni mwenu kama onyo kwao. 15 Kweli nawaambieni,
Siku ya hukumu mji huo utapata adhabu kubwa kuliko ile iliyoipata miji
ya Sodoma na Gomora. 16 “Sasa, mimi nawatuma ninyi kama kondoo
kati ya mbwa mwitu. Muwe na busara kama nyoka, na wapole kama
njiwa. 17 Jihadharini na watu, maana watawapeleka ninyi mahakamani
na kuwapiga viboko katika masunagogi yao. 18 Mtapelekwa mbele ya
watawala na wafalme kwa sababu yangu, mpate kutangaza Habari Njema
kwao na kwa mataifa. 19 Basi, watakapowapeleka ninyi mahakamani,
msiwe na wasiwasi mtasema nini au namna gani; wakati utakapofika,
mtapewa la kusema. 20 Maana si ninyi mtakaosema, bali ni Roho wa Baba
yenu asemaye ndani yenu. 21 “Ndugu atamsaliti ndugu yake auawe, na
baba atamsaliti mwanawe, nao watoto watawashambulia wazazi wao na
kuwaua. 22 Watu wote watawachukieni kwa sababu ya jina langu. Lakini
atakayevumilia mpaka mwisho, ataokolewa. 23 “Watu wakiwadhulumu
katika mji mmoja, kimbilieni mji mwingine. Kweli nawaambieni, hamta-
maliza ziara yenu katika miji yote ya Israeli kabla Mwana wa Mtu hajafika.
24 “Mwanafunzi si mkuu kuliko mwalimu wake, wala mtumishi si mkuu
kuliko bwana wake. 25 Yatosha mwanafunzi kuwa kama mwalimu wake,
na mtumishi kuwa kama bwana wake. Ikiwa wamemwita mkubwa wa
jamaa Beelzebuli, je hawatawaita watu wengine wa jamaa hiyo majina
mabaya zaidi? 26 “Basi, msiwaogope watu hao. Kila kilichofunikwa kita-
funuliwa, na kila kilichofichwa kitafichuliwa. 27 Ninalowaambieni ninyi
katika giza, lisemeni katika mwanga; na jambo mlilosikia likinong'onezwa,
litangazeni hadharani. 28 Msiwaogope wale wauao mwili, lakini hawawezi
kuiua roho. Afadhali zaidi kumwogopa yule awezaye kuuangamiza mwili
pamoja na roho katika moto wa Jehanamu. 29 Shomoro wawili huuzwa
kwa senti tano. Lakini hata mmoja wao haanguki chini bila kibali cha
Baba yenu. 30 Lakini kwa upande wenu, hata nywele za vichwa vyenu
zimehesabiwa zote. 31 Kwa hiyo msiogope; ninyi mu wa thamani ku-
liko shomoro wengi. 32 “Kila mtu anayekiri hadharani kwamba yeye ni
wangu, mimi pia nitamkiri mbele ya Baba yangu aliye mbinguni. 33 Lakini
yeyote atakayenikana hadharani, nami nitamkana mbele ya Baba yangu
aliye mbinguni. 34 “Msidhani kwamba nimekuja kuleta amani duniani.
Sikuja kuleta amani bali upanga. 35 Maana nimekuja kuleta mafarakano
kati ya mtu na baba yake, kati ya binti na mama yake, kati ya mkwe
na mkwe wake. 36 Na maadui wa mtu ni watu wa nyumbani mwake.
37 “Ampendaye baba au mama yake kuliko anipendavyo mimi, hanistahili.
Ampendaye mwana au binti kuliko mimi, hanistahili. 38 Mtu asiyechukua
msalaba wake na kunifuata, hanistahili. 39 Anayeyashikilia maisha yake,
atayapoteza; lakini anayeyapoteza maisha yake kwa ajili yangu, atayapata.
40 “Anayewakaribisha ninyi, ananikaribisha mimi; na anayenikaribisha
mimi, anamkaribisha yule aliyenituma. 41 Anayemkaribisha nabii kwa
sababu ni nabii, atapokea tuzo la nabii. Anayemkaribisha mtu mwema
kwa sababu ni mtu mwema, atapokea tuzo la mtu mwema. 42 Kweli

nawaambieni, yeyote atakayempa mmojawapo wa wadogo hawa kikombe
cha maji baridi kwa sababu ni mfuasi wangu, hatakosa kamwe kupata tuzo
lake.”

11

1 Yesu alipomaliza kuwapa wanafunzi kumi na wawili maagizo, alitoka
hapo, akaenda kufundisha na kuhubiri katika miji yao. 2 Yohane mbatizaji
akiwa gerezani alipata habari juu ya matendo ya Kristo. Basi, Yohane
akawatuma wanafunzi wake, 3 wamwulize: “Je, wewe ni yule anayekuja, au
tumngoje mwingine?” 4 Yesu akawajibu, “Nendeni mkamwambie Yohane
mambo mnayoyasikia na kuyaona: 5 vipofu wanaona, viwete wanatembea,
wenye ukoma wanatakaswa na viziwi wanasikia, wafu wanafufuliwa na
maskini wanahubiriwa Habari Njema. 6 Heri mtu yule asiyekuwa na
mashaka nami.” 7 Basi, hao wajumbe wa Yohane walipokuwa wanakwenda
zao, Yesu alianza kuyaambia makundi ya watu habari za Yohane: “Mlik-
wenda kutazama nini kule jangwani? Je, mlitaka kuona mwanzi unaotik-
iswa na upepo? 8 Lakini mlikwenda kuona nini? Mlikwenda kumtazama
mtu aliyevaa mavazi maridadi? Watu wanaovaa mavazi maridadi hukaa
katika nyumba za wafalme. 9 Basi, mlikwenda kuona nini? Nabii? Naam,
hakika ni zaidi ya nabii. 10 “Huyu ndiye anayesemwa katika Maandiko
Matakatifu: Tazama, hapa namtuma mjumbe wangu, asema Bwana, aku-
tangulie na kukutayarishia njia yako. 11 Kweli nawaambieni, miongoni
mwa watoto wote wa watu, hajatokea aliye mkuu kuliko Yohane mbati-
zaji. Hata hivyo, yule aliye mdogo kabisa katika Ufalme wa mbinguni, ni
mkubwa kuliko yeye. 12 Tangu wakati wa Yohane mbatizaji mpaka leo hii,
Ufalme wa mbinguni unashambuliwa vikali, na watu wakali wanajaribu
kuunyakua kwa nguvu. 13 Mafundisho yote ya manabii na sheria yalibashiri
juu ya nyakati hizi. 14 Kama mwaweza kukubali basi, Yohane ndiye Eliya
ambaye angekuja. 15 Mwenye masikio na asikie! 16 “Basi, nitakifananisha
kizazi hiki na kitu gani? Ni kama vijana waliokuwa wamekaa uwanjani,
wakawa wakiambiana kikundi kimoja kwa kingine: 17 Tumewapigieni
ngoma lakini hamkucheza; tumeimba nyimbo za huzuni lakini hamkulia!
18 Kwa maana Yohane alikuja, akafunga na wala hakunywa divai, nao
wakasema: Amepagawa na pepo. 19 Mwana wa Mtu akaja, anakula na
kunywa, nao wakasema: Mtazameni huyu, mlafi na mlevi, rafiki yao watoza
ushuru na wahalifu! Hata hivyo, hekima ya Mungu inathibitishwa kuwa
njema kutokana na matendo yake.” 20 Kisha Yesu akaanza kuilaumu miji
ambayo, ingawaje alifanya miujiza mingi humo, watu wake hawakutaka
kubadili nia zao mbaya: 21 “Ole wako Korazini! Ole wako Bethsaida! Maana,
kama miujiza iliyofanyika kwako ingalifanyika kule Tiro na Sidoni, watu
wake wangalikwisha vaa mavazi ya gunia na kujipaka majivu zamani,
ili kuonyesha kwamba wametubu. 22 Hata hivyo nawaambieni, Siku ya
hukumu, ninyi mtapata adhabu kubwa kuliko Tiro na Sidoni. 23 Na wewe
Kafarnaumu, je, utajikweza mpaka mbinguni? Utaporomoshwa mpaka
Kuzimu! Maana, kama miujiza iliyofanyika kwako ingalifanyika kule
Sodoma, mji huo ungalikuwako mpaka hivi leo. 24 Lakini nawaambi-
eni, Siku ya hukumu itakuwa nafuu zaidi kwa watu wa Sodoma, kuliko
kwako wewe.” 25 Wakati huo Yesu alisema, “Nakushukuru ee Baba, Bwana
wa mbingu na dunia, maana umewaficha wenye hekima mambo haya,
ukawafumbulia watoto wadogo. 26 Naam Baba, ndivyo ilivyokupendeza.

[27] “Baba yangu amenikabidhi vitu vyote. Hakuna amjuaye Mwana ila Baba,
wala amjuaye Baba ila Mwana, na yeyote yule ambaye Mwana atapenda
kumjulisha. [28] Njoni kwangu ninyi nyote msumbukao na kulemewa na
mizigo, nami nitawapumzisha. [29] Jifungeni nira yangu, mkajifunze kwangu,
maana mimi ni mpole na mnyenyekevu wa moyo, nanyi mtatulizwa rohoni
mwenu. [30] Maana, nira niwapayo mimi ni laini, na mzigo wangu ni
mwepesi.”

12

[1] Wakati huo, Yesu alikuwa anapita katika mashamba ya ngano siku
ya Sabato. Basi, wanafunzi wake wakaona njaa, wakaanza kukwanyua
masuke ya ngano, wakala punje zake. [2] Mafarisayo walipoona hayo,
wakamwambia Yesu, “Tazama, wanafunzi wako wanafanya jambo ambalo
si halali siku ya Sabato.” [3] Yesu akawajibu, “Je, hamjasoma alivyofanya
Daudi pamoja na wenzake wakati walipokuwa na njaa? [4] Yeye aliingia
katika Nyumba ya Mungu pamoja na wenzake, wakala ile mikate iliy-
owekwa mbele ya Mungu. Yeye wala hao wenzake hawakuruhusiwa
kula mikate hiyo isipokuwa tu makuhani peke yao. [5] Au je, hamjasoma
katika Sheria kwamba kila siku ya Sabato makuhani huivunja Sheria
Hekaluni, lakini hawafikiriwi kuwa na hatia? [6] Basi, nawaambieni kwamba
hapa pana kikuu kuliko Hekalu. [7] Kama tu mngejua maana ya maneno
haya: Nataka huruma wala si dhabihu, hamngewahukumu watu wasio
na hatia. [8] Maana Mwana wa Mtu ni Bwana wa Sabato.” [9] Yesu al-
itoka hapo, akaenda katika sunagogi lao. [10] Kulikuwa na mtu mmoja
mwenye mkono uliopooza. Basi, watu wakamwuliza Yesu, “Je, ni halali
kumponya mtu siku ya Sabato?” Walimwuliza hivyo wapate kisa cha
kumshtaki. [11] Lakini Yesu akawaambia, “Tuseme mmoja wenu ana kondoo
wake ambaye ametumbukia shimoni; je, hatamshika na kumtoa humo siku
ya Sabato? [12] Mtu ana thamani kuliko kondoo! Basi, ni halali kutenda
mema siku ya Sabato.” [13] Kisha akamwambia yule mtu, “Nyosha mkono
wako.” Akaunyosha, nao ukawa mzima kabisa kama ule mwingine. [14] Basi,
Mafarisayo wakatoka nje, wakashauriana jinsi watakavyomwangamiza
Yesu. [15] Lakini Yesu alipojua jambo hilo, akatoka mahali pale. Watu wengi
walimfuata, akawaponya wagonjwa wote, [16] akawaamuru wasiwaambie
watu habari zake, [17] ili yale aliyosema nabii Isaya yatimie: [18] “Hapa ni
mtumishi wangu niliyemteua, mpendwa wangu anipendezaye moyoni.
Nitaiweka Roho yangu juu yake, naye atatangaza hukumu yangu kwa
mataifa yote. [19] Hatakuwa na ubishi wala kupiga kelele, wala sauti yake
haitasikika barabarani. [20] Mwanzi uliopondeka hatauvunja, wala utambi
ufukao moshi hatauzima, mpaka atakapoifanya hukumu ya haki itawale.
[21] Katika jina lake mataifa yatakuwa na tumaini.” [22] Hapo watu wakamletea
Yesu kipofu mmoja ambaye alikuwa bubu kwa sababu alikuwa amepagawa
na pepo. Yesu akamponya hata, akaweza kusema na kuona. [23] Umati
wote wa watu ulishangaa ukasema, “Je, huenda ikawa huyu ndiye Mwana
wa Daudi?” [24] Lakini Mafarisayo waliposikia hayo, wakasema, “Mtu huyu
anawafukuza pepo kwa uwezo wa Beelzebuli, mkuu wa pepo.” [25] Yesu,
akiwa anayajua mawazo yao, akawaambia, “Ufalme wowote uliogawanyika
makundimakundi yanayopingana, hauwezi kudumu, na mji wowote au
jamaa yoyote iliyogawanyika makundimakundi yanayopingana, itaanguka.
[26] Ikiwa Shetani anamfukuza Shetani, anajipinga mwenyewe. Basi, ufalme

wake utasimamaje? 27 Ninyi mnasema ati nawafukuza pepo kwa uwezo wa
Beelzebuli; je, watoto wenu huwafukuza kwa uwezo wa nani? Kwa sababu
hiyo wao ndio watakaowahukumu ninyi. 28 Lakini ikiwa ninawafukuza
pepo kwa nguvu ya Roho wa Mungu, basi jueni kwamba Ufalme wa Mungu
umekwisha fika kwenu. 29 "Au, anawezaje mtu kuivamia nyumba ya
mtu mwenye nguvu na kumnyang'anya mali yake, bila kwanza kumfunga
huyo mtu mwenye nguvu? Hapo ndipo atakapoweza kumnyang'anya
mali yake. 30 "Yeyote asiyejiunga nami, anapingana nami; na yeyote
asiyekusanya pamoja nami, hutawanya. 31 Kwa sababu hiyo, nawaambieni,
watu watasamehewa dhambi na kufuru zao zote, lakini hawatasamehewa
dhambi ya kumkufuru Roho Mtakatifu. 32 Tena, asemaye neno la kumpinga
Mwana wa Mtu atasamehewa, lakini yule asemaye neno la kumpinga
Roho Mtakatifu, hatasamehewa, wala katika ulimwengu huu, wala katika
ulimwengu ujao. 33 "Ufanyeni mti kuwa mzuri na matunda yake yatakuwa
mema; ufanyeni kuwa mbaya na matunda yake yatakuwa mabaya. Mti hu-
julikana kwa matunda yake. 34 Enyi kizazi cha nyoka! Mnawezaje kusema
mambo mema hali ninyi ni waovu? Maana mtu husema kutokana na yale
yaliyojaa moyoni. 35 Mtu mwema hutoa mambo mema katika hazina yake
njema; na mtu mbaya hutoa mambo mabaya katika hazina yake mbaya.
36 "Basi, nawaambieni, Siku ya hukumu watu watapaswa kujibu juu ya kila
neno lisilofaa wanalosema. 37 Maana kwa maneno yako, utakubaliwa kuwa
mwadilifu, na kwa maneno yako, utahukumiwa kuwa na hatia." 38 Kisha
baadhi ya walimu wa Sheria na Mafarisayo wakamwambia Yesu, "Mwal-
imu, tunataka kuona ishara kutoka kwako." 39 Naye akawajibu, "Kizazi
kiovu kisicho na uaminifu! Mnataka ishara; hamtapewa ishara nyingine,
ila tu ile ishara ya nabii Yona. 40 Jinsi Yona alivyokaa siku tatu kutwa
kucha tumboni mwa nyangumi, ndivyo naye Mwana wa Mtu atakavyokaa
ndani ya ardhi siku tatu kutwa kucha. 41 Watu wa Ninewi watatokea siku
ya hukumu, nao watakihukumu kizazi hiki kwamba kina hatia. Maana
Waninewi walitubu kwa sababu ya mahubiri ya Yona, na kumbe hapa
kuna kikuu kuliko Yona! 42 Malkia wa kusini atatokea wakati kizazi hiki
kitakapohukumiwa, naye atakihukumu kwamba kina hatia. Maana yeye
alisafiri kutoka mbali akaja kusikiliza maneno ya hekima ya Solomoni, na
kumbe hapa kuna kikuu kuliko Solomoni. 43 "Pepo mchafu akifukuzwa kwa
mtu, huzururazurura jangwani akitafuta mahali pa kupumzika asipate.
44 Hapo hujisemea: Nitarudi nyumbani kwangu nilikotoka. Lakini ana-
porudi na kuikuta tupu, imefagiwa na kupambwa, 45 huenda kuwachukua
pepo wengine saba, wabaya kuliko yeye; na wote huja wakamwingia huyo
mtu. Na hali ya mtu huyo sasa huwa mbaya kuliko hapo mwanzo. Ndivyo
itakavyokuwa kwa watu hawa waovu." 46 Yesu alikuwa bado anasema na
umati wa watu wakati mama yake na ndugu zake walipofika na kusimama
nje, wakitaka kusema naye. 47 Basi, mtu mmoja akamwambia, "Mama yako
na ndugu zako wako nje, wanataka kusema nawe." 48 Lakini Yesu akamjibu
mtu huyo, "Mama yangu ni nani? Na ndugu zangu ni kina nani?" 49 Kisha
akaunyosha mkono wake kuelekea wanafunzi wake, akasema, "Hawa ndio
mama yangu na ndugu zangu! 50 Maana yeyote anayefanya anavyotaka
Baba yangu aliye mbinguni, huyo ndiye ndugu yangu, dada yangu na mama
yangu."

13

1 Siku hiyohiyo, Yesu alitoka katika ile nyumba, akaenda na kuketi kando
ya ziwa. 2 Makundi makubwa ya watu yalimzunguka hata Yesu akapanda
mashua, akaketi. Hao watu walisimama kwenye ukingo wa ziwa, 3 naye
Yesu akawaambia mambo mengi kwa mifano. "Sikilizeni! Mpanzi alik-
wenda kupanda mbegu. 4 Alipokuwa akipanda, nyingine zilianguka njiani,
ndege wakaja wakazila. 5 Nyingine zilianguka penye mawe pasipokuwa
na udongo mwingi. Zikaota mara kwa kuwa udongo haukuwa na kina.
6 Jua lilipochomoza, zilichomeka; na kwa kuwa mizizi yake haikuwa na
nguvu, zikanyauka. 7 Nyingine zilianguka kwenye miti ya miiba, nayo
ikakua na kuzisonga. 8 Lakini nyingine zilianguka penye udongo mzuri,
zikaota, zikazaa: nyingine punje mia moja, nyingine sitini na nyingine
thelathini. 9 Mwenye masikio na asikie!" 10 Wanafunzi wake wakamwen-
dea, wakamwuliza, "Kwa nini unasema na watu kwa mifano?" 11 Yesu
akawajibu, "Ninyi mmejaliwa kuzijua siri za Ufalme wa mbinguni, lakini
wao hawakujaliwa. 12 Maana, aliye na kitu atapewa na kuzidishiwa; lakini
yule asiye na kitu, hata kile alicho nacho kitachukuliwa. 13 Ndiyo maana
ninasema nao kwa mifano, kwa sababu wanatazama lakini hawaoni,
wanasikiliza lakini hawasikii, wala hawaelewi. 14 Kwao yametimia yale
aliyosema nabii Isaya: Kusikia mtasikia, lakini hamtaelewa; Kutazama
mtatazama, lakini hamtaona. 15 Maana akili za watu hawa zimepumbaa,
wameyaziba masikio yao, wameyafumba macho yao. La sivyo, wangeona
kwa macho yao. wangesikia kwa masikio yao, wangeelewa kwa akili zao,
na kunigeukia, asema Bwana, nami ningewaponya. 16 "Lakini heri yenu
ninyi, maana macho yenu yanaona na masikio yenu yanasikia. 17 Kweli
nawaambieni, manabii na watu wengi wema walitamani kuyaona yale
mnayoyaona, wasiyaone, na kuyasikia yale mnayoyasikia, wasiyasikie.
18 "Basi, ninyi sikilizeni maana ya mfano huo wa mpanzi. 19 Yeyote asikiaye
ujumbe wa ufalme bila kuuelewa, ni kama zile mbegu zilizoanguka njiani;
yule Mwovu huja na kunyakua kile kilichopandwa moyoni mwake. 20 Ile
mbegu iliyopandwa penye mawe ni mfano wa mtu asikiaye ujumbe huo
na mara akaupokea kwa furaha. 21 Lakini haumwingii na kuwa na mizizi
ndani yake; huendelea kuuzingatia ujumbe huo kwa kitambo tu, na wakati
taabu au udhalimu vinapotokea kwa sababu ya ujumbe huo, anakata tamaa
mara. 22 Ile mbegu iliyoanguka kati ya miti ya miiba, ni mfano wa mtu
asikiaye huo ujumbe, lakini wasiwasi wa ulimwengu huu na anasa za mali
huusonga ujumbe huo, naye hazai matunda. 23 Ile mbegu iliyopandwa
katika udongo mzuri ni mfano wa mtu ausikiaye ujumbe huo na kuuelewa,
naye huzaa matunda; mmoja mia, mwingine sitini na mwingine thelathini."
24 Yesu akawaambia watu mfano mwingine: "Ufalme wa mbinguni un-
afanana na mtu aliyepanda mbegu nzuri katika shamba lake. 25 Lakini
watu wakiwa wamelala, adui yake akaja akapanda magugu kati ya ngano,
akaenda zake. 26 Basi, mimea ilipoota na kuanza kuchanua, magugu pia
yakaanza kuonekana. 27 Watumishi wa yule mwenye shamba wakamwen-
dea, wakamwambia, Mheshimiwa, bila shaka ulipanda mbegu nzuri katika
shamba lako. Sasa magugu yametoka wapi? 28 Yeye akawajibu, Adui
ndiye aliyefanya hivyo. Basi, watumishi wake wakamwuliza, Je, unataka
twende tukayang'oe 29 Naye akawajibu, La, msije labda mnapokusanya
magugu, mkang'oa na ngano pia. 30 Acheni vikue pamoja mpaka wakati wa
mavuno. Wakati huo nitawaambia wavunaji: kusanyeni kwanza magugu

mkayafunge mafungumafungu ya kuchomwa. Lakini ngano ikusanyeni
mkaiweke ghalani mwangu.” 31 Yesu akawaambia watu mfano mwingine:
“Ufalme wa mbinguni unafanana na mbegu ya haradali aliyotwaa mtu
mmoja, akaipanda katika shamba lake. 32 Yenyewe ni ndogo kuliko mbegu
zote, lakini ikishaota huwa kubwa kuliko mimea yote. Hukua ikawa
mti, na ndege wa angani huja na kujenga viota katika matawi yake.”
33 Yesu akawaambia mfano mwingine: “Ufalme wa mbinguni umefanana
na chachu aliyotwaa mama mmoja, akaichanganya na unga pishi tatu, hata
unga wote ukaumuka.” 34 Yesu aliwaambia watu hayo yote kwa mifano.
Hakuwaambia chochote bila kutumia mifano, 35 ili jambo lililonenwa na
nabii litimie: “Nitasema kwa mifano; nitawaambia mambo yaliyofichika
tangu kuumbwa ulimwengu.” 36 Kisha Yesu aliwaaga wale watu, akaingia
nyumbani. Wanafunzi wake wakamwendea, wakamwambia, “Tufafanulie
ule mfano wa magugu shambani.” 37 Yesu akawaambia, “Mpanzi wa zile
mbegu nzuri ni Mwana wa Mtu. 38 Lile shamba ni ulimwengu. Zile mbegu
nzuri ni watu wale ambao Ufalme ni wao. Lakini yale magugu ni wale
watu wa yule Mwovu. 39 Adui aliyepanda yale magugu ni Ibilisi. Mavuno
ni mwisho wa nyakati na wavunaji ni malaika. 40 Kama vile magugu
yanavyokusanywa kuchomwa moto, ndivyo itakavyokuwa mwishoni mwa
nyakati; 41 Mwana wa Mtu atawatuma malaika wake wawakusanye kutoka
katika Ufalme wake wale wote wenye kusababisha dhambi, na wote wenye
kutenda maovu, 42 na kuwatupa katika tanuru ya moto, na huko watalia
na kusaga meno. 43 Kisha, wale wema watang'ara kama jua katika Ufalme
wa Baba yao. Sikieni basi, kama mna masikio! 44 “Ufalme wa mbin-
guni umefanana na hazina iliyofichika shambani. Mtu mmoja aliigundua,
akaificha tena. Alifurahi sana hata akaenda kuuza yote aliyokuwa nayo,
akalinunua shamba lile. 45 “Tena, Ufalme wa mbinguni umefanana na
mfanyabiashara mmoja mwenye kutafuta lulu nzuri. 46 Alipopata lulu moja
ya thamani kubwa, alienda akauza yote aliyokuwa nayo, akainunua lulu
ile. 47 “Tena, Ufalme wa mbinguni unafanana na wavu uliotupwa baharini,
ukanasa samaki wa kila aina. 48 Ulipojaa, watu waliuvuta pwani, wakaketi,
wakachagua samaki wazuri wakawaweka ndani ya vikapu vyao, na wabaya
wakawatupa. 49 Ndivyo itakavyokuwa mwishoni mwa nyakati: malaika
watatokea, watawatenganisha watu wabaya na watu wema, 50 na kuwatupa
hao wabaya katika tanuru ya moto. Huko watalia na kusaga meno.” 51 Yesu
akawauliza, “Je, mmeelewa mambo haya yote?” Wakamjibu, “Naam.”
52 Naye akawaambia, “Hivyo basi, kila mwalimu wa Sheria aliye mwana-
funzi wa Ufalme wa mbinguni anafanana na mwenye nyumba atoaye katika
hazina yake vitu vipya na vya kale.” 53 Yesu alipomaliza kusema mifano hiyo
alitoka mahali hapo, 54 akaenda kijijini kwake. Huko akawa anawafundisha
watu katika sunagogi hata wakashangaa, wakasema, “Huyu amepata wapi
hekima hii na maajabu? 55 Je, huyu si yule mwana wa seremala? Je,
mama yake si anaitwa Maria, na ndugu zake si kina Yakobo, Yosefu, Simoni
na Yuda? 56 Na dada zake je, si wote wako hapa pamoja nasi? Basi
amepata wapi haya yote?” 57 Basi, wakawa na mashaka naye. Lakini Yesu
akawaambia, “Nabii hakosi kuheshimiwa, isipokuwa katika nchi yake na
nyumbani mwake!” 58 Kwa hiyo, hakutenda miujiza mingi pale kwa sababu
ya kutoamini kwao.

14

1 Wakati huo, mtawala Herode alisikia sifa za Yesu. 2 Basi, akawaambia
watumishi wake, “Mtu huyu ni Yohane mbatizaji, amefufuka kutoka wafu;
ndiyo maana nguvu za miujiza zinafanya kazi ndani yake.” 3 Herode ndiye
aliyekuwa amemtia Yohane nguvuni, akamfunga minyororo na kumtia
gerezani kwa sababu ya Herodia, mke wa Filipo, ndugu yake. Sababu hasa
ni 4 kwamba alikuwa amemwambia Herode, “Si halali kwako kuishi na
huyo mwanamke!” 5 Herode alitaka kumwua Yohane, lakini aliogopa watu
kwa sababu kwao Yohane alikuwa nabii. 6 Katika sherehe za sikukuu ya
kuzaliwa kwake Herode, binti ya Herodia alicheza mbele ya wageni. Herode
alifurahiwa, 7 hata akaahidi kwa kiapo kumpa huyo msichana chochote
atakachoomba. 8 Naye, huku akichochewa na mama yake, akaomba, “Nipe
papahapa katika sinia kichwa cha Yohane mbatizaji.” 9 Mfalme alihuzunika,
lakini kwa sababu ya kile kiapo chake na kwa sababu ya wale wageni
karamuni, akaamuru apewe. 10 Basi, Herode akatuma mtu gerezani amkate
kichwa Yohane. 11 Kichwa chake kikaletwa katika sinia, wakampa yule
msichana, naye akampelekea mama yake. 12 Wanafunzi wa Yohane wakaja,
wakauchukua mwili wake, wakauzika. Kisha wakaenda kumpasha habari
Yesu. 13 Yesu alipopata habari hiyo, aliondoka mahali pale kwa mashua,
akaenda mahali pa faragha peke yake. Lakini watu walipata habari,
wakamfuata kwa miguu toka mijini. 14 Basi, aliposhuka pwani, aliona
umati mkubwa wa watu, akawaonea huruma, akawaponya wagonjwa wao.
15 Kulipokuwa jioni, wanafunzi wake walimwendea wakamwambia, “Ma-
hali hapa ni nyikani, na saa zimepita. Basi, uwaage watu ili waende vijijini
wakajinunulie chakula.” 16 Yesu akawaambia, “Si lazima waende, wapeni
ninyi chakula.” 17 Lakini wao wakamwambia, “Tunayo mikate mitano tu
na samaki wawili.” 18 Yesu akawaambia, “Nileteeni hapa.” 19 Akawaamuru
watu waketi katika nyasi. Kisha akaitwaa ile mikate mitano na wale samaki
wawili, akatazama juu mbinguni, akamshukuru Mungu. Halafu akaimega
hiyo mikate, akawapa wanafunzi wake, nao wakawapa watu. 20 Watu
wote wakala, wakashiba. Kisha wanafunzi wakakusanya mabaki, wakajaza
vikapu kumi na viwili. 21 Jumla ya waliokula ilikuwa wanaume wapatao
elfu tano, bila kuhesabu wanawake na watoto. 22 Mara, Yesu akawaamuru
wanafunzi wake wapande mashua, wamtangulie ng'ambo ya ziwa wakati
yeye anawaaga watu. 23 Baada ya kuwaaga, alipanda mlimani peke yake
kusali. Ilipokuwa jioni, yeye alikuwa huko peke yake, 24 na wakati huo
ile mashua ilikwishafika karibu katikati ya ziwa, lakini ilikuwa inakwenda
mrama kwa sababu upepo ulikuwa unaipinga. 25 Usiku, karibu na mapam-
bazuko, Yesu aliwaendea wanafunzi akitembea juu ya maji. 26 Wanafunzi
wake walipomwona akitembea juu ya maji waliingiwa na hofu, wakasema,
“Ni mzimu!” Wakapiga kelele kwa hofu. 27 Mara, Yesu akasema nao,
“Tulieni, ni mimi. Msiogope!” 28 Petro akamwambia, “Bwana, ikiwa ni
wewe kweli, amuru nitembee juu ya maji nije kwako.” 29 Yesu akasema,
“Haya, njoo.” Basi, Petro akashuka kutoka ile mashua, akatembea juu ya
maji, akamwendea Yesu. 30 Lakini alipouona ule upepo, aliogopa, akaanza
kuzama; akalia kwa sauti, “Bwana, niokoe!” 31 Hapo, Yesu akaunyosha
mkono wake, akamshika na kumwambia, “Ewe mwenye imani haba! Kwa
nini uliona shaka?” 32 Basi, wakapanda mashuani, na upepo ukatulia.
33 Wote waliokuwa ndani ya mashua walimsujudia, wakasema, “Hakika
wewe ni Mwana wa Mungu.” 34 Walivuka ziwa, wakafika nchi ya Genesareti.

35 Watu wa huko walipomtambua, wakaeneza habari pote katika sehemu
hizo. Basi, wakamletea Yesu wagonjwa wote, 36 wakamwomba awaruhusu
waguse tu pindo la vazi lake; wote waliomgusa walipona.

15

1 Kisha Mafarisayo na walimu wa Sheria wakafika kutoka Yerusalemu,
wakamwendea Yesu, wakamwuliza, 2 "Kwa nini wanafunzi wako hawajali
mapokeo tuliyopokea kutoka kwa wazee wetu? Hawanawi mikono yao
kama ipasavyo kabla ya kula!" 3 Yesu akawajibu, "Kwa nini nanyi mnapen-
delea mapokeo yenu wenyewe na hamuijali Sheria ya Mungu? 4 Mungu
amesema: Waheshimu baba yako na mama yako, na Anayemkashifu baba
yake au mama yake, lazima auawe. 5 Lakini ninyi mwafundisha ati
mtu akiwa na kitu ambacho angeweza kuwasaidia nacho baba au mama
yake, lakini akasema: Kitu hiki nimemtolea Mungu, 6 basi, hapaswi tena
kumheshimu baba yake! Ndivyo mnavyodharau neno la Mungu kwa
kufuata mafundisho yenu wenyewe. 7 Enyi wanafiki! Isaya alitabiri sawa
kabisa juu yenu: 8 Watu hawa, asema Mungu, huniheshimu kwa maneno tu,
lakini mioyoni mwao wako mbali nami. 9 Kuniabudu kwao hakufai, maana
mambo wanayofundisha ni maagizo ya kibinadamu tu." 10 Yesu aliuita ule
umati wa watu, akawaambia, "Sikilizeni na muelewe! 11 Kitu kinachom-
tia mtu najisi si kile kiingiacho kinywani, bali kile kitokacho kinywani.
Hicho ndicho kimtiacho mtu najisi." 12 Kisha wanafunzi wakamwendea,
wakamwambia, "Je, unajua kwamba Mafarisayo walichukizwa waliposikia
maneno yako?" 13 Lakini yeye akawajibu, "Kila mmea ambao Baba yangu
aliye mbinguni hakuupanda, utang'olewa. 14 Waacheni wenyewe! Wao ni
vipofu, viongozi wa vipofu; na kipofu akimwongoza kipofu, wote wawili
hutumbukia shimoni." 15 Petro akadakia, "Tufafanulie huo mfano." 16 Yesu
akasema, "Hata nyinyi hamwelewi? 17 Je, hamwelewi kwamba kila ki-
nachoingia kinywani huenda tumboni na baadaye hutupwa nje chooni?
18 Lakini yale yatokayo kinywani hutoka moyoni, na hayo ndiyo yanayomtia
mtu najisi. 19 Maana moyoni hutoka mawazo maovu yanayosababisha
uuaji, uzinzi, uasherati, wizi, ushahidi wa uongo na kashfa. 20 Hayo ndiyo
yanayomtia mtu najisi. Lakini kula chakula bila kunawa mikono hakumtii
mtu najisi." 21 Yesu aliondoka mahali hapo akaenda kukaa katika sehemu
za Tiro na Sidoni. 22 Basi, mama mmoja Mkaanani wa nchi hiyo alimjia,
akapaaza sauti: "Mheshimiwa, Mwana wa Daudi, nionee huruma! Binti
yangu anasumbuliwa na pepo." 23 Lakini Yesu hakumjibu neno. Basi,
wanafunzi wake wakamwendea, wakamwambia, "Mwambie aende zake
kwa maana anatufuatafuata akipiga kelele." 24 Yesu akajibu, "Sikutumwa ila
kwa watu wa Israeli waliopotea kama kondoo." 25 Hapo huyo mama akaja,
akapiga magoti mbele yake, akasema, "Mheshimiwa, nisaidie." 26 Yesu
akamjibu, "Si sawa kuchukua chakula cha watoto na kuwatupia mbwa."
27 Huyo mama akajibu, "Ni kweli, Mheshimiwa; lakini hata mbwa hula
makombo yanayoanguka kutoka meza ya bwana wao." 28 Hapo Yesu
akamjibu, "Mama, imani yako ni kubwa; basi, ufanyiwe kama unavy-
otaka." Yule binti yake akapona tangu saa hiyo wakati huohuo. 29 Yesu
alitoka hapo akaenda kando ya ziwa Galilaya, akapanda mlimani, akaketi.
30 Watu wengi sana wakamjia wakiwaleta vilema, vipofu, viwete, bubu na
wengine wengi waliokuwa wagonjwa, wakawaweka mbele ya miguu yake,
naye Yesu akawaponya. 31 Umati ule wa watu ulishangaa sana ulipoona

bubu wakiongea, waliokuwa wamelemaa wamepona, viwete wakitembea
na vipofu wakiona; wakamsifu Mungu wa Israeli. 32 Basi, Yesu aliwaita
wanafunzi wake, akasema, “Nawaonea watu hawa huruma kwa sababu
kwa siku tatu wamekuwa nami, wala hawana chakula. Sipendi kuwaacha
waende bila kula wasije wakazimia njiani.” 33 Wanafunzi wakamwambia,
“Hapa tuko nyikani; tutapata wapi chakula cha kuwatosha watu wengi
hivi?” 34 Yesu akawauliza, “Mnayo mikate mingapi?” Wakamjibu, “Saba
na visamaki vichache.” 35 Basi, Yesu akawaamuru watu wakae chini.
36 Akaitwaa ile mikate saba na vile visamaki, akamshukuru Mungu, akav-
imega, akawapa wanafunzi, nao wakawagawia watu. 37 Wote wakala,
wakashiba. Kisha wakakusanya makombo, wakajaza vikapu saba. 38 Hao
waliokula walikuwa wanaume elfu nne, bila kuhesabu wanawake na wa-
toto. 39 Basi, Yesu akawaaga watu, akapanda mashua, akaenda katika eneo
la Magadani.

16

1 Mafarisayo na Masadukayo walimwendea Yesu, na kwa kumjaribu,
wakamwomba afanye ishara itokayo mbinguni. 2 Lakini Yesu akawajibu,
“Wakati wa jioni ukifika ninyi husema: Hali ya hewa itakuwa nzuri kwa
maana anga ni jekundu! 3 Na alfajiri mwasema: Leo hali ya hewa itakuwa ya
dhoruba, maana anga ni jekundu na tena mawingu yametanda! Basi, ninyi
mnajua sana kusoma majira kwa kuangalia anga, lakini kutambua dalili za
nyakati hizi hamjui. 4 Kizazi kiovu kisicho na uaminifu! Mnataka ishara,
lakini hamtapewa ishara yoyote isipokuwa tu ile ya Yona.” Basi, akawaacha,
akaenda zake. 5 Wanafunzi wake walipokwisha vukia upande wa pili wa
ziwa, walijikuta wamesahau kuchukua mikate. 6 Yesu akawaambia, “Muwe
macho na mjihadhari na chachu ya Mafarisayo na Masadukayo!” 7 Lakini
wao wakawa wanajadiliana: “Anasema hivyo kwa kuwa hatukuchukua
mikate.” 8 Yesu alijua mawazo yao, akawaambia, “Enyi watu wenye imani
haba! Mbona mnajadiliana juu ya kutokuwa na mikate? 9 Je, hamjaelewa
bado? Je, hamkumbuki nilipoimega ile mikate mitano kwa ajili ya wale
watu elfu tano? Je, mlijaza vikapu vingapi vya makombo? 10 Au, ile mikate
saba waliyogawiwa wale watu elfu nne, je, mlikusanya vikapu vingapi
vya mabaki? 11 Inawezekanaje hamwelewi ya kwamba sikuwa nikisema
juu ya mikate? Jihadharini na chachu ya Mafarisayo na Masadukayo!”
12 Hapo wanafunzi wakafahamu kwamba aliwaambia wajihadhari siyo
na chachu ya mikate, bali na mafundisho ya Mafarisayo na Masadukayo.
13 Yesu alipofika pande za Kaisarea Filipi, aliwauliza wanafunzi wake,
“Watu wanasema Mwana wa Mtu kuwa ni nani?” 14 Wakamjibu, “Wengine
wanasema kuwa ni Yohane mbatizaji, wengine Eliya, wengine Yeremia au
mmojawapo wa manabii.” 15 Yesu akawauliza, “Na ninyi je, mwasema
mimi ni nani?” 16 Simoni Petro akajibu, “Wewe ndiwe Kristo, Mwana
wa Mungu aliye hai.” 17 Yesu akasema, “Heri wewe Simoni mwana wa
Yona, kwa maana si binadamu aliyekufunulia ukweli huu, ila Baba yangu
aliye mbinguni. 18 Nami nakwambia: wewe ni Petro, na juu ya mwamba
huu nitalijenga kanisa langu; wala kifo chenyewe hakitaweza kulishinda.
19 Nitakupa funguo za Ufalme wa mbinguni; kila utakachofunga duniani,
kitafungwa pia mbinguni; kila utakachofungua duniani, kitafunguliwa pia
mbinguni.” 20 Kisha akawaonya wanafunzi wasimwambie mtu yeyote
kwamba yeye ndiye Kristo. 21 Tangu wakati huo Yesu alianza kuwajulisha

waziwazi wanafunzi wake: “Ni lazima mimi niende Yerusalemu, na huko
nikapate mateso mengi yatakayosababishwa na wazee, makuhani wakuu
na walimu wa Sheria. Nitauawa, na siku ya tatu nitafufuliwa.” 22 Hapo
Petro akamchukua kando, akaanza kumkemea: “Isiwe hivyo Bwana! Jambo
hili halitakupata!” 23 Lakini Yesu akageuka, akamwambia Petro, “Ondoka
mbele yangu Shetani! Wewe ni kikwazo kwangu. Mawazo yako si ya mungu
bali ni ya kibinadamu!” 24 Kisha Yesu akawaambia wanafunzi wake, “Kama
mtu yeyote anataka kuwa mfuasi wangu, ni lazima ajikane mwenyewe,
auchukue msalaba wake, anifuate. 25 Maana, mtu anayetaka kuyaokoa
maisha yake mwenyewe, atayapoteza; 26 lakini mtu anayeyapoteza maisha
yake kwa ajili yangu, atayapata. Je, mtu atafaidi nini akiupata utajiri
wote wa ulimwengu na hali amepoteza maisha yake? Au, mtu atatoa kitu
gani kiwe badala ya maisha yake? 27 Maana, Mwana wa Mtu atakuja
katika utukufu wa Baba yake pamoja na malaika wake, na hapo ndipo
atakapomlipa kila mtu kadiri ya matendo yake. 28 Kweli nawaambieni,
wako wengine papahapa ambao hawatakufa kabla ya kumwona Mwana wa
Mtu akija katika Ufalme wake.”

17

1 Baada ya siku sita, Yesu aliwachukua Petro, Yakobo na Yohane nduguye,
akaenda nao peke yao juu ya mlima mrefu. 2 Huko, wakiwa wanamtazama,
akageuka sura, uso wake ukang'aa kama jua na mavazi yake yakawa meupe
kama nuru. 3 Mose na Eliya wakawatokea, wakawa wanazungumza naye.
4 Hapo Petro akamwambia Yesu, “Bwana, ni vizuri sana kwamba tupo hapa!
Ukipenda nitajenga vibanda vitatu: kimoja chako, kimoja cha Mose na
kimoja cha Eliya.” 5 Alipokuwa bado anasema hivyo, wingu jeupe likawa-
funika, na sauti ikasikika kutoka katika hilo wingu: “Huyu ni Mwanangu
mpendwa, ninayependezwa naye, msikilizeni.” 6 Wanafunzi waliposikia
hivyo wakaanguka kifudifudi, wakaogopa sana. 7 Yesu akawaendea, akawa-
gusa, akasema, “Simameni, msiogope!” 8 Walipoinua macho yao hawakum-
wona mtu, ila Yesu peke yake. 9 Basi, walipokuwa wanashuka mlimani,
Yesu akawaonya: “Msimwambie mtu mambo mliyoyaona mpaka Mwana
wa Mtu atakapofufuliwa kutoka wafu.” 10 Kisha wanafunzi wakamwuliza,
“Mbona walimu wa Sheria wanasema ati ni lazima kwanza Eliya aje?”
11 Yesu akawajibu, “Kweli, Eliya atakuja kutayarisha mambo yote. 12 Lakini
nawaambieni, Eliya amekwisha kuja nao hawakumtambua, bali walim-
tendea jinsi walivyotaka. Mwana wa Mtu atateswa vivyo hivyo mikononi
mwao.” 13 Hapo hao wanafunzi wakafahamu kwamba alikuwa akiwaambia
juu ya Yohane mbatizaji. 14 Walipojiunga tena na ule umati wa watu, mtu
mmoja alimwendea Yesu, akampigia magoti, 15 akasema, “Mheshimiwa,
mwonee huruma mwanangu kwa kuwa ana kifafa, tena anateseka sana;
mara nyingi yeye huanguka motoni na majini. 16 Nilimleta kwa wanafunzi
wako lakini hawakuweza kumponya.” 17 Yesu akajibu, “Enyi kizazi kisicho
na imani, kilichopotoka! Nitakaa nanyi mpaka lini? Nitawavumilia ninyi
mpaka lini? Mleteni hapa huyo mtoto.” 18 Basi, Yesu akamkemea huyo
pepo, naye akamtoka, na yule mtoto akapona wakati huohuo. 19 Kisha
wanafunzi wakamwendea Yesu kwa faragha, wakamwuliza, “Kwa nini
sisi hatukuweza kumtoa yule pepo?” 20 Yesu akawajibu, “Kwa sababu ya
imani yenu haba. Nawaambieni kweli, kama tu mkiwa na imani, hata iwe
ndogo kama mbegu ya haradali, mtaweza kuuambia mlima huu: Toka hapa

uende pale, nao utakwenda. Hakuna chochote ambacho hakingewezekana
kwenu." 21 "Pepo wa namna hii hawezi kuondolewa ila kwa sala na ku-
funga." 22 Walipokuwa pamoja huko Galilaya, Yesu aliwaambia, "Mwana wa
Mtu atakabidhiwa kwa watu. 23 Watamuua, lakini siku ya tatu atafufuliwa."
Wanafunzi wakahuzunika mno. 24 Walipofika Kafarnaumu watu wenye
kukusanya fedha ya zaka ya Hekalu walimwendea Petro, wakamwuliza, "Je,
mwalimu wenu hulipa fedha ya zaka?" 25 Petro akajibu, "Naam, hulipa."
Basi, Petro alipoingia ndani ya nyumba, kabla hata hajasema neno, Yesu
akamwuliza, "Simoni, wewe unaonaje? Wafalme wa dunia hukusanya
ushuru au kodi kutoka kwa kina nani? Kutoka kwa wananchi ama kutoka
kwa wageni?" 26 Petro akajibu, "Kutoka kwa wageni." Yesu akamwambia,
"Haya basi, wananchi hawahusiki. 27 Lakini kusudi tusiwakwaze, nenda
ziwani ukatupe ndoana; chukua samaki wa kwanza atakayenaswa, fungua
kinywa chake, na ndani utakuta fedha taslimu ya zaka. Ichukue ukawape
kwa ajili yangu na kwa ajili yako."

18

1 Wakati ule wanafunzi walimwendea Yesu, wakamwuliza, "Ni nani aliye
mkuu katika Ufalme wa mbinguni?" 2 Yesu akamwita mtoto mmoja, akam-
simamisha kati yao, 3 kisha akasema, "Nawaambieni kweli, msipogeuka
na kuwa kama watoto, hamtaingia kamwe katika Ufalme wa mbinguni.
4 Yeyote anayejinyenyekesha kama mtoto huyu, huyo ndiye aliye mkubwa
katika Ufalme wa mbinguni. 5 Yeyote anayemkaribisha mtoto mmoja
kama huyu kwa jina langu, ananikaribisha mimi. 6 "Yeyote atakayemkose-
sha mmoja wa hawa wadogo wanaoniamini, ingekuwa afadhali afungwe
shingoni jiwe kubwa la kusagia na kuzamishwa kwenye kilindi cha ba-
hari. 7 Ole wake ulimwengu kwa sababu ya vikwazo vinavyowaangusha
wengine. Vikwazo hivyo ni lazima vitokee lakini ole wake mtu yule
atakayevisababisha. 8 "Kama mkono au mguu wako ukikukosesha, ukate
na kuutupa mbali nawe. Ni afadhali kwako kuingia katika uzima bila
mkono au mguu, kuliko kutupwa katika moto wa milele ukiwa na mikono
miwili na miguu yako miwili. 9 Na kama jicho lako likikukosesha, ling'oe
na kulitupa mbali nawe. Ni afadhali kwako kuingia katika uzima ukiwa
chongo, kuliko kutupwa katika moto wa Jehanamu ukiwa na macho yako
yote mawili. 10 "Jihadharini! Msimdharau mmojawapo wa wadogo hawa.
Nawaambieni, malaika wao huko mbinguni wako daima mbele ya Baba
yangu aliye mbinguni. 11 Maana Mwana wa Mtu alikuja kuwaokoa wale
waliopotea. 12 Mnaonaje? Mtu akiwa na kondoo mia, akimpoteza mmoja,
hufanyaje? Huwaacha wale tisini na tisa mlimani, na huenda kumtafuta
yule aliyepotea. 13 Akimpata, nawaambieni kweli, humfurahia huyo kuliko
awafurahiavyo wale tisini na tisa ambao hawakupotea. 14 Hali kadhalika,
Baba yenu wa mbinguni hapendi hata mmoja wa hawa wadogo apotee.
15 "Ndugu yako akikukosea, mwendee ukamwonye mkiwa ninyi peke yenu.
Akikusikia utakuwa umempata ndugu yako. 16 Asipokusikia, chukua mtu
mmoja au wawili pamoja nawe, ili kwa mawaidha ya mashahidi wawili
au watatu, kila tatizo litatuliwe. 17 Asipowasikia hao, liambie kanisa. Na
kama hatalisikia kanisa, na awe kwako kama watu wasiomjua Mungu
na watoza ushuru. 18 "Nawaambieni kweli, mtakachofunga duniani kita-
fungwa mbinguni, na mtakachofungua duniani kitafunguliwa mbinguni.

19 Tena nawaambieni, wawili miongoni mwenu wakikubaliana hapa duni-
ani kuhusu jambo lolote la kuomba, Baba yangu wa mbinguni atawafanyia
jambo hilo. 20 Kwa maana popote pale wanapokusanyika wawili au watatu
kwa jina langu, mimi nipo hapo kati yao." 21 Kisha Petro akamwendea
Yesu, akamwuliza, "Je, ndugu yangu akinikosea, nimsamehe mara ngapi?
Mara saba?" 22 Yesu akamjibu, "Sisemi mara saba tu, bali sabini mara
saba. 23 Ndiyo maana Ufalme wa mbinguni umefanana na mfalme mmoja
aliyeamua kukagua hesabu za watumishi wake. 24 Ukaguzi ulipoanza,
akaletewa mtu mmoja aliyekuwa na deni la fedha talanta elfu kumi. 25 Mtu
huyo hakuwa na chochote cha kulipa; hivyo bwana wake aliamuru wauzwe,
yeye, mke wake, watoto wake na vitu vyote alivyokuwa navyo, ili deni
lilipwe. 26 Basi, huyo mtumishi akapiga magoti mbele yake, akasema,
Unisubiri nami nitakulipa deni lote. 27 Yule bwana alimwonea huruma,
akamsamehe lile deni, akamwacha aende zake. 28 "Lakini huyo mtumishi
akaondoka, akamkuta mmoja wa watumishi wenzake aliyekuwa na deni
lake fedha denari mia moja. Akamkamata, akamkaba koo akisema, Lipa
deni lako! 29 Huyo mtumishi mwenzake akapiga magoti, akamwomba,
Unisubiri nami nitalipa deni langu lote. 30 Lakini yeye hakutaka, bali
alimtia gerezani mpaka hapo atakapolipa lile deni. 31 "Basi, watumishi
wenzake walipoona jambo hilo walisikitika sana, wakaenda kumpasha
habari bwana wao juu ya mambo hayo yaliyotukia. 32 Hapo yule bwana
alimwita huyo mtumishi, akamwambia, Wewe ni mtumishi mbaya sana!
Uliniomba, nami nikakusamehe deni lako lote. 33 Je, haikukupasa nawe
kumhurumia mtumishi mwenzako kama nilivyokuhurumia? 34 "Basi, huyo
bwana alikasirika sana, akamtoa huyo mtumishi aadhibiwe mpaka hapo
atakapolipa deni lote. 35 Na baba yangu aliye mbinguni atawafanyieni vivyo
hivyo kama kila mmoja wenu hatamsamehe ndugu yake kwa moyo wake
wote."

19

1 Yesu alipomaliza kusema maneno hayo, alitoka Galilaya, akaenda katika
mkoa wa Yudea, ng'ambo ya mto Yordani. 2 Watu wengi walimfuata
huko, naye akawaponya. 3 Mafarisayo kadhaa walimjia, wakamwuliza
kwa kumtega, "Je, ni halali mume kumpa talaka mkewe kwa kisa cho-
chote?" 4 Yesu akawajibu, "Je, hamkusoma katika Maandiko Matakatifu
kwamba Mungu aliyemuumba mtu tangu mwanzo alimfanya mwana-
mume na mwanamke, 5 na akasema: Kwa sababu hiyo mwanamume
atamwacha baba yake na mama yake, ataungana na mke wake, nao wawili
watakuwa mwili mmoja? 6 Kwa hiyo wao si wawili tena, bali mwili mmoja.
Basi, alichounganisha Mungu, binadamu asikitenganishe." 7 Lakini wao
wakamwuliza, "Kwa nini basi, Mose alituagiza mwanamke apewe hati ya
talaka na kuachwa?" 8 Yesu akawajibu, "Mose aliwaruhusu kuwaacha wake
zenu kwa sababu ya ugumu wa mioyo yenu. 9 Lakini haikuwa hivyo tangu
mwanzo. Basi nawaambieni, yeyote atakayemwacha mke wake isipokuwa
kwa sababu ya uzinzi, akaoa mke mwingine, anazini." 10 Wanafunzi wake
wakamwambia, "Ikiwa mambo ya mume na mkewe ni hivyo, ni afadhali
kutooa kabisa." 11 Yesu akawaambia, "Si wote wanaoweza kulipokea
fundisho hili, isipokuwa tu wale waliojaliwa na Mungu. 12 Maana kuna
sababu kadhaa za kutoweza kuoa: wengine ni kwa sababu wamezaliwa
hivyo, wengine kwa sababu wamefanywa hivyo na watu, na wengine

wameamua kutooa kwa ajili ya Ufalme wa mbinguni. Awezaye kulipokea
fundisho hili na alipokee." 13 Kisha watu wakamletea Yesu watoto wadogo
ili awawekee mikono na kuwaombea. Lakini wanafunzi wakawakemea.
14 Yesu akasema, "Waacheni hao watoto waje kwangu, wala msiwazuie;
maana Ufalme wa mbinguni ni wa watu walio kama watoto hawa." 15 Basi,
akawawekea mikono, kisha akaondoka mahali hapo. 16 Mtu mmoja alimjia
Yesu, akamwuliza, "Mwalimu, nifanye kitu gani chema ili niupate uzima
wa milele?" 17 Yesu akamwambia, "Mbona unaniuliza kuhusu jambo jema?
Kuna mmoja tu aliye mwema. Ukitaka kuingia katika uzima, shika amri."
18 Yule mtu akamwuliza, "Amri zipi?" Yesu akasema, "Usiue, usizini, usiibe,
usitoe ushahidi wa uongo, 19 waheshimu baba yako na mama yako; na,
mpende jirani yako kama unavyojipenda mwenyewe." 20 Huyo kijana
akamwambia, "Hayo yote nimeyazingatia tangu utoto wangu; sasa nifanye
nini zaidi?" 21 Yesu akamwambia, "Kama unapenda kuwa mkamilifu, nenda
ukauze mali yako uwape maskini hiyo fedha, nawe utakuwa na hazina
mbinguni, kisha njoo unifuate." 22 Huyo kijana aliposikia hayo, alienda
zake akiwa mwenye huzuni, maana alikuwa na mali nyingi. 23 Hapo Yesu
akawaambia wanafunzi wake, "Kweli nawaambieni, itakuwa vigumu sana
kwa tajiri kuingia katika Ufalme wa mbinguni. 24 Tena nawaambieni, ni
rahisi zaidi kwa ngamia kupita katika tundu la sindano, kuliko kwa tajiri
kuingia katika Ufalme wa mbinguni." 25 Wale wanafunzi waliposikia hivyo
walishangaa, wakamwuliza, "Ni nani basi, awezaye kuokoka?" 26 Yesu
akawatazama, akasema, "Kwa binadamu jambo hili haliwezekani, lakini
kwa Mungu mambo yote huwezekana." 27 Kisha Petro akasema, "Na sisi
je? Tumeacha yote tukakufuata; tutapata nini basi?" 28 Yesu akawaambia,
"Nawaambieni kweli, Mwana wa Mtu atakapoketi katika kiti cha enzi cha
utukufu wake katika ulimwengu mpya, ninyi mlionifuata mtaketi katika viti
kumi na viwili mkiyahukumu makabila kumi na mawili ya Israeli. 29 Na
kila aliyeacha nyumba, au ndugu, au dada, au baba, au mama, au watoto,
au mashamba, kwa ajili yangu, atapokea mara mia zaidi, na kupata uzima
wa milele. 30 Lakini walio wa kwanza watakuwa wa mwisho, na walio wa
mwisho watakuwa wa kwanza.

20

1 "Ufalme wa mbinguni unafanana na mtu mwenye shamba la miz-
abibu, ambaye alitoka asubuhi na mapema kuwaajiri wafanyakazi katika
shamba lake. 2 Akapatana nao kuwalipa dinari moja kwa siku, kisha
akawapeleka katika shamba lake la mizabibu. 3 Akatoka mnamo saa
tatu asubuhi, akaona watu wengine wamesimama sokoni, hawana kazi.
4 Akawaambia, Nendeni nanyi mkafanye kazi katika shamba la mizabibu,
nami nitawapeni haki yenu. 5 Basi, wakaenda. Huyo mwenye shamba
akatoka tena mnamo saa sita na saa tisa, akafanya vivyo hivyo. 6 Hata
mnamo saa kumi na moja jioni, akatoka tena; akakuta watu wengine
wamesimama pale sokoni. Basi, akawauliza, Mbona mmesimama hapa
mchana kutwa bila kazi? 7 Wakamjibu: Kwa sababu hakuna mtu aliyetu-
ajiri. Yeye akawaambia, Nendeni nanyi mkafanye kazi katika shamba la
mizabibu. 8 "Kulipokuchwa, huyo mwenye shamba alimwambia mtunza
hazina wake, Waite wafanyakazi ukawalipe mshahara wao, ukianzia na
wale walioajiriwa mwisho, na kumalizia na wale wa kwanza. 9 Basi, wakaja
wale walioajiriwa mnamo saa kumi na moja, wakapokea kila mmoja dinari

moja. 10 Wale wa kwanza walipofika, walikuwa wanadhani watapewa zaidi;
lakini hata wao wakapewa kila mmoja dinari moja. 11 Wakazipokea fedha
zao, wakaanza kumnung'unikia yule bwana. 12 Wakasema, Watu hawa
walioajiriwa mwisho walifanya kazi kwa muda wa saa moja tu, mbona
umetutendea sawa na wao hali sisi tumevumilia kazi ngumu kutwa na jua
kali? 13 “Hapo yule bwana akamjibu mmoja wao, Rafiki, sikukupunja kitu!
Je, hukupatana nami mshahara wa denari moja? 14 Chukua haki yako,
uende zako. Napenda kumpa huyu wa mwisho sawa na wewe. 15 Je, sina
haki ya kufanya na mali yangu nipendavyo? Je, unaona kijicho kwa kuwa
mimi ni mwema?” 16 Yesu akamaliza kwa kusema, “Hivyo, walio wa mwisho
watakuwa wa kwanza na wa kwanza watakuwa wa mwisho.” 17 Yesu
alipokuwa anakwenda Yerusalemu, aliwachukua wale wanafunzi kumi
na wawili faraghani, na njiani akawaambia, 18 “Sikilizeni! Tunakwenda
Yerusalemu, na huko Mwana wa Mtu atakabidhiwa kwa makuhani wakuu
na walimu wa Sheria, nao watamhukumu auawe. 19 Watamkabidhi kwa
watu wa mataifa mengine ili adhihakiwe, apigwe viboko na kusulubiwa;
lakini siku ya tatu atafufuliwa.” 20 Hapo mama yao wana wa Zebedayo
alimjia Yesu pamoja na wanawe, akapiga magoti mbele yake na kumwomba
kitu. 21 Yesu akamwuliza, “Unataka nini?” Huyo mama akamwambia,
“Ahidi kwamba katika Ufalme wako, hawa wanangu wawili watakaa
mmoja upande wako wa kulia na mwingine upande wako wa kushoto.”
22 Yesu akajibu, “Hamjui mnaomba nini. Je, mnaweza kunywa kikombe
nitakachokunywa mimi?” Wakamjibu, “Tunaweza.” 23 Yesu akawaambia,
“Kweli mtakunywa kikombe changu, lakini kuketi kulia au kushoto kwangu
si kazi yangu kupanga; jambo hilo watapewa wale waliowekewa tayari
na Baba yangu.” 24 Wale wanafunzi wengine kumi waliposikia hayo,
wakawakasirikia hao ndugu wawili. 25 Hivyo Yesu akawaita, akawaambia,
“Mnajua kwamba watawala wa mataifa hutawala watu wao kwa mabavu
na wakuu hao huwamiliki watu wao. 26 Lakini kwenu isiwe hivyo, ila
yeyote anayetaka kuwa mkuu kati yenu sharti awe mtumishi wa wote; 27 na
anayetaka kuwa wa kwanza kati yenu sharti awe mtumishi wenu. 28 Jinsi
hiyohiyo, Mwana wa Mtu hakuja kutumikiwa, bali kutumikia na kutoa
maisha yake kuwa fidia ya watu wengi.” 29 Yesu alipokuwa anaondoka
mjini Yeriko, umati wa watu ulimfuata. 30 Basi, kulikuwa na vipofu wawili
wameketi kando ya njia, na waliposikia kwamba Yesu alikuwa anapitia
hapo, walipaaza sauti: “Mheshimiwa, Mwana wa Daudi, utuhurumie!”
31 Ule umati wa watu ukawakemea na kuwaambia wanyamaze. Lakini wao
wakazidi kupaaza sauti: “Mheshimiwa, Mwana wa Daudi, utuhurumie!”
32 Yesu akasimama, akawaita na kuwauliza, “Mnataka niwafanyie nini?”
33 Wakamjibu, “Mheshimiwa, tunaomba macho yetu yafumbuliwe.” 34 Basi,
Yesu akawaonea huruma, akawagusa macho yao, na papo hapo wakaweza
kuona, wakamfuata.

21

1 Yesu na wanafunzi wake walipokaribia Yerusalemu na kufika
Bethfage katika mlima wa Mizeituni, aliwatuma wanafunzi wake wawili,
2 akawaambia, “Nendeni hadi kijiji kilicho mbele yenu na mtamkuta punda
amefungwa na mtoto wake. Wafungueni mkawalete kwangu. 3 Kama mtu
akiwauliza sababu, mwambieni, Bwana anawahitaji, naye atawaachieni
mara.” 4 Jambo hili lilifanyika ili yale yaliyosemwa na nabii yatimie:

[5] “Uambieni mji wa Sioni: Tazama, Mfalme wako anakujia! Ni mpole
na amepanda punda, mwana punda, mtoto wa punda.” [6] Hivyo, wale
wanafunzi walienda wakafanya kama Yesu alivyowaagiza. [7] Wakamleta
yule punda na mtoto wake, wakatandika nguo zao juu yao na Yesu akaketi
juu yake. [8] Umati mkubwa wa watu ukatandaza nguo zao barabarani,
na watu wengine wakakata matawi ya miti wakayatandaza barabarani.
[9] Makundi ya watu waliomtangulia na wale waliomfuata wakapaaza sauti:
“Hosana Mwana wa Daudi! Abarikiwe huyo ajaye kwa jina la Bwana!
Hosana Mungu juu mbinguni!” [10] Yesu alipokuwa anaingia Yerusalemu,
mji wote ukajaa ghasia. Watu wakawa wanauliza, “Huyu ni nani?” [11] Watu
katika ule umati wakasema, “Huyu ni nabii Yesu, kutoka Nazareti katika
mkoa wa Galilaya.” [12] Basi, Yesu akaingia Hekaluni, akawafukuza nje watu
waliokuwa wanauza na kununua vitu ndani ya Hekalu; akazipindua meza
za wale waliokuwa wanavunja fedha, na viti vya wale waliokuwa wanauza
njiwa. [13] Akawaambia, “Imeandikwa katika Maandiko Matakatifu: Nyumba
yangu itaitwa nyumba ya sala. Lakini ninyi mmeifanya kuwa pango
la wanyang'anyi.” [14] Vipofu na vilema walimwendea huko Hekaluni,
naye Yesu akawaponya. [15] Basi, makuhani wakuu na walimu wa Sheria
walipoyaona maajabu aliyoyafanya Yesu, na pia watoto walipokuwa
wanapaaza sauti zao Hekaluni wakisema: “Sifa kwa Mwana wa Daudi,”
wakakasirika. [16] Hivyo wakamwambia, “Je, husikii wanachosema?” Yesu
akawajibu, “Naam, nasikia! Je hamjasoma Maandiko haya Matakatifu? Kwa
vinywa vya watoto wadogo na wanyonyao unajipatia sifa kamilifu.” [17] Basi,
akawaacha, akatoka nje ya mji na kwenda Bethania, akalala huko. [18] Yesu
alipokuwa anarudi mjini asubuhi na mapema, aliona njaa. [19] Akauona
mtini mmoja kando ya njia, akauendea; lakini aliukuta hauma chochote ila
majani matupu. Basi akauambia, “Usizae tena matunda milele!” Papo hapo
huo mtini ukanyauka. [20] Wanafunzi walipouona walishangaa wakisema,
“Kwa nini mtini huu umenyauka ghafla?” [21] Yesu akawajibu, “Kweli
nawaambieni, kama mkiwa na imani bila kuwa na mashaka, mnaweza si tu
kufanya hivyo, bali hata mkiuambia mlima huu: Ng'oka ukajitose baharini,
itafanyika hivyo. [22] Na mkiwa na imani, chochote mtakachoomba katika
sala, mtapata.” [23] Yesu aliingia Hekaluni, akawa anafundisha. Alipokuwa
akifundisha, makuhani wakuu na wazee wa watu wakamwuliza, “Unafanya
mambo haya kwa mamlaka gani? Nani amekupa mamlaka haya?” [24] Yesu
akawajibu, “Na mimi nitawaulizeni swali moja; mkinijibu, basi nami
nitawaambieni ninafanya mambo haya kwa mamlaka gani. [25] Je, mamlaka
ya Yohane ya kubatiza yalitoka kwa nani? Je, yalitoka mbinguni ama
kwa watu?” Lakini wakajadiliana wao kwa wao hivi: “Tukisema, Yalitoka
mbinguni, atatuuliza, Basi, mbona hamkumsadiki? [26] Na tukisema, Yalitoka
kwa watu, tunaogopa umati wa watu maana wote wanakubali kwamba
Yohane ni nabii.” [27] Basi, wakamjibu, “Hatujui!” Naye Yesu akawaambia,
“Nami pia sitawaambieni ninafanya mambo haya kwa mamlaka gani.
[28] “Ninyi mnaonaje; mtu mmoja alikuwa na wana wawili. Akamwambia
yule wa kwanza, Mwanangu, leo nenda ukafanye kazi katika shamba la
mizabibu. [29] Yule kijana akamwambia, Sitaki! Lakini baadaye akabadili nia,
akaenda kufanya kazi. [30] Yule baba akamwambia mtoto wake wa pili vivyo
hivyo, naye akamjibu, Naam baba! Lakini hakwenda kazini. [31] Je, ni nani
kati ya hawa wawili aliyetimiza matakwa ya baba yake?” Wakamjibu, “Yule
mtoto wa kwanza.” Basi, Yesu akawaambia, “Kweli nawaambieni, watoza

ushuru na waasherati wataingia katika Ufalme wa Mungu kabla yenu.
32 Maana Yohane alikuja kwenu akawaonyesha njia njema ya kuishi, nanyi
hamkumwamini; lakini watoza ushuru na waasherati walimwamini. Hata
baada ya kuona hayo yote ninyi hamkubadili mioyo yenu, na hamkusadiki."
33 Yesu akasema, "Sikilizeni mfano mwingine. Mtu mmoja mwenye nyumba
alilima shamba la mizabibu; akalizungushia ukuta, akachimba kisima cha
kusindikia divai, akajenga humo mnara pia. Kisha akalikodisha kwa
wakulima, akasafiri kwenda nchi ya mbali. 34 Wakati wa mavuno ulipofika,
aliwatuma watumishi wake kwa wale wakulima, ili wakachukue sehemu
ya mavuno yake. 35 Wale wakulima wakawakamata hao watumishi;
mmoja wakampiga, mwingine wakamwua na mwingine wakampiga mawe.
36 Huyo mtu akawatuma tena watumishi wengine, wengi kuliko wa safari
ya kwanza. Wale wakulima wakawatendea namna ileile. 37 Mwishowe
akamtuma mwanawe huku akifikiri: Watamheshimu mwanangu. 38 Lakini
wale wakulima walipomwona mwanawe wakasemezana wao kwa
wao: Huyu ndiye mrithi; na tumuue ili tuuchukue urithi wake! 39 Basi,
wakamkamata, wakamtoa nje ya lile shamba la mizabibu, wakamwua.
40 "Sasa, huyo mwenye shamba la mizabibu atakapokuja, atawafanyaje hao
wakulima?" 41 Wao wakamjibu, "Atawaangamiza vibaya hao waovu, na lile
shamba atawapa wakulima wengine ambao watampa sehemu ya mavuno
wakati wa mavuno." 42 Hapo Yesu akawaambia, "Je, hamkusoma jambo
hili katika Maandiko Matakatifu? Jiwe walilokataa waashi sasa limekuwa
jiwe kuu la msingi. Bwana ndiye aliyefanya jambo hili, nalo ni la ajabu
sana kwetu! 43 "Kwa hiyo nawaambieni, Ufalme wa Mungu utaondolewa
kwenu na kupewa watu wa mataifa mengine wenye kutoa matunda
yake." 44 "Atakayeanguka juu ya jiwe hilo atavunjika vipandevipande;
na likimwangukia mtu yeyote, litamponda." 45 Makuhani wakuu na
Mafarisayo waliposikia hiyo mifano yake walitambua kwamba alikuwa
anawasema wao. 46 Kwa hiyo wakawa wanatafuta njia ya kumtia nguvuni,
lakini waliwaogopa watu kwa sababu wao walimtambua yeye kuwa nabii.

22

1 Yesu alisema nao tena kwa kutumia mifano: 2 "Ufalme wa mbin-
guni umefanana na mfalme aliyemwandalia mwanawe karamu ya arusi.
3 Basi, akawatuma watumishi kuwaita walioalikwa waje arusini, lakini
walioalikwa hawakutaka kufika. 4 Akawatuma tena watumishi wengine,
akisema, Waambieni wale walioalikwa: karamu yangu iko tayari sasa;
fahali wangu na ng'ombe wanono wamekwisha chinjwa; kila kitu ni tayari,
njoni arusini. 5 Lakini wao hawakujali, wakaenda zao; mmoja shambani
kwake, mwingine kwenye shughuli zake, 6 na wengine wakawakamata
wale watumishi wakawatukana, wakawaua. 7 Yule mfalme akakasirika,
akawatuma askari wake wakawaangamize wauaji hao na kuuteketeza mji
wao. 8 Kisha akawaambia watumishi wake: Karamu ya arusi iko tayari
kweli, lakini walioalikwa hawakustahili. 9 Basi, nendeni kwenye barabara
na wowote wale mtakaowakuta waiteni waje arusini. 10 Wale watumishi
wakatoka, wakaenda njiani, wakawaleta watu wote, wabaya na wema.
Nyumba ya arusi ikajaa wageni. 11 "Mfalme alipoingia kuwaona wageni,
akamwona mtu mmoja ambaye hakuvaa mavazi ya arusi. 12 Mfalme
akamwuliza, Rafiki, umeingiaje hapa bila vazi la arusi? Lakini yeye akakaa
kimya. 13 Hapo mfalme akawaambia watumishi, Mfungeni miguu na

mikono mkamtupe nje gizani; huko atalia na kusaga meno." 14 Yesu aka-
maliza kwa kusema, "Wengi wamealikwa, lakini wachache wameteuliwa."
15 Kisha, Mafarisayo wakaenda zao, wakashauriana jinsi ya kumnasa Yesu
kwa maneno yake. 16 Basi, wakawatuma wafuasi wao pamoja na wafuasi
wa kikundi cha Herode. Wakamwuliza, "Mwalimu, tunajua kwamba wewe
ni mtu mwaminifu, na kwamba wafundisha njia ya Mungu kwa uaminifu;
humwogopi mtu yeyote, maana cheo cha mtu si kitu kwako. 17 Haya,
twambie maoni yako. Je, ni halali au la, kulipa Kaisari?" 18 Lakini Yesu alita-
mbua uovu wao, akawaambia, "Enyi 19 Nionyesheni fedha ya kulipia kodi."
Nao wakamtolea sarafu ya fedha. sarafu ya fedha. 20 Basi, Yesu akawauliza,
"Sura na chapa hii ni ya nani?" 21 Wakamjibu, "Ni vya Kaisari." Hapo Yesu
akawaambia, "Basi, mpeni Kaisari yaliyo yake Kaisari, na Mungu yaliyo
yake Mungu." 22 Waliposikia hivyo wakashangaa; wakamwacha, wakaenda
zao. 23 Siku hiyo, baadhi ya Masadukayo walimwendea Yesu. Hao ndio wale
wasemao kwamba wafu hawafufuki. 24 Basi, wakamwambia, "Mwalimu,
Mose alisema mtu aliyeoa akifa bila kuacha watoto, lazima ndugu yake
amwoe huyo mama mjane, amzalie ndugu yake watoto. 25 Sasa, hapa petu
palikuwa na ndugu saba. Wa kwanza alioa kisha akafa bila kujaliwa watoto,
akamwachia ndugu yake huyo mke wake mjane. 26 Ikawa vivyo hivyo
kwa ndugu wa pili, na wa tatu, mpaka wa saba. 27 Baada ya ndugu hao
wote kufa, akafa pia yule mama. 28 Je, siku wafu watakapofufuka mama
huyo atakuwa mke wa nani miongoni mwa wale ndugu saba? Maana Wote
saba walimwoa." 29 Yesu akawajibu, "Kweli mmekosea kwa sababu hamjui
Maandiko Matakatifu wala nguvu ya Mungu! 30 Maana wafu watakapo-
fufuliwa hawataoa wala kuolewa, watakuwa kama malaika mbinguni.
31 Lakini kuhusu suala la wafu kufufuka, hamjasoma yale aliyowaambieni
Mungu? 32 Aliwaambia, Mimi ni Mungu wa Abrahamu, Isaka na Yakobo!
Basi, yeye si Mungu wa wafu, bali ni Mungu wa walio hai." 33 Ule umati wa
watu uliposikia hivyo ukayastaajabia mafundisho yake. 34 Mafarisayo wali-
posikia kwamba Yesu alikuwa amewanyamazisha Masadukayo, wakaku-
tana pamoja. 35 Mmoja wao, mwanasheria, akamwuliza Yesu kwa kum-
jaribu, 36 "Mwalimu, ni amri ipi iliyo kuu katika Sheria ya Mose?" 37 Yesu
akamjibu, "Mpende Bwana Mungu wako kwa moyo wako wote, kwa roho
yako yote na kwa akili yako yote. 38 Hii ndiyo amri kuu ya kwanza. 39 Ya
pili inafanana na hiyo: Mpende jirani yako kama unavyojipenda wewe
mwenyewe. 40 Sheria yote ya Mose na mafundisho ya manabii vinategemea
amri hizi mbili." 41 Mafarisayo walipokusanyika pamoja, Yesu aliwauliza,
42 "Ninyi mwaonaje juu ya Kristo? Je, ni mwana wa nani?" Wakamjibu, "Wa
Daudi." 43 Yesu akawaambia, "Basi, inawezekanaje kwamba kwa nguvu ya
Roho Mtakatifu Daudi anamwita yeye Bwana? Maana alisema: 44 Bwana
alimwambia Bwana wangu: keti upande wangu wa kulia, mpaka niwaweke
adui zako chini ya miguu yako. 45 Basi, ikiwa Daudi anamwita Kristo Bwana,
anawezaje kuwa mwanawe?" 46 Hakuna mtu yeyote aliyeweza kumjibu
neno. Na tangu siku hiyo hakuna aliyethubutu tena kumwuliza swali.

23

1 Kisha Yesu akauambia umati wa watu pamoja na wanafunzi wake,
2 "Walimu wa Sheria na Mafarisayo wana mamlaka ya kufafanua Sheria
ya Mose. 3 Kwa hiyo shikeni na kutekeleza chochote watakachowaambi-
eni. Lakini msiyaige matendo yao, maana hawatekelezi yale wanayoyahu-

biri. 4 Hufunga mizigo mizito na kuwatwika watu mabegani, lakini wao
wenyewe hawataki kunyosha hata kidole wapate kuibeba. 5 Wao hufanya
matendo yao yote ili watu wawaone. Huvaa tepe zenye maandishi ya
Sheria juu ya panda la uso na mikononi na hupanua pindo za makoti yao.
6 Hupenda nafasi za heshima katika karamu na viti vya heshima katika
masunagogi. 7 Hupenda kusalimiwa kwa heshima sokoni na kupendelea
kuitwa na watu: Mwalimu. 8 Lakini ninyi msiitwe kamwe Mwalimu, maana
mwalimu wenu ni mmoja tu, nanyi nyote ni ndugu. 9 Wala msimwite
mtu yeyote Baba hapa duniani, maana Baba yenu ni mmoja tu aliye mbin-
guni. 10 Wala msiitwe Viongozi, maana kiongozi wenu ni mmoja tu, ndiye
Kristo. 11 Aliye mkubwa miongoni mwenu ni lazima awe mtumishi wenu.
12 Anayejikweza atashushwa, na anayejishusha atakwezwa. 13 “Ole wenu
walimu wa Sheria na Mafarisayo, wanafiki! Mnaufunga mlango wa Ufalme
wa mbinguni mbele ya macho ya watu. Ninyi wenyewe hamwingii ndani,
wala hamwaruhusu wanaotaka kuingia waingie. 14 Ole wenu walimu wa
Sheria na Mafarisayo, wanafiki! Mnawanyonya wajane na kujisingizia
kuwa watu wema kwa kusali sala ndefu. Kwa sababu hiyo mtapata adhabu
kali. 15 “Ole wenu walimu wa Sheria na Mafarisayo, wanafiki! Mnasafiri
baharini na nchi kavu ili kumpata mtu mmoja afuate dini yenu. Mnapom-
pata, mnamfanya astahili maradufu kwenda katika moto wa Jehanamu
kuliko ninyi wenyewe. 16 “Ole wenu viongozi vipofu! Ninyi mwasema ati
mtu akiapa kwa Hekalu, kiapo hicho si kitu; lakini akiapa kwa dhahabu
ya Hekalu, kiapo hicho kinamshika. 17 Enyi vipofu wapumbavu! Kipi
kilicho cha maana zaidi: dhahabu au Hekalu linalofanya hiyo dhahabu
kuwa takatifu? 18 Tena mwasema ati mtu akiapa kwa madhabahu si kitu;
lakini akiapa kwa zawadi iliyowekwa juu ya madhabahu, kiapo hicho
humshika. 19 Enyi vipofu! Ni kipi kilicho cha maana zaidi: ile zawadi, au
madhabahu ambayo hufanya hiyo zawadi kuwa takatifu? 20 Anayeapa kwa
madhabahu ameapa kwa hiyo madhabahu, na kwa chochote kilichowekwa
juu yake. 21 Na anayeapa kwa Hekalu ameapa kwa hilo Hekalu na pia
kwa yule akaaye ndani yake. 22 Na anayeapa kwa mbingu ameapa kwa
kiti cha enzi cha Mungu, na kwa huyo aketiye juu yake. 23 Ole wenu
walimu wa Sheria na Mafarisayo, wanafiki! Mnatoza watu zaka, hata juu
ya majani yenye harufu nzuri, bizari na jira, na huku mnaacha mambo
muhimu ya Sheria kama vile haki, huruma na imani. Haya ndiyo hasa
mliyopaswa kuyazingatia bila kusahau yale mengine. 24 Viongozi vipofu!
Mnatoa nzi katika kinywaji, lakini mnameza ngamia! 25 “Ole wenu walimu
wa Sheria na Mafarisayo, wanafiki! Mnasafisha kikombe na bakuli kwa
nje, lakini ndani mnaacha kumejaa vitu mlivyopata kwa unyang'anyi na
uchoyo. 26 Mfarisayo kipofu! Kisafishe kikombe ndani kwanza na nje
kutakuwa safi pia. 27 “Ole wenu walimu wa Sheria na Mafarisayo, wanafiki!
Mko kama makaburi yaliyopakwa chokaa ambayo kwa nje yanaonekana
kuwa mazuri, lakini ndani yamejaa mifupa ya maiti na kila namna ya
uchafu. 28 Hali kadhalika ninyi mnaonekana na watu kwa nje kuwa wema,
lakini kwa ndani mmejaa unafiki na uovu. 29 “Ole wenu walimu wa Sheria
na Mafarisayo, wanafiki! Mnajenga makaburi ya manabii na kuyapamba
makaburi ya watu wema. 30 Mwasema: Kama sisi tungaliishi nyakati za
wazee wetu hatungalishirikiana nao katika mauaji ya manabii! 31 Hivyo
mnathibitisha ninyi wenyewe kwamba ninyi ni watoto wa watu waliowaua

manabii. 32 Haya, kamilisheni ile kazi wazee wenu waliyoianza! 33 Enyi
kizazi cha nyoka wenye sumu! Mnawezaje kuiepa hukumu ya moto wa Je-
hanamu? 34 Ndiyo maana mimi ninawapelekea ninyi manabii, watu wenye
hekima na walimu; mtawaua na kuwasulubisha baadhi yao, na wengine
mtawapiga viboko katika masunagogi yenu na kuwasaka katika kila mji.
35 Hivyo lawama yote itawapateni kwa ajili ya damu yote ya watu wema iliy-
omwagwa juu ya ardhi. Naam, tangu kuuawa kwa Abeli ambaye hakuwa na
hatia, mpaka kuuawa kwa Zakariya, mwana wa Barakia, ambaye mlimuua
Hekaluni kati ya patakatifu na madhabahu. 36 Nawaambieni kweli, kizazi
hiki kitapata adhabu kwa sababu ya mambo haya. 37 "Yerusalemu, Ee
Yerusalemu! Unawaua manabii na kuwapiga mawe wale waliotumwa
kwako. Mara ngapi nimejaribu kuwakusanya watoto wako kwangu, kama
vile kuku anavyokusanya vifaranga vyake chini ya mabawa yake, lakini
hukutaka. 38 Haya basi, nyumba yako itaachwa mahame. 39 Nakwambia
kweli, hutaniona tena mpaka wakati utakaposema: Abarikiwe huyo ajaye
kwa jina la Bwana."

24

1 Yesu alitoka Hekaluni, na alipokuwa akienda zake, wanafunzi wake
walimwendea, wakamwonyesha majengo ya Hekalu. 2 Yesu akawaambia,
"Sawa, mnaweza kuyatazama haya yote! Kweli nawaambieni, hakuna hata
jiwe moja litakalosalia hapa juu ya lingine; kila kitu kitaharibiwa." 3 Yesu
alipokuwa ameketi juu ya mlima wa Mizeituni, wanafunzi walimwendea
faraghani, wakamwuliza, "Twambie mambo haya yatatukia lini? Ni ishara
gani itakayoonyesha kuja kwako na mwisho wa nyakati?" 4 Yesu akawajibu,
"Jihadharini msije mkadanganywa na mtu. 5 Maana wengi watatokea na
kulitumia jina langu wakisema: Mimi ndiye Kristo, nao watawapotosha
watu wengi. 6 Mtasikia juu ya vita na fununu za vita; lakini msifadhaike,
maana hayo hayana budi kutokea, lakini mwisho wenyewe ungali bado.
7 Taifa moja litapigana na taifa lingine; ufalme mmoja utapigana na ufalme
mwingine. Hapa na pale patakuwa na njaa na mitetemeko ya ardhi.
8 Yote hayo ni kama mwanzo wa maumivu ya kujifungua mtoto. 9 "Kisha
watawatoeni ili mteswe na kuuawa. Mataifa yote yatawachukieni kwa
ajili ya jina langu. 10 Tena, wengi wataiacha imani yao, watasalitiana na
kuchukiana. 11 Watatokea manabii wengi wa uongo watakaowapotosha
watu wengi. 12 Kwa sababu ya ongezeko la uhalifu, upendo wa watu wengi
utafifia. 13 Lakini atakayevumilia mpaka mwisho, ataokoka. 14 Ila, kabla
ya mwisho kufika, hii Habari Njema ya Ufalme wa Mungu itahubiriwa
ulimwenguni kote kama ushuhuda kwa mataifa yote. 15 "Basi, mtakapoona
Chukizo Haribifu lililonenwa na nabii Danieli limesimama mahali patakat-
ifu, (msomaji na atambue maana yake), 16 hapo, walioko Yudea na wakim-
bilie milimani. 17 Aliye juu ya paa la nyumba yake asishuke kuchukua kitu
nyumbani mwake. 18 Aliye shambani asirudi nyuma kuchukua vazi lake.
19 Ole wao kina mama waja wazito na wanaonyonyesha siku hizo! 20 Ombeni
ili kukimbia kwenu kusiwe siku za baridi au siku ya Sabato! 21 Maana wakati
huo kutakuwa na dhiki kuu ambayo haijapata kuwako tangu mwanzo wa
ulimwengu mpaka leo, wala haitapata kutokea tena. 22 Kama siku hizo
hazingalipunguzwa, hakuna binadamu yeyote ambaye angeokoka; lakini
siku hizo zitapunguzwa kwa ajili ya wale walioteuliwa. 23 "Basi, mtu aki-
waambieni siku hizo: Kristo yuko hapa au Yuko pale, msimsadiki. 24 Maana

watatokea kina Kristo wa uongo na manabii wa uongo. Watafanya ishara
kubwa na maajabu ya kuweza kuwapotosha ikiwezekana hata wateule
wa Mungu. [25] Sikilizeni, nimekwisha kuwaonya kabla ya wakati. [26] Basi,
wakiwaambieni, Tazameni, yuko jangwani, msiende huko; au, Tazameni,
amejificha ndani, msisadiki; [27] maana, kama vile umeme uangazavyo toka
mashariki hadi magharibi, ndivyo kutakavyokuwa kuja kwake Mwana wa
Mtu. [28] Pale ulipo mzoga, ndipo watakapokusanyika tai. [29] “Mara baada ya
dhiki ya siku hizo, jua litatiwa giza, mwezi hautaangaza, nyota zitaanguka
kutoka angani, na nguvu za mbingu zitatikiswa. [30] Kisha, ishara ya Mwana
wa Mtu itaonekana angani, na hapo makabila yote duniani yatalalamika;
watamwona Mwana wa Mtu akija juu ya mawingu ya angani mwenye
nguvu na utukufu mwingi. [31] Naye atawatuma malaika wake wenye tarum-
beta la kuvuma sana, nao watawakusanya wateule wake kutoka pande zote
nne za dunia, toka mwisho huu wa mbingu hadi mwisho huu. [32] “Kwa
mtini jifunzeni mfano huu: Mara tu matawi yake yanapoanza kuwa laini
na kuchanua majani, mnajua kwamba wakati wa kiangazi umekaribia.
[33] Hali kadhalika nanyi mtakapoona mambo haya yote yakitendeka, jueni
kwamba yuko karibu sana. [34] Nawaambieni kweli, kizazi hiki hakitapita
kabla ya mambo hayo yote kutukia. [35] Naam, mbingu na dunia zitapita,
lakini maneno yangu hayatapita kamwe. [36] “Lakini, juu ya siku au saa hiyo,
hakuna mtu ajuaye itakuja lini; wala malaika wa mbinguni, wala Mwana,
ila Baba peke yake ndiye ajuaye. [37] Kwa maana kama ilivyokuwa nyakati za
Noa, ndivyo itakavyokuwa kuja kwake Mwana wa Mtu. [38] Maana nyakati
hizo, kabla ya gharika kuu, watu walikuwa wakila na kunywa, wakioa na
kuolewa, mpaka Noa alipoingia ndani ya ile safina. [39] Hawakujua kuna
nini mpaka ile gharika ilipotokea, ikawakumba wote. Ndivyo itakavyokuwa
wakati Mwana wa Mtu atakapokuja. [40] Wakati huo watu wawili watakuwa
shambani; mmoja atachukuliwa na mwingine ataachwa. [41] Kina mama
wawili watakuwa wanasaga nafaka, mmoja atachukuliwa na mwingine
ataachwa. [42] Basi, kesheni, kwa maana hamjui siku atakayokuja Bwana
wenu. [43] Lakini kumbukeni jambo hili: kama mwenye nyumba angejua
siku mwizi atakapofika, angekesha, wala hangeiacha nyumba yake ivunjwe.
[44] Kwa hiyo, nanyi pia muwe tayari, kwa maana Mwana wa Mtu atakuja
saa msiyoitazamia.” [45] Yesu akaendelea kusema, “Ni nani basi mtumishi
mwaminifu na mwenye busara, ambaye bwana wake atamweka juu ya
watu wake, awape chakula kwa wakati wake? [46] Heri mtumishi yule am-
baye bwana wake atakapokuja atamkuta akifanya hivyo. [47] Kweli nawaam-
bieni, atamweka mtumishi huyo aisimamie mali yake yote. [48] Lakini kama
mtumishi mbaya akijisemea moyoni: Bwana wangu anakawia kurudi,
[49] kisha akaanza kuwapiga watumishi wenzake, akaanza kula na kunywa
pamoja na walevi, [50] bwana wake atakuja siku asiyoitazamia na saa asiy-
oijua. [51] Atamkatilia mbali na kumweka kundi moja na wanafiki. Huko
kutakuwa na kilio na kusaga meno.

25

[1] “Wakati huo, Ufalme wa mbinguni utafanana na wasichana kumi
waliochukua taa zao, wakaenda kumlaki bwana arusi. [2] Watano miongoni
mwao walikuwa wapumbavu na watano walikuwa wenye busara. [3] Wale
wapumbavu walichukua taa zao, lakini hawakuchukua akiba ya mafuta.
[4] Lakini wale wenye busara walichukua mafuta katika chupa pamoja na

taa zao. 5 Kwa kuwa bwana arusi alikawia kuja, wale wanawali wote
wote walisinzia, wakalala. 6 Usiku wa manane kukawa na kelele: Haya,
haya! Bwana arusi anakuja; nendeni kumlaki. 7 Hapo wale wanawali wote
wakaamka, wakazitayarisha taa zao. 8 Wale wapumbavu wakawaambia
wale wenye busara: Tupeni mafuta yenu kidogo maana taa zetu zinazimika.
9 Lakini wale wenye busara wakawaambia, Hayatatutosha sisi na ninyi!
Afadhali mwende dukani mkajinunulie wenyewe! 10 Basi, wale wanawali
wapumbavu walipokwenda kununua mafuta, bwana arusi akafika, na wale
wanawali waliokuwa tayari wakaingia pamoja naye katika jumba la arusi,
kisha mlango ukafungwa. 11 Baadaye wale wanawali wengine wakaja,
wakaita: Bwana, bwana, tufungulie! 12 Lakini yeye akawajibu, Nawaambi-
eni kweli, siwajui ninyi." 13 Kisha Yesu akasema, "Kesheni basi, kwa maana
hamjui siku wala saa. 14 "Itakuwa kama mtu mmoja aliyetaka kusafiri
ng'ambo: aliwaita watumishi wake, akawakabidhi mali yake. 15 Alimpa
kila mmoja kadiri ya uwezo wake: mmoja sarafu tano za fedha ziitwazo
talanta, mwingine talanta mbili na mwingine talanta moja, kisha akasafiri.
16 Mara yule aliyekabidhiwa talanta tano akafanya kazi nazo akapata faida
talanta tano. 17 Hali kadhalika na yule aliyekabidhiwa talanta mbili akapata
faida talanta mbili. 18 Lakini yule aliyekabidhiwa talanta moja akaenda
akachimba shimo ardhini, akaificha fedha ya bwana wake. 19 "Baada ya
muda mrefu, yule bwana alirudi, akaanza kukagua hesabu ya matumizi
na mapato ya fedha yake. 20 Mtumishi aliyekabidhiwa talanta tano akaja
amechukua zile talanta tano faida, akamwambia, Bwana, ulinikabidhi
talanta tano, hapa pana talanta tano zaidi faida niliyopata. 21 Bwana
wake akamwambia, Vema, mtumishi mwema na mwaminifu. Umekuwa
mwaminifu katika mambo madogo nitakukabidhi makubwa. Njoo ufurahi
pamoja na bwana wako. 22 "Mtumishi aliyekabidhiwa talanta mbili akaja,
akatoa talanta mbili faida, akisema, Bwana, ulinikabidhi talanta mbili.
Chukua talanta mbili zaidi faida niliyopata. 23 Bwana wake akamwambia,
Vema, mtumishi mwema na mwaminifu. Umekuwa mwaminifu katika
mambo madogo, nitakukabidhi makubwa. Njoo ufurahi pamoja na bwana
wako. 24 "Lakini yule aliyekabidhiwa talanta moja akaja, akasema, Bwana,
najua wewe ni mtu mgumu; wewe huvuna pale ambapo hukupanda, na
kukusanya pale ambapo hukutawanya. 25 Niliogopa, nikaificha fedha yako
katika ardhi. Chukua basi mali yako. 26 "Bwana wake akamwambia, Wewe
ni mtumishi mwovu na mvivu! Unajua kuwa mimi huvuna mahali ambapo
sikupanda, na hukusanya pale ambapo sikutawanya. 27 Ilikupasa basi, kui-
weka fedha yangu katika benki, nami ningelichukua mtaji wangu na faida
yake! 28 Basi, mnyang'anyeni hiyo fedha mkampe yule mwenye talanta
kumi. 29 Maana, aliye na kitu atapewa na kuzidishiwa. Lakini yule asiye
na kitu, hata kile alicho nacho kitachukuliwa. 30 Na kuhusu huyu mtumishi
asiye na faida, mtupeni nje gizani! Huko kutakuwa na kilio na kusaga meno.
31 "Wakati Mwana wa Mtu atakapokuja katika utukufu wake na malaika
wote wakiwa pamoja naye, hapo ataketi juu ya kiti chake cha enzi kitukufu,
32 na mataifa yote yatakusanyika mbele yake, naye atawatenganisha watu
kama mchungaji anavyotenganisha kondoo na mbuzi. 33 Atawaweka kon-
doo upande wake wa kulia na mbuzi upande wake wa kushoto. 34 "Kisha
Mfalme atawaambia wale walio upande wake wa kulia, Njoni enyi mlio-
barikiwa na Baba yangu; pokeeni Ufalme mliotayarishiwa tangu kuumbwa

kwa ulimwengu. 35 Maana nilikuwa na njaa nanyi mkanipa chakula; ni-
likuwa na kiu nanyi mkanipa maji; nilikuwa mgeni nanyi mkanikaribisha;
36 nilikuwa uchi, mkanivika; nilikuwa mgonjwa nanyi mkaja kunitazama;
nilikuwa gerezani nanyi mkaja kunitembelea. 37 Hapo, hao watu wema
watamjibu mfalme Bwana, ni lini tulikuona mwenye njaa nasi tukakupa
chakula, au ukiwa na kiu nasi tukakunywesha maji? 38 Ni lini tulikuona
ukiwa mgeni nasi tukakukaribisha, au bila nguo nasi tukakuvika? 39 Ni lini
tulikuona ukiwa mgonjwa au mfungwa nasi tukaja kukutazama? 40 Mfalme
atawajibu, Kweli nawaambieni, kila kitu mlichomtendea mmojawapo wa
hawa ndugu zangu wadogo, mlinitendea mimi. 41 "Kisha atawaambia wale
walio upande wake wa kushoto, Ondokeni mbele yangu enyi mliolaaniwa!
Nendeni katika moto wa milele aliotayarishiwa Ibilisi na malaika wake.
42 Maana nilikuwa na njaa nanyi hamkunipa chakula; nilikuwa na kiu nanyi
hamkunipa maji. 43 Nilikuwa mgeni nanyi hamkunikaribisha; nilikuwa
mgonjwa na mfungwa nanyi hamkuja kunitazama. 44 "Hapo nao wata-
jibu, Bwana, ni lini tulikuona ukiwa na njaa au kiu, ukiwa mgeni au bila
nguo, ukiwa mgonjwa au mfungwa, nasi hatukuja kukuhudumia? 45 Naye
atawajibu, Nawaambieni kweli, kila mlipokataa kumtendea mambo haya
mmojawapo wa hawa wadogo, mlikataa kunitendea mimi. 46 Basi, hawa
watakwenda kwenye adhabu ya milele, lakini wale waadilifu watakwenda
kwenye uzima wa milele."

26

1 Yesu alipomaliza kusema hayo yote, aliwaambia wanafunzi wake,
2 "Mnajua kwamba baada ya siku mbili tutakuwa na sikukuu ya Pasaka, na
Mwana wa Mtu atatolewa ili asulubiwe." 3 Wakati huo makuhani wakuu
na wazee wa watu walikutana pamoja katika ukumbi wa Kayafa, Kuhani
Mkuu. 4 Wakashauriana jinsi ya kumtia Yesu nguvuni kwa hila wamuue.
5 Lakini wakaamua jambo hilo lisifanyike wakati wa sikukuu, kusije kuka-
tokea ghasia kati ya watu. 6 Yesu alipokuwa Bethania, nyumbani kwa
Simoni, aitwaye Mkoma, 7 mama mmoja aliyekuwa na chupa ya alabasta
yenye marashi ya thamani kubwa, alimjia pale mezani alipokuwa amekaa
kula chakula, akammiminia hayo marashi kichwani. 8 Wanafunzi wake
walipoona hayo wakakasirika, wakasema, "Ya nini hasara hii? 9 Marashi
haya yangaliweza kuuzwa kwa bei kubwa, maskini wakapewa hizo fedha."
10 Yesu alitambua mawazo yao, akawaambia, "Mbona mnamsumbua huyu
mama? Yeye amenitendea jambo jema. 11 Maskini mnao daima pamoja
nanyi, lakini mimi sitakuwapo pamoja nanyi daima. 12 Huyu mama
amenimiminia marashi ili kunitayarisha kwa maziko. 13 Nawaambieni
kweli, popote ambapo hii Habari Njema itahubiriwa ulimwenguni, ki-
tendo hiki alichofanya mama huyu kitatajwa kwa kumkumbuka yeye."
14 Kisha, Yuda Iskarioti, mmoja wa wale kumi na wawili, akaenda kwa
makuhani wakuu, 15 akawaambia, "Mtanipa kitu gani kama nikimkabidhi
Yesu kwenu?" Wakamhesabia sarafu thelathini za fedha; 16 na tangu
wakati huo Yuda akawa anatafuta nafasi ya kumsaliti. 17 Siku ya kwanza
kabla ya Sikukuu ya Mikate Isiyotiwa Chachu, wanafunzi walimwendea
Yesu wakamwuliza, "Unataka tukuandalie wapi chakula cha Pasaka?"
18 Yeye akawajibu, "Nendeni mjini kwa mtu fulani, mkamwambie: Mwal-
imu anasema, wakati wangu umefika; kwako nitakula Pasaka pamoja

na wanafunzi wangu.” 19 Wanafunzi wakafanya kama Yesu alivyowaa-
giza, wakaandaa Pasaka. 20 Kulipokuwa jioni, Yesu akakaa mezani
pamoja na wanafunzi wake kumi na wawili. 21 Walipokuwa wakila, Yesu
akasema, “Nawaambieni kweli, mmoja wenu atanisaliti.” 22 Wanafunzi
wakahuzunika sana, wakaanza kuuliza mmojammoja, “Bwana! Je, ni
mimi?” 23 Yesu akajibu, “Atakayechovya mkate pamoja nami katika bakuli
ndiye atakayenisaliti. 24 Naam, Mwana wa Mtu anakwenda zake kama
Maandiko Matakatifu yasemavyo, lakini ole wake mtu yule atakayemsaliti
Mwana wa Mtu! Ingalikuwa afadhali kwa mtu huyo kama hangalizaliwa.”
25 Yuda, ambaye ndiye aliyetaka kumsaliti, akamwuliza, “Mwalimu! Je,
ni mimi?” Yesu akamjibu, “Wewe umesema.” 26 Walipokuwa wanakula,
Yesu akatwaa mkate, akashukuru, akaumega, akawapa wanafunzi wake
akisema, “Twaeni mle; huu ni mwili wangu.” 27 Kisha akatwaa kikombe,
akamshukuru Mungu, akawapa akisema, “Nyweni nyote; 28 maana hii ni
damu yangu inayothibitisha agano, damu inayomwagwa kwa ajili ya watu
wengi ili kuwaondolea dhambi. 29 Nawaambieni, sitakunywa tena divai ya
zabibu mpaka siku ile nitakapoinywa mpya pamoja nanyi katika Ufalme wa
Baba yangu.” 30 Baada ya kuimba wimbo, wakaondoka, wakaenda katika
mlima wa Mizeituni. 31 Kisha Yesu akawaambia, “Usiku huu wa leo, ninyi
nyote mtakuwa na mashaka nami, maana Maandiko Matakatifu yasema:
Nitampiga mchungaji, na kondoo wa kundi watatawanyika. 32 Lakini baada
ya kufufuka kwangu, nitawatangulieni Galilaya.” 33 Petro akamwambia
Yesu “Hata kama wote watakuwa na mashaka nawe na kukuacha, mimi
sitakuacha kamwe.” 34 Yesu akamwambia, “Kweli nakwambia, usiku huu
kabla jogoo hajawika, utanikana mara tatu.” 35 Petro akamwambia, “Hata
kama ni lazima nife pamoja nawe, sitakukana kamwe.” Wale wanafunzi
wengine wote wakasema vivyo hivyo. 36 Kisha Yesu akaenda pamoja nao
bustanini Gethsemane, akawaambia wanafunzi wake, “Kaeni hapa nami
niende pale mbele kusali.” 37 Akawachukua Petro na wana wawili wa
Zebedayo, akaanza kuwa na huzuni na mahangaiko. 38 Hapo akawaambia,
“Nina huzuni kubwa moyoni hata karibu kufa. Kaeni hapa mkeshe pamoja
nami.” 39 Basi, akaenda mbele kidogo, akaanguka kifudifudi, akasali: “Baba
yangu, kama inawezekana, aacha kikombe hiki cha mateso kinipite; lakini
isiwe nitakavyo mimi, ila utakavyo wewe.” 40 Akawaendea wale wanafunzi,
akawakuta wamelala. Akamwambia Petro, “Ndiyo kusema hamkuweza
kukesha pamoja nami hata saa moja? 41 Kesheni na kusali ili msije mkaingia
katika majaribu. Roho i tayari lakini mwili ni dhaifu.” 42 Akaenda tena
mara ya pili akasali: “Baba yangu, kama haiwezekani kikombe hiki kinipite
bila mimi kukinywa, basi, mapenzi yako yafanyike.” 43 Akawaendea tena,
akawakuta wamelala, maana macho yao yalikuwa yamebanwa na usingizi.
44 Basi, akawaacha, akaenda tena kusali mara ya tatu kwa maneno yaleyale.
45 Kisha akawaendea wale wanafunzi, akawaambia, “Je, mngali mmelala na
kupumzika? Tazameni! Saa yenyewe imefika, na Mwana wa Mtu atatolewa
kwa watu wenye dhambi. 46 Amkeni, twendeni zetu. Tazameni! Anakuja
yule atakayenisaliti.” 47 Basi, Yesu alipokuwa bado anasema nao, mara akaja
Yuda, mmoja wa wale kumi na wawili. Pamoja naye walikuja watu wengi
wenye mapanga na marungu ambao walitumwa na makuhani wakuu na
wazee wa watu. 48 Huyo aliyetaka kumsaliti Yesu, alikuwa amekwisha
wapa ishara akisema: “Yule nitakayembusu ndiye; mkamateni.” 49 Basi,
Yuda akamkaribia Yesu, akamwambia, “Shikamoo, Mwalimu!” Kisha akam-

busu. 50 Yesu akamwambia, “Rafiki, fanya ulichokuja kufanya.” Hapo
wale watu wakaja, wakamkamata Yesu, wakamtia nguvuni. 51 Mmoja wa
wale waliokuwa pamoja na Yesu akanyosha mkono, akauchomoa upanga
wake, akampiga mtumishi wa Kuhani Mkuu, akamkata sikio. 52 Hapo
Yesu akamwambia, “Rudisha upanga wako alani, maana yeyote anayeu-
tumia upanga, atakufa kwa upanga. 53 Je, hamjui kwamba ningeweza
kumwomba Baba yangu naye mara angeniletea zaidi ya majeshi kumi na
mawili ya malaika? 54 Lakini yatatimiaje Maandiko Matakatifu yasemayo
kwamba ndivyo inavyopaswa kuwa?” 55 Wakati huohuo Yesu akauambia
huo umati wa watu waliokuja kumtia nguvuni, “Je, mmekuja kunikamata
kwa mapanga na marungu kama kwamba mimi ni mnyang'anyi? Kila
siku nilikuwa Hekaluni nikifundisha, na hamkunikamata! 56 Lakini haya
yote yametendeka ili Maandiko ya manabii yatimie.” Kisha wanafunzi
wote wakamwacha, wakakimbia. 57 Basi, hao watu waliomkamata Yesu
walimpeleka nyumbani kwa Kayafa, Kuhani Mkuu, walikokusanyika wal-
imu wa Sheria na wazee. 58 Petro alimfuata kwa mbali mpaka uani kwa
Kuhani Mkuu, akaingia ndani pamoja na walinzi ili apate kuona mambo
yatakavyokuwa. 59 Basi, makuhani wakuu na Baraza lote wakatafuta
ushahidi wa uongo dhidi ya Yesu wapate kumwua, 60 lakini hawakupata
ushahidi wowote, ingawa walikuja mashahidi wengi wa uongo. Mwishowe
wakaja mashahidi wawili, 61 wakasema, “Mtu huyu alisema: Ninaweza kuli-
haribu Hekalu la Mungu na kulijenga tena kwa siku tatu.” 62 Kuhani Mkuu
akasimama, akamwuliza Yesu, “Je, hujibu neno? Watu hawa wanashuhudia
nini dhidi yako?” 63 Lakini Yesu akakaa kimya. Kuhani Mkuu akamwambia,
“Nakuapisha kwa Mungu aliye hai, twambie kama wewe ndiwe Kristo,
Mwana wa Mungu!” 64 Yesu akamwambia, “Wewe umesema! Lakini
nawaambieni, tangu sasa mtamwona Mwana wa Mtu ameketi upande
wa kulia wa Mwenyezi, akija juu ya mawingu ya mbinguni.” 65 Hapo,
Kuhani Mkuu akararua mavazi yake, akasema, “Amekufuru! Tuna haja
gani tena ya mashahidi? Sasa mmesikia kufuru yake. 66 Ninyi mwaonaje?”
Wao wakamjibu, “Anastahili kufa!” 67 Kisha wakamtemea mate usoni,
wakampiga makofi. Wengine wakiwa wanampiga makofi, 68 wakasema,
“Haya Kristo, tutabirie; ni nani amekupiga!” 69 Petro alikuwa ameketi
nje uani. Basi, mtumishi mmoja wa kike akamwendea, akasema, “Wewe
ulikuwa pamoja na Yesu wa Galilaya.” 70 Petro akakana mbele ya wote
akisema, “Sijui hata unasema nini.” 71 Alipokuwa akitoka mlangoni, mtu-
mishi mwingine wa kike akamwona, akawaambia wale waliokuwa pale,
“Mtu huyu alikuwa pamoja na Yesu wa Nazareti.” 72 Petro akakana tena
kwa kiapo: “Simjui mtu huyo.” 73 Baadaye kidogo, watu waliokuwa pale
wakamwendea Petro, wakamwambia, “Hakika, wewe pia ni mmoja wao,
maana msemo wako unakutambulisha.” 74 Hapo Petro akaanza kujilaani na
kuapa akisema, “Simjui mtu huyo!” Mara jogoo akawika. 75 Petro akakum-
buka maneno aliyoambiwa na Yesu: “Kabla jogoo hajawika, utanikana
mara tatu.” Basi, akatoka nje akalia sana.

27

1 Kulipopambazuka, makuhani wakuu wote na wazee wa watu walifanya
mashauri juu ya Yesu wapate kumwua. 2 Wakamfunga pingu, wakam-
chukua, wakamkabidhi kwa Pilato, mkuu wa mkoa. 3 Hapo, Yuda am-
baye ndiye aliyemsaliti, alipoona kwamba wamekwisha mhukumu Yesu,

akajuta, akawarudishia makuhani wakuu zile sarafu thelathini za fedha.
4 Akawaambia, “Nimekosa kwa kumtoa mtu asiye na hatia auawe.” Lakini
wao wakasema, “Yatuhusu nini sisi? Hilo ni shauri lako.” 5 Naye akazitupa
zile fedha Hekaluni, akatoka nje, akaenda akajinyonga. 6 Makuhani wakuu
wakazichukua zile fedha, wakasema, “Haifai kuziweka katika hazina ya
Hekalu kwa maana ni fedha za damu.” 7 Basi, wakashauriana, wakazitumia
kununua shamba la mfinyanzi liwe mahali pa kuzika wageni. 8 Ndiyo
maana mpaka leo shamba hilo linaitwa Shamba la Damu. 9 Hivyo maneno
ya nabii Yeremia yakatimia: “Walizichukua sarafu thelathini za fedha,
thamani ya yule ambaye watu wa Israeli walipanga bei, 10 wakanunua nazo
shamba la mfinyanzi, kama Bwana alivyoniagiza.” 11 Yesu alisimamishwa
mbele ya mkuu wa mkoa. Basi, mkuu wa mkoa akamwuliza, “Je, wewe
ndiwe Mfalme wa Wayahudi?” Yesu akamwambia, “Wewe umesema.”
12 Lakini makuhani wakuu na wazee walipokuwa wanamshtaki, haku-
jibu neno. 13 Hivyo Pilato akamwuliza, “Je, husikii mashtaka hayo yote
wanayotoa juu yako?” 14 Lakini Yesu hakumjibu hata neno moja; hata
huyo mkuu wa mkoa akashangaa sana. 15 Ilikuwa kawaida wakati wa
Sikukuu ya Pasaka mkuu wa mkoa kuwafungulia Wayahudi mfungwa
mmoja waliyemtaka. 16 Wakati huo kulikuwa na mfungwa mmoja, jina
lake Baraba. 17 Hivyo, watu walipokusanyika pamoja, Pilato akawauliza,
“Mwataka nimfungue yupi kati ya wawili hawa, Baraba ama Yesu aitwae
Kristo?” 18 Alisema hivyo maana alijua wazi kwamba walimleta kwake kwa
sababu ya wivu. 19 Pilato alipokuwa amekaa katika kiti cha hukumu, mke
wake akampelekea ujumbe: “Usijitie katika shauri la mtu huyu mwema,
maana leo nimeteseka sana katika ndoto kwa sababu yake.” 20 Lakini
makuhani wakuu na wazee wakawashawishi watu waombe Baraba afun-
guliwe na Yesu auawe. 21 Mkuu wa mkoa akawauliza, “Ni yupi kati ya
hawa wawili mnayetaka nimfungue?” Wakamjibu, “Baraba!” 22 Pilato
akawauliza, “Sasa, nifanye nini na Yesu aitwaye Kristo?” Wote wakasema,
“Asulubiwe!” 23 Pilato akauliza, “Kwa nini? Amefanya kosa gani?” Wao
wakazidi kupaaza sauti: “Asulubiwe!” 24 Basi, Pilato alipotambua kwamba
hafanikiwi chochote na kwamba maasi yalikuwa yanaanza, alichukua maji,
akanawa mikono mbele ya ule umati wa watu, akasema, “Mimi sina lawama
juu ya kifo cha mtu huyu; shauri lenu wenyewe.” 25 Watu wote wakasema,
“Damu yake na iwe juu yetu na juu ya watoto wetu!” 26 Hapo Pilato
akawafungulia Baraba kutoka gerezani, lakini akamtoa Yesu asulubiwe.
27 Kisha askari wa mkuu wa mkoa wakamwingiza Yesu ndani ya ikulu,
wakamkusanyikia kikosi kizima. 28 Wakamvua nguo zake, wakamvika joho
la rangi nyekundu. 29 Kisha wakasokota taji ya miiba, wakamvika kichwani,
wakamwekea pia mwanzi katika mkono wake wa kulia. Wakapiga magoti
mbele yake, wakamdhihaki wakisema, “Shikamoo mfalme wa Wayahudi!”
30 Wakamtemea mate, wakauchukua ule mwanzi, wakampiga nao kich-
wani. 31 Baada ya kumdhihaki, wakamvua lile joho, wakamvika nguo zake,
kisha wakampeleka kumsulubisha. 32 Walipokuwa wakienda, wakamkuta
mtu mmoja jina lake Simoni, mwenyeji wa Kurene, wakamlazimisha ku-
uchukua msalaba wake Yesu. 33 Walipofika mahali paitwapo Golgotha,
maana yake, “Mahali pa Fuvu la kichwa,” 34 wakampa mchanganyiko wa di-
vai na nyongo. Lakini Yesu alipoonja akakataa kunywa. 35 Walimsulubisha,
kisha wakagawana mavazi yake kwa kuyapigia kura. 36 Wakaketi, wakawa

wanamchunga. 37 Juu ya kichwa chake wakaweka shtaka dhidi yake
lilioandikwa, “Huyu ni Yesu, Mfalme wa Wayahudi.” 38 Wanyang'anyi
wawili walisulubishwa pia pamoja naye, mmoja upande wa kushoto na
mwingine upande wa kulia. 39 Watu waliokuwa wanapita mahali hapo
walimtukana wakitikisa vichwa vyao na kusema, 40 “Wewe! Si ulijidai
kulivunja Hekalu na kulijenga kwa siku tatu? Sasa jiokoe mwenyewe. Kama
wewe ni Mwana wa Mungu, basi shuka msalabani!” 41 Hali kadhalika na
makuhani wakuu pamoja na walimu wa Sheria na wazee walimdhihaki
wakisema, 42 “Aliwaokoa wengine, lakini kujiokoa mwenyewe hawezi! Eti
yeye ni mfalme wa Wayahudi! Basi, sasa na ashuke msalabani, nasi
tutamwamini. 43 Alimtumainia Mungu na kusema eti yeye ni Mwana wa
Mungu; basi, Mungu na amwokoe kama anamtaka.” 44 Hali kadhalika
na wale waliosulubiwa pamoja naye wakamtukana. 45 Tangu saa sita
mchana mpaka saa tisa, nchi yote ikawa katika giza. 46 Mnamo saa tisa
Yesu akalia kwa sauti kubwa, “Eli, Eli, lema sabakthani?” Maana yake,
“Mungu wangu, Mungu wangu, mbona umeniacha?” 47 Lakini wale waliosi-
mama pale waliposikia hivyo wakasema, “Anamwita Eliya.” 48 Mmoja
wao akakimbia, akachukua sifongo, akaichovya katika siki, akaiweka juu
ya mwanzi, akampa anywe. 49 Wengine wakasema, “Acha tuone kama
Eliya anakuja kumwokoa.” 50 Basi, Yesu akalia tena kwa sauti kubwa,
akakata roho. 51 Hapo pazia la Hekalu likapasuka vipande viwili, toka juu
mpaka chini; nchi ikatetemeka; miamba ikapasuka; 52 makaburi yakafun-
guka na watu wengi wa Mungu waliokufa wakafufuliwa; 53 nao, baada ya
kufufuka kwake, wakatoka makaburini, wakaingia katika Mji Mtakatifu,
wakaonekana na watu wengi. 54 Basi, jemadari na wale waliokuwa wakim-
linda Yesu walipoona tetemeko la ardhi na yale mambo yaliyotukia, wakao-
gopa sana, wakasema, “Hakika mtu huyu alikuwa Mwana wa Mungu.”
55 Mahali hapo walikuwapo wanawake wengi wakitazama kwa mbali. Hao
ndio wale waliomfuata Yesu kutoka Galilaya wakimtumikia. 56 Miongoni
mwao walikuwa Maria Magdalene, Maria mama yao Yakobo na Yosefu,
pamoja na mama yao wana wa Zebedayo. 57 Ilipokuwa jioni, akaja mtu
mmoja tajiri mwenyeji wa Armathaya, jina lake Yosefu. Yeye pia alikuwa
mwanafunzi wa Yesu. 58 Akamwendea Pilato, akaomba apewe mwili wa
Yesu. Basi, Pilato akaamuru apewe. 59 Yosefu akauchukua ule mwili
akauzungushia sanda safi ya kitani, 60 akauweka ndani ya kaburi lake jipya
alilokuwa amelichonga katika mwamba. Kisha akavingirisha jiwe kubwa
mbele ya mlango wa kaburi, akaenda zake. 61 Maria Magdalene na yule
Maria mwingine walikuwa wameketi kulielekea kaburi. 62 Kesho yake,
yaani siku iliyofuata ile ya Maandalio, makuhani wakuu na Mafarisayo
walimwendea Pilato, 63 Wakasema, “Mheshimiwa, tunakumbuka kwamba
yule mdanganyifu alisema kabla ya kufa ati, Baada ya siku tatu nitafufuka.
64 Kwa hiyo amuru kaburi lilindwe mpaka siku ya tatu ili wanafunzi wake
wasije wakamwiba na kuwaambia watu kwamba amefufuka. Uongo huu
wa mwisho utakuwa mbaya kuliko ule wa awali.” 65 Pilato akawaam-
bia, “Haya, mnao walinzi; nendeni mkalinde kadiri mjuavyo.” 66 Basi,
wakaenda, wakalilinda kaburi, wakatia mhuri juu ya lile jiwe na kuacha
hapo askari walinzi.

28

1 Baada ya Sabato, karibu na mapambazuko ya siku ile ya Jumapili, Maria

Magdalene na yule Maria mwingine walikwenda kutazama lile kaburi.
2 Ghafla kutatokea tetemeko kubwa la nchi; malaika wa Bwana alishuka
kutoka mbinguni, akalivingirisha lile jiwe, akalikalia. 3 Alionekana kama
umeme na mavazi yake yalikuwa meupe kama theluji. 4 Walinzi wa lile
kaburi wakatetemeka kwa hofu kubwa, hata wakawa kama wamekufa.
5 Lakini yule malaika akawaambia wale wanawake, “Ninyi msiogope!
Najua kwamba mnamtafuta Yesu aliyesulubiwa. 6 Hayupo hapa maana
amefufuka kama alivyosema. Njoni mkaone mahali alipokuwa amelala.
7 Basi, nendeni upesi mkawaambie wanafunzi wake kwamba amefufuka
kutoka wafu, na sasa anawatangulieni kule Galilaya; huko mtamwona.
Haya, mimi nimekwisha waambieni.” 8 Wakiwa wenye hofu na furaha
kubwa, hao wanawake walitoka upesi kaburini, wakakimbia kwenda
kuwaambia wanafunzi wake. 9 Mara, Yesu akakutana nao, akawasalimu:
“Salamu.” Hao wanawake wakamwendea, wakapiga magoti mbele yake,
wakashika miguu yake. 10 Kisha Yesu akawaambia, “Msiogope! Nendeni
mkawaambie ndugu zangu waende Galilaya, na huko wataniona.” 11 Wale
wanawake walipokuwa wanakwenda zao, baadhi ya walinzi wa lile kaburi
walikwenda mjini kutoa taarifa kwa makuhani wakuu juu ya mambo
yote yaliyotukia. 12 Basi, wakakutana pamoja na wazee, na baada ya
kushauriana, wakawapa wale askari kiasi kikubwa cha fedha 13 wakisema,
“Ninyi mtasema hivi: Wanafunzi wake walikuja usiku, wakamwiba sisi
tukiwa tumelala. 14 Na kama mkuu wa mkoa akijua jambo hili, sisi tu-
tasema naye na kuhakikisha kuwa ninyi hamtapata matatizo.” 15 Wale
walinzi wakazichukua zile fedha, wakafanya kama walivyofundishwa.
Habari hiyo imeenea kati ya Wayahudi mpaka leo. 16 Wale wanafunzi
kumi na mmoja walikwenda Galilaya kwenye ule mlima aliowaagiza Yesu.
17 Walipomwona, wakamwabudu, ingawa wengine walikuwa na mashaka.
18 Yesu akaja karibu, akawaambia, “Nimepewa mamlaka yote mbinguni
na duniani. 19 Nendeni basi, mkawafanye watu wa mataifa yote wawe
wanafunzi wangu; mkiwabatiza kwa jina la Baba, na la Mwana, na la Roho
Mtakatifu. 20 Wafundisheni kushika maagizo yote niliyowapeni. Nami nipo
pamoja nanyi siku zote; naam, mpaka mwisho wa nyakati.”

INJILI KAMA ALIVYOIANDIKA MARKO MTAKATIFU

1 Habari Njema ya Yesu Kristo, Mwana wa Mungu. 2 Ilianza kama
ilivyoandikwa katika kitabu cha nabii Isaya: “Tazama, namtuma mjumbe
wangu akutangulie; yeye atakutayarishia njia yako. 3 Sauti ya mtu ime-
sikika jangwani: Mtayarishieni Bwana njia yake, nyoosheni mapito yake.”
4 Yohane Mbatizaji alitokea jangwani, akahubiri kwamba ni lazima watu
watubu na kubatizwa ili Mungu awasamehe dhambi zao. 5 Watu ku-
toka sehemu zote za Yudea na wenyeji wote wa Yerusalemu walimwen-
dea, wakaziungama dhambi zao, naye akawabatiza katika mto Yordani.
6 Yohane alikuwa amevaa vazi lililofumwa kwa manyoya ya ngamia, na
mkanda wa ngozi kiunoni mwake. Chakula chake kilikuwa nzige na asali ya
mwituni. 7 Naye alihubiri akisema, “Baada yangu anakuja mwenye uwezo
zaidi kuliko mimi, ambaye mimi sistahili hata kuinama na kufungua kamba
za viatu vyake. 8 Mimi ninawabatiza kwa maji, lakini yeye atawabatiza
kwa Roho Mtakatifu.” 9 Siku hizo, Yesu alifika kutoka Nazareti, mji wa
Galilaya, akabatizwa na Yohane katika mto Yordani. 10 Mara tu alipotoka
majini, aliona mbingu zimefunguliwa, na Roho akishuka juu yake kama
njiwa. 11 Sauti ikasikika kutoka mbinguni: “Wewe ni Mwanangu mpendwa,
nimependezwa nawe.” 12 Mara akaongozwa na Roho kwenda jangwani,
13 akakaa huko siku arubaini akijaribiwa na Shetani. Alikuwa huko pamoja
na wanyama wa porini, nao malaika wakawa wanamtumikia. 14 Yohane
alipokwisha fungwa gerezani, Yesu alikwenda Galilaya, akahubiri Habari
Njema ya Mungu, akisema, 15 “Wakati umetimia, na Ufalme wa Mungu
umekaribia. Tubuni na kuiamini Habari Njema!” 16 Alipokuwa anapita
kando ya ziwa Galilaya, aliwaona wavuvi wawili: Simoni na Andrea ndugu
yake wakivua samaki kwa wavu. 17 Yesu akawaambia, “Nifuateni nami
nitawafanya ninyi wavuvi wa watu.” 18 Mara wakaziacha nyavu zao,
wakamfuata. 19 Alipokwenda mbele kidogo, aliwaona Yakobo na Yohane,
wana wa Zebedayo. Nao pia walikuwa ndani ya mashua yao wakiziten-
geneza nyavu zao. 20 Yesu akawaita mara, nao wakamwacha baba yao
Zebedayo katika mashua pamoja na wafanyakazi, wakamfuata. 21 Wakafika
mjini Kafarnaumu, na mara ilipofika Sabato, Yesu akaingia katika Sun-
agogi, akaanza kufundisha. 22 Watu wote waliomsikia walishangazwa
na mafundisho yake, maana hakuwa anafundisha kama walimu wao wa
Sheria, bali kama mtu mwenye mamlaka. 23 Mara akatokea mle ndani ya
sunagogi mtu mmoja mwenye pepo mchafu, 24 akapaaza sauti, “Una nini
nasi, wewe Yesu wa Nazareti? Je, umekuja kutuangamiza? Najua wewe
ni nani: wewe ni Mtakatifu wa Mungu!” 25 Yesu akamkemea, “Nyamaza!
Mtoke mtu huyu.” 26 Basi, huyo pepo mchafu akamtikisatikisa mtu huyo,
kisha akalia kwa sauti kubwa, akamtoka. 27 Watu wote wakashangaa,
wakaulizana, “Ni mambo gani haya? Je, ni mafundisho mapya? Mtu huyu
anayo mamlaka ya kuamuru hata pepo wachafu, nao wanamtii!” 28 Habari
za Yesu zikaenea upesi kila mahali katika wilaya ya Galilaya. 29 Wakatoka
katika sunagogi, wakaenda moja kwa moja hadi nyumbani kwa Simoni
na Andrea; Yakobo na Yohane walikwenda pamoja nao. 30 Basi, mama

mmoja, mkwewe Simoni, alikuwa kitandani ana homa kali. Wakamwar-
ifu Yesu mara alipowasili. 31 Yesu akamwendea huyo mama, akamshika
mkono, akamwinua. Na ile homa ikamwacha, akaanza kuwatumikia.
32 Jioni, jua lilipokwisha tua, wakamletea Yesu wagonjwa wote na watu
waliopagawa na pepo. 33 Watu wote wa mji ule wakakusanyika nje ya
mlango. 34 Naye Yesu akawaponya watu wengi waliokuwa na magonjwa
mbalimbali; aliwafukuza pepo wengi, lakini hakuwaruhusu kusema kitu
maana walikuwa wanamjua yeye ni nani. 35 Kesho yake, kabla ya ma-
pambazuko, Yesu alitoka, akaenda mahali pa faragha kusali. 36 Simoni na
wenzake wakaenda kumtafuta. 37 Walipomwona wakamwambia, "Kila mtu
anakutafuta." 38 Yesu akawaambia, "Twendeni katika miji mingine ya jirani
nikahubiri huko pia, maana nimekuja kwa sababu hiyo." 39 Basi, akaenda
kila mahali Galilaya akihubiri katika masunagogi na kufukuza pepo. 40 Mtu
mmoja mwenye ukoma alimwendea Yesu, akapiga magoti, akamwomba,
"Ukitaka, waweza kunitakasa!" 41 Yesu akamwonea huruma, akanyosha
mkono wake, akamgusa na kumwambia, "Nataka, takasika!" 42 Mara ukoma
ukamwacha mtu huyo, akatakasika. 43 Kisha Yesu akamwambia aende
zake upesi na kumwonya vikali, 44 "Usimwambie mtu yeyote jambo hili, ila
nenda ukajionyeshe kwa kuhani; kisha utoe sadaka kwa ajili ya kutakasika
kwako kama alivyoamuru Mose, iwe uthibitisho kwao kwamba umepona."
45 Lakini huyo mtu akaenda, akaanza kueneza habari hiyo kila mahali na
kusema mambo mengi hata Yesu hakuweza tena kuingia katika mji wowote
waziwazi; ikamlazimu kukaa nje, mahali pa faragha. Hata hivyo, watu
wakamwendea kutoka kila upande.

2

1 Baada ya siku kadhaa, Yesu alirudi Kafarnaumu, watu wakapata habari
kwamba alikuwa nyumbani. 2 Basi, wakaja watu wengi sana hata nafasi
yoyote ikakosekana mlangoni. Yesu alikuwa akiwahubiria ujumbe wake,
3 wakati mtu mmoja aliyepooza alipoletwa kwake akiwa amechukuliwa na
watu wanne. 4 Kwa sababu ya huo umati wa watu, hawakuweza kumpeleka
karibu na Yesu. Basi, wakatoboa sehemu ya dari iliyokuwa juu ya mahali
alipokuwa Yesu. Walipokwisha pata nafasi, wakamteremsha huyo mtu
akiwa amelala juu ya mkeka. 5 Yesu alipoona imani yao, akamwambia huyo
mtu aliyepooza, "Mwanangu, umesamehewa dhambi zako." 6 Baadhi ya
walimu wa Sheria waliokuwa wameketi hapo wakawaza mioyoni mwao,
7 "Anathubutuje kusema hivyo? Anamkufuru Mungu! Hakuna mtu
awezaye kusamehe dhambi isipokuwa Mungu peke yake." 8 Yesu alita-
mbua mara mawazo yao, akawaambia, "Mbona mnawaza hivyo mioyoni
mwenu? 9 Ni lipi lililo rahisi zaidi: kumwambia mtu huyu aliyepooza,
Umesamehewa dhambi zako, au kumwambia, Inuka! Chukua mkeka wako
utembee? 10 Basi, nataka mjue kwamba Mwana wa Mtu anayo mamlaka
ya kuwasamehe watu dhambi duniani." Hapo akamwambia huyo mtu
aliyepooza, 11 "Nakwambia simama, chukua mkeka wako uende nyum-
bani!" 12 Mara, watu wote wakiwa wanamtazama, huyo mtu akainuka,
akauchukua mkeka wake, akaenda zake. Watu wote wakashangaa na
kumtukuza Mungu wakisema, "Hatujapata kamwe kuona jambo kama hili."
13 Yesu alikwenda tena kando ya ziwa. Umati wa watu ukamwendea, naye
akaanza kuwafundisha. 14 Alipokuwa akipita, akamwona Lawi mwana
wa Alfayo, ameketi katika ofisi ya ushuru. Yesu akamwambia, "Nifuate!"

Lawi akasimama, akamfuata. 15 Baadaye, Yesu alikuwa amekaa mezani,
nyumbani kwa Lawi, kula chakula. Watoza ushuru wengi na wenye dhambi
walikuwa wamemfuata Yesu na wengi wao wakawa wamekaa mezani
pamoja naye na wanafunzi wake. 16 Basi, baadhi ya walimu wa Sheria
ambao walikuwa Mafarisayo walipomwona Yesu akila pamoja na watu
wenye dhambi na watoza ushuru, wakawauliza wanafunzi wake, "Kwa nini
anakula pamoja na watoza ushuru na wenye dhambi?" 17 Yesu alipowasikia,
akawaambia, "Watu wenye afya hawahitaji daktari; wanaomhitaji ni wale
walio wagonjwa. Sikuja kuwaita watu wema, ila wenye dhambi." 18 Wakati
mmoja wanafunzi wa Yohane na wanafunzi wa Mafarisayo walikuwa
wanafunga. Basi, watu wakaja, wakamwuliza Yesu, "Kwa nini wanafunzi
wa Yohane na wa Mafarisayo wanafunga, lakini wanafunzi wako hawa-
fungi?" 19 Yesu akajibu, "Walioalikwa harusini wanawezaje kufunga kama
bwana harusi yupo pamoja nao? Wakati wote wawapo pamoja na bwana
harusi hawawezi kufunga. 20 Lakini wakati utafika ambapo bwana harusi
ataondolewa kati yao; wakati huo ndipo watakapofunga. 21 "Hakuna mtu
anayekata kiraka kutoka katika nguo mpya na kukishonea katika nguo
kuukuu. Kama akifanya hivyo, hicho kiraka kipya kitararuka kutoka hilo
vazi kuukuu, nalo litaharibika zaidi. 22 Wala hakuna mtu atiaye divai
mpya katika viriba vikuukuu. Kama akifanya hivyo, divai itavipasua
hivyo viriba, nayo divai pamoja na hivyo viriba vitaharibika. Divai mpya
hutiwa katika viriba vipya!" 23 Siku moja ya Sabato, Yesu alikuwa anapita
katika mashamba ya ngano. Walipokuwa wanatembea, wanafunzi wake
wakaanza kukwanyua masuke ya ngano. 24 Mafarisayo wakawaambia,
"Tazama! Kwa nini wanafanya jambo ambalo si halali kufanya wakati wa
Sabato?" 25 Yesu akawajibu, "Je, hamjapata kusoma juu ya kile alichofanya
Daudi wakati alipohitaji chakula? Yeye pamoja na wenzake waliona njaa,
26 naye akaingia ndani ya Nyumba ya Mungu, akala ile mikate iliyowekwa
mbele ya Mungu. Jambo hili lilifanyika wakati Abiathari alikuwa Kuhani
Mkuu. Na ni makuhani tu peke yao waliokuwa wameruhusiwa kula
mikate hiyo. Lakini Daudi aliila, tena akawapa na wenzake." 27 Basi, Yesu
akawaambia, "Sabato iliwekwa kwa ajili ya binadamu na si binadamu kwa
ajili ya Sabato! 28 Kwa hiyo, Mwana wa Mtu ni Bwana hata wa Sabato."

3

1 Yesu aliingia tena katika sunagogi na mle ndani mlikuwa na mtu
aliyekuwa na mkono uliopooza. 2 Humo baadhi ya watu walimngojea am-
ponye mtu huyo siku ya sabato ili wapate kumshtaki. 3 Yesu akamwambia
huyo mtu aliyekuwa na mkono uliopooza, "Njoo hapa katikati." 4 Kisha,
akawauliza, "Je, ni halali siku ya Sabato kutenda jambo jema au kutenda
jambo baya; kuokoa maisha au kuua?" Lakini wao hawakusema neno.
5 Hapo akawatazama wote kwa hasira, akaona huzuni kwa sababu ya
ugumu wa mioyo yao. Kisha akamwambia huyo mtu, "Nyosha mkono
wako!" Naye akaunyosha mkono wake, ukawa mzima tena. 6 Mara Ma-
farisayo wakatoka nje, wakafanya shauri pamoja na watu wa kikundi cha
Herode jinsi ya kumwangamiza Yesu. 7 Yesu aliondoka hapo pamoja na
wanafunzi wake, akaenda kando ya ziwa, na umati wa watu ukamfuata.
Watu hao walikuwa wametoka Yerusalemu, Yudea, 8 Idumea, ng'ambo ya
mto Yordani, Tiro na Sidoni. Watu hao wengi walimwendea Yesu kwa

sababu ya kusikia mambo mengi aliyokuwa ameyatenda. 9 Yesu akawaam-
bia wanafunzi wake wamtayarishie mashua moja, ili umati wa watu usije
ukamsonga. 10 Alikuwa amewaponya watu wengi, na wagonjwa wote
wakawa wanamsonga ili wapate kumgusa. 11 Na watu waliokuwa wamepa-
gawa na pepo wachafu walipomwona, walijitupa chini mbele yake na
kupaaza sauti, “Wewe ni Mwana wa Mungu!” 12 Lakini Yesu akawaamuru
kwa ukali wasimjulishe kwa watu. 13 Yesu alipanda kilimani, akawaita wale
aliowataka. Basi, wakamwendea, 14 naye akawateua watu kumi na wawili
ambao aliwaita mitume, wakae naye, awatume kuhubiri 15 na wawe na
mamlaka ya kuwafukuza pepo. 16 Basi, hao kumi na wawili walioteuliwa
ndio hawa: Simoni (ambaye Yesu alimpa jina, Petro), 17 Yakobo na Yohane,
wana wa Zebedayo (Yesu aliwapa hawa ndugu wawili jina Boanerge, maana
yake “wanangurumo”), 18 Andrea na Filipo, Batholomayo, Mathayo, Thoma,
Yakobo mwana wa Alfayo, Thadayo, Simoni Mkanani na 19 Yuda Iskarioti
ambaye alimsaliti Yesu. 20 Kisha Yesu alikwenda nyumbani. Umati wa watu
ukakusanyika tena, hata Yesu na wafuasi wake wasiweze kupata nafasi ya
kula chakula. 21 Basi, watu wa jamaa yake walipopata habari hiyo wakatoka
kwenda kumchukua maana walikuwa wanasema kwamba amepatwa na
wazimu. 22 Nao walimu wa Sheria waliokuwa wametoka Yerusalemu,
wakasema, “Ana Beelzebuli! Tena, anawafukuza pepo kwa nguvu ya mkuu
wa pepo.” 23 Hapo Yesu akawaita, akawaambia kwa mifano, “Shetani
anawezaje kumfukuza Shetani? 24 Ikiwa utawala mmoja umegawanyika
makundimakundi yanayopigana, utawala huo hauwezi kudumu. 25 Tena,
ikiwa jamaa moja imegawanyika makundimakundi yanayopingana, jamaa
hiyo itaangamia. 26 Ikiwa basi, utawala wa Shetani umegawanyika vikun-
divikundi hauwezi kudumu, bali utaangamia kabisa. 27 “Hakuna mtu
awezaye kuivamia nyumba ya mtu mwenye nguvu na kumnyang'anya mali
yake, isipokuwa kwanza amemfunga huyo mtu mwenye nguvu; hapo ndipo
atakapoweza kumnyang'anya mali yake. 28 “Kweli nawaambieni, watu
watasamehewa dhambi zao zote na kufuru zao zote; 29 lakini anayesema
mabaya dhidi ya Roho Mtakatifu, hatasamehewa kamwe; ana hatia ya
dhambi ya milele.” 30 (Yesu alisema hivyo kwa sababu walikuwa wanasema,
“Ana pepo mchafu.”) 31 Mama yake Yesu na ndugu zake walifika hapo,
wakasimama nje, wakampelekea ujumbe kutaka kumwona. 32 Umati wa
watu ulikuwa umekaa hapo kumzunguka. Basi, wakamwambia, “Mama
yako na ndugu zako wako nje, wanataka kukuona.” 33 Yesu akawaambia,
“Mama yangu na ndugu zangu ni kina nani?” 34 Hapo akawatazama
watu waliokuwa wamemzunguka, akasema, “Tazameni! Hawa ndio mama
yangu na ndugu zangu. 35 Mtu yeyote anayefanya anayotaka Mungu, huyo
ndiye kaka yangu, dada yangu na mama yangu.”

4

1 Yesu alianza kufundisha tena akiwa kando ya ziwa. Umati mkubwa wa
watu ulimzunguka hata ikambidi aingie katika mashua na kuketi. Watu
wakawa wamekaa katika nchi kavu, kando ya ziwa. 2 Aliwafundisha
mambo mengi kwa mifano, na katika mafundisho yake aliwaambia,
3 “Sikilizeni! Mpanzi alikwenda kupanda mbegu. 4 Alipokuwa akipanda,
nyingine zilianguka njiani, ndege wakaja wakazila. 5 Nyingine zilianguka
penye mawe pasipokuwa na udongo mwingi. Mbegu hizo ziliota mara
kwa kuwa udongo haukuwa na kina. 6 Jua lilipochomoza, zikachomeka;

na kwa kuwa mizizi yake haikuwa na nguvu, zikanyauka. 7 Nyingine
zilianguka kwenye miti ya miiba, nayo ikakua na kuzisonga, nazo hazikuzaa
nafaka. 8 Nyingine zilianguka katika udongo mzuri, zikakua na kuzaa:
moja punje thelathini, moja sitini na nyingine mia." 9 Kisha akawaambia,
"Mwenye masikio na asikie!" 10 Yesu alipokuwa peke yake, baadhi ya wale
waliomsikia walimwendea pamoja na wale kumi na wawili, wakamwuliza
juu ya hiyo mifano. 11 Naye akawaambia, "Ninyi mmejaliwa kujua siri ya
Utawala wa Mungu, lakini wale walio nje wataambiwa kila kitu kwa mifano,
12 ili, Watazame kweli, lakini wasione. Wasikie kweli, lakini wasielewe.
La sivyo, wangemgeukia Mungu, naye angewasamehe." 13 Basi, Yesu
akawauliza, "Je, ninyi hamwelewi mfano huu? Mtawezaje basi, kuelewa
mfano wowote? 14 Mpanzi hupanda neno la Mungu. 15 Watu wengine
ni kama wale walio njiani ambapo mbegu zilianguka. Hawa hulisikia
hilo neno lakini mara Shetani huja na kuliondoa neno hilo lililopandwa
ndani yao. 16 Watu wengine ni kama zile mbegu zilizopandwa penye
mawe. Mara tu wanapolisikia hilo neno hulipokea kwa furaha. 17 Lakini
haliwaingii na kuwa na mizizi ndani yao; huendelea kulizingatia kwa
kitambo tu, na wakati taabu au udhalimu vinapotokea kwa sababu ya
hilo neno mara wanakata tamaa. 18 Watu wengine ni kama zile mbegu
zilizoanguka penye miti ya miiba. Huo ni mfano wa wale wanaolisikia hilo
neno, 19 lakini wasiwasi wa ulimwengu huu, anasa za mali na tamaa za kila
namna huwaingia na kulisonga hilo neno, nao hawazai matunda. 20 Lakini
wengine ni kama zile mbegu zilizopandwa katika udongo mzuri. Hawa
hulisikia hilo neno, wakalipokea, wakazaa matunda: wengine thelathini,
wengine sitini na wengine mia moja." 21 Yesu akaendelea kuwaambia,
"Je, watu huwasha taa wakaileta ndani na kuifunika kwa pishi au kui-
weka mvunguni? La! Huiweka juu ya kinara. 22 Basi, kila kilichofichwa
kitafichuliwa, na kila kilichofunikwa kitafunuliwa. 23 Mwenye masikio na
asikie!" 24 Akawaambia pia, "Sikilizeni kwa makini mnachosikia! Kipimo
kilekile mnachowapimia watu wengine, ndicho mtakachopimiwa; tena
mtazidishiwa. 25 Aliye na kitu atapewa zaidi; asiye na kitu, hata kile
alicho nacho kitachukuliwa." 26 Yesu akaendelea kusema, "Ufalme wa
Mungu ni kama ifuatavyo. Mtu hupanda mbegu shambani. 27 Usiku hulala,
mchana yu macho na wakati huo mbegu zinaota na kukua; yeye hajui
inavyofanyika. 28 Udongo wenyewe huiwezesha mimea kukua na kuzaa
matunda: kwanza huchipua jani changa, kisha suke, na mwishowe nafaka
ndani ya suke. 29 Nafaka inapoiva, huyo mtu huanza kutumia mundu wake,
maana wakati wa mavuno umefika." 30 Tena, Yesu akasema, "Tuufananishe
Utawala wa Mungu na nini? Tuueleze kwa mifano gani? 31 Ni kama
mbegu ya haradali ambayo ni ndogo kuliko mbegu zote. 32 Lakini ikisha
pandwa, huota na kuwa mmea mkubwa kuliko mimea yote ya shambani.
Matawi yake huwa makubwa hata ndege wa angani huweza kujenga viota
vyao katika kivuli chake." 33 Yesu aliwahubiria ujumbe wake kwa mifano
mingine mingi ya namna hiyo; aliongea nao kadiri walivyoweza kusikia.
34 Hakuongea nao chochote bila kutumia mifano; lakini alipokuwa pamoja
na wanafunzi wake peke yao alikuwa akiwafafanulia kila kitu. 35 Jioni,
siku hiyohiyo, Yesu aliwaambia wanafunzi wake, "Tuvuke ziwa, twende
ng'ambo." 36 Basi, wakauacha ule umati wa watu, wakamchukua Yesu
katika mashua alimokuwa. Palikuwapo pia mashua nyingine hapo. 37 Basi,
dhoruba kali ikaanza kuvuma, mawimbi yakaipiga ile mashua hata ikaanza

kujaa maji. 38 Yesu alikuwa sehemu ya nyuma ya mashua, amelala juu ya
mto. Basi, wanafunzi wakamwamsha na kumwambia, “Mwalimu, je, hujali
kwamba sisi tunaangamia?” 39 Basi, akaamka, akaukemea ule upepo na
kuyaamrisha mawimbi ya ziwa, “Kimya! Tulia!” Hapo upepo ukakoma,
kukawa shwari kabisa. 40 Kisha Yesu akawaambia wanafunzi wake, “Mbona
mnaogopa? Je, bado hamna imani?” 41 Nao wakaogopa sana, wakawa
wanaulizana, “Huyu ni nani basi, hata upepo na mawimbi vinamtii?”

5

1 Basi, wakafika katika nchi ya Wagerase, ng'ambo ya ziwa. 2 Mara tu Yesu
aliposhuka mashuani, mtu mmoja aliyepagawa na pepo mchafu alitoka
makaburini, akakutana naye. 3 Mtu huyo alikuwa akiishi makaburini wala
hakuna mtu aliyeweza tena kumfunga kwa minyororo. 4 Mara nyingi
walimfunga kwa pingu na minyororo lakini kila mara aliweza kuikata
hiyo minyororo na kuzivunja hizo pingu, wala hakuna mtu aliyeweza
kumzuia. 5 Mchana na usiku alikaa makaburini na milimani akipaaza sauti
na kujikatakata kwa mawe. 6 Alipomwona Yesu kwa mbali, alimkimbilia,
akamwinamia 7 akisema kwa sauti kubwa, “Una shauri gani nami, wewe
Yesu Mwana wa Mungu aliye juu? Kwa jina la Mungu, nakusihi usinitese!”
8 (Alisema hivyo kwa kuwa Yesu alikuwa amemwambia, “Pepo mchafu,
mtoke mtu huyu.”) 9 Basi, Yesu akamwuliza, “Jina lako nani?” Naye
akajibu, “Jina langu ni Jeshi, maana sisi tu wengi.” 10 Kisha akamsihi Yesu
asiwafukuze hao pepo katika nchi ile. 11 Kulikuwa na kundi kubwa la
nguruwe malishoni kwenye mteremko wa mlima. 12 Basi, hao pepo wakam-
sihi, “Utupeleke kwa hao nguruwe, tuwaingie.” 13 Naye akawaruhusu.
Basi, hao pepo wachafu wakatoka, wakawaingia wale nguruwe. Kundi
lote la nguruwe wapatao elfu mbili likaporomoka kwenye ule mteremko
mkali mpaka ziwani, likatumbukia majini. 14 Wachungaji wa hao nguruwe
walikimbia, wakatangaza jambo hilo mjini na mashambani. Watu wakafika
kuona yaliyotukia. 15 Wakamwendea Yesu, wakamwona na mtu yuleyule
aliyekuwa amepagawa na jeshi la pepo ameketi chini, amevaa nguo na ana
akili yake sawa, wakaogopa. 16 Watu walishuhudia tukio hilo wakaeleza
wengine mambo yaliyompata huyo mtu aliyekuwa amepagawa na pepo
na juu ya wale nguruwe. 17 Basi, wakaanza kumwomba aondoke katika
nchi yao. 18 Yesu alipokuwa anapanda mashuani, yule mtu aliyekuwa
amepagawa na pepo akamwomba amruhusu kwenda naye. 19 Lakini Yesu
akamkatalia. Badala yake akamwambia, “Nenda nyumbani kwa jamaa
yako, ukawaambie mambo yote Bwana aliyokutendea na jinsi alivyokuonea
huruma.” 20 Basi, huyo mtu akaenda, akaanza kutangaza huko Dekapoli
mambo yote Yesu aliyomtendea; watu wote wakashangaa. 21 Yesu alivukia
tena upande wa pili wa ziwa kwa mashua. Umati mkubwa wa watu ukaku-
sanyika mbele yake, naye akawa amesimama kando ya ziwa. 22 Hapo akaja
mmojawapo wa maofisa wa sunagogi, jina lake Yairo. Alipomwona Yesu,
akajitupa mbele ya miguu yake, 23 akamsihi akisema, “Binti yangu mdogo
ni mgonjwa karibu kufa. Twende tafadhali, ukamwekee mikono yako, apate
kupona na kuishi.” 24 Basi, Yesu akaondoka pamoja naye. Watu wengi sana
wakamfuata, wakawa wanamsonga kila upande. 25 Mmojawapo alikuwa
mwanamke mwenye ugonjwa wa kutokwa damu kwa muda wa miaka
kumi na miwili. 26 Mwanamke huyo alikuwa amekwisha sumbuka sana
kuwaendea waganga wengi. Na ingawa alikuwa amekwisha tumia mali

yake yote, hakupata nafuu bali hali yake ilizidi kuwa mbaya. 27 Alikuwa
amesikia habari za Yesu, na hivyo akaupenya msongamano wa watu kutoka
nyuma, akagusa vazi lake. 28 Alifanya hivyo, maana alijisemea, “Nikigusa tu
vazi lake, nitapona.” 29 Mara chemchemi ya damu yake ikakauka, akajisikia
mwilini mwake kwamba ameponywa ugonjwa wake. 30 Yesu alitambua
mara kwamba nguvu imemtoka. Basi akaugeukia ule umati wa watu,
akauliza, “Nani aliyegusa mavazi yangu?” 31 Wanafunzi wake wakamjibu,
“Unaona jinsi watu wanavyokusonga; mbona wauliza nani aliyekugusa?”
32 Lakini Yesu akaendelea kutazama amwone huyo aliyefanya hivyo.
33 Hapo huyo mwanamke, akifahamu yaliyompata, akajitokeza akitetemeka
kwa hofu, akajitupa chini mbele ya Yesu na kusema ukweli wote. 34 Yesu
akamwambia, “Binti, imani yako imekuponya. Nenda kwa amani, upone
kabisa ugonjwa wako.” 35 Yesu alipokuwa bado anaongea, watu walifika
kutoka nyumbani kwa yule ofisa wa sunagogi, wakamwambia, “Binti yako
amekwisha kufa. Ya nini kuendelea kumsumbua Mwalimu?” 36 Lakini,
bila kujali walichosema, Yesu akamwambia mkuu wa sunagogi, “Usiogope,
amini tu.” 37 Wala hakumruhusu mtu yeyote kufuatana naye ila Petro,
Yakobo na Yohane nduguye Yakobo. 38 Wakafika nyumbani kwa ofisa
wa sunagogi naye Yesu akasikia makelele, kilio na maombolezo mengi.
39 Akaingia ndani, akawaambia, “Mbona mnapiga kelele na kulia? Msichana
hakufa, amelala tu.” 40 Lakini wao wakamcheka. Basi, akawaondoa
wote nje, akawachukua baba na mama ya huyo msichana na wale wana-
funzi wake, wakaingia chumbani alimokuwa huyo msichana. 41 Kisha
akamshika mkono, akamwambia, “Talitha, kumi,” maana yake, “Msichana,
nakwambia, amka!” 42 Mara msichana akasimama, akaanza kutembea.
(Alikuwa na umri wa miaka kumi na miwili.) Hapo watu wakashangaa
kupita kiasi. 43 Yesu akawakataza sana wasimjulishe mtu jambo hilo. Kisha
akawaambia wampe huyo msichana chakula.

6

1 Yesu aliondoka hapo akaenda katika kijiji chake, akifuatwa na wana-
funzi wake. 2 Siku ya Sabato ilipofika, alianza kufundisha katika sunagogi.
Wengi waliomsikia walishangaa, wakasema, “Je, ameyapata wapi mambo
haya? Ni hekima gani hii aliyopewa? Tena, anatendaje maajabu haya
anayoyafanya? 3 Je, huyu si yule seremala mwana wa Maria, na ndugu
yao kina Yakobo, Yose, Yuda na Simoni; Je, dada zake si wanaishi papa
hapa kwetu?” Basi, wakawa na mashaka naye. 4 Yesu akawaambia,
“Nabii hakosi heshima isipokuwa katika nchi yake, kwa jamaa zake na
nyumbani mwake.” 5 Hakuweza kutenda miujiza hapo, ila aliwawekea
mikono wagonjwa wachache, akawaponya. 6 Alishangaa sana kwa sababu
ya kutoamini kwao. Kisha Yesu alivitembelea vijiji vya pale karibu aki-
wafundisha watu. 7 Aliwaita wale wanafunzi kumi na wawili, akaanza
kuwatuma wawiliwawili. Aliwapa uwezo wa kuwatoa pepo wachafu,
8 na kuwaamuru, “Msichukue chochote mnapokwenda isipokuwa fimbo tu.
Msichukue mkate, wala mkoba, wala fedha kibindoni. 9 Vaeni viatu lakini
msivae kanzu mbili.” 10 Tena aliwaambia, “Popote mtakapokaribishwa
nyumbani, kaeni humo mpaka mtakapoondoka mahali hapo. 11 Mahali
popote ambapo watu watakataa kuwakaribisheni au kuwasikiliza, ondo-
keni hapo na kuyakung'uta mavumbi miguuni mwenu kama onyo kwao.”
12 Basi, wakaondoka, wakahubiri watu watubu. 13 Waliwafukuza pepo
wengi wabaya; wakawapaka mafuta wagonjwa wengi, wakawaponya.

14 Basi, mfalme Herode alisikia juu ya hayo yote, maana sifa za Yesu zilie-
nea kila mahali. Baadhi ya watu walikuwa wakisema, “Yohane Mbatizaji
amefufuka kutoka wafu, ndiyo maana nguvu za miujiza zinafanya kazi
ndani yake.” 15 Wengine walisema, “Mtu huyu ni Eliya.” Wengine walisema,
“Huyu ni nabii kama mmojawapo wa manabii wa kale.” 16 Lakini Herode
alipopata habari hizi alisema, “Huyu ni Yohane! Nilimkata kichwa, lakini
amefufuka.” 17 Hapo awali Herode mwenyewe alikuwa ameamuru Yohane
atiwe nguvuni, akamfunga gerezani. Herode alifanya hivyo kwa sababu
ya Herodia ambaye Herode alimwoa ingawaje alikuwa mke wa Filipo,
ndugu yake. 18 Yohane alikuwa amemwambia Herode, “Si halali kwako
kumchukua mke wa ndugu yako.” 19 Basi Herodia alimchukia sana Yohane,
akataka kumwua, asiweze. 20 Herode alimwogopa Yohane kwa maana
alijua kwamba yeye ni mtu mwema na mtakatifu, na hivyo akamlinda.
Herode alipenda kumsikiliza Yohane, ingawaje baada ya kumsikiliza, ali-
fadhaika sana. 21 Ikapatikana nafasi, wakati wa sikukuu ya kuzaliwa kwake
Herode. Herode aliwafanyia karamu wazee wa baraza lake, majemadari
na viongozi wa Galilaya. 22 Basi, binti yake Herodia aliingia, akacheza,
akawafurahisha sana Herode na wageni wake. Mfalme akamwambia
huyo msichana, “Niombe chochote utakacho, nami nitakupa.” 23 Tena
akamwapia, “Chochote utakachoniomba, nitakupa: hata ikiwa ni nusu
ya ufalme wangu.” 24 Hapo huyo msichana akatoka, akamwuliza mama
yake, “Niombe nini?” Naye akamjibu, “Kichwa cha Yohane mbatizaji.”
25 Msichana akamrudia mfalme mbio akamwomba, “Nataka unipe sasa
hivi katika sinia kichwa cha Yohane mbatizaji.” 26 Mfalme akahuzunika
sana, lakini kwa sababu ya kiapo chake, na kwa ajili ya wale wageni wake
karamuni, hakutaka kumkatalia. 27 Basi, mfalme akamwamuru askari
kukileta kichwa cha Yohane. Askari akaenda, akamkata kichwa Yohane
mle gerezani, 28 akakileta katika sinia, akampa msichana naye msichana
akampa mama yake. 29 Wanafunzi wa Yohane walipopata habari, walik-
wenda wakachukua mwili wake, wakauzika kaburini. 30 Wale mitume
walirudi, wakakusanyika mbele ya Yesu wakamwarifu yote waliyotenda
na kufundisha. 31 Alisema hivyo kwa kuwa kulikuwa na watu wengi
mno walikuwa wanafika hapo na kuondoka hata Yesu na wanafunzi wake
hawakuweza kupata nafasi ya kula chakula. Basi, Yesu akawaambia,
“Twendeni peke yetu mahali pa faragha kula chakula, mkapumzike kidogo.”
32 Basi, Wakaondoka peke yao kwa mashua, wakaenda mahali pa faragha.
33 Lakini watu wengi waliwaona wakienda, wakawatambua. Hivyo wengi
wakatoka katika kila mji, wakakimbilia huko Yesu na wanafunzi wake
walikokuwa wanakwenda, wakawatangulia kufika. 34 Waliposhuka pwani,
Yesu aliona umati mkubwa wa watu, akawahurumia, kwa sababu wa-
likuwa kama kondoo wasio na mchungaji. Akaanza kuwafundisha mambo
mengi. 35 Saa za mchana zilikwisha pita. Basi, wanafunzi wakamwendea
Yesu, wakamwambia, “Hapa ni nyikani, na sasa kunakuchwa. 36 Afadhali
uwaage watu waende mashambani na katika vijiji vya jirani, wanunue
chakula.” 37 Lakini Yesu akawaambia, “Wapeni ninyi chakula.” Nao
wakamwuliza, “Je, twende kununua mikate kwa fedha dinari mia mbili, na
kuwapa chakula?” 38 Yesu akawauliza, “Mnayo mikate mingapi? Nendeni
mkatazame.” Walipokwisha tazama, wakamwambia, “Kuna mikate mitano
na samaki wawili.” 39 Basi, Yesu akawaamuru wanafunzi wawaketishe watu
wote makundimakundi penye nyasi. 40 Nao wakaketi makundimakundi

ya watu mia moja na ya watu hamsini. 41 Kisha Yesu akaitwaa ile mikate
mitano na wale samaki wawili, akatazama juu mbinguni, akamshukuru
Mungu, akaimega mikate, akawapa wanafunzi wake wawagawie watu. Na
wale samaki wawili pia akawagawia wote. 42 Watu wote wakala, wakashiba.
43 Wakaokota mabaki ya mikate na samaki pia, wakajaza vikapu kumi
na viwili. 44 Nao waliokula hiyo mikate walikuwa wanaume elfu tano.
45 Mara Yesu akawaamuru wanafunzi wake wapande mashua, wamtan-
gulie kwenda Bethsaida, ng'ambo ya ziwa, wakati yeye anauaga umati wa
watu. 46 Baada ya kuwaaga watu alikwenda mlimani kusali. 47 Ilipokuwa
jioni, mashua ilikuwa katikati ya ziwa, naye alikuwa peke yake katika nchi
kavu. 48 Basi, akawaona wanafunzi wake wakitaabika kwa kupiga maka-
sia, maana upepo ulikuwa unawapinga. Karibu na mapambazuko, Yesu
aliwaendea akitembea juu ya maji. Alitaka kuwapita. 49 Lakini walimwona
akitembea juu ya maji, wakadhani ni mzimu, wakapiga yowe. 50 Maana
wote walipomwona waliogopa sana. Mara Yesu akasema nao, "Tulieni, ni
mimi. Msiogope!" 51 Kisha akapanda mashuani walimokuwa, na upepo
ukatulia. Nao wakashangaa sana. 52 maana hawakuwa bado wameelewa
maana ya ile mikate. Akili zao zilikuwa bado zimepumbazika. 53 Walivuka
ziwa, wakafika nchi ya Genesareti, wakatia nanga. 54 Walipotoka mashuani,
mara watu wakamtambua Yesu. 55 Basi, kwa haraka wakazunguka katika
nchi ile yote, wakaanza kuwachukua wagonjwa wamelala juu ya mikeka
yao, wakawapeleka kila mahali waliposikia Yesu yupo. 56 Kila mahali Yesu
alipokwenda, vijijini, mijini, au mashambani, watu waliwaweka wagonjwa
uwanjani, wakamsihi waguse walau pindo la vazi lake. Nao wote waliom-
gusa walipona.

7

1 Baadhi ya Mafarisayo na walimu wa Sheria waliokuwa wametoka
Yerusalemu walikusanyika mbele ya Yesu. 2 Waliona kwamba baadhi ya
wanafunzi wake walikula mikate kwa mikono najisi, yaani bila kunawa.
3 Maana Mafarisayo na Wayahudi wengine wote huzingatia mapokeo ya
wazee wao: hawali kitu kabla ya kunawa mikono ipasavyo. 4 Tena hawali
kitu chochote kutoka sokoni mpaka wamekiosha kwanza. Kuna pia desturi
nyingine walizopokea kama vile namna ya kuosha vikombe, sufuria na
vyombo vya shaba. 5 Basi, Mafarisayo na walimu wa Sheria wakamwuliza
Yesu, "Mbona wanafunzi wako hawayajali mapokeo tuliyopokea kwa wazee
wetu, bali hula chakula kwa mikono najisi?" 6 Yesu akawajibu, "Wanafiki
ninyi! Nabii Isaya alitabiri ukweli juu yenu alipoandika: Watu hawa, asema
Mungu, huniheshimu kwa maneno matupu, lakini mioyoni mwao wako
mbali nami. 7 Kuniabudu kwao hakufai, maana mambo wanayofundisha ni
maagizo ya kibinadamu tu. 8 Ninyi mnaiacha amri ya Mungu na kushikilia
maagizo ya watu." 9 Yesu akaendelea kusema, "Ninyi mnajua kuepa kwa
ujanja sheria ya Mungu kwa ajili ya kufuata mapokeo yenu. 10 Maana Mose
aliamuru: Waheshimu baba yako na mama yako, na, Anayemlaani baba
au mama, lazima afe. 11 Lakini ninyi mwafundisha, Kama mtu anacho kitu
ambacho angeweza kuwasaidia nacho baba au mama yake, lakini akasema
kwamba kitu hicho ni Korbani (yaani ni zawadi kwa Mungu), 12 basi,
halazimiki tena kuwasaidia wazazi wake. 13 Hivyo ndivyo mnavyodharau
neno la Mungu kwa ajili ya mafundisho mnayopokezana. Tena mnafanya
mambo mengi ya namna hiyo." 14 Yesu aliuita tena ule umati wa watu,

akawaambia, “Nisikilizeni nyote, mkaelewe. 15 Hakuna kitu kinachoin-
gia ndani ya mtu toka nje ambacho chaweza kumtia mtu najisi. Lakini
kinachotoka ndani ya mtu ndicho kinachomtia mtu najisi.” 16 Mwenye
masikio na asikie! 17 Alipouacha umati wa watu na kuingia nyumbani,
wanafunzi wake walimwuliza maana ya huo mfano. 18 Naye akawaambia,
“Je, hata ninyi hamwelewi? Je, hamwelewi kwamba kitu kinachomwingia
mtu toka nje hakiwezi kumtia unajisi, 19 kwa maana hakimwingii moyoni,
ila tumboni, na baadaye hutolewa nje chooni?” (Kwa kusema hivyo, Yesu
alivihalalisha vyakula vyote.) 20 Akaendelea kusema, “Kinachotoka ndani
ya mtu ndicho kinachomtia najisi. 21 Kwa maana kutoka ndani, katika moyo
wa mtu, hutoka mawazo mabaya, uasherati, wizi, uuaji, 22 uzinzi, uchoyo,
uovu, udanganyifu, ufisadi, wivu, kashfa, kiburi na upumbavu. 23 Maovu
hayo yote yatoka ndani ya mtu, nayo humtia mtu najisi.” 24 Yesu aliondoka
hapo, akaenda hadi wilaya ya Tiro. Huko aliingia katika nyumba moja
na hakutaka mtu ajue; lakini hakuweza kujificha. 25 Mwanamke mmoja
ambaye binti yake alikuwa na pepo, alisikia habari za Yesu. Basi, akaja
akajitupa chini mbele ya miguu yake. 26 Mama huyo alikuwa Mgiriki,
mwenyeji wa Sirofoinike. Basi, akamwomba Yesu amtoe binti yake pepo
mchafu. 27 Yesu akamwambia, “Kwanza watoto washibe; kwa maana si
vizuri kuchukua chakula cha watoto na kuwatupia mbwa.” 28 Lakini huyo
mama akasema, “Sawa, Bwana, lakini hata mbwa walio chini ya meza hula
makombo ya watoto.” 29 Yesu akamwambia, “Kwa sababu ya neno hilo,
nenda. Pepo amemtoka binti yako!” 30 Basi, akaenda nyumbani kwake,
akamkuta mtoto amelala kitandani, na pepo amekwisha mtoka. 31 Kisha
Yesu aliondoka wilayani Tiro, akapitia Sidoni, akafika ziwa Galilaya kwa
kupitia nchi ya Dekapoli. 32 Basi, wakamletea bubu-kiziwi, wakamwomba
amwekee mikono. 33 Yesu akamtenga na umati wa watu, akamtia vidole
masikioni, akatema mate na kumgusa ulimi. 34 Kisha akatazama juu mbin-
guni, akapiga kite, akamwambia, “Efatha,” maana yake, “Funguka.” 35 Mara
masikio yake yakafunguka na ulimi wake ukafunguliwa, akaanza kusema
sawasawa. 36 Yesu akawaamuru wasimwambie mtu juu ya jambo hilo.
Lakini kadiri alivyowakataza, ndivyo walivyozidi kutangaza habari hiyo.
37 Watu walishangaa sana, wakasema, “Amefanya yote vyema: amewajalia
viziwi kusikia, na bubu kusema!”

8

1 Wakati huo umati mkubwa wa watu ulikusanyika tena, na hawakuwa
na chakula. Basi, Yesu akawaita wanafunzi wake, akawaambia,
2 “Nawahurumia watu hawa kwa sababu wamekuwa nami kwa muda
wa siku tatu, wala hawana chakula. 3 Nikiwaacha waende nyumbani
wakiwa na njaa watazimia njiani, maana baadhi yao wametoka mbali.”
4 Wanafunzi wake wakamwuliza, “Hapa nyikani itapatikana wapi mikate
ya kuwashibisha watu hawa wote?” 5 Yesu akawauliza, “Mnayo mikate
mingapi?” Nao wakamjibu, “Saba.” 6 Basi, akawaamuru watu wakae
chini. Akaitwaa ile mikate saba, akamshukuru Mungu, akaimega, akawapa
wanafunzi wake wawagawie watu, nao wakawagawia. 7 Walikuwa pia na
visamaki vichache. Yesu akavibariki, akaamuru vigawiwe watu vilevile.
8 Watu wakala, wakashiba. Wakaokota mabaki yaliyosalia wakajaza
makapu saba. 9 Nao waliokula walikuwa watu wapatao elfu nne. Yesu
akawaaga, 10 na mara akapanda mashua pamoja na wanafunzi wake,

akaenda wilaya ya Dalmanutha. 11 Mafarisayo walikuja, wakaanza
kujadiliana na Yesu. Kwa kumjaribu, wakamtaka awafanyie ishara
kuonyesha anayo idhini kutoka mbinguni. 12 Yesu akahuzunika rohoni,
akasema, “Mbona kizazi hiki kinataka ishara? Kweli nawaambieni, kizazi
hiki hakitapewa ishara yoyote!” 13 Basi, akawaacha, akapanda tena mashua,
akaanza safari kwenda ng'ambo ya pili ya ziwa. 14 Wanafunzi walikuwa
wamesahau kuchukua mikate; walikuwa na mkate mmoja tu katika
mashua. 15 Yesu akawaonya, “Angalieni sana! Jihadharini na chachu ya
Mafarisayo na chachu ya Herode.” 16 Wanafunzi wakaanza kujadiliana wao
kwa wao, “Anasema hivyo kwa kuwa hatuna mikate.” 17 Yesu alitambua
hayo, akawaambia, “Mbona mnajadiliana juu ya kutokuwa na mikate? Je,
bado hamjafahamu, wala hamjaelewa? Je, mioyo yenu imeshupaa? 18 Je,
Mnayo macho na hamwoni? Mnayo masikio na hamsikii? Je, hamkumbuki
19 wakati ule nilipoimega ile mikate mitano na kuwapa watu elfu tano?
Mlikusanya vikapu vingapi vya mabaki ya makombo?” Wakamjibu, “Kumi
na viwili.” 20 “Na nilipoimega ile mikate saba na kuwapa watu elfu nne,
mlikusanya makapu mangapi ya makombo?” Wakamjibu, “Saba.” 21 Basi,
akawaambia, “Na bado hamjaelewa?” 22 Yesu alifika Bethsaida pamoja na
wanafunzi wake. Huko watu wakamletea kipofu mmoja, wakamwomba
amguse. 23 Yesu akamshika mkono huyo kipofu, akampeleka nje ya kijiji.
Akamtemea mate machoni, akamwekea mikono, akamwuliza, “Je, unaweza
kuona kitu?” 24 Huyo kipofu akatazama, akasema, “Ninawaona watu
wanaoonekana kama miti inayotembea.” 25 Kisha Yesu akamwekea
tena mikono machoni, naye akakaza macho, uwezo wake wa kuona
ukamrudia, akaona kila kitu sawasawa. 26 Yesu akamwambia aende
zake nyumbani na kumwamuru, “Usirudi kijijini!” 27 Kisha Yesu na
wanafunzi wake walikwenda katika vijiji vya Kaisarea Filipi. Walipokuwa
njiani, Yesu aliwauliza wanafunzi wake, “Watu wanasema mimi ni nani?”
28 Wakamjibu, “Wengine wanasema wewe ni Yohane Mbatizaji, wengine
Eliya na wengine mmojawapo wa manabii.” 29 Naye akawauliza, “Na ninyi
je, mnasema mimi ni nani?” Petro akamjibu, “Wewe ndiwe Kristo.” 30 Kisha
Yesu akawaonya wasimwambie mtu yeyote habari zake. 31 Yesu alianza
kuwafundisha wanafunzi wake: “Ni lazima Mwana wa Mtu apatwe na
mateso mengi na kukataliwa na wazee na makuhani wakuu na walimu
wa Sheria. Atauawa na baada ya siku tatu atafufuka.” 32 Yesu aliwaambia
jambo hilo waziwazi. Basi, Petro akamchukua kando, akaanza kumkemea.
33 Lakini Yesu akageuka, akawatazama wanafunzi wake, akamkemea Petro
akisema, “Ondoka mbele yangu, Shetani! Fikira zako si za kimungu ila ni za
kibinadamu!” 34 Kisha akauita umati wa watu pamoja na wanafunzi wake,
akawaambia, “Mtu yeyote akitaka kuwa mfuasi wangu, lazima ajikane
mwenyewe, auchukue msalaba wake, anifuate. 35 Maana mtu anayetaka
kuyaokoa maisha yake mwenyewe, atayapoteza, lakini mtu atakayepoteza
maisha yake kwa ajili yangu na kwa ajili ya Habari Njema, atayaokoa.
36 Je, kuna faida gani mtu kuupata ulimwengu wote na kuyapoteza maisha
yake? 37 Ama mtu atatoa kitu gani badala ya maisha yake? 38 Mtu yeyote
katika kizazi hiki kiovu na kisichomjali Mungu anayenionea aibu mimi
na mafundisho yangu, Mwana wa Mtu atamwonea aibu mtu huyo wakati
atakapokuja katika utukufu wa Baba yake pamoja na malaika watakatifu.”

9

1 Yesu akaendelea kuwaambia, “Kweli nawaambieni, wako wengine papa
hapa ambao hawatakufa kabla ya kuuona Ufalme wa Mungu ukija kwa
enzi.” 2 Baada ya siku sita, Yesu aliwachukua Petro, Yakobo na Yohane juu
ya mlima mrefu peke yao. Huko, Yesu akageuka sura mbele yao, 3 mavazi
yake yakang'aa, yakawa meupe sana, jinsi dobi yeyote duniani asingeweza
kuyafanya meupe. 4 Eliya na Mose wakawatokea, wakazungumza na Yesu.
5 Petro akamwambia Yesu, “Mwalimu, ni vizuri sana kwamba tuko hapa.
Basi, afadhali tujenge vibanda vitatu: kimoja chako, kimoja cha Mose na
kimoja cha Eliya.” 6 Yeye na wenzake waliogopa hata hakujua la kusema.
7 Kisha likatokea wingu likawafunika, na sauti ikasikika kutoka katika hilo
wingu, “Huyu ni Mwanangu mpendwa, msikilizeni.” 8 Mara wanafunzi
hao wakatazama tena, lakini hawakumwona mtu mwingine, ila Yesu peke
yake pamoja nao. 9 Walipokuwa wakishuka mlimani, Yesu aliwakataza
wasimwambie mtu yeyote mambo waliyoyaona, mpaka Mwana wa Mtu
atakapokuwa amefufuka kutoka wafu. 10 Basi, wakashika agizo hilo, lakini
wakawa wanajadiliana wao kwa wao maana ya kufufuka kutoka wafu.
11 Wakamwuliza Yesu, “Mbona walimu wa Sheria wanasema kwamba ni
lazima Eliya aje kwanza?” 12 Naye akawajibu, “Naam, Eliya anakuja kwanza
kutayarisha yote. Hata hivyo, kwa nini basi imeandikwa katika Maandiko
Matakatifu kwamba Mwana wa Mtu atapatwa na mateso mengi na kud-
harauliwa? 13 Lakini nawaambieni, Eliya amekwisha kuja, nao wakam-
tendea walivyotaka kama ilivyoandikwa juu yake.” 14 Walipowafikia wale
wanafunzi wengine, waliona umati mkubwa wa watu hapo. Na baadhi
ya walimu wa Sheria walikuwa wanajadiliana nao. 15 Mara tu ule umati
wa watu ulipomwona, wote walishangaa sana, wakamkimbilia wamsalimu.
16 Yesu akawauliza, “Mnajadiliana nini nao?” 17 Hapo mtu mmoja katika
ule umati wa watu akamjibu, “Mwalimu, nimemleta mwanangu kwako, ana
pepo aliyemfanya kuwa bubu. 18 Kila mara anapomvamia, humwangusha
chini na kumfanya atokwe na povu kinywani, akisaga meno na kuwa
mkavu mwili wote. Niliwaomba wanafunzi wako wamtoe huyo pepo
lakini hawakuweza.” 19 Yesu akawaambia, “Enyi kizazi kisicho na imani!
Nitakaa nanyi mpaka lini? Nitawavumilia mpaka lini? Mleteni kwangu.”
20 Wakampeleka. Mara tu huyo pepo alipomwona Yesu, alimtia mtoto
kifafa, naye mtoto akaanguka chini, akagaagaa na kutoka povu kinywani.
Yesu akamwuliza baba yake huyo mtoto, 21 “Amepatwa na mambo hayo
tangu lini?” Naye akamjibu, “Tangu utoto wake. 22 Na mara nyingi pepo
huyo amemwangusha motoni na majini, ili amwangamize kabisa. Basi,
ikiwa waweza, utuhurumie na kutusaidia!” 23 Yesu akamwambia, “Eti
ikiwa waweza! Mambo yote yanawezekana kwa mtu aliye na imani.”
24 Hapo, huyo baba akalia kwa sauti, “Naamini! Lakini imani yangu haitoshi,
nisaidie!” 25 Yesu alipouona umati wa watu unaongezeka upesi mbele yake,
alimkemea yule pepo mchafu, “Pepo unayemfanya huyu mtoto kuwa bubu-
kiziwi, nakuamuru, mtoke mtoto huyu wala usimwingie tena!” 26 Hapo
huyo pepo alipaaza sauti, akamwangusha huyo mtoto chini, kisha akam-
toka. Mtoto alionekana kama maiti, hata wengine walisema, “Amekufa!”
27 Lakini Yesu akamshika mkono, akamwinua, naye akasimama. 28 Yesu
alipoingia nyumbani, wanafunzi wake walimwuliza kwa faragha, “Kwa nini
sisi hatukuweza kumtoa?” 29 Naye akawaambia, “Pepo wa aina hii hawezi
kutoka isipokuwa kwa sala tu.” 30 Yesu na wanafunzi wake waliondoka

hapo, wakaendelea na safari kupitia wilaya ya Galilaya. Yesu hakupenda
watu wajue alipokuwa, 31 kwa sababu alikuwa anawafundisha wanafunzi
wake. Aliwaambia, “Mwana wa Mtu atakabidhiwa kwa watu ambao
watamuua; lakini siku ya tatu baada ya kuuawa atafufuka.” 32 Wanafunzi
hawakufahamu jambo hilo. Wakaogopa kumwuliza. 33 Basi, walifika
Kafarnaumu. Na alipokuwa nyumbani, aliwauliza, “Mlikuwa mnajadiliana
nini njiani?” 34 Lakini wao wakanyamaza, maana njiani walikuwa wame-
bishana ni nani aliye mkuu kati yao. 35 Yesu akaketi chini, akawaita wale
kumi na wawili, akawaambia, “Yeyote anayetaka kuwa wa kwanza lazima
awe wa mwisho na kuwa mtumishi wa wote.” 36 Kisha akamchukua mtoto
mdogo, akamsimamisha kati yao, akamku mbatia, halafu akawaambia,
37 “Anayempokea mtoto kama huyu kwa jina langu, ananipokea mimi; na
anayenipokea mimi, hanipokei mimi tu, bali anampokea yule aliyenituma.”
38 Yohane akamwambia, “Mwalimu, tumemwona mtu mmoja akitoa pepo
kwa kulitumia jina lako, nasi tukajaribu kumkataza kwa kuwa yeye si
mmoja wetu.” 39 Lakini Yesu akasema, “Msimkataze, maana hakuna mtu
anayefanya muujiza kwa jina langu, na papo hapo akaweza kusema mabaya
juu yangu. 40 Maana, asiyepingana nasi, yuko upande wetu. 41 Mtu
yeyote atakeyewapeni kikombe cha maji ya kunywa kwa sababu ninyi
ni watu wake Kristo, hakika hatakosa kupata tuzo lake. 42 “Mtu yeyote
atakayemfanya mmoja wa hawa wadogo wanaoniamini atende dhambi,
ingekuwa afadhali kwa mtu huyo kufungiwa shingoni mwake jiwe kubwa
la kusagia na kutupwa baharini. 43 Mkono wako ukikukosesha, ukate!
Afadhali kuingia kwenye uzima bila mkono mmoja, kuliko kuwa na mikono
miwili na kwenda katika moto wa Jehanamu. 44 Humo, wadudu wake
hawafi na moto hauzimiki. 45 Na mguu wako ukikukosesha, ukate! Afadhali
kuingia katika uzima bila mguu mmoja, kuliko kuwa na miguu yote miwili
na kutupwa katika moto wa Jehanamu. 46 Humo, wadudu wake hawafi na
moto hauzimiki. 47 Na jicho lako likikukosesha, ling'oe! Afadhali kuingia
katika utawala wa Mungu ukiwa na jicho moja tu, kuliko kuwa na macho
yako yote mawili na kutupwa katika moto wa Jehanamu. 48 Humo wadudu
wake hawafi, na moto hauzimiki. 49 “Maana kila mmoja atakolezwa kwa
moto. 50 Chumvi ni nzuri, lakini ikipoteza ladha yake, itakolezwa na nini?
Muwe na chumvi ndani yenu na kudumisha amani kati yenu.”

10

1 Yesu alitoka hapo akaenda mkoani Yudea na hata ng'ambo ya mto
Yordani. Umati wa watu ukamwendea tena, naye akawafundisha tena
kama ilivyokuwa desturi yake. 2 Basi, Mafarisayo wakamwendea, na
kwa kumjaribu wakamwuliza, “Je, ni halali mtu kumpa talaka mkewe?”
3 Yesu akawajibu, “Mose aliwapa maagizo gani?” 4 Nao wakasema, “Mose
aliagiza mume kumpatia mkewe hati ya talaka na kumwacha.” 5 Yesu
akawaambia, “Mose aliwaandikia amri hiyo kwa sababu ya ugumu wa
mioyo yenu. 6 Lakini tangu kuumbwa ulimwengu, Mungu aliumba mwana-
mume na mwanamke. 7 Hivyo mwanamume atawaacha baba yake na
mama yake, ataungana na mkewe, 8 nao wawili watakuwa mwili mmoja.
Kwa hiyo, wao si wawili tena bali mwili mmoja. 9 Basi, alichounganisha
Mungu, binadamu asitenganishe.” 10 Walipoingia tena ndani ya nyumba,
wanafunzi wake walimwuliza juu ya jambo hilo. 11 Naye akawaambia,
“Anayemwacha mkewe na kuoa mwingine, anazini dhidi ya mkewe. 12 Na

mwanamke anayemwacha mumewe na kuolewa na mwingine anazini.”
13 Watu walimletea Yesu watoto wadogo ili awaguse, lakini wanafunzi
wakawakemea. 14 Yesu alipoona hivyo, alikasirika akawaambia, “Waacheni
hao watoto waje kwangu, wala msiwazuie, kwa maana Ufalme wa Mungu
ni kwa ajili ya watu walio kama watoto hawa. 15 Nawaambieni kweli,
mtu yeyote asiyeupokea Ufalme wa Mungu kama mtoto mdogo hataingia
katika Ufalme huo.” 16 Kisha akawapokea watoto hao, akawawekea mikono,
akawabariki. 17 Yesu alipoanza tena safari yake, mtu mmoja alimjia mbio,
akapiga magoti mbele yake, akamwuliza, “Mwalimu mwema, nifanyeje ili
niupate uzima wa milele?” 18 Yesu akamjibu, “Mbona unaniita mwema?
Hakuna aliye mwema ila Mungu peke yake. 19 Unazijua amri: Usizini; Usiue;
Usiibe; Usitoe ushahidi wa uongo; Usidanganye; Waheshimu baba na mama
yako.” 20 Naye akamjibu, “Mwalimu, hayo yote nimeyazingatia tangu ujana
wangu.” 21 Yesu akamtazama, akampenda, akamwambia, “Umepungukiwa
na kitu kimoja: nenda ukauze vitu ulivyo navyo, uwape maskini, nawe
utakuwa na hazina mbinguni; kisha njoo unifuate.” 22 Aliposikia hayo,
alisikitika, akaenda zake akiwa na huzuni, kwa maana alikuwa na mali
nyingi. 23 Yesu akatazama pande zote, akawaambia wanafunzi wake,
“Jinsi gani itakavyokuwa vigumu kwa matajiri kuingia katika Ufalme wa
Mungu!” 24 Wanafunzi walishangazwa na maneno yake. Yesu akawaambia
tena, “Watoto wangu, ni vigumu sana kuingia katika Ufalme wa Mungu!
25 Ni rahisi zaidi ngamia kupenya katika tundu la sindano, kuliko tajiri
kuingia katika Ufalme wa Mungu.” 26 Wanafunzi wake wakashangaa sana
wakaulizana, “Ni nani basi, atakayeweza kuokoka?” 27 Yesu akawatazama,
akawaambia, “Kwa binadamu haiwezekani, lakini kwa Mungu si hivyo,
maana kwa Mungu mambo yote huwezekana.” 28 Petro akamwambia, “Na
sisi je? Tumeacha yote, tukakufuata!” 29 Yesu akasema, “Kweli nawaam-
bieni, kila mtu aliyeacha nyumba, au ndugu, au dada, au mama, au baba,
au watoto au mashamba kwa ajili yangu na kwa ajili ya Habari Njema,
30 atapokea mara mia zaidi wakati huu wa sasa nyumba, ndugu, dada,
mama, watoto na mashamba pamoja na mateso; na katika wakati ujao
atapokea uzima wa milele. 31 Lakini wengi walio wa kwanza watakuwa wa
mwisho, na walio wa mwisho watakuwa wa kwanza.” 32 Basi, walikuwa
njiani kwenda Yerusalemu, na Yesu alikuwa anawatangulia. Wanafunzi
wake walijawa na hofu, na watu waliofuata waliogopa. Yesu akawachukua
tena kando wale kumi na wawili, akaanza kuwaambia yale yatakayompata:
33 “Sikilizeni! Tunakwenda Yerusalemu, na huko Mwana wa Mtu atak-
abidhiwa kwa makuhani wakuu na walimu wa Sheria, nao watamhukumu
auawe na kumkabidhi kwa watu wa mataifa. 34 Nao watamdhihaki;
watamtemea mate, watampiga mijeledi na kumwua. Na baada ya siku tatu
atafufuka.” 35 Yakobo na Yohane, wana wa Zebedayo, walimwendea Yesu
wakamwambia, “Mwalimu, tunataka utufanyie kitu tutakachokuomba.”
36 Yesu akawauliza, “Mnataka niwafanyie nini?” 37 Wakamjibu, “Uturuhusu
tuketi mmoja upande wako wa kulia na mwingine upande wako wa kushoto
katika utukufu wa Ufalme wako.” 38 Yesu akawaambia, “Hamjui mna-
choomba! Je, mnaweza kunywa kikombe nitakachokunywa, au kubatizwa
kama nitakavyobatizwa?” 39 Wakamjibu, “Tunaweza.” Yesu akawaambia,
“Kikombe nitakachokunywa mtakinywa kweli, na mtabatizwa kama ni-
takavyobatizwa. 40 Lakini ni nani atakayeketi kulia au kushoto kwangu si
wajibu wangu kupanga, bali nafasi hizo watapewa wale waliotayarishiwa.”

41 Wale wanafunzi wengine kumi waliposikia hayo, walianza kuchukizwa
na Yakobo na Yohane. 42 Yesu akawaita, akawaambia, “Mnajua kwamba
wale wanaofikiriwa kuwa watawala wa mataifa huwatawala watu wao
kwa mabavu, na wakuu hao huwamiliki watu wao. 43 Lakini kwenu isiwe
hivyo, ila anayetaka kuwa mkuu kati yenu, sharti awe mtumishi wenu.
44 Anayetaka kuwa wa kwanza, sharti awe mtumishi wa wote. 45 Maana
Mwana wa Mtu hakuja kutumikiwa, ila alikuja kutumikia, na kutoa maisha
yake kuwa fidia ya watu wengi.” 46 Basi, wakafika Yeriko, naye Yesu
alipokuwa anatoka katika mji huo akiwa na wanafunzi wake pamoja na
umati mkubwa wa watu, kipofu mwombaji aitwaye Bartimayo mwana
wa Timayo alikuwa ameketi kando ya barabara. 47 Aliposikia kwamba ni
Yesu wa Nazareti aliyekuwa anapita mahali hapo, alianza kupaaza sauti,
“Yesu, Mwana wa Daudi, nihurumie!” 48 Watu wengi walimkemea ili anya-
maze, lakini yeye akazidi kupaaza sauti, “Mwana wa Daudi, nihurumie!”
49 Yesu alisimama, akasema, “Mwiteni.” Basi, wakamwita huyo kipofu,
wakamwambia, “Jipe moyo! Simama, anakuita.” 50 Naye akatupilia mbali
vazi lake, akaruka juu, akamwendea Yesu. 51 Yesu akamwuliza, “Unataka
nikufanyie nini?” Huyo kipofu akamwambia, “Mwalimu, naomba nipate
kuona.” 52 Yesu akamwambia, “Nenda, imani yako imekuponya.” Mara
huyo kipofu akaweza kuona, akamfuata Yesu njiani.

11

1 Walipokuwa wanakaribia Yerusalemu walifika Bethfage na Betha-
nia, karibu na mlima wa Mizeituni. Hapo aliwatuma wawili wa wana-
funzi wake, 2 akawaambia, “Nendeni katika kijiji kilicho mbele yenu.
Mtakapokuwa mnaingia humo, mtakuta mwana punda amefungwa am-
baye bado hajatumiwa na mtu. Mfungueni mkamlete. 3 Kama mtu
akiwauliza, Mbona mnafanya hivyo? Mwambieni, Bwana anamhitaji na
atamrudisha hapa mara.” 4 Basi, wakaenda, wakamkuta mwana punda
barabarani amefungwa mlangoni. Walipokuwa wakimfungua, 5 baadhi ya
watu waliokuwa wamesimama hapo wakawauliza “Kwa nini mnamfun-
gua huyo mwana punda?” 6 Wanafunzi wakajibu kama Yesu alivyokuwa
amewaambia; nao wakawaacha waende zao. 7 Wakampelekea Yesu huyo
mwana punda. Wakatandika mavazi yao juu ya huyo mwana punda, na
Yesu akaketi juu yake. 8 Watu wengi wakatandaza mavazi yao barabarani;
wengine wakatandaza matawi ya miti waliyoyakata mashambani. 9 Watu
wote waliotangulia na wale waliofuata wakapaaza sauti zao wakisema,
“Hosana! Abarikiwe huyo ajaye kwa jina la Bwana! 10 Ubarikiwe Ufalme
ujao wa baba yetu Daudi. Hosana juu mbinguni!” 11 Yesu aliingia mjini
Yerusalemu akaenda moja kwa moja mpaka Hekaluni, akatazama kila kitu
kwa makini. Lakini kwa vile ilikwisha kuwa jioni, akaenda Bethania pamoja
na wale kumi na wawili. 12 Kesho yake, walipokuwa wanatoka Bethania,
Yesu aliona njaa. 13 Basi, akaona kwa mbali mtini wenye majani mengi.
Akauendea ili aone kama ulikuwa na tunda lolote. Alipoufikia, aliukuta
bila tunda lolote ila majani matupu, kwa vile hayakuwa majira ya mtini
kuzaa matunda. 14 Hapo akauambia mtini, “Tangu leo hata milele mtu
yeyote asile matunda kwako.” Nao wanafunzi wake walisikia maneno
hayo. 15 Basi, wakafika Yerusalemu. Yesu akaingia Hekaluni, akaanza
kuwafukuza nje watu waliokuwa wanauza na kununua vitu humo ndani.
Akazipindua meza za wale waliokuwa wakibadilishana fedha na viti vya

wale waliokuwa wakiuza njiwa. 16 Hakumruhusu mtu yeyote kupitia
Hekaluni akichukua kitu. 17 Kisha akawafundisha, “Imeandikwa: Nyumba
yangu itaitwa nyumba ya sala kwa ajili ya mataifa yote! Lakini ninyi
mmeifanya kuwa pango la wanyang'anyi!” 18 Makuhani wakuu na walimu
wa Sheria waliposikia hayo, walianza kutafuta njia ya kumwangamiza.
Lakini walimwogopa kwa sababu umati wa watu ulishangazwa na ma-
fundisho yake. 19 Ilipokuwa jioni, Yesu na wanafunzi wake waliondoka
mjini. 20 Asubuhi na mapema, walipokuwa wanapita, waliuona ule mtini
umenyauka wote, hata mizizi. 21 Petro aliukumbuka, akamwambia Yesu,
“Mwalimu, tazama! Ule mtini ulioulaani, umenyauka!” 22 Yesu akawaam-
bia, “Mwaminini Mungu. 23 Nawaambieni kweli, mtu akiuambia mlima
huu: Ng'oka ukajitose baharini bila kuona shaka moyoni mwake, ila
akaamini kwamba mambo yote anayosema yanafanyika, atafanyiwa jambo
hilo. 24 Kwa hiyo nawaambieni, mnaposali na kuomba kitu, aminini
kwamba mmekipokea, nanyi mtapewa. 25 Mnaposimama kusali, sameheni
kila mtu aliyewakosea chochote, ili Baba yenu aliye mbinguni awasamehe
ninyi makosa yenu. 26 Lakini msipowasamehe wengine, hata Baba yenu
aliye mbinguni hatawasamehe ninyi makosa yenu.” 27 Basi, wakafika
tena Yerusalemu. Yesu alipokuwa akitembea Hekaluni, makuhani wakuu,
walimu wa Sheria na wazee walimwendea, 28 wakamwuliza, “Unafanya
mambo haya kwa mamlaka gani? Nani aliyekupa mamlaka ya kufanya
mambo haya?” 29 Lakini Yesu akawaambia, “Nitawaulizeni swali moja;
mkinijibu, na pia nitawaambieni ni kwa mamlaka gani ninafanya mambo
haya. 30 Je, mamlaka ya Yohane ya kubatiza yalitoka mbinguni ama kwa
watu? Nijibuni.” 31 Wakaanza kujadiliana, “Tukisema, Yalitoka mbinguni,
atatuuliza, Basi, mbona hamkumsadiki? 32 Na tukisema, Yalitoka kwa
watu...” (Waliogopa umati wa watu maana wote waliamini kwamba Yohane
alikuwa kweli nabii.) 33 Basi, wakamjibu Yesu, “Sisi hatujui.” Naye Yesu
akawaambia, “Nami pia sitawaambieni ninafanya mambo haya kwa mam-
laka gani.”

12

1 Yesu alianza kusema nao kwa mifano: “Mtu mmoja alilima shamba
la mizabibu. Akalizungushia ukuta, na katikati yake akachimba kisima
cha kusindikia divai, akajenga mnara pia. Akalikodisha shamba hilo kwa
wakulima, akasafiri hadi nchi ya mbali. 2 Wakati wa mavuno, alim-
tuma mtumishi wake kwa wale wakulima akamletee sehemu ya mazao ya
shamba lake. 3 Wale wakulima wakamkamata, wakampiga, wakamrud-
isha mikono mitupu. 4 Akatuma tena mtumishi mwingine; huyu waka-
muumiza kichwa na kumtendea vibaya. 5 Mwenye shamba akatuma mtu-
mishi mwingine tena, na huyo wakamuua. Wengine wengi waliotumwa,
baadhi yao walipigwa, na wengi wakauawa. 6 Alibakiwa bado na mtu
mmoja, yaani mwanawe mpendwa. Mwishowe akamtuma huyo akisema,
Watamheshimu mwanangu. 7 Lakini hao wakulima wakaambiana, Huyu
ndiye mrithi, basi, tumuue ili urithi wake uwe wetu! 8 Kwa hiyo wakamka-
mata, wakamuua na kumtupa nje ya lile shamba la mizabibu. 9 “Basi,
mwenye shamba atafanya nini? Atakuja kuwaangamiza hao wakulima
na kulikodisha hilo shamba la mizabibu kwa watu wengine. 10 Je, ham-
jasoma Maandiko haya? Jiwe walilokataa waashi sasa limekuwa jiwe
kuu la msingi. 11 Bwana ndiye aliyefanya jambo hili, nalo ni la ajabu

sana kwetu." 12 Makuhani wakuu, walimu wa Sheria na wazee walifa-
hamu ya kwamba mfano huo ulikuwa unawahusu. Kwa hiyo walijaribu
kumtia nguvuni, lakini waliogopa umati wa watu. Basi, wakamwacha
wakaenda zao. 13 Basi, baadhi ya Mafarisayo na wafuasi wa kikundi cha
Herode walitumwa ili wamtege Yesu kwa maneno yake. 14 Wakamwendea,
wakamwambia, "Mwalimu, tunajua kwamba wewe ni mtu mwaminifu
unayesema ukweli mtupu, wala humjali mtu yeyote. Wala cheo cha mtu si
kitu kwako, lakini wafundisha ukweli kuhusu njia ya Mungu. Je, ni halali
kulipa kodi kwa Kaisari, au la? Tulipe au tusilipe?" 15 Lakini Yesu alijua
unafiki wao, akawaambia, "Mbona mnanijaribu? Nionyesheni sarafu."
16 Wakamwonyesha. Naye akawauliza, "Sura na chapa hii ni ya nani?"
Wakamjibu, "Ni ya Kaisari." 17 Basi, Yesu akawaambia, "Mpeni Kaisari
yaliyo yake Kaisari na Mungu yaliyo yake Mungu." Wakashangazwa sana
naye. 18 Masadukayo wasemao kwamba hakuna ufufuo walimwendea Yesu,
wakamwuliza, 19 "Mwalimu, Mose alituagiza hivi: Mtu akifa na kuacha
mke bila mtoto, ndugu yake lazima amchukue huyo mama mjane amzalie
watoto ndugu yake marehemu. 20 Basi, kulikuwa na ndugu saba. Wa
kwanza alioa, akafa bila kuacha mtoto. 21 Ndugu wa pili akamwoa huyo
mjane, naye pia akafa bila kuacha mtoto; na ndugu watatu hali kadhalika.
22 Wote saba walikufa bila kuacha mtoto. Mwishowe yule mama mjane
naye akafa. 23 Basi, siku watu watakapofufuka, mama huyo atakuwa mke
wa nani? Maana wote saba walikuwa wamemwoa." 24 Yesu akawaambia,
"Ninyi mmekosea sana, kwa sababu hamjui Maandiko Matakatifu wala
nguvu ya Mungu. 25 Maana wafu watakapofufuka, hawataoa wala kuolewa;
watakuwa kama malaika wa mbinguni. 26 Lakini kuhusu kufufuliwa kwa
wafu, je, hamjasoma kitabu cha Mose katika sehemu inayohusu kile kichaka
kilichokuwa kinawaka moto? Mungu alimwambia Mose, Mimi ni Mungu
wa Abrahamu, Mungu wa Isaka, na Mungu wa Yakobo. 27 Basi, yeye si
Mungu wa wafu, bali ni Mungu wa walio hai. Ninyi mmekosea sana!"
28 Mmojawapo wa walimu wa Sheria alifika, akasikia mabishano yao.
Alipoona kwamba Yesu aliwajibu vyema, akajitokeza akamwuliza, "Katika
amri zote ni ipi iliyo ya kwanza?" 29 Yesu akamjibu, "Ya kwanza ndiyo hii:
Sikiliza, Israeli! Bwana Mungu wetu ndiye peke yake Bwana. 30 Mpende
Bwana Mungu wako kwa moyo wako wote, kwa roho yako yote, kwa akili
yako yote na kwa nguvu zako zote. 31 Na ya pili ndiyo hii: Mpende jirani yako
kama unavyojipenda mwenyewe. Hakuna amri nyingine iliyo kuu kuliko
hizi." 32 Basi, yule mwalimu wa Sheria akamwambia, "Vyema Mwalimu!
Umesema kweli kwamba Mungu ni mmoja tu wala hakuna mwingine ila
yeye. 33 Na ni lazima mtu kumpenda Mungu kwa moyo wote, kwa akili
yote, na kwa nguvu zote, na kumpenda jirani yake kama anavyojipenda
mwenyewe. Jambo hili ni muhimu zaidi kuliko dhabihu na sadaka zote
za kuteketezwa." 34 Yesu alipoona kwamba huyu mtu alimjibu kwa ujasiri,
akamwambia, "Wewe huko mbali na Ufalme wa Mungu." Baada ya hayo,
hakuna mtu aliyethubutu tena kumwuliza kitu. 35 Wakati Yesu alipokuwa
akifundisha Hekaluni, aliuliza, "Mbona walimu wa Sheria wanasema ya
kwamba Kristo ni mwana wa Daudi? 36 Daudi mwenyewe akiongozwa na
Roho Mtakatifu alisema: Bwana alimwambia Bwana wangu: Keti upande
wangu wa kulia, Mpaka nitakapowaweka adui zako chini ya miguu yako."
37 "Daudi mwenyewe anamwita Kristo Bwana. Basi, Kristo atakuwaje
mwanae?" Umati wa watu ulikuwa ukimsikiliza kwa furaha. 38 Katika

mafundisho yake, Yesu alisema, “Jihadharini na walimu wa Sheria ambao
hupenda kupitapita wamejivalia kanzu ndefu na kusalimiwa na watu kwa
heshima sokoni; hupenda kuketi mahali pa heshima katika masunagogi,
39 na kuchukua nafasi za heshima katika karamu. 40 Huwanyonya wajane
huku wakijisingizia kusali sala ndefu. Siku ya hukumu watapata adhabu
kali!” 41 Yesu alikuwa ameketi karibu na sanduku la hazina. Akawa
anatazama jinsi watu wengi walivyokuwa wakitoa fedha na kuzitia katika
hazina ya Hekalu. Matajiri wengi walitoa fedha nyingi. 42 Hapo akaja mama
mmoja mjane maskini, akatoa sarafu mbili ndogo za fedha. 43 Yesu akawaita
wanafunzi wake, akawaambia, “Kweli nawaambieni, huyu mama mjane
maskini ametoa zaidi kuliko wengine wote waliotia fedha katika sanduku la
hazina. 44 Maana wote walitoa kutokana na ziada ya mali zao, lakini huyu
mama, ingawa ni maskini, ametoa yote aliyokuwa nayo, ametoa kila kitu
alichohitaji kwa kuishi.”

13

1 Yesu alipokuwa anatoka Hekaluni, mmoja wa wanafunzi wake al-
imwambia, “Mwalimu, tazama jinsi mawe haya na majengo haya yalivyo
ya ajabu!” 2 Yesu akamwambia, “Je, unayaona majengo haya makubwa?
Hakuna hata jiwe moja litakalosalia juu ya lingine; kila kitu kitabomolewa.”
3 Yesu alipokuwa ameketi juu ya mlima wa Mizeituni akielekea Hekalu,
Petro, Yakobo, Yohane na Andrea wakamwuliza kwa faragha, 4 “Twambie
mambo haya yatatukia lini? Ni ishara gani itakayoonyesha kwamba mambo
haya karibu yatimizwe?” 5 Yesu akaanza kuwaambia, “Jihadharini msije
mkadanganywa na mtu. 6 Maana wengi watakuja wakilitumia jina langu,
wakisema, Mimi ndiye! nao watawapotosha watu wengi. 7 Mtakaposikia
juu ya vita na fununu za vita, msifadhaike. Mambo hayo lazima yatokee,
lakini mwisho wenyewe ungali bado. 8 Taifa moja litapigana na taifa lingine;
utawala mmoja utapigana na utawala mwingine; kila mahali kutakuwa
na mitetemeko ya ardhi na njaa. Mambo haya ni kama tu maumivu
ya kwanza ya kujifungua mtoto. 9 “Lakini ninyi jihadharini. Maana
watu watawapelekeni mahakamani, na kuwapigeni katika masunagogi.
Mtapelekwa mbele ya watawala na wafalme kwa sababu yangu ili mpate
kunishuhudia kwao. 10 Lakini lazima kwanza Habari Njema ihubiriwe kwa
mataifa yote. 11 Nao watakapowatieni nguvuni na kuwapeleka mahaka-
mani, msiwe na wasiwasi juu ya yale mtakayosema; saa ile itakapofika,
semeni chochote mtakachopewa, maana si ninyi mtakaosema, bali Roho
Mtakatifu. 12 Ndugu atamsaliti ndugu yake auawe; baba atamsaliti
mwanae; watoto watawashambulia wazazi wao na kuwaua. 13 Watu wote
watawachukieni ninyi kwa sababu ya jina langu. Lakini atakayevumilia
mpaka mwisho ndiye atakayeokolewa. 14 “Mtakapoona Chukizo Haribifu
limesimama mahali ambapo si pake, (msomaji na atambue maana yake!)
Hapo watu walioko Yudea wakimbilie milimani. 15 Mtu aliye juu ya paa
la nyumba asishuke kuingia nyumbani mwake kuchukua kitu. 16 Aliye
shambani asirudi nyuma kuchukua vazi lake. 17 Ole wao waja wazito na
wanaonyonyesha siku hizo! 18 Ombeni ili mambo hayo yasitukie nyakati za
baridi. 19 Maana wakati huo kutakuwa na dhiki ambayo haijatokea tangu
Mungu alipoumba ulimwengu mpaka leo, wala haitatokea tena. 20 Kama
Bwana asingepunguza siku hizo, hakuna binadamu ambaye angeokolewa.
Lakini kwa ajili ya wateule wake, Bwana amezipunguza siku hizo. 21 “Basi

mtu akiwaambieni, Tazama, Kristo yupo hapa! au Yupo pale! msimsadiki.
22 Maana watatokea kina Kristo wa uongo na manabii wa uongo, watafanya
ishara na maajabu, ili kuwapotosha wateule wa Mungu, kama ikiwezekana.
23 Lakini ninyi jihadharini. Mimi nimewaambieni mambo yote kabla haya-
jatokea. 24 "Basi, siku hizo baada ya dhiki hiyo, jua litatiwa giza na mwezi
hautaangaza. 25 Nyota zitaanguka kutoka angani, na nguvu za mbingu
zitatikiswa. 26 Hapo watamwona Mwana wa Mtu akija katika mawingu kwa
nguvu nyingi na utukufu. 27 Kisha atawatuma malaika wake; atawakusanya
wateule wake kutoka pande zote nne za dunia, kutoka mwisho wa dunia
mpaka mwisho wa mbingu. 28 "Kwa mtini jifunzeni mfano huu: Mara tu
matawi yake yanapoanza kuwa laini na kuchanua majani, mnajua kwamba
wakati wa kiangazi umekaribia. 29 Hali kadhalika nanyi mtakapoona
mambo hayo yakitendeka, jueni kwamba Mwana wa Mtu yuko karibu sana.
30 Nawaambieni kweli, kizazi hiki hakitapita kabla ya mambo hayo yote
kutukia. 31 Mbingu na dunia zitapita, lakini maneno yangu hayatapita
kamwe. 32 "Lakini hakuna mtu ajuaye siku au saa hiyo itakuja lini; wala
malaika wa mbinguni, wala Mwana; Baba peke yake ndiye ajuaye. 33 Muwe
waangalifu na kesheni, maana hamjui wakati huo utafika lini. 34 Itakuwa
kama mtu anayeondoka nyumbani kwenda safari akiwaachia watumishi
wake madaraka, kila mmoja na kazi yake; akamwambia mlinzi wa mlango
awe macho. 35 Kesheni, basi, kwa maana hamjui mwenye nyumba atarudi
lini; huenda ikawa jioni, usiku wa manane, alfajiri au asubuhi. 36 Kesheni ili
akija ghafla asije akawakuta mmelala. 37 Ninayowaambieni ninyi, nawaam-
bia wote: Kesheni!"

14

1 Ilikuwa siku mbili tu kabla ya sikukuu ya Pasaka na ya Mikate Isiyotiwa
Chachu. Makuhani wakuu na walimu wa Sheria walikuwa wakitafuta njia
ya kumtia Yesu nguvuni kwa hila wamuue. 2 Lakini walisema, "Tusimtie
nguvuni wakati wa sikukuu, watu wasije wakafanya ghasia." 3 Yesu alikuwa
Bethania, nyumbani kwa Simoni, Mkoma. Alipokuwa mezani kula chakula,
mama mmoja aliyekuwa na chupa ya alabasta yenye marashi ya nardo
safi ya thamani kubwa alikuja, akaivunja hiyo chupa, akammiminia Yesu
marashi hayo kichwani. 4 Baadhi ya watu waliokuwa hapo walikasirika
wakajisemea, "Kwa nini kupoteza ovyo marashi haya? 5 Yangaliweza ku-
uzwa kwa fedha kiasi cha denari mia tatu, wakapewa maskini!" Wakamke-
mea huyo mama. 6 Lakini Yesu akawaambia, "Mwacheni; kwa nini mnam-
sumbua? Amenitendea jambo jema. 7 Maskini mnao daima pamoja
nanyi; mnaweza kuwasaidia wakati wowote mnaopenda. Lakini mimi
sitakuwapo pamoja nanyi daima. 8 Yeye amefanya alivyoweza; ameu-
paka mwili wangu marashi kuutayarisha kwa maziko. 9 Nawaambieni
kweli, popote ulimwenguni Habari Njema itakapohubiriwa, kitendo hiki
alichofanya kitatajwa kwa ajili ya kumkumbuka." 10 Kisha Yuda Iskar-
ioti, mmoja wa wale kumi na wawili, alienda kwa makuhani wakuu ili
kumsaliti Yesu. 11 Makuhani wakuu waliposikia habari hiyo, walifurahi,
wakaahidi kumpa fedha. Basi, Yuda akaanza kutafuta nafasi ya kumsaliti
Yesu. 12 Siku ya kwanza ya sikukuu ya Mikate Isiyotiwa Chachu, wakati am-
bapo mwana kondoo wa Pasaka huchinjwa, wanafunzi wake walimwuliza,
"Wataka tukuandalie wapi karamu ya Pasaka?" 13 Basi Yesu akawatuma
wawili wa wanafunzi wake akiwaambia, "Nendeni mjini, nanyi mtakutana

na mtu anayebeba mtungi wa maji. Mfuateni 14 mpaka katika nyumba
atakayoingia, mkamwambie mwenye nyumba, Mwalimu anasema: wapi
chumba changu ambamo nitakula Pasaka pamoja na wanafunzi wangu?
15 Naye atawaonyesha chumba kikubwa ghorofani kilichotayarishwa na ku-
pambwa. Tuandalieni humo.” 16 Wanafunzi wakaondoka, wakaenda mjini,
wakakuta kila kitu sawa kama Yesu alivyokuwa amewaambia. Wakaandaa
karamu ya Pasaka. 17 Ilipokuwa jioni, Yesu alifika pamoja na wanafunzi
wake kumi na wawili. 18 Walipokuwa mezani wakila, Yesu alisema, “Kweli
nawaambieni, mmoja wenu anayekula pamoja nami, atanisaliti.” 19 Hapo
wanafunzi wake wakaanza kuhuzunika, wakamwuliza mmojammoja, “Je,
ni mimi?” 20 Yesu akawaambia, “Ni mmoja wenu ninyi kumi na waw-
ili, anayechovya mkate pamoja nami katika bakuli. 21 Kweli Mwana wa
Mtu anakwenda zake kama Maandiko Matakatifu yanavyosema juu yake;
lakini, ole wake mtu yule anayemsaliti Mwana wa Mtu! Ingalikuwa
afadhali kwa mtu huyo kama hangalizaliwa!” 22 Walipokuwa wanakula,
Yesu alitwaa mkate, akashukuru, akaumega na kuwapa wanafunzi wake
akisema, “Twaeni; huu ni mwili wangu.” 23 Kisha akatwaa kikombe,
akamshukuru Mungu, akawapa; nao wote wakanywa katika kikombe hi-
cho. 24 Akawaambia, “Hii ni damu yangu inayothibitisha agano la Mungu,
damu inayomwagwa kwa ajili ya watu wengi. 25 Kweli nawaambieni,
sitakunywa tena divai ya zabibu mpaka siku ile nitakapoinywa upya katika
Ufalme wa Mungu.” 26 Kisha wakaimba wimbo, wakaondoka, wakaenda
katika mlima wa Mizeituni. 27 Yesu akawaambia wanafunzi wake, “Ninyi
nyote mtakuwa na mashaka nami; maana Maandiko Matakatifu yasema:
Nitampiga mchungaji nao kondoo watatawanyika. 28 Lakini nikisha fufuka,
nitawatangulieni kule Galilaya.” 29 Petro akamwambia “Hata kama wote
watakuwa na mashaka nawe na kukuacha, mimi sitakukana kamwe!”
30 Yesu akamwambia, “Kweli nakwambia, usiku huu, kabla jogoo hajawika
mara mbili, utanikana mara tatu.” 31 Lakini Petro akasisitiza, “Hata kama
ni lazima nife pamoja nawe, sitakuacha kamwe.” Wanafunzi wote pia
wakasema vivyo hivyo. 32 Basi, wakafika katika bustani iitwayo Geth-
semane. Yesu akawaambia wanafunzi wake, “Kaeni hapa wakati mimi
nasali.” 33 Kisha akawachukua Petro, Yakobo na Yohane; akaanza kufad-
haika sana na kuhangaika. 34 Akawaambia, “Nina huzuni kubwa moyoni
hata karibu kufa. Kaeni hapa mkeshe.” 35 Akaenda mbele kidogo, akajitupa
chini kifudifudi, akasali kwamba, kama ingewezekana, asiipitie saa hiyo
ya mateso. 36 Akasema, “Baba yangu, kwako mambo yote yanawezekana.
Uniondolee kikombe hiki; lakini isiwe kama nitakavyo mimi, bali utakavyo
wewe.” 37 Kisha akarudi kwa wanafunzi wale watatu, akawakuta wamelala.
Basi, akamwuliza Petro, “Simoni, je umelala? Hukuweza kukesha hata saa
moja?” 38 Kisha akawaambia, “Kesheni na kusali ili msije mkaingia katika
majaribu. Roho i radhi, lakini mwili ni dhaifu.” 39 Akaenda kusali tena
akirudia maneno yaleyale. 40 Kisha akarudi tena, akawakuta wamelala.
Macho yao yalikuwa yamebanwa na usingizi. Hawakujua la kumjibu.
41 Alipowajia mara ya tatu aliwaambia, “Mnalala bado na kupumzika? Sasa
imetosha! Saa imefika! Mwana wa Mtu anakabidhiwa kwa watu waovu.
42 Amkeni, twendeni zetu. Tazameni, yule atakayenisaliti amekaribia.”
43 Yesu alipokuwa bado anasema, Yuda, mmoja wa wale kumi na wawili,
akafika pamoja na umati wa watu wenye mapanga na marungu. Watu
hao walikuwa wametumwa na makuhani wakuu, walimu wa Sheria na

wazee. 44 Msaliti Yuda alikuwa amewapa ishara: “Yule nitakayembusu
ndiye; mkamateni, mkampeleke chini ya ulinzi.” 45 Yuda alipofika tu,
alimwendea Yesu moja kwa moja, akasema, “Mwalimu!” Kisha akambusu.
46 Basi, hao watu wakamkamata Yesu, wakamtia nguvuni. 47 Mmoja wa
wale waliokuwa wamesimama hapo pamoja na Yesu akauchomoa upanga
wake, akampiga mtumishi wa Kuhani Mkuu, akamkata sikio. 48 Yesu
akawaambia, “Je, mmekuja na mapanga na marungu kunikamata kana
kwamba mimi ni mnyang'anyi? 49 Kila siku nilikuwa pamoja nanyi niki-
fundisha Hekaluni, wala hamkunikamata. Lakini sasa lazima Maandiko
Matakatifu yatimie.” 50 Hapo wanafunzi wote wakamwacha, wakakimbia.
51 Kulikuwa na kijana mmoja aliyekuwa anamfuata Yesu akiwa amevaa
shuka. Nao wakajaribu kumkamata. 52 Lakini yeye akaponyoka, akaiachilia
ile shuka, akakimbia uchi. 53 Basi, wakampeleka Yesu kwa Kuhani Mkuu
ambapo makuhani wakuu wote, wazee na walimu wa Sheria walikuwa
wamekutanika. 54 Petro alimfuata Yesu kwa mbali, akaingia ndani ya ya
wa Kuhani Mkuu, akaketi pamoja na walinzi akiota moto. 55 Makuhani
wakuu na Baraza lote wakatafuta ushahidi wa kumshtaki Yesu wapate
kumwua, lakini hawakupata. 56 Watu wengi walitoa ushahidi wa uongo
juu ya Yesu, lakini ushahidi wao haukupatana. 57 Kisha wengine walisi-
mama, wakatoa ushahidi wa uongo wakisema: 58 “Tulimsikia mtu huyu
akisema, Nitaliharibu Hekalu hili lililojengwa kwa mikono, na kwa siku
tatu nitajenga lingine lisilojengwa kwa mikono.” 59 Lakini hata hivyo,
ushahidi wao haukupatana. 60 Basi, Kuhani Mkuu akasimama katikati
yao, akamwuliza Yesu, “Je, hujibu neno? Watu hawa wanashuhudia nini
dhidi yako?” 61 Lakini yeye akakaa kimya; hakusema hata neno moja.
Kuhani Mkuu akamwuliza tena, “Je, wewe ndiwe Kristo, Mwana wa Mungu
Mtukufu?” 62 Yesu akajibu, “Naam, mimi ndiye. Tena, mtamwona Mwana
wa Mtu amekaa upande wa kulia wa Mwenyezi, akija katika mawingu ya
mbinguni.” 63 Hapo Kuhani Mkuu akararua joho lake, akasema, “Tuna
haja gani tena ya mashahidi? 64 Mmesikia kufuru yake! Ninyi mwaon-
aje?” Wote wakaamua kwamba anastahili kuuawa. 65 Basi, baadhi yao
wakaanza kumtemea mate, wakamfunika uso, wakampiga na kumwambia,
“Bashiri ni nani aliyekupiga!” Hata watumishi wakamchukua, wakampiga
makofi. 66 Petro alipokuwa bado chini ukumbini, mmoja wa wajakazi
wa kuhani Mkuu alikuja. 67 Alipomwona Petro akiota moto, alimtazama,
akamwambia, “Hata wewe ulikuwa pamoja na Yesu Mnazareti.” 68 Lakini
Petro akakana, “Sijui, wala sielewi unayosema!” Kisha Petro akaondoka,
akaenda nje uani. Hapo jogoo akawika. 69 Yule mjakazi alipomwona
tena Petro, akaanza tena kuwaambia watu waliokuwa wamesimama hapo,
“Mtu huyu ni mmoja wao.” 70 Petro akakana tena. Baadaye kidogo, watu
waliokuwa wamesimama hapo wakamwambia Petro, “Hakika wewe ni
mmoja wao, maana wewe ni Mgalilaya.” 71 Lakini Petro akaanza kulaani na
kuapa akisema, “Mimi simjui mtu huyu mnayesema habari zake.” 72 Hapo
jogoo akawika mara ya pili. Basi, Petro akakumbuka jinsi Yesu alivyokuwa
amemwambia: “Kabla jogoo hajawika mara mbili, utanikana mara tatu.”
Petro akabubujika machozi.

15

1 Kulipopambazuka, makuhani wakuu walifanya shauri pamoja na
wazee, walimu wa Sheria na Baraza lote, wakamfunga Yesu pingu, wakam-

peleka na kumkabidhi kwa Pilato. 2 Pilato akamwuliza Yesu, “Je, wewe
ni mfalme wa Wayahudi?” Yesu akajibu, “Wewe umesema.” 3 Makuhani
wakuu wakamshtaki Yesu mambo mengi. 4 Pilato akamwuliza tena Yesu,
“Je, hujibu neno? Tazama wanavyotoa mashtaka mengi juu yako.” 5 Lakini
Yesu hakujibu neno, hata pilato akashangaa. 6 Kila wakati wa sikukuu
ya Pasaka, Pilato alikuwa na desturi ya kuwafungulia mfungwa mmoja
waliyemtaka. 7 Basi, kulikuwa na mtu mmoja aitwaye Baraba, ambaye
alikuwa amefungwa pamoja na waasi wengine kwa kusababisha uasi na
mauaji. 8 Watu wengi wakamwendea Pilato wakamwomba awafanyie
kama kawaida yake. 9 Pilato akawauliza, “Je, mwataka niwafungulieni
Mfalme wa Wayahudi?” 10 Alisema hivyo kwa sababu alijua wazi kwamba
makuhani wakuu walimkabidhi Yesu kwake kwa sababu ya wivu. 11 Lakini
makuhani wakuu wakawachochea watu wamwombe Pilato awafungulie
Baraba. 12 Pilato akawauliza tena, “Basi, sasa mwataka nifanye nini na mtu
huyu mnayemwita Mfalme wa Wayahudi?” 13 Watu wote wakapaaza sauti
tena: “Msulubishe!” 14 Lakini Pilato akawauliza, “Kwa nini! Amefanya
kosa gani?” Lakini wao wakazidi kupaaza sauti, “Msulubishe!” 15 Pilato
alitaka kuuridhisha huo umati wa watu; basi, akamwachilia Baraba ku-
toka gerezani. Akaamuru Yesu apigwe viboko, kisha akamtoa asulubiwe.
16 Kisha askari walimpeleka Yesu ndani ukumbini, katika ikulu, wakaku-
sanya kikosi kizima cha askari. 17 Wakamvika vazi la rangi ya zambarau,
wakasokota taji ya miiba, wakamwekea kichwani. 18 Wakaanza kumsalimu,
“Shikamoo Mfalme wa Wayahudi!” 19 Wakampiga kichwani kwa mwanzi,
wakamtemea mate; wakampigia magoti na kumsujudia. 20 Baada ya kumd-
hihaki, walimvua lile joho, wakamvika nguo zake, kisha wakampeleka
kumsulubisha. 21 Walipokuwa njiani, walikutana na mtu mmoja aitwaye
Simoni, mwenyeji wa Kurene. Yeye alikuwa baba wa Aleksanda na Rufo,
na wakati huo alikuwa akitoka shambani. Basi, wakamlazimisha auchukue
msalaba wa Yesu. 22 Kisha wakampeleka Yesu mpaka mahali palipoitwa
Golgotha, maana yake, “Mahali pa Fuvu la Kichwa.” 23 Wakampa divai
iliyochanganywa na manemane, lakini yeye akaikataa. 24 Basi, wakam-
sulubisha, wakagawana mavazi yake kwa kuyapigia kura waamue nani
angepata nini. 25 Ilikuwa saa tatu asubuhi walipomsulubisha. 26 Na mshtaka
wake ulikuwa umeandikwa: “Mfalme wa Wayahudi.” 27 Pamoja naye
waliwasulubisha wanyang'anyi wawili, mmoja upande wake wa kulia na
mwingine upande wake wa kushoto. 28 Hapo yakatimia Maandiko Matakat-
ifu yanayosema, “Aliwekwa kundi moja na waovu.” 29 Watu waliokuwa
wanapita mahali hapo walimtukana, wakitikisa vichwa vyao na kusema,
“Aha! Wewe mwenye kuvunja Hekalu na kulijenga kwa siku tatu! 30 Sasa,
shuka msalabani ujiokoe mwenyewe!” 31 Nao makuhani wakuu pamoja
na walimu wa Sheria walimdhihaki wakisema, “Aliwaokoa wengine, lakini
kujiokoa mwenyewe hawezi! 32 Eti yeye ni Kristo, Mfalme wa Israeli! Basi,
na ashuke msalabani ili tuone na kuamini.” Hata watu wale waliosulubiwa
pamoja naye walimtukana. 33 Tangu saa sita mchana mpaka saa tisa
kulikuwa giza nchini kote. 34 Saa tisa alasiri Yesu akalia kwa sauti kubwa,
“Eloi, Eloi, lema sabakthani?” Maana yake, “Mungu wangu, Mungu wangu,
mbona umeniacha?” 35 Baadhi ya watu waliosimama pale waliposikia
hivyo, walisema, “Sikiliza! Anamwita Eliya!” 36 Mtu mmoja akakimbia,
akachovya sifongo katika siki, akaiweka juu ya mwanzi, akampa anywe
akisema, “Hebu tuone kama Eliya atakuja kumteremsha msalabani!” 37 Yesu

akapaaza sauti kubwa, akakata roho. 38 Basi, pazia la Hekalu likapasuka
vipande viwili toka juu mpaka chini. 39 Jemadari mmoja aliyekuwa ames-
imama mbele yake aliona jinsi Yesu alivyolia kwa sauti na kukata roho,
akasema, “Kweli mtu huyu alikuwa Mwana wa Mungu!” 40 Walikuwako
pia wanawake waliotazama kwa mbali, miongoni mwao akiwa Maria toka
mji wa Magdala, Salome, na Maria mama wa kina Yakobo mdogo na Yose.
41 Hawa walimfuata Yesu alipokuwa Galilaya na kumtumikia. Kulikuwa na
wanawake wengine wengi waliokuja Yerusalemu pamoja naye. 42 Wakati
wa jioni ulikuwa umekwisha fika. Hiyo ilikuwa siku ya Maandalio, yaani
siku inayotangulia Sabato. 43 Hapo akaja Yosefu mwenyeji wa Armathaya,
mjumbe wa Baraza Kuu, aliyeheshimika sana. Yeye pia alikuwa anataza-
mia kuja kwa Ufalme wa Mungu. Basi, alimwendea Pilato bila uoga,
akaomba apewe mwili wa Yesu. 44 Pilato alishangaa kusikia kwamba Yesu
alikuwa amekwisha kufa. Basi, akamwita jemadari, akamwuliza kama Yesu
alikuwa amekufa kitambo. 45 Pilato alipoarifiwa na huyo jemadari kwamba
Yesu alikuwa amekwisha kufa, akamruhusu Yosefu auchukue mwili wake.
46 Hapo Yosefu akanunua sanda ya kitani, akauteremsha chini huo mwili,
akauzungushia sanda. Akauweka katika kaburi lililokuwa limechongwa
mwambani, kisha akavingirisha jiwe kubwa mbele ya mlango. 47 Nao Maria
Magdalene na Maria mama yake Yose walipaona hapo alipolazwa.

16

1 Baada ya siku ya Sabato, Maria Magdalene, Salome na Maria mama
yake Yakobo walinunua manukato ili wakaupake mwili wa Yesu. 2 Basi,
alfajiri na mapema siku ya Jumapili, jua lilipoanza kuchomoza, walienda
kaburini. 3 Nao wakawa wanaambiana, “Nani atakayetuondolea lile jiwe
mlangoni mwa kaburi?” 4 Lakini walipotazama, waliona jiwe limekwisha
ondolewa. (Nalo lilikuwa kubwa mno.) 5 Walipoingia kaburini, walimwona
kijana mmoja aliyevaa vazi jeupe, ameketi upande wa kulia; wakashangaa
sana. 6 Lakini huyo kijana akawaambia, “Msishangae. Mnamtafuta Yesu
wa Nazareti aliyesulubiwa. Amefufuka, hayumo hapa. Tazameni mahali
walipokuwa wamemlaza. 7 Nendeni mkawaambie wanafunzi wake pamoja
na Petro ya kwamba anawatangulieni kule Galilaya. Huko mtamwona kama
alivyowaambieni.” 8 Basi, wakatoka pale kaburini mbio, maana walitete-
meka kwa hofu na kushangaa. Hawakumwambia mtu yeyote kitu, kwa
sababu waliogopa mno. 9 Yesu alipofufuka mapema Jumapili, alijionyesha
kwanza kwa Maria Magdalene, ambaye Yesu alikuwa amemtoa pepo saba.
10 Maria Magdalene akaenda, akawajulisha wale waliokuwa pamoja na
Yesu, na wakati huo walikuwa wanaomboleza na kulia. 11 Lakini wali-
posikia ya kwamba Yesu yu hai na kwamba Maria Magdalene amemwona,
hawakuamini. 12 Baadaye Yesu aliwatokea wanafunzi wawili akiwa na sura
nyingine. Wanafunzi hao walikuwa wanakwenda shambani. 13 Nao pia
wakaenda wakawaambia wenzao. Hata hivyo hawakuamini. 14 Mwishowe,
Yesu aliwatokea wanafunzi kumi na mmoja walipokuwa pamoja mezani.
Akawakemea sana kwa sababu ya kutoamini kwao na ukaidi wao, maana
hawakuwaamini wale waliokuwa wamemwona baada ya kufufuka. 15 Basi,
akawaambia, “Nendeni ulimwenguni kote mkahubiri Habari Njema kwa
kila mtu. 16 Anayeamini na kubatizwa ataokolewa; asiyeamini atahuku-
miwa. 17 Na ishara hizi zitaandamana na wale wanaoamini: kwa jina
langu watatoa pepo na watasema kwa lugha mpya. 18 Wakishika nyoka

au wakinywa kitu chochote chenye sumu, hakitawadhuru. Watawawekea
wagonjwa mikono, nao watapona.” 19 Basi, Bwana Yesu alipokwisha
sema nao, akachukuliwa mbinguni, akaketi upande wa kulia wa Mungu.
20 Wanafunzi wakaenda wakihubiri kila mahali. Bwana akafanya kazi
pamoja nao na kuimarisha ujumbe huo kwa ishara zilizoandamana nao.

INJILI KAMA ALIVYOIANDIKA
LUKA MTAKATIFU

1 Mheshimiwa Theofilo: Watu wengi wamejitahidi kuandika juu ya
mambo yale yaliyotendeka kati yetu. 2 Waliandika kama tulivyoelezwa na
wale walioyaona kwa macho yao tangu mwanzo, na waliotangaza ujumbe
huo. 3 Inafaa nami pia, Mheshimiwa, baada ya kuchunguza kwa makini
mambo yote tangu mwanzo, nikuandikie kwa mpango, 4 ili nawe uweze
kujionea mwenyewe ukweli wa mambo yale uliyofundishwa. 5 Wakati
Herode alipokuwa mfalme wa Yudea, kulikuwa na kuhani mmoja jina lake
Zakaria, wa kikundi cha Abia. Mke wake alikuwa anaitwa Elisabeti, naye
alikuwa wa ukoo wa kuhani Aroni. 6 Wote wawili walikuwa wanyofu
mbele ya Mungu, wakiishi kwa kufuata amri na maagizo yote ya Bwana
bila lawama. 7 Lakini hawakuwa wamejaliwa watoto kwa vile Elisabeti
alikuwa tasa, nao wote wawili walikuwa wazee sana. 8 Siku moja, ilipokuwa
zamu yake ya kutoa huduma ya ukuhani mbele ya Mungu, 9 Zakariya alich-
aguliwa kwa kura, kama ilivyokuwa desturi, kuingia hekaluni ili afukize
ubani. 10 Watu, umati mkubwa, walikuwa wamekusanyika nje wanasali
wakati huo wa kufukiza ubani. 11 Malaika wa Bwana akamtokea humo
ndani, akasimama upande wa kulia wa madhabahu ya kufukizia ubani.
12 Zakariya alipomwona alifadhaika, hofu ikamwingia. 13 Lakini malaika
akamwambia, “Zakariya, usiogope, kwa maana sala yako imesikilizwa,
na Elisabeti mkeo atakuzalia mtoto wa kiume, nawe utampa jina Yohane.
14 Utakuwa na furaha kubwa na watu wengi watashangilia kwa sababu
ya kuzaliwa kwake. 15 Atakuwa mkuu mbele ya Bwana. Hatakunywa
divai wala kileo, atajazwa Roho Mtakatifu tangu tumboni mwa mama
yake. 16 Atawaelekeza wengi wa watu wa Israeli kwa Bwana Mungu
wao. 17 Atamtangulia Bwana akiongozwa na nguvu na roho kama Eliya.
Atawapatanisha kina baba na watoto wao; atawafanya wasiotii wawe na
fikira za uadilifu, na hivyo amtayarishie Bwana watu wake.” 18 Zakariya
akamwambia huyo malaika, “Ni kitu gani kitakachonihakikishia jambo
hilo? Mimi ni mzee, hali kadhalika na mke wangu.” 19 Malaika akamjibu,
“Mimi ni Gabrieli, nisimamaye mbele ya Mungu, na nimetumwa niseme
nawe, nikuletee hii habari njema. 20 Sikiliza, utakuwa bubu kwa sababu
huyasadiki haya maneno yatakayotimia kwa wakati wake. Hutaweza
kusema mpaka hayo niliyokuambia yatakapotimia.” 21 Wakati huo, wale
watu walikuwa wanamngoja Zakariya huku wakishangaa juu ya kukawia
kwake Hekaluni. 22 Alipotoka nje, hakuweza kusema nao. Ikawa dhahiri
kwao kwamba alikuwa ameona maono Hekaluni. Lakini akawa anawapa
ishara kwa mikono, akabaki bubu. 23 Zamu yake ya kuhudumu ilipokwisha,
alirudi nyumbani. 24 Baadaye Elisabeti mkewe akapata mimba. Akajificha
nyumbani kwa muda wa miezi mitano, akisema: 25 “Hivi ndivyo alivyoni-
tendea Bwana; ameniangalia na kuniondolea aibu niliyokuwa nayo mbele
ya watu.” 26 Mnamo mwezi wa sita, malaika Gabrieli alitumwa na Mungu
aende kwenye mji uitwao Nazareti huko Galilaya, 27 kwa msichana mmoja
aitwaye Maria, mchumba wa mtu mmoja jina lake Yosefu, wa ukoo wa
Daudi. 28 Malaika akamwendea, akamwambia, “Salamu Maria! Umejaliwa
neema nyingi! Bwana yu pamoja nawe.” 29 Maria aliposikia maneno hayo

alifadhaika sana, akawaza: maneno haya yanamaanisha nini? 30 Malaika
akamwambia, “Usiogope Maria, kwa maana Mungu amekujalia neema.
31 Utachukua mimba, utamzaa mtoto wa kiume na utampa jina Yesu. 32 Yeye
atakuwa mkuu na ataitwa Mwana wa Mungu Mkuu. Bwana Mungu atampa
kiti cha mfalme Daudi, babu yake. 33 Kwa hivyo atautawala ukoo wa
Yakobo milele, na ufalme wake hautakuwa na mwisho.” 34 Maria akamjibu,
“Yatawezekanaje hayo, hali mimi ni bikira?” 35 Malaika akamjibu, “Roho
Mtakatifu atakushukia, na uwezo wake Mungu Mkuu utakujia kama kivuli;
kwa sababu hiyo, mtoto atakayezaliwa ataitwa Mtakatifu, Mwana wa
Mungu. 36 Ujue pia kwamba hata Elisabeti, jamaa yako, naye amepata
mimba ingawa ni mzee, na sasa ni mwezi wa sita kwake yeye ambaye
watu walimfahamu kuwa tasa. 37 Kwa maana hakuna jambo lisilowezekana
kwa Mungu.” 38 Maria akasema, “Mimi ni mtumishi wa Bwana, nitendewe
kama ulivyosema.” Kisha yule malaika akaenda zake. 39 Siku kadhaa
baadaye, Maria alifunga safari akaenda kwa haraka hadi mji mmoja ulioko
katika milima ya Yuda. 40 Huko, aliingia katika nyumba ya Zakariya,
akamsalimu Elisabeti. 41 Mara tu Elisabeti aliposikia sauti ya Maria, mtoto
mchanga tumboni mwake Elisabeti akaruka. Naye Elisabeti akajazwa Roho
Mtakatifiu, 42 akasema kwa sauti kubwa, “Umebarikiwa kuliko wanawake
wote, naye utakayemzaa amebarikiwa. 43 Mimi ni nani hata mama wa
Bwana wangu afike kwangu? 44 Nakwambia, mara tu niliposikia sauti
yako, mtoto mchanga tumboni mwangu aliruka kwa furaha. 45 Heri yako
wewe uliyesadiki kwamba yatatimia yale Bwana aliyokwambia.” 46 Naye
Maria akasema, 47 “Moyo wangu wamtukuza Bwana, roho yangu inafurahi
kwa sababu ya Mungu Mwokozi wangu. 48 Kwa kuwa amemwangalia kwa
huruma mtumishi wake mnyenyekevu. Hivyo tangu sasa watu wote watani-
ita mwenye heri. 49 Kwa kuwa Mwenyezi Mungu amenitendea makuu,
jina lake ni takatifu. 50 Huruma yake kwa watu wanaomcha hudumu
kizazi hata kizazi. 51 Amefanya mambo makuu kwa mkono wake: ame-
watawanya wenye kiburi katika mawazo ya mioyo yao; 52 amewashusha
wenye nguvu kutoka vitu vyao vya enzi, akawakweza wanyenyekevu.
53 Wenye njaa amewashibisha mema, matajiri amewaacha waende mikono
mitupu. 54 Amemsaidia Israeli mtumishi wake, akikumbuka huruma yake.
55 Kama alivyowaahidia wazee wetu Abrahamu na wazawa wake hata
milele.” 56 Maria alikaa na Elisabeti kwa muda upatao miezi mitatu, halafu
akarudi nyumbani kwake. 57 Wakati wa kujifungua kwake Elisabeti ulifika,
akajifungua mtoto wa kiume. 58 Jirani na watu wa jamaa yake walipopata
habari kwamba Bwana amemwonea huruma kubwa, walifurahi pamoja
naye. 59 Halafu siku ya nane walifika kumtahiri mtoto, wakataka kumpa
jina la baba yake, Zakariya. 60 Lakini mama yake akasema, “La, sivyo, bali
ataitwa Yohane.” 61 Wakamwambia, “Mbona hakuna yeyote katika ukoo
wake mwenye jina hilo?” 62 Basi, wakamwashiria baba yake wapate kujua
alitaka mtoto wake apewe jina gani. 63 Naye akaomba kibao cha kuandikia,
akaandika hivi: “Yohane ndilo jina lake.” Wote wakastaajabu. 64 Papo
hapo midomo na ulimi wake Zakariya vikafunguliwa, akawa anaongea
akimsifu Mungu. 65 Hofu ikawaingia jirani wote, na habari hizo zikaenea
kila mahali katika milima ya Yudea. 66 Wote waliosikia mambo hayo
waliyatafakari mioyoni mwao wakisema: “Mtoto huyu atakuwa mtu wa
namna gani?” Maana, hakika nguvu ya Bwana ilikuwa pamoja naye.

67 Zakariya, baba yake mtoto, akajazwa Roho Mtakatifu, akatamka ujumbe
wa Mungu: 68 "Asifiwe Bwana Mungu wa Israeli, kwani amekuja kuwasaidia
na kuwakomboa watu wake. 69 Ametupatia Mwokozi shujaa, mzawa wa
Daudi mtumishi wake. 70 Aliahidi hapo kale kwa njia ya manabii wake
watakatifu, 71 kwamba atatuokoa mikononi mwa adui zetu na kutoka
mikononi mwa wote wanaotuchukia. 72 Alisema atawahurumia wazee
wetu, na kukumbuka agano lake takatifu. 73 Kiapo alichomwapia Abra-
hamu baba yetu, ni kwamba atatujalia sisi 74 tukombolewe kutoka adui
zetu, tupate kumtumikia bila hofu, 75 kwa unyofu na uadilifu mbele yake,
siku zote za maisha yetu. 76 Nawe mwanangu, utaitwa, nabii wa Mungu
Mkuu, utamtangulia Bwana kumtayarishia njia yake; 77 kuwatangazia watu
kwamba wataokolewa kwa kuondolewa dhambi zao. 78 Mungu wetu ni
mpole na mwenye huruma. Atasababisha pambazuko angavu la ukombozi
litujie kutoka juu, 79 na kuwaangazia wote wanaokaa katika giza kuu la kifo,
aongoze hatua zetu katika njia ya amani." 80 Mtoto akakua, akapata nguvu
rohoni. Alikaa jangwani mpaka alipojionyesha rasmi kwa watu wa Israeli.

2

1 Siku zile, tangazo rasmi lilitolewa na Kaisari Augusto kuwataka watu
wote chini ya utawala wake wajiandikishe. 2 Kuandikishwa huku kulikuwa
mara ya kwanza, wakati Kirenio alipokuwa mkuu wa mkoa wa Siria. 3 Basi,
wote waliohusika walikwenda kujiandikisha, kila mtu katika mji wake.
4 Yosefu pia alifanya safari kutoka mjini Nazareti mkoani Galilaya. Kwa
kuwa alikuwa wa jamaa na ukoo wa Daudi alikwenda mjini Bethlehemu
mkoani Yuda alikozaliwa Mfalme Daudi. 5 Alikwenda kujiandikisha pamoja
na mchumba wake Maria ambaye alikuwa mja mzito. 6 Walipokuwa huko,
siku yake ya kujifungua ikawadia, 7 akajifungua mtoto wake wa kwanza
wa kiume, akamvika nguo za kitoto, akamlaza horini kwa sababu hawaku-
pata nafasi katika nyumba ya wageni. 8 Katika sehemu hizo, walikuwako
wachungaji wakikesha usiku mbugani kulinda mifugo yao. 9 Malaika wa
Bwana akawatokea ghafla, na utukufu wa Bwana ukawaangazia pande
zote. Wakaogopa sana. 10 Malaika akawaambia, "Msiogope! Nimewaleteeni
habari njema ya furaha kuu kwa watu wote. 11 Kwa maana, leo hii katika mji
wa Daudi, amezaliwa Mwokozi kwa ajili yenu, ndiye Kristo Bwana. 12 Na
hiki kitakuwa kitambulisho kwenu: mtamkuta mtoto mchanga amevikwa
nguo za kitoto, amelazwa horini." 13 Mara kundi kubwa la jeshi la mbinguni
likajiunga na huyo malaika, wakamsifu Mungu wakisema: 14 "Utukufu
kwa Mungu juu mbinguni, na amani duniani kwa watu aliopendezwa
nao!" 15 Baada ya hao malaika kuondoka na kurudi mbinguni, wachungaji
wakaambiana: "Twendeni moja kwa moja mpaka Bethlehemu tukalione
tukio hili Bwana alilotujulisha." 16 Basi, wakaenda mbio, wakamkuta
Maria na Yosefu na yule mtoto mchanga amelazwa horini. 17 Hao wachun-
gaji walipomwona mtoto huyo wakawajulisha wote habari waliyokuwa
wamesikia juu yake. 18 Wote waliosikia hayo walishangaa juu ya habari
walizoambiwa na wachungaji. 19 Lakini Maria aliyaweka na kuyatafakari
mambo hayo yote moyoni mwake. 20 Wale wachungaji walirudi makwao
huku wakimtukuza na kumsifu Mungu kwa yote waliyokuwa wamesikia na
kuona; yote yalikuwa kama walivyokuwa wameambiwa. 21 Siku nane baa-
daye, wakati wa kumtahiri mtoto ulipofika, walimpa jina Yesu, jina ambalo

alikuwa amepewa na malaika kabla hajachukuliwa mimba. 22 Siku zilipo-
timia za Yosefu na Maria kutakaswa kama walivyotakiwa na Sheria ya Mose,
wazazi hao walimchukua mtoto, wakaenda naye Yerusalemu ili wamweke
mbele ya Bwana. 23 Katika Sheria ya Bwana imeandikwa: "Kila mzaliwa
wa kwanza wa kiume atawekwa wakfu kwa Bwana." 24 Pia walikwenda ili
watoe sadaka: hua wawili au makinda wawili ya njiwa, kama ilivyotakiwa
katika Sheria ya Bwana. 25 Wakati huo huko Yerusalemu kulikuwa na mtu
mmoja, mwema na mcha Mungu, jina lake Simeoni. Yeye alikuwa aki-
tazamia kwa hamu ukombozi wa Israeli. Roho Mtakatifu alikuwa pamoja
naye. 26 Roho Mtakatifu alikuwa amemhakikishia kwamba hatakufa kabla
ya kumwona Masiha wa Bwana. 27 Basi, akiongozwa na Roho Mtakatifu,
Simeoni aliingia Hekaluni; na wazazi wa Yesu walipomleta Hekaluni mtoto
wao ili wamfanyie kama ilivyotakiwa na Sheria, 28 Simeoni alimpokea
mtoto Yesu mikononi mwake huku akimtukuza Mungu na kusema: 29 "Sasa
Bwana, umetimiza ahadi yako, waweza kumruhusu mtumishi wako aende
kwa amani. 30 Maana kwa macho yangu nimeuona wokovu utokao kwako,
31 ambao umeutayarisha mbele ya watu wote: 32 Mwanga utakaowaangazia
watu wa mataifa, na utukufu kwa watu wako Israeli." 33 Baba na mama yake
Yesu walikuwa wakistaajabia maneno aliyosema Simeoni juu ya mtoto.
34 Simeoni akawabariki, akamwambia Maria mama yake, "Mtoto huyu
atakuwa sababu ya kupotea na kuokoka kwa watu wengi katika Israeli.
Naye atakuwa ishara itakayopingwa na watu; 35 na hivyo mawazo ya watu
wengi yataonekana wazi. Nawe mwenyewe, uchungu ulio kama upanga
mkali utauchoma moyo wako." 36 Palikuwa na nabii mmoja mwanamke,
mzee sana, jina lake Ana, binti Fanueli, wa kabila la Asheri. Alikuwa ameishi
na mumewe kwa miaka saba tangu alipoolewa. 37 Halafu alibaki mjane
hadi wakati huo akiwa mzee wa miaka themanini na minne. Wakati huo
wote alikaa Hekaluni akifunga na kusali usiku na mchana. 38 Saa hiy-
ohiyo alijitokeza mbele, akamshukuru Mungu, na akaeleza habari za huyo
mtoto kwa watu wote waliokuwa wanatazamia ukombozi wa Yerusalemu.
39 Hao wazazi walipokwisha fanya yote yaliyoamriwa na Sheria ya Bwana,
walirudi makwao Nazareti, mkoani Galilaya. 40 Mtoto akakua, akazidi
kupata nguvu, akajaa hekima, na neema ya Mungu ilikuwa pamoja naye.
41 Wazazi wa Yesu walikuwa na desturi ya kwenda Yerusalemu kila mwaka
wakati wa sikukuu ya Pasaka. 42 Mtoto alipokuwa na umri wa miaka kumi
na miwili, wote walikwenda kwenye sikukuu hiyo kama ilivyokuwa desturi.
43 Baada ya sikukuu, walianza safari ya kurudi makwao, lakini Yesu alibaki
Yerusalemu bila wazazi wake kuwa na habari. 44 Walidhani alikuwa pamoja
na kundi la wasafiri, wakaenda mwendo wa kutwa, halafu wakaanza
kumtafuta miongoni mwa jamaa na marafiki. 45 Kwa kuwa hawakumwona,
walirudi Yerusalemu wakimtafuta. 46 Siku ya tatu walimkuta Hekaluni kati
ya walimu, akiwasikiliza na kuwauliza maswali. 47 Wote waliosikia maneno
yake walistaajabia akili yake na majibu yake ya hekima. 48 Wazazi wake
walipomwona walishangaa. Maria, mama yake, akamwuliza, "Mwanangu,
kwa nini umetutenda hivyo? Baba yako na mimi tumekuwa tukikutafuta
kwa huzuni." 49 Yeye akawajibu, "Kwa nini mlinitafuta? Hamkujua kwamba
inanipasa kuwa katika nyumba ya Baba yangu?" 50 Lakini wazazi wake
hawakuelewa maana ya maneno aliyowaambia. 51 Basi, akarudi pamoja
nao hadi Nazareti, akawa anawatii. Mama yake akaweka mambo hayo yote
moyoni mwake. 52 Naye Yesu akaendelea kukua katika hekima na kimo;

akazidi kupendwa na Mungu na watu.

3

1 Mwaka wa kumi na tano wa utawala wa Kaisari Tiberio, Pontio Pilato
alikuwa anatawala mkoa wa Yudea. Herode alikuwa mkuu wa mkoa wa
Galilaya, na Filipo, ndugu yake, alikuwa mkuu wa mikoa ya Iturea na
Trakoniti. Lusania alikuwa mkuu wa mkoa wa Abilene, 2 na Anasi na Kayafa
walikuwa makuhani wakuu mjini Yerusalem. Wakati huo ndipo neno la
Mungu lilipomjia Yohane, mwana wa Zakariya, kule jangwani. 3 Basi,
Yohane akaenda katika sehemu zote zilizopakana na mto Yordani, akihu-
biri watu watubu na kubatizwa ili Mungu awaondolee dhambi. 4 Ndivyo
ilivyoandikwa katika kitabu cha nabii Isaya: "Sauti ya mtu imesikika jang-
wani: Mtayarishieni Bwana njia yake; nyosheni mapito yake. 5 Kila bonde
litafukiwa, kila mlima na kilima vitasawazishwa; palipopindika patany-
ooshwa, njia mbaya zitatengenezwa. 6 Na, watu wote watauona wokovu
utokao kwa Mungu." 7 Basi, Yohane akawa anawaambia watu wengi
waliofika ili awabatize: "Enyi kizazi cha nyoka! Ni nani aliyewadokezea
kwamba mngeweza kuiepuka ghadhabu inayokuja? 8 Basi, onyesheni kwa
matendo kwamba mmetubu. Msianze sasa kusema: Sisi ni watoto wa
Abrahamu. Nawaambieni hakika, Mungu anaweza kuyageuza mawe haya
yawe watoto wa Abrahamu! 9 Lakini, sasa hivi shoka limewekwa tayari
kukata mizizi ya miti. Kila mti usiozaa matunda mazuri utakatwa na
kutupwa motoni." 10 Umati wa watu ukamwuliza, "Tufanye nini basi?"
11 Akawajibu, "Aliye na nguo mbili amgawie yule asiye na nguo; aliye na
chakula afanye vivyo hivyo." 12 Nao watoza ushuru wakaja pia ili waba-
tizwe, wakamwuliza, "Mwalimu, tufanye nini?" 13 Naye akawaambia, "Msi-
toze ushuru zaidi ya kima kilichowekwa." 14 Nao askari wakamwuliza, "Na
sisi tufanye nini?" Naye akawajibu, "Msichukue vitu vya mtu yeyote kwa
nguvu wala kumshtaki yeyote kwa uongo. Toshekeni na mishahara yenu."
15 Wote walikuwa wanatazamia kitu fulani; basi, wakaanza kujiuliza mioy-
oni mwao kuhusu Yohane: kuwa labda yeye ndiye Kristo. 16 Hapo Yohane
akawaambia wote, "Mimi ninawabatiza kwa maji, lakini anakuja mwenye
uwezo zaidi kuliko mimi ambaye sistahili hata kumfungulia kamba za viatu
vyake. Yeye atawabatizeni kwa Roho Mtakatifu na kwa moto. 17 Yeye
ni kama mtu anayeshika mikononi mwake chombo cha kupuria nafaka,
aipure nafaka yake, akusanye ngano ghalani mwake, na makapi ayachome
kwa moto usiozimika." 18 Hivyo, pamoja na mawaidha mengine mengi,
Yohane aliwahimiza watu akiwahubiria Habari Njema. 19 Lakini Yohane
alimgombeza Herode, mkuu wa mkoa, kwa sababu alikuwa amemchukua
Herodia, mke wa ndugu yake, na kumfanya mke wake; na pia kwa ajili ya
mabaya yote aliyokuwa amefanya. 20 Kisha Herode akazidisha ubaya wake
kwa kumtia Yohane gerezani. 21 Watu wote walipokuwa wamekwisha ba-
tizwa, Yesu naye alibatizwa. Na alipokuwa akisali, mbingu zilifunguka, 22 na
Roho Mtakatifu akamshukia akiwa na umbo kama la njiwa. Sauti ikasikika
kutoka mbinguni: "Wewe ndiwe Mwanangu mpendwa, nimependezwa
nawe." 23 Yesu alipoanza kazi yake hadharani, alikuwa na umri upatao
miaka thelathini, na watu walidhani yeye ni mwana wa Yosefu, mwana
wa Heli. 24 Heli alikuwa mwana wa Mathati, mwana wa Lawi, mwana
wa Melki, mwana wa Yanai, mwana wa Yosefu, 25 mwana wa Matathia,
mwana wa Amosi, mwana wa Nahumu, mwana wa Hesli, mwana wa Nagai,

26 mwana wa Maathi, mwana wa Matathia, mwana wa Shemeni, mwana wa
Yoseki, mwana wa Yuda, 27 mwana wa Yohanani, mwana wa Resa, mwana
wa Zerubabeli, mwana wa Shealtieli, mwana wa Neri, 28 mwana wa Melki,
mwana wa Adi, mwana wa Kosamu, mwana wa Elmadamu, mwana wa Eri,
29 mwana wa Yoshua, mwana wa Eliezeri, mwana wa Yorimu, mwana wa
Mathati, mwana wa Lawi, 30 mwana wa Simeoni, mwana wa Yuda, mwana
wa Yosefu, mwana wa Yonamu, mwana wa Eliakimu, 31 mwana wa Melea,
mwana wa Mena, mwana wa Matatha, mwana wa Nathani, mwana wa
Daudi, 32 mwana wa Yese, mwana wa Obedi, mwana wa Boazi, mwana wa
Salmoni, mwana wa Nashoni, 33 mwana wa Aminadabu, mwana wa Admini,
mwana wa Arni, mwana wa Hesroni, mwana wa Feresi, mwana wa Yuda,
34 mwana wa Yakobo, mwana wa Isaka, mwana wa Abrahamu, mwana wa
Tera, mwana wa Nahori, 35 mwana wa Serugi, mwana wa Reu, mwana wa
Pelegi, mwana wa Eberi, mwana wa Sala, 36 mwana wa Kainani, mwana
wa Arfaksadi, mwana wa Shemu, mwana wa Noa, mwana wa Lameki,
37 mwana wa Mathusala, mwana wa Henoki, mwana wa Yaredi, mwana
wa Mahalaleli, mwana wa Kenani, 38 mwana wa Enosi, mwana wa Sethi,
mwana wa Adamu, aliyekuwa wa Mungu.

4

1 Yesu alitoka katika mto Yordani akiwa amejaa Roho Mtakatifu, akaon-
gozwa na Roho mpaka jangwani. 2 Huko alijaribiwa na Ibilisi kwa muda
wa siku arubaini. Wakati huo wote hakula chochote, na baada ya siku
hizo akasikia njaa. 3 Ndipo Ibilisi akamwambia, “Kama wewe ni Mwana
wa Mungu, amuru jiwe hili liwe mkate.” 4 Yesu akamjibu, “Imeandikwa:
Mtu haishi kwa mkate tu.” 5 Kisha Ibilisi akamchukua hadi mahali pa juu,
akamwonyesha kwa mara moja falme zote za ulimwengu. Huyo Shetani
akamwambia, 6 “Nitakupa uwezo juu ya falme zote hizi na fahari zake,
kwa maana nimepewa hivi vyote; nikitaka kumpa mtu ninaweza. 7 Hivi
vyote vitakuwa mali yako wewe, kama ukiniabudu.” 8 Yesu akamjibu,
“Imeandikwa: Utamwabudu Bwana Mungu wako, na utamtumikia yeye
peke yake.” 9 Ibilisi akamchukua mpaka Yerusalemu, kwenye mnara
wa Hekalu, akamwambia, “Kama wewe ni Mwana wa Mungu, 10 kwa
maana imeandikwa: Atawaamuru malaika wake wakulinde, 11 na tena,
Watakuchukua mikononi mwao usije ukajikwaa mguu wako kwenye jiwe.”
12 Lakini Yesu akamjibu, “Imeandikwa: Usimjaribu Bwana Mungu wako.”
13 Ibilisi alipokwishamjaribu kwa kila njia, akamwacha kwa muda. 14 Yesu
alirudi Galilaya akiwa amejaa nguvu za Roho Mtakatifu, na habari zake
zikaenea katika sehemu zote za jirani. 15 Naye akawa anawafundisha watu
katika masunagogi yao, akasifiwa na wote. 16 Basi, Yesu alikwenda Nazareti,
mahali alipolelewa, na siku ya Sabato, aliingia katika sunagogi, kama
ilivyokuwa desturi yake. Akasimama ili asome Maandiko Matakatifu kwa
sauti. 17 Akapokea kitabu cha nabii Isaya, akakifungua na akakuta mahali
palipoandikwa: 18 “Roho wa Bwana yu juu yangu, kwani amenipaka mafuta
niwahubirie maskini Habari Njema. Amenituma niwatangazie mateka
watapata uhuru, vipofu watapata kuona tena; amenituma niwakomboe
wanaoonewa, 19 na kutangaza mwaka wa neema ya Bwana.” 20 Baada ya
kusoma, akafunga kile kitabu, akampa mtumishi, kisha akaketi; watu wote
wakamkodolea macho. 21 Naye akaanza kuwaambia, “Andiko hili mlilosikia
likisomwa, limetimia leo.” 22 Wote wakavutiwa sana naye, wakastaajabia
maneno mazuri aliyosema. Wakanena, “Je, huyu si mwana wa Yosefu?”

23 Naye akawaambia, “Bila shaka mtaniambia msemo huu: Mganga jiponye
mwenyewe, na pia mtasema: Yote tuliyosikia umeyafanya kule Kafar-
naumu, yafanye hapa pia katika kijiji chako.” 24 Akaendelea kusema,
“Hakika nawaambieni, nabii hatambuliwi katika kijiji chake. 25 Lakini,
sikilizeni! Kweli kulikuwa na wajane wengi katika nchi ya Israeli nyakati
za Eliya. Wakati huo mvua iliacha kunyesha kwa muda wa miaka mitatu na
nusu; kukawa na njaa kubwa katika nchi yote. 26 Hata hivyo, Eliya haku-
tumwa kwa mjane yeyote ila kwa mwanamke mjane wa Sarepta, Sidoni.
27 Tena, katika nchi ya Israeli nyakati za Elisha kulikuwa na wenye ukoma
wengi. Hata hivyo, hakuna yeyote aliyetakaswa ila tu Naamani, mwenyeji
wa Siria.” 28 Wote waliokuwa katika lile sunagogi waliposikia hayo wa-
likasirika sana. 29 Wakasimama, wakamtoa nje ya mji wao uliokuwa
umejengwa juu ya kilima, wakampeleka mpaka kwenye ukingo wa kilima
hicho ili wamtupe chini. 30 Lakini Yesu akapita katikati yao, akaenda zake.
31 Kisha Yesu akashuka mpaka Kafarnaumu katika mkoa wa Galilaya, akawa
anawafundisha watu siku ya Sabato. 32 Wakastaajabia uwezo aliokuwa nao
katika kufundisha. 33 Na katika lile sunagogi kulikuwa na mtu aliyekuwa
amepagawa na roho ya pepo mchafu; akapiga ukelele wa kuziba masikio:
34 “We! Yesu wa Nazareti! Kwa nini unatuingilia? Je, umekuja ku-
tuangamiza? Ninakufahamu wewe ni nani. Wewe ni mjumbe Mtakatifu
wa Mungu!” 35 Lakini Yesu akamkemea huyo pepo akisema: “Nyamaza!
Mtoke mtu huyu!” Basi, huyo pepo baada ya kumwangusha yule mtu
chini, akamtoka bila kumdhuru hata kidogo. 36 Watu wote wakashangaa,
wakawa wanaambiana, “Hili ni jambo la ajabu, maana kwa uwezo na
nguvu anawaamuru pepo wachafu watoke, nao wanatoka!” 37 Habari zake
zikaenea mahali pote katika mkoa ule. 38 Yesu alitoka katika lile sunagogi,
akaenda nyumbani kwa Simoni. Mama mmoja, mkwewe Simoni, alikuwa
na homa kali; wakamwomba amponye. 39 Yesu akaenda akasimama karibu
naye, akaikemea ile homa, nayo ikamwacha. Mara yule mama akainuka,
akawatumikia. 40 Jua lilipokuwa linatua, wote waliokuwa na wagonjwa
wao mbalimbali waliwaleta kwake; naye akaweka mikono yake juu ya kila
mmoja wao, akawaponya wote. 41 Pepo waliwatoka watu wengi, wakapiga
kelele wakisema: “Wewe u Mwana wa Mungu!” Lakini Yesu akawakemea,
wala hakuwaruhusu kusema, maana walimfahamu kwamba yeye ndiye
Kristo. 42 Kesho yake asubuhi Yesu aliondoka akaenda mahali pa faragha.
Watu wakawa wanamtafuta, na walipofika mahali alipokuwa, wakajaribu
kumzuia ili asiondoke kwao. 43 Lakini yeye akawaambia, “Ninapaswa
kuhubiri Habari Njema za Ufalme wa Mungu katika miji mingine pia,
maana nilitumwa kwa ajili hiyo.” 44 Akawa anahubiri katika masunagogi
ya Yudea.

5

1 Siku moja Yesu alikuwa amesimama kando ya ziwa Genesareti, na
watu wengi walikuwa wamemzunguka wakisongana wanalisikiliza neno
la Mungu. 2 Akaona mashua mbili ukingoni mwa ziwa; wavuvi wenyewe
walikuwa wametoka, wanaosha nyavu zao. 3 Baada ya Yesu kuingia
katika mashua moja, iliyokuwa ya Simoni, alimtaka Simoni aisogeze ma-
jini, mbali kidogo na ukingo wa ziwa. Akaketi, akafundisha umati wa
watu akiwa ndani ya mashua. 4 Alipomaliza kufundisha, akamwambia
Simoni, “Peleka mashua mpaka kilindini, mkatupe nyavu zenu mpate

kuvua samaki.” 5 Simoni akamjibu, “Bwana, tumejitahidi kuvua samaki
usiku kucha bila kupata kitu, lakini kwa kuwa umesema, nitatupa nyavu.”
6 Baada ya kufanya hivyo, wakavua samaki wengi, hata nyavu zao zikaanza
kukatika. 7 Wakawaita wenzao waliokuwa katika mashua nyingine waje
kuwasaidia. Wakaja, wakazijaza mashua zote mbili samaki, hata karibu
zingezama. 8 Simoni Petro alipoona hayo, akapiga magoti mbele ya Yesu
akisema, “Ondoka mbele yangu, ee Bwana, kwa kuwa mimi ni mwenye
dhambi!” 9 Simoni pamoja na wenzake wote walishangaa kwa kupata
samaki wengi vile. 10 Hali kadhalika Yakobo na Yohane, wana wa Zebe-
dayo, waliokuwa wavuvi wenzake Simoni. Yesu akamwambia Simoni,
“Usiogope; tangu sasa utakuwa ukivua watu.” 11 Basi, baada ya kuzileta
zile mashua ukingoni mwa ziwa, wakaacha yote, wakamfuata. 12 Ikawa,
Yesu alipokuwa katika mmojawapo wa miji ya huko, mtu mmoja mwenye
ukoma mwili mzima akamwona. Basi, mtu huyo akaanguka kifudifudi
akamwomba Yesu: “Mheshimiwa, ukitaka, waweza kunitakasa.” 13 Yesu
akaunyosha mkono wake, akamgusa na kusema, “Nataka, takasika!” Mara
ule ukoma ukamwacha. 14 Yesu akamwamuru: “Usimwambie mtu yey-
ote; bali nenda ukajionyeshe kwa kuhani, ukatoe sadaka kwa ajili ya
kutakasika kwako kama inavyotakiwa na Sheria ya Mose, iwe uthibitisho
kwao kwamba umepona.” 15 Lakini habari za Yesu zilizidi kuenea kila
mahali. Watu makundi mengi wakakusanyika ili kumsikiliza na kuponywa
magonjwa yao. 16 Lakini yeye alikwenda zake mahali pasipo na watu,
akawa anasali huko. 17 Siku moja Yesu alikuwa akifundisha. Mafarisayo
na walimu wa Sheria kutoka katika kila kijiji cha Galilaya, Yudea na
Yerusalemu, walikuwa wameketi hapo. Nguvu ya Bwana ilikuwa pamoja
naye kwa ajili ya kuponyea wagonjwa. 18 Mara watu wakaja wamem-
chukua mtu mmoja aliyepooza maungo, amelala kitandani; wakajaribu
kumwingiza ndani wamweke mbele ya Yesu. 19 Lakini kwa sababu ya
wingi wa watu, hawakuweza kuingia ndani. Basi, wakapanda juu ya
dari, wakaondoa vigae, wakamshusha huyo aliyepooza pamoja na kitanda
chake, wakamweka mbele ya Yesu. 20 Yesu alipoona jinsi walivyokuwa
na imani kubwa, akamwambia huyo mtu, “Rafiki, umesamehewa dhambi
zako.” 21 Walimu wa Sheria na Mafarisayo wakaanza kujiuliza: “Nani huyu
anayemkufuru Mungu kwa maneno yake? Hakuna mtu awezaye kusamehe
dhambi ila Mungu peke yake!” 22 Yesu alitambua mawazo yao, akawauliza,
“Mnawaza nini mioyoni mwenu? 23 Ni lipi lililo rahisi zaidi: kusema,
Umesamehewa dhambi, au kusema, Simama utembee? 24 Basi, nataka
mjue kwamba Mwana wa Mtu anao uwezo wa kusamehe dhambi duniani.”
Hapo akamwambia huyo mtu aliyepooza, “Simama, chukua kitanda chako
uende zako nyumbani.” 25 Mara, huyo mtu aliyepooza akasimama mbele
yao wote, akachukua kitanda chake akaenda zake nyumbani huku akim-
tukuza Mungu. 26 Wote wakashangaa na kushikwa na hofu; wakamtukuza
Mungu wakisema: “Tumeona maajabu leo.” 27 Baada ya hayo, Yesu aka-
toka nje, akamwona mtoza ushuru mmoja aitwaye Lawi, ameketi ofisini.
Yesu akamwambia, “Nifuate!” 28 Lawi akaacha yote, akamfuata. 29 Kisha
Lawi akamwandalia Yesu karamu kubwa nyumbani mwake; na kundi
kubwa la watoza ushuru na watu wengine walikuwa wameketi pamoja
nao. 30 Mafarisayo na walimu wa Sheria wakawanung'unikia wafuasi wake
wakisema: “Mbona mnakula na kunywa pamoja na watoza ushuru na
wenye dhambi?” 31 Yesu akawajibu, “Wenye afya hawahitaji daktari, lakini

wanaomhitaji ni wale walio wagonjwa. 32 Sikuja kuwaita watu wema,
bali wenye dhambi, ili wapate kutubu." 33 Watu wengine wakamwambia
Yesu, "Wafuasi wa Yohane mbatizaji hufunga mara nyingi na kusali; hata
wafuasi wa Mafarisayo hufanya vivyo hivyo. Lakini wafuasi wako hula
na kunywa." 34 Yesu akawajibu, "Je, mnaweza kuwataka wale walioalikwa
arusini wafunge hali bwana arusi yuko pamoja nao? 35 Lakini wakati
utafika ambapo bwana arusi ataondolewa kati yao, na wakati huo ndipo
watakapofunga." 36 Yesu akawaambia mfano huu: "Hakuna mtu akataye
kiraka cha nguo mpya na kukitia katika vazi kuukuu; kama akifanya hivyo,
atakuwa amelikata hilo vazi jipya, na hicho kiraka hakitachukuana na hilo
vazi kuukuu. 37 Wala hakuna mtu atiaye divai mpya katika viriba vikuukuu;
kwani hiyo divai mpya itavipasua hivyo viriba, divai itamwagika, na viriba
vitaharibika. 38 Divai mpya hutiwa katika viriba vipya! 39 Wala hakuna mtu
ambaye hutamani kunywa divai mpya baada ya kunywa ya zamani, kwani
husema: Ile ya zamani ni nzuri zaidi."

6

1 Siku moja ya Sabato, Yesu alikuwa anapita katika mashamba ya ngano,
na wanafunzi wake wakaanza kukwanyua masuke ya ngano, wakaondoa
punje zake kwa mikono, wakala. 2 Baadhi ya Mafarisayo wakawauliza,
"Mbona mnafanya jambo ambalo si halali siku ya Sabato?" 3 Yesu
akawajibu, "Je, hamjasoma jinsi alivyofanya Daudi pamoja na wenzake
wakati walipokuwa na njaa? 4 Yeye aliingia ndani ya nyumba ya Mungu,
akachukua ile mikate iliyowekwa mbele ya Mungu, akala na kuwapa
wenzake. Kisheria, ni makuhani tu peke yao ndio walioruhusiwa kula
mikate hiyo." 5 Hivyo akawaambia, "Mwana wa Mtu ni Bwana wa Sabato."
6 Siku nyingine ya Sabato, Yesu aliingia katika sunagogi, akafundisha. Mle
ndani mlikuwa na mtu ambaye mkono wake wa kuume ulikuwa ume-
pooza. 7 Walimu wa Sheria na Mafarisayo walitaka kupata kisingizio cha
kumshtaki Yesu na hivyo wakawa wanangojea waone kama angemponya
mtu siku ya Sabato. 8 Lakini Yesu alijua mawazo yao, akamwambia yule
mwenye mkono uliopooza, "Inuka, simama katikati." Yule mtu akaenda
akasimama katikati. 9 Kisha Yesu akawaambia, "Nawaulizeni, je, ni ha-
lali siku ya Sabato kutenda jambo jema au kutenda jambo baya; kuokoa
maisha au kuyaangamiza?" 10 Baada ya kuwatazama wote waliokuwa
pale, akamwambia yule mtu, "Nyosha mkono wako." Naye akafanya
hivyo, na mkono wake ukawa mzima tena. 11 Lakini wao wakakasirika
sana, wakajadiliana jinsi ya kumtendea Yesu maovu. 12 Siku moja Yesu
alikwenda mlimani kusali, akakesha huko usiku kucha akimwomba Mungu.
13 Kesho yake aliwaita wanafunzi wake, na miongoni mwao akachagua
kumi na wawili ambao aliwaita mitume: 14 Simoni (ambaye Yesu alimpa jina
Petro) na Andrea ndugu yake, Yakobo na Yohane, Filipo na Bartholomayo,
15 Mathayo na Thoma, Yakobo wa Alfayo na Simoni (aliyeitwa Zelote),
16 Yuda wa Yakobo na Yuda Iskarioti ambaye baadaye alikuwa msaliti.
17 Baada ya kushuka mlimani pamoja na mitume, Yesu alisimama mahali
palipokuwa tambarare. Hapo palikuwa na kundi kubwa la wanafunzi wake
na umati wa watu waliotoka pande zote za Yudea na Yerusalemu na pwani
ya Tiro na Sidoni. Wote walifika kumsikiliza Yesu na kuponywa magonjwa
yao. 18 Aliwaponya pia wote waliokuwa wanasumbuliwa na pepo wachafu.
19 Watu wote walitaka kumgusa, kwa maana nguvu ilikuwa inatoka ndani

yake na kuwaponya wote. [20] Yesu akawageukia wanafunzi wake, akasema:
“Heri ninyi mlio maskini, maana Ufalme wa Mungu ni wenu. [21] Heri
ninyi mnaosikia njaa sasa, maana baadaye mtashiba. Heri ninyi mnaolia
sasa, maana baadaye mtacheka kwa furaha. [22] “Heri yenu ninyi iwapo
watu watawachukia, watawatenga, watawatukana na kuwaharibieni jina
kwa ajili ya Mwana wa Mtu! [23] Wakati hayo yatakapotokea, furahini na
kucheza, maana hakika tuzo lenu ni kubwa mbinguni. Kwa maana wazee
wao waliwatendea manabii vivyo hivyo. [24] Lakini ole wenu ninyi mlio
matajiri, maana mmekwisha pata faraja yenu. [25] Ole wenu ninyi mnaoshiba
sasa, maana baadaye mtasikia njaa. Ole wenu ninyi mnaocheka kwa
furaha sasa, maana baadaye mtaomboleza na kulia. [26] Ole wenu ninyi
iwapo watu wote wanawasifu, maana wazee wao waliwafanyia manabii wa
uongo vivyo hivyo. [27] “Lakini nawaambieni ninyi mnaonisikiliza: wapen-
deni adui zenu, watendeeni mema wale wanaowachukieni. [28] Watakieni
baraka wale wanaowalaani, na waombeeni wale wanaowatendea vibaya.
[29] Mtu akikupiga shavu moja mgeuzie na la pili. Mtu akikunyang'anya
koti lako mwachie pia shati lako. [30] Yeyote anayekuomba mpe, na mtu
akikunyang'anya mali yako usimtake akurudishie. [31] Watendeeni wengine
kama mnavyotaka wawatendee ninyi. [32] “Na ikiwa mnawapenda tu wale
wanaowapenda ninyi, je, mtapata tuzo gani? Hakuna! Kwa maana hata
wenye dhambi huwapenda wale wanaowapenda wao. [33] Tena, kama
mkiwatendea mema wale tu wanaowatendeeni mema, mtapata tuzo gani?
Hata wenye dhambi hufanya vivyo hivyo! [34] Na kama mnawakopesha
wale tu mnaotumaini watawalipeni, je, mtapata tuzo gani? Hata wenye
dhambi huwakopesha wenye dhambi wenzao ili warudishiwe kima kilek-
ile! [35] Ila nyinyi wapendeni adui zenu, na kuwatendea mema; kopesheni
bila kutazamia malipo, na tuzo lenu litakuwa kubwa, nanyi mtakuwa
watoto wa Mungu aliye juu. Kwa maana yeye ni mwema kwa wale wasio
na shukrani na walio wabaya. [36] Muwe na huruma kama Baba yenu
alivyo na huruma. [37] “Msiwahukumu wengine, nanyi hamtahukumiwa;
msiwalaumu wengine, nanyi hamtalaumiwa; wasameheni wengine, nanyi
mtasamehewa. [38] Wapeni wengine wanavyohitaji, nanyi mtapewa. Naam,
mtapokea mikononi mwenu kipimo kilichojaa, kikashindiliwa na kusuk-
wasukwa hata kumwagika. Kwa maana kipimo kilekile mnachotumia kwa
wengine ndicho ambacho Mungu atatumia kwenu.” [39] Akawaambia mfano
huu: “Je, kipofu anaweza kumwongoza kipofu mwenzake? La! Wote
wataanguka shimoni. [40] Mwanafunzi hamshindi mwalimu wake, lakini
kila mwanafunzi akisha hitimu huwa kama mwalimu wake. [41] Unawezaje
kukiona kibanzi kilicho katika jicho la mwenzio, usione boriti iliyo katika
jicho lako mwenyewe? [42] Au, unawezaje kumwambia mwenzako, Ndugu,
ngoja nikuondoe kibanzi katika jicho lako, na huku huioni boriti iliyoko
katika jicho lako mwenyewe? Mnafiki wewe! Toa kwanza boriti iliyoko ji-
choni mwako, na hivyo utaona sawasawa kiasi cha kuweza kuondoa kibanzi
kilicho katika jicho la ndugu yako. [43] “Mti mwema hauzai matunda mabaya,
wala mti mbaya hauzai matunda mazuri. [44] Watu huutambua mti kutokana
na matunda yake. Ni wazi kwamba watu hawachumi tini katika michon-
goma, wala hawachumi zabibu katika mbigili. [45] Mtu mwema hutoa yaliyo
mema kutoka katika hazina bora iliyo moyoni mwake; na mtu mbaya hutoa
yaliyo mabaya katika hazina mbaya iliyo moyoni mwake, kwa maana mtu
huongea kutokana na yale yaliyojaa moyoni mwake. [46] “Mbona mwaniita

Bwana, Bwana, na huku hamtimizi yale ninayosema? 47 Nitawapeni mfano
unaofaa kuonyesha alivyo yeyote yule anayekuja kwangu, akasikia maneno
yangu na kuyatimiza: 48 Huyo anafanana na mtu ajengaye nyumba, ambaye
amechimba chini na kuweka msingi wake juu ya mwamba; kukatokea
mafuriko ya mto, mkondo wa maji ukaipiga nyumba ile, lakini haukuweza
kuitikisa, kwa sababu ilikuwa imejengwa imara. 49 Lakini yeyote anayesikia
maneno yangu lakini asifanye chochote, huyo anafanana na mtu aliyejenga
nyumba juu ya udongo, bila msingi. Mafuriko ya mto yakatokea, mkondo
wa maji ukaipiga nyumba ile, ikaanguka na kuharibika kabisa!”

7

1 Baada ya kusema yale aliyotaka watu wasikie, Yesu alikwenda Kafar-
naumu. 2 Huko kulikuwa na jemadari mmoja Mroma ambaye alikuwa
na mtumishi wake aliyempenda sana. Huyu mtumishi alikuwa mgonjwa
karibu kufa. 3 Yule jemadari aliposikia habari za Yesu, aliwatuma
wazee fulani Wayahudi waende kumwomba aje amponye mtumishi wake.
4 Walipofika kwa Yesu, walimsihi sana, wakasema: “Huyu anastahili
afanyiwe jambo hilo, 5 maana analipenda taifa letu, na ndiye aliyetujengea
lile sunagogi.” 6 Basi, Yesu akaenda pamoja nao. Alipokuwa karibu
kufika nyumbani kwa yule jemadari Mroma, yule jemadari aliwatuma
marafiki zake wamwambie Yesu: “Bwana, usijisumbue zaidi, maana mimi
sistahili uingie nyumbani mwangu. 7 Ndio maana sikujiona nastahili
hata kuja kwako; amuru tu, na mtumishi wangu atapona. 8 Mimi pia ni
mtu niliye chini ya mamlaka, na ninao askari chini yangu. Namwambia
mmoja, Nenda!, naye huenda; namwambia mwingine, Njoo! naye huja;
na nikimwambia mtumishi wangu, Fanya hiki!, hufanya.” 9 Yesu aliposikia
hayo, alishangaa; halafu akauelekea ule umati wa watu uliokuwa un-
amfuata, akasema, “Sijaona imani kubwa namna hii hata katika Israeli.”
10 Wale watu walipowasili nyumbani walimkuta yule mtumishi hajambo
kabisa. 11 Baadaye kidogo Yesu alikwenda katika mji mmoja uitwao Naini,
na wafuasi wake pamoja na kundi kubwa la watu waliandamana naye.
12 Basi, alipokuwa anakaribia lango la mji, walitokea watu wamebeba maiti
ya kijana mmoja, mtoto wa pekee wa mama mjane. Watu wengi wa mji
ule walikuwa pamoja na huyo mama. 13 Bwana alipomwona mama huyo,
alimwonea huruma, akamwambia, “Usilie.” 14 Kisha akaenda, akaligusa lile
jeneza, na wale waliokuwa wanalichukua wakasimama. Halafu akasema,
“Kijana! Nakuamuru, amka!” 15 Yule aliyekufa akaketi, akaanza kuongea.
Na Yesu akamkabidhi kwa mama yake. 16 Watu wote walishikwa na hofu,
wakawa wanamtukuza Mungu wakisema: “Nabii mkuu ametokea kati yetu.
Mungu amekuja kuwakomboa watu wake.” 17 Habari hizo zikaenea kote
katika Uyahudi na katika nchi za jirani. 18 Wanafunzi wa Yohane walimpa
habari Yohane juu ya mambo hayo yote. Naye Yohane, baada ya kuwaita
wawili kati ya wanafunzi wake, 19 aliwatuma kwa Bwana wamwulize:
“Wewe ndiye yule ajaye, au tumtazamie mwingine?” 20 Wale wanafunzi
walipomfikia Yesu wakamwambia, “Yohane Mbatizaji ametutuma kwako
tukuulize: Wewe ndiye yule ajaye, au tumtazamie mwingine?” 21 Wakati
huohuo, Yesu alikuwa anawaponya watu wengi waliokuwa wanateseka
kwa magonjwa na waliopagawa na pepo wabaya, akawawezesha vipofu
wengi kuona tena. 22 Basi, Yesu akawajibu, “Nendeni mkamwambie Yohane
yale mliyojionea na kuyasikia: vipofu wanaona, viwete wanatembea,

wenye ukoma wanatakaswa, viziwi wanasikia, wafu wanafufuliwa, na
maskini wanahubiriwa Habari njema. 23 Heri mtu yule ambaye hana
mashaka nami!" 24 Hapo wajumbe wa Yohane walipokwisha kwenda zao,
Yesu alianza kuyaambia makundi ya watu juu ya Yohane: "Mlikwenda kule
jangwani, hivi mlitaka kuona kitu gani? Mlitaka kuona unyasi unaotikiswa
na upepo? 25 Basi, mlikwenda kuona nini? Mlikwenda kumwona mtu aliye-
valia mavazi maridadi? La hasha! Wanaovaa mavazi maridadi na kuishi
maisha ya anasa, hukaa katika majumba ya wafalme! 26 Basi, niambieni,
mlikwenda kuona nini? Mlikwenda kumwona nabii? Naam, hakika ni zaidi
ya nabii. 27 Huyu Yohane ndiye anayesemwa katika Maandiko Matakatifu:
Hapa ni mtumishi wangu, asema Bwana; ninamtuma akutangulie, aku-
tayarishie njia." 28 Yesu akamalizia kwa kusema, "Nawaambieni, kati ya
binadamu wote hakuna aliye mkubwa zaidi kuliko Yohane Mbatizaji. Hata
hivyo, yule aliye mdogo kabisa katika ufalme wa Mungu ni mkubwa zaidi
kuliko yeye." 29 Waliposikia hayo watu wote na watoza ushuru waliusifu
wema wa Mungu; hao ndio wale waliokuwa wameupokea ubatizo wa
Yohane. 30 Lakini Mafarisayo na walimu wa Sheria walikataa mpango wa
Mungu uliowahusu wakakataa kubatizwa na Yohane. 31 Yesu akaendelea
kusema, "Basi, nitawafananisha watu wa kizazi hiki na kitu gani? Ni
watu wa namna gani? 32 Ni kama vijana waliokuwa wamekaa sokoni
na kuambiana, kikundi kimoja na kingine: Tumewapigieni ngoma, lakini
hamkucheza! Tumeomboleza, lakini hamkulia! 33 Kwa maana Yohane
alikuja, yeye alifunga na hakunywa divai, nanyi mkasema: Amepagawa
na pepo! 34 Akaja Mwana wa Mtu; anakula na kunywa, mkasema: Mwan-
galieni mlafi huyu na mlevi; rafiki ya watoza ushuru na wenye dhambi!
35 Hata hivyo, hekima ya Mungu imethibitishwa kuwa njema na wote
wale wanaoikubali." 36 Mfarisayo mmoja alimwalika Yesu kula chakula
nyumbani kwake. Akaingia nyumbani mwa huyo Mfarisayo, akakaa kula
chakula. 37 Basi, katika mji ule kulikuwa na mama mmoja aliyekuwa
anaishi maisha mabaya. Alipopata habari kwamba Yesu yuko nyumbani
kwa huyo Mfarisayo, alichukua chupa ya alabasta yenye marashi. 38 Akaja,
akasimama karibu na miguu yake Yesu, akilia, na machozi yake yakamdon-
dokea Yesu miguuni. Huyo mwanamke akaipangusa miguu ya Yesu kwa
nywele zake. Kisha akaibusu na kuipaka yale marashi. 39 Yule Mfarisayo
aliyemwalika Yesu alipoona hayo, akawaza moyoni mwake, "Kama mtu
huyu angekuwa kweli nabii angejua huyu mwanamke ni wa namna gani,
ya kwamba ni mwenye dhambi." 40 Yesu akamwambia huyo Mfarisayo,
"Simoni, ninacho kitu cha kukwambia." Naye Simoni akamwambia, "Ndio
Mwalimu, sema." Yesu akasema, 41 "Watu wawili walikuwa wamemkopa
mtu fedha: mmoja alikuwa amekopa dinari mia tano, na mwingine hamsini.
42 Waliposhindwa kulipa madeni yao, huyo mtu aliwasamehe wote wawili.
Sasa ni yupi kati ya hao wawili atampenda zaidi huyo bwana?" 43 Simoni
akamjibu, "Ni dhahiri kwamba yule aliyesamehewa deni kubwa zaidi atam-
penda zaidi yule bwana." Yesu akamwambia, "Sawa." 44 Halafu akamgeukia
yule mwanamke na kumwambia Simoni, "Unamwona huyu mwanamke,
sivyo? Basi, mimi nilipoingia hapa nyumbani kwako hukunipa maji ya ku-
nawa miguu yangu; lakini mwanamke huyu ameniosha miguu yangu kwa
machozi yake na kunipangusa kwa nywele zake. 45 Wewe hukunisalimu
kwa kunibusu, lakini huyu mwanamke tangu nilipoingia hapa amekuwa
akiibusu miguu yangu. 46 Wewe hukunionyesha ukarimu wako kwa ku-
nipaka mafuta kichwani, lakini huyu mwanamke amefanya hivyo kwa

kunipaka mafuta miguu yangu. 47 Kwa hiyo nakwambia amesamehewa
dhambi zake nyingi kwa kuwa ameonyesha upendo mkubwa. Mwenye
kusamehe kidogo, hupenda kidogo.” 48 Basi, Yesu akamwambia yule
mwanamke, “Umesamehewa dhambi zako.” 49 Na hapo wale waliokuwa
pamoja naye mezani wakaulizana, “Ni mtu wa namna gani huyu awezaye
kusamehe dhambi?” 50 Naye Yesu akamwambia yule mwanamke, “Imani
yako imekuokoa; nenda kwa amani.”

8

1 Baada ya hayo, Yesu alipitia katika miji na vijiji akitangaza Habari
Njema za Ufalme wa Mungu. Wale kumi na wawili waliandamana naye.
2 Pia wanawake kadhaa ambao Yesu alikuwa amewatoa pepo wabaya
na kuwaponya magonjwa, waliandamana naye. Hao ndio akina Maria
(aitwaye Magdalene), ambaye alitolewa pepo wabaya saba; 3 Yoana, mke
wa Kuza, mfanyakazi mkuu wa Herode; Susana na wengine kadhaa. Hao
wanawake walikuwa wakiwatumikia kwa mali yao wenyewe. 4 Kundi
kubwa la watu lilikuwa linakusanyika, na watu walikuwa wanamjia Yesu
kutoka kila mji. Naye akawaambia mfano huu: 5 “Mpanzi alikwenda
kupanda mbegu zake. Alipokuwa akipanda zile mbegu, nyingine zilianguka
njiani, na wapita njia wakazikanyaga, na ndege wakazila. 6 Nyingine
zilianguka penye mawe, na baada ya kuota zikanyauka kwa kukosa maji.
7 Nyingine zilianguka kati ya miti ya miiba. Ile miti ya miiba ilipoota
ikazisonga. 8 Nyingine zilianguka katika udongo mzuri, zikaota na kuzaa
asilimia mia.” Baada ya kusema hayo, akapaaza sauti, akasema, “Mwenye
masikio na asikie!” 9 Wanafunzi wake wakamwuliza Yesu maana ya mfano
huo. 10 Naye akajibu, “Ninyi mmejaliwa kujua siri za Ufalme wa Mungu,
lakini hao wengine sivyo; ila hao huambiwa kwa mifano, ili wakitazama
wasiweze kuona, na wakisikia wasifahamu. 11 “Basi, maana ya mfano huu
ni hii: mbegu ni neno la Mungu. 12 Zile zilizoanguka njiani zinaonyesha
watu wale wanaosikia lile neno, halafu Ibilisi akaja na kuliondoa mioy-
oni mwao wasije wakaamini na hivyo wakaokoka. 13 Zile zilizoanguka
penye mawe zinaonyesha watu wale ambao wanaposikia juu ya lile neno
hulipokea kwa furaha. Hata hivyo, kama zile mbegu, watu hao hawana
mizizi maana husadiki kwa kitambo tu, na wanapojaribiwa hukata tamaa.
14 Zile zilizoanguka kwenye miti ya miiba ni watu wale wanaosikia lile
neno, lakini muda si muda, wanapokwenda zao, husongwa na wasiwasi,
mali na anasa za maisha, na hawazai matunda yakakomaa. 15 Na zile
zilizoanguka kwenye udongo mzuri ndio watu wale wanaolisikia lile neno,
wakalizingatia kwa moyo mwema na wa utii. Hao huvumilia mpaka
wakazaa matunda. 16 “Watu hawawashi taa na kuifunika kwa chombo au
kuiweka mvunguni. Lakini huiweka juu ya kinara ili watu wanapoingia
ndani wapate kuona mwanga. 17 “Chochote kilichofichwa kitafichuliwa na
siri yoyote itagunduliwa na kujulikana hadharani. 18 “Kwa hiyo, jihadharini
jinsi mnavyosikia; maana aliye na kitu ataongezewa, lakini yule asiye
na kitu, hata kile anachodhani kuwa anacho, kitachukuliwa.” 19 Hapo
mama na ndugu zake Yesu wakamjia, lakini hawakuweza kumkaribia kwa
sababu ya umati wa watu. 20 Yesu akapewa habari kwamba mama na
ndugu zake walikuwa nje, wanataka kumwona. 21 Lakini Yesu akawaambia
watu wote, “Mama yangu na ndugu zangu ni wale wanaolisikia neno la
Mungu na kulishika.” 22 Siku moja, Yesu alipanda mashua pamoja na wana-

funzi wake, akawaambia, “Tuvuke ziwa twende mpaka ng'ambo.” Basi,
wakaanza safari. 23 Walipokuwa wanasafiri kwa mashua, Yesu alishikwa
na usingizi, akalala. Dhoruba kali ikaanza kuvuma, maji yakaanza kuingia
ndani ya mashua, wakawa katika hatari. 24 Wale wanafunzi wakamwen-
dea Yesu, wakamwamsha wakisema, “Bwana, Bwana! Tunaangamia!”
Yesu akaamka, akaikemea dhoruba na mawimbi, navyo vikatulia, kukawa
shwari. 25 Kisha akawaambia, “Iko wapi imani yenu?” Lakini wao walis-
hangaa na kuogopa huku wakiambiana, “Huyu ni nani basi, hata anaamuru
dhoruba na mawimbi, navyo vinamtii?” 26 Wakaendelea na safari, wakafika
pwani ya nchi ya Wagerase inayokabiliana na Galilaya, ng'ambo ya ziwa.
27 Alipokuwa anashuka pwani, mtu mmoja aliyekuwa amepagawa na pepo
alimjia kutoka mjini. Kwa muda mrefu mtu huyo, hakuwa anavaa nguo,
wala hakuwa anaishi nyumbani bali makaburini. 28 Alipomwona Yesu,
alipiga kelele na kujitupa chini mbele yake, na kusema kwa sauti kubwa
“We, Yesu Mwana wa Mungu Aliye Juu una shauri gani nami? Ninakusihi
usinitese!” 29 Alisema hivyo kwa kuwa Yesu alikwishamwambia huyo pepo
mchafu amtoke mtu huyo. Pepo huyo mchafu alikuwa anamvamia mtu
huyo mara nyingi, na ingawa watu walimweka ndani na kumfunga kwa
minyororo na pingu, lakini kila mara alivivunja vifungo hivyo, akakim-
bizwa na pepo huyo mchafu hadi jangwani. 30 Basi, Yesu akamwuliza, “Jina
lako nani?” Yeye akajibu, “Jina langu ni Jeshi” —kwa sababu pepo wengi
walikuwa wamempagaa. 31 Hao pepo wakamsihi asiwaamuru wamtoke
na kwenda kwenye shimo lisilo na mwisho. 32 Kulikuwa na kundi kubwa
la nguruwe wakilisha mlimani. Basi, hao pepo wakamsihi awaruhusu
wawaingie. Naye Yesu akawapa ruhusa. 33 Kwa hiyo pepo hao wakam-
toka yule mtu, wakawaingia wale nguruwe, nao wakaporomoka kwenye
ule mteremko mkali, wakatumbukia ziwani, wakazama majini. 34 Wale
wachungaji walipoona yote yaliyotokea walikimbia, wakaenda kuwapa
watu habari, mjini na mashambani. 35 Watu wakaja kuona yaliyotokea.
Wakamwendea Yesu, wakamwona yule mtu aliyetokwa na pepo ameketi
karibu na Yesu, amevaa nguo, ana akili zake, wakaogopa. 36 Wale watu
walioshuhudia tukio hilo waliwaeleza hao jinsi yule mtu alivyoponywa.
37 Wakazi wa nchi ya Gerase walishikwa na hofu kubwa. Kwa hiyo wakam-
womba Yesu aondoke, aende zake. Hivyo Yesu alipanda tena mashua,
akaondoka. 38 Yule mtu aliyetokwa na wale pepo akamsihi aende pamoja
naye. Lakini Yesu hakumruhusu, bali akamwambia, 39 “Rudi nyumbani
ukaeleze yote Mungu aliyokutendea.” Basi, yule mtu akaenda akitangaza
kila mahali katika mji ule mambo yote Yesu aliyomtendea. 40 Yesu aliporudi
upande mwingine wa ziwa, kundi la watu lilimkaribisha, kwa maana wote
walikuwa wanamngojea. 41 Hapo akaja mtu mmoja aitwaye Yairo, ofisa
wa sunagogi. Alijitupa miguuni pa Yesu, akamwomba aende nyumbani
kwake, 42 kwa kuwa binti yake wa pekee, mwana wa pekee mwenye umri
wa miaka kumi na miwili, alikuwa mahututi. Yesu alipokuwa akienda,
watu wakawa wanamsonga kila upande. 43 Kulikuwa na mwanamke mmoja
kati ya lile kundi la watu, ambaye alikuwa na ugonjwa wa kutokwa damu
kwa muda wa miaka kumi na miwili, ingawa alikuwa amekwisha tumia
mali yake yote kwa waganga, hakuna aliyefaulu kumponya. 44 Huyo
mwanamke alimfuata Yesu nyuma, akagusa pindo la vazi lake. Papo
hapo akaponywa ugonjwa wake wa kutokwa damu. 45 Yesu akasema, “Ni
nani aliyenigusa?” Wote wakasema kwamba hapakuwa na mtu aliyem-
gusa. Naye Petro akasema, “Mwalimu, umati wa watu umekuzunguka

na kukusonga!” 46 Lakini Yesu akasema, “Kuna mtu aliyenigusa, maana
nimehisi nguvu imenitoka.” 47 Yule mwanamke alipoona kwamba hawezi
kujificha, akajitokeza akitetemeka kwa hofu, akajitupa mbele ya Yesu. Hapo
akaeleza mbele ya wote kisa cha kumgusa Yesu na jinsi alivyoponyeshwa
mara moja. 48 Yesu akamwambia, “Binti, imani yako imekuponya. Nenda
kwa amani.” 49 Alipokuwa bado akiongea, Yairo akaletewa habari kutoka
nyumbani: “Binti yako ameshakufa, ya nini kumsumbua Mwalimu zaidi?”
50 Yesu aliposikia hayo akamwambia Yairo, “Usiogope; amini tu, naye
atapona.” 51 Alipofika nyumbani hakumruhusu mtu kuingia ndani pamoja
naye, isipokuwa Petro, Yohane, Yakobo na wazazi wa huyo msichana.
52 Watu wote walikuwa wakilia na kuomboleza kwa ajili yake. Lakini
Yesu akawaambia, “Msilie, kwa maana mtoto hajafa, amelala tu!” 53 Nao
wakamcheka kwa sababu walijua kwamba alikuwa amekufa. 54 Lakini
Yesu akamshika mkono akasema, “Mtoto amka!” 55 Roho yake ikamru-
dia, akaamka mara. Yesu akaamuru wampe chakula. 56 Wazazi wake
walishangaa, lakini Yesu akawaamuru wasimwambie mtu yeyote hayo
yaliyotendeka.

9

1 Yesu aliwaita wale kumi na wawili, akawapa uwezo juu ya pepo wote,
na uwezo wa kuponya wagonjwa. 2 Halafu akawatuma waende kuhu-
biri Ufalme wa Mungu na kuponya wagonjwa. 3 Akawaambia, “Mna-
posafiri msichukue chochote: msichukue fimbo, wala mkoba, wala chakula,
wala fedha, wala hata koti la ziada. 4 Nyumba yoyote mtakayoingia
na kukaribishwa, kaeni humo mpaka mtakapoondoka katika kijiji hicho.
5 Watu wakikataa kuwakaribisha, tokeni katika mji huo, nanyi mnapo-
toka kung'uteni mavumbi miguuni mwenu kama onyo kwao.” 6 Basi,
wakaanza safari, wakapitia vijijini wakihubiri Habari Njema na kuponya
wagonjwa kila mahali. 7 Sasa, mtawala Herode, alipata habari za mambo
yote yaliyokuwa yanatendeka, akawa na wasiwasi kwa vile walikuwa
wakisema: “Yohane amefufuka kutoka wafu!” 8 Wengine walisema
kwamba Eliya ametokea, na wengine walisema kwamba mmojawapo wa
manabii wa kale amerudi duniani. 9 Lakini Herode akasema, “Huyo
Yohane nilimkata kichwa; sasa ni nani huyu ninayesikia habari zake?”
Akawa na hamu ya kumwona. 10 Wale mitume waliporudi, walimweleza
yote waliyoyafanya. Yesu akawachukua, wakaenda peke yao mjini Beth-
saida. 11 Lakini wale watu walipojua alikokwenda, walimfuata. Yesu
akawakaribisha akawazungumzia juu ya Ufalme wa Mungu, akawaponya
wale waliohitaji kuponywa. 12 Jua lilipokuwa linaanza kutua, wale kumi
na wawili walimwendea wakamwambia, “Waage watu waende kwenye
vijiji na mashamba ya karibu, wakajipatie chakula na mahali pa ku-
lala, kwa maana hapa tulipo ni nyikani.” 13 Lakini Yesu akawaambia,
“Wapeni ninyi chakula.” Wakamjibu, “Hatuna chochote ila mikate mi-
tano na samaki wawili. Labda twende wenyewe tukawanunulie chakula
watu wote hawa!” 14 (Walikuwepo pale wanaume wapatao elfu tano.)
Basi, Yesu akawaambia wanafunzi wake, “Waambieni watu waketi katika
makundi ya watu hamsinihamsini.” 15 Wanafunzi wakafanya walivyoam-
biwa, wakawaketisha wote. 16 Kisha Yesu akaitwaa ile mikate mitano
na wale samaki wawili, akatazama juu mbinguni, akamshukuru Mungu,
akavimega, akawapa wanafunzi wake wawagawie watu. 17 Wakala wote,

wakashiba; wakakusanya makombo ya chakula, wakajaza vikapu kumi
na viwili. 18 Siku moja, Yesu alikuwa anasali peke yake, na wanafunzi
wake walikuwa karibu. Basi, akawauliza, "Eti watu wanasema mimi ni
nani?" 19 Nao wakamjibu, "Wengine wanasema kuwa wewe ni Yohane
mbatizaji, wengine wanasema wewe ni Eliya, hali wengine wanasema
kuwa wewe ni mmoja wa manabii wa kale ambaye amefufuka." 20 Hapo
akawauliza, "Na ninyi je, mwasema mimi ni nani?" Petro akajibu, "Wewe
ndiwe Kristo wa Mungu." 21 Halafu Yesu akawaamuru wasimwambie
mtu yeyote habari hiyo. 22 Akaendelea kusema: "Ni lazima Mwana wa
Mtu apate mateso mengi na kukataliwa na wazee na makuhani wakuu
na walimu wa Sheria; atauawa, lakini siku ya tatu atafufuliwa." 23 Kisha
akawaambia watu wote, "Mtu yeyote akitaka kuwa mfuasi wangu, ni lazima
ajikane nafsi yake, auchukue msalaba wake kila siku, anifuate. 24 Maana,
mtu anayetaka kuyaokoa maisha yake mwenyewe, atayapoteza; lakini
atakayeyapoteza maisha yake kwa ajili yangu, atayaokoa. 25 Je, kuna faida
gani mtu kuupata utajiri wote wa dunia kwa kujipoteza au kujiangamiza
yeye mwenyewe? 26 Mtu akinionea aibu mimi na mafundisho yangu,
Mwana wa Mtu atamwonea aibu mtu huyo wakati atakapokuja katika
utukufu wake na wa Baba na wa malaika watakatifu. 27 Nawaambieni kweli,
kuna wengine papa hapa ambao hawatakufa kabla ya kuuona Ufalme wa
Mungu." 28 Yapata siku nane baada ya kusema hayo, Yesu aliwachukua
Petro, Yohane na Yakobo, akaenda nao mlimani kusali. 29 Alipokuwa
akisali, sura yake ilibadilika, mavazi yake yakawa meupe na kung'aa sana.
30 Na watu wawili wakaonekana wakizungumza naye, nao ni Mose na
Eliya, 31 ambao walitokea wakiwa wenye utukufu, wakazungumza naye
juu ya kifo chake ambacho angekikamilisha huko Yerusalemu. 32 Petro na
wenzake walikuwa wamelemewa na usingizi mzito, hata hivyo waliamka,
wakauona utukufu wake, wakawaona na wale watu wawili waliokuwa
wamesimama pamoja naye. 33 Basi, watu hao wawili walipokuwa wakion-
doka, Petro alimwambia Yesu, "Bwana, ni vizuri kwamba tupo hapa: basi,
tujenge vibanda vitatu: kimoja chako, kimoja cha Mose na kimoja cha
Eliya." —Kwa kweli hakujua anasema nini. 34 Petro alipokuwa akisema
hayo, mara wingu likatokea na kuwafunika; na wingu hilo lilipowajia, wale
wanafunzi waliogopa sana. 35 Sauti ikasikika kutoka katika hilo wingu:
"Huyu ndiye Mwanangu niliyemchagua, msikilizeni." 36 Baada ya hiyo sauti
kusikika, Yesu alionekana akiwa peke yake. Wanafunzi walikaa kimya juu
ya tukio hilo, na wakati ule hawakumwambia mtu yeyote mambo hayo
waliyoyaona. 37 Kesho yake walipokuwa wakishuka kutoka kule mlimani,
kundi kubwa la watu lilikutana na Yesu. 38 Hapo, mtu mmoja katika
lile kundi akapaaza sauti, akasema, "Mwalimu! Ninakusihi umwangalie
mwanangu—mwanangu wa pekee! 39 Pepo huwa anamshambulia, na mara
humfanya apige kelele; humtia kifafa, na povu likamtoka kinywani. Huen-
delea kumtesa sana, asimwache upesi. 40 Niliwaomba wanafunzi wako
wamfukuze, lakini hawakuweza." 41 Yesu akasema, "Enyi kizazi kisicho
na imani, kilichopotoka! Nitakaa nanyi na kuwavumilia mpaka lini?"
Kisha akamwambia huyo mtu, "Mlete mtoto wako hapa." 42 Wakati mtoto
huyo alipokuwa anamjia Yesu, yule pepo alimwangusha chini na kumtia
kifafa. Lakini Yesu akamkemea yule pepo mchafu akamponya mtoto na
kumkabidhi kwa baba yake. 43 Watu wote wakashangazwa na uwezo mkuu
wa Mungu. Wale watu walipokuwa bado wanashangaa juu ya mambo

yote aliyofanya, Yesu aliwaambia wanafunzi wake, 44 “Tegeni masikio,
myasikie mambo haya: Mwana wa Mtu anakwenda kutiwa mikononi mwa
watu.” 45 Lakini wao hawakuelewa maana ya usemi huo. Jambo hilo
lilikuwa limefichwa kwao ili wasitambue; nao wakaogopa kumwuliza juu
ya msemo huo. 46 Kukatokea majadiliano kati ya wale wanafunzi kuhusu
nani kati yao aliyekuwa mkuu zaidi. 47 Yesu aliyajua mawazo yaliyokuwa
mioyoni mwao; basi akamchukua mtoto mdogo akamweka karibu naye,
48 akawaambia, “Mtu yeyote anayempokea mtoto huyu mdogo kwa jina
langu, ananipokea mimi; na yeyote anayenipokea mimi, anampokea yule
aliyenituma. Maana yule aliye mdogo kuliko wote kati yenu ndiye aliye
mkubwa kuliko wote.” 49 Yohane alidakia na kusema, “Bwana, tumemwona
mtu mmoja akitoa pepo kwa kulitumia jina lako nasi tukajaribu kumkataza
kwa kuwa yeye si mmoja wetu.” 50 Lakini Yesu akamwambia, “Msimkataze;
kwani asiyepingana nanyi yuko upande wenu.” 51 Wakati ulipokaribia
ambapo Yesu angechukuliwa juu mbinguni, yeye alikata shauri kwenda
Yerusalemu. 52 Basi, akawatuma wajumbe wamtangulie, nao wakaenda
wakaingia kijiji kimoja cha Wasamaria ili wamtayarishie mahali. 53 Lakini
wenyeji wa hapo hawakutaka kumpokea kwa sababu alikuwa anaelekea
Yerusalemu. 54 Basi, wanafunzi wake, kina Yohane na Yakobo, walipoona
hayo, wakasema, “Bwana, wataka tuamuru moto ushuke kutoka mbin-
guni uwateketeze?” 55 Lakini yeye akawageukia, akawakemea akasema,
“Hamjui ni roho ya namna gani mliyo nayo; 56 kwa maana Mwana wa
Mtu hakuja kuyaangamiza maisha ya watu, bali kuyaokoa.” Wakatoka,
wakaenda kijiji kingine. 57 Walipokuwa wakisafiri njiani, mtu mmoja
akamwambia Yesu, “Nitakufuata kokote utakakokwenda.” 58 Yesu akasema,
“Mbweha wana mapango, na ndege wana viota; lakini Mwana wa Mtu hana
mahali pa kupumzikia.” 59 Kisha akamwambia mtu mwingine, “Nifuate.”
Lakini huyo akasema, “Bwana, niruhusu kwanza niende kumzika baba
yangu.” 60 Yesu akamwambia, “Waache wafu wazike wafu wao; bali wewe
nenda ukatangaze Ufalme wa Mungu.” 61 Na mtu mwingine akamwambia,
“Nitakufuata, lakini niruhusu kwanza nikawaage wale walio nyumbani
kwangu.” 62 Yesu akamwambia, “Yeyote anayeshika jembe tayari kulima na
huku anaangalia nyuma, hafai kwa Ufalme wa Mungu.”

10

1 Baada ya hayo, Bwana aliwachagua wengine sabini na wawili, akawa-
tuma wawiliwawili, wamtangulie katika kila kijiji na mahali ambapo yeye
mwenyewe alitaka kwenda. 2 Akawaambia, “Mavuno ni mengi, lakini
wavunaji ni wachache. Kwa hivyo, mwombeni mwenye shamba atume
wavunaji shambani mwake. 3 Sasa nendeni; fahamuni kwamba ninawa-
tuma ninyi kama kondoo wanaokwenda kati ya mbwa mwitu. 4 Msichukue
mfuko wa fedha, mkoba, wala viatu; msimsalimu mtu yeyote njiani.
5 Mkiingia katika nyumba yoyote, kwanza wasalimuni hivi: Amani iwe
katika nyumba hii! 6 Kama akiwako mwenye kupenda amani, amani yenu
itakaa naye, la sivyo, itawarudieni. 7 Kaeni katika nyumba hiyo mkila na
kunywa wanavyowapeni, maana mfanyakazi anastahili mshahara wake.
Msiende mara nyumba hii mara nyumba ile. 8 Kama mkifika mji fulani
na watu wakiwakaribisha, kuleni wanavyowapeni. 9 Ponyeni wagonjwa
walioko huko, waambieni watu: Ufalme wa Mungu umekaribia kwenu.
10 Lakini mkiingia katika mji wowote, wasipowakaribisheni, tokeni; nanyi

mpitapo katika barabara zao semeni: [11] Hata mavumbi ya mji wenu
yaliyoshikamana na miguu yetu tunawakung'utieni. Lakini, jueni kwamba
Ufalme wa Mungu umekaribia. [12] Hakika nawaambieni, siku ile mji huo
utapata adhabu kubwa zaidi kuliko ile ya watu wa Sodoma. [13] "Ole wako
Korazini! Ole wako Bethsaida! Maana, kama miujiza iliyofanyika kwenu
ingalifanyika kule Tiro na Sidoni, watu wake wangalikwishavaa mavazi
ya gunia kitambo, na kukaa katika majivu kuonyesha kwamba wametubu.
[14] Hata hivyo, Siku ya Hukumu ninyi mtapata adhabu kubwa zaidi kuliko
ile ya watu wa Tiro na Sidoni. [15] Na wewe Kafarnaumu, unataka kujikweza
mpaka mbinguni? La; utaporomoshwa mpaka Kuzimu." [16] Halafu akasema,
"Anayewasikiliza ninyi, ananisikiliza mimi; na anayekataa kuwapokea
ninyi, anakataa kunipokea mimi. Yeyote anayekataa kunipokea, anakataa
kumpokea yule aliyenituma." [17] Baadaye, wale sabini na wawili walirudi
wamejaa furaha, wakisema, "Bwana, hata pepo wametutii tulipolitaja jina
lako." [18] Yeye akawaambia, "Nilimwona Shetani jinsi alivyokuwa ana-
poromoka kama umeme kutoka mbinguni. [19] Naam, nimewapeni uwezo
wa kukanyaga nyoka na ng'e, na uwezo juu ya nguvu zote za yule adui;
hakuna chochote kitakachowadhuru. [20] Hata hivyo, msifurahi kwa sababu
pepo wamewatii, bali furahini kwa sababu majina yenu yameandikwa
mbinguni." [21] Saa ileile, Yesu akafurahi kwa uwezo wa Roho Mtakat-
ifu, akasema, "Nakushukuru ee Baba, Bwana wa mbingu na dunia, kwa
kuwa umewaficha wenye hekima na elimu mambo haya, ukawafumbulia
wadogo. Naam, Baba, ndivyo ilivyokupendeza." [22] Kisha akasema, "Baba
yangu ameweka yote mikononi mwangu. Hakuna amjuaye Mwana ni
nani ila Baba, wala amjuaye Baba ni nani ila Mwana, na yeyote yule
ambaye Mwana anataka kumfunulia hayo." [23] Halafu akawaelekea wafuasi
wake akawaambia, "Heri wanaoona yale mnayoyaona ninyi! [24] Hakika,
manabii na wafalme walitamani kuona yale mnayoyaona ninyi wasiyaone,
na kusikia yale mnayoyasikia wasiyasikie." [25] Baadaye mwalimu mmoja
wa Sheria alisimama akamwuliza akitaka kumtega, "Mwalimu, nifanye
nini ili nipate uzima wa milele?" [26] Yesu akamwuliza, "Imeandikwa
nini katika Sheria? Unaelewaje?" [27] Akamjibu, "Mpende Bwana Mungu
wako kwa moyo wako wote, kwa roho yako yote, kwa nguvu zako zote
na kwa akili yako yote. Na, mpende jirani yako kama unavyojipenda
mwenyewe." [28] Yesu akawaambia, "Vema! Fanya hivyo, nawe utaishi."
[29] Lakini yeye akitaka kujihakikishia kuwa mwema akamwuliza Yesu, "Na
jirani yangu ni nani?" [30] Yesu akamjibu, "Mtu mmoja alikuwa anashuka
kutoka Yerusalemu kwenda Yeriko. Alipokuwa njiani, alivamiwa na ma-
jambazi, wakamnyang'anya mali yake na kumpiga, wakamwacha amelala
pale nusu mfu. [31] Kumbe, kuhani mmoja akawa anapita barabara ileile,
akamwona, akapita kando. [32] Hali kadhalika na Mlawi mmoja, alipofika
mahali akamwona, akapita kando. [33] Lakini Msamaria mmoja aliyekuwa
anasafiri, alifika pale yule mtu alipokuwa, naye alipomwona, alimwonea
huruma. [34] Akamwendea, akamtibu majeraha yake kwa kumtia mafuta
na divai; na kuyafunga halafu akampandisha juu ya punda wake akam-
peleka katika nyumba moja ya wageni akamuuguza. [35] Kesho yake akatoa
fedha dinari mbili akampa yule mwenye nyumba, akamwambia, Muuguze
mtu huyu; na chochote utakachotumia zaidi, nitakulipa nitakaporudi."
[36] Kisha Yesu akauliza, "Kati ya hao watatu, ni yupi aliyeonyesha kuwa
jirani yake yule aliyevamiwa na majambazi?" [37] Yule mwalimu wa Sheria

akamjibu, “Ni yule aliyemwonea huruma.” Yesu akamwambia, “Nenda
ukafanye vivyo hivyo.” 38 Walipokuwa safarini, waliingia katika kijiji
kimoja na mwanamke mmoja, aitwaye Martha, alimkaribisha nyumbani
kwake. 39 Martha alikuwa na dada yake aitwaye Maria; huyu aliketi
karibu na Yesu akisikiliza mafundisho yake. 40 Lakini Martha alikuwa
anashughulika na mambo mengi. Basi, akamwendea Yesu, akamwambia,
“Bwana, hivi hujali kwamba dada yangu ameniacha nishughulike peke
yangu? Mwambie basi, anisaidie.” 41 Lakini Bwana akamjibu, “Martha,
Martha, unahangaika na kusumbuka kwa mambo mengi. 42 Kitu kimoja
tu ni muhimu. Maria amechagua kitu bora zaidi ambacho hakuna mtu
atakayemnyag'anya.”

11

1 Siku moja, Yesu alikuwa mahali fulani akisali. Alipomaliza kusali,
mmoja wa wanafunzi wake akamwambia, “Bwana, tunakuomba utu-
fundishe kusali kama Yohane mbatizaji alivyowafundisha wanafunzi
wake.” 2 Yesu akawaambia, “Mnaposali, semeni: Baba! Jina lako litukuzwe;
Ufalme wako ufike. 3 Utupe daima chakula chetu cha kila siku. 4 Utusamehe
dhambi zetu, maana sisi tunawasamehe wote waliotukosea; wala usitu-
tie katika majaribu.” 5 Kisha akawaambia, “Tuseme mmoja wenu anaye
rafiki, akaenda kwake usiku wa manane, akamwambia: Rafiki, tafadhali
niazime mikate mitatu, 6 kwa kuwa rafiki yangu amepitia kwangu akiwa
safarini nami sina cha kumpa. 7 Naye, akiwa ndani angemjibu: Usin-
isumbue! Nimekwisha funga mlango. Mimi na watoto wangu tumelala;
siwezi kuamka nikupe! 8 Hakika, ingawa hataamka ampe kwa sababu
yeye ni rafiki yake, lakini, kwa sababu ya huyo mtu kuendelea kumwomba,
ataamka ampe chochote anachohitaji. 9 Kwa hiyo, ombeni, nanyi mtapewa,
tafuteni, nanyi mtapata, bisheni nanyi mtafunguliwa. 10 Maana yeyote
aombaye hupewa, atafutaye hupata na abishaye hufunguliwa. 11 Mtoto
akimwomba baba yake samaki, je, atampa nyoka badala ya samaki? 12 Na
kama akimwomba yai, je, atampa ng'e? 13 Ninyi, ingawa ni waovu, mnajua
kuwapa watoto wenu vitu vizuri. Basi, baba yenu wa mbinguni atafanya
zaidi; atawapa Roho Mtakatifu wale wanaomwomba.” 14 Siku moja Yesu
alikuwa anamfukuza pepo aliyemfanya mtu mmoja kuwa bubu. Basi,
huyo pepo alipomtoka, yule mtu akaweza kuongea hata umati wa watu
ukashangaa. 15 Lakini baadhi ya watu hao wakasema, “Anamfukuza pepo
kwa uwezo wa Beelzebuli, mkuu wa pepo.” 16 Wengine, wakimjaribu,
wakamtaka afanye ishara kuonyesha kama alikuwa na idhini kutoka mbin-
guni. 17 Lakini yeye, akiwa anayajua mawazo yao, akawaambia, “Ufalme
wowote uliofarakana wenyewe, hauwezi kudumu; kadhalika, jamaa yey-
ote inayofarakana huangamia. 18 Kama Shetani anajipinga mwenyewe,
utawala wake utasimamaje? Mnasemaje, basi, kwamba ninawafukuza
pepo kwa uwezo wa Beelzebuli? 19 Kama ninafukuza pepo kwa uwezo
wa Beelzebuli, watoto wenu huwafukuza kwa uwezo wa nani? Kwa
sababu hiyo, wao ndio watakaowahukumu ninyi. 20 Lakini ikiwa ninawa-
fukuza pepo kwa uwezo wa Mungu, basi jueni kwamba Ufalme wa Mungu
umekwisha fika kwenu. 21 “Mtu mwenye nguvu anapolinda jumba lake
kwa silaha, mali yake yote iko salama. 22 Lakini akija mwenye nguvu
zaidi akamshambulia na kumshinda, huyo huziteka silaha zake alizotege-
mea na kugawanya nyara. 23 Yeyote asiyejiunga nami, ananipinga; na

yeyote asiyekusanya pamoja nami, hutawanya. 24 “Pepo mchafu aki-
fukuzwa kwa mtu fulani, huzururazurura jangwani akitafuta mahali pa
kupumzikia. Asipopata, hujisemea: Nitarudi kwenye makao yangu ni-
likotoka. 25 Anaporudi, huikuta ile nyumba imefagiwa na kupambwa.
26 Basi, huenda na kuwachukua pepo wengine saba waovu zaidi kuliko
yeye; wote huenda na kumwingia mtu yule. Hivyo, basi hali ya mtu
huyo sasa huwa mbaya zaidi kuliko pale mwanzo.” 27 Alipokuwa akisema
hayo, mwanamke mmoja katika lile kundi la watu, akasema kwa sauti
kubwa: “Heri tumbo lililokuzaa, na maziwa yaliyokunyonyesha!” 28 Lakini
Yesu akasema, “Lakini heri zaidi wale wanaolisikia neno la Mungu na
kulishika.” 29 Umati wa watu ulipozidi kuongezeka, Yesu akawaambia,
“Kizazi hiki ni kizazi kiovu. Kinataka ishara, lakini hakitapewa ishara
yoyote isipokuwa ile ya Yona. 30 Jinsi Yona alivyokuwa ishara kwa watu
wa Ninewi, ndivyo pia Mwana wa Mtu atakavyokuwa ishara kwa kizazi
hiki. 31 Malkia wa kusini atatokea wakati kizazi hiki kitakapohukumiwa,
naye atashuhudia kwamba kina hatia. Yeye alisafiri kutoka mbali, akaja
kusikiliza maneno ya hekima ya Solomoni; kumbe hapa pana mkuu zaidi
kuliko Solomoni. 32 Watu wa Ninewi watatokea wakati kizazi hiki kitakapo-
hukumiwa, na watashuhudia kwamba kizazi hiki kina hatia. Hao watu wa
Ninewi walitubu kwa sababu ya mahubiri ya Yona; na hapa pana mkuu
zaidi kuliko Yona! 33 “Hakuna mtu anayewasha taa na kuifunika kwa
pishi, bali huiweka juu ya kinara ili watu wanaoingia ndani wapate kuona
mwanga. 34 Jicho lako ni kama taa ya mwili wako; likiwa zima, mwili wako
wote utakuwa katika mwanga. Jicho lako likiwa bovu, na mwili wako pia
utakuwa katika giza. 35 Uwe mwangalifu basi mwanga ulio ndani yako usije
ukawa giza. 36 Basi, kama mwili wako wote una mwanga, bila kuwa na
sehemu yoyote yenye giza, mwili huo utang'aa kikamilifu kama vile taa in-
avyokuangazia kwa mwanga wake.” 37 Yesu alipokuwa akiongea, Mfarisayo
mmoja alimkaribisha chakula nyumbani kwake, naye akaenda, akaketi
kula chakula. 38 Huyo Mfarisayo alistaajabu kuona kwamba alikula chakula
bila kunawa. 39 Bwana akamwambia, “Ninyi Mafarisayo huosha kikombe
na sahani kwa nje, lakini ndani mmejaa udhalimu na uovu. 40 Wapumbavu
ninyi! Je, aliyetengeneza nje si ndiye aliyetengeneza ndani pia? 41 Toeni
kwa maskini vile vitu vilivyomo ndani, na vingine vyote vitakuwa halali
kwenu. 42 “Lakini ole wenu Mafarisayo, kwa sababu mnatoza watu zaka
hata juu ya majani ya kukolezea chakula, mchicha na majani mengine, na
huku hamjali juu ya haki na upendo kwa Mungu. Mambo haya iliwapasa
muwe mmeyazingatia bila kuyasahau yale mengine. 43 “Ole wenu ninyi
Mafarisayo, kwa sababu mnapenda kuketi mbele mahali pa heshima katika
masunagogi, na kusalimiwa kwa heshima hadharani. 44 Ole wenu, kwa
sababu mko kama makaburi yaliyofichika; watu hutembea juu yake bila
kufahamu.” 45 Mmoja wa walimu wa Sheria akamwambia, “Mwalimu,
maneno yako yanatukashifu na sisi pia.” 46 Yesu akamjibu, “Na ninyi walimu
wa Sheria, ole wenu; maana mnawatwika watu mizigo isiyochukulika,
huku ninyi wenyewe hamnyoshi hata kidole kuwasaidia. 47 Ole wenu, kwa
kuwa mnajenga makaburi ya manabii wale ambao wazee wenu waliwaua.
48 Kwa hiyo mnashuhudia na kukubaliana na matendo ya wazee wenu;
maana wao waliwaua hao manabii, nanyi mnajenga makaburi yao. 49 Kwa
hiyo, Hekima ya Mungu ilisema hivi: Nitawapelekea manabii na mitume,
lakini watawaua baadhi yao, na kuwatesa wengine. 50 Matokeo yake ni

kwamba kizazi hiki kitaadhibiwa kwa sababu ya damu ya manabii wote
iliyomwagika tangu mwanzo wa ulimwengu; 51 tangu kumwagwa damu ya
Abeli mpaka kifo cha Zakariya ambaye walimuua kati ya madhabahu na
mahali patakatifu. Naam, hakika kizazi hiki kitaadhibiwa kwa matendo
haya. 52 “Ole wenu ninyi walimu wa Sheria, kwa sababu mmeuficha ule
ufunguo wa mlango wa elimu; ninyi wenyewe hamkuingia na mmewazuia
waliokuwa wanaingia wasiingie.” 53 Alipokuwa akitoka pale, wale Ma-
farisayo na walimu wa Sheria wakaanza kumshambulia vikali na kumsonga
kwa maswali mengi 54 ili wapate kumnasa kwa maneno yake.

12

1 Wakati watu kwa maelfu walipokuwa wamekusanyika hata wakawa
wanakanyagana, Yesu aliwaambia kwanza wanafunzi wake, “Jihadharini
na chachu ya Mafarisayo, yaani unafiki. 2 Kila kilichofunikwa kitafunuliwa,
kila kilichofichika kitafichuliwa. 3 Kwa hiyo, kila mliyosema gizani, watu
watayasikia katika mwanga, na kila mliyonong'ona faraghani milango
imefungwa, yatatangazwa juu ya nyumba. 4 “Nawaambieni ninyi rafiki
zangu: msiwaogope wale wanaoua mwili, wasiweze kufanya kitu kingine
zaidi. 5 Nitawaonyesheni yule ambaye ni lazima kumwogopa: mwogopeni
yule ambaye baada ya kuua ana uwezo wa kumtupa mtu katika moto
wa Jehanamu. Naam, ninawaambieni, mwogopeni huyo. 6 Inajulikana
kwamba shomoro watano huuzwa kwa senti kumi, au sivyo? Lakini
mbele ya Mungu hasahauliki hata mmoja. 7 Lakini hata nywele za vichwa
vyenu zimehesabiwa zote. Msiogope, basi, ninyi mna thamani zaidi kuliko
shomoro wengi! 8 “Nawaambieni kweli, kila mtu anayekiri hadharani
kwamba yeye ni wangu, Mwana wa Mtu naye atakiri mbele ya malaika wa
Mungu kwamba mtu huyo ni wake. 9 Lakini, mtu yeyote anayenikana mbele
ya watu, naye atakanwa mbele ya malaika wa Mungu. 10 “Yeyote anayesema
neno la kumpinga Mwana wa Mtu atasamehewa; lakini anayemkufuru
Roho Mtakatifu hatasamehewa. 11 “Watakapowapeleka ninyi mbele ya
masunagogi na mbele ya wakuu na watawala msiwe na wasiwasi juu ya jinsi
mtakavyojitetea au jinsi mtakavyosema. 12 Kwa maana wakati huo Roho
Mtakatifu atawafundisheni kile mnachopaswa kusema.” 13 Mtu mmoja
katika ule umati wa watu akamwambia, “Mwalimu, mwambie ndugu yangu
tugawane urithi aliotuachia baba.” 14 Yesu akamjibu, “Rafiki, ni nani
aliyeniweka mimi mwamuzi au msuluhishi kati yenu?” 15 Basi, akawaambia
wote, “Jihadharini na kila aina ya tamaa; maana uzima wa mtu hautegemei
wingi wa vitu alivyo navyo.” 16 Kisha akawaambia mfano: “Kulikuwa na
tajiri mmoja ambaye shamba lake lilizaa mavuno mengi. 17 Tajiri huyo
akafikiri moyoni mwake: Nitafanyaje nami sina mahali pa kuhifadhia
mavuno yangu? 18 Nitafanya hivi: nitabomoa ghala zangu na kujenga
kubwa zaidi, na humo nitahifadhi mavuno yangu yote na mali yangu.
19 Hapo nitaweza kuiambia roho yangu: sasa unayo akiba ya matumizi kwa
miaka na miaka. Ponda mali, ule, unywe na kufurahi. 20 Lakini Mungu
akamwambia: Mpumbavu wewe; leo usiku roho yako itachukuliwa. Na
vitu vile vyote ulivyojilundikia vitakuwa vya nani?” 21 Yesu akamaliza
kwa kusema “Ndivyo ilivyo kwa mtu anayejilundikia mali kwa ajili yake
mwenyewe, lakini si tajiri mbele ya Mungu.” 22 Kisha Yesu akawaambia
wanafunzi wake, “Kwa sababu hiyo nawaambieni, msiwe na wasiwasi juu
ya chakula mnachohitaji ili kuishi, wala juu ya mavazi mnayohitaji kwa

ajili ya miili yenu. 23 Kwa sababu uzima ni bora kuliko chakula, na mwili
ni bora kuliko mavazi. 24 Chukueni kwa mfano, kunguru: hawapandi,
hawavuni wala hawana ghala yoyote. Hata hivyo, Mungu huwalisha.
Ninyi mna thamani zaidi kuliko ndege! 25 Ni nani kati yenu kwa kuwa
na wasiwasi anaweza kuongeza urefu wa maisha yake? 26 Basi, kama
hamwezi kufanya jambo dogo kama hilo, kwa nini kuwa na wasiwasi juu
ya yale mengine? 27 Angalieni maua jinsi yanavyomea. Hayafanyi kazi
wala hayafumi. Hata hivyo, nawahakikishieni kwamba hata Solomoni
mwenyewe na fahari zake zote hakupata kuvikwa vizuri kama ua mo-
jawapo. 28 Lakini, kama Mungu hulivika vizuri jani la shambani ambalo
leo liko na kesho latupwa motoni, je, hatawafanyia ninyi zaidi? Enyi watu
wenye imani haba! 29 "Basi, msivurugike akili, mkihangaika daima juu
ya mtakachokula au mtakachokunywa. 30 Kwa maana hayo yote ndiyo
yanayohangaikiwa na watu wasiomjua Mungu. Baba yenu anajua kwamba
mnahitaji vitu hivyo. 31 Shughulikieni kwanza Ufalme wa Mungu, na hayo
yote mtapewa kwa ziada. 32 "Msiogope, enyi kundi dogo! Maana Baba yenu
amependa kuwapeni Ufalme. 33 Uzeni mali yenu mkawape maskini mis-
aada. Jifanyieni mifuko isiyochakaa, na jiwekeeni hazina mbinguni ambako
haitapungua. Huko wezi hawakaribii, wala nondo hawaharibu. 34 Pale
ilipo hazina yako, ndipo pia utakapokuwa moyo wako. 35 "Muwe tayari!
Jifungeni mkanda kiunoni, na taa zenu ziwe zinawaka; 36 muwe kama wa-
tumishi wanaomngojea bwana wao arudi kutoka arusini, ili wamfungulie
mara atakapobisha hodi. 37 Heri yao watumishi wale ambao bwana wao
atakaporudi atawakuta wanakesha! Nawaambieni hakika, huyo bwana
atajifunga mkanda kiunoni, atawaketisha mezani na kuwahudumia. 38 Heri
yao watumishi hao ikiwa bwana wao atawakuta wanakesha hata ikiwa
atarudi usiku wa manane au alfajiri. 39 Jueni kwamba, kama mwenye
nyumba angejua saa ambayo mwizi atakuja, angekesha, wala hangeiacha
nyumba yake ivunjwe. 40 Nanyi, kadhalika muwe tayari, maana Mwana wa
Mtu atakuja saa msiyoitazamia." 41 Petro akamwambia, "Bwana, mfano huo
ni kwa ajili yetu tu, au ni kwa ajili ya watu wote?" 42 Bwana akajibu, "Ni nani
basi, mtumishi aliye mwaminifu na mwenye busara, ambaye bwana wake
atamweka juu ya watumishi wake ili awape chakula wakati ufaao? 43 Heri
yake mtumishi huyo ikiwa bwana wake atakaporudi atamkuta akifanya
hivyo. 44 Hakika atampa madaraka juu ya mali yake yote. 45 Lakini,
kama mtumishi huyo atafikiri moyoni mwake: na kusema: Bwana wangu
amekawia sana kurudi halafu aanze kuwapiga watumishi wenzake, wa
kiume au wa kike, na kula, kunywa na kulewa, 46 bwana wake atarudi
siku asiyoitazamia na saa asiyoijua; atamkatilia mbali na kumweka fungu
moja na wasioamini. 47 Mtumishi ambaye anajua matakwa ya bwana wake
lakini hajiweki tayari kufanya anavyotakiwa, atapigwa sana. 48 Lakini yule
afanyaye yanayostahili adhabu bila kujua, atapigwa kidogo. Aliyepewa
vingi atatakiwa vingi; aliyekabidhiwa vingi zaidi atatakiwa kutoa vingi
zaidi. 49 "Nimekuja kuwasha moto duniani, laiti ungekuwa umewaka tayari!
50 Ninao ubatizo ambao inanipasa niupokee; jinsi gani ninavyohangaika
mpaka ukamilike! 51 Mnadhani nimekuja kuleta amani duniani? Hata
kidogo; si amani bali utengano. 52 Na tangu sasa, jamaa ya watu watano
itagawanyika; watatu dhidi ya wawili, na wawili dhidi ya watatu. 53 Baba
atakuwa dhidi ya mwanawe, mwana dhidi ya baba yake; mama dhidi ya

bintiye, binti dhidi ya mama yake; mama mkwe dhidi ya mke wa mwanawe
na huyo dhidi ya mama mkwe wake." 54 Yesu akayaambia tena makundi
ya watu, "Mnapoona mawingu yakitokea upande wa magharibi, mara
mwasema: Mvua itanyesha, na kweli hunyesha. 55 Mnapoona upepo wa
kusi unavuma, mwasema Kutakuwa na hali ya joto na ndivyo inavyokuwa.
56 Enyi wanafiki! Mnajua kutabiri hali ya hewa kwa kuangalia dunia na
anga; kwa nini basi, hamwezi kujua maana ya nyakati hizi? 57 "Na kwa
nini hamwezi kujiamulia wenyewe jambo jema la kufanya? 58 Maana
kama mshtaki wako anakupeleka mahakamani, ingekuwa afadhali kwako
kupatana naye mkiwa bado njiani, ili asije akakupeleka mbele ya hakimu,
naye hakimu akakutoa kwa polisi, nao wakakutia ndani. 59 Hakika hutatoka
huko nakwambia, mpaka utakapomaliza kulipa senti ya mwisho."

13

1 Wakati huo watu fulani walikuja, wakamweleza Yesu juu ya watu wa
Galilaya ambao Pilato alikuwa amewaua wakati walipokuwa wanachinja
wanyama wao wa tambiko. 2 Naye Yesu akawaambia, "Mnadhani Wa-
galilaya hao walikuwa wahalifu zaidi kuliko Wagalilaya wengine, ati kwa
sababu wameteseka hivyo? 3 Nawaambieni hakika sivyo; lakini nanyi, hali
kadhalika, msipotubu, mtaangamia kama wao. 4 Au wale kumi na wanane
walioangukiwa na mnara kule Siloamu wakafa; mnadhani wao walikuwa
wakosefu zaidi kuliko wengine wote walioishi Yerusalemu? 5 Nawaambieni
sivyo; lakini nanyi msipotubu, mtaangamia kama wao." 6 Kisha, Yesu
akawaambia mfano huu: "Mtu mmoja alikuwa na mtini katika shamba
lake. Mtu huyu akaenda akitaka kuchuma matunda yake, lakini akaukuta
haujazaa hata tunda moja. 7 Basi, akamwambia mfanyakazi wake: Angalia!
Kwa miaka mitatu nimekuwa nikija kuchuma matunda ya mtini huu, nami
nisiambulie kitu. Ukate! Kwa nini uitumie ardhi bure? 8 Lakini naye
akamjibu: Bwana, tuuache tena mwaka huu; nitauzungushia mtaro na
kuutilia mbolea. 9 Kama ukizaa matunda mwaka ujao, vema; la sivyo, basi
utaweza kuukata." 10 Yesu alikuwa akifundisha katika sunagogi moja siku
ya Sabato. 11 Na hapo palikuwa na mwanamke mmoja aliyekuwa mgonjwa
kwa miaka kumi na minane kutokana na pepo aliyekuwa amempagaa.
Kwa sababu hiyo, mwili wake ulikuwa umepindika vibaya hata asiweze
kusimama wima. 12 Yesu alipomwona, alimwita, akamwambia, "Mama,
umeponywa ugonjwa wako." 13 Akamwekea mikono, na mara mwili wake
ukawa wima tena, akawa anamtukuza Mungu. 14 Lakini mkuu wa sun-
agogi alikasirika kwa sababu Yesu alikuwa amemponya siku ya Sabato.
Hivyo akawaambia wale watu walikusanyika pale, "Mnazo siku sita za
kufanya kazi. Basi, fikeni siku hizo mkaponywe magonjwa yenu; lakini
msije siku ya Sabato." 15 Hapo Bwana akamjibu, "Enyi wanafiki! Nani
kati yenu hangemfungua ng'ombe au punda wake kutoka zizini ampeleke
kunywa maji, hata kama siku hiyo ni ya Sabato? 16 Sasa, hapa yupo binti
wa Abrahamu ambaye Shetani alimfanya kilema kwa muda wa miaka
kumi na minane. Je, haikuwa vizuri kumfungulia vifungo vyake siku ya
Sabato?" 17 Alipokwisha sema hayo, wapinzani wake waliona aibu lakini
watu wengine wote wakajaa furaha kwa sababu ya mambo yote aliyotenda.
18 Yesu akauliza: "Ufalme wa Mungu unafanana na nini? Nitaulinganisha
na nini? 19 NI kama mbegu ya haradali aliyotwaa mtu mmoja na kuipanda
shambani mwake; ikaota hata ikawa mti. Ndege wa angani wakajenga

viota vyao katika matawi yake.” 20 Tena akauliza: “Nitaulinganisha Ufalme
wa Mungu na nini? 21 Ni kama chachu aliyoitwaa mama mmoja na
kuichanganya pamoja na unga debe moja kisha unga wote ukaumuka
wote.” 22 Yesu alindelea na safari yake kwenda Yerusalemu huku akipitia
mijini na vijijini, akihubiri. 23 Mtu mmoja akamwuliza, “Je, Mwalimu,
watu watakaookoka ni wachache?” 24 Yesu akawaambia, “Jitahidini kuingia
kwa kupitia mlango mwembamba; maana nawaambieni, wengi watajaribu
kuingia lakini hawataweza. 25 “Wakati utakuja ambapo mwenye nyumba
atainuka na kufunga mlango. Ninyi mtasimama nje na kuanza kupiga
hodi mkisema: Bwana, tufungulie mlango. Lakini yeye atawajibu: Sijui
mmetoka wapi. 26 Nanyi mtaanza kumwambia: Sisi ndio wale tuliokula na
kunywa pamoja nawe; na wewe ulifundisha katika vijiji vyetu. 27 Lakini
yeye atasema: Sijui ninyi mmetoka wapi; ondokeni mbele yangu, enyi
nyote watenda maovu. 28 Ndipo mtakuwa na kulia na kusaga meno, wakati
mtakapowaona Abrahamu, Isaka na Yakobo, na manabii wote wapo katika
Ufalme wa Mungu, lakini ninyi wenyewe mmetupwa nje! 29 Watu watakuja
kutoka mashariki na magharibi, kutoka kaskazini na kusini, watakuja na
kukaa kwenye karamu katika Ufalme wa Mungu. 30 Naam, wale walio wa
mwisho watakuwa wa kwanza; na wale walio wa kwanza watakuwa wa
mwisho.” 31 Wakati huohuo, Mafarisayo na watu wengine walimwendea
Yesu wakamwambia, “Ondoka hapa uende mahali pengine, kwa maana
Herode anataka kukuua.” 32 Yesu akawajibu, “Nendeni mkamwambie huyo
mbweha hivi: Leo na kesho ninafukuza pepo na kuponya wagonjwa, na
siku ya tatu nitakamilisha kazi yangu. 33 Hata hivyo, kwa leo, kesho na
kesho kutwa, ni lazima niendelee na safari yangu, kwa sababu si sawa nabii
auawe nje ya Yerusalemu. 34 “Yerusalemu! We Yerusalemu! Unawaua man-
abii na kuwapiga mawe wale waliotumwa kwako! Mara ngapi nimetaka
kuwakusanya watoto wako pamoja kama kuku anavyokusanya vifaranga
vyake chini ya mabawa yake, Lakini wewe umekataa. 35 Haya, utaachiwa
mwenyewe nyumba yako. Naam, hakika nawaambieni, hamtaniona mpaka
wakati utakapofika mseme: Abarikiwe huyo ajaye kwa jina la Bwana.”

14

1 Siku moja ya Sabato, Yesu alikwenda kula chakula nyumbani kwa mmoja
wa viongozi wa Mafarisayo; watu waliokuwapo hapo wakawa wanamchun-
guza. 2 Mbele yake Yesu palikuwa na mtu mmoja aliyekuwa na ugonjwa wa
kuvimba mwili. 3 Yesu akawauliza walimu wa Sheria na Mafarisayo, “Je, ni
halali au la kumponya mtu siku ya sabato?” 4 Lakini wao wakakaa kimya.
Yesu akamshika huyo mgonjwa, akamponya, akamwacha aende zake.
5 Halafu akawaambia, “Ni nani kati yenu ambaye mtoto wake au ng'ombe
wake akitumbukia shimoni, hangemtoa hata kama ni siku ya Sabato?”
6 Nao hawakuweza kumjibu swali hilo. 7 Yesu aliona jinsi wale walioa-
likwa walivyokuwa wanajichagulia nafasi za heshima, akawaambia mfano:
8 “Kama mtu akikualika arusini, usiketi mahali pa heshima isije ikawa
amealikwa mwingine mheshimiwa kuliko wewe; 9 na mwenyeji wenu ninyi
wawili atakuja na kukwambia: Mwachie huyu nafasi. Hapo utaaibika
mbele ya wote na kulazimika kwenda kuchukua nafasi ya mwisho. 10 Bali
ukialikwa kwenye karamu, keti mahali pa mwisho, ili mwenyeji wako
atakapokuja akwambie: Rafiki, njoo hapa mbele, mahali pazuri zaidi. Hapo
utakuwa umeheshimika mbele ya wote wanaoketi pamoja nawe. 11 Kwa

maana yeyote anayejikweza atashushwa, na anayejishusha, atakwezwa.”
12 Halafu akamwambia na yule aliyemwalika, “Kama ukiwaandalia watu
karamu mchana au jioni, usiwaalike rafiki zako au jamaa zako au jirani
zako walio matajiri, wasije nao wakakualika nawe ukawa umelipwa kile
ulichowatendea. 13 Badala yake, unapofanya karamu, waalike maskini,
vilema viwete na vipofu, 14 nawe utakuwa umepata baraka, kwa kuwa
hao hawana cha kukulipa. Maana Mungu atakupa tuzo lako wakati watu
wema watakapofufuka.” 15 Mmoja wa wale waliokuwa wameketi pamoja
na Yesu akasema, “Ana heri mtu yule atakayekula chakula katika Ufalme wa
Mungu.” 16 Yesu akamjibu, “Mtu mmoja alifanya karamu kubwa, akaalika
watu wengi. 17 Wakati wa karamu ulipofika alimtuma mtumishi wake
awaambie walioalikwa, Njoni, kila kitu ni tayari. 18 Lakini wote, kwa namna
moja, wakaanza kuomba radhi. Wa kwanza akamwambia mtumishi: Nime-
nunua shamba, kwa hiyo sina budi kwenda kuliangalia; nakuomba uniwie
radhi. 19 Mwingine akasema: Nimenunua ng'ombe jozi tano wa kulima; sasa
nimo njiani kwenda kuwajaribu; nakuomba uniwie radhi. 20 Na mwingine
akasema: Nimeoa mke, kwa hiyo siwezi kuja. 21 Mtumishi huyo akarudi
na kumwarifu bwana wake jambo hilo. Yule mwenye nyumba alikasirika,
akamwambia mtumishi wake: Nenda upesi kwenye barabara na vicho-
choro vya mji, uwalete hapa ndani maskini, viwete, vipofu na waliolemaa.
22 Baadaye, mtumishi huyo akasema: Bwana mambo yamefanyika kama
ulivyoamuru, lakini bado iko nafasi. 23 Yule bwana akamwambia mtumishi:
Nenda katika barabara na vichochoro vya mji uwashurutishe watu kuingia
ili nyumba yangu ijae. 24 Kwa maana, nawaambieni, hakuna hata mmoja
wa wale walioalikwa atakayeonja karamu yangu.” 25 Hapo, makundi mengi
yakawa yanaandamana pamoja na Yesu. Basi, akawageukia akawaambia,
26 “Mtu yeyote akija kwangu, asipowachukia baba na mama yake, mke wake,
watoto, ndugu na dada zake, naam, hata na nafsi yake mwenyewe, hawezi
kuwa mwanafunzi wangu. 27 Mtu asipochukua msalaba wake na kunifuata
hawezi kuwa mwanafunzi wangu. 28 Kwa maana, ni nani miongoni mwenu
ambaye akitaka kujenga mnara hataketi kwanza akadirie gharama zake
ili ajue kama ana kiasi cha kutosha cha kumalizia? 29 La sivyo, baada ya
kuweka msingi na kushindwa kumaliza, watu watamcheka 30 wakisema:
Mtu huyu alianza kujenga, lakini hakumalizia. 31 “Au, ni mfalme gani
ambaye, akitaka kwenda kupigana na mfalme mwingine, hataketi kwanza
chini na kufikiri kama ataweza, kwa askari wake elfu ishirini? 32 Kama
anaona hataweza, atawatuma wajumbe kutaka masharti ya amani wakati
mfalme huyo mwingine angali mbali. 33 Vivyo hivyo, basi, hakuna hata
mmoja wenu atakayekuwa mwanafunzi wangu kama asipoachilia kila kitu
alicho nacho. 34 “Chumvi ni nzuri; lakini ikipoteza ladha yake, itakolezwa
na nini? 35 Haifai kitu wala kwa udongo wala kwa mbolea. Watu huitupilia
mbali. Sikieni basi, kama mna masikio!”

15

1 Siku moja, watoza ushuru na wahalifu wengi walikwenda kumsik-
iliza Yesu. 2 Mafarisayo na walimu wa Sheria wakaanza kunung'unika:
“Mtazameni mtu huyu! Anawakaribisha wenye dhambi, na tena anakula
nao.” 3 Yesu akawajibu kwa mfano: 4 “Hivi, mtu akiwa na kondoo mia,
akigundua kwamba mmoja wao amepotea, atafanya nini? Atawaacha
wale tisini na tisa mbugani, na kwenda kumtafuta yule aliyepotea mpaka

ampate. 5 Akimpata, atambeba mabegani kwa furaha. 6 Anapofika nyum-
bani, atawaita rafiki zake akiwaambia, Furahini pamoja nami, kwa sababu
nimempata yule kondoo wangu aliyepotea. 7 Kadhalika nawaambieni, ndi-
vyo kutakavyokuwa na furaha mbinguni kwa ajili ya kutubu kwa mwenye
dhambi mmoja, kuliko kwa ajili ya watu tisini na tisa wanaojiona kuwa
wema, wasiohitaji kutubu. 8 “Au mwaonaje? Tuseme mwanamke fulani
ana sarafu kumi za fedha, akipoteza moja, atafanya nini? Atawasha taa,
aifagie nyumba na kuitafuta kwa uangalifu mpaka aipate. 9 Akiipata,
atawaita rafiki na jirani zake akisema, Furahini pamoja nami, kwa sababu
nimeipata ile sarafu yangu iliyopotea. 10 Kadhalika nawaambieni, ndi-
vyo watakavyofurahi malaika wa Mungu kwa sababu ya mwenye dhambi
mmoja anayetubu.” 11 Yesu akaendelea kusema, “Kulikuwa na mtu mmoja
mwenye wana wawili. 12 Yule mdogo, alimwambia baba yake: Baba, nipe
urithi wangu. Naye akawagawia mali yake. 13 Baada ya siku chache,
yule mdogo aliuza urithi wake, akasafiri na fedha aliyopata, akaenda
nchi ya mbali ambako aliitumia ovyo. 14 Alipomaliza kutumia kila kitu,
kukatokea njaa kali katika nchi ile, naye akaanza kuhangaika. 15 Akaomba
kazi kwa mwananchi mtu mmoja wa huko naye akampeleka shambani
mwake kulisha nguruwe. 16 Alitamani kula maganda waliyokula wale
nguruwe, ila hakuna mtu aliyempa kitu. 17 Alipoanza kupata akili akafikiri:
Mbona kuna wafanyakazi wengi wa baba yangu wanaokula na kusaza,
nami ninakufa njaa? 18 Nitarudi kwa baba yangu na kumwambia: Baba,
nimemkosea Mungu, na nimekukosea wewe pia. 19 Sistahili hata kuitwa
mwanao. Nifanye kama mmoja wa wafanyakazi wako. 20 Basi, akaanza
safari ya kurudi kwa baba yake. Alipokuwa bado yu mbali, baba yake alim-
wona, na kwa moyo wa huruma alimkimbilia, akamkumbatia na kumbusu.
21 “Mwanawe akamwambia: Baba, nimemkosea Mungu, na nimekukosea
wewe pia. Sistahili hata kuitwa mwanao. 22 Lakini baba yake akawaambia
watumishi wake: Haraka! Leteni nguo nzuri mkamvike! Mvisheni pete
na viatu! 23 Mchinjeni ndama mnono; tule kusherehekea! 24 Kwa sababu
huyu mwanangu alikuwa amekufa, kumbe yu mzima alikuwa amepotea,
lakini sasa amepatikana. Wakaanza kufanya sherehe. 25 “Wakati huo kaka
yake alikuwa bado shambani. Alipokuwa akirudi na kukaribia nyumbani
akasikia vifijo na ngoma. 26 Akamwita mmoja wa watumishi, akamwuliza:
Kuna nini? 27 Huyo mtumishi akamwambia: Ndugu yako amerudi nyum-
bani, na baba yako amemchinjia ndama mnono kwa kuwa amempata akiwa
salama salimini. 28 Huyo kijana mkubwa akawaka hasira hata akakataa
kuingia nyumbani. Baba yake akatoka nje na kumsihi aingie. 29 Lakini yeye
akamjibu: Kumbuka! Miaka yote nimekutumikia, sijavunja amri yako hata
mara moja. Umenipa nini? Hujanipa hata mwana mbuzi mmoja nikafanye
sherehe pamoja na rafiki zangu! 30 Lakini mtoto wako huyu aliyekula mali
yako pamoja na makahaba, mara tu alipokuja umemchinjia yule ndama
mnono. 31 Baba yake akamjibu: Mwanangu, wewe uko pamoja nami siku
zote, na kila nilicho nacho ni chako. 32 Ilitubidi kufanya sherehe na kufurahi,
kwa sababu huyu ndugu yako alikuwa amekufa, kumbe yu mzima; alikuwa
amepotea, lakini sasa amepatikana.”

16

1 Yesu aliwaambia wanafunzi wake: “Tajiri mmoja alikuwa na karani
wake. Huyu karani alichongewa kwamba alitumia ovyo mali ya tajiri wake.

2 Yule tajiri akamwita akamwambia: Ni mambo gani haya ninayosikia juu
yako? Toa hesabu ya mapato na matumizi ya mali yangu, kwa maana
huwezi kuwa karani tena. 3 Yule karani akafikiri: Bwana wangu ameni-
fukuza kazi ya ukarani; nitafanya nini? Kwenda kulima siwezi; kwenda
kuombaomba kama maskini ni aibu. 4 Naam, najua la kufanya, ili ni-
takapofukuzwa kazi, watu waweze kunikaribisha nyumbani kwao. 5 Basi,
akawaita wadeni wa bwana wake, mmoja mmoja, akamwambia yule wa
kwanza: Unadaiwa kiasi gani na bwana wangu? 6 Yeye akamjibu: Mapipa
mia ya mafuta ya zeituni. Yule karani akamwambia: Chukua hati yako ya
deni, keti haraka, andika hamsini. 7 Kisha akamwuliza mdeni mwingine:
Wewe unadaiwa kiasi gani? Yeye akamjibu: Magunia mia ya ngano. Yule
karani akamwambia: Chukua hati yako ya deni, andika themanini. 8 "Basi,
yule bwana akamsifu huyo karani asiye mwaminifu, kwa kuwa alitumia
busara. Kwa maana watu wa dunia hii wana busara zaidi na mambo yao
kuliko watu wa mwanga." 9 Naye Yesu akaendelea kusema, "Nami nawaam-
bieni, jifanyieni marafiki kutokana na mali ya dunia, ili zitakapowaishieni,
mweze kupokewa nao katika makao ya milele. 10 Yeyote aliye mwaminifu
katika mambo madogo, atakuwa mwaminifu katika mambo makubwa; na
yeyote asiye mwaminifu katika mambo madogo, hatakuwa mwaminifu
katika mambo makubwa. 11 Kama basi, ninyi si hamjawa waaminifu mali
mbaya za dunia, ni nani atakayewakabidhi zile mali za kweli? 12 Na kama
hamjakuwa waaminifu katika mali ya mtu mwingine, ni nani atakayewak-
abidhi mali yenu wenyewe? 13 "Hakuna mtumishi awezaye kuwatumikia
mabwana wawili; kwa maana atamchukia mmoja na kumpenda mwingine,
au ataambatana na mmoja na kumdharau mwingine. Hamwezi kumtu-
mikia Mungu na mali." 14 Lakini Mafarisayo waliposikia hayo, kwa vile wao
walikuwa wanapenda sana fedha, wakamdharau Yesu. 15 Hapo akawaam-
bia, "Ninyi mnajifanya wema mbele ya watu, lakini Mungu anaijua mioyo
yenu. Kwa maana kile kinachoonekana kuwa kitukufu mbele ya watu,
Mungu anakiona kuwa takataka. 16 "Sheria na maandishi ya manabii
vilikuweko mpaka wakati wa Yohane mbatizaji. Tangu hapo, Ufalme wa
Mungu unahubiriwa, na kila mmoja anauingia kwa nguvu. 17 Lakini ni
rahisi zaidi mbingu na dunia kupita, kuliko hata herufi moja ya Sheria
kufutwa. 18 "Yeyote anayemwacha mke wake na kuoa mwingine, anazini;
na yeyote anayemwoa mwanamke aliyepewa talaka, anazini. 19 "Palikuwa
na mtu mmoja tajiri, ambaye alikuwa anavaa mavazi ya bei kubwa sana
ya rangi ya zambarau, na ya kitani safi, na kufanya sherehe kila siku.
20 Kulikuwa pia na maskini mmoja jina lake Lazaro, aliyekuwa amejaa
vidonda na alikuwa analazwa mlangoni pa nyumba ya huyo tajiri. 21 Lazaro
alitamani kula makombo yaliyoanguka kutoka meza ya tajiri; na zaidi ya
hayo, mbwa walikuwa wanakuja na kulamba vidonda vyake! 22 "Ikatokea
kwamba huyo maskini akafa, malaika wakamchukua, wakamweka karibu
na Abrahamu. Na yule tajiri pia akafa, akazikwa. 23 Huyo tajiri, alikuwa na
mateso makali huko kuzimu, akainua macho yake, akamwona Abrahamu
kwa mbali na Lazaro karibu naye. 24 Basi, akaita kwa sauti: Baba Abra-
hamu, nionee huruma; umtume Lazaro angalau achovye ncha ya kidole
chake katika maji, auburudishe ulimi wangu, maana ninateseka mno katika
moto huu. 25 Lakini Abrahamu akamjibu: Kumbuka mwanangu, kwamba
ulipokea mema yako katika maisha, naye Lazaro akapokea mabaya. Sasa
lakini, yeye anatulizwa, nawe unateswa. 26 Licha ya hayo, kati yetu na

ninyi kumewekwa shimo kubwa, ili wanaotaka kuja kwenu kutoka huku
wasiweze, wala wanaotaka kutoka kwenu kuja kwetu wasiweze. 27 Huyo
aliyekuwa tajiri akasema: Basi baba, nakuomba umtume aende nyumbani
kwa baba yangu, 28 maana ninao ndugu watano, ili awaonye wasije wakaja
huku kwenye mateso. 29 Lakini Abrahamu akamwambia: Ndugu zako
wanao Mose na manabii; waache wawasikilize hao. 30 Lakini yeye akasema:
Sivyo baba Abrahamu, ila kama mtu atafufuka kutoka wafu na kuwaendea,
watatubu. 31 Naye Abrahamu akasema: Kama hawawasikilizi Mose na
manabii, hawatajali hata kama mtu angefufuka kutoka wafu.”

17

1 Kisha, Yesu akawaambia wanafunzi wake, “Haiwezekani kabisa kusi-
tokee vikwazo vinavyosababisha dhambi; lakini ole wake mtu yule
atakayevisababisha. 2 Ingekuwa afadhali kwake kufungiwa shingoni jiwe
kubwa la kusagia na kutoswa baharini, kuliko kumkwaza mmoja wa
wadogo hawa. 3 Jihadharini! Kama ndugu yako akikukosea, mwonye;
akitubu, msamehe. 4 Na kama akikukosea mara saba kwa siku, na kila
mara akarudi kwako akisema Nimetubu, lazima umsamehe.” 5 Mitume
wakamwambia Bwana, “Utuongezee imani.” 6 Naye Bwana akajibu,
“Kama imani yenu ingekuwa ndogo hata kama chembe ndogo ya haradali,
mngeweza kuuambia mti huu wa mkuyu: Ng'oka ukajipandikize baharini,
nao ungewatii. 7 “Tuseme mmoja wenu ana mtumishi ambaye anal-
ima shambani au anachunga kondoo. Je, anaporudi kutoka shambani,
atamwambia: Haraka, njoo ule chakula? 8 La! Atamwambia: Nita-
yarishie chakula, ujifunge tayari kunitumikia mpaka nitakapomaliza kula
na kunywa, ndipo nawe ule na unywe. 9 Je utamshukuru huyo mtu-
mishi kwa sababu ametimiza aliyoamriwa? 10 Hali kadhalika na ninyi
mkisha fanya yote mliyoamriwa, semeni: Sisi ni watumishi tusio na faida,
tumetimiza tu yale tuliyotakiwa kufanya.” 11 Yesu akiwa safarini kwenda
Yerusalemu alipitia mipakani mwa Samaria na Galilaya. 12 Alipokuwa
anaingia katika kijiji kimoja, watu kumi wenye ukoma walikutana naye,
wakasimama kwa mbali. 13 Wakapaza sauti wakisema, “Yesu Mwalimu,
tuonee huruma!” 14 Alipowaona akawaambia, “Nendeni mkajionyeshe
kwa makuhani.” Basi, ikawa walipokuwa wanakwenda, wakatakasika.
15 Mmoja wao alipoona kwamba ameponywa alirudi akimtukuza Mungu
kwa sauti kubwa. 16 Akajitupa chini mbele ya miguu ya Yesu huku
akimshukuru. Huyo alikuwa Msamaria. 17 Hapo Yesu akasema, “Je,
si watu kumi walitakaswa? Wale tisa wako wapi? 18 Hakupatikana
mwingine aliyerudi kumtukuza Mungu ila tu huyu mgeni?” 19 Halafu
akamwambia huyo mtu, “Simama, uende zako; imani yako imekuponya.”
20 Wakati mmoja, Mafarisayo walimwuliza Yesu, “Ufalme wa Mungu utakuja
lini?” Naye akawajibu, “Ufalme wa Mungu hauji kwa namna itakayoweza
kuonekana. 21 Wala hakuna atakayeweza kusema, Uko hapa, au Uko pale.
Kwa kweli Ufalme wa Mungu uko kati yenu.” 22 Halafu akawaambia
wanafunzi wake, “Siku zinakuja ambapo mtatamani kuona mojawapo ya
siku za Mwana wa Mtu, lakini hamtaiona. 23 Na watu watawaambieni:
Tazameni yuko hapa; ninyi msitoke wala msiwafuate. 24 Kwa maana kama
vile umeme unavyotokea ghafla na kuangaza anga upande mmoja hadi
mwingine, ndivyo Mwana wa Mtu atakavyokuwa siku yake. 25 Lakini kabla
ya hayo, itambidi ateseke sana na kukataliwa na kizazi hiki. 26 Kama

ilivyokuwa nyakati za Noa, ndivyo itakavyokuwa katika siku za Mwana wa
Mtu. 27 Watu waliendelea kula na kunywa, kuoa na kuolewa mpaka wakati
ule Noa alipoingia katika safina. Gharika ikatokea na kuwaangamiza wote.
28 Itakuwa kama ilivyotokea wakati wa Loti. Watu waliendelea kula na
kunywa, kununua na kuuza, kupanda mbegu na kujenga. 29 Lakini siku ile
Loti alipoondoka Sodoma, moto na kiberiti vikanyesha kama mvua kutoka
mbinguni na kuwaangamiza wote. 30 Ndivyo itakavyokuwa siku ile Mwana
wa Mtu atakapofunuliwa. 31 "Siku hiyo, yeyote atakayekuwa juu ya paa
asishuke nyumbani kuchukua mali yake. Kadhalika, naye atakayekuwa
shambani asirudi nyuma. 32 Kumbukeni yaliyompata mke wa Loti. 33 Yeyote
anayetaka kuiokoa nafsi yake, ataipoteza; na yeyote anayeipoteza, ataiokoa.
34 Nawaambieni, siku ile usiku watu wawili watakuwa wanalala pamoja,
mmoja atachukuliwa na yule mwingine ataachwa. 35 Wanawake wawili
watakuwa wakisaga nafaka pamoja; mmoja atachukuliwa na mwingine
ataachwa." 36 Watu wawili watakuwa shambani; mmoja atachukuliwa
na mwingine ataachwa. 37 Hapo wakamwuliza, "Ni wapi Bwana?" Naye
akawaambia, "Ulipo mzoga, ndipo tai watakapokusanyikia."

18

1 Basi, Yesu aliwasimulia mfano kuonyesha kwamba ni lazima kusali
daima bila kukata tamaa. 2 Alisema: "Katika mji mmoja kulikuwa na
hakimu ambaye hakuwa anamcha Mungu wala kumjali binadamu. 3 Katika
mji huohuo, kulikuwa pia na mama mmoja mjane, ambaye alimwendea
huyo hakimu mara nyingi akimwomba amtetee apate haki yake kutoka
kwa adui yake. 4 Kwa muda mrefu huyo hakimu hakupenda kumtetea
huyo mjane; lakini, mwishowe akajisemea: Ingawa mimi simchi Mungu
wala simjali binadamu, 5 lakini kwa vile huyu mjane ananisumbua, nita-
mtetea; la sivyo ataendelea kufika hapa, na mwisho atanichosha kabisa!"
6 Basi, Bwana akaendelea kusema, "Sikieni jinsi alivyosema huyo hakimu
mbaya. 7 Je, ndio kusema Mungu hatawatetea wale aliowachagua, ambao
wanamlilia mchana na usiku? Je, atakawia kuwasikiliza? 8 Nawaambieni
atawatetea upesi. Hata hivyo, je, kutakuwako na imani duniani wakati
Mwana wa Mtu atakapokuja?" 9 Halafu Yesu aliwaambia pia mfano wa wale
ambao walijiona kuwa wema na kuwadharau wengine. 10 "Watu wawili
walipanda kwenda Hekaluni kusali: mmoja Mfarisayo, na mwingine mtoza
ushuru. 11 Huyo Mfarisayo akasimama, akasali kimoyomoyo: Ee Mungu,
nakushukuru kwa vile mimi si kama watu wengine: walafi, wadanganyifu
au wazinzi. Nakushukuru kwamba mimi si kama huyu mtoza ushuru.
12 Nafunga mara mbili kwa juma, natoa zaka sehemu ya kumi ya pato langu.
13 Lakini yule mtoza ushuru, akiwa amesimama kwa mbali bila hata kuinua
macho yake mbinguni, ila tu akijipiga kifua kwa huzuni, alisema: Ee Mungu,
unionee huruma mimi mwenye dhambi. 14 Nawaambieni, huyu mtoza
ushuru alirudi nyumbani akiwa amesamehewa. Lakini yule mwingine,
sivyo. Kwa maana kila anayejikweza atashushwa, na kila anayejishusha
atakwezwa." 15 Watu walimletea Yesu watoto wadogo ili awawekee mikono
yake. Wanafunzi walipowaona, wakawazuia kwa maneno makali. 16 Lakini
Yesu akawaita kwake akisema: "Waacheni hao watoto waje kwangu, wala
msiwazuie, kwa maana Ufalme wa Mungu ni kwa ajili ya watu kama hawa.
17 Nawaambieni kweli, mtu yeyote asiyeupokea Ufalme wa Mungu kama
mtoto mdogo, hataingia katika Ufalme huo." 18 Kiongozi mmoja, Myahudi,

alimwuliza Yesu, “Mwalimu mwema, nifanye nini ili niweze kuupata uzima
wa milele?” 19 Yesu akamwambia, “Mbona waniita mwema? Hakuna
aliye mwema ila Mungu peke yake. 20 Unazijua amri: Usizini; usiue;
usiibe; usitoe ushahidi wa uongo; waheshimu baba yako na mama yako.”
21 Yeye akasema, “Hayo yote nimeyazingatia tangu ujana wangu.” 22 Yesu
aliposikia hayo akamwambia, “Unatakiwa bado kufanya kitu kimoja: uza
kila ulicho nacho, wagawie maskini, na hivyo utakuwa na hazina yako
mbinguni; halafu njoo unifuate.” 23 Lakini huyo mtu aliposikia hayo,
alihuzunika sana kwa sababu alikuwa tajiri sana. 24 Yesu alipoona aki-
huzunika hivyo, akasema, “Jinsi gani ilivyo vigumu kwa matajiri kuingia
katika Ufalme wa Mungu! 25 Naam, ni rahisi zaidi kwa ngamia kupita katika
tundu la sindano, kuliko tajiri kuingia katika Ufalme wa Mungu.” 26 Wale
watu waliposikia hayo, wakasema, “Nani basi, atakayeokolewa?” 27 Yesu
akajibu, “Yasiyowezekana kwa binadamu, yanawezekana kwa Mungu.”
28 Naye Petro akamwuliza, “Na sisi je? Tumeacha vitu vyote tukakufu-
ata!” 29 Yesu akawaambia, “Kweli nawaambieni, mtu yeyote aliyeacha
nyumba au mke au kaka au wazazi au watoto kwa ajili ya Ufalme wa
Mungu, 30 atapokea mengi zaidi wakati huu wa sasa, na kupokea uzima
wa milele wakati ujao.” 31 Yesu aliwachukua kando wale kumi na wawili,
akawaambia, “Sikilizeni! Tunakwenda Yerusalemu na huko kila kitu kili-
choandikwa na manabii kuhusu Mwana wa Mtu kitakamilishwa. 32 Kwa
maana atakabidhiwa kwa watu wa mataifa nao watamtendea vibaya na
kumtemea mate. 33 Watampiga mijeledi, watamuua; lakini siku ya tatu
atafufuka.” 34 Lakini wao hawakuelewa hata kidogo jambo hilo; walikuwa
wamefichwa maana ya maneno hayo, na hawakutambua yaliyosemwa.
35 Wakati Yesu alipokaribia Yeriko, kulikuwa na mtu mmoja kipofu ameketi
njiani akiomba. 36 Aliposikia umati wa watu ukipita aliuliza, “Kuna nini?”
37 Wakamwambia, “Yesu wa Nazareti anapita.” 38 Naye akapaza sauti
akisema, “Yesu, Mwana wa Daudi, nihurumie!” 39 Wale watu waliotangulia
wakamkemea wakimwambia anyamaze; lakini yeye akazidi kupaza sauti:
“Mwana wa Daudi, nihurumie;” 40 Yesu alisimama, akaamuru wamlete
mbele yake. Yule kipofu alipofika karibu, Yesu akamwuliza, 41 “Unataka
nikufanyie nini?” Naye akamjibu, “Bwana, naomba nipate kuona tena.”
42 Yesu akamwambia, “Ona! Imani yako imekuponya.” 43 Na mara yule
aliyekuwa kipofu akapata kuona, akamfuata Yesu akimtukuza Mungu.
Watu wote walipoona hayo, wakamsifu Mungu.

19

1 Yesu aliingia mjini Yeriko, akawa anapita katika njia za mji huo.
2 Kulikuwa na mtu mmoja mjini, jina lake Zakayo ambaye alikuwa mkuu wa
watoza ushuru tena mtu tajiri. 3 Alitaka kuona Yesu alikuwa nani, lakini kwa
sababu ya umati wa watu, na kwa vile alikuwa mfupi, hakufaulu. 4 Hivyo,
alitangulia mbio, akapanda juu ya mkuyu ili aweze kumwona Yesu, kwa
maana alikuwa apitie hapo. 5 Basi, Yesu alipofika mahali pale, aliangalia
juu akamwambia, “Zakayo, shuka upesi, maana leo ni lazima nishinde
nyumbani mwako.” 6 Zakayo akashuka haraka, akamkaribisha kwa furaha.
7 Watu wote walipoona hayo, wakaanza kunung'unika wakisema, “Amek-
wenda kukaa kwa mtu mwenye dhambi.” 8 Lakini Zakayo akasimama
akamwambia Yesu, “Sikiliza Bwana! Mimi nitawapa maskini nusu ya mali
yangu, na kama nimenyang'anya mtu yeyote kitu, nitamrudishia mara

nne." [9] Yesu akamwambia, "Leo wokovu umefika katika nyumba hii, kwa
vile huyu pia ni wa ukoo wa Abrahamu. [10] Kwa maana Mwana wa Mtu
amekuja kutafuta na kuokoa waliopotea." [11] Wakati watu walipokuwa bado
wanasikiliza hayo, Yesu akawaambia mfano. (Hapo alikuwa anakaribia
Yerusalemu, na watu wale walidhani kwamba muda si muda, Ufalme wa
Mungu ungefika.) [12] Hivyo akawaambia, "Kulikuwa na mtu mmoja wa ukoo
wa kifalme aliyefanya safari kwenda nchi ya mbali ili apokee madaraka
ya ufalme, halafu arudi. [13] Basi, kabla ya kuondoka aliwaita watumishi
wake kumi, akawapa kiasi cha fedha kila mmoja na kumwambia: Fanyeni
nazo biashara mpaka nitakaporudi. [14] Lakini wananchi wenzake walim-
chukia na hivyo wakatuma wajumbe waende wakaseme: Hatumtaki huyu
atutawale. [15] "Huyo mtu mashuhuri alirudi nyumbani baada ya kufanywa
mfalme, na mara akaamuru wale watumishi aliowapa zile fedha waitwe
ili aweze kujua kila mmoja amepata faida gani. [16] Mtumishi wa kwanza
akatokea, akasema: Mheshimiwa, faida iliyopatikana ni mara kumi ya zile
fedha ulizonipa. [17] Naye akamwambia: Vema; wewe ni mtumishi mwema.
Kwa kuwa umekuwa mwaminifu katika jambo dogo, utakuwa na madaraka
juu ya miji kumi! [18] Mtumishi wa pili akaja, akasema: Mheshimiwa, faida
iliyopatikana ni mara tano ya zile fedha ulizonipa. [19] Naye akamwambia
pia: Nawe utakuwa na madaraka juu ya miji mitano. [20] "Mtumishi
mwingine akaja, akasema: Chukua fedha yako; niliificha salama katika
kitambaa, [21] kwa maana niliogopa kwa sababu wewe ni mtu mkali. Wewe
ni mtu ambaye huchukua yasiyo yako, na huchuma ambacho hukupanda.
[22] Naye akamwambia: Nakuhukumu kutokana na msemo wako, ewe mtu-
mishi mbaya! Ulijua kwamba mimi ni mtu mkali, ambaye huchukua
yasiyo yangu na kuchuma nisichopanda. [23] Kwa nini basi, hukuiweka
fedha yangu benki, nami ningeichukua pamoja na faida baada ya kurudi
kwangu? [24] Hapo akawaambia wale waliokuwa pale: Mnyang'anyeni hizo
fedha, mkampe yule aliyepata faida mara kumi. [25] Nao wakamwambia:
Lakini Mheshimiwa, huyo ana faida ya kiasi hicho mara kumi! [26] Naye
akawajibu: Kila aliye na kitu atapewa na kuzidishiwa. Lakini yule asiye na
kitu, hata kile alicho nacho kitachukuliwa. [27] Na sasa, kuhusu hao maadui
wangu ambao hawapendi niwe mfalme wao, waleteni hapa, mkawaue papa
hapa mbele yangu." [28] Yesu alisema hayo, kisha akatangulia mbele yao
kuelekea Yerusalemu. [29] Alipokaribia kufika Bethfage na Bethania, karibu
na mlima wa Mizeituni, aliwatuma wanafunzi wake wawili, [30] akawaambia:
"Nendeni katika kijiji kilicho mbele yenu. Mtakapokuwa mnaingia kijijini,
mtamkuta mwana punda amefungwa ambaye hajatumiwa na mtu. Mfun-
geni, mkamlete hapa. [31] Kama mtu akiwauliza, kwa nini mnamfungua,
mwambieni, Bwana ana haja naye." [32] Basi, wakaenda, wakakuta sawa
kama alivyowaambia. [33] Walipokuwa wanamfungua yule mwana punda,
wenyewe wakawauliza, "Kwa nini mnamfungua mwana punda huyu?"
[34] Nao wakawajibu, "Bwana anamhitaji." [35] Basi, wakampelekea Yesu yule
mwana punda. Kisha wakatandika mavazi yao juu yake wakampandisha
Yesu. [36] Yesu akaendelea na safari, na watu wakatandaza mavazi yao
barabarani. [37] Alipofika karibu na Yerusalemu, katika mteremko wa mlima
wa Mizeituni, umati wote na wanafunzi wake, wakaanza kushangilia na
kumtukuza Mungu kwa sauti kubwa, kwa sababu ya mambo makuu waliy-
oyaona; [38] wakawa wanasema: "Abarikiwe Mfalme ajaye kwa jina la Bwana.

Amani mbinguni, na utukufu juu mbinguni!” 39 Hapo baadhi ya Mafarisayo
waliokuwako katika lile kundi la watu, wakamwambia Yesu, “Mwalimu,
wanyamazishe wanafunzi wako!” 40 Yesu akawajibu, “Nawaambieni, kama
hawa wakinyamaza, hakika hayo mawe yatapaza sauti.” 41 Alipokaribia
zaidi na kuuona ule mji, Yesu aliulilia 42 akisema: “Laiti ungelijua leo hii
yale yaletayo amani! Lakini sasa yamefichika machoni pako. 43 Maana
siku zaja ambapo adui zako watakuzungushia maboma, watakuzingira na
kukusonga pande zote. 44 Watakupondaponda wewe pamoja na watoto
wako ndani ya kuta zako; hawatakuachia hata jiwe moja juu jingine, kwa
sababu hukuutambua wakati Mungu alipokujia kukuokoa.” 45 Kisha, Yesu
aliingia Hekaluni, akaanza kuwafukuzia nje wafanyabiashara 46 akisema,
“Imeandikwa: Nyumba yangu itakuwa nyumba ya sala; lakini ninyi
mmeifanya kuwa pango la wanyang'anyi.” 47 Yesu akawa anafundisha kila
siku Hekaluni. Makuhani wakuu, walimu wa Sheria na viongozi wa watu
walitaka kumwangamiza, 48 lakini hawakuwa na la kufanya, maana watu
wote walikuwa wakimsikiliza kwa makini kabisa.

20

1 Siku moja, Yesu alipokuwa akiwafundisha watu Hekaluni na kuwahu-
biria juu ya Habari Njema, makuhani wakuu na walimu wa Sheria pamoja
na wazee walifika, 2 wakasema, “Tuambie! Unafanya mambo haya kwa
mamlaka gani?” 3 Yesu akawaambia, “Na mimi nitawaulizeni swali:
4 mamlaka ya Yohane ya kubatiza yalitoka kwa Mungu au kwa watu?”
5 Lakini wao wakajadiliana hivi: “Tukisema yalitoka mbinguni, yeye atatu-
uliza: Mbona hamkumsadiki? 6 Na tukisema yalitoka kwa binadamu,
watu wote hapa watatupiga mawe, maana wote wanaamini kwamba
Yohane alikuwa nabii.” 7 Basi, wakamwambia, “Hatujui mamlaka hayo
yalitoka wapi.” 8 Yesu akawaambia, “Hata mimi sitawaambia ninafanya
mambo haya kwa mamlaka gani.” 9 Yesu akaendelea kuwaambia watu
mfano huu: “Mtu mmoja alilima shamba la mizabibu, akalikodisha kwa
wakulima; kisha akasafiri hadi nchi ya mbali, akakaa huko kwa muda
mrefu. 10 Wakati wa mavuno, mtu huyo alimtuma mtumishi wake kwa
wale wakulima, akachukue sehemu ya matunda ya shamba la mizabibu.
Lakini wale wakulima wakampiga mtumishi huyo wakamrudisha mikono
mitupu. 11 Yule bwana akamtuma tena mtumishi mwingine; lakini wao
wakampiga huyo vilevile na kumtendea vibaya, wakamrudisha mikono mi-
tupu. 12 Akamtuma tena wa tatu; huyu naye, baada ya kumwumiza, wakam-
fukuza. 13 Yule mwenye shamba akafikiri: Nitafanya nini? Nitamtuma
mwanangu mpenzi; labda watamjali yeye. 14 Wale wakulima walipomwona
tu, wakasemezana: Huyu ndiye mrithi. Basi, tumwue ili urithi wake uwe
wetu. 15 Basi, wakamtoa nje ya lile shamba la mizabibu, wakamwua.”
Yesu akauliza, “Yule mwenye shamba atawafanya nini hao wakulima?
16 Atakuja kuwaangamiza wakulima hao, na atawapa wakulima wengine
hilo shamba la mizabibu.” Watu waliposikia maneno hayo, walisema:
“Hasha! Yasitukie hata kidogo!” 17 Lakini Yesu akawatazama, akawaam-
bia, “Maandiko haya Matakatifu yana maana gani basi? Jiwe walilokataa
waashi, sasa limekuwa jiwe kuu la msingi! 18 Mtu yeyote akianguka juu
ya jiwe hilo, atavunjika vipandevipande; na likimwangukia mtu yeyote,
litamsaga kabisa.” 19 Walimu wa Sheria na makuhani wakuu walifahamu
kwamba mfano huo ulikuwa unawahusu, na hivyo walitaka kumkamata

palepale, ila tu waliogopa watu. 20 Basi, wakawa wanatafuta wakati wa
kufaa. Wakawahonga watu fulani wajisingizie kuwa wema, wakawa-
tuma wamnase Yesu kwa maswali, na hivyo waweze kumtia nguvuni na
kumpeleka kwa wakuu wa serikali. 21 Hao wapelelezi wakamwambia,
“Mwalimu, tunajua kwamba unasema na kufundisha mambo ya kweli;
tunajua kwamba wewe huna ubaguzi; wewe wafundisha ukweli juu ya njia
ya Mungu. 22 Basi, twambie kama ni halali, au la, kulipa kodi kwa Kaisari!”
23 Yesu alitambua mtego wao, akawaambia, 24 “Nionyesheni sarafu. Je, sura
na chapa ni vya nani?” 25 Nao wakamjibu, “Ni vya Kaisari.” Yesu akawaam-
bia, “Basi, mpeni Kaisari vilivyo vyake Kaisari, na Mungu vilivyo vyake
Mungu.” 26 Hawakufaulu kumnasa kwa neno lolote pale mbele ya watu
na hivyo wakakaa kimya wakilistaajabia jibu lake. 27 Kisha Masadukayo,
ambao husema kwamba wafu hawafufuki, wakamjia Yesu, wakasema:
28 “Mwalimu, Mose alituandikia kwamba kama ndugu ya mtu fulani akifa
na kumwacha mjane wake bila watoto, ni lazima ndugu yake amchukue
huyo mama mjane, amzalie watoto ndugu yake marehemu. 29 Sasa, wakati
mmoja kulikuwa na ndugu saba. Yule wa kwanza alioa na baadaye akafa
bila kuacha mtoto. 30 Yule ndugu wa pili akamwoa yule mjane, naye
pia, akafa; 31 na ndugu wa tatu vilevile. Mambo yakawa yaleyale kwa
wote saba—wote walikufa bila kuacha watoto. 32 Mwishowe akafa pia yule
mwanamke. 33 Je, siku wafu watakapofufuliwa, mwanamke huyo atakuwa
mke wa nani? Alikuwa ameolewa na wote saba.” 34 Yesu akawaambia,
“Watu wa nyakati hizi huoa na kuolewa; 35 lakini wale ambao Mungu
atawawezesha kushiriki ule wakati wa ufufuo, hawataoa wala kuolewa.
36 Ama hakika, hawawezi kufa tena, kwa sababu watakuwa kama malaika,
na ni watoto wa Mungu kwa vile wamefufuliwa katika wafu. 37 Lakini,
kwamba kuna kufufuka kutoka wafu, hata Mose alithibitisha jambo hilo
katika Maandiko Matakatifu. Katika sehemu ya Maandiko Matakatifu juu
ya kile kichaka kilichokuwa kinawaka moto, anamtaja Bwana kama Mungu
wa Abrahamu, Isaka na Yakobo. 38 Basi, yeye si Mungu wa wafu, bali ni
Mungu wa wale walio hai; maana wale aliowaita kwake, wanaishi naye.”
39 Baadhi ya wale walimu wa Sheria wakasema, “Mwalimu, umejibu vema
kabisa.” 40 Walisema hivyo kwa sababu hawakuthubutu kumwuliza tena
maswali mengine. 41 Yesu akawauliza, “Yasemekanaje kwamba Kristo ni
mwana wa Daudi? 42 Maana Daudi mwenyewe anasema katika Zaburi:
Bwana alimwambia Bwana wangu: Keti upande wangu wa kulia 43 mpaka
niwafanye adui zako kama kiti cha kuwekea miguu yako. 44 Ikiwa Daudi
anamwita yeye, Bwana, basi atakuwaje mwanawe?” 45 Yesu aliwaambia
wanafunzi wake mbele ya watu wote, 46 “Jihadharini na walimu wa Sheria
ambao hupenda kupitapita wamevalia kanzu. Hupenda kusalimiwa na
watu kwa heshima masokoni, huketi mahali pa heshima katika masunagogi
na kuchukua nafasi za heshima katika karamu. 47 Huwadhulumu wajane
huku wakisingizia kuwa wema kwa kusali sala ndefu. Hao watapata
hukumu kali zaidi!”

21

1 Yesu alitazama kwa makini, akawaona matajiri walivyokuwa wanatia
sadaka zao katika hazina ya Hekalu, 2 akamwona pia mama mmoja mjane
akitumbukiza humo sarafu mbili ndogo. 3 Basi, akasema, “Nawaambieni
kweli, mama huyu mjane ametia zaidi katika hazina kuliko wote. 4 Kwa

maana, wengine wote wametoa sadaka zao kutokana na ziada ya mali
zao, lakini huyu mama, ingawa ni maskini, ametoa kila kitu alichohitaji
kwa kuishi." 5 Baadhi ya wanafunzi walikuwa wanazungumza juu ya
Hekalu, jinsi lilivyopambwa kwa mawe ya thamani, pamoja na sadaka zili-
zotolewa kwa Mungu. Yesu akasema, 6 "Haya yote mnayoyaona—zitakuja
siku ambapo hakuna hata jiwe moja litakalosalia juu ya lingine; kila kitu
kitaharibiwa." 7 Basi, wakamwuliza, "Mwalimu, mambo hayo yatatokea
lini? Na ni ishara gani zitakazoonyesha kwamba karibu mambo hayo yato-
kee?" 8 Yesu akawajibu, "Jihadharini, msije mkadanganyika. Maana wengi
watatokea na kulitumia jina langu wakisema: Mimi ndiye, na, Wakati ule
umekaribia. Lakini ninyi msiwafuate! 9 Basi, mtakaposikia habari za vita
na misukosuko, msitishike; maana ni lazima hayo yatokee kwanza, lakini
mwisho wa yote, bado." 10 Halafu akaendelea kusema: "Taifa moja litapi-
gana na taifa lingine, na ufalme mmoja utapigana na ufalme mwingine.
11 Kila mahali kutakuwa na mitetemeko mikubwa ya ardhi, kutakuwa na
njaa na tauni. Kutakuwa na vituko vya kutisha na ishara kubwa angani.
12 Lakini kabla ya kutokea hayo yote, watawatieni nguvuni, watawatesa na
kuwapelekeni katika masunagogi na kuwatia gerezani; mtapelekwa mbele
ya wafalme na watawala kwa ajili ya jina langu. 13 Hii itawapeni fursa ya
kushuhudia Habari Njema. 14 Muwe na msimamo huu mioyoni mwenu:
hakuna kufikiria kabla ya wakati juu ya jinsi mtakavyojitetea, 15 kwa
sababu mimi mwenyewe nitawapeni ufasaha wa maneno na hekima, hivyo
kwamba zenu hawataweza kustahimili wala kupinga. 16 Wazazi wenu,
ndugu, jamaa na rafiki zenu watawasaliti ninyi; na baadhi yenu mtauawa.
17 Watu wote watawachukieni kwa sababu ya jina langu. 18 Lakini, hata
unywele mmoja wa vichwa vyenu hautapotea. 19 Kwa uvumilivu wenu,
mtayaokoa maisha yenu. 20 "Mtakapoona mji wa Yerusalemu umezun-
gukwa na majeshi, ndipo mtambue ya kwamba wakati umefika ambapo mji
huo utaharibiwa. 21 Hapo walioko Yudea wakimbilie milimani; wale walio
mjini watoke; na wale walio mashambani wasirudi mjini. 22 Kwa maana
siku hizo ni siku za adhabu, ili yote yaliyoandikwa yatimie. 23 Ole wao
waja wazito na wanyonyeshao siku hizo! Kwa maana kutakuwa na dhiki
kubwa katika nchi, na hasira ya Mungu itawajia watu hawa. 24 Wengine
watauawa kwa upanga, wengine watachukuliwa mateka katika nchi zote;
na mji wa Yerusalemu utakanyagwa na watu wa mataifa mengine, hadi
nyakati zao zitakapotimia. 25 "Kutakuwa na ishara katika jua na mwezi na
nyota. Mataifa duniani yatakuwa na dhiki kwa sababu ya wasiwasi ku-
tokana na mshindo wa mawimbi ya bahari. 26 Watu watazirai kwa sababu
ya uoga, wakitazamia mambo yatakayoupata ulimwengu; kwa maana
nguvu za mbingu zitatikiswa. 27 Halafu, watamwona Mwana wa Mtu akija
katika wingu, mwenye nguvu na utukufu mwingi. 28 Wakati mambo hayo
yatakapoanza kutukia, simameni na kuinua vichwa vyenu juu, kwa maana
ukombozi wenu umekaribia." 29 Kisha akawaambia mfano: "Angalieni
mtini na miti mingine yote. 30 Mnapoona kwamba imeanza kuchipua ma-
jani, mwatambua kwamba wakati wa kiangazi umekaribia. 31 Vivyo hivyo,
mtakapoona mambo hayo yanatendeka, mtatambua kwamba Ufalme wa
Mungu umekaribia. 32 Nawaambieni hakika, kizazi hiki cha sasa hakitapita
kabla ya hayo yote kutendeka. 33 Mbingu na dunia vitapita, lakini maneno
yangu hayatapita. 34 "Muwe macho, mioyo yenu isije ikalemewa na anasa,
ulevi na shughuli za maisha haya. La sivyo, Siku ile itawajieni ghafla.

35 Kwa maana itawajia kama mtego, wote wanaoishi duniani pote. 36 Muwe
waangalifu basi, na salini daima ili muweze kupata nguvu ya kupita salama
katika mambo haya yote yatakayotokea, na kusimama mbele ya Mwana
wa Mtu." 37 Wakati wa mchana, siku hizo, Yesu alikuwa akifundisha watu
Hekaluni; lakini usiku alikuwa akienda katika mlima wa Mizeituni na kukaa
huko. 38 Watu wote walikuwa wanakwenda Hekaluni asubuhi na mapema,
wapate kumsikiliza.

22

1 Sikukuu ya Mikate Isiyotiwa chachu, iitwayo Pasaka, ilikuwa inakaribia.
2 Makuhani wakuu na walimu wa Sheria wakawa wanatafuta njia ya
kumwua Yesu, lakini waliwaogopa watu. 3 Basi, Shetani akamwingia Yuda
aitwae Iskarioti, mmoja wa wale mitume kumi na wawili. 4 Yuda akaenda
akajadiliana na makuhani wakuu na walinzi wa Hekalu kuhusu atakavy-
omsaliti Yesu kwao. 5 Nao wakafurahi na kupatana naye kumlipa fedha.
6 Yuda akakubali, na akawa anatafuta nafasi nzuri ya kumkabidhi kwao
bila umati wa watu kujua. 7 Basi, siku ya Mikate Isiyotiwa chachu ikafika.
Hiyo ndiyo siku ambayo mwana kondoo wa Pasaka huchinjwa. 8 Hivyo
Yesu akawatuma Petro na Yohane, akawaambia, "Nendeni mkatuandalie
karamu ili tupate kula Pasaka." 9 Nao wakamwuliza, "Unataka tuiandae
wapi?" 10 Akawaambia, "Sikilizeni! Mtakapokuwa mnakwenda mjini,
mtakutana na mwanamume anayebeba mtungi wa maji. Mfuateni mpaka
ndani ya nyumba atakayoingia. 11 Mwambieni mwenye nyumba: Mwalimu
anakuuliza, kiko wapi kile chumba ambamo nitakula Pasaka pamoja na
wanafunzi wangu? 12 Naye atawaonyesheni chumba kikubwa ghorofani
ambacho kimepambwa. Andalieni humo." 13 Basi, wakaenda, wakakuta
kila kitu sawa kama Yesu alivyokuwa amewaambia; wakaandaa karamu
ya Pasaka. 14 Saa ilipotimia, Yesu akakaa kula chakula pamoja na mitume
wake. 15 Akawaambia, "Nimetamani sana kula Pasaka hii pamoja nanyi
kabla ya kuteswa kwangu. 16 Maana nawaambieni, sitaila tena hadi hapo
itakapokamilika katika Ufalme wa Mungu." 17 Kisha akatwaa kikombe,
akashukuru akasema, "Pokeeni, mgawanye ninyi kwa ninyi. 18 Kwa maana
nawaambieni, sitakunywa tena divai ya zabibu mpaka Ufalme wa Mungu
utakapokuja." 19 Halafu akatwaa mkate, akashukuru, akaumega, akawapa
akisema, "Huu ni mwili wangu, unaotolewa kwa ajili yenu. Fanyeni hivi
kwa kunikumbuka." 20 Akafanya vivyo hivyo na kikombe, baada ya chakula,
akisema, "Kikombe hiki ni agano jipya linalothibitishwa kwa damu yangu
inayomwagika kwa ajili yenu. 21 "Lakini, tazameni! Yule atakayenisaliti
yuko nami hapa mezani. 22 Kweli Mwana wa Mtu anakwenda kuuawa kama
ilivyopangwa, lakini ole wake mtu anayemsaliti." 23 Hapo wakaanza ku-
ulizana wao kwa wao ni nani kati yao atakayefanya jambo hilo. 24 Kulitokea
ubishi kati ya hao mitume kuhusu nani miongoni mwao anayefikiriwa
kuwa mkuu zaidi kuliko wengine. 25 Yesu akawaambia, "Wafalme wa
mataifa huwatawala watu wao kwa mabavu, nao huitwa wafadhili wa
watu. 26 Lakini isiwe hivyo kati yenu; bali, yule aliye mkuu kati yenu
ni lazima awe mdogo wa wote, na aliye kiongozi lazima awe kama mtu-
mishi. 27 Kwa maana, ni nani aliye mkuu: yule anayeketi mezani kula
chakula, ama yule anayetumikia? Bila shaka ni yule anayeketi mezani
kula chakula! Hata hivyo, mimi niko hapa kati yenu kama mtumishi.
28 "Ninyi ndio mliobaki nami wakati wote wa majaribu yangu; 29 na, kama

vile Baba yangu alivyonikabidhi Ufalme, vivyo hivyo nami nitawakabidhi
ninyi Ufalme. 30 Mtakula na kunywa mezani pangu katika ufalme wangu,
na mtaketi katika viti vya enzi kuyahukumu makabila kumi na mawili ya
Israeli. 31 "Simoni, Simoni! Sikiliza! Shetani alitaka kuwapepeta ninyi
kama mtu anavyopepeta ngano. 32 Lakini mimi nimekuombea ili imani yako
isipungue. Nawe utakaponirudia, watie moyo ndugu zako." 33 Naye Petro
akamjibu, "Bwana, mimi niko tayari kwenda pamoja nawe gerezani, na hata
kufa." 34 Yesu akamjibu, "Nakwambia wewe Petro, kabla jogoo hajawika
leo utakuwa umenikana mara tatu." 35 Kisha, Yesu akawauliza wanafunzi
wake, "Wakati nilipowatuma bila mfuko wa fedha wala mkoba wala viatu,
mlitindikiwa chochote?" Wakajibu, "La." 36 Naye akawaambia, "Lakini sasa,
yule aliye na mfuko wa fedha auchukue; na aliye na mkoba, hali kadhalika.
Na yeyote asiye na upanga, auze koti lake anunue mmoja. 37 Maana
nawaambieni, haya maneno ya Maandiko Matakatifu: Aliwekwa kundi
moja na wahalifu, ni lazima yatimie. Naam, yale yanayonihusu yanafikia
ukamilifu wake." 38 Nao wakasema, "Bwana, tazama; hapa kuna panga
mbili." Naye akasema, "Basi!" 39 Yesu akatoka, na kama ilivyokuwa desturi
yake, akaenda katika mlima wa Mizeituni; wanafunzi wake wakamfuata.
40 Alipofika huko akawaambia, "Salini, msije mkaingia katika kishawishi."
41 Kisha akawaacha, akaenda umbali wa mtu kuweza kutupa jiwe, akapiga
magoti, akasali: 42 "Baba, kama wapenda, ukiondoe kwangu kikombe hiki;
hata hivyo, mapenzi yako yatimizwe, wala siyo yangu." 43 Hapo, malaika
kutoka mbinguni, akamtokea ili kumtia moyo. 44 Akiwa katika uchungu
mkubwa, alisali kwa bidii zaidi; na jasho likamtoka, kama matone ya damu,
likatiririka mpaka chini. 45 Baada ya kusali, aliwarudia wanafunzi wake,
akawakuta wamelala, kwani walikuwa na huzuni. 46 Akawaambia, "Mbona
mnalala? Amkeni msali, msije mkaingia katika kishawishi." 47 Alipokuwa
bado anaongea, kundi la watu likaja likiongozwa na yule aliyeitwa Yuda,
mmoja wa wale mitume kumi na wawili. Yuda akaenda kumsalimu
Yesu kwa kumbusu. 48 Lakini Yesu akamwambia, "Yuda! Je, unamsaliti
Mwana wa Mtu kwa kumbusu?" 49 Wale wanafunzi wake walipoona hayo
wakasema, "Bwana, tutumie panga zetu?" 50 Na mmoja wao akampiga
upanga mtumishi wa Kuhani Mkuu, akamkata sikio lake la kulia. 51 Hapo,
Yesu akasema, "Acha! Hii inatosha." Akaligusa sikio la mtu huyo akaliponya.
52 Kisha Yesu akawaambia makuhani wakuu, wakubwa wa walinzi wa
Hekalu na wazee waliokuja kumkamata: "Je, mmekuja na mapanga na
marungu kunikamata kana kwamba mimi ni mnyang'anyi? 53 Nilipokuwa
pamoja nanyi kila siku Hekaluni hamkunitia nguvuni. Lakini, huu ndio
wakati wenu hasa, ndio wakati wa utawala wa giza." 54 Basi, wakamkamata,
wakamchukua na kwenda naye nyumbani kwa Kuhani Mkuu. Petro akawa
anamfuata nyuma kwa mbali. 55 Moto ulikuwa umewashwa katikati ya ua,
nao wakawa wameketi pamoja Petro akiwa miongoni mwao. 56 Mjakazi
mmoja alipomwona Petro ameketi karibu na moto, akamkodolea macho,
akasema, "Mtu huyu alikuwa pia pamoja na Yesu." 57 Lakini Petro akakana
akisema, "Wee! simjui mimi." 58 Baadaye kidogo, mtu mwingine akamwona
Petro, akasema, "Wewe ni mmoja wao." Lakini Petro akajibu "Bwana
we; si mimi!" 59 Kama saa moja baadaye, mtu mwingine akasisitiza,
"Hakika huyu alikuwa pamoja naye; ametoka Galilaya ati." 60 Lakini
Petro akasema, "Bwana wee; sijui hata unachosema!" Na papo hapo,
akiwa bado anaongea, jogoo akawika. 61 Bwana akageuka na kumtazama

Petro, naye Petro akakumbuka yale aliyokuwa ameambiwa na Bwana:
“Leo kabla jogoo hajawika, utanikana mara tatu.” 62 Hapo akatoka nje,
akalia sana. 63 Wale watu waliokuwa wanamchunga Yesu, walimpiga na
kumdhihaki. 64 Walimfunga kitambaa usoni, wakawa wanamwuliza, “Ni
nani aliyekupiga? Hebu bashiri tuone!” 65 Wakamtolea maneno mengi
ya matusi. 66 Kulipokucha, kikao cha wazee wa watu kilifanyika, am-
bacho kilihudhuriwa na makuhani wakuu na walimu wa Sheria. Yesu
akaletwa mbele ya Baraza hilo. 67 Nao wakamwambia, “Twambie! Je,
wewe ndiwe Kristo?” Lakini Yesu akawaambia, “Hata kama nikiwaambieni,
hamtasadiki; 68 na hata kama nikiwaulizeni swali, hamtanijibu. 69 Lakini
tangu sasa, Mwana wa Mtu atakuwa ameketi upande wa kulia wa Mungu
Mwenyezi.” 70 Hapo wote wakasema, “Ndiyo kusema wewe ni Mwana wa
Mungu?” Naye akasema, “Ninyi mnasema kwamba mimi ndiye.” 71 Nao
wakasema, “Je, tunahitaji ushahidi mwingine? Sisi wenyewe tumesikia
akisema kwa mdomo wake mwenyewe.”

23

1 Kisha, wote kwa jumla, wakasimama, wakampeleka Yesu mbele ya
Pilato. 2 Wakaanza kumshtaki wakisema: “Tulimkuta mtu huyu aki-
wapotosha watu wetu, akipinga kulipa kodi kwa Kaisari na kujiita ati
yeye ni Kristo, Mfalme.” 3 Pilato akamwuliza Yesu, “Wewe ni Mfalme
wa Wayahudi?” Yesu akamjibu, “Wewe umesema.” 4 Pilato akawaam-
bia makuhani wakuu na umati wa watu, “Sioni kosa lolote katika mtu
huyu.” 5 Lakini wao wakasisitiza wakisema: “Anawachochea watu kwa
mafundisho yake katika nchi yote ya Yudea; alianza Galilaya, na sasa
yuko hapa.” 6 Pilato aliposikia hayo, akauliza, “Je, mtu huyu ni mwenyeji
wa Galilaya?” 7 Alipojua kwamba Yesu alikuwa chini ya utawala wa
Herode, akampeleka kwa Herode, ambaye wakati huo alikuwa Yerusalemu.
8 Herode alifurahi sana alipomwona Yesu. Alikuwa amekwisha sikia
habari zake, na hivyo alikuwa anatazamia kwa muda mrefu kumwona
kwa macho yake mwenyewe. Zaidi ya hayo, alikuwa anatumaini kum-
wona Yesu akitenda mwujiza. 9 Basi, akamwuliza maswali mengi kwa
muda mrefu, lakini Yesu hakumjibu neno. 10 Makuhani wakuu na wal-
imu wa Sheria wakajitokeza mbele, wakatoa mashtaka yao kwa nguvu
sana. 11 Basi, herode pamoja na maaskari wake, wakamwaibisha Yesu na
kumfanyia mzaha; kisha wakamvika vazi la kifalme, wakamrudisha kwa
Pilato. 12 Herode na Pilato, ambao hapo awali walikuwa maadui, tangu
siku hiyo wakawa marafiki. 13 Basi, Pilato akaitisha mkutano wa makuhani
wakuu, viongozi na watu, 14 akawaambia, “Mmemleta mtu huyu kwangu
mkisema kwamba alikuwa anawapotosha watu. Sasa sikilizeni! Baada
ya kuchunguza jambo hilo mbele yenu, sikumpata na kosa lolote kuhusu
mashtaka yenu juu yake. 15 Wala si mimi tu, bali hata Herode hakuona
kosa lolote, kwa maana amemrudisha kwangu. Ni dhahiri kwamba mtu
huyu hakufanya chochote kinachostahili adhabu ya kifo. 16 Hivyo, nitaa-
muru apigwe viboko, halafu nitamwachilia.” 17 Kila sikukuu ya Pasaka,
ilimlazimu Pilato kuwafungulia mfungwa mmoja. 18 Lakini wote wakapiga
kelele pamoja: “Mwondoe huyo, utufungulie Baraba!” 19 (Baraba alikuwa
ametiwa ndani kwa kusababisha uasi katika mji na pia kwa sababu ya
kuua.) 20 Pilato alitaka kumwachilia Yesu, hivyo akasema nao tena; 21 lakini
wao wakapiga kelele: “Msulubishe, msulubishe!” 22 Pilato akawaambia

mara ya tatu, “Amefanya kosa gani? Sioni kosa lolote kwake linalomstahili
auawe; kwa hiyo nitampiga viboko, halafu nimwachilie.” 23 Lakini wao
wakazidi kupiga kelele kwa nguvu sana, kwamba Yesu ni lazima asulubiwe.
Mwishowe, sauti zao zikashinda. 24 Basi, Pilato akaamua kwamba matakwa
yao yatimizwe. 25 Akamfungua kutoka gerezani yule waliyemtaka, ambaye
alikuwa ametiwa gerezani kwa sababu ya uasi na kuua; akamtoa Yesu kwao,
wamfanyie walivyotaka. 26 Walipokuwa wakimpeleka, walikutana na mtu
mmoja, aitwaye Simoni wa Kurene, aliyekuwa anatoka shambani. Basi,
walimkamata, wakamtwika ule msalaba auchukue nyuma ya Yesu. 27 Watu,
umati kwa umati, walimfuata; miongoni mwao wakiwemo wanawake
waliokuwa wanaomboleza na kumlilia. 28 Yesu akawageukia, akasema,
“Enyi kina mama wa Yerusalemu! Msinililie mimi, ila lieni kwa ajili yenu
wenyewe na kwa ajili ya watoto wenu. 29 Maana, hakika siku zitakuja
ambapo watasema: Heri yao wale walio tasa, ambao hawakupata kuzaa
wala kunyonyesha watoto! 30 Wakati huo, ndipo watu wataanza kuiambia
milima: Tuangukieni! na vilima, Tufunikeni! 31 Kwa maana, kama
watu wanautendea mti mbichi namna hiyo, itakuwaje kwa mti mkavu?”
32 Waliwachukua pia watu wengine wawili, wahalifu, wauawe pamoja naye.
33 Walipofika mahali paitwapo, “Fuvu la Kichwa,” ndipo wakamsulubisha
Yesu pamoja na wale wahalifu wawili, mmoja upande wake wa kulia na
mwingine upande wake wa kushoto. 34 Yesu akasema, “Baba, uwasamehe
kwa maana hawajui wanalofanya.” Kisha wakagawana mavazi yake kwa
kuyapigia kura. 35 Watu wakawa wamesimama pale wakitazama. Nao
viongozi wakamdhihaki wakisema: “Amewaokoa wengine; sasa na ajiokoe
mwenyewe, kama yeye ndiye Kristo, mteule wa Mungu!” 36 Askari nao
walimdhihaki pia; walimwendea wakampa siki 37 wakisema: “Kama kweli
wewe ni Mfalme wa Wayahudi, jiokoe mwenyewe.” 38 Vilevile maandishi
haya yalikuwa yameandikwa na kuwekwa juu yake: “Huyu ndiye Mfalme
wa Wayahudi.” 39 Mmoja wa wale wahalifu waliotundikwa msalabani,
alimtukana akisema: “Je, si kweli kwamba wewe ndiwe Kristo? Basi, jiokoe
mwenyewe, utuokoe na sisi pia.” 40 Lakini yule mhalifu mwingine akamke-
mea mwenzake akisema: “Wewe humwogopi Mungu hata kidogo? Wewe
umepata adhabu hiyohiyo. 41 Wewe na mimi tunastahili, maana haya ni
malipo ya yale tuliyotenda. Lakini mtu huyu hakufanya chochote kibaya.”
42 Kisha akasema, “Ee Yesu! Unikumbuke wakati utakapoingia katika
ufalme wako.” 43 Yesu akamwambia, “Nakwambia kwa hakika, leo utakuwa
pamoja nami peponi.” 44 Ilikuwa yapata saa sita mchana; jua likaacha
kuangaza, giza likafunika nchi yote mpaka saa tisa, 45 na pazia lililokuwa
limetundikwa Hekaluni likapasuka vipande viwili. 46 Yesu akalia kwa sauti
kubwa: “Baba, naiweka roho yangu mikononi mwako.” Alipokwisha sema
hayo, akakata roho. 47 Hapo, yule jemadari alipoona yaliyotukia akamsifu
Mungu akisema: “Hakika huyu alikuwa mtu mwema.” 48 Watu wale wote
waliokuwa wamekusanyika hapo kwa ajili ya tukio hilo, walipoona hayo
yaliyotukia, walirudi makwao wakijipiga vifua kwa huzuni. 49 Marafiki zake
wote pamoja na wale wanawake walioandamana naye kutoka Galilaya,
walisimama kwa mbali kutazama tukio hilo. 50 Kulikuwa na mtu mmoja
jina lake Yosefu, mwenyeji wa kijiji kimoja cha Wayahudi kiitwacho Ar-
mathaya. Alikuwa mtu mwema anayeheshimika; 51 Alikuwa akitazamia
kuja kwa Ufalme wa Mungu. Ingawa alikuwa mmoja wa Baraza kuu la
Wayahudi, hakuwa amekubaliana nao katika kitendo chao. 52 Basi, yeye

alikwenda kwa Pilato, akaomba apewe mwili wa Yesu. [53] Kisha, akaushusha
mwili huo kutoka msalabani, akauzungushia sanda ya kitani, akauweka
katika kaburi lililokuwa limechongwa kwenye mwamba, ambalo halikuwa
limetumika. [54] Siku hiyo ilikuwa Ijumaa, na maandalio ya siku ya Sabato
yalikuwa yanaanza. [55] Wale wanawake walioandamana na Yesu kutoka
Galilaya walimfuata Yosefu, wakaliona lile kaburi na jinsi mwili wake Yesu
ulivyowekwa [56] Halafu, walirudi nyumbani, wakatayarisha manukato na
marashi kuyapaka mwili wa Yesu. Siku ya Sabato walipumzika kama
ilivyoamriwa na sheria.

24

[1] Jumapili, alfajiri na mapema, wale wanawake walikwenda kaburini
wakichukua yale manukato waliyotayarisha. [2] Walikuta lile jiwe
limeviringishwa mbali na kaburi. [3] Walipoingia ndani, hawakuona mwili
wa Bwana Yesu. [4] Walipokuwa bado wanashangaa juu ya jambo hilo,
mara watu wawili waliovaa mavazi yenye kung'aa sana, wakasimama
karibu nao. [5] Hao wanawake wakaingiwa na hofu, wakainama chini.
Ndipo wale watu wakawaambia, “Kwa nini mnamtafuta aliye hai kati
ya wafu? [6] Hayuko hapa; amefufuka. Kumbukeni aliyowaambieni
alipokuwa kule Galilaya: [7] Ni lazima Mwana wa Mtu atolewe kwa watu
waovu, nao watamsulubisha, na siku ya tatu atafufuka.” [8] Hapo wanawake
wakayakumbuka maneno yake, [9] wakarudi kutoka kaburini, wakawapa
mitume wale kumi na mmoja na wengine habari za mambo hayo yote.
[10] Hao waliotoa habari hizo kwa mitume ni: Maria Magdalene, Yoana na
Maria mama wa Yakobo, pamoja na wanawake wengine walioandamana
nao. [11] Mitume waliyachukua maneno hayo kama yasiyo na msingi,
hivyo hawakuamini. [12] Lakini Petro alitoka, akaenda mbio hadi kaburini.
Alipoinama kuchungulia ndani, akaiona tu ile sanda. Akarudi nyumbani
huku akiwa anashangaa juu ya hayo yaliyotokea. [13] Siku hiyohiyo, wawili
kati ya wafuasi wake Yesu wakawa wanakwenda katika kijiji kimoja
kiitwacho Emau, umbali wa kilomita kumi na moja kutoka Yerusalemu.
[14] Wakawa wanazungumza juu ya hayo yote yaliyotukia. [15] Walipokuwa
wakizungumza na kujadiliana, Yesu mwenyewe akatokea, akatembea
pamoja nao. [16] Walimwona kwa macho, lakini hawakumtambua.
[17] Akawauliza, “Mnazungumza nini huku mnatembea?” Nao wakasimama
kimya, nyuso zao wamezikunja kwa huzuni. [18] Mmoja, aitwaye Kleopa,
akamjibu, “Je, wewe ni mgeni peke yako Yerusalemu ambaye hujui
yaliyotukia huko siku hizi?” [19] Naye akawajibu, “Mambo gani?” Wao
wakamjibu, “Mambo yaliyompata Yesu wa Nazareti. Yeye alikuwa nabii
mwenye uwezo wa kutenda na kufundisha mbele ya Mungu na mbele
ya watu wote. [20] Makuhani na watawala wetu walimtoa ahukumiwe
kufa, wakamsulubisha. [21] Lakini sisi tulitumaini kwamba yeye ndiye
angeikomboa Israeli. Zaidi ya hayo yote, leo ni siku ya tatu tangu
mambo hayo yalipotendeka. [22] Tena, wanawake wengine wa kwetu
wametushtua. Walikwenda kaburini mapema asubuhi, [23] wasiukute
mwili wake. Wakarudi wakasema kwamba walitokewa na malaika
waliowaambia kwamba alikuwa hai. [24] Wengine wetu walikwenda
kaburini wakashuhudia yale waliyosema hao wanawake; ila yeye
hawakumwona.” [25] Kisha Yesu akawaambia, “Mbona mu wapumbavu
kiasi hicho na mioyo yenu ni mizito hivyo kusadiki yote yaliyonenwa na

manabii? 26 Je, haikumpasa Kristo kuteswa, na hivyo aingie katika utukufu
wake?” 27 Akawafafanulia mambo yote yaliyomhusu yeye katika Maandiko
Matakatifu kuanzia Mose hadi manabii wote. 28 Walipokikaribia kile
kijiji walikokuwa wanakwenda, Yesu akafanya kana kwamba anaendelea
na safari; 29 lakini wao wakamsihi wakisema, “Kaa pamoja nasi, maana
kunakuchwa, na usiku unakaribia.” Basi, akaingia kijijini, akakaa
pamoja nao. 30 Alipoketi kula chakula pamoja nao, akachukua mkate,
akaubariki, akaumega, akawapa. 31 Mara macho yao yakafumbuliwa,
wakamtambua; lakini yeye akatoweka kati yao. 32 Basi, wakaambiana, “Je,
mioyo yetu haikuwa inawaka ndani yetu wakati alipokuwa anatufafanulia
Maandiko Matakatifu kule njiani?” 33 Wakaondoka saa ileile, wakarudi
Yerusalemu: wakawakuta wale mitume kumi na mmoja na wale
wengine waliokuwa pamoja nao, wamekusanyika 34 wakisema, “Hakika
Bwana amefufuka, amemtokea Simoni.” 35 Basi, hao wafuasi wawili
wakawajulisha yale yaliyowapata njiani, na jinsi walivyomtambua katika
kumega mkate. 36 Wanafunzi wote wawili walipokuwa wakiwaambia
hayo, Yesu mwenyewe akasimama kati yao, akawaambia “Amani kwenu.”
37 Wakashtuka na kushikwa na hofu wakidhani wameona mzimu. 38 Lakini
yeye akawaambia, “Kwa nini mnafadhaika? Mbona mnakuwa na mashaka
mioyoni mwenu? 39 Angalieni mikono na miguu yangu, ya kwamba ni mimi
mwenyewe. Nipapaseni mkanione, maana mzimu hauna mwili na mifupa
kama mnionavyo.” 40 Baada ya kusema hayo, akawaonyesha mikono na
miguu. 41 Wakiwa bado katika hali ya kutosadiki kwa sababu ya furaha
yao, na wakiwa wanastaajabu, akawauliza, “Mnacho chakula chochote
hapa?” 42 Wakampa kipande cha samaki wa kuokwa. 43 Akakichukua,
akala, wote wakimwona. 44 Halafu akawaambia, “Hii ndiyo maana ya
maneno niliyowaambia nilipokuwa pamoja nanyi: kwamba ilikuwa lazima
kukamilisha yote yaliyoandikwa juu yangu katika Sheria ya Mose na katika
vitabu vya manabii na katika kitabu cha Zaburi.” 45 Kisha, akaziangazia
akili zao ili wapate kuelewa Maandiko Matakatifu. 46 Akawaambia, “Ndivyo
ilivyoandikwa, kwamba Kristo atateswa na siku ya tatu atafufuka kutoka
wafu, 47 na kwamba ni lazima, kwa jina lake, mataifa yote kuanzia na
Yerusalemu yahubiriwe juu ya kutubu na kusamehewa dhambi. 48 Ninyi
ni mashahidi wa mambo hayo. 49 Nami mwenyewe nitawapelekeeni
yule ambaye Baba aliahidi kumtuma, lakini ngojeni huku mjini mpaka
mtakapopewa ile nguvu itokayo juu.” 50 Kisha akawaongoza nje ya mji
hadi Bethania, akainua mikono yake juu, akawabariki. 51 Alipokuwa
anawabariki, akawaacha; akachukuliwa mbinguni. 52 Wao wakamwabudu,
wakarudi Yerusalemu wakiwa na furaha kubwa: 53 wakakaa muda wote
Hekaluni wakimsifu Mungu.

INJILI KAMA ALIVYOIANDIKA YOHANA MTAKATIFU

1 Hapo Mwanzo, Neno alikuwako; naye alikuwa na Mungu, naye alikuwa
Mungu. 2 Tangu mwanzo Neno alikuwa na Mungu. 3 Kwa njia yake vitu
vyote viliumbwa; hakuna hata kiumbe kimoja kilichoumbwa pasipo yeye.
4 Yeye alikuwa chanzo cha uhai na uhai huo ulikuwa mwanga wa watu. 5 Na
mwanga huo huangaza gizani, nalo giza halikuweza kuushinda. 6 Mungu
alimtuma mtu mmoja jina lake Yohane, 7 ambaye alikuja kuwaambia watu
juu ya huo mwanga. Alikuja ili kwa ujumbe wake watu wote wapate
kuamini. 8 Yeye hakuwa huo mwanga, ila alikuja tu kuwaambia watu juu ya
huo mwanga. 9 Huu ndio mwanga halisi, mwanga unaokuja ulimwenguni,
na kuwaangazia watu wote. 10 Basi, Neno alikuwako ulimwenguni; na
kwa njia yake ulimwengu uliumbwa, lakini ulimwengu haukumtambua.
11 Alikuja katika nchi yake mwenyewe, nao walio wake hawakumpokea.
12 Lakini wale wote waliompokea na kumwamini, hao aliwapa uwezo wa
kuwa watoto wa Mungu. 13 Hawa wamekuwa watoto wa Mungu si kwa
uwezo wa kibinadamu, wala kwa nguvu za kimwili, wala kwa mapenzi
ya mtu, bali Mungu mwenyewe ndiye baba yao. 14 Naye Neno akawa
mwanadamu, akakaa kwetu. Nasi tumeuona utukufu wake, utukufu wake
yeye aliye Mwana wa pekee wa Baba; amejaa neema na ukweli. 15 Yohane
aliwaambia watu habari zake, akasema kwa sauti, “Huyu ndiye niliyemtaja
wakati niliposema: Anakuja mtu mmoja baada yangu ambaye ni mkuu
kuliko mimi, maana alikuwako kabla mimi sijazaliwa.” 16 Kutokana na
ukamilifu wake sisi tumepokea neema mfululizo. 17 Maana Mungu alitoa
Sheria kwa njia ya Mose, lakini neema na kweli vimekuja kwa njia ya Kristo.
18 Hakuna mtu aliyemwona Mungu wakati wowote ule. Mwana wa pekee
aliye sawa na Mungu ambaye ameungana na Baba, ndiye aliyetujulisha
habari za Mungu. 19 Huu ndio ushahidi Yohane alioutoa wakati viongozi
wa Wayahudi kule Yerusalemu walipowatuma makuhani wa Walawi kwake
wamwulize: “Wewe u nani?” 20 Yohane hakukataa kujibu swali hilo,
bali alisema waziwazi, “Mimi siye Kristo.” 21 Hapo wakamwuliza, “Basi,
wewe ni nani? Je, wewe ni Eliya?” Yohane akajibu, “La, mimi siye.”
Wakamwuliza, “Je, wewe ni yule nabii?” Yohane akawajibu, “La!” 22 Nao
wakamwuliza, “Basi, wewe ni nani? Wasema nini juu yako mwenyewe?
Tuambie, ili tuwapelekee jibu wale waliotutuma.” 23 Yohane akawajibu,
“Mimi ndiye yule ambaye nabii Isaya alisema habari zake: Sauti ya mtu
imesikika jangwani: Nyoosheni njia ya Bwana.” 24 Hao watu walikuwa
wametumwa na Mafarisayo. 25 Basi, wakamwuliza Yohane, “Kama wewe si
Kristo, wala Eliya, wala yule nabii, mbona wabatiza?” 26 Yohane akawajibu,
“Mimi nabatiza kwa maji, lakini yuko mmoja kati yenu, msiyemjua bado.
27 Huyo anakuja baada yangu, lakini mimi sistahili hata kumfungua kamba
za viatu vyake.” 28 Mambo haya yalifanyika huko Bethania, ng'ambo ya
mto Yordani ambako Yohane alikuwa anabatiza. 29 Kesho yake, Yohane
alimwona Yesu akimjia, akasema, “Huyu ndiye Mwana-kondoo wa Mungu
aondoaye dhambi ya ulimwengu! 30 Huyu ndiye niliyesema juu yake:
Baada yangu anakuja mtu mmoja aliye mkuu zaidi kuliko mimi, maana
alikuwako kabla mimi sijazaliwa! 31 Mimi mwenyewe sikumfahamu, lakini

nimekuja kubatiza kwa maji ili watu wa Israeli wapate kumjua.” 32 Huu ndio
ushahidi Yohane alioutoa: “Nilimwona Roho akishuka kama njiwa kutoka
mbinguni na kutua juu yake. 33 Mimi sikumjua, lakini yule aliyenituma
nikabatize watu kwa maji alikuwa ameniambia: Mtu yule utakayemwona
Roho akimshukia kutoka mbinguni na kukaa juu yake, huyo ndiye anayeba-
tiza kwa Roho Mtakatifu. 34 Mimi nimeona na ninawaambieni kwamba
huyu ndiye Mwana wa Mungu.” 35 Kesho yake, Yohane alikuwa tena
mahali hapo pamoja na wanafunzi wake wawili. 36 Alipomwona Yesu
akipita akasema, “Tazameni! Huyu ndiye Mwana-kondoo wa Mungu.”
37 Hao wanafunzi walimsikia Yohane akisema maneno hayo, wakamfuata
Yesu. 38 Basi, Yesu aligeuka, na alipowaona hao wanafunzi wanamfuata,
akawauliza, “Mnatafuta nini?” Nao wakamjibu, “Rabi (yaani Mwalimu),
unakaa wapi?” 39 Yesu akawaambia, “Njoni, nanyi mtaona.” Hao wanafunzi
wakamfuata, wakaona mahali alipokuwa anakaa, wakashinda naye siku
hiyo. Ilikuwa yapata saa kumi jioni. 40 Andrea, nduguye Simoni Petro,
alikuwa mmoja wa hao wawili waliokuwa wamemsikia Yohane akisema
hivyo, wakamfuata Yesu. 41 Andrea alimkuta kwanza Simoni, ndugu
yake, akamwambia, “Tumemwona Masiha” (maana yake Kristo). 42 Kisha
akampeleka Simoni kwa Yesu. Naye Yesu akamtazama Simoni akasema,
“Wewe ni Simoni mwana wa Yohane. Sasa utaitwa Kefa.” (maana yake
ni Petro, yaani, “Mwamba.”) 43 Kesho yake Yesu aliamua kwenda Galilaya.
Basi, akamkuta Filipo, akamwambia, “Nifuate.” 44 Filipo alikuwa mwenyeji
wa Bethsaida, mji wa akina Andrea na Petro. 45 Naye Filipo akamkuta
Nathanieli, akamwambia, “Tumemwona yule ambaye Mose aliandika juu
yake katika kitabu cha Sheria, na ambaye manabii waliandika habari
zake, yaani Yesu Mwana wa Yosefu, kutoka Nazareti.” 46 Naye Nathanieli
akamwuliza Filipo, “Je, kitu chema chaweza kutoka Nazareti?” Filipo
akamwambia, “Njoo uone.” 47 Yesu alipomwona Nathanieli akimjia alisema
juu yake, “Tazameni! Huyo ni Mwisraeli halisi: hamna hila ndani yake.”
48 Naye Nathanieli akamwuliza, “Umepataje kunijua?” Yesu akamwambia,
“Ulipokuwa chini ya mtini hata kabla Filipo hajakuita, nilikuona.” 49 Hapo
Nathanieli akamwambia, “Mwalimu, wewe ni Mwana wa Mungu. Wewe
ni Mfalme wa Israeli!” 50 Yesu akamwambia, “Je, umeamini kwa kuwa
nimekwambia kwamba nilikuona chini ya mtini? Utaona makubwa zaidi
kuliko haya.” 51 Yesu akaendelea kusema, “Nawaambieni kweli, mtaona
mbingu zinafunguka na malaika wa Mungu wakipanda na kushuka juu ya
Mwana wa Mtu.”

2

1 Siku ya tatu kulikuwa na arusi mjini Kana, mkoani Galilaya. Mama
yake Yesu alikuwapo, 2 naye Yesu alikuwa amealikwa arusini pamoja na
wanafunzi wake. 3 Divai ilipokwisha, mama yake akamwambia, “Hawana
divai!” 4 Yesu akamjibu, “Mama, usiniambie la kufanya. Saa yangu bado.”
5 Hapo mama yake akawaambia watumishi, “Lolote atakalowaambieni,
fanyeni.” 6 Hapo palikuwa na mitungi sita ya mawe, ambayo kila mmoja
uliweza kuchukua kiasi cha madebe mawili au matatu. Ilikuwa imewekwa
hapo kufuatana na desturi ya Kiyahudi ya kutawadha. 7 Yesu akawaam-
bia, “Ijazeni mitungi hiyo maji.” Nao wakaijaza mpaka juu. 8 Kisha
akawaambia, “Sasa choteni mkampelekee mkuu wa karamu.” 9 Mkuu wa
karamu alipoonja hayo maji, kumbe yalikuwa yamegeuka kuwa divai. Yeye
hakujua ilikotoka, (lakini wale watumishi waliochota maji walijua). Mkuu

wa karamu akamwita bwana arusi, 10 akamwambia, “Kila mtu huandaa
divai nzuri kwanza hata wakisha tosheka huandaa ile hafifu. Lakini wewe
umeiweka divai nzuri mpaka sasa!” 11 Yesu alifanya ishara hii ya kwanza
huko Kana, Galilaya, akaonyesha utukufu wake; nao wanafunzi wake
wakamwamini. 12 Baada ya hayo, Yesu alishuka pamoja na mama yake,
ndugu zake na wanafunzi wake, wakaenda Kafarnaumu ambako walikaa
kwa siku chache. 13 Sikukuu ya Wayahudi ya Pasaka ilikuwa imekaribia;
hivyo Yesu akaenda Yerusalemu. 14 Hekaluni aliwakuta watu wakiuza
ng'ombe, kondoo na njiwa, na wavunja fedha walikuwa wamekaa kwenye
meza zao. 15 Akatengeneza mjeledi wa kamba, akawafukuza wote nje ya
Hekalu pamoja na kondoo na ng'ombe wao, akazimwaga sarafu za wenye
kuvunja fedha na kupindua meza zao. 16 Akawaambia wale waliokuwa
wanauza njiwa, “Ondoeni vitu hivi hapa. Msiifanye nyumba ya Baba yangu
kuwa soko!” 17 Wanafunzi wake wakakumbuka kwamba Maandiko yasema:
“Upendo wangu kwa nyumba yako waniua.” 18 Baadhi ya Wayahudi
wakamwuliza Yesu, “Utafanya muujiza gani kuonyesha kwamba unayo
haki kufanya mambo haya?” 19 Yesu akawaambia, “Vunjeni Hekalu hili,
nami nitalijenga kwa siku tatu.” 20 Hapo Wayahudi wakasema, “Hekalu hili
lilijengwa kwa muda wa miaka arobaini na sita. Je, wewe utalijenga kwa
siku tatu?” 21 Lakini Yesu alikuwa anaongea juu ya Hekalu ambalo ni mwili
wake. 22 Basi, alipofufuliwa kutoka wafu, wanafunzi wake walikumbuka
kwamba alikuwa amesema hayo, wakaamini Maandiko Matakatifu na yale
maneno aliyokuwa akisema Yesu. 23 Yesu alipokuwa Yerusalemu kwa
sikukuu ya Pasaka, watu wengi walimwamini walipoona ishara alizozi-
fanya. 24 Lakini Yesu hakuwa na imani nao kwa sababu aliwajua wote.
25 Hakuhitaji kuambiwa chochote juu ya watu, maana aliyajua barabara
mambo yote yaliyomo mioyoni mwao.

3

1 Kulikuwa na kiongozi mmoja Myahudi, wa kikundi cha Mafarisayo,
jina lake Nikodemo. 2 Siku moja alimwendea Yesu usiku, akamwambia,
“Rabi, tunajua kwamba wewe ni mwalimu uliyetumwa na Mungu, maana
hakuna mtu awezaye kufanya ishara unazozifanya Mungu asipokuwa
pamoja naye.” 3 Yesu akamwambia, “Kweli nakwambia, mtu asipozaliwa
upya hataweza kuuona ufalme wa Mungu.” 4 Nikodemo akamwuliza, “Mtu
mzima awezaje kuzaliwa tena? Hawezi kuingia tumboni mwa mama yake
na kuzaliwa mara ya pili!” 5 Yesu akamjibu, “Kweli nakwambia, mtu
asipozaliwa kwa maji na Roho, hawezi kamwe kuingia katika ufalme wa
Mungu. 6 Mtu huzaliwa kimwili kwa baba na mama, lakini huzaliwa kiroho
kwa Roho. 7 Usistaajabu kwamba nimekwambia kuwa ni lazima kuzaliwa
upya. 8 Upepo huvuma kuelekea upendako; waisikia sauti yake, lakini
hujui unakotoka wala unakokwenda. Ndivyo ilivyo kwa mtu aliyezaliwa
kwa Roho.” 9 Nikodemo akamwuliza, “Mambo haya yanawezekanaje?”
10 Yesu akamjibu, “Je, wewe ni mwalimu katika Israel na huyajui mambo
haya? 11 Kweli nakwambia, sisi twasema tunayoyajua na kushuhudia
tuliyoyaona, lakini ninyi hamkubali ujumbe wetu. 12 Ikiwa nimewaambieni
mambo ya kidunia nanyi hamniamini, mtawezaje kuamini nikiwaambieni
mambo ya mbinguni? 13 Hakuna mtu aliyepata kwenda juu mbinguni
isipokuwa Mwana wa Mtu ambaye ameshuka kutoka mbinguni. 14 “Kama
vile Mose alivyomwinua juu nyoka wa shaba kule jangwani, naye Mwana

wa Mtu atainuliwa juu vivyo hivyo, 15 ili kila anayemwamini awe na uzima
wa milele. 16 Maana Mungu aliupenda ulimwengu hivi hata akamtoa
Mwana wake wa pekee, ili kila amwaminiye asipotee, bali awe na uz-
ima wa milele. 17 Maana Mungu hakumtuma Mwanae ulimwenguni ili
auhukumu ulimwengu, bali aukomboe ulimwengu. 18 "Anayemwamini
Mwana hahukumiwi; asiyemwamini amekwisha hukumiwa kwa sababu
hakumwamini Mwana wa pekee wa Mungu. 19 Na hukumu yenyewe ndiyo
hii: Mwanga umekuja ulimwenguni lakini watu wakapenda giza kuliko
mwanga, kwani matendo yao ni maovu. 20 Kila mtu atendaye maovu
anauchukia mwanga, wala haji kwenye mwanga, maana hapendi matendo
yake maovu yamulikwe. 21 Lakini mwenye kuuzingatia ukweli huja kwenye
mwanga, ili matendo yake yaonekane yametendwa kwa kumtii Mungu."
22 Baada ya hayo, Yesu alifika mkoani Yudea pamoja na wanafunzi wake.
Alikaa huko pamoja nao kwa muda, akibatiza watu. 23 Yohane pia alikuwa
akibatiza watu huko Ainoni, karibu na Salemu, maana huko kulikuwa
na maji mengi. Watu walimwendea, naye akawabatiza. 24 (Wakati huo
Yohane alikuwa bado hajafungwa gerezani.) 25 Ubishi ulitokea kati ya
baadhi ya wanafunzi wa Yohane na Myahudi mmoja kuhusu desturi za
kutawadha. 26 Basi, wanafunzi hao wakamwendea Yohane na kumwambia,
"Mwalimu, yule mtu aliyekuwa pamoja nawe ng'ambo ya Yordani na am-
baye wewe ulimshuhudia, sasa naye anabatiza, na watu wote wanamwen-
dea." 27 Yohane akawaambia, "Mtu hawezi kuwa na kitu asipopewa na
Mungu. 28 Nanyi wenyewe mwaweza kushuhudia kuwa nilisema: Mimi siye
Kristo, lakini nimetumwa ili nimtangulie! 29 Bibiarusi ni wake bwanaarusi,
lakini rafiki yake bwana arusi, anayesimama na kusikiliza, hufurahi sana
anapomsikia bwana arusi akisema. Ndivyo furaha yangu ilivyokamilishwa.
30 Ni lazima yeye azidi kuwa maarufu, na mimi nipungue. 31 "Anayekuja
kutoka juu ni mkuu kuliko wote; atokaye duniani ni wa dunia, na huongea
mambo ya kidunia. Lakini anayekuja kutoka mbinguni ni mkuu kuliko
wote. 32 Yeye husema yale aliyoyaona na kuyasikia, lakini hakuna mtu
anayekubali ujumbe wake. 33 Lakini mtu yeyote anayekubali ujumbe
wake anathibitisha kwamba Mungu ni kweli. 34 Yule aliyetumwa na
Mungu husema maneno ya Mungu, maana Mungu humjalia mtu huyo
Roho wake bila kipimo. 35 Baba anampenda Mwana na amemkabidhi vitu
vyote. 36 Anayemwamini Mwana anao uzima wa milele; asiyemtii Mwana
hatakuwa na uzima wa milele, bali ghadhabu ya Mungu hubaki juu yake."

4

1 Mafarisayo walisikia kwamba Yesu alikuwa anabatiza na kuwapata
wanafunzi wengi kuliko Yohane. 2 (Lakini ukweli ni kwamba Yesu hakuwa
anabatiza ila wanafunzi wake.) 3 Basi, Yesu aliposikia hayo, alitoka Yudea
akarudi Galilaya; 4 na katika safari hiyo ilimbidi apitie Samaria. 5 Basi,
akafika Sukari, mji mmoja wa Samaria, karibu na shamba ambalo Yakobo
alikuwa amempa mwanawe, Yosefu. 6 Mahali hapo palikuwa na kisima
cha Yakobo, naye Yesu, kutokana na uchovu wa safari, akaketi kando
ya kisima. Ilikuwa yapata saa sita mchana. 7 Basi, mwanamke mmoja
Msamaria akafika kuteka maji. Yesu akamwambia, "Nipatie maji ninywe."
8 (Wakati huo wanafunzi wake walikuwa wamekwenda mjini kununua
chakula.) 9 Lakini huyo mwanamke akamwambia, "Wewe ni Myahudi;
mimi ni mwanamke Msamaria! Unawezaje kuniomba maji?" (Wayahudi

hawakuwa na ushirikiano na Wasamaria katika matumizi ya vitu.) [10] Yesu
akamjibu, “Kama tu ungalijua zawadi ya Mungu na ni nani anayekwambia:
Nipatie maji ninywe, ungalikwisha mwomba, naye angekupa maji yaliyo
hai.” [11] Huyo mama akasema, “Mheshimiwa, wewe huna chombo cha
kutekea maji, nacho kisima ni kirefu; utapata wapi maji yaliyo hai? [12] Au,
labda wewe wajifanya mkuu kuliko babu yetu Yakobo? Yeye alitupa sisi
kisima hiki; na yeye mwenyewe, watoto wake na mifugo yake walikunywa
maji ya kisima hiki.” [13] Yesu akamjibu, “Kila anayekunywa maji haya ataona
kiu tena. [14] Lakini atakayekunywa maji nitakayompa mimi, hataona kiu
milele. Maji nitakayompa yatakuwa ndani yake chemchemi ya maji ya
uzima na kumpatia uzima wa milele.” [15] Huyo mwanamke akamwambia,
“Mheshimiwa, nipe maji hayo ili nisione kiu tena; nisije tena mpaka hapa
kuteka maji.” [16] Yesu akamwambia, “Nenda ukamwite mumeo uje naye
hapa.” [17] Huyo mwanamke akamwambia, “Mimi sina mume.” Yesu
akamwambia, “Umesema kweli, kwamba huna mume. [18] Maana umekuwa
na waume watano, na huyo unayeishi naye sasa si mume wako. Hapo ume-
sema kweli.” [19] Huyo Mwanamke akamwambia, “Mheshimiwa, naona ya
kuwa wewe u nabii. [20] Babu zetu waliabudu juu ya mlima huu, lakini ninyi
mwasema kwamba mahali pa kumwabudu Mungu ni kule Yerusalemu.”
[21] Yesu akamwambia, “Niamini; wakati unakuja ambapo hamtamwabudu
Baba juu ya mlima huu, wala kule Yerusalemu. [22] Ninyi Wasamaria
mnamwabudu yule msiyemjua, lakini sisi tunamjua huyo tunayemwabudu,
kwa maana wokovu unatoka kwa Wayahudi. [23] Lakini wakati unakuja, tena
umekwisha fika, ambapo wanaoabudu kweli, watamwabudu Baba kwa
nguvu ya Roho; watu wanaomwabudu hivyo ndio Baba anaotaka. [24] Mungu
ni Roho, na watu wataweza tu kumwabudu kweli kwa nguvu ya Roho wake.”
[25] Huyo mama akamwambia, “Najua kwamba Masiha, aitwaye Kristo,
anakuja. Atakapokuja atatujulisha kila kitu.” [26] Yesu akamwambia, “Mimi
ninayesema nawe, ndiye.” [27] Hapo wanafunzi wake wakarudi, wakastaa-
jabu sana kuona anaongea na mwanamke. Lakini hakuna mtu aliyesema:
“Unataka nini?” au, “Kwa nini unaongea na mwanamke?” [28] Huyo mama
akauacha mtungi wake pale, akaenda mjini na kuwaambia watu, [29] “Njoni
mkamwone mtu aliyeniambia mambo yote niliyotenda! Je, yawezekana
kuwa yeye ndiye Kristo?” [30] Watu wakatoka mjini, wakamwendea Yesu.
[31] Wakati huohuo wanafunzi wake walikuwa wanamsihi Yesu: “Mwalimu,
ule chakula.” [32] Lakini Yesu akawaambia, “Mimi ninacho chakula msichok-
ijua ninyi.” [33] Wanafunzi wake wakaulizana, “Je, kuna mtu aliyemletea
chakula?” [34] Yesu akawaambia, “Chakula changu ni kufanya anachotaka
yule aliyenituma na kuitimiza kazi yake. [35] Ninyi mwasema: Bado miezi
minne tu, na wakati wa mavuno utafika! Lakini mimi nawaambieni,
yatazameni mashamba; mazao yako tayari kuvunwa. [36] Mvunaji anapata
mshahara wake, na anakusanya mavuno kwa ajili ya uzima wa milele;
hivyo mpandaji na mvunaji watafurahi pamoja. [37] Kwa sababu hiyo msemo
huu ni kweli: Mmoja hupanda na mwingine huvuna. [38] Mimi nimewatuma
mkavune mavuno ambayo hamkuyatolea jasho, wengine walifanya kazi,
lakini ninyi mnafaidika kutokana na jasho lao.” [39] Wasamaria wengi wa
kijiji kile waliamini kwa sababu ya maneno aliyosema huyo mama: “Ameni-
ambia mambo yote niliyofanya.” [40] Wasamaria walimwendea Yesu wakam-
womba akae nao; naye akakaa hapo siku mbili. [41] Watu wengi zaidi wal-
imwamini kwa sababu ya ujumbe wake. [42] Wakamwambia yule mama, “Sisi

hatuamini tu kwa sababu ya maneno yako; sisi wenyewe tumesikia, na tu-
najua kwamba huyu ndiye kweli Mwokozi wa ulimwengu." 43 Baada ya siku
mbili Yesu aliondoka hapo, akaenda Galilaya. 44 Maana Yesu mwenyewe
alisema waziwazi kwamba, "Nabii hapati heshima katika nchi yake." 45 Basi,
alipofika Galilaya, Wagalilaya wengi walimkaribisha. Maana nao pia wa-
likuwa kwenye sikukuu ya Pasaka, wakayaona mambo yote Yesu aliyotenda
huko Yerusalemu wakati wa sikukuu hiyo. 46 Yesu alifika tena huko mjini
Kana, mkoani Galilaya, mahali alipogeuza maji kuwa divai. Kulikuwa na
ofisa mmoja aliyekuwa na mtoto mgonjwa huko Kafarnaumu. 47 Basi, huyo
ofisa aliposikia kuwa Yesu alikuwa ametoka Yudea na kufika Galilaya, al-
imwendea akamwomba aende kumponya mtoto wake aliyekuwa mgonjwa
mahututi. 48 Yesu akamwambia, "Msipoona ishara na maajabu ham-
taamini!" 49 Huyo ofisa akamwambia, "Mheshimiwa, tafadhali twende
kabla mwanangu hajafa." 50 Yesu akamwambia, "Nenda tu, mwanao yu
mzima." Huyo mtu akaamini maneno ya Yesu, akaenda zake. 51 Alipokuwa
bado njiani, watumishi wake walikutana naye, wakamwambia kwamba
mwanawe alikuwa mzima. 52 Naye akawauliza saa mtoto alipopata nafuu;
nao wakamwambia, "Jana saa saba mchana, homa ilimwacha." 53 Huyo
baba akakumbuka kwamba ilikuwa ni saa ileile ambapo Yesu alimwambia:
"Mwanao yu mzima." Basi, yeye akaamini pamoja na jamaa yake yote. 54 Hii
ilikuwa ishara ya pili aliyoifanya Yesu alipokuwa anatoka Yudea kwenda
Galilaya.

5

1 Baada ya hayo kulikuwa na sikukuu ya Wayahudi, naye Yesu akaenda
Yerusalemu. 2 Huko Yerusalemu, karibu na mlango uitwao Mlango wa
Kondoo, kulikuwa na bwawa la maji liitwalo kwa Kiebrania Bethzatha,
ambalo lilikuwa na baraza tano zenye matao. 3 Humo barazani mlikuwa
na wagonjwa wengi wamekaa: vipofu, viwete na waliopooza. Walikuwa
wakingojea maji yatibuliwe, 4 maana mara kwa mara malaika alishuka ma-
jini nyakati fulani na kuyatibua. Mtu yeyote aliyekuwa wa kwanza kuingia
majini baada ya maji kutibuliwa, alipona ugonjwa wowote aliokuwa nao.
5 Basi, hapo palikuwa na mtu mmoja aliyekuwa mgonjwa kwa muda wa
miaka thelathini na minane. 6 Naye alipomwona huyo mtu amelala hapo,
akatambua kwamba alikuwa amekaa hapo kwa muda mrefu, akamwuliza,
"Je, wataka kupona?" 7 Naye akajibu, "Mheshimiwa, mimi sina mtu wa
kunipeleka majini wakati yanapotibuliwa. Kila nikijaribu kuingia, mtu
mwingine hunitangulia." 8 Yesu akamwambia, "Inuka, chukua mkeka wako
utembee." 9 Mara huyo mtu akapona, akachukua mkeka wake, akatembea.
Jambo hili lilifanyika siku ya Sabato. 10 Kwa hiyo baadhi ya Wayahudi
wakamwambia huyo mtu aliyeponywa, "Leo ni Sabato, si halali kubeba
mkeka wako." 11 Lakini yeye akawaambia, "Yule mtu aliyeniponya ndiye
aliyeniambia: Chukua mkeka wako, tembea." 12 Nao wakamwuliza, "Huyo
mtu aliyekwambia: Chukua mkeka wako, tembea, ni nani?" 13 Lakini yeye
hakumjua huyo mtu aliyemponya, maana Yesu alikuwa amekwisha ondoka
mahali hapo, kwani palikuwa na umati mkubwa wa watu. 14 Basi, baadaye
Yesu alimkuta huyo aliyeponywa Hekaluni, akamwambia, "Sasa umepona;
usitende dhambi tena, usije ukapatwa na jambo baya zaidi." 15 Huyo
mtu akaenda, akawaambia viongozi wa Wayahudi kwamba Yesu ndiye
aliyemponya. 16 Kwa vile Yesu alifanya jambo hilo siku ya Sabato, Wayahudi

walianza kumdhulumu. [17] Basi, Yesu akawaambia, “Baba yangu anafanya
kazi daima, nami pia nafanya kazi.” [18] Kwa sababu ya maneno haya,
viongozi wa Wayahudi walizidi kutafuta njia ya kumwua Yesu: si kwa kuwa
aliivunja Sheria ya Sabato tu, bali pia kwa kuwa alisema kwamba Mungu ni
Baba yake, na hivyo akajifanya sawa na Mungu. [19] Yesu akawaambia, “Kweli
nawaambieni, Mwana hawezi kufanya kitu peke yake; anaweza tu kufanya
kile anachomwona Baba akikifanya. Maana kile anachofanya Baba, Mwana
hukifanya vilevile. [20] Baba ampenda Mwana, na humwonyesha kila kitu
anachokifanya yeye mwenyewe, tena atamwonyesha mambo makuu kuliko
haya, nanyi mtastaajabu. [21] Kama vile Baba huwafufua wafu na kuwapa
uzima, vivyo hivyo naye Mwana huwapa uzima wale anaopenda. [22] Baba
hamhukumu mtu yeyote; shughuli yote ya hukumu amemkabidhi Mwana,
[23] ili watu wote wamheshimu Mwana kama vile wanavyomheshimu Baba.
Asiyemheshimu Mwana hamheshimu Baba ambaye amemtuma. [24] “Kweli
nawaambieni, anayesikia neno langu, na kumwamini yule aliyenituma,
anao uzima wa milele. Hatahukumiwa kamwe, bali amekwisha pita kutoka
kifo na kuingia katika uzima. [25] Kweli nawaambieni, wakati unakuja, tena
umekwisha fika, ambapo wafu wataisikia sauti ya Mwana wa Mungu, nao
watakaoisikia, wataishi. [26] Kama vile Baba alivyo asili ya uhai, ndivyo pia
alivyomjalia Mwanawe kuwa asili ya uhai. [27] Tena amempa mamlaka ya
kuhukumu kwa sababu yeye ni Mwana wa Mtu. [28] Msistaajabie jambo
hili; maana wakati unakuja ambapo wote waliomo makaburini wataisikia
sauti yake, [29] nao watafufuka: wale waliotenda mema watafufuka na
kuishi, na wale waliotenda maovu watafufuka na kuhukumiwa. [30] “Mimi
siwezi kufanya kitu kwa uwezo wangu mwenyewe. Mimi nina hukumu
kama ninavyosikia kutoka kwa Baba, nayo hukumu yangu ni ya haki. Nia
yangu si kufanya nipendavyo mwenyewe, bali apendavyo yule aliyenituma.
[31] Nikijishuhudia mimi mwenyewe, ushahidi wangu hauwezi kukubaliwa
kuwa wa kweli. [32] Lakini yuko mwingine ambaye hutoa ushahidi juu
yangu, nami najua kwamba yote anayosema juu yangu ni ya kweli. [33] Ninyi
mlituma ujumbe kwa Yohane naye aliushuhudia ukweli. [34] Si kwamba mimi
nautegemea ushahidi wa wanadamu, lakini nasema mambo haya ili mpate
kuokolewa. [35] Yohane alikuwa kama taa iliyokuwa ikiwaka na kuangaza,
nanyi mlikuwa tayari kufurahia mwanga huo kwa kitambo. [36] Lakini mimi
nina ushahidi juu yangu ambao ni mkuu zaidi kuliko ule wa Yohane. Kwa
maana kazi ninazofanya, kazi alizonipa Baba nizifanye, ndizo zinazon-
ishuhudia kwamba Baba ndiye aliyenituma. [37] Naye Baba aliyenituma
hunishuhudia. Ninyi hamjapata kamwe kusikia sauti yake, wala kuuona
uso wake, [38] na ujumbe wake haukai ndani yenu maana hamkumwamini
yule aliyemtuma. [39] Ninyi huyachunguza Maandiko Matakatifu mkidhani
kwamba ndani yake mtapata uzima wa milele; na kumbe maandiko hay-
ohayo yananishuhudia! [40] Hata hivyo, ninyi hamtaki kuja kwangu ili mpate
uzima. [41] “Shabaha yangu si kupata sifa kutoka kwa watu. [42] Lakini
nawajua ninyi, najua kwamba upendo kwa Mungu haumo mioyoni mwenu.
[43] Mimi nimekuja kwa mamlaka ya Baba yangu, lakini hamnipokei; bali mtu
mwingine akija kwa mamlaka yake mwenyewe, mtampokea. [44] Mwawezaje
kuamini, hali ninyi mnapenda kupokea sifa kutoka kwenu ninyi wenyewe,
wala hamtafuti sifa kutoka kwake yeye aliye peke yake Mungu? [45] Msifikiri
kwamba mimi nitawashtaki kwa Baba. Mose ambaye ninyi mmemtumainia
ndiye atakayewashtaki. [46] Kama kweli mngemwamini Mose, mngeniamini

na mimi pia; maana Mose aliandika juu yangu. [47] Lakini hamuyaamini yale
aliyoandika, mtawezaje basi, kuamini maneno yangu?”

6

[1] Baada ya hayo, Yesu alivuka ziwa Galilaya (au Ziwa Tiberia). [2] Umati
mkubwa wa watu ulimfuata kwa sababu watu hao walikuwa wameona
ishara alizokuwa akifanya kwa kuwaponya wagonjwa. [3] Yesu alipanda
mlimani, akaketi pamoja na wanafunzi wake. [4] Sikukuu ya Wayahudi
iitwayo Pasaka ilikuwa imekaribia. [5] Basi, Yesu na alipotazama na kuona
umati wa watu ukija kwake, alimwambia Filipo, “Tununue wapi mikate ili
watu hawa wapate kula?” [6] (Alisema hivyo kwa kumjaribu Filipo, kwani
alijua mwenyewe atakalofanya.) [7] Filipo akamjibu, “Mikate ya denari
mia mbili za fedha haiwatoshi watu hawa hata kama ila mmoja atapata
kipande kidogo tu!” [8] Mmoja wa wanafunzi wake aitwaye Andrea, nduguye
Simoni Petro, akamwambia, [9] “Yupo hapa mtoto mmoja aliye na mikate
mitano ya shayiri na samaki wawili; lakini hivi vyatosha nini kwa watu
wengi kama hawa?” [10] Yesu akasema, “Waketisheni watu.” Palikuwa na
nyasi tele mahali hapo. Basi, watu wakaketi, jumla yapata wanaume elfu
tano. [11] Yesu akaitwaa ile mikate, akamshukuru Mungu, akawagawia watu
waliokuwa wameketi; akafanya vivyo hivyo na wale samaki, kila mtu aka-
pata kadiri alivyotaka. [12] Watu waliposhiba Yesu akawaambia wanafunzi
wake, “Kusanyeni vipande vilivyobaki visipotee.” [13] Basi, wakakusanya
vipande vya mikate ya shayiri walivyobakiza wale watu waliokula, waka-
jaza vikapu kumi na viwili. [14] Watu walipoiona ishara hiyo aliyoifanya Yesu,
wakasema, “Hakika huyu ndiye nabii anayekuja ulimwenguni.” [15] Yesu
akajua ya kuwa watu walitaka kumchukua wamfanye mfalme, akaondoka
tena, akaenda mlimani peke yake. [16] Ilipokuwa jioni wanafunzi wake
waliteremka hadi ziwani, [17] wakapanda mashua ili wavuke kwenda Ka-
farnaumu. Giza lilikuwa limeingia, na Yesu alikuwa hajawafikia bado.
[18] Ziwa likaanza kuchafuka kwa sababu upepo mkali ulikuwa unavuma.
[19] Wanafunzi walipokuwa wamekwenda umbali wa kilomita tano au sita,
walimwona Yesu akitembea juu ya maji, anakaribia mashua; wakaogopa
sana. [20] Yesu akawaambia, “Ni mimi, msiogope!” [21] Walifurahi kumchukua
Yesu katika mashua; na mara mashua ikawasili nchi kavu walipokuwa
wanakwenda. [22] Kesho yake umati wa watu wale waliobaki upande wa
pili wa ziwa walitambua kwamba kulikuwa na mashua moja tu pale, na
Yesu hakuingia katika mashua pamoja na wanafunzi wake, ila wanafunzi
hao walikuwa wamekwenda zao peke yao. [23] Mashua nyingine kutoka
Tiberia zilifika mahali hapo watu walipokula ile mikate, Bwana alipokwisha
mshukuru Mungu. [24] Basi, hao watu walipogundua kwamba Yesu na
wanafunzi wake hawakuwapo mahali hapo, walipanda mashua, wakaenda
Kafarnaumu wakimtafuta. [25] Wale watu walipomkuta Yesu ng'ambo ya
pili wa ziwa walimwuliza, “Mwalimu, ulifika lini hapa?” [26] Yesu akawa-
jibu, “Kweli nawaambieni, mnanitafuta si kwa kuwa mmeona ishara, bali
kwa sababu mlikula ile mikate mkashiba. [27] Msikishughulikie chakula
kiharibikacho; kishugulikieni chakula kidumucho kwa ajili ya uzima wa
milele. Mwana wa Mtu ambaye Baba amemthibitisha atawapeni chakula
hicho.” [28] Wao wakamwuliza, “Tufanye nini ili tuweze kuzitenda kazi za
Mungu?” [29] Yesu akawajibu, “Hii ndiyo kazi anayotaka Mungu muifanye:
kumwamini yule aliyemtuma.” [30] Hapo wakamwambia, “Utafanya ishara

gani ili tuione tupate kukuamini? Utafanya kitu gani? 31 Wazee wetu
walikula mana kule jangwani, kama yasemavyo Maandiko: Aliwalisha
mkate kutoka mbinguni." 32 Yesu akawaambia, "Kweli nawaambieni, Mose
hakuwapeni mkate kutoka mbinguni; Baba yangu ndiye awapaye ninyi
mkate halisi kutoka mbinguni. 33 Maana mkate wa Mungu ni yule ashukaye
kutoka mbinguni na aupaye ulimwengu uzima." 34 Basi, wakamwambia,
"Mheshimiwa, tupe daima mkate huo." 35 Yesu akawaambia, "Mimi ndimi
mkate wa uzima. Anayekuja kwangu hataona njaa; anayeniamini hataona
kiu kamwe. 36 Lakini niliwaambieni kwamba ingawa mmeniona hamni-
amini. 37 Wote anaonipa Baba watakuja kwangu; nami sitamtupa nje yeyote
anayekuja kwangu, 38 kwani nimeshuka kutoka mbinguni si kwa ajili ya
kufanya matakwa yangu, ila kutimiza matakwa ya yule aliyenituma. 39 Na
matakwa ya yule aliyenituma ndiyo haya: nisimpoteze hata mmoja kati ya
wale alionipa, ila niwafufue wote Siku ya mwisho. 40 Maana anachotaka
Baba yangu ndicho hiki: kila amwonaye Mwana na kumwamini awe na
uzima wa milele; nami nitamfufua Siku ya mwisho." 41 Basi, Wayahudi
wakaanza kunung'unika kwa kuwa alisema: "Mimi ni mkate ulioshuka ku-
toka mbinguni." 42 Wakasema, "Je, huyu si mwana wa Yosefu? Tunawajua
baba yake na mama yake! Basi, anawezaje kusema kwamba ameshuka
kutoka mbinguni?" 43 Yesu akawaambia, "Acheni kunung'unika ninyi kwa
ninyi. 44 Hakuna mtu awezaye kuja kwangu, Baba aliyenituma asipomvuta
kwangu; nami nitamfufua mtu huyo Siku ya mwisho. 45 Manabii wame-
andika: Watu wote watafundishwa na Mungu. Kila mtu anayemsikia Baba
na kujifunza kutoka kwake, huja kwangu. 46 Hii haina maana kwamba
yupo mtu aliyemwona Baba, isipokuwa yule aliyetoka kwa Mungu; huyo
ndiye aliyemwona Baba. 47 Kweli, nawaambieni, anayeamini anao uzima
wa milele. 48 Mimi ni mkate wa uzima. 49 Wazee wenu walikula mana
kule jangwani, lakini walikufa. 50 Huu ndio mkate kutoka mbinguni;
mkate ambao anayekula hatakufa. 51 Mimi ni mkate hai ulioshuka kutoka
mbinguni. Mtu yeyote akila mkate huu ataishi milele. Na mkate nitakaompa
ni mwili wangu ninaoutoa kwa ajili ya uzima wa ulimwengu." 52 Ndipo
Wayahudi wakaanza kubishana kati yao: 53 Yesu akawaambia, "Kweli
nawaambieni, msipokula mwili wa Mwana wa Mtu na kunywa damu yake,
hamtakuwa na uzima ndani yenu. 54 Anayekula mwili wangu na kunywa
damu yangu anao uzima wa milele nami nitamfufua siku ya mwisho.
55 Maana mwili wangu ni chakula cha kweli, na damu yangu ni kinywaji cha
kweli. 56 Aulaye mwili wangu na kunywa damu yangu, akaa ndani yangu,
nami nakaa ndani yake. 57 Baba aliye hai alinituma, nami naishi kwa sababu
yake; vivyo hivyo anilaye mimi ataishi pia kwa sababu yangu. 58 Basi,
huu ndio mkate ulioshuka kutoka mbinguni; si kama mana waliyokula
babu zetu, wakafa. Aulaye mkate huu ataishi milele." 59 Yesu alisema
hayo alipokuwa akifundisha katika sunagogi kule Kafarnaumu. 60 Basi,
wengi wa wafuasi wake waliposikia hayo, wakasema, "Haya ni mambo
magumu! Nani awezaye kuyasikiliza?" 61 Yesu alijua bila kuambiwa na mtu
kwamba wanafunzi wake walikuwa wananung'unika juu ya jambo hilo,
akawauliza, "Je, jambo hili linawafanya muwe na mashaka? 62 Itakuwaje
basi, mtakapomwona Mwana wa Mtu akipanda kwenda kule alikokuwa
kwanza? 63 Roho ndiye atiaye uzima; binadamu peke yake hawezi. Maneno
niliyowaambieni ni Roho, ni uzima. 64 Hata hivyo, wako baadhi yenu
wasioamini." (Yesu alisema hivyo kwani alijua tangu mwanzo ni kina nani

wasioamini, na pia ni nani atakayemsaliti.) 65 Kisha akasema, “Ndiyo maana
niliwaambieni kwamba hakuna awezaye kuja kwangu asipowezeshwa na
Baba yangu.” 66 Kutokana na hayo, wengi wa wafuasi wake walirudi nyuma
wasiandamane naye tena. 67 Basi, Yesu akawauliza wale kumi na wawili,
“Je, nanyi pia mwataka kwenda zenu?” 68 Simoni Petro akamjibu, “Bwana,
tutakwenda kwa nani? Wewe unayo maneno yaletayo uzima wa milele.
69 Sisi tunaamini, na tunajua kwamba wewe ndiwe yule Mtakatifu wa
Mungu.” 70 Yesu akawaambia, “Je, sikuwachagua ninyi kumi na wawili?
Hata hivyo, mmoja wenu ni Ibilisi!” 71 Yesu alisema hayo juu ya Yuda,
mwana wa Simoni Iskarioti; maana huyu alikuwa ndiye atakayemsaliti,
ingawa alikuwa mmoja wa wale kumi na wawili.

7

1 Baada ya hayo, Yesu alikuwa akitembea katika Galilaya. Hakutaka
kutembea mkoani Yudea kwa sababu viongozi wa Wayahudi walikuwa
wanataka kumwua. 2 Sikukuu ya Vibanda ya Wayahudi ilikuwa imekaribia.
3 Basi ndugu zake wakamwambia, “Ondoka hapa uende Yudea ili wanafunzi
wako wazione kazi unazozifanya. 4 Mtu hafanyi mambo kwa siri kama
anataka kujulikana kwa watu. Maadam unafanya mambo haya, basi,
jidhihirishe kwa ulimwengu.” 5 (Hata ndugu zake hawakumwamini!) 6 Basi,
Yesu akawaambia, “Wakati wangu ufaao haujafika bado. Lakini kwenu
ninyi kila wakati unafaa. 7 Ulimwengu hauwezi kuwachukia ninyi, lakini
mimi wanichukia kwa sababu mimi nauambia wazi kwamba matendo
yake ni maovu. 8 Ninyi nendeni kwenye sikukuu hiyo. Mimi siendi
kwenye sikukuu hiyo, maana saa yangu ifaayo haijafika.” 9 Alisema hayo
kisha akabaki huko Galilaya. 10 Baada ya ndugu zake kwenda kwenye
sikukuu, Yesu naye alikwenda, lakini hakuenda kwa hadhara bali kwa siri.
11 Viongozi wa Wayahudi walikuwa wanamtafuta kwenye sikukuu hiyo;
Wakauliza: “Yuko wapi?” 12 Kulikuwa na minong'ono mingi katika umati
wa watu. Baadhi yao walisema, “Ni mtu mwema.” Wengine walisema,
“La! Anawapotosha watu.” 13 Hata hivyo hakuna mtu aliyethubutu kusema,
habari zake hadharani kwa kuwaogopa viongozi wa Wayahudi. 14 Sikukuu
hiyo ilipofikia katikati, Yesu naye alikwenda Hekaluni, akaanza kufundisha.
15 Basi, Wayahudi wakashangaa na kusema “Mtu huyu amepataje elimu
naye hakusoma shuleni?” 16 Hapo Yesu akawajibu, “Mafundisho ninay-
ofundisha si yangu, bali ni yake yeye aliyenituma. 17 Mtu anayependa
kufanya yale anayotaka Mungu, atajua kama mafundisho yangu yametoka
kwa Mungu, au mimi najisemea tu mwenyewe. 18 Yeye anayejisemea tu
mwenyewe anatafuta sifa yake mwenyewe; lakini anayetafuta sifa ya yule
aliyemtuma, huyo ni mwaminifu, na ndani yake hamna uovu wowote.
19 Je, Mose hakuwapeni Sheria? Hata hivyo, hakuna hata mmoja wenu
anayeishika Sheria. Kwa nini mnataka kuniua?” 20 Hapo watu wakamjibu,
“Una wazimu wewe! Nani anataka kukuua?” 21 Yesu akawajibu, “Kuna
jambo moja nililofanya, nanyi mnalistaajabia. 22 Mose aliwapeni ile desturi
ya kutahiri. (Si kwamba desturi hiyo ilitoka kwa Mose, bali ilitoka kwa
mababu). Sasa ninyi humtahiri mtu hata siku ya Sabato. 23 Ikiwa basi, mtu
hutahiriwa hata siku ya Sabato kusudi Sheria ya Mose isivunjwe, mbona
mnanikasirikia kwa sababu nimemfanya mtu kuwa mzima kabisa siku
ya Sabato? 24 Msihukumu mambo kwa nje tu; toeni hukumu ya haki.”
25 Baadhi ya watu wa Yerusalemu walisema, “Je, yule mtu wanayemtafuta

wamuue si huyu? [26] Tazameni sasa! Anawaonya hadharani, wala hakuna
mtu anayemwambia hata neno. Je, yawezekana kuwa viongozi wametam-
bua kweli kwamba huyu ndiye Kristo? [27] Kristo atakapokuja hakuna
mtu atakayejua mahali alikotoka, lakini sisi tunajua alikotoka mtu huyu!"
[28] Basi, Yesu alipokuwa anafundisha Hekaluni alipaaza sauti na kusema,
"Ati mnanijua; hata nilikotoka mnakujua! Hata hivyo, sikuja kwa mam-
laka yangu mwenyewe; ila yeye aliyenituma mimi ni wa kweli, nanyi
hamumjui. [29] Lakini mimi namjua kwa sababu nimetoka kwake, naye
ndiye aliyenituma." [30] Basi, watu wakataka kumtia nguvuni, lakini hakuna
mtu aliyethubutu kumkamata kwa sababu saa yake ilikuwa haijafika bado.
[31] Wengi katika ule umati wa watu walimwamini, wakasema, "Je, Kristo
akija atafanya ishara kubwa zaidi kuliko alizozifanya huyu?" [32] Mafarisayo
waliwasikia watu wakinong'ona maneno hayo juu ya Yesu. Basi, wao
pamoja na makuhani wakuu wakawatuma walinzi wamtie nguvuni. [33] Yesu
akasema, "Bado niko nanyi kwa muda mfupi, kisha nitamwendea yule
aliyenituma. [34] Mtanitafuta lakini hamtaniona, maana pale nitakapokuwa
ninyi hamwezi kufika." [35] Viongozi wa Wayahudi wakasema wao kwa
wao, "Mtu huyu atakwenda wapi ambapo hatutaweza kumpata? Atak-
wenda kwa Wayahudi waliotawanyika kati ya Wagiriki, na kuwafundisha
Wagiriki? [36] Ana maana gani anaposema: Mtanitafuta lakini hamtanipata,
na mahali nitakapokuwa ninyi hamwezi kufika?" [37] Siku ya mwisho ya
sikukuu hiyo ilikuwa siku maalum. Yesu alisimama, akasema kwa sauti
kubwa, "Aliye na kiu na aje kwangu anywe. [38] Kama yasemavyo Maandiko
Matakatifu: Anayeniamini mimi, mito ya maji yenye uzima itatiririka
kutoka moyoni mwake!" [39] (Alisema hayo kumhusu Roho ambaye wale
waliomwamini yeye watampokea. Wakati huo Roho alikuwa hajafika kwa
sababu Yesu alikuwa hajatukuzwa bado.) [40] Baadhi ya watu katika ule umati
walisikia maneno hayo, wakasema, "Kweli mtu huyu ndiye yule nabii!"
[41] Wengine wakasema, "Huyu ndiye Kristo!" Lakini wengine walisema, "Je,
yawezekana Kristo akatoka Galilaya? [42] Maandiko Matakatifu yasemaje?
Yanasema: Kristo atatoka katika ukoo wa Daudi, na atazaliwa Bethlehemu,
mji wa Daudi!" [43] Basi, kukatokea mafarakano juu yake katika ule umati
wa watu. [44] Baadhi ya watu walitaka kumtia nguvuni lakini hakuna aliye-
jaribu kumkamata. [45] Kisha wale walinzi wakarudi kwa makuhani wakuu
na Mafarisayo; nao wakawauliza, "Kwa nini hamkumleta?" [46] Walinzi
wakawajibu, "Hakuna mtu aliyepata kamwe kusema kama asemavyo mtu
huyu!" [47] Mafarisayo wakawauliza, "Je, nanyi pia mmedanganyika? [48] Je,
mmekwisha mwona hata mmoja wa viongozi wa watu, au mmoja wa Ma-
farisayo aliyemwamini? [49] Lakini umati huu haujui Sheria ya Mose; ume-
laaniwa!" [50] Mmoja wao alikuwa Nikodemo ambaye hapo awali alikuwa
amemwendea Yesu. Basi, yeye akawaambia, [51] "Je, Sheria yetu humhukumu
mtu kabla ya kumsikia kwanza na kujua anafanya nini?" [52] Nao wakamjibu,
"Je, wewe pia umetoka Galilaya? Haya, kayachunguze Maandiko Matakatifu
nawe utaona kwamba Galilaya hakutoki kamwe nabii!" [53] Basi, wote
wakaondoka, kila mtu akaenda zake;

8

[1] lakini Yesu akaenda kwenye mlima wa Mizeituni. [2] Kesho yake
asubuhi na mapema alikwenda tena Hekaluni. Watu wote wakamwen-
dea, naye akaketi akawa anawafundisha. [3] Basi, walimu wa Sheria na

Mafarisayo wakamletea mwanamke mmoja aliyefumaniwa katika uzinzi.
Wakamsimamisha katikati yao. 4 Kisha wakamwuliza Yesu, “Mwalimu!
Mwanamke huyu alifumaniwa katika uzinzi. 5 Katika Sheria yetu Mose
alituamuru mwanamke kama huyu apigwe mawe. Basi, wewe wasemaje?”
6 Walisema hivyo kumjaribu, wapate kisa cha kumshtaki. Lakini Yesu
akainama chini, akaandika ardhini kwa kidole. 7 Walipozidi kumwuliza,
Yesu akainuka, akawaambia, “Mtu asiye na dhambi miongoni mwenu na
awe wa kwanza kumpiga jiwe.” 8 Kisha akainama tena, akawa anaandika
ardhini. 9 Waliposikia hivyo, wakaanza kutoweka mmojammoja, wakitan-
guliwa na wazee. Yesu akabaki peke yake, na yule mwanamke amesimama
palepale. 10 Yesu alipoinuka akamwuliza huyo mwanamke, “Wako wapi
wale watu? Je, hakuna hata mmoja aliyekuhukumu?” 11 Huyo mwanamke
akamjibu, “Mheshimiwa, hakuna hata mmoja!” Naye Yesu akamwambia,
“Wala mimi sikuhukumu. Nenda zako; na tangu sasa usitende dhambi
tena.” 12 Yesu alipozungumza nao tena, aliwaambia, “Mimi ndimi mwanga
wa ulimwengu. Anayenifuata mimi hatembei kamwe gizani, bali atakuwa
na mwanga wa uzima.” 13 Basi, Mafarisayo wakamwambia, “Wewe una-
jishuhudia mwenyewe; kwa hiyo ushahidi wako si halali.” 14 Yesu akawa-
jibu, “Hata kama ninajishuhudia mwenyewe, ushahidi wangu ni wa kweli
kwa sababu mimi najua nilikotoka na ninakokwenda. Lakini ninyi hamjui
nilikotoka wala ninakokwenda. 15 Ninyi mnahukumu kwa fikira za kib-
inadamu, lakini mimi simhukumu mtu. 16 Hata nikihukumu, hukumu
yangu ni ya haki kwa sababu mimi siko peke yangu; Baba aliyenituma
yuko pamoja nami. 17 Imeandikwa katika Sheria yenu ya kwamba ushahidi
wa watu wawili ni halali. 18 Mimi najishuhudia mwenyewe, naye Baba
aliyenituma, ananishuhudia pia.” 19 Hapo wakamwuliza, “Baba yako yuko
wapi?” Yesu akawajibu “Ninyi hamnijui mimi wala hamumjui Baba. Kama
mngenijua mimi, mngemjua na Baba yangu pia.” 20 Yesu alisema maneno
hayo kwenye chumba cha hazina alipokuwa anafundisha Hekaluni. Wala
hakuna mtu aliyemtia nguvuni, kwa sababu saa yake ilikuwa haijafika
bado. 21 Yesu akawaambia tena, “Naenda zangu nanyi mtanitafuta, lakini
mtakufa katika dhambi zenu. Niendako mimi, ninyi hamwezi kufika.”
22 Basi, viongozi wa Wayahudi wakasema, “Je, atajiua? Mbona anasema:
Niendako ninyi hamwezi kufika?” 23 Yesu akawaambia, “Ninyi mmetoka
papa hapa chini, mimi nimetoka juu; ninyi ni wa ulimwengu huu, mimi si
wa ulimwengu huu. 24 Ndiyo maana niliwaambieni mtakufa katika dhambi
zenu. Kama msipoamini kwamba Mimi ndimi, mtakufa katika dhambi
zenu.” 25 Nao wakamwuliza, “Wewe ni nani?” Yesu akawajibu, “Nimewaam-
bieni tangu mwanzo! 26 Ninayo mengi ya kusema na kuhukumu juu yenu.
Lakini yule aliyenituma ni kweli; nami nauambia ulimwengu mambo yale
tu niliyoyasikia kutoka kwake.” 27 Hawakuelewa kwamba Yesu alikuwa
akisema nao juu ya Baba. 28 Basi, Yesu akawaambia, “Mtakapokwisha
mwinua Mwana wa Mtu hapo ndipo mtakapojua kwamba Mimi ndimi, na
kwamba sifanyi chochote mimi mwenyewe, ila nasema tu yale Baba aliy-
onifundisha. 29 Yule aliyenituma yuko pamoja nami; yeye hakuniacha peke
yangu kwani nafanya daima yale yanayompendeza.” 30 Baada ya kusema
hayo watu wengi walimwamini. 31 Basi, Yesu akawaambia wale Wayahudi
waliomwamini, “Kama mkiyazingatia mafundisho yangu mtakuwa kweli
wanafunzi wangu. 32 Mtaujua ukweli, nao ukweli utawapeni uhuru.” 33 Nao
wakamjibu, “Sisi ni wazawa wa Abrahamu, na hatujapata kamwe kuwa wa-

tumwa wa mtu yeyote yule. Una maana gani unaposema: mtakuwa huru?”
34 Yesu akawajibu, “Kweli nawaambieni, kila mtu anayetenda dhambi ni
mtumwa wa dhambi. 35 Mtumwa hana makao ya kudumu nyumbani,
lakini mwana anayo makao ya kudumu. 36 Kama mwana akiwapeni uhuru
mtakuwa huru kweli. 37 Najua kwamba ninyi ni wazawa wa Abrahamu.
Hata hivyo, mnataka kuniua kwa sababu hamuyakubali mafundisho yangu.
38 Mimi nasema yale aliyonionyesha Baba, lakini ninyi mwafanya yale
aliyowaambieni baba yenu.” 39 Wao wakamjibu, “Baba yetu ni Abra-
hamu!” Yesu akawaambia, “Kama ninyi mngekuwa watoto wa Abrahamu,
mngefanya kama alivyofanya Abrahamu, 40 Mimi nimewaambieni ukweli
niliousikia kwa Mungu; hata hivyo, ninyi mwataka kuniua. Abrahamu
hakufanya hivyo! 41 Ninyi mnafanya mambo yaleyale aliyofanya babu
yenu.” Wao wakamwambia, “Sisi si watoto haramu! Tunaye baba mmoja tu,
yaani Mungu.” 42 Yesu akawaambia, “Kama Mungu angekuwa Baba yenu,
mngenipenda mimi, maana mimi nilitoka kwa Mungu na sasa niko hapa.
Sikuja kwa mamlaka yangu mwenyewe, ila yeye alinituma. 43 Kwa nini
hamwelewi hayo ninayosema? Ni kwa kuwa hamwezi kuusikiliza ujumbe
wangu. 44 Ninyi ni watoto wa baba yenu Ibilisi na mnataka tu kutekeleza
tamaa za baba yenu. Yeye alikuwa muuaji tangu mwanzo; hana msimamo
katika ukweli, kwani ukweli haumo ndani yake. Kila asemapo uongo,
husema kutokana na hali yake ya maumbile, maana yeye ni mwongo na
baba wa uongo. 45 Mimi nasema ukweli, na ndiyo maana ninyi hamniamini.
46 Nani kati yenu awezaye kuthibitisha kuwa mimi nina dhambi? Ikiwa
basi nasema ukweli, kwa nini hamniamini? 47 Aliye wa Mungu husikiliza
maneno ya Mungu. Lakini ninyi hamsikilizi kwa sababu ninyi si (watu
wa) Mungu.” 48 Wayahudi wakamwambia, “Je, hatukusema kweli kwamba
wewe ni Msamaria, na tena una pepo?” 49 Yesu akajibu, “Mimi sina pepo;
mimi namheshimu Baba yangu, lakini ninyi hamniheshimu. 50 Mimi sijita-
futii utukufu wangu mwenyewe; yuko mmoja mwenye kuutafuta utukufu
huo, naye ni hakimu. 51 Kweli nawaambieni, anayeuzingatia ujumbe
wangu hatakufa milele.” 52 Basi, Wayahudi wakasema, “Sasa tunajua
kweli kwamba wewe ni mwendawazimu! Abrahamu alikufa, na manabii
pia walikufa, nawe wasema ati, Anayeuzingatia ujumbe wangu hatakufa
milele! 53 Je, unajifanya mkuu zaidi kuliko baba yetu Abrahamu ambaye
alikufa? Hata na manabii walikufa. Wewe unajifanya kuwa nani?” 54 Yesu
akawajibu, “Nikijitukuza mwenyewe, utukufu wangu si kitu. Baba yangu
ambaye ninyi mwasema ni Baba yenu, ndiye anayenitukuza. 55 Ninyi
hamjapata kumjua, lakini mimi namjua. Na, nikisema simjui, nitakuwa
mwongo kama ninyi. Mimi namjua na ninashika neno lake. 56 Abrahamu,
baba yenu, alishangilia aione siku yangu; naye aliiona, akafurahi.” 57 Basi,
Wayahudi wakamwambia, “Wewe hujatimiza miaka hamsini bado, nawe
umemwona Abrahamu?” 58 Yesu akawaambia, “Kweli nawaambieni, kabla
Abrahamu hajazaliwa, mimi niko.” 59 Hapo wakaokota mawe ili wamtupie,
lakini Yesu akajificha, akatoka Hekaluni.

9

1 Yesu alipokuwa akipita alimwona mtu mmoja, kipofu tangu kuzaliwa.
2 Basi, wanafunzi wakamwuliza, “Mwalimu! Ni nani aliyetenda dhambi:
mtu huyu, ama wazazi wake, hata akazaliwa kipofu?” 3 Yesu akajibu,
“Jambo hili halikutukia kwa sababu ya dhambi zake yeye, wala dhambi za

wazazi wake; ila alizaliwa kipofu ili nguvu ya Mungu ionekane ikifanya kazi
ndani yake. 4 Kukiwa bado mchana yatupasa kuendelea kufanya kazi za
yule aliyenituma; maana usiku unakuja ambapo mtu hawezi kufanya kazi.
5 Wakati ningali ulimwenguni, mimi ni mwanga wa ulimwengu." 6 Baada ya
kusema hayo, akatema mate chini, akafanyiza tope, akampaka yule kipofu
machoni, 7 akamwambia, "Nenda ukanawe katika bwawa la Siloamu."
(maana ya jina hili ni "aliyetumwa"). Basi, huyo kipofu akaenda, akanawa,
kisha akarudi akiwa anaona. 8 Basi, jirani zake na wale waliokuwa wanajua
kwamba hapo awali alikuwa maskini mwombaji, wakasema, "Je, huyu siye
yule maskini aliyekuwa akiketi na kuomba?" 9 Baadhi yao wakasema,
"Ndiye." Wengine wakasema, "La! Ila anafanana naye." Lakini huyo
aliyekuwa kipofu akasema, "Ni mimi!" 10 Basi, wakamwuliza, "Sasa, macho
yako yalipataje kufumbuliwa?" 11 Naye akawajibu, "Yule mtu aitwaye
Yesu alifanya tope, akanipaka machoni na kuniambia: Nenda ukanawe
katika bwawa la Siloamu. Basi, mimi nikaenda, nikanawa, nikapata
kuona." 12 Wakamwuliza, "Yeye yuko wapi?" Naye akawajibu, "Mimi
sijui!" 13 Kisha wakampeleka huyo mtu aliyekuwa kipofu kwa Mafarisayo.
14 Siku hiyo Yesu alipofanya tope na kumfumbua macho mtu huyo, ilikuwa
siku ya Sabato. 15 Basi, Mafarisayo wakamwuliza mtu huyo, "Umepataje
kuona?" Naye akawaambia, "Alinipaka tope machoni, nami nikanawa na
sasa naona." 16 Baadhi ya Mafarisayo wakasema, "Mtu huyu hakutoka
kwa Mungu, maana hashiki sheria ya Sabato." Lakini wengine wakasema,
"Mtu mwenye dhambi awezaje kufanya ishara za namna hii?" Kukawa na
mafarakano kati yao. 17 Wakamwuliza tena huyo mtu aliyekuwa kipofu,
"Maadam yeye amekufungua macho, wasemaje juu yake?" Naye akawaam-
bia, "Yeye ni nabii!" 18 Viongozi wa Wayahudi hawakusadiki kwamba
mtu huyo alikuwa kipofu hapo awali na sasa anaona mpaka walipowaita
wazazi wake. 19 Basi, wakawauliza hao wazazi, "Je, huyu ndiye mtoto
wenu ambaye ninyi mwasema alizaliwa kipofu? Sasa amepataje kuona?"
20 Wazazi wake wakajibu, "Tunajua kwamba huyu ni mtoto wetu, na
kwamba alizaliwa kipofu. 21 Lakini amepataje kuona, hatujui; na wala
hatumjui yule aliyemfumbua macho. Mwulizeni yeye mwenyewe; yeye
ni mtu mzima, anaweza kujitetea mwenyewe." 22 Wazazi wake walisema
hivyo kwa sababu waliwaogopa viongozi wa Wayahudi kwani viongozi
hao walikuwa wamepatana ya kwamba mtu yeyote atakayekiri kwamba
Yesu ni Kristo atafukuzwa nje ya sunagogi. 23 Ndiyo maana wazazi wake
walisema: "Yeye ni mtu mzima, mwulizeni." 24 Basi, wakamwita tena
aliyekuwa kipofu, wakamwambia, "Sema ukweli mbele ya Mungu! Sisi
tunajua kwamba mtu huyu ni mwenye dhambi." 25 Yeye akajibu, "Kama
ni mwenye dhambi mimi sijui. Lakini kitu kimoja najua: Nilikuwa kipofu,
na sasa naona." 26 Basi, wakamwuliza, "Alikufanyia nini? Alikufumbuaje
macho yako?" 27 Huyo mtu akawajibu, "Nimekwisha waambieni, nanyi
hamkusikiliza; kwa nini mwataka kusikia tena? Je, ninyi pia mnataka kuwa
wafuasi wake?" 28 Lakini wao wakamtukana wakisema, "Wewe ni mfuasi
wake; sisi ni wafuasi wa Mose. 29 Sisi tunajua kwamba Mungu alisema na
Mose, lakini mtu huyu hatujui ametoka wapi!" 30 Naye akawajibu, "Hili
ni jambo la kushangaza! Ninyi hamjui ametoka wapi, lakini amenifum-
bua macho yangu! 31 Tunajua kwamba Mungu hawasikilizi watu wenye
dhambi, ila humsikiliza yeyote mwenye kumcha na kutimiza mapenzi

yake. 32 Tangu mwanzo wa ulimwengu haijasikika kwamba mtu ameya-
fumbua macho ya mtu aliyezaliwa kipofu. 33 Kama mtu huyu hakutoka
kwa Mungu, hangeweza kufanya chochote!" 34 Wao wakamjibu, "Wewe
ulizaliwa na kulelewa katika dhambi; unawezaje kutufundisha sisi?" Basi,
wakamfukuzia mbali. 35 Yesu alisikia kwamba walikuwa wamemfukuzia
mbali, naye alipomkuta akamwuliza, "Je, wewe unamwamini Mwana wa
Mtu?" 36 Huyo mtu akajibu, "Mheshimiwa, niambie yeye ni nani, ili
nipate kumwamini." 37 Yesu akamwambia, "Umekwisha mwona, naye
ndiye anayesema nawe sasa." 38 Basi, huyo mtu akasema, "Ninaamini
Bwana!" Akamsujudia. 39 Yesu akasema, "Mimi nimekuja ulimwenguni
kutoa hukumu, kusudi wasioona wapate kuona, na wale wanaoona wawe
vipofu." 40 Baadhi ya Mafarisayo waliokuwa pamoja naye walisikia maneno
hayo, wakamwuliza, "Je, sisi pia ni vipofu?" 41 Yesu akawajibu, "Kama
mngekuwa vipofu, hamngekuwa na hatia; lakini sasa ninyi mwasema: Sisi
tunaona, na hiyo yaonyesha kwamba mna hatia bado.

10

1 Yesu alisema "Kweli nawaambieni, yeyote yule asiyeingia katika zizi la
kondoo kwa kupitia mlangoni, bali hupenya na kuingia kwa njia nyingine,
huyo ni mwizi na mnyang'anyi. 2 Lakini anayeingia kwa kupitia mlangoni,
huyo ndiye mchungaji wa kondoo. 3 Mngoja mlango wa zizi humfungulia,
na kondoo husikia sauti yake, naye huwaita kondoo wake kila mmoja kwa
jina lake na kuwaongoza nje. 4 Akisha watoa nje huwatangulia mbele nao
kondoo humfuata, kwani wanaijua sauti yake. 5 Kondoo hao hawawezi
kumfuata mgeni, bali watamkimbia kwa sababu hawaijui sauti yake." 6 Yesu
aliwaambia mfano huo, lakini wao hawakuelewa alichotaka kuwaambia.
7 Basi, akasema tena, "Kweli nawaambieni, mimi ni mlango wa kondoo.
8 Wale wengine wote waliokuja kabla yangu ni wezi na wanyang'anyi, nao
kondoo hawakuwasikiliza. 9 Mimi ni mlango. Anayeingia kwa kupitia
kwangu ataokolewa; ataingia na kutoka, na kupata malisho. 10 Mwizi
huja kwa shabaha ya kuiba, kuua na kuharibu. Mimi nimekuja mpate
kuwa na uzima—uzima kamili. 11 "Mimi ni mchungaji mwema. Mchun-
gaji mwema huutoa uhai wake kwa ajili ya kondoo wake. 12 Mtu wa
kuajiriwa ambaye si mchungaji, na wala kondoo si mali yake, anapoona
mbwa mwitu anakuja, huwaacha kondoo na kukimbia. Kisha mbwa mwitu
huwakamata na kuwatawanya. 13 Yeye hajali kitu juu ya kondoo kwa
sababu yeye ni mtu wa mshahara tu. 14 Mimi ni mchungaji mwema.
Nawajua walio wangu, nao walio wangu wananijua mimi, 15 kama vile
Baba anijuavyo, nami nimjuavyo Baba. Mimi nayatoa maisha yangu kwa
ajili yao. 16 Tena ninao kondoo wengine ambao hawamo zizini humu.
Inanibidi kuwaleta hao pia, nao wataisikia sauti yangu, na kutakuwako
kundi moja na mchungaji mmoja. 17 "Baba ananipenda kwani nautoa
uhai wangu ili nipate kuupokea tena. 18 Hakuna mtu anayeninyang'anya
uhai wangu; mimi na nautoa kwa hiari yangu mwenyewe. Ninao uwezo
wa kuutoa na uwezo wa kuuchukua tena. Hivi ndivyo Baba alivyonia-
muru nifanye." 19 Kukawa tena na mafarakano kati ya Wayahudi kwa
sababu ya maneno haya. 20 Wengi wao wakasema, "Ana pepo; tena ni
mwendawazimu! Ya nini kumsikiliza?" 21 Wengine wakasema, "Haya
si maneno ya mwenye pepo. Je, pepo anaweza kuyafumbua macho ya
vipofu?" 22 Huko Yerusalemu kulikuwa na sikukuu ya Kutabaruku. Wakati

huo ulikuwa wa baridi. 23 Naye Yesu akawa anatembea Hekaluni katika
ukumbi wa Solomoni. 24 Basi, Wayahudi wakamzunguka, wakamwuliza,
“Utatuacha katika mashaka mpaka lini? Kama wewe ndiye Kristo, basi,
tuambie wazi.” 25 Yesu akawajibu, “Nimewaambieni, lakini hamsadiki.
Kazi ninazozifanya mimi kwa jina la Baba yangu zinanishuhudia. 26 Lakini
ninyi hamsadiki kwa sababu ninyi si kondoo wangu. 27 Kondoo wangu
huisikia sauti yangu; mimi nawajua, nao hunifuata. 28 Mimi nawapa
uzima wa milele; nao hawatapotea milele, wala hakuna mtu atakayeweza
kuwatoa mkononi mwangu. 29 Baba yangu ambaye ndiye aliyenipa hao
ni mkuu kuliko wote, wale hakuna awezaye kuwatoa mikononi mwake
Baba. 30 Mimi na Baba, tu mmoja.” 31 Basi, Wayahudi wakachukua mawe
ili wamtupie. 32 Yesu akawaambia, “Nimewaonyesheni kazi nyingi kutoka
kwa Baba. Ni ipi kati ya hizo inayowafanya mnipige mawe?” 33 Wayahudi
wakamjibu, “Hatukupigi mawe kwa ajili ya tendo jema, ila kwa sababu
ya kukufuru! Maana wajifanya kuwa Mungu hali wewe ni binadamu tu.”
34 Yesu akawajibu, “Je, haikuandikwa katika Sheria yenu: Mimi nimesema,
ninyi ni miungu? 35 Mungu aliwaita miungu wale waliopewa neno lake;
nasi twajua kwamba Maandiko Matakatifu yasema ukweli daima. 36 Je, yeye
ambaye Baba alimweka wakfu na kumtuma ulimwenguni, mnamwambia:
Unakufuru, eti kwa sababu nilisema: Mimi ni Mwana wa Mungu? 37 Kama
sifanyi kazi za Baba yangu msiniamini. 38 Lakini ikiwa ninazifanya, hata
kama hamniamini, walau ziamininі hizo kazi mpate kujua na kutambua
kwamba Baba yuko ndani yangu, nami niko ndani yake.” 39 Wakajaribu
tena kumkamata lakini akachopoka mikononi mwao. 40 Yesu akaenda tena
ng'ambo ya mto Yordani, mahali Yohane alipokuwa akibatiza, akakaa huko.
41 Watu wengi walimwendea wakasema, “Yohane hakufanya ishara yoyote.
Lakini yale yote Yohane aliyosema juu ya mtu huyu ni kweli kabisa.” 42 Watu
wengi mahali hapo wakamwamini.

11

1 Mtu mmoja aitwaye Lazaro, mwenyeji wa Bethania, alikuwa mgonjwa.
(Kijiji cha Bethania kilikuwa mahali walipokaa Maria na Martha, dada
yake. 2 Maria ndiye yule aliyempaka Bwana marashi na kumpangusa kwa
nywele zake. Lazaro, kaka yake, ndiye aliyekuwa mgonjwa.) 3 Basi, hao
dada wakatuma ujumbe huu kwa Yesu: “Bwana, rafiki yako ni mgonjwa!”
4 Yesu aliposikia hivyo akasema, “Ugonjwa huo hautaleta kifo, ila ni kwa
ajili ya kumtukuza Mungu; ameugua ili kwa njia hiyo Mwana wa Mungu
atukuzwe.” 5 Yesu aliwapenda Martha, dada yake na Lazaro. 6 Alipopata
habari kwamba Lazaro ni mgonjwa, Yesu aliendelea kukaa mahali hapo
alipokuwa kwa siku mbili zaidi. 7 Kisha akawaambia wanafunzi wake,
“Twendeni tena Yudea!” 8 Wanafunzi wakamwambia, “Mwalimu! Muda
mfupi tu umepita tangu Wayahudi walipotaka kukuua kwa mawe, nawe
unataka kwenda huko tena?” 9 Yesu akajibu, “Je, saa za mchana si kumi na
mbili? Basi, mtu akitembea mchana hawezi kujikwaa kwa kuwa anauona
mwanga wa ulimwengu huu. 10 Lakini mtu akitembea usiku atajikwaa
kwa maana mwanga haumo ndani yake.” 11 Yesu alipomaliza kusema
maneno hayo, akawaambia, “Rafiki yetu Lazaro amelala, lakini mimi nitak-
wenda kumwamsha.” 12 Wanafunzi wake wakamwambia, “Bwana, ikiwa
amelala, basi atapona.” 13 Wao walidhani kwamba alikuwa amesema
juu ya kulala usingizi, kumbe alikuwa amesema juu ya kifo cha Lazaro.

14 Basi, Yesu akawaambia waziwazi, “Lazaro amekufa; 15 Lakini nafurahi
kwa ajili yenu kwamba sikuwako huko, ili mpate kuamini. Haya, twen-
deni kwake.” 16 Thoma (aitwaye Pacha) akawaambia wanafunzi wenzake,
“Twendeni nasi tukafe pamoja naye!” 17 Yesu alipofika huko alikuta Lazaro
amekwisha kaa kaburini kwa siku nne. 18 Kijiji cha Bethania kilikuwa
karibu na Yerusalemu umbali upatao kilomita tatu. 19 Wayahudi wengi
walikuwa wamefika kwa Martha na Maria kuwafariji kwa kifo cha kaka
yao. 20 Basi, Martha aliposikia kwamba Yesu alikuwa anakuja, akaenda
kumlaki; lakini Maria alibaki nyumbani. 21 Martha akamwambia Yesu,
“Bwana, kama ungalikuwa hapa, kaka yangu hangalikufa! 22 Lakini najua
kwamba hata sasa chochote utakachomwomba Mungu, atakupa.” 23 Yesu
akamwambia, “Kaka yako atafufuka.” 24 Martha akamjibu, “Najua kwamba
atafufuka wakati wa ufufuo, siku ya mwisho.” 25 Yesu akamwambia, “Mimi
ndimi ufufuo na uzima. Anayeniamini mimi hata kama anakufa, ataishi:
26 na kila anayeishi na kuniamini, hatakufa kamwe. Je, waamini hayo?”
27 Martha akamwambia, “Ndiyo Bwana! Naamini kwamba wewe ndiwe
Kristo, Mwana wa Mungu, yule ajaye ulimwenguni.” 28 Baada ya kusema
hayo, Martha alikwenda kumwita Maria, dada yake, akamwabia faraghani,
“Mwalimu yuko hapa, anakuita.” 29 Naye aliposikia hivyo, akainuka mara,
akamwendea Yesu. 30 Yesu alikuwa hajaingia kijijini, ila alikuwa bado ma-
hali palepale Martha alipomlaki. 31 Basi, Wayahudi waliokuwa nyumbani
pamoja na Maria wakimfariji walipomwona ameinuka na kutoka nje ghafla,
walimfuata. Walidhani alikuwa anakwenda kaburini kuomboleza. 32 Basi,
Maria alipofika mahali pale Yesu alipokuwa na kumwona, alipiga magoti,
akamwabia, “Bwana, kama ungalikuwa hapa, kaka yangu hangalikufa!”
33 Yesu alipomwona analia, na wale Wayahudi waliokuja pamoja naye
wanalia pia, alijawa na huzuni na kufadhaika moyoni. 34 Kisha akawauliza,
“Mlimweka wapi?” Wakamwambia, “Bwana, njoo uone.” 35 Yesu akalia
machozi. 36 Basi, Wayahudi wakasema, “Tazameni jinsi alivyompenda!”
37 Lakini baadhi yao wakasema, “Je, huyu aliyemfumbua macho yule kipofu,
hakuweza kumfanya Lazaro asife?” 38 Basi, Yesu akiwa amehuzunika tena
moyoni, akafika kaburini. Kaburi lenyewe lilikuwa pango, na lilikuwa lime-
funikwa kwa jiwe. 39 Yesu akasema, “Ondoeni hilo jiwe!” Martha, dada yake
huyo aliyekufa, akamwambia, “Bwana, amekwishaanza kunuka; amekaa
kaburini siku nne!” 40 Yesu akamwambia, “Je, sikukwambia kwamba
ukiamini utaona utukufu wa Mungu?” 41 Basi, wakaliondoa lile jiwe. Yesu
akatazama juu mbinguni, akasema, “Nakushukuru Baba kwa kuwa wewe
wanisikiliza. 42 Najua kwamba unanisikiliza daima. Lakini nimesema hayo
kwa ajili ya watu hawa waliopo hapa ili wapate kuamini kwamba wewe
ndiwe uliyenituma.” 43 Alipokwisha sema hayo, akaita kwa sauti kubwa:
“Lazaro! Toka nje!” 44 Huyo aliyekuwa amekufa akatoka nje, huku ame-
fungwa sanda miguu na mikono, na uso wake umefunikwa. Yesu akawaam-
bia, “Mfungueni, mkamwache aende zake.” 45 Basi, Wayahudi wengi
waliokuwa wamefika kwa Maria walipoona kitendo hicho alichokifanya
Yesu wakamwamini. 46 Lakini baadhi yao walikwenda kwa Mafarisayo
wakatoa taarifa ya jambo hilo alilofanya Yesu. 47 kwa hiyo makuhani wakuu
na Mafarisayo wakafanya kikao cha Baraza kuu, wakasema, “Tufanye nini?
Mtu huyu anafanya ishara nyingi mno. 48 Tukimwacha tu watu wote
watamwamini, nao Waroma watakuja kuliharibu Hekalu letu na taifa letu!”

49 Hapo, mmoja wao aitwaye Kayafa, ambaye alikuwa Kuhani Mkuu mwaka
huo, akawaambia, “Ninyi hamjui kitu! 50 Je, hamwoni kwamba ni afadhali
kwenu mtu mmoja afe kwa ajili ya watu, kuliko taifa zima liangamizwe?”
51 Yeye hakusema hivyo kwa hiari yake mwenyewe, bali kwa vile alikuwa
Kuhani Mkuu mwaka huo, alibashiri kwamba Yesu atakufa kwa ajili ya taifa
lao; 52 na wala si kwa ajili yao tu, bali pia apate kuwaleta pamoja watoto
wa Mungu waliotawanyika. 53 Basi, tangu siku hiyo viongozi wa Wayahudi
walifanya mipango ya kumwua Yesu. 54 Kwa hiyo, Yesu hakutembea tena
hadharani kati ya Wayahudi, bali alitoka hapo, akaenda mahali karibu na
jangwa, katika mji uitwao Efraimu. Akakaa huko pamoja na wanafunzi
wake. 55 Sikukuu ya Wayahudi ya Pasaka ilikuwa karibu, na watu wengi wa-
likwenda Yerusalemu ili wajitakase kabla ya sikukuu hiyo. 56 Basi, wakawa
wanamtafuta Yesu; nao walipokusanyika pamoja Hekaluni wakaulizana,
“Mwaonaje? Yaonekana kwamba haji kabisa kwenye sikukuu, au sivyo?”
57 Makuhani wakuu na Mafarisayo walikuwa wametoa amri kwamba mtu
akijua mahali aliko Yesu awaarifu kusudi wamtie nguvuni.

12

1 Siku sita kabla ya sikukuu ya Pasaka, Yesu alifika Bethania alikoishi
Lazaro ambaye Yesu alikuwa amemfufua kutoka wafu. 2 Huko walimwan-
dalia chakula cha jioni, naye Martha akawa anawatumikia. Lazaro alikuwa
mmoja wa wale waliokuwa mezani pamoja na Yesu. 3 Basi, Maria alichukua
chupa ya marashi ya nardo safi ya thamani kubwa, akampaka Yesu miguu
na kuipangusa kwa nywele zake. Nyumba yote ikajaa harufu ya marashi.
4 Basi, Yuda Iskarioti, mmoja wa wale kumi na wawili ambaye ndiye
atakayemsaliti Yesu, akasema, 5 “Kwa nini marashi hayo hayakuuzwa kwa
fedha dinari mia tatu, wakapewa maskini?” 6 Alisema hivyo, si kwa kuwa
alijali chochote juu ya maskini, bali kwa sababu alikuwa mweka hazina,
na kwa kuwa alikuwa mwizi, mara kwa mara aliiba kutoka katika hiyo
hazina. 7 Lakini Yesu akasema, “Msimsumbue huyu mama! Mwacheni
ayaweke kwa ajili ya siku ya mazishi yangu. 8 Maskini mtakuwa nao
siku zote, lakini hamtakuwa nami siku zote.” 9 Wayahudi wengi walisikia
kwamba Yesu alikuwa Bethania. Basi, wakafika huko si tu kwa ajili ya
kumwona Yesu, ila pia wapate kumwona Lazaro ambaye Yesu alimfu-
fua kutoka wafu. 10 Makuhani wakuu waliamua pia kumwua Lazaro,
11 Maana kwa sababu ya Lazaro Wayahudi wengi waliwaasi viongozi wao,
wakamwamini Yesu. 12 Kesho yake, kundi kubwa la watu waliokuja kwenye
sikukuu walisikia kuwa Yesu alikuwa njiani kuja Yerusalemu. 13 Basi,
wakachukua matawi ya mitende, wakatoka kwenda kumlaki; wakapaaza
sauti wakisema: “Hosana! Abarikiwe huyo ajaye kwa jina la Bwana.
Abarikiwe mfalme wa Israeli.” 14 Yesu akampata mwana punda mmoja
akapanda juu yake kama yasemavyo Maandiko: 15 “Usiogope mji wa Sioni!
Tazama, Mfalme wako anakuja, Amepanda mwana punda.” 16 Wakati
huo wanafunzi wake hawakuelewa mambo hayo, lakini Yesu alipokwisha
tukuzwa, ndipo walipokumbuka kwamba hayo yalikuwa yameandikwa juu
yake, na kwamba watu walikuwa wamemtendea hivyo. 17 Kundi la watu
wale waliokuwa pamoja naye wakati alipomwita Lazaro kutoka kaburini,
akamfufua kutoka wafu, walisema yaliyotukia. 18 Kwa hiyo umati huo
wa watu ulimlaki, maana wote walisikia kwamba Yesu alikuwa amefanya

ishara hiyo. 19 Basi, Mafarisayo wakaambiana, “Mnaona? Hatuwezi ku-
fanya chochote! Tazameni, ulimwengu wote unamfuata.” 20 Kulikuwa na
Wagiriki kadhaa miongoni mwa watu waliokuwa wamefika Yerusalemu
kuabudu wakati wa sikukuu hiyo. 21 Hao walimwendea Filipo, mwenyeji wa
Bethsaida katika Galilaya, wakasema, “Mheshimiwa, tunataka kumwona
Yesu.” 22 Filipo akaenda akamwambia Andrea, nao wawili wakaenda
kumwambia Yesu. 23 Yesu akawaambia, “Saa ya kutukuzwa kwa Mwana
wa Mtu imefika! 24 Kweli nawaambieni, punje ya ngano hubaki punje
tu isipokuwa ikianguka katika udongo na kufa. Kama ikifa, basi huzaa
matunda mengi. 25 Anayependa maisha yake, atayapoteza; anayeyachukia
maisha yake katika ulimwengu huu, atayaweka kwa ajili ya uzima wa
milele. 26 Anayetaka kunitumikia ni lazima anifuate, hivyo kwamba popote
pale nilipo mimi ndipo na mtumishi wangu atakapokuwa. Mtu yeyote
anayenitumikia Baba yangu atampa heshima. 27 “Sasa roho yangu ime-
fadhaika, na niseme nini? Je, niseme: Baba, usiruhusu saa hii inifikie?
Lakini ndiyo maana nimekuja—ili nipite katika saa hii. 28 Baba, ulitukuze
jina lako.” Hapo sauti ikasema kutoka mbinguni, “Nimelitukuza, na nital-
itukuza tena.” 29 Umati wa watu waliokuwa wamesimama hapo walisikia
sauti hiyo, na baadhi yao walisema, “Malaika ameongea naye!” 30 Lakini
Yesu akawaambia, “Sauti hiyo haikutokea kwa ajili yangu mimi, ila kwa
ajili yenu. 31 Sasa ndio wakati wa ulimwengu huu kuhukumiwa; sasa
mtawala wa ulimwengu huu atapinduliwa. 32 Nami nitakapoinuliwa juu
ya nchi nitamvuta kila mmoja kwangu.” 33 (Kwa kusema hivyo alionyesha
atakufa kifo gani). 34 Basi, umati huo ukamjibu, “Sisi tunaambiwa na
Sheria yetu kwamba Kristo atadumu milele. Wawezaje basi, kusema ati
Mwana wa Mtu anapaswa kuinuliwa? Huyo Mwana wa Mtu ni nani?”
35 Yesu akawaambia, “Mwanga bado uko nanyi kwa muda mfupi. Tembeeni
mngali mnao huo mwanga ili giza lisiwapate; maana atembeaye gizani
hajui aendako. 36 Basi, wakati mnao huo mwanga uaminini ili mpate
kuwa watu wa mwanga.” Baada ya kusema maneno hayo, Yesu alikwenda
zake na kujificha mbali nao. 37 Ingawa Yesu alifanya miujiza hii yote
mbele yao, wao hawakumwamini. 38 Hivyo maneno aliyosema nabii Isaya
yakatimia: “Bwana, nani aliyeuamini ujumbe wetu? Na uwezo wa Bwana
umedhihirishwa kwa nani?” 39 Hivyo hawakuweza kuamini, kwani Isaya
tena alisema: 40 “Mungu ameyapofusha macho yao, amezipumbaza akili
zao; wasione kwa macho yao, wasielewe kwa akili zao; wala wasinigeukie,
asema Bwana, ili nipate kuwaponya.” 41 Isaya alisema maneno haya kwa
sababu aliuona utukufu wa Yesu, akasema habari zake. 42 Hata hivyo,
wengi wa viongozi wa Wayahudi walimwamini Yesu. Lakini kwa sababu
ya Mafarisayo, hawakumkiri hadharani kwa kuogopa kwamba watatengwa
na sunagogi. 43 Walipendelea kusifiwa na watu kuliko kusifiwa na Mungu
44 Kisha Yesu akasema kwa sauti kubwa, “Mtu aliyeniamini, haniamini mimi
tu, ila anamwamini pia yule aliyenituma. 45 Anayeniona mimi anamwona
pia yule aliyenituma. 46 Mimi ni mwanga, nami nimekuja ulimwenguni ili
wote wanaoniamini wasibaki gizani. 47 Anayeyasikia maneno yangu lakini
hayashiki mimi sitamhukumu; maana sikuja kuhukumu ulimwengu bali
kuuokoa. 48 Asiyeyashika maneno yangu anaye wa kumhukumu: neno lile
nililosema ni hakimu wake siku ya mwisho. 49 Mimi sikunena kwa mamlaka
yangu mwenyewe, ila Baba aliyenituma ndiye aliyeniamuru niseme nini na
niongee nini. 50 Nami najua kuwa amri yake huleta uzima wa milele. Basi,

mimi nasema tu yale Baba aliyoniagiza niyaseme."

13

1 Ilikuwa kabla ya sikukuu ya Pasaka. Yesu alijua kwamba saa yake ya
kuondoka ulimwenguni na kwenda kwa Baba ilikuwa imefika. Alikuwa
amewapenda daima watu wake walioko duniani; naam, aliwapenda mpaka
mwisho! 2 Basi, Yesu na wanafunzi wake walikuwa mezani kwa chakula
cha jioni. Ibilisi alikwisha mtia Yuda, mwana wa Simoni Iskarioti, nia ya
kumsaliti Yesu. 3 Yesu alijua kwamba Baba alikuwa amemkabidhi kila kitu,
na kwamba alikuwa ametoka kwa Mungu na anarudi kwa Mungu. 4 Basi,
Yesu aliondoka mezani, akaweka kando vazi lake, akachukua kitambaa na
kujifunga kiunoni. 5 Kisha akatia maji katika bakuli, akaanza kuwaosha
wanafunzi wake miguu na kuipangusa kwa kile kitambaa alichojifun-
gia. 6 Basi, akamfikia Simoni Petro; naye Petro akasema, "Bwana, wewe
utaniosha miguu mimi?" 7 Yesu akamjibu, "Huelewi sasa ninachofanya
lakini utaelewa baadaye." 8 Petro akamwambia, "Wewe hutaniosha miguu
kamwe!" Yesu akamjibu, "Nisipokuosha hutakuwa na uhusiano nami tena."
9 Simoni Petro akamwambia, "Bwana, nioshe, si miguu tu, bali na mikono
yangu na kichwa pia." 10 Yesu akamwambia, "Aliyekwisha oga hana lazima
ya kunawa isipokuwa miguu, maana amekwisha takata mwili wote. Ninyi
mmetakata, lakini si nyote." 11 (Yesu alimjua yule ambaye atamsaliti, ndiyo
maana alisema: "Ninyi mmetakata, lakini si nyote.") 12 Alipokwisha waosha
miguu na kuvaa tena vazi lake, aliketi mezani, akawaambia, "Je, mmeelewa
hayo niliyowatendeeni? 13 Ninyi mwaniita Mwalimu na Bwana, nanyi
mwasema vyema, kwa kuwa ndimi. 14 Basi, ikiwa mimi niliye Bwana
na Mwalimu, nimewaosha ninyi miguu, nanyi pia mnapaswa kuoshana
miguu. 15 Nimewapeni mfano, ili nanyi pia mfanye kama nilivyowafanyieni.
16 Kweli nawaambieni, mtumishi si mkuu zaidi kuliko bwana wake, wala
mtume si mkuu zaidi kuliko yule aliyemtuma. 17 Basi, ikiwa mwayajua hayo,
mtakuwa na heri mkiyatekeleza. 18 "Haya nisemayo hayawahusu ninyi
nyote. Mimi nawajua wale niliowachagua. Lakini lazima yatimie Maandiko
Matakatifu yasemayo: Yule aliyeshiriki chakula changu amegeuka kun-
ishambulia. 19 Mimi nimewaambieni mambo haya sasa kabla hayajatokea,
ili yatakapotokea mpate kuamini kuwa mimi ndimi. 20 Kweli nawaambieni
anayempokea yule ninayemtuma anaponipokea mimi; na anayenipokea
mimi, anampokea yule aliyenituma." 21 Alipokwisha sema hayo, Yesu
alifadhaika sana rohoni, akasema wazi, "Kweli nawaambieni, mmoja wenu
atanisaliti!" 22 Wanafunzi wakatazama wasiweze kabisa kujua anasema
nani. 23 Mmoja wa wanafunzi, ambaye Yesu alikuwa anampenda sana,
alikuwa ameketi karibu na Yesu. 24 Basi, Simoni Petro akamwashiria na
kusema: "Mwulize anasema juu ya nani." 25 Mwanafunzi huyo akasogea
karibu zaidi na Yesu, akamwuliza, "Bwana, ni nani?" 26 Yesu akajibu, "Yule
nitakayempa kipande cha mkate nilichochovya katika sahani, ndiye." Basi,
akatwaa kipande cha mkate, akakichovya katika sahani, akampa Yuda,
mwana wa Simoni Iskarioti. 27 Yuda alipokwisha pokea kipande hicho,
Shetani akamwingia. Basi Yesu akamwambia, "Unachotaka kufanya, ki-
fanye haraka!" 28 Lakini hakuna hata mmoja wa wale waliokaa pale mezani
aliyefahamu kwa nini alikuwa amemwambia hivyo. 29 Kwa kuwa Yuda
alikuwa na wajibu wa kuutunza mfuko wa fedha, baadhi yao walidhani
kwamba Yesu alikuwa amemwambia anunue vilivyohitajiwa kwa sikukuu,

au kwamba alikuwa amemwambia akatoe chochote kwa maskini. 30 Basi,
Yuda alipokwisha twaa kile kipande cha mkate, akatoka nje mara. Na
ilikuwa usiku. 31 Baada ya Yuda kuondoka, Yesu akasema, "Sasa Mwana
wa Mtu ametukuzwa, naye Mungu ametukuzwa ndani yake. 32 Na kama
utukufu wa Mungu umefunuliwa ndani ya Mwana, basi, naye Mungu
ataudhihirisha utukufu wa Mwana ndani yake mwenyewe, na atafanya
hivyo mara. 33 "Watoto wangu, bado niko nanyi kwa muda mfupi tu.
Mtanitafuta, lakini sasa nawaambieni yale niliyowaambia viongozi wa
Wayahudi: Niendako ninyi hamwezi kwenda! 34 Nawapeni amri mpya: pen-
daneni; pendaneni kama nilivyowapenda ninyi. 35 Mkipendana, watu wote
watajua kwamba ninyi ni wanafunzi wangu." 36 Simoni Petro akamwuliza,
"Bwana, unakwenda wapi?" Yesu akajibu, "Niendako huwezi kunifuata
sasa, lakini utanifuata baadaye." 37 Petro akamwambia "Bwana, kwa nini
siwezi kukufuata sasa? Niko tayari kufa kwa ajili yako!" 38 Yesu akajibu,
"Je, uko tayari kweli kufa kwa ajili yangu? Kweli nakwambia, kabla jogoo
hajawika utanikana mara tatu!"

14

1 Yesu aliwaambia, "Msifadhaike mioyoni mwenu. Mwaminini Mungu,
niaminini na mimi pia. 2 Nyumbani mwa Baba yangu mna makao mengi; la
sivyo ningalikwisha waambieni. Sasa nakwenda kuwatayarishieni nafasi.
3 Na nikienda na kuwatayarishieni nafasi, nitarudi na kuwachukueni
kwangu, ili nanyi muwe pale nilipo mimi. 4 Mnajua njia ya kwenda huko
ninakokwenda." 5 Thoma akamwuliza, "Bwana, hatujui unakokwenda,
tutawezaje basi, kuijua hiyo njia?" 6 Yesu akamjibu, "Mimi ni njia, na
ukweli na uzima. Hakuna awezaye kwenda kwa Baba ila kwa kupitia
kwangu. 7 Ikiwa mnanijua mimi mnamjua na Baba yangu pia. Na tangu
sasa, mnamjua, tena mmekwisha mwona." 8 Filipo akamwambia, "Bwana,
tuonyeshe Baba, nasi tutatosheka." 9 Yesu akamwambia, "Filipo, nimekaa
nanyi muda wote huu, nawe hujanijua? Aliyekwisha niona mimi amem-
wona Baba. Unawezaje basi, kusema: Tuonyeshe Baba? 10 Je, huamini
kwamba mimi niko ndani ya Baba, naye Baba yuko ndani yangu? Maneno
ninayowaambieni nyote siyasemi kwa mamlaka yangu; Baba aliye ndani
yangu anafanya kazi yake. 11 Mnapaswa kuniamini ninaposema kwamba
mimi niko ndani ya Baba naye Baba yuko ndani yangu. Ama sivyo, aminini
kwa sababu ya mambo ninayofanya. 12 Kweli nawaambieni, anayeniamini
atafanya mambo ninayofanya mimi; naam, atafanya hata makuu zaidi,
maana nakwenda kwa Baba. 13 Na chochote mtakachoomba kwa jina langu
nitafanya, ili Baba atukuzwe ndani ya Mwana. 14 Mkiniomba chochote
kwa jina langu, nitawafanyieni. 15 "Mkinipenda mtazishika amri zangu.
16 Nami nitamwomba Baba naye atawapeni Msaidizi mwingine, atakayekaa
nanyi milele. 17 Yeye ni Roho wa kweli. Ulimwengu hauwezi kumpokea
kwa sababu hauwezi kumwona wala kumjua. Lakini ninyi mnamjua kwa
sababu anabaki nanyi na yu ndani yenu. 18 "Sitawaacha ninyi yatima;
nitakuja tena kwenu. 19 Bado kidogo nao ulimwengu hautaniona tena,
lakini ninyi mtaniona; na kwa kuwa mimi ni hai, nanyi pia mtakuwa
hai. 20 Siku ile itakapofika mtajua kwamba mimi niko ndani ya Baba,
nanyi mko ndani yangu, nami ndani yenu. 21 Azipokeaye amri zangu
na kuzishika, yeye ndiye anipendaye. Naye anipendaye mimi atapendwa
na Baba yangu, nami nitampenda na kujidhihirisha kwake." 22 Yuda (si

yule Iskarioti) akamwambia, “Bwana, itawezekanaje wewe kujidhihirisha
kwetu na si kwa ulimwengu?” 23 Yesu akamjibu, “Mtu akinipenda atashika
neno langu, na Baba yangu atampenda, nasi tutakuja kwake na kukaa naye.
24 Asiyenipenda hashiki maneno yangu. Na neno mlilosikia si langu, bali
ni lake Baba aliyenituma. 25 “Nimewaambieni mambo haya nikiwa bado
pamoja nanyi 26 lakini Msaidizi, Roho Mtakatifu, ambaye Baba atamtuma
kwa jina langu, atawafundisheni kila kitu na kuwakumbusheni yote niliy-
owaambieni. 27 “Nawaachieni amani; nawapeni amani yangu. Siwapi ninyi
kama vile ulimwengu ufanyavyo. Msiwe na wasiwasi, wala msifadhaike.
28 Mlikwisha sikia nikiwaambieni: Ninakwenda zangu, kisha nitarudi tena
kwenu. Kama mngalinipenda mngalifurahi kwa sababu ninakwenda kwa
Baba, maana yeye ni mkuu kuliko mimi. 29 Nimewaambieni haya sasa
kabla hayajatokea, ili yatakapotokea mpate kuamini. 30 Sitasema nanyi
tena mambo mengi, maana mtawala wa ulimwengu huu anakuja. Kwangu
mimi hawezi kitu; 31 lakini ulimwengu unapaswa kujua kwamba nampenda
Baba, na ndiyo maana nafanya kila kitu kama Baba alivyoniamuru. Sima-
meni, tutoke hapa!”

15

1 “Mimi ni mzabibu wa kweli, na Baba yangu ndiye mkulima. 2 Yeye
huliondoa ndani yangu kila tawi lisilozaa matunda, na kila tawi lizaalo
hulisafisha lipate kuzaa zaidi. 3 Ninyi mmekwisha kuwa safi kwa sababu
ya ule ujumbe niliowaambieni. 4 Kaeni ndani yangu, nami nikae ndani
yenu. Tawi haliwezi peke yake kuzaa matunda lisipokaa katika mzabibu
hali kadhalika nanyi hamwezi kuzaa matunda msipokaa ndani yangu.
5 “Mimi ni mzabibu, nanyi ni matawi yake. Akaaye ndani yangu, nami
ndani yake, huyo atazaa matunda mengi, maana bila mimi hamwezi ku-
fanya chochote. 6 Mtu yeyote asipokaa ndani yangu hutupwa nje kama
tawi litupwalo nje hata likakauka. Watu huliokota tawi la namna hiyo
na kulitupa motoni liungue. 7 Mkikaa ndani yangu na maneno yangu
yakikaa ndani yenu, basi, ombeni chochote mtakacho nanyi mtapewa.
8 Baba yangu hutukuzwa kama mkizaa matunda mengi na kuwa wanafunzi
wangu. 9 Mimi nimewapenda ninyi kama vile Baba alivyonipenda mimi.
Kaeni katika pendo langu. 10 Mkizishika amri zangu mtakaa katika pendo
langu, kama vile nami nilivyozishika amri za Baba yangu na kukaa katika
pendo lake. 11 Nimewaambieni mambo haya ili furaha yangu ikae ndani
yenu, na furaha yenu ikamilike. 12 Hii ndiyo amri yangu: pendaneni;
pendaneni kama nilivyowapenda ninyi. 13 Hakuna upendo mkuu zaidi
kuliko upendo wa mtu atoaye uhai wake kwa ajili ya rafiki zake. 14 Ninyi
ni rafiki zangu mkifanya ninayowaamuru. 15 Ninyi siwaiti tena watumishi,
maana mtumishi hajui anachofanya bwana wake. Lakini mimi nimewaita
ninyi rafiki, kwa sababu nimewajulisha yote ambayo nimeyasikia kutoka
kwa Baba yangu. 16 Ninyi hamkunichagua mimi; mimi niliwachagueni
na kuwatuma mwende mkazae matunda, matunda yadumuyo, naye Baba
apate kuwapa ninyi chochote mumwombacho kwa jina langu. 17 Basi, amri
yangu kwenu ndiyo hii: pendaneni. 18 “Kama ulimwengu ukiwachukia
ninyi, kumbukeni kwamba umenichukia mimi kabla haujawachukia ninyi.
19 Kama mngalikuwa watu wa ulimwengu, ulimwengu ungaliwapenda
ninyi kama watu wake. Lakini kwa vile ninyi si wa ulimwengu, ila mimi

nimewachagueni kutoka ulimwenguni, kwa sababu hiyo ulimwengu un-
awachukieni. [20] Kumbukeni niliyowaambieni: mtumishi si mkuu zaidi
kuliko bwana wake. Ikiwa wamenitesa mimi, watawatesa na ninyi pia;
kama wameshika neno langu, watalishika na lenu pia. [21] Lakini hayo yote
watawatendeeni ninyi kwa sababu ya jina langu, kwani hawamjui yeye
aliyenituma. [22] Kama nisingalikuja na kusema nao wasingalikuwa na hatia;
lakini sasa hawawezi kujitetea kwamba hawana dhambi. [23] Anayenichukia
mimi, anamchukia na Baba yangu pia. [24] Kama nisingalifanya kwao mambo
ambayo hakuna mtu mwingine amekwisha yafanya wasingalikuwa na ha-
tia; lakini sasa wameona niliyoyafanya wakinichukia mimi, wakamchukia
na Baba yangu pia. [25] Na hivi ni lazima yatimie yale yaliyoandikwa katika
Sheria yao: Wamenichukia bure! [26] "Atakapokuja huyo Msaidizi nitakayem-
tuma kwenu kutoka kwa Baba, huyo Roho wa kweli atokaye kwa Baba, yeye
atanishuhudia mimi. [27] Nanyi pia mtanishuhudia kwa kuwa mmekuwa
nami tangu mwanzo.

16

[1] "Nimewaambieni hayo kusudi msiiache imani yenu. [2] Watu watawa-
tenga ninyi na masunagogi yao. Tena, wakati unakuja ambapo kila
atakayewaua ninyi atadhani anamhudumia Mungu. [3] Watawatendeeni
mambo hayo kwa sababu hawamjui Baba, wala hawanijui mimi. [4] Basi,
nimewaambieni mambo haya ili saa yake itakapofika mkumbuke kwamba
niliwaambieni. "Sikuwaambieni mambo haya tangu mwanzo kwa sababu
nilikuwa pamoja nanyi. [5] Lakini sasa namwendea yule aliyenituma; na
hakuna hata mmoja wenu anayeniuliza: Unakwenda wapi? [6] Kwa kuwa
nimewaambieni mambo hayo mmejaa huzuni mioyoni mwenu. [7] Lakini,
nawaambieni ukweli: afadhali kwenu mimi niende zangu, maana nisipok-
wenda Msaidizi hatakuja kwenu. Lakini nikienda, basi, nitamtuma kwenu.
[8] Naye atakapokuja atawathibitishia walimwengu kwamba wamekosea
kuhusu dhambi, uadilifu na hukumu ya Mungu. [9] Wamekosea kuhusu
dhambi kwa sababu hawaniamini; [10] kuhusu uadilifu, kwa sababu naenda
zangu kwa Baba, nanyi hamtanione tena; [11] kuhusu hukumu kwa sababu
mkuu wa ulimwengu huu amekwisha hukumiwa. [12] "Ninayo bado mengi ya
kuwaambieni, ila kwa sasa hamwezi kuyastahimili. [13] Lakini atakapokuja
huyo Roho wa kweli atawaongoza kwenye ukweli wote; maana hatasema
kwa mamlaka yake mwenyewe, bali atawaambieni yote atakayosikia, na
atasema mambo yatakayokuwa yanakuja. [14] Yeye atanitukuza mimi kwa
kuwa atawaambieni yale atakayopata kutoka kwangu. [15] Vyote alivyo
navyo Baba ni vyangu; ndiyo maana nimesema kwamba huyo Roho Mtakat-
ifu atawaambieni yale atakayopata kutoka kwangu. [16] "Bado kitambo
kidogo nanyi hamtaniona; na baada ya kitambo kidogo tena mtaniona!"
[17] Hapo baadhi ya wanafunzi wake wakaulizana, "Ana maana gani anapot-
wambia: Bado kitambo kidogo nanyi hamtaniona; na baada ya kitambo
kidogo tena mtaniona? Tena anasema: Kwa kuwa ninakwenda kwa Baba!"
[18] Basi, wakawa wanaulizana, "Ana maana gani anaposema: Bado kitambo
kidogo? Hatuelewi anaongelea nini." [19] Yesu alijua kwamba walitaka
kumwuliza, basi akawaambia, "Je, mnaulizana juu ya yale niliyosema:
Bado kitambo kidogo nanyi hamtaniona; na baada ya kitambo kidogo tena
mtaniona? [20] Nawaambieni kweli, ninyi mtalia na kuomboleza, lakini
ulimwengu utafurahi: mtaona huzuni lakini huzuni yenu itageuka kuwa

furaha. 21 Wakati mama anapojifungua huona huzuni kwa sababu saa ya
maumivu imefika; lakini akisha jifungua hayakumbuki tena maumivu hayo
kwa sababu ya furaha kwamba mtu amezaliwa duniani. 22 Ninyi pia mna
huzuni sasa; lakini nitawajieni tena, nanyi mtajaa furaha mioyoni mwenu,
na furaha hiyo hakuna mtu atakayeiondoa kwenu. 23 Siku hiyo hamtan-
iomba chochote. Kweli nawaambieni, chochote mtakachomwomba Baba
kwa jina langu, atawapeni. 24 Mpaka sasa hamjaomba chochote kwa jina
langu. Ombeni nanyi mtapata ili furaha yenu ikamilike. 25 “Nimewaambieni
mambo hayo kwa mafumbo. Lakini wakati utakuja ambapo sitasema
tena nanyi kwa mafumbo, bali nitawaambieni waziwazi juu ya Baba.
26 Siku hiyo mtaomba kwa jina langu, na siwaambii kwamba nitamwomba
Baba kwa niaba yenu; 27 maana yeye mwenyewe anawapenda ninyi, kwa
sababu ninyi mmenipenda mimi na mmeamini kwamba nimetoka kwa
Mungu. 28 Mimi nilitoka kwa Baba, nikaja ulimwenguni; na sasa nauacha
ulimwengu na kurudi kwa Baba.” 29 Basi, wanafunzi wake wakamwambia,
“Ahaa! Sasa unasema waziwazi kabisa bila kutumia mafumbo. 30 Sasa
tunajua kwamba wewe unajua kila kitu, na huna haja ya kuulizwa maswali
na mtu yeyote; kwa hiyo tunaamini kwamba umetoka kwa Mungu.” 31 Yesu
akawajibu, “Je, mnaamini sasa? 32 Wakati unakuja, tena umekwisha fika,
ambapo ninyi nyote mtatawanyika kila mtu kwake, nami nitaachwa peke
yangu. Kumbe, lakini mimi siko peke yangu, maana Baba yu pamoja
nami. 33 Nimewaambieni mambo haya ili mpate kuwa na amani katika
kuungana nami. Ulimwenguni mtapata masumbuko; lakini jipeni moyo!
Mimi nimeushinda ulimwengu!”

17

1 Yesu alipokwisha sema hayo, alitazama juu mbinguni, akasema, “Baba,
saa imefika! Mtukuze Mwanao ili naye Mwana apate kukutukuza. 2 Maana
ulimpa Mwanao mamlaka juu ya watu wote ili awape uzima wa milele
wote hao uliompa. 3 Na uzima wa milele ndio huu: kukujua wewe uliye
peke yako Mungu wa kweli, na kumjua Yesu Kristo uliyemtuma. 4 Mimi
nimekutukuza hapa duniani; nimeikamilisha ile kazi uliyonipa nifanye.
5 Sasa, Baba, nitukuze mbele yako kwa ule utukufu niliokuwa nao kabla ya
kuumbwa ulimwengu. 6 “Nimekufanya ujulikane kwa watu wale ulionipa
kutoka duniani. Walikuwa watu wako, nawe ukanipa wawe wangu; nao
wamelishika neno lako. 7 Sasa wanajua kwamba kila ulichonipa kime-
toka kwako. 8 Mimi nimewapa ule ujumbe ulionipa nao wameupokea;
wanajua kwamba kweli nimetoka kwako, na wanaamini kwamba wewe
ulinituma. 9 “Nawaombea hao; siuombei ulimwengu, ila nawaombea hao
ulionipa, maana ni wako. 10 Yote niliyo nayo ni yako, na yako ni yangu;
na utukufu wangu umeonekana ndani yao. 11 Na sasa naja kwako; simo
tena ulimwenguni, lakini wao wamo ulimwenguni. Baba Mtakatifu! Kwa
nguvu ya jina lako ulilonipa, tafadhali uwaweke salama ili wawe kitu kimoja
kama sisi tulivyo mmoja. 12 Nilipokuwa nao, mimi niliwaweka salama
kwa nguvu ya jina lako ulilonipa. Mimi nimewalinda, wala hakuna hata
mmoja wao aliyepotea, isipokuwa yule aliyelazimika kupotea ili Maandiko
Matakatifu yapate kutimia. 13 Basi, sasa naja kwako, na nimesema mambo
haya ulimwenguni, ili waweze kushiriki kikamilifu furaha yangu. 14 Mimi
nimewapa neno lako, nao ulimwengu ukawachukia, kwa sababu wao si

wa ulimwengu kama vile nami nisivyo wa ulimwengu. [15] Siombi uwa-
toe ulimwenguni, bali naomba uwakinge na yule Mwovu. [16] Wao si wa
ulimwengu, kama vile nami nisivyo wa ulimwengu. [17] Waweke wakfu kwa
ukweli; neno lako ni ukweli. [18] Kama vile ulivyonituma ulimwenguni, nami
pia nimewatuma wao ulimwenguni; [19] na kwa ajili yao mimi mwenyewe
najiweka wakfu ili nao pia wafanywe wakfu katika ukweli. [20] "Siwaombei
hao tu, bali nawaombea pia wote watakaoamini kutokana na ujumbe wao.
[21] Naomba ili wote wawe kitu kimoja. Baba! Naomba wawe ndani yetu
kama vile wewe ulivyo ndani yangu nami ndani yako. Naomba wawe kitu
kimoja kusudi ulimwengu upate kuamini kwamba wewe ulinituma. [22] Mimi
nimewapa utukufu uleule ulionipa mimi, ili wawe kitu kimoja kama nasi
tulivyo mmoja; [23] mimi niwe ndani yao, nawe uwe ndani yangu; naomba
wakamilishwe na kuwa kitu kimoja, ili ulimwengu upate kujua kwamba
wewe ulinituma, na kwamba unawapenda wao kama unavyonipenda
mimi. [24] "Baba! Nataka wao ulionipa wawe pamoja nami pale nilipo, ili
wauone utukufu wangu ulionipa; kwa kuwa ulinipenda kabla ya kuumbwa
ulimwengu. [25] Baba Mwema! Ulimwengu haukujui, lakini mimi nakujua.
Hawa nao wanajua kwamba wewe ulinituma. [26] Nimekufanya ujulikane
kwao na nitaendelea kufanya hivyo, ili upendo ulio nao kwangu uwe ndani
yao, nami niwe ndani yao."

18

[1] Yesu alipokwisha sema hayo, alikwenda ng'ambo ya kijito Kedroni,
pamoja na wanafunzi wake. Mahali hapo palikuwa na bustani, naye Yesu
akaingia humo pamoja na wanafunzi wake. [2] Yuda, aliyemsaliti Yesu,
alipajua mahali hapo kwani mara nyingi Yesu alikutana na wanafunzi
wake huko. [3] Basi, Yuda alichukua kikosi cha askari na walinzi kutoka
kwa makuhani wakuu na Mafarisayo, akaja nao bustanini wakiwa na
taa, mienge na silaha. [4] Yesu, hali akijua yote yatakayompata, akatokea,
akawauliza, "Mnamtafuta nani?" [5] Nao wakamjibu, "Yesu wa Nazareti!"
Yesu akawaambia, "Mimi ndiye." Msaliti Yuda alikuwa amesimama
hapo pamoja nao. [6] Basi, Yesu alipowaambia: "Mimi ndiye", wakarudi
nyuma, wakaanguka chini. [7] Yesu akawauliza tena, "Mnamtafuta nani?"
Wakamjibu, "Yesu wa Nazareti!" [8] Yesu akawaambia, "Nimekwisha waam-
bieni kwamba mimi ndiye. Basi, kama mnanitafuta mimi, waacheni hawa
waende zao." [9] (Alisema hayo ili yapate kutimia yale aliyosema: "Wale ulion-
ipa sikumpoteza hata mmoja.") [10] Simoni Petro alikuwa na upanga; basi,
akauchomoa, akamkata sikio la kulia mtumishi wa Kuhani Mkuu. Mtumishi
huyo aliitwa Malko. [11] Basi, Yesu akamwambia Petro, "Rudisha upanga
wako alani. Je, nisinywe kikombe alichonipa Baba?" [12] Kile kikosi cha
askari, mkuu wake na walinzi wa Wayahudi walimkamata Yesu, wakam-
funga [13] na kumpeleka kwanza kwa Anasi; Anasi alikuwa baba mkwe
wa Kayafa ambaye alikuwa Kuhani Mkuu mwaka huo. [14] Huyo Kayafa
ndiye aliyekuwa amewashauri Wayahudi kwamba ni afadhali mtu mmoja
afe kwa ajili ya taifa. [15] Simoni Petro pamoja na mwanafunzi mwingine
walimfuata Yesu. Huyo mwanafunzi mwingine alikuwa anajulikana kwa
Kuhani Mkuu, hivyo aliingia pamoja na Yesu ndani ya ukumbi wa Kuhani
Mkuu. [16] Lakini Petro alikuwa amesimama nje, karibu na mlango. Basi,
huyo mwanafunzi mwingine aliyekuwa anajulikana kwa Kuhani Mkuu
alitoka nje akasema na mjakazi, mngoja mlango, akamwingiza Petro ndani.

17 Huyo msichana mngoja mlango akamwuliza Petro, “Je, nawe pia ni mmoja
wa wanafunzi wa mtu huyu?” Petro akamwambia, “Si mimi!” 18 Watumishi
na walinzi walikuwa wamewasha moto kwa sababu kulikuwa na baridi,
wakawa wanaota moto. Naye Petro alikuwa amesimama pamoja nao
akiota moto. 19 Basi, Kuhani akamwuliza Yesu juu ya wanafunzi wake
na mafundisho yake. 20 Yesu akamjibu, “Nimesema na kila mtu daima
hadharani. Kila mara nimefundisha katika masunagogi na Hekaluni, ma-
hali wakutanikiapo Wayahudi wote; na wala sijasema chochote kwa siri.
21 Kwa nini waniuliza mimi? Waulize wale waliosikia nini niliwaambia.
Wao wanajua nilivyosema.” 22 Alipokwisha sema hayo mlinzi mmoja
aliyekuwa amesimama hapo akampiga kofi akisema, “Je, ndivyo unavy-
omjibu Kuhani Mkuu?” 23 Yesu akamjibu, “Kama nimesema vibaya, onyesha
huo ubaya; lakini ikiwa nimesema vema, mbona wanipiga?” 24 Basi, Anasi
akampeleka Yesu akiwa amefungwa, kwa Kuhani Mkuu Kayafa. 25 Petro
alikuwa hapo akiota moto. Basi, wakamwuliza, “Je, nawe pia si mmoja
wa wanafunzi wake?” Yeye akakana na kusema, “Si mimi!” 26 Mmoja
wa watumishi wa Kuhani Mkuu, jamaa wa yule aliyekatwa sikio na Petro,
akamwuliza, “Je, mimi sikukuona wewe bustanini pamoja naye?” 27 Petro
akakana tena; mara jogoo akawika. 28 Basi, walimchukua Yesu kutoka
kwa Kayafa, wakampeleka ikulu. Ilikuwa alfajiri, nao ili waweze kula
Pasaka, hawakuingia ndani ya ikulu wasije wakatiwa najisi. 29 Kwa hiyo,
Pilato aliwaendea nje, akasema, “Mna mashtaka gani juu ya mtu huyu?”
30 Wakamjibu, “Kama huyu hangalikuwa mwovu hatungalimleta kwako.”
31 Pilato akawaambia, “Haya, mchukueni ninyi wenyewe, mkamhukumu
kufuatana na Sheria yenu.” Wayahudi wakamjibu, “Sisi hatuna mamlaka
ya kumwua mtu yeyote.” 32 (Ilifanyika hivyo yapate kutimia maneno
aliyosema Yesu kuonyesha atakufa kifo gani.) 33 Pilato akaingia tena ndani
ya ikulu, akamwita Yesu na kumwuliza: “Ati wewe ndiye Mfalme wa
Wayahudi?” 34 Yesu akamjibu, “Je, hayo ni maneno yako au wengine wamek-
wambia habari zangu?” 35 Pilato akamjibu, “Je, ni Myahudi mimi? Taifa
lako na makuhani wamekuleta kwangu. Umefanya nini?” 36 Yesu akamjibu,
“Ufalme wangu si wa ulimwengu huu. Kama ufalme wangu ungekuwa
wa ulimwengu huu watumishi wangu wangenipigania nisitiwe mikononi
mwa Wayahudi. Lakini sasa ufalme wangu si wa hapa.” 37 Hapo Pilato
akamwambia, “Basi, wewe ni Mfalme?” Yesu akajibu, “Wewe umesema
kwamba mimi ni Mfalme. Mimi nimezaliwa kwa ajili hiyo; na kwa ajili hiyo
nimekuja ulimwenguni kuwaambia watu juu ya ukweli. Kila mtu wa ukweli
hunisikiliza.” 38 Pilato akamwambia, “Ukweli ni kitu gani?” Pilato alipok-
wisha sema hayo, aliwaendea tena Wayahudi nje, akawaambia, “Mimi sioni
hatia yoyote kwake. 39 Lakini, mnayo desturi kwamba mimi niwafungulie
mfungwa mmoja wakati wa Pasaka. Basi, mwataka niwafungulieni Mfalme
wa Wayahudi?” 40 Hapo wakapiga kelele: “La! Si huyu ila Baraba!” Naye
Baraba alikuwa mnyang'anyi.

19

1 Basi, Pilato akaamuru Yesu achukuliwe, apigwe viboko. 2 Nao askari
wakasokota taji ya miiba, wakamtia kichwani, wakamvika na joho la rangi
ya zambarau. 3 Wakawa wanakuja mbele yake na kusema: “Shikamoo,
Mfalme wa Wayahudi!” Wakampiga makofi. 4 Pilato akatoka tena nje,
akawaambia, “Tazameni, namleta nje kwenu, mpate kujua kwamba mimi

sikuona hatia yoyote kwake." 5 Basi, Yesu akatoka nje amevaa taji ya
miiba na joho la rangi ya zambarau. Pilato akawaambia, "Tazameni! Mtu
mwenyewe ni huyo." 6 Makuhani wakuu na walinzi walipomwona waka-
paaza sauti: "Msulubishe! Msulubishe!" Pilato akawaambia, "Mchukueni
basi, ninyi wenyewe mkamsulubishe, kwa maana mimi sikuona hatia yoy-
ote kwake." 7 Wayahudi wakamjibu, "Sisi tunayo Sheria, na kufuatana na
Sheria hiyo, ni lazima afe, kwa sababu alijifanya kuwa Mwana wa Mungu."
8 Pilato aliposikia maneno hayo akazidi kuogopa. 9 Basi, akaingia tena ndani
ya ikulu, akamwuliza Yesu, "Umetoka wapi wewe?" Lakini Yesu hakumjibu
neno. 10 Hivyo Pilato akamwambia, "Husemi nami? Je, hujui kwamba
ninayo mamlaka ya kukufungua na mamlaka ya kukusulubisha?" 11 Yesu
akamjibu, "Hungekuwa na mamlaka yoyote juu yangu kama hungepewa na
Mungu. Kwa sababu hiyo, yule aliyenikabidhi kwako ana dhambi kubwa
zaidi." 12 Tangu hapo, Pilato akawa anatafuta njia ya kumwachilia, lakini
Wayahudi wakapiga kelele: "Ukimwachilia huyu mtu, wewe si rafiki yake
Kaisari; kila mtu anayejifanya kuwa Mfalme humpinga Kaisari!" 13 Basi,
Pilato aliposikia maneno hayo akamleta Yesu nje, akaketi juu ya kiti cha
hukumu, mahali paitwapo: "Sakafu ya Mawe" (kwa Kiebrania, Gabatha).
14 Ilikuwa yapata saa sita mchana, siku ya maandalio ya Pasaka. Pilato
akawaambia Wayahudi, "Tazameni, Mfalme wenu!" 15 Wao wakapaaza
sauti: "Mwondoe! Mwondoe! Msulubishe!" Makuhani wakuu wakajibu,
"Sisi hatuna Mfalme isipokuwa Kaisari!" 16 Basi, hapo Pilato akamtia Yesu
mikononi mwao ili asulubiwe. Basi, wakamchukua Yesu. 17 Naye akatoka
akiwa amejichukulia msalaba wake kwenda mahali paitwapo "Fuvu la
Kichwa", (kwa Kiebrania Golgotha). 18 Hapo ndipo walipomsulubisha, na
pamoja naye waliwasulubisha watu wengine wawili; mmoja upande wake
wa kulia na mwingine upande wake wa kushoto, naye Yesu katikati. 19 Pilato
aliandika ilani akaiweka juu ya msalaba. Nayo ilikuwa imeandikwa hivi:
"Yesu wa Nazareti, Mfalme wa Wayahudi." 20 Wayahudi wengi waliisoma
ilani hiyo, maana mahali hapo aliposulubiwa Yesu palikuwa karibu na mji.
Tena ilani hiyo ilikuwa imeandikwa kwa Kiebrania, Kilatini, na Kigiriki.
21 Basi, makuhani wakuu wakamwambia Pilato, "Usiandike: Mfalme wa
Wayahudi, ila Yeye alisema, Mimi ni Mfalme wa Wayahudi." 22 Pilato aka-
jibu, "Niliyoandika, nimeandika!" 23 Askari walipokwisha msulubisha Yesu,
walizichukua nguo zake, wakazigawa mafungu manne, fungu moja kwa
kila askari. Walichukua pia na kanzu yake; kanzu hiyo ilikuwa imefumwa
kwa kipande kimoja tu, bila mshono. 24 Basi, hao askari wakashauriana:
"Tusiipasue, ila tuipigie kura itakuwa ya nani." Jambo hilo lilifanyika
ili yatimie Maandiko Matakatifu yasemayo: "Waligawana mavazi yangu,
na nguo yangu wakaipigia kura." Basi, ndivyo walivyofanya hao askari.
25 Karibu na msalaba wake Yesu walikuwa wamesimama mama yake, na
dada ya mama yake, Maria mke wa Kleopa, na Maria Magdalene. 26 Yesu
alipomwona mama yake, na karibu naye amesimama yule mwanafunzi
aliyempenda, akamwambia mama yake: "Mama! Tazama, huyo ndiye
mwanao." 27 Halafu akamwambia yule mwanafunzi: "Tazama, huyo
ndiye mama yako." Na tangu saa ile huyo mwanafunzi alimchukua akae
nyumbani kwake. 28 Yesu alijua kwamba yote yalikuwa yametimia; na,
ili Maandiko Matakatifu yapate kutimia, akasema, "Naona kiu." 29 Hapo
palikuwa na bakuli limejaa siki. Basi, wakachovya sifongo katika hiyo siki,
wakaitia juu ya ufito wa husopo, wakamwekea mdomoni. 30 Yesu alipok-

wisha pokea hiyo siki, akasema, “Yametimia!” Kisha akainama kichwa,
akatoa roho. 31 Ilikuwa Ijumaa, siku ya Maandalio. Kwa hiyo, kusudi miili
isikae msalabani siku ya Sabato, maana siku hiyo ya Sabato ilikuwa siku
kubwa, Wayahudi walimwomba Pilato miguu ya hao waliosulubiwa ivun-
jwe na miili yao iondolewe. 32 Basi, askari walikwenda, wakaivunja miguu
ya yule mtu wa kwanza na yule wa pili ambao walikuwa wamesulubiwa
pamoja na Yesu. 33 Lakini walipomfikia Yesu waliona kwamba alikwisha
kufa, na hivyo hawakumvunja miguu. 34 Lakini askari mmoja alimtoboa
ubavuni kwa mkuki, na mara ikatoka damu na maji. 35 (Naye aliyeona
tukio hilo ametoa habari zake ili nanyi mpate kuamini. Na hayo aliyosema
ni ukweli, tena yeye anajua kwamba anasema ukweli.) 36 Jambo hilo lili-
tendwa ili Maandiko Matakatifu yatimie: “Hapana hata mfupa wake mmoja
utakaovunjwa.” 37 Tena Maandiko mengine yanasema: “Watamtazama
yule waliyemtoboa.” 38 Baada ya hayo, Yosefu, mwenyeji wa Armathaya,
alimwomba Pilato ruhusa ya kuuchukua mwili wa Yesu. (Yosefu alikuwa
mfuasi wa Yesu, lakini kwa siri, maana aliwaogopa viongozi wa Wayahudi).
Basi, Pilato akamruhusu. Hivyo Yosefu alikwenda, akauondoa mwili wa
Yesu. 39 Naye Nikodemo ambaye hapo awali alikuwa amemwendea Yesu
usiku, akaja akiwa amechukua mchanganyiko wa manemane na ubani kiasi
cha kilo thelathini. 40 Basi, waliutwaa mwili wa Yesu, wakaufunga sanda
pamoja na manukato kufuatana na desturi ya Wayahudi katika kuzika.
41 Mahali hapo aliposulubiwa Yesu palikuwa na bustani, na katika bustani
hiyo kulikuwa na kaburi jipya ambalo hakutiwa bado mtu yeyote ndani
yake. 42 Basi, kwa sababu ya shughuli za Wayahudi za maandalio ya Sabato,
na kwa vile kaburi hilo lilikuwa karibu, wakamweka Yesu humo.

20

1 Alfajiri na mapema Jumapili, kukiwa bado na giza, Maria Magdalene
alikwenda kaburini, akaliona lile jiwe limeondolewa mlangoni pa kaburi.
2 Basi, akaenda mbio hadi kwa Petro na yule mwanafunzi mwingine ambaye
Yesu alimpenda, akawaambia, “Wamemwondoa Bwana kaburini, na wala
hatujui walikomweka.” 3 Petro pamoja na yule mwanafunzi mwingine
wakaenda kaburini. 4 Wote wawili walikimbia lakini yule mwanafunzi
mwingine alikimbia mbio zaidi kuliko Petro, akatangulia kufika kaburini.
5 Alipoinama na kuchungulia ndani, aliona sanda, lakini hakuingia ndani.
6 Simoni Petro naye akaja akimfuata, akaingia kaburini; humo akaona
sanda, 7 na kile kitambaa alichofungwa Yesu kichwani. Hicho kitam-
baa hakikuwekwa pamoja na hiyo sanda, bali kilikuwa kimekunjwa na
kuwekwa mahali peke yake. 8 Kisha yule mwanafunzi mwingine aliyemtan-
gulia kufika kaburini, akaingia pia ndani, akaona, akaaamini. 9 (Walikuwa
bado hawajaelewa Maandiko Matakatifu yaliyosema kwamba ilikuwa laz-
ima afufuke kutoka wafu). 10 Basi, hao wanafunzi wakarudi nyumbani.
11 Maria alikuwa amesimama nje ya kaburi, akilia. Huku akiwa bado analia,
aliinama na kuchungulia kaburini, 12 akawaona malaika wawili waliovaa
mavazi meupe, wameketi pale mwili wa Yesu ulipokuwa umelazwa, mmoja
kichwani na wa pili miguuni. 13 Hao malaika wakamwuliza, “Mama,
kwa nini unalia?” Naye akawaambia, “Wamemwondoa Bwana wangu,
na wala sijui walikomweka!” 14 Baada ya kusema hayo, aligeuka nyuma,
akamwona Yesu amesimama hapo, lakini asitambue ya kuwa ni Yesu.
15 Yesu akamwuliza, “Mama, kwa nini unalia? Unamtafuta nani?” Maria,

akidhani kwamba huyo ni mtunza bustani, akamwambia, “Mheshimiwa,
kama ni wewe umemwondoa, niambie ulikomweka, nami nitamchukua.”
[16] Yesu akamwambia, “Maria!” Naye Maria akageuka, akamwambia kwa
Kiebrania, “Raboni” (yaani “Mwalimu”). [17] Yesu akamwambia, “Usinishike;
sijakwenda bado juu kwa Baba. Lakini nenda kwa ndugu zangu uwaambie:
nakwenda juu kwa Baba yangu na Baba yenu, Mungu wangu na Mungu
wenu.” [18] Hivyo Maria Magdalene akaenda akawapa habari wale wana-
funzi kuwa amemwona Bwana, na kwamba alikuwa amemwambia hivyo.
[19] Ilikuwa jioni ya siku hiyo ya Jumapili. Wanafunzi walikuwa wamekutana
pamoja ndani ya nyumba, na milango ilikuwa imefungwa kwa sababu
waliwaogopa viongozi wa Wayahudi. Basi, Yesu akaja, akasimama kati yao,
akawaambia, “Amani kwenu!” [20] Alipokwisha sema hayo, akawaonyesha
mikono yake na ubavu wake. Basi, hao wanafunzi wakafurahi mno kum-
wona Bwana. [21] Yesu akawaambia tena, “Amani kwenu! Kama vile Baba
alivyonituma mimi, nami nawatuma ninyi.” [22] Alipokwisha sema hayo,
akawapulizia na kuwaambia, “Pokeeni Roho Mtakatifu. [23] Mkiwasamehe
watu dhambi zao, wamesamehewa; msipowaondolea, hawasamehewi.”
[24] Thoma mmoja wa wale kumi na wawili (aitwaye Pacha), hakuwa
pamoja nao wakati Yesu alipokuja. [25] Basi, wale wanafunzi wengine
wakamwambia, “Tumemwona Bwana.” Thoma akawaambia, “Nisipoona
mikononi mwake alama za misumari, na kutia kidole changu katika kovu
hizo, na kutia mkono wangu ubavuni mwake, sitasadiki.” [26] Basi, baada
ya siku nane hao wanafunzi walikuwa tena pamoja mle ndani, na Thoma
alikuwa pamoja nao. Milango ilikuwa imefungwa, lakini Yesu akaja, akasi-
mama kati yao, akasema, “Amani kwenu!” [27] Kisha akamwambia Thoma,
“Lete kidole chako hapa uitazame mikono yangu; lete mkono wako ukautie
ubavuni mwangu. Usiwe na mashaka, ila amini!” [28] Thoma akamjibu,
“Bwana wangu na Mungu wangu!” [29] Yesu akamwambia, “Je, unaamini kwa
kuwa umeniona? Heri yao wale ambao hawajaona, lakini wameamini.”
[30] Yesu alifanya mbele ya wanafunzi wake ishara nyingine nyingi ambazo
hazikuandikwa katika kitabu hiki. [31] Lakini hizi zimeandikwa ili mpate
kuamini kwamba Yesu ni Kristo, Mwana wa Mungu; na kwa kuamini mpate
kuwa na uzima kwa nguvu ya jina lake.

21

[1] Baada ya hayo Yesu aliwatokea tena wanafunzi wake kando ya ziwa
Tiberia. Aliwatokea hivi: [2] Simoni Petro, Thoma (aitwaye Pacha), na
Nathanieli mwenyeji wa Kana Galilaya, wana wawili wa Zebedayo na
wanafunzi wake wengine wawili, walikuwa wote pamoja. [3] Simoni Petro
aliwaambia, “Nakwenda kuvua samaki.” Nao wakamwambia, “Nasi tuta-
fuatana nawe.” Basi, wakaenda, wakapanda mashua, lakini usiku huo
hawakupata chochote. [4] Kulipoanza kupambazuka, Yesu alisimama kando
ya ziwa, lakini wanafunzi hawakujua kwamba alikuwa yeye. [5] Basi, Yesu
akawauliza, “Vijana, hamjapata samaki wowote sio?” Wao wakamjibu,
“La! Hatujapata kitu.” [6] Yesu akawaambia, “Tupeni wavu upande wa
kulia wa mashua nanyi mtapata samaki.” Basi, wakatupa wavu lakini
sasa hawakuweza kuuvuta tena kwa wingi wa samaki. [7] Hapo yule
mwanafunzi aliyependwa na Yesu akamwambia Petro, “Ni Bwana!” Simoni
Petro aliposikia ya kuwa ni Bwana, akajifunga vazi lake (maana hakuwa
amelivaa), akarukia majini. [8] Lakini wale wanafunzi wengine walikuja
pwani kwa mashua huku wanauvuta wavu uliojaa samaki; hawakuwa

mbali na nchi kavu, ila walikuwa yapata mita mia moja kutoka ukingoni.
9 Walipofika nchi kavu waliona moto wa makaa umewashwa na juu yake
pamewekwa samaki na mkate. 10 Yesu akawaambia, “Leteni hapa baadhi
ya samaki mliovua.” 11 Basi, Simoni Petro akapanda mashuani, akavuta
hadi nchi kavu ule wavu uliokuwa umejaa samaki wakubwa mia moja na
hamsini na watatu. Na ingawa walikuwa wengi hivyo wavu haukukatika.
12 Yesu akawaambia, “Njoni mkafungue kinywa.” Hakuna hata mmoja
wao aliyethubutu kumwuliza: “Wewe ni nani?” Maana walijua alikuwa
Bwana. 13 Yesu akaja, akatwaa mkate akawapa; akafanya vivyo hivyo na
wale samaki. 14 Hii ilikuwa mara ya tatu Yesu kuwatokea wanafunzi wake
baada ya kufufuka kutoka wafu. 15 Walipokwisha kula, Yesu alimwuliza
Simoni Petro, “Simoni, mwana wa Yohane! Je, wanipenda mimi zaidi kuliko
hawa?” Naye akajibu, “Naam, Bwana; wajua kwamba mimi nakupenda.”
Yesu akamwambia, “Tunza wana kondoo wangu.” 16 Kisha akamwambia
mara ya pili, “Simoni mwana wa Yohane! Je, wanipenda?” Petro akamjibu,
“Naam, Bwana; wajua kwamba nakupenda.” Yesu akamwambia, “Tunza
kondoo wangu.” 17 Akamwuliza mara ya tatu, “Simoni mwana wa Yohane!
Je, wanipenda?” Hapo Petro akahuzunika kwa sababu alimwuliza mara ya
tatu: “Wanipenda?” akamwambia, “Bwana, wewe wajua yote; wewe wajua
kwamba mimi nakupenda.” Yesu akamwambia, “Tunza kondoo wangu!
18 Kweli nakwambia, ulipokuwa kijana ulizoea kujifunga mshipi na kwenda
kokote ulikotaka. Lakini utakapokuwa mzee utanyosha mikono yako, na
mtu mwingine atakufunga na kukupeleka usikopenda kwenda.” 19 (Kwa
kusema hivyo, alionyesha jinsi Petro atakavyokufa na kumtukuza Mungu.)
Kisha akamwambia, “Nifuate.” 20 Hapo Petro akageuka, akamwona yule
mwanafunzi ambaye Yesu alimpenda, anafuata (Huyu mwanafunzi ndiye
yule ambaye wakati wa chakula cha jioni, alikaa karibu sana na Yesu
na kumwuliza: “Bwana ni nani atakayekusaliti?”) 21 Basi, Petro alipom-
wona huyo akamwuliza Yesu, “Bwana, na huyu je?” 22 Yesu akamjibu,
“Kama nataka abaki mpaka nitakapokuja, yakuhusu nini? Wewe nifuate
mimi.” 23 Basi, habari hiyo ikaenea miongoni mwa wale ndugu kwamba
mwanafunzi huyo hafi. Lakini Yesu hakumwambia kwamba mwanafunzi
huyo hafi, ila, “Kama nataka abaki mpaka nitakapokuja, yakuhusu nini?”
24 Huyo ndiye yule aliyeshuhudia mambo haya na kuyaandika. Nasi twajua
kwamba aliyoyasema ni kweli. 25 Kuna mambo mengine mengi aliyofanya
Yesu, ambayo kama yangeandikwa yote, moja baada ya lingine, nadhani
hata ulimwengu wenyewe usingetosha kuviweka vitabu ambavyo vinge-
andikwa.

MATENDO YA MITUME

1 Ndugu Theofilo, Katika kitabu cha kwanza niliandika juu ya mambo
yote Yesu aliyotenda na kufundisha tangu mwanzo wa kazi yake 2 mpaka
siku ile alipochukuliwa mbinguni. Kabla ya kuchukuliwa mbinguni aliwapa
maagizo kwa njia ya Roho Mtakatifu wale mitume aliowachagua. 3 Kwa
muda wa siku arobaini baada ya kifo chake aliwatokea mara nyingi kwa
namna ambazo zilithibitisha kabisa kwamba alikuwa hai. Walimwona,
naye aliongea nao juu ya ufalme wa Mungu. 4 Wakati walipokutana
pamoja aliwaamuru hivi: “Msiondoke Yerusalemu, bali ngojeeni ile zawadi
aliyoahidi Baba, zawadi ambayo mlikwisha nisikia nikiongea juu yake.
5 Kwani Yohane alibatiza kwa maji, lakini baada ya siku chache, ninyi mta-
batizwa kwa Roho Mtakatifu.” 6 Basi, mitume walipokutana pamoja na Yesu,
walimwuliza, “Je Bwana, wakati huu ndipo utakaporudisha ule ufalme kwa
Israeli?” 7 Lakini Yesu akawaambia, “Nyakati na majira ya mambo hayo
viko chini ya mamlaka ya Baba yangu, wala si shauri lenu kujua yatakuwa
lini. 8 Lakini wakati Roho Mtakatifu atakapowashukieni ninyi, mtajazwa
nguvu na mtakuwa mashahidi wangu katika Yerusalemu, katika nchi yote
ya Yudea na Samaria, na hata miisho ya dunia.” 9 Baada ya kusema hayo,
wote wakiwa wanamtazama, alichukuliwa mbinguni; wingu likamficha
wasimwone tena. 10 Walipokuwa bado wanatazama juu angani, akiwa
anakwenda zake, mara watu wawili waliokuwa wamevaa nguo nyeupe
walisimama karibu nao, 11 wakasema, “Enyi wananchi wa Galilaya! Mbona
mnasimama mkitazama angani? Yesu huyu ambaye amechukuliwa kutoka
kwenu kwenda mbinguni atakuja tena namna hiyohiyo mliivyomwona
akienda mbinguni.” 12 Kisha mitume wakarudi Yerusalemu kutoka mlima
wa Mizeituni ulioko karibu kilomita moja kutoka mjini. 13 Walipofika
mjini waliingia katika chumba ghorofani ambamo walikuwa wanakaa; nao
walikuwa Petro, Yohane, Yakobo, Andrea, Filipo na Thoma, Bartholomayo
na Mathayo, Yakobo mwana wa Alfayo, Simoni Zelote na Yuda mwana wa
Yakobo. 14 Hawa wote walikusanyika pamoja kusali, pamoja na wanawake
kadha wa kadha, na Maria mama yake Yesu, na ndugu zake. 15 Siku
chache baadaye, kulikuwa na mkutano wa waumini, karibu watu mia
moja na ishirini. Petro alisimama mbele yao, 16 akasema, “Ndugu zangu,
ilikuwa lazima ile sehemu ya Maandiko Matakatifu itimie, sehemu ambayo
Roho Mtakatifu, kwa maneno ya Daudi, alibashiri habari za Yuda ambaye
aliwaongoza wale waliomtia Yesu nguvuni. 17 Yuda alikuwa mmoja wa
kikundi chetu maana alichaguliwa ashiriki huduma yetu. 18 (“Mnajua
kwamba yeye alinunua shamba kwa zile fedha alizopata kutokana na
kitendo chake kiovu. Akaanguka chini, akapasuka na matumbo yake
yakamwagika nje. 19 Kila mtu katika Yerusalemu alisikia habari za tukio hilo
na hivyo, kwa lugha yao, wakaliita lile shamba Hekeli Dama, maana yake,
Shamba la Damu.) 20 Basi, imeandikwa katika kitabu cha Zaburi: Nyumba
yake ibaki mahame; mtu yeyote asiishi ndani yake. Tena imeandikwa:
Mtu mwingine achukue nafasi yake katika huduma hiyo. 21 Kwa hiyo, ni
lazima mtu mwingine ajiunge nasi kama shahidi wa ufufuo wake Bwana
Yesu. 22 Anapaswa kuwa mmoja wa wale waliokuwa katika kundi letu
wakati wote Bwana alipokuwa anasafiri pamoja nasi, tangu wakati Yohane
alipokuwa anabatiza mpaka siku ile Yesu alipochukuliwa kutoka kwetu

kwenda mbinguni.” 23 Basi, wakataja majina ya watu wawili; wa kwanza
Yosefu aliyeitwa Barsaba (au pia Yusto), na wa pili Mathia. 24 Kisha wakasali:
“Bwana, wewe unajua mioyo ya watu wote. Hivyo, utuonyeshe ni yupi kati
ya hawa wawili uliyemchagua 25 ili achukue nafasi hii ya huduma ya kitume
aliyoacha Yuda akaenda mahali pake mwenyewe.” 26 Hapo, wakapiga kura;
kura ikampata Mathia, naye akaongezwa katika idadi ya wale mitume
wengine kumi na mmoja.

2

1 Siku ya Pentekoste ilipofika, waumini wote walikuwa wamekusanyika
pamoja. 2 Ghafla, sauti ikasikika kutoka angani; sauti iliyokuwa kama ya
upepo mkali, ikajaza ile nyumba yote walimokuwa wamekaa. 3 Kisha, vika-
tokea vitu vilivyoonekana kama ndimi za moto, vikagawanyika na kutua juu
ya kila mmoja wao. 4 Wote wakajazwa Roho Mtakatifu, wakaanza kusema
lugha mbalimbali kadiri Roho alivyowawezesha. 5 Na huko Yerusalemu
walikuwako Wayahudi, watu wamchao Mungu, waliotoka katika kila nchi
duniani. 6 Waliposikia sauti hiyo, kundi kubwa la watu lilikusanyika. Wote
walishtuka sana kwani kila mmoja wao aliwasikia hao waumini wakisema
kwa lugha yake mwenyewe. 7 Walistaajabu na kushangaa, wakisema,
“Je, hawa wote tunaowasikia wakisema hivi, si wenyeji wa Galilaya?
8 Imekuwaje, basi, kwamba kila mmoja wetu anawasikia wakisema kwa
lugha yake mwenyewe? 9 Baadhi yetu ni Waparthi, Wamedi na Waelami;
wengine ni wenyeji wa Mesopotamia, Yudea, Kapadokia, Ponto na Asia,
10 Frugia na Pamfulia, Misri na sehemu za Libya karibu na Kurene; wengine
wetu ni wageni kutoka Roma, 11 Wayahudi na watu walioongokea dini
ya Kiyahudi; wengine wametoka Krete na Arabia. Sisi sote tunasikia
wakisema kwa lugha zetu wenyewe mambo makuu ya Mungu.” 12 Wote
walishangaa na kufadhaika huku wakiulizana, “Hii ina maana gani?”
13 Lakini wengine wakawadhihaki wakisema, “Watu hawa wamelewa di-
vai mpya!” 14 Lakini Petro alisimama pamoja na wale kumi na mmoja
akaanza kuwahutubia watu kwa sauti kubwa: “Ndugu Wayahudi nanyi
nyote mnaokaa hapa Yerusalemu, sikilizeni kwa makini maneno yangu.
15 Watu hawa hawakulewa kama mnavyodhani; mbona ni saa tatu tu asub-
uhi? 16 Ukweli ni kwamba jambo hili ni lile alilosema nabii Yoeli: 17 Katika
siku zile za mwisho, asema Bwana, nitawamiminia binadamu wote Roho
wangu. Watoto wenu, wanaume kwa wanawake, watautangaza ujumbe
wangu; vijana wenu wataona maono, na wazee wenu wataota ndoto.
18 Naam, hata watumishi wangu, wanaume kwa wanawake, nitawamiminia
Roho wangu, siku zile, nao watautangaza ujumbe wangu. 19 Nitatenda
miujiza juu angani, na ishara chini duniani; kutakuwa na damu, moto
na moshi mzito; 20 jua litatiwa giza, na mwezi utakuwa mwekundu kama
damu, kabla ya kutokea ile siku kuu na tukufu ya Bwana. 21 Hapo,
yeyote atakayeomba kwa jina la Bwana, ataokolewa. 22 “Wananchi wa
Israeli, sikilizeni maneno haya! Yesu wa Nazareti alikuwa mtu ambaye
mamlaka yake ya kimungu yalithibitishwa kwenu kwa miujiza, maajabu
na ishara Mungu alizofanya kati yenu kwa njia yake, kama mnavyojua.
23 Kufuatana na mpango wake mwenyewe Mungu alikwisha amua kwamba
Yesu angetiwa mikononi mwenu; nanyi mkamuua kwa kuwaachia watu
wabaya wamsulubishe. 24 Lakini Mungu alimfufua kutoka wafu akam-
wokoa katika maumivu ya kifo kwa maana haingewezekana kabisa kifo
kimfunge. 25 Maana Daudi alisema juu yake hivi: Nilimwona Bwana mbele

yangu daima; yuko nami upande wangu wa kulia, na hivyo sitatikisika.
26 Kwa hiyo, moyo wangu ulifurahi; tena nilipiga vigelegele vya furaha.
Mwili wangu utakaa katika tumaini; 27 kwa kuwa hutaiacha roho yangu
katika kuzimu, wala kumruhusu mtakatifu wako aoze. 28 Umenionyesha
njia za kuufikia uzima, kuwako kwako kwanijaza furaha! 29 “Ndugu zangu,
napenda kuwaambieni waziwazi juu ya mambo yaliyompata Daudi, babu
yetu. Yeye alikufa, akazikwa, tena kaburi lake liko papa hapa petu mpaka
leo. 30 Lakini kwa vile Daudi alikuwa nabii, alijua kuwa Mungu alimwapia
kiapo kwamba atamtawaza mmoja wa uzawa wake kuwa mfalme mahali
pake. 31 Daudi aliona kabla mambo yatakayofanywa na Mungu na hivyo
akasema juu ya ufufuo wa Kristo wakati aliposema: Hakuachwa kuzimu,
mwili wake haukuoza. 32 Basi, Mungu alimfufua huyo Yesu na sisi sote
ni mashahidi wa tukio hilo. 33 Yesu aliinuliwa juu mpaka upande wa
kulia wa Mungu, akapokea kutoka kwa Baba ile zawadi aliyoahidi yaani
Roho Mtakatifu; na mnachoona sasa na kusikia ni mmiminiko wa huyo
Roho. 34 Maana Daudi mwenyewe, hakupanda mpaka mbinguni; ila yeye
alisema: Bwana alimwambia Bwana wangu: Keti upande wangu wa kulia,
35 hadi nitakapowafanya adui zako kibao cha kukanyagia miguu yako.
36 “Watu wote wa Israeli wanapaswa kufahamu kwa hakika kwamba huyo
Yesu mliyemsulubisha ninyi, ndiye huyo ambaye Mungu amemfanya kuwa
Bwana na Kristo.” 37 Basi, watu waliposikia hayo, walichomwa moyo,
wakawauliza Petro na wale mitume wenzake: “Ndugu zetu, tufanye nini?”
38 Petro akajibu, “Tubuni na kila mmoja wenu abatizwe kwa jina la Yesu
Kristo ili mpate kuondolewa dhambi zenu na kupokea ile zawadi ya Roho
Mtakatifu. 39 Maana, ahadi ile ilikuwa kwa ajili yenu, kwa ajili ya watoto
wenu, kwa ajili ya wote wanaokaa mbali; na kwa ajili ya kila mtu ambaye
Bwana Mungu wetu atamwita kwake.” 40 Kwa maneno mengine mengi,
Petro alisisitiza na kuwahimiza watu akisema, “Jiokoeni katika kizazi hiki
kiovu.” 41 Wengi waliyakubali maneno yake, wakabatizwa. Watu wapatao
elfu tatu wakaongezeka katika kile kikundi siku hiyo. 42 Hawa wote walien-
delea kujifunza kutoka kwa mitume, kuishi pamoja kidugu, kumega mkate
na kusali. 43 Miujiza na maajabu mengi yalifanyika kwa njia ya mitume hata
kila mtu akajawa na hofu. 44 Waumini wote waliendelea kuwa kitu kimoja
na mali zao waligawana pamoja. 45 Walikuwa wakiuza mali na vitu vyao
kisha wakagawana fedha kadiri ya mahitaji ya kila mmoja. 46 Waliendelea
kukutana pamoja kila siku Hekaluni. Lakini wakati wa kumega mkate,
walikutana katika nyumba zao na wakakishiriki chakula hicho kwa furaha
na moyo mkunjufu. 47 Walimtukuza Mungu, wakapendwa na watu wote.
Kila siku Bwana aliwaongezea idadi ya watu waliokuwa wakiokolewa.

3

1 Siku moja, saa tisa alasiri, Petro na Yohane walikuwa wanakwenda
Hekaluni, wakati wa sala. 2 Na pale karibu na mlango wa Hekalu uitwao
“Mlango Mzuri”, palikuwa na mtu mmoja, kiwete tangu kuzaliwa. Watu
walimbeba huyo mtu kila siku na kumweka hapo ili aombe chochote kwa
wale waliokuwa wakiingia Hekaluni. 3 Alipowaona Petro na Yohane wakiin-
gia Hekaluni, aliwaomba wampe chochote. 4 Petro na Yohane walimkodolea
macho, naye Petro akamwambia, “Tutazame!” 5 Naye akawageukia, aki-
tazamia kupata kitu kutoka kwao. 6 Kisha Petro akamwambia, “Sina fedha
wala dhahabu lakini kile nilicho nacho nitakupa. Kwa jina la Yesu Kristo

wa Nazareti, tembea!" 7 Halafu, akamshika mkono wa kulia, akamwinua.
Papo hapo miguu na magoti yake yakapata nguvu. 8 Akaruka, akasimama
na kuanza kutembea. Halafu akaingia pamoja nao Hekaluni, akitembea
na kurukaruka huku akimtukuza Mungu. 9 Watu wote waliokuwa hapo
walimwona akitembea na kumsifu Mungu. 10 Walipomtambua kuwa ndiye
yule aliyekuwa anaombaomba karibu na ule "Mlango Mzuri" wa Hekalu,
wakashangaa mno hata wasiweze kuelewa yaliyompata. 11 Watu wote,
wakiwa na mshangao mkubwa wakaanza kukimbilia mahali palipoitwa
"Ukumbi wa Solomoni," ambapo yule mtu alikuwa bado anaandamana
na Petro na Yohane. 12 Basi, Petro alipowaona watu hao akawaambia,
"Wananchi wa Israeli, kwa nini mnashangazwa na jambo hili? Mbona
mnatukodolea macho kana kwamba ni kwa nguvu zetu au utakatifu wetu
sisi wenyewe tumemfanya mtu huyu aweze kutembea? 13 Mungu wa Abra-
hamu, Isaka na Yakobo, Mungu wa baba zetu amemtukuza Yesu mtumishi
wake. Yeye ndiye yuleyule mliyemtia mikononi mwa wakuu na kumkataa
mbele ya Pilato hata baada ya Pilato kuamua kumwacha huru. 14 Alikuwa
mtakatifu na mwema; lakini ninyi mlimkataa, mkataka mtu mwingine
aliyekuwa muuaji afunguliwe. 15 Basi, mlimuua yule ambaye ni chanzo cha
uzima. Lakini Mungu alimfufua, na sisi ni mashahidi wa tukio hilo. 16 Jina la
Yesu na imani katika jina hilo ndivyo vilivyompa nguvu mtu huyu mnayem-
wona na kumfahamu. Imani kwa Yesu ndiyo iliyomponya kabisa mtu huyu
kama mnavyoona nyote. 17 "Sasa ndugu zangu, nafahamu kwamba ninyi na
wakuu wenu mlitenda hayo kwa sababu ya kutojua kwenu. 18 Lakini ndivyo
Mungu alivyotimiza yale aliyotangaza zamani kwa njia ya manabii wote,
kwamba ilikuwa lazima Kristo wake ateseke. 19 Basi, tubuni mkamrudie
Mungu ili afute dhambi zenu. 20 Fanyeni hivyo ili Bwana awape nyakati
za kuburudika rohoni na kuwaletea yule Kristo aliyemteua ambaye ndiye
Yesu. 21 Ni lazima yeye abaki huko mbinguni mpaka utakapofika wakati
wa kurekebishwa vitu vyote, kama Mungu alivyosema kwa njia ya manabii
wake watakatifu wa tangu zamani. 22 Kwa maana Mose alisema, Bwana
Mungu wenu atawapelekeeni nabii kama mimi kutoka kati yenu ninyi
wenyewe. 23 Yeyote yule ambaye hatamsikiliza nabii huyo atatengwa mbali
na watu wa Mungu na kuangamizwa. 24 Manabii wote, kuanzia Samweli na
wale waliomfuata, walitangaza habari za mambo haya ambayo yamekuwa
yakitendeka siku hizi. 25 Ahadi zile Mungu alizotoa kwa njia ya manabii ni
kwa ajili yenu; na mnashiriki lile agano Mungu alilofanya na babu zenu,
kama alivyomwambia Abrahamu: Kwa njia ya wazawa wako, jamaa zote za
dunia zitabarikiwa. 26 Basi, ilikuwa kwa ajili yenu kwanza kwamba Mungu
alimfufua mtumishi wake, alimtuma awabariki kwa kumfanya kila mmoja
wenu aachane kabisa na maovu yake."

4

1 Petro na Yohane walipokuwa bado wanawahutubia watu, makuhani
na mkuu wa walinzi wa Hekalu pamoja na Masadukayo walifika.
2 Walikasirika sana, maana hao mitume walikuwa wanawahubiria watu
kwamba Yesu alifufuka, jambo ambalo linaonyesha wazi kwamba wafu
watafufuka. 3 Basi, waliwatia nguvuni na kwa kuwa usiku ulikuwa
umekaribia, wakawaweka chini ya ulinzi mpaka kesho yake. 4 Lakini
wengi kati ya wale waliosikia ujumbe wao waliamini, na idadi ya waumini
ikawa imefika karibu elfu tano. 5 Kesho yake, viongozi wa Wayahudi,
wazee na walimu wa Sheria, walikusanyika pamoja huko Yerusalemu.

6 Walikutana pamoja na Anasi, Kayafa, Yohane, Aleksanda na wengine
waliokuwa wa ukoo wa Kuhani Mkuu. 7 Waliwasimamisha mitume mbele
yao, wakawauliza, “Ninyi mmefanya jambo hili kwa nguvu gani na kwa jina
la nani?” 8 Hapo, Petro, akiwa amejawa na Roho Mtakatifu, akawaambia,
“Viongozi na wazee wa watu! 9 Ikiwa mnatuuliza leo juu ya kile kitendo
chema alichofanyiwa yule mtu aliyekuwa kiwete na jinsi alivyopata kuwa
mzima, 10 basi, ninyi na watu wote wa Israeli mnapaswa kujua kwamba
mtu huyu anasimama mbele yenu leo, mzima kabisa, kwa nguvu ya
jina lake Yesu wa Nazareti ambaye ninyi mlimsulubisha, lakini Mungu
akamfufua kutoka wafu. 11 Huyu ndiye ambaye Maandiko Matakatifu
yanasema: Jiwe mlilokataa ninyi waashi, sasa limekuwa jiwe kuu la
msingi. 12 Wokovu haupatikani kwa mtu mwingine yeyote, kwa maana
duniani pote, binadamu hawakupewa jina la mtu mwingine ambaye sisi
tunaweza kuokolewa naye.” 13 Hao wazee wa baraza, wakiwa wanajua
kwamba Petro na Yohane walikuwa watu wasio na kisomo wala elimu
yoyote, walishangaa juu ya jinsi walivyosema kwa uhodari. Wakatambua
kwamba walikuwa wamejiunga na Yesu. 14 Lakini walipomwona yule mtu
aliyeponywa amesimama pamoja nao, hawakuweza kusema kitu. 15 Hivyo,
waliwaamuru watoke nje ya baraza, nao wakabaki ndani wakizungumza
kwa faragha. 16 Wakaulizana, “Tufanye nini na watu hawa? Kila mtu
anayeishi Yerusalemu anajua kwamba mwujiza huu wa ajabu umefanyika,
nasi hatuwezi kukana jambo hilo. 17 Lakini ili tupate kuzuia jambo hili
lisienee zaidi kati ya watu, tuwaonye wasiongee na mtu yeyote kwa jina
la Yesu.” 18 Kwa hiyo wakawaita tena ndani, wakawaonya wasiongee tena
hadharani, wala kufundisha kwa jina la Yesu. 19 Lakini Petro na Yohane
wakawajibu, “Amueni ninyi wenyewe kama ni haki mbele ya Mungu
kuwatii ninyi kuliko kumtii yeye. 20 Kwa maana hatuwezi kuacha kusema
juu ya mambo yale tuliyoyaona na kuyasikia.” 21 Basi, hao wazee wa Baraza
wakawaonya kwa ukali zaidi, halafu wakawaacha huru. Hawakuweza
kuwapa adhabu kwa sababu watu wote walikuwa wakimtukuza Mungu
kwa sababu ya tukio hilo. 22 Huyo mtu aliyeponywa alikuwa na umri wa
miaka zaidi ya arobaini. 23 Mara tu walipoachwa huru, Petro na Yohane
walirudi kwa wenzao, wakawaeleza yale waliyoambiwa na makuhani
wakuu na wazee. 24 Waliposikia habari hiyo waliungana pamoja katika
kumwomba Mungu wakisema, “Bwana, wewe ni Muumba wa mbingu na
nchi, bahari na vyote vilivyomo! 25 Ndiwe uliyemfanya mtumishi wako,
babu yetu Daudi, aseme kwa nguvu ya Roho Mtakatifu: Kwa nini mataifa
yameghadhibika? Mbona watu wamefanya mipango ya bure? 26 Wafalme
wa dunia walijiweka tayari, na watawala walikutana pamoja, ili kumwasi
Bwana na Kristo wake. 27 “Maana, kwa hakika, ndivyo Herode, Pontio
Pilato, watu wa Israeli na watu wa mataifa walivyokutanika papa hapa
mjini, kumpinga Yesu Mtumishi wako Mtakatifu ambaye umemtia mafuta.
28 Naam, walikutana ili wafanye yale ambayo ulikusudia na kupanga tangu
mwanzo kwa uwezo wako na mapenzi yako. 29 Lakini sasa, ee Bwana,
angalia vitisho vyao. Utuwezeshe sisi watumishi wako kuhubiri neno
lako kwa uhodari. 30 Nyosha mkono wako uponye watu. Fanya ishara na
maajabu kwa jina la Yesu Mtumishi wako Mtakatifu.” 31 Walipomaliza
kusali, pale mahali walipokuwa wamekutanika pakatikiswa, nao wote
wakajazwa Roho Mtakatifu. Wote wakaanza kuhubiri neno la Mungu
bila uoga. 32 Jumuiya yote ya waumini ilikuwa moyo mmoja na roho moja.

Hakuna hata mmoja aliyekuwa na kitu chochote akakiweka kuwa mali yake
binafsi, ila waligawana vyote walivyokuwa navyo. 33 Mitume walishuhudia
kwa nguvu nyingi kufufuka kwa Bwana Yesu, naye Mungu akawapa baraka
nyingi. 34 Hakuna mtu yeyote aliyetindikiwa kitu, maana waliokuwa na
mashamba au nyumba walikuwa wanaviuza 35 na kuwakabidhi mitume
fedha hizo, zikagawiwa kila mmoja kadiri ya mahitaji yake. 36 Kulikuwa
na Mlawi mmoja, mzaliwa wa Kupro, jina lake Yosefu, ambaye mitume
walimwita jina Barnaba (maana yake, "Mtu mwenye kutia moyo").
37 Yeye pia alikuwa na shamba lake, akaliuza; akazichukua zile fedha,
akawakabidhi mitume.

5

1 Mtu mmoja aitwaye Anania na mkewe Safira waliuza shamba lao
vilevile. 2 Lakini, mkewe akiwa anajua, Anania akajiwekea sehemu ya
fedha alizopata na ile sehemu nyingine akawakabidhi mitume. 3 Basi, Petro
akamwuliza, "Anania, mbona Shetani ameuingia moyo wako na kukufanya
umdanganye Roho Mtakatifu kwa kujiwekea sehemu ya fedha ulizopata
kutokana na lile shamba? 4 Kabla ya kuliuza lilikuwa mali yako, na baada ya
kuliuza, bado hizo fedha zilikuwa zako uzitumie utakavyo. Kwa nini basi,
uliamua moyoni mwako kufanya jambo la namna hii? Hukumdanganya
mtu; umemdanganya Mungu!" 5 Anania aliposikia hayo, akaanguka chini,
akafa. Watu wote waliosikia habari ya tukio hilo waliogopa sana. 6 Vijana
wakafika wakaufunika mwili wake, wakamtoa nje, wakamzika. 7 Baada
ya muda wa saa tatu hivi, mke wake, bila kufahamu mambo yaliyotukia,
akaingia mle ndani. 8 Petro akamwambia, "Niambie! Je, kiasi hiki cha fedha
ndicho mlichopata kwa kuuza lile shamba?" Yeye akamjibu, "Naam, ni kiasi
hicho." 9 Naye Petro akamwambia, "Mbona mmekula njama kumjaribu
Roho wa Bwana? Sikiliza! Wale watu waliokwenda kumzika mume wako,
sasa wako mlangoni na watakuchukua wewe pia." 10 Mara Safira akaanguka
mbele ya miguu ya Petro, akafa. Wale vijana walipoingia, walimkuta
amekwisha kufa; hivyo wakamtoa nje, wakamzika karibu na mume wake.
11 Kanisa lote pamoja na wote waliosikia habari ya tukio hilo, waliogopa
sana. 12 Mitume walifanya miujiza na maajabu mengi kati ya watu. Wau-
mini walikuwa wakikutana pamoja katika ukumbi wa Solomoni. 13 Mtu
yeyote mwingine ambaye hakuwa mwamini hakuthubutu kujiunga nao.
Hata hivyo, watu wengine wasiokuwa wa imani hiyo waliwasifu. 14 Idadi
ya watu waliomwamini Bwana, wanaume kwa wanawake, iliongezeka
zaidi na zaidi. 15 Kwa sababu hiyo, watu walikuwa wakipeleka wagonjwa
barabarani na kuwalaza juu ya vitanda na mikeka ili Petro akipita, walau
kivuli chake kiwaguse baadhi yao. 16 Watu wengi walifika kutoka katika
miji ya kando kando ya Yerusalemu, wakiwaleta wagonjwa wao na wale
waliokuwa na pepo wachafu, nao wote wakaponywa. 17 Kisha, Kuhani
Mkuu na wenzake waliokuwa wa kikundi cha Masadukayo wa mahali hapo,
wakawaonea mitume wivu. 18 Basi, wakawatia nguvuni, wakawafunga
ndani ya gereza kuu. 19 Lakini usiku malaika wa Bwana aliifungua milango
ya gereza, akawatoa nje, akawaambia, 20 "Nendeni mkasimame Hekaluni
na kuwaambia watu kila kitu kuhusu maisha haya mapya." 21 Mitume
walitii, wakaingia Hekaluni asubuhi na mapema, wakaanza kufundisha.
Kuhani Mkuu na wenzake walipofika, waliita mkutano wa Baraza kuu,
yaani halmashauri yote ya wazee wa Wayahudi halafu wakawatuma watu

gerezani wawalete wale mitume. 22 Lakini hao watumishi walipofika
huko hawakuwakuta mle gerezani. Hivyo walirudi, wakatoa taarifa mku-
tanoni, 23 wakisema, "Tulikuta gereza limefungwa kila upande na walinzi
wakilinda milango. Lakini tulipofungua hatukumkuta mtu yeyote ndani."
24 Mkuu wa walinzi wa Hekalu na makuhani wakuu waliposikia habari
hiyo wakawa na wasiwasi, wasijue yaliyowapata. 25 Akafika mtu mmoja,
akawaambia, "Wale watu mliowafunga gerezani, hivi sasa wamo Hekaluni,
wanawafundisha watu." 26 Hapo mkuu wa walinzi wa Hekalu pamoja na
watu wake walikwenda Hekaluni, akawaleta. Lakini hawakuwakamata
kwa kutumia nguvu, maana waliogopa kwamba watu wangewapiga mawe.
27 Basi, wakawapeleka, wakawasimamisha mbele ya Baraza. Kuhani Mkuu
akawaambia, 28 "Tuliwakatazeni waziwazi kufundisha kwa jina la mtu
huyu; sasa mmeyaeneza mafundisho yenu pote katika Yerusalemu na
mnakusudia kutuwekea lawama ya kifo cha mtu huyo." 29 Hapo Petro,
akiwa pamoja na wale mitume wengine, akajibu, "Lazima tumtii Mungu,
na siyo binadamu. 30 Mungu wa babu zetu alimfufua Yesu baada ya ninyi
kumwua kwa kumtundika msalabani. 31 Huyu ndiye yule aliyekwezwa
na Mungu mpaka upande wake wa kulia, akawa kiongozi na Mwokozi, ili
awawezeshe watu wa Israeli watubu, wapate kusamehewa dhambi zao.
32 Sisi ni mashahidi wa tukio hilo, naye Roho Mtakatifu ambaye Mungu ame-
wapa wale wanaomtii, anashuhudia pia tukio hilo." 33 Wajumbe wote wa
lile Baraza waliposikia hayo, wakawaka hasira, hata wakaamua kuwaua.
34 Lakini Mfarisayo mmoja aitwaye Gamalieli ambaye alikuwa mwalimu wa
Sheria na aliyeheshimika sana mbele ya watu wote, alisimama mbele ya
lile Baraza, akataka wale mitume watolewe nje kwa muda mfupi. 35 Kisha
akawaambia wale wajumbe wa Baraza, "Wananchi wa Israeli, tahadhari
kabla ya kutekeleza hicho mnachotaka kuwatenda watu hawa! 36 Zamani
kidogo, kulitokea mtu mmoja jina lake Theuda, akajisema kuwa mtu wa
maana na watu karibu mia nne wakajiunga naye. Lakini aliuawa, kisha
wafuasi wake wote wakatawanyika na kikundi chake kikafa. 37 Tena,
baadaye, wakati ule wa kuhesabiwa watu, alitokea Yuda wa Galilaya. Huyu
naye, aliwavuta watu wakamfuata; lakini naye pia aliuawa, na wafuasi
wake wakatawanyika. 38 Na sasa pia mimi nawaambieni, msiwachukulie
watu hawa hatua yoyote; waacheni! Kwa maana, ikiwa mpango huu au
shughuli hii yao imeanzishwa na binadamu, itatoweka yenyewe. 39 Lakini
kama imeanzishwa na Mungu, siyo tu kwamba hamtaweza kuwashinda,
bali mtajikuta mnapigana na Mungu." Basi, wakakubaliana naye. 40 Hivyo
wakawaita wale mitume, wakaamuru wachapwe viboko na kuwaonya
wasifundishe tena kwa jina la Yesu; kisha wakawaacha waende zao. 41 Basi,
mitume wakatoka nje ya ule mkutano wa halmashauri wakiwa wamejaa fu-
raha, kwani walistahili kuaibishwa kwa ajili ya jina la Yesu. 42 Wakaendelea
kila siku kufundisha na kuhubiri Habari Njema ya Kristo, Hekaluni na
nyumbani mwa watu.

6

1 Baadaye, idadi ya wanafunzi ilipokuwa inazidi kuongezeka, kulitokea
manung'uniko kati ya wanafunzi waliosema Kigiriki na wale waliosema
Kiebrania. Wale waliosema Kigiriki walinung'unika kwamba wajane
wao walikuwa wanasahauliwa katika ugawaji wa mahitaji ya kila siku.
2 Kwa hiyo, mitume kumi na wawili waliita jumuiya yote ya wanafunzi,
wakasema, "Si vizuri sisi tuache kulihubiri neno la Mungu ili tushughulikie

ugawaji wa mahitaji. 3 Hivyo, ndugu zetu, chagueni miongoni mwenu
watu saba wenye sifa njema, waliojawa na Roho na wenye hekima; nasi
tutawakabidhi jukumu hilo. 4 Sisi, lakini, tutashughulika na sala na kazi
ya kuhubiri neno la Mungu." 5 Jambo hilo likaipendeza jumuiya yote ya
waumini. Wakawachagua Stefano, mtu mwenye imani kubwa na mwenye
kujawa na Roho Mtakatifu, Filipo, Prokoro, Nikanora, Timona, Parmena
na Nikolao wa Antiokia ambaye hapo awali alikuwa ameongokea dini
ya Kiyahudi. 6 Wakawaweka mbele ya mitume, nao wakawaombea na
kuwawekea mikono. 7 Neno la Mungu likazidi kuenea na idadi ya wau-
mini huko Yerusalemu ikaongezeka zaidi, na kundi kubwa la makuhani
wakaipokea imani. 8 Mungu alimjalia Stefano neema tele, akampa nguvu
nyingi hata akawa anatenda miujiza na maajabu kati ya watu. 9 Lakini watu
fulani wakatokea ili wabishane na Stefano. Baadhi ya watu hao walikuwa
wa sunagogi moja lililoitwa "Sunagogi la Watu Huru", nao walitoka Kurene
na Aleksandria; wengine walitoka Kilikia na Asia. 10 Lakini hawakuweza
kumshinda kwa sababu ya hekima yake na kwa sababu ya yule Roho
aliyeongoza maneno yake. 11 Kwa hiyo waliwahonga watu kadhaa waseme:
"Tumemsikia Stefano akisema maneno ya kumkashifu Mose na kumkashifu
Mungu." 12 Kwa namna hiyo, waliwachochea watu, wazee na walimu wa
Sheria. Basi, wakamjia Stefano, wakamkamata na kumleta mbele ya Baraza
kuu. 13 Walileta Barazani mashahidi wa uongo ambao walisema, "Mtu huyu
haachi kamwe kusema maneno ya kupakashifu mahali hapa patakatifu na
Sheria ya Mose. 14 Kwa maana tulikwisha msikia akisema eti huyo Yesu
wa Nazareti atapaharibu kabisa mahali hapa na kufutilia mbali desturi zile
tulizopokea kutoka kwa Mose." 15 Wote waliokuwa katika kile kikao cha
Baraza walimkodolea macho Stefano, wakauona uso wake umekuwa kama
wa malaika.

7

1 Basi, Kuhani Mkuu akamwuliza, "Je, mambo haya ni kweli?" 2 Naye
Stefano akasema, "Ndugu zangu na akina baba, nisikilizeni! Mungu alim-
tokea baba yetu Abrahamu alipokuwa kule Mesopotamia kabla hajaenda
kukaa kule Harani. 3 Mungu alimwambia: Ondoka katika nchi yako; waache
watu wa ukoo wako; nenda katika nchi nitakayokuonyesha! 4 Kwa hivyo,
Abrahamu alihama nchi ya Kaldayo, akaenda kukaa Harani. Baada ya
kifo cha baba yake, Mungu alimtoa tena Harani akaja kukaa katika nchi
hii mnayokaa sasa. 5 Mungu hakumpa hata sehemu moja ya nchi hii iwe
mali yake; hata hivyo, alimwahidia kumpa nchi hii iwe yake na ya wazawa
wake, ingawaje wakati huu hakuwa na mtoto. 6 Mungu alimwambia hivi:
Wazao wako watapelekwa katika nchi inayotawaliwa na watu wengine, na
huko watafanywa watumwa na kutendewa vibaya kwa muda wa miaka
mia nne. 7 Lakini mimi nitalihukumu taifa hilo litakalowafanya watumwa.
Kisha nitawatoa katika nchi hiyo ili waje kuniabudu mahali hapa. 8 Halafu
Mungu aliifanya tohara iwe ishara ya agano. Hivyo, Abrahamu alimtahiri
mtoto wake Isaka, siku ya nane baada ya kuzaliwa. Na Isaka, vivyo
hivyo, alimtahiri Yakobo. Naye Yakobo aliwatendea wale mababu kumi na
wawili vivyo hivyo. 9 "Wale mababu walimwonea wivu Yosefu, wakamuuza
utumwani Misri. Lakini Mungu alikuwa pamoja naye, 10 akamwokoa
katika taabu zake zote. Mungu alimjalia fadhili na hekima mbele ya
Farao, mfalme wa Misri, hata Farao akamweka awe mkuu wa ile nchi na

nyumba ya kifalme. 11 Kisha, kulizuka njaa kubwa katika nchi yote ya Misri
na Kanaani, ikasababisha dhiki kubwa. Babu zetu hawakuweza kupata
chakula chochote. 12 Basi, Yakobo alipopata habari kwamba huko Misri
kulikuwa na nafaka, aliwatuma watoto wake, yaani babu zetu, waende
huko Misri mara ya kwanza. 13 Katika safari yao ya pili, Yosefu alijitam-
bulisha kwa ndugu zake, na Farao akaifahamu jamaa ya Yosefu. 14 Yosefu
alituma ujumbe kwa baba yake na jamaa yote, jumla watu sabini na
tano, waje Misri. 15 Hivyo, Yakobo alikwenda Misri ambako yeye na babu
zetu wengine walikufa. 16 Miili yao ililetwa mpaka Shekemu, ikazikwa
katika kaburi Abrahamu alilonunua kutoka kwa kabila la Hamori kwa kiasi
fulani cha fedha. 17 "Wakati ulipotimia Mungu aitimize ahadi aliyompa
Abrahamu, idadi ya wale watu kule Misri ilikwisha ongezeka na kuwa
kubwa zaidi. 18 Mwishowe, mfalme mmoja ambaye hakumtambua Yosefu
alianza kutawala huko Misri. 19 Alilifanyia taifa letu ukatili, akawatendea
vibaya babu zetu kwa kuwalazimisha waweke nje watoto wao wachanga ili
wafe. 20 Mose alizaliwa wakati huo. Alikuwa mtoto mzuri sana. Alilelewa
nyumbani kwa muda wa miezi mitatu, 21 na alipotolewa nje, binti wa Farao
alimchukua, akamlea kama mtoto wake. 22 Mose alifundishwa mambo
yote ya hekima ya Wamisri akawa mashuhuri kwa maneno na matendo.
23 "Alipokuwa na umri wa miaka arobaini aliamua kwenda kuwaona
ndugu zake Waisraeli. 24 Huko alimwona mmoja wao akitendewa vibaya,
akaenda kumwokoa, na kulipiza kisasi, akamuua yule Mmisri. 25 (Alidhani
kwamba Waisraeli wenzake wangeelewa kwamba Mungu angemtumia
yeye kuwakomboa, lakini hawakuelewa hivyo.) 26 Kesho yake, aliwaona
Waisraeli wawili wakipigana, akajaribu kuwapatanisha, akisema: Ninyi
ni ndugu; kwa nini basi, kutendeana vibaya ninyi kwa ninyi? 27 Yule
aliyekuwa anampiga mwenzake alimsukuma Mose kando akisema: Ni nani
aliyekuweka wewe kuwa kiongozi na mwamuzi wa watu? 28 Je, unataka
kuniua kama ulivyomuua yule Mmisri jana? 29 Baada ya kusikia hayo Mose
alikimbia, akaenda kukaa katika nchi ya Midiani na huko akapata watoto
wawili. 30 "Miaka arobaini ilipotimia, malaika wa Bwana alimtokea Mose
katika kichaka kilichokuwa kinawaka moto kule jangwani karibu na mlima
Sinai. 31 Mose alistaajabu sana kuona jambo hilo hata akasogea karibu
ili achungulie; lakini alisikia sauti ya Bwana: 32 Mimi ni Mungu wa baba
zako, Mungu wa Abrahamu, Isaka na Yakobo! Mose akatetemeka kwa
hofu na wala hakuthubutu kutazama zaidi. 33 Bwana akamwambia: Vua
viatu vyako maana hapa unaposimama ni mahali patakatifu. 34 Nimeyaona
mabaya wanayotendewa watu wangu kule Misri. Nimesikia kilio chao,
nami nimekuja kuwaokoa. Basi sasa, nitakutuma Misri. 35 "Huyu Mose
ndiye yule watu wa Israeli waliyemkataa waliposema: Ni nani aliyekuweka
wewe kuwa kiongozi na mwamuzi wetu? Kwa njia ya yule malaika
aliyemtokea katika kichaka kilichokuwa kinawaka moto, Mungu alimtuma
Mose huyo awe kiongozi na mkombozi. 36 Ndiye aliyewaongoza wale watu
watoke Misri kwa kufanya miujiza na maajabu katika nchi ya Misri, katika
bahari ya Shamu na jangwani kwa muda wa miaka arobaini. 37 Mose
ndiye aliyewaambia watu wa Israeli: Mungu atawateulieni nabii kama
mimi kutoka katika ndugu zenu ninyi wenyewe. 38 Wakati watu wa Israeli
walipokutana pamoja kule jangwani, Mose ndiye aliyekuwako huko pamoja
nao. Alikuwa huko pamoja na babu zetu na yule malaika aliyeongea
naye mlimani Sinai; ndiye aliyekabidhiwa yale maneno yaletayo uzima
atupe sisi. 39 "Lakini yeye ndiye babu zetu waliyemkataa kumsikiliza;

walimsukuma kando, wakatamani kurudi Misri. 40 Walimwambia Aroni:
Tutengenezee miungu itakayotuongoza njiani, maana hatujui yaliyompata
Mose huyu aliyetuongoza kutoka Misri! 41 Hapo ndipo walipojitengenezea
sanamu ya ndama, wakaitambikia na kukifanyia sherehe kitu ambacho
ni kazi ya mikono yao wenyewe. 42 Lakini Mungu aliondoka kati yao,
akawaacha waabudu nyota za anga, kama ilivyoandikwa katika kitabu
cha manabii: Enyi watu wa Israeli! Si mimi mliyenitolea dhabihu na
sadaka kwa muda wa miaka arobaini kule jangwani! 43 Ninyi mlikibeba
kibanda cha mungu Moloki, na sanamu ya nyota ya mungu wenu Refani.
Sanamu mlizozifanya ndizo mlizoabudu. Kwa sababu hiyo nitakupeleka
mateka mbali kupita Babuloni! 44 Kule jangwani babu zetu walikuwa na
lile hema lililoshuhudia kuweko kwa Mungu. Lilitengenezwa kama Mungu
alivyomwambia Mose alifanye; nakala kamili ya kile alichoonyeshwa.
45 Kisha babu zetu walilipokezana wao kwa wao mpaka wakati wa Yoshua,
walipoinyakua ile nchi kutoka kwa mataifa ambayo Mungu aliyafukuza
mbele yao. Hapo lilikaa mpaka nyakati za Daudi. 46 Daudi alipata upendeleo
kwa Mungu, akamwomba Mungu ruhusa ya kumjengea makao yeye aliye
Mungu wa Yakobo. 47 Lakini Solomoni ndiye aliyemjengea Mungu nyumba.
48 "Hata hivyo, Mungu Mkuu haishi katika nyumba zilizojengwa na bi-
nadamu; kama nabii asemavyo: 49 Bwana asema: Mbingu ni kiti changu cha
enzi na dunia ni kiti changu cha kuwekea miguu. 50 Ni nyumba ya namna
gani basi mnayoweza kunijengea, na ni mahali gani nitakapopumzika?
Vitu hivi vyote ni mimi nimevifanya, au sivyo? 51 "Enyi wakaidi wakuu!
Mioyo na masikio yenu ni kama ya watu wa mataifa. Ninyi ni kama baba
zenu. Siku zote mnampinga Roho Mtakatifu. 52 Je, yuko nabii yeyote
ambaye baba zenu hawakumtesa? Waliwaua hao Mungu aliowatuma
watangaze kuja kwake yule Mwenye Haki. Na sasa, ninyi mmemsaliti,
mkamuua. 53 Ninyi mliipokea ile Sheria iliyoletwa kwenu na Malaika, lakini
hamkuitii." 54 Wale wazee wa Baraza waliposikia hayo, walighadhibika
sana, wakamsagia meno kwa hasira. 55 Lakini Stefano akiwa amejawa na
Roho Mtakatifu, akatazama juu mbinguni, akauona utukufu wa Mungu na
Yesu amekaa upande wa kulia wa Mungu. 56 Akasema, "Tazameni! Ninaona
mbingu zimefunuliwa na Mwana wa Mtu amesimama upande wa kulia
wa Mungu." 57 Hapo, watu wote katika kile kikao cha Baraza, wakapiga
kelele na kuziba masikio yao kwa mikono yao. Kisha wakamrukia wote
kwa pamoja, 58 wakamtoa nje ya mji, wakampiga mawe. Wale mashahidi
wakayaweka makoti yao chini ya ulinzi wa kijana mmoja jina lake Saulo.
59 Waliendelea kumpiga mawe Stefano, huku akiwa anasali: "Bwana Yesu,
ipokee roho yangu!" 60 Akapiga magoti, akalia kwa sauti kubwa: "Bwana,
usiwalaumu kwa sababu ya dhambi hii." Baada ya kusema hivyo, akafa.

8

1 Saulo naye alikiona kitendo hicho cha kumwua Stefano kuwa sawa.
Siku hiyo kanisa la Yerusalemu lilianza kuteswa vibaya. Waumini wote,
isipokuwa tu wale mitume, walilazimika kutawanyika katika sehemu za
mashambani za Yudea na Samaria. 2 Watu wamchao Mungu, walimzika
Stefano na kumfanyia maombolezo makubwa. 3 Wakati huohuo, Saulo al-
ijaribu kuliangamiza kanisa. Alikwenda katika kila nyumba, akawatoa nje
waumini, wanaume kwa wanawake, akawatia gerezani. 4 Wale waumini
waliotawanyika, walikwenda kila mahali wakihubiri ule ujumbe. 5 Naye

Filipo aliingia katika mji wa Samaria na kumhubiri Kristo kwa wenyeji wa
hapo. 6 Watu walijiunga kusikiliza kwa makini ule ujumbe wa Filipo na
kuona ile miujiza aliyoifanya. 7 Maana pepo wachafu waliokuwa wamewa-
pagaa watu wengi waliwatoka wakipiga kelele kubwa; na pia watu wengi
waliokuwa wamepooza viungo na waliolemaa waliponywa. 8 Kukawa na
furaha kubwa katika mji ule. 9 Basi, kulikuwa na mtu mmoja aitwaye
Simoni ambaye alikuwa amekwisha fanya uchawi wake katika mji huo
kwa muda na kuwashangaza watu wa Samaria, akijiona kuwa yeye ni mtu
maarufu. 10 Watu wote, wadogo na wakubwa, walimsikiliza kwa makini
wakisema, “Simoni ndiye ile nguvu ya kimungu inayoitwa Nguvu Kubwa.”
11 Walivutiwa sana naye kwa vile alikuwa amewashangaza kwa uchawi
wake kwa muda mrefu. 12 Lakini walipouamini ujumbe wa Filipo juu ya
Habari Njema ya Ufalme wa Mungu na jina la Yesu Kristo, walibatizwa,
wanawake na wanaume. 13 Hata Simoni aliamini; baada ya kubatizwa
ilikuwa akiandamana na Filipo, akastaajabia maajabu na miujiza iliyokuwa
inafanyika. 14 Wale mitume waliokuwa kule Yerusalemu walipopata habari
kwamba wenyeji wa Samaria nao wamelipokea neno la Mungu, waliwa-
tuma kwao Petro na Yohane. 15 Walipofika waliwaombea hao waumini ili
wampokee Roho Mtakatifu; 16 maana wakati huo Roho Mtakatifu hakuwa
ameshukia yeyote kati yao; walikuwa wamebatizwa tu kwa jina la Bwana
Yesu. 17 Basi, Petro na Yohane wakawawekea mikono hao waumini, nao
wakampokea Roho Mtakatifu. 18 Hapo Simoni aling'amua kwamba kwa
kuwekewa mikono ya mitume waumini walipewa Roho Mtakatifu. Hivyo
aliwapa Petro na Yohane fedha akisema, 19 “Nipeni na mimi uwezo huo
ili yeyote nitakayemwekea mikono, apokee Roho Mtakatifu.” 20 Lakini
Petro akamjibu, “Potelea mbali na fedha zako kwa vile unafikiri kwamba
unaweza kununua karama ya Mungu kwa fedha! 21 Huna sehemu yoyote
wala haki katika kazi hiyo kwa maana moyo wako hauko sawa mbele ya
macho ya Mungu. 22 Kwa hiyo, tubu ubaya wako huu na umwombe Bwana
naye anaweza kukusamehe fikira kama hizo. 23 Ni dhahiri kwangu kwamba
umejaa wivu mkali na mfungwa wa dhambi!” 24 Simoni akajibu, “Tafadhali,
niombeeni kwa Bwana lisije likanipata lolote kati ya hayo mliyosema.”
25 Baada ya Petro na Yohane kutoa ushuhuda wao na kuutangaza ujumbe
wa Bwana, walirudi Yerusalemu. Walipokuwa wanarudi walihubiri Habari
Njema katika vijiji vingi vya Samaria. 26 Malaika wa Bwana alimwambia
Filipo, “Jitayarishe uende kusini kupitia njia inayotoka Yerusalemu kwenda
Gaza.” (Njia hiyo hupita jangwani.) 27 Basi, Filipo akajiweka tayari, akaanza
safari. Wakati huohuo kulikuwa na Mwethiopia mmoja, towashi, ambaye
alikuwa anasafiri kuelekea nyumbani. Huyo mtu alikuwa ofisa maarufu
wa hazina ya Kandake, malkia wa Ethiopia. Alikuwa amekwenda huko
Yerusalemu kuabudu na wakati huo alikuwa anarudi akiwa amepanda
gari la kukokotwa. 28 Alipokuwa anasafiri, alikuwa akijisomea kitabu
cha nabii Isaya. 29 Basi, Roho Mtakatifu akamwambia Filipo, “Nenda
karibu na gari hilo ukafuatane nalo.” 30 Filipo akakimbilia karibu na gari,
akamsikia huyo mtu akisoma katika kitabu cha nabii Isaya. Hapo Filipo
akamwuliza, “Je, unaelewa hayo unayosoma?” 31 Huyo mtu akamjibu,
“Ninawezaje kuelewa bila mtu kunielewesha?” Hapo akamwalika Filipo
apande juu, aketi pamoja naye. 32 Basi, sehemu ya Maandiko Matakatifu
aliyokuwa anasoma ilikuwa hii: “Alikuwa kama kondoo anayepelekwa
kuchinjwa; kimya kama vile mwana kondoo anaponyolewa manyoya, yeye

naye hakutoa sauti hata kidogo. 33 Alifedheheshwa na kunyimwa haki.
Hakuna atakayeweza kuongea juu ya kizazi chake, kwa maana maisha
yake yameondolewa duniani." 34 Huyo Mwethiopia akamwambia Filipo,
"Niambie, huyu nabii anasema juu ya nani? Anasema mambo haya juu
yake yeye mwenyewe au juu ya mtu mwingine?" 35 Basi, Filipo akianzia
na sehemu hiyo ya Maandiko Matakatifu, akamweleza Habari Njema juu
ya Yesu. 36 Walipokuwa bado wanaendelea na safari walifika mahali penye
maji na huyo ofisa akasema, "Mahali hapa pana maji; je, kuna chochote
cha kunizuia nisibatizwe?" 37 Filipo akasema, "Kama unaamini kwa moyo
wako wote unaweza kubatizwa." Naye akajibu, "Naam, ninaamini kwamba
Yesu Kristo ni Mwana wa Mungu." 38 Basi, huyo ofisa akaamuru lile gari
lisimame; na wote wawili, Filipo na huyo ofisa wakashuka majini, naye
Filipo akambatiza. 39 Walipotoka majini Roho wa Bwana akamfanya Filipo
atoweke. Na huyo Mwethiopia hakumwona tena; lakini akaendelea na
safari yake akiwa amejaa furaha. 40 Filipo akajikuta yuko Azoto, akapita
katika miji yote akihubiri Habari Njema mpaka alipofika Kaisarea.

9

1 Wakati huo Saulo alikuwa akizidisha vitisho vikali vya kuwaua wafuasi
wa Bwana. Alikwenda kwa Kuhani Mkuu, 2 akaomba apatiwe barua
za utambulisho kwa masunagogi ya Kiyahudi kule Damasko, ili akikuta
huko wanaume au wanawake wanaofuata Njia ya Bwana, awakamate na
kuwaleta Yerusalemu. 3 Lakini alipokuwa njiani karibu kufika Damasko,
ghafla mwanga kutoka angani ulimwangazia pande zote. 4 Akaanguka chini
na kusikia sauti ikimwambia: "Saulo, Saulo! Kwa nini unanitesa?" 5 Naye
Saulo akauliza, "Ni nani wewe Bwana?" Na ile sauti ikajibu, "Mimi ni
Yesu ambaye wewe unamtesa. 6 Lakini simama sasa, uingie mjini na huko
utaambiwa unachopaswa kufanya." 7 Wale watu waliokuwa wanasafiri
pamoja na Saulo walisimama pale, wakiwa hawana la kusema; walisikia
ile sauti lakini hawakumwona mtu. 8 Saulo aliinuka, na alipofumbua
macho yake hakuweza kuona chochote; hivyo wale watu wakamwongoza
kwa kumshika mkono mpaka mjini Damasko. 9 Saulo alikaa siku tatu bila
kuona, na wakati huo hakula au kunywa chochote. 10 Basi, huko Damasko
kulikuwa na mfuasi mmoja aitwaye Anania. Bwana akamwambia katika
maono, "Anania!" Anania akaitika, "Niko hapa, Bwana." 11 Naye Bwana
akamwambia, "Jitayarishe uende kwenye barabara inayoitwa Barabara ya
Moja kwa Moja, na katika nyumba ya Yuda umtake mtu mmoja kutoka
Tarso aitwaye Saulo. Sasa anasali; 12 na katika maono ameona mtu ait-
waye Anania akiingia ndani na kumwekea mikono ili apate kuona tena."
13 Lakini Anania akajibu, "Bwana, nimesikia habari za mtu huyu kutoka
kwa watu wengi; nimesikia juu ya mabaya aliyowatendea watu wako huko
Yerusalemu. 14 Na amekuja hapa akiwa na mamlaka kutoka kwa makuhani
wakuu kuwatia nguvuni wote wanaoomba kwa jina lako." 15 Lakini Bwana
akamwambia, "Nenda tu, kwa maana nimemchagua awe chombo changu,
alitangaze jina langu kwa mataifa na wafalme wao na kwa watu wa Israeli.
16 Mimi mwenyewe nitamwonyesha mengi yatakayomlazimu kuteswa kwa
ajili ya jina langu." 17 Basi, Anania akaenda, akaingia katika hiyo nyumba.
Kisha akaweka mikono yake juu ya Saulo, akasema, "Ndugu Saulo, Bwana
ambaye ndiye Yesu mwenyewe aliyekutokea ulipokuwa njiani kuja hapa,
amenituma ili upate kuona tena na kujazwa Roho Mtakatifu." 18 Mara vitu

kama magamba vikaanguka kutoka macho ya Saulo, akaweza kuona tena.
Akasimama, akabatizwa. 19 Na baada ya kula chakula, nguvu zake zikam-
rudia. Saulo alikaa siku chache pamoja na wafuasi huko Damasko. 20 Mara
alianza kuhubiri katika masunagogi kwamba Yesu ni Mwana wa Mungu.
21 Watu wote waliomsikia walishangaa, wakasema, "Je, mtu huyu si yuleyule
aliyewaua wale waliokuwa wanaomba kwa jina hili kule Yerusalemu?
Tena alikuja hapa akiwa na madhumuni ya kuwatia nguvuni watu hao
na kuwapeleka kwa makuhani!" 22 Saulo alizidi kupata nguvu, na kwa
jinsi alivyothibitisha wazi kwamba Yesu ndiye Kristo, Wayahudi wa huko
Damasko walivurugika kabisa. 23 Baada ya siku nyingi kupita, Wayahudi
walikusanyika na kufanya mpango wa kumwua Saulo. 24 Lakini Saulo ali-
pata habari ya mpango huo. Usiku na mchana walilinda milango ya kuingia
mjini ili wapate kumwua. 25 Lakini wakati wa usiku wanafunzi wake wal-
imchukua, wakamteremsha chini ndani ya kapu kubwa kwa kupitia nafasi
iliyokuwako ukutani. 26 Saulo alipofika Yerusalemu alijaribu kujiunga na
wale wanafunzi. Lakini wote walimwogopa, na hawakuweza kuamini
kwamba yeye amekuwa mfuasi. 27 Hapo, Barnaba alikuja akamchukua
Saulo, akampeleka kwa mitume na kuwaeleza jinsi Saulo alivyomwona
Bwana njiani na jinsi Bwana alivyoongea naye. Aliwaambia pia jinsi Saulo
alivyokuwa amehubiri bila uoga kule Damasko. 28 Basi, Saulo alikaa pamoja
nao, akatembelea Yerusalemu yote akihubiri neno la Bwana bila hofu.
29 Pia aliongea na kubishana na Wayahudi wasemao Kigiriki, lakini wao
walijaribu kumwua. 30 Wale ndugu walipogundua jambo hilo walimchukua
Saulo, wakampeleka Kaisarea, wakamwacha aende zake Tarso. 31 Wakati
huo kanisa likawa na amani popote katika Yudea, Galilaya, na Samaria.
Lilijengwa na kukua katika kumcha Bwana, na kuongezeka likitiwa moyo
na Roho Mtakatifu. 32 Petro alipokuwa anasafirisafiri kila mahali alifika
pia kwa watu wa Mungu waliokuwa wanaishi Luda. 33 Huko alimkuta mtu
mmoja aitwaye Enea ambaye kwa muda wa miaka minane alikuwa amelala
kitandani kwa sababu alikuwa amepooza. 34 Basi, Petro akamwambia,
"Enea, Yesu Kristo anakuponya. Amka utandike kitanda chako." Enea
akaamka mara. 35 Wakazi wote wa Luda na Saroni walimwona Enea, na
wote wakamgeukia Bwana. 36 Kulikuwa na mfuasi mmoja mwanamke
mjini Yopa aitwaye Tabitha (kwa Kigiriki ni Dorka, maana yake, Paa).
Huyo mwanamke alikuwa akitenda mema na kuwasaidia maskini daima.
37 Wakati huo ikawa kwamba aliugua, akafa. Watu wakauosha mwili wake,
wakauzika katika chumba ghorofani. 38 Yopa si mbali sana na Luda; kwa
hiyo wafuasi waliposikia kwamba Petro alikuwa Luda, wakawatuma watu
wawili kwake na ujumbe: "Njoo kwetu haraka iwezekanavyo." 39 Basi,
Petro akaenda pamoja nao. Alipofika alipelekwa ghorofani katika kile
chumba. Huko wajane wengi walimzunguka Petro wakilia na kumwonye-
sha makoti na nguo ambazo Dorka alikuwa akitengeneza wakati alipokuwa
hai. 40 Petro aliwatoa nje wote, akapiga magoti, akasali. Kisha akamgeukia
yule maiti, akasema, "Tabitha, amka" Naye akafumbua macho yake na
alipomwona Petro, akaketi. 41 Petro akamsaidia kusimama, halafu akawaita
wale watu wa Mungu na wale wajane, akamkabidhi kwao akiwa mzima.
42 Habari ya tukio hili ilienea kila mahali huko Yopa, na watu wengi
wakamwamini Bwana. 43 Petro alikaa siku kadhaa huko Yopa, akiishi kwa
mtu mmoja mtengenezaji wa ngozi aitwaye Simoni.

10

1 Kulikuwa na mtu mmoja huko Kaisarea aitwaye Kornelio, Jemadari wa
kikosi kimoja kiitwacho “Kikosi cha Italia.” 2 Alikuwa mtu mwema; naye
pamoja na jamaa yake yote walimcha Mungu; alikuwa anafanya mengi
kusaidia maskini wa Kiyahudi na alikuwa anasali daima. 3 Yapata saa
tisa mchana, aliona dhahiri katika maono malaika wa Mungu akiingia
ndani na kumwambia, “Kornelio!” 4 Kornelio alimkodolea macho huyo
malaika kwa hofu, akamwambia, “Kuna nini Mheshimiwa?” Huyo malaika
akamwambia, “Mungu amezipokea sala na sadaka zako kwa maskini.
5 Sasa, watume watu Yopa wakamwite mtu mmoja aitwaye Simoni, kwa jina
lingine Petro. 6 Yeye yumo nyumbani kwa Simoni mtengenezaji wa ngozi
ambaye nyumba yake iko karibu na bahari.” 7 Huyo malaika aliyesema hayo
alipokwisha kwenda zake, Kornelio aliwaita watumishi wawili wa nyum-
bani na mmoja wa askari zake ambaye alikuwa mcha Mungu, 8 akawaeleza
yote yaliyotukia, akawatuma Yopa. 9 Kesho yake, hao watu watatu wakiwa
bado safarini, lakini karibu kufika Yopa, Petro alipanda juu ya paa la
nyumba yapata saa sita mchana ili kusali. 10 Aliona njaa, akatamani kupata
chakula. Chakula kilipokuwa kinatayarishwa, alipatwa na usingizi mzito
akaona maono. 11 Aliona mbingu zimefunguliwa na kitu kama shuka kubwa
inateremshwa chini ikiwa imeshikwa pembe zake nne. 12 Ndani ya shuka
hiyo kulikuwa na kila aina ya wanyama: wanyama wenye miguu minne,
wanyama watambaao na ndege wa angani. 13 Akasikia sauti ikimwambia:
“Petro, amka uchinje, ule!” 14 Petro akajibu, “La, Bwana; mimi sijaonja
kamwe chochote ambacho ni najisi au kichafu.” 15 Ile sauti ikasikika tena
ikimwambia: “Usiviite najisi vitu ambavyo Mungu amevitakasa!” 16 Jambo
hili lilifanyika mara tatu, kisha ile shuka ikarudishwa juu mbinguni. 17 Petro
alipokuwa bado anashangaa juu ya maana ya hilo maono alilokuwa ame-
liona, wale watu waliotumwa na Kornelio, baada ya kuigundua nyumba
ya Simoni, walifika mlangoni, 18 Wakaita kwa sauti: “Je, kuna mgeni humu
aitwaye Simoni Petro?” 19 Petro alikuwa bado anajaribu kuelewa lile
maono, na hapo Roho akamwambia, “Sikiliza! kuna watu watatu hapa,
wanakutafuta. 20 Shuka upesi na wala usisite kwenda pamoja nao kwa
maana ni mimi niliyewatuma.” 21 Basi, Petro akateremka chini, akawaam-
bia hao watu, “Mimi ndiye mnayemtafuta. Kwa nini mmekuja?” 22 Wao
wakamjibu, “Jemadari Kornelio ambaye ni mtu mwema, mcha Mungu na
mwenye kuheshimika mbele ya Wayahudi wote ametutuma. Aliambiwa na
malaika mtakatifu akualike nyumbani kwake ili asikilize chochote ulicho
nacho cha kusema.” 23 Petro akawaalika ndani, akawapa mahali pa kulala
usiku ule. Kesho yake, Petro alianza safari pamoja nao, na baadhi ya ndugu
wa huko Yopa walifuatana naye. 24 Siku ya pili yake, walifika Kaisarea
na huko Kornelio alikuwa anawangojea pamoja na jamaa na marafiki
aliokuwa amewaalika. 25 Petro alipokuwa anaingia, Kornelio alitoka nje
kumlaki, akapiga magoti mbele yake na kuinama chini kabisa. 26 Lakini
Petro alimwinua, akamwambia, “Simama, kwa maana mimi ni binadamu
tu.” 27 Petro aliendelea kuongea na Kornelio wakiwa wanaingia nyumbani
ambamo aliwakuta watu wengi wamekusanyika. 28 Petro akawaambia,
“Ninyi wenyewe mnajua kwamba Myahudi yeyote amekatazwa na Sheria
yake ya dini kushirikiana na watu wa mataifa mengine. Lakini Mungu
amenijulisha nisimfikirie mtu yeyote kuwa najisi au mchafu. 29 Kwa sababu
hiyo, mliponiita nimekuja bila kusita. Basi, nawaulizeni: kwa nini mmeni-

ita?” 30 Kornelio akasema, “Siku tatu zilizopita saa kama hii, saa tisa alasiri,
nilikuwa nikisali chumbani mwangu. Ghafla, mtu aliyekuwa amevaa
mavazi yenye kun'gaa alisimama mbele yangu, 31 akasema: Kornelio! Sala
yako na sadaka zako kwa maskini vimekubaliwa na Mungu. 32 Mtume
mtu Yopa akamwite mtu mmoja aitwaye Simoni, kwa jina lingine Petroi;
yuko nyumbani kwa Simoni mtengenezaji wa ngozi karibu na bahari.
33 Kwa hiyo nilikutumia ujumbe bila kuchelewa, nawe umefanya vyema
kuja. Sasa, sisi tuko mbele ya Mungu, kusikiliza chochote ambacho bwana
amekuamuru kusema.” 34 Hapo Petro akaanza kusema: “Sasa nimetambua
kwamba hakika Mungu hana ubaguzi. 35 Mtu wa taifa lolote anayemcha
Mungu na kutenda haki anapokelewa naye. 36 Huu ndio ule ujumbe Mungu
alioupeleka kwa watu wa Israeli, akitangaza Habari Njema iletayo amani
kwa njia ya Yesu Kristo ambaye ni Bwana wa wote. 37 Ninyi mnajua jambo
lililotukia katika nchi yote ya Wayahudi kuanzia Galilaya baada ya ule
ubatizo aliohubiri Yohane. 38 Mnajua Yesu wa Nazareti na jinsi Mungu
alivyomteua kwa kummiminia Roho Mtakatifu na nguvu. Mungu alikuwa
pamoja naye; yeye alikwenda huko na huko akitenda mema na kuwaponya
wote waliokuwa wamevamiwa na Ibilisi. 39 Sisi ni mashahidi wa mambo
yote aliyotenda katika nchi ya Wayahudi na katika Yerusalemu. Walimuua
kwa kumtundika msalabani; 40 lakini Mungu alimfufua siku ya tatu, akam-
fanya aonekane 41 si kwa watu wote ila kwa wale Mungu aliokwisha wach-
agua wawe mashahidi wake, yaani sisi tuliokula na kunywa pamoja naye
baada ya kufufuka kwake kutoka wafu. 42 Alituamuru kuihubiri Habari
Njema kwa watu wote na kushuhudia kwamba yeye ndiye aliyeteuliwa na
Mungu awe Mwamuzi wa wazima na wafu. 43 Manabii wote waliongea
juu yake kwamba kila mtu atakayemwamini atasamehewa dhambi zake
zote kwa jina lake.” 44 Wakati Petro alipokuwa bado anasema maneno
hayo, Roho Mtakatifu aliwashukia wote waliokuwa wanasikiliza ujumbe
huo. 45 Wale Wayahudi waumini waliokuja pamoja na Petro kutoka Yopa
walishangaa kuona kuwa Mungu aliwamiminia zawadi ya Roho Mtakatifu
watu wa mataifa mengine pia; 46 maana waliwasikia wakiongea kwa lugha
mbalimbali wakimtukuza Mungu. Hapo Petro akasema, 47 “Watu hawa
wamempokea Roho Mtakatifu kama sisi wenyewe tulivyompokea. Je, kuna
yeyote atakayeweza kuwazuia wasibatizwe kwa maji?” 48 Basi, akaamuru
wabatizwe kwa jina la Yesu Kristo. Kisha wakamwomba akae nao kwa siku
chache.

11

1 Mitume na ndugu kule Yudea walisikia kwamba watu wa mataifa
mengine pia walikuwa wamelipokea neno la Mungu. 2 Basi, Petro aliporudi
Yerusalemu, wale Wayahudi waumini waliopendelea watu wa mataifa
mengine watahiriwe, walimlaumu wakisema: 3 “Wewe umekwenda kukaa
na watu wasiotahiriwa na hata umekula pamoja nao! 4 Hapo Petro
akawaeleza kinaganaga juu ya yale yaliyotendeka tangu mwanzo: 5 “Siku
moja nikiwa nasali mjini Yopa, niliona maono; niliona kitu kama shuka
kubwa likishushwa chini kutoka mbinguni likiwa limeshikwa pembe zake
nne, likawekwa kando yangu. 6 Nilichungulia ndani kwa makini nikaona
wanyama wenye miguu minne, wanyama wa mwituni, wanyama watam-
baao na ndege wa angani. 7 Kisha nikasikia sauti ikiniambia: Petro
amka, chinja, ule. 8 Lakini mimi nikasema: La, Bwana; maana chochote

kilicho najisi au kichafu hakijapata kamwe kuingia kinywani mwangu.
9 Ile sauti ikasikika tena kutoka mbinguni: Usiviite najisi vitu ambavyo
Mungu amevitakasa. 10 Jambo hilo lilifanyika mara tatu, na mwishowe
vyote vilirudishwa juu mbinguni. 11 Ghafla, watu watatu waliokuwa wame-
tumwa kwangu kutoka Kaisarea waliwasili kwenye nyumba niliyokuwa
nakaa. 12 Roho aliniambia niende pamoja nao bila kusita. Hawa ndugu sita
waliandamana nami pia kwenda Kaisarea na huko tuliingia nyumbani mwa
Kornelio. 13 Yeye alitueleza jinsi alivyokuwa amemwona malaika amesi-
mama nyumbani mwake na kumwambia: Mtume mtu Yopa akamwite mtu
mmoja aitwaye Simoni, kwa jina lingine Petro. 14 Yeye atakuambia maneno
ambayo kwayo wewe na jamaa yako yote mtaokolewa. 15 Na nilipoanza tu
kuongea, Roho Mtakatifu aliwashukia kama alivyotushukia sisi pale awali.
16 Hapo nilikumbuka yale maneno Bwana aliyosema: Yohane alibatiza
kwa maji, lakini ninyi mtabatizwa kwa Roho Mtakatifu. 17 Basi, kama
Mungu amewapa pia watu wa mataifa mengine zawadi ileile aliyotupa sisi
tulipomwamini Bwana Yesu Kristo, je, mimi ni nani hata nijaribu kumpinga
Mungu?" 18 Waliposikia hayo, waliacha ubishi, wakamtukuza Mungu
wakisema, "Mungu amewapa watu wa mataifa mengine nafasi ya kutubu
na kuwa na uzima!" 19 Kutokana na mateso yaliyotokea wakati Stefano
alipouawa, waumini walitawanyika. Wengine walikwenda mpaka Foinike,
Kupro na Antiokia wakihubiri ule ujumbe kwa Wayahudi tu. 20 Lakini
baadhi ya waumini waliotoka Kupro na Kurene, walikwenda Antiokia
wakautangaza huo ujumbe kwa watu wa mataifa mengine wakiwahubiria
ile Habari Njema juu ya Bwana Yesu. 21 Bwana aliwasaidia na idadi kubwa
ya watu iliamini na kumgeukia Bwana. 22 Habari ya jambo hilo ikasikika
kwa lile kanisa la Yerusalemu. Hivyo wakamtuma Barnaba aende Antiokia.
23 Alipofika huko na kuona jinsi Mungu alivyowaneemesha wale watu,
alifurahi na kuwahimiza wote wadumu katika uaminifu wao kwa Bwana.
24 Barnaba alikuwa mtu mwema na mwenye kujaa Roho Mtakatifu na imani.
Kundi kubwa la watu lilivutwa kwa Bwana. 25 Kisha, Barnaba alikwenda
Tarso kumtafuta Saulo 26 Alipompata, alimleta Antiokia. Nao wote wawili
walikaa na lile kanisa kwa mwaka wote mzima wakifundisha kundi kubwa
la watu. Huko Antiokia, ndiko, kwa mara ya kwanza, wafuasi waliitwa
Wakristo. 27 Wakati huohuo, manabii kadhaa walikuja Antiokia kutoka
Yerusalemu. 28 Basi, mmoja wao aitwaye Agabo alisimama, na kwa uwezo
wa Roho akabashiri kwamba kutakuwa na njaa kubwa katika nchi yote
(Njaa hiyo ilitokea wakati Klaudio alipokuwa akitawala). 29 Wale wanafunzi
waliamua kila mmoja kwa kadiri ya uwezo wake apeleke chochote ili
kuwasaidia wale ndugu waliokuwa wanaishi Yudea. 30 Basi, wakafanya
hivyo na kupeleka mchango wao kwa wazee wa kanisa kwa mikono ya
Barnaba na Saulo.

12

1 Karibu wakati huohuo, mfalme Herode alianza kuwatesa baadhi ya
Wakristo. 2 Alimwua kwa upanga Yakobo ndugu yake Yohane. 3 Alipoona
kuwa kitendo hiki kiliwapendeza Wayahudi, aliendelea, akamkamata
Petro. (Hiyo ilifanyika wakati wa sikukuu ya Mikate Isiyotiwa chachu.)
4 Baada ya kutiwa nguvuni, Petro alifungwa gerezani, akawekwa chini
ya ulinzi wa vikundi vinne vya askari wannewanne. Herode alikusudia
kumtoa hadharani baada ya sikukuu ya Pasaka. 5 Basi, Petro alipokuwa
gerezani, kanisa lilikuwa linamwombea kwa Mungu kwa moyo. 6 Usiku,

kabla ya siku ile ambayo Herode angemtoa Petro hadharani, Petro alikuwa
amelala kati ya askari wawili. Alikuwa amefungwa minyororo miwili,
na walinzi walikuwa wanalinda lango la gereza. 7 Ghafla, malaika wa
Bwana akasimama karibu naye na mwanga ukaangaza kile chumba cha
gereza. Malaika akamgusa akisema, “Amka upesi!” Mara ile minyororo
ikaanguka kutoka katika mikono yake. 8 Malaika akamwambia, “Jifunge
mshipi wako, vaa viatu vyako.” Akafanya hivyo. Kisha huyo malaika
akamwambia, “Vaa koti lako, unifuate.” 9 Petro akamfuata nje lakini haku-
jua kama hayo yaliyofanywa na huyo malaika yalikuwa ya kweli; alidhani
alikuwa anaota ndoto. 10 Walipita kituo cha kwanza cha ulinzi na cha
pili, halafu wakafika kwenye mlango wa chuma wa kuingilia mjini. Huo
mlango ukawafungukia wenyewe, nao wakatoka nje. Wakawa wanatem-
bea katika barabara moja na mara yule malaika akamwacha Petro peke
yake. 11 Hapo ndipo Petro alipotambua yaliyotukia, akasema, “Sasa najua
kwa hakika kwamba Bwana amemtuma malaika wake akaniokoa kutoka
katika mkono wa Herode na kutoka katika mambo yale yote watu wa
Israeli waliyotazamia.” 12 Alipotambua hivyo alikwenda moja kwa moja
mpaka nyumbani kwa Maria mama yake Yohane aitwaye Marko. Humo
watu wengi walikuwa wamekusanyika wakisali. 13 Petro alibisha mlango
wa nje na mtumishi mmoja msichana aitwaye Roda, akaenda mlangoni
kuitikia. 14 Huyo msichana aliitambua sauti ya Petro akafurahi mno,
hata badala ya kuufungua ule mlango, akakimbilia ndani na kuwaambia
kwamba Petro alikuwa amesimama nje mlangoni. 15 Wakamwambia yule
msichana, “Una wazimu!” Lakini yeye akasisitiza kwamba ilikuwa kweli.
Nao wakamwambia, “Huyo ni malaika wake.” 16 Wakati huo Petro alikuwa
anaendelea kupiga hodi. Mwishowe walifungua mlango, wakamwona,
wakashangaa. 17 Petro aliwaashiria kwa mkono wakae kimya, akawaeleza
jinsi Bwana alivyomtoa gerezani. Kisha akawaambia watoe taarifa ya
jambo hilo kwa Yakobo na wale ndugu wengine, halafu akatoka akaenda
mahali pengine. 18 Kulipokucha, ulitokea wasiwasi mkubwa kati ya wale
askari kuhusu yaliyokuwa yamempata Petro. 19 Herode aliamuru ufanywe
msako lakini hawakuweza kumpata. Hivyo aliamuru wale askari waho-
jiwe, akatoa amri wauawe. Halafu akatoka huko Yudea akaenda Kaisarea
ambako alikaa. 20 Herode alikasirishwa sana na watu wa Tiro na Sidoni.
Lakini wao walimpelekea wajumbe. Nao wakafaulu kwanza kumpata
Blasto awe upande wao. Blasto alikuwa msimamizi mkuu wa ikulu ya
mfalme. Kisha, wakamwendea Herode wakamwomba kuwe na amani, kwa
maana nchi yao ilitegemea nchi ya mfalme kwa chakula. 21 Siku moja
iliyochaguliwa, Herode akiwa amevaa mavazi rasmi na kuketi katika kiti
cha kifalme aliwahutubia watu. 22 Wale watu walimpigia kelele za shangwe
wakisema, “Hii ni sauti ya mungu, si ya mtu.” 23 Papo hapo malaika wa
Bwana akamwangusha Herode chini kwa sababu hakumpa Mungu hizo
sifa. Akaliwa na wadudu, akafa. 24 Neno la Mungu likazidi kuenea na
kukua. 25 Baada ya Barnaba na Saulo kutekeleza shughuli zao, walitoka tena
Yerusalemu wakamchukua Yohane aitwaye pia Marko.

13

1 Katika kanisa la Antiokia kulikuwa na watu wengine waliokuwa man-
abii na walimu; miongoni mwao akiwa Barnaba, Simoni aitwaye pia
Mweusi, Lukio wa Kurene, Manaeni ambaye alikuwa amelelewa pamoja
na mfalme Herode, na Saulo. 2 Walipokuwa wanafanya ibada yao kwa

Bwana na kufunga, Roho Mtakatifu alisema: “Niteulieni Barnaba na Saulo
kwa ajili ya kazi niliyowaitia.” 3 Basi, baada ya kusali na kufunga zaidi,
wakawawekea mikono, wakawaacha waende zao. 4 Basi, Barnaba na
Saulo walipokwisha tumwa na Roho Mtakatifu, walishuka hadi Seleukia,
na kutoka huko walipanda meli hadi kisiwa cha Kupro. 5 Walipofika
Salami walihubiri neno la Mungu katika masunagogi ya Kiyahudi. Yohane
(Marko) alikuwa msaidizi wao. 6 Walitembea toka upande mmoja wa kisiwa
mpaka Pafo upande wa pili, na huko walimkuta mchawi mmoja Myahudi
aitwaye Baryesu ambaye alijisingizia kuwa nabii. 7 Huyu alikuwa pamoja
na Sergio Paulo, mkuu wa kile kisiwa, ambaye alikuwa mtu mwelewa
sana. Sergio Paulo aliwaita Barnaba na Saulo ili asikie neno la Mungu.
8 Lakini huyo mchawi Elima (kama alivyokuwa anaitwa kwa Kigiriki),
alijaribu kuwapinga ili kumzuia huyo mkuu wa kisiwa asije akaigeukia
imani ya Kikristo. 9 Basi, Saulo ambaye aliitwa pia Paulo, akiwa amejaa
Roho Mtakatifu, alimkodolea macho huyo mchawi, 10 akasema, “Mdan-
ganyifu wa kupindukia na mlaghai wewe! Wewe ni mtoto wa Ibilisi!
Wewe ni adui wa chochote kile kilicho cha kweli; hukomi hata mara moja
kujaribu kuzipotosha njia za Bwana zilizonyoka. 11 Sasa, mkono wa Bwana
utakuadhibu: utakuwa kipofu na hutaweza kuuona mwanga wa jua kwa
kitambo.” Mara kila kitu kikawa kama ukungu na giza kwake, akaanza
kwenda huku na huku akitafuta mtu wa kumshika mkono amwongoze.
12 Yule mkuu wa kisiwa alipoona hayo, aliongoka akawa muumini; akas-
taajabia sana mafundisho aliyosikia juu ya Bwana. 13 Kutoka Pafo, Paulo
na wenzake walipanda meli wakaenda hadi Perga katika Pamfulia; lakini
Yohane (Marko) aliwaacha, akarudi Yerusalemu. 14 Lakini wao waliendelea
na safari toka Pisga hadi mjini Antiokia Pisidia. Siku ya Sabato waliingia
ndani ya Sunagogi, wakakaa. 15 Baada ya masomo katika kitabu cha
Sheria ya Mose na katika maandiko ya manabii, wakuu wa lile sunagogi
waliwapelekea ujumbe huu: “Ndugu, kama mnalo jambo la kuwaambia
watu ili kuwapa moyo, semeni.” 16 Basi, Paulo alisimama, akatoa ishara
kwa mkono, akaanza kuongea: “Wananchi wa Israeli na wengine wote
mnaomcha Mungu, sikilizeni! 17 Mungu wa taifa hili la Israeli aliwateua
babu zetu na kuwafanya wawe taifa kubwa walipokuwa ugenini kule Misri.
Mungu aliwatoa huko kwa uwezo wake mkuu. 18 Aliwavumilia kwa muda
wa miaka arobaini kule jangwani. 19 Aliyaangamiza mataifa ya nchi ya
Kanaani akawapa hao watu wake ile nchi kuwa mali yao. 20 Miaka mia
nne na hamsini ilipita, halafu akawapatia waamuzi wawaongoze mpaka
wakati wa nabii Samweli. 21 Hapo wakapendelea kuwa na mfalme, na
Mungu akawapa Saulo, mtoto wa Kishi wa kabila la Benyamini, awe mfalme
wao kwa muda wa miaka arobaini. 22 Baada ya kumwondoa Saulo, Mungu
alimteua Daudi kuwa mfalme wao. Mungu alionyesha kibali chake kwake
akisema: Nimemwona Daudi mtoto wa Yese; ni mtu anayepatana na moyo
wangu; mtu ambaye atatimiza yale yote ninayotaka kuyatenda. 23 Kutokana
na ukoo wake mtu huyu, Mungu, kama alivyoahidi, amewapelekea watu
wa Israeli Mwokozi, ndiye Yesu. 24 Kabla ya kuja kwake Yesu, Yohane
alimtangulia akiwahubiria watu wote wa Israeli kwamba ni lazima watubu
na kubatizwa. 25 Yohane alipokuwa anamaliza ujumbe wake aliwaambia
watu: Mnadhani mimi ni nani? Mimi si yule mnayemtazamia. Huyo
anakuja baada yangu na mimi sistahili hata kuzifungua kamba za viatu
vyake. 26 “Ndugu, ninyi mlio watoto wa ukoo wa Abrahamu, na wengine

wote mnaomcha Mungu! Ujumbe huu wa wokovu umeletwa kwetu. 27 Kwa
maana wenyeji wa Yerusalemu na wakuu wao hawakumtambua yeye
kuwa Mwokozi. Wala hawakuelewa maneno ya manabii yanayosomwa
kila Sabato. Hata hivyo, waliyafanya maneno ya manabii yatimie kwa
kumhukumu Yesu adhabu ya kifo. 28 Ingawa hawakumpata na hatia in-
ayostahili auawe, walimwomba Pilato amhukumu auawe. 29 Na baada ya
kutekeleza yote yaliyokuwa yameandikwa kumhusu yeye, walimshusha ku-
toka msalabani, wakamweka kaburini. 30 Lakini Mungu alimfufua kutoka
wafu. 31 Naye, kwa siku nyingi aliwatokea wale waliofuatana naye kutoka
Galilaya mpaka Yerusalemu. Hao ndio walio sasa mashahidi wake kwa watu
wa Israeli. 32 Sisi tumekuja hapa kuwaleteeni Habari Njema: jambo lile
Mungu alilowaahidia babu zetu amelitimiza sasa kwa ajili yetu sisi tulio
wajukuu wao kwa kumfufua Yesu kutoka wafu. 33 Kama ilivyoandikwa
katika zaburi ya pili: Wewe ni Mwanangu, mimi leo nimekuwa baba yako.
34 Na juu ya kumfufua kutoka wafu, asipate tena kurudi huko na kuoza,
Mungu alisema hivi: Nitakupa baraka takatifu na za kweli nilizomwahidia
Daudi. 35 Naam, na katika sehemu nyingine za zaburi asema: Hutamwacha
Mtakatifu wako aoze. 36 Sasa, Daudi mwenyewe alitimiza mapenzi ya
Mungu wakati wake; kisha akafa na kuzikwa karibu na wazee wake, na
mwili wake ukaoza. 37 Lakini yule ambaye Mungu alimfufua kutoka wafu
hakupata kuoza. 38 Jueni wazi, ndugu zangu, kwamba ujumbe kuhusu
kusamehewa dhambi unahubiriwa kwenu kwa njia ya Yesu Kristo; 39 na
ya kwamba kila mmoja anayemwamini Yesu anasamehewa dhambi zote,
jambo ambalo halingewezekana kwa njia ya Sheria ya Mose. 40 Jihadharini
basi, msije mkapatwa na yale yaliyosemwa na manabii: 41 Sikilizeni enyi
wenye madharau, shangaeni mpotee! Kwa maana kitu ninachofanya sasa,
nyakati zenu, ni kitu ambacho hamtakiamini hata kama mtu akiwaelezeni."
42 Paulo na Barnaba walipokuwa wanatoka katika ile sunagogi, wale watu
waliwaalika waje tena siku ya Sabato iliyofuata, waongee zaidi juu ya
mambo hayo. 43 Mkutano huo ulipomalizika, Wayahudi wengi na watu
wa mataifa mengine waliokuwa wameongokea dini ya Kiyahudi waliwa-
fuata Paulo na Barnaba. Hao mitume waliongea nao, wakawatia moyo
waendelee kuishi wakitegemea neema ya Mungu. 44 Siku ya Sabato iliy-
ofuata, karibu kila mtu katika ule mji alikuja kusikiliza neno la Bwana.
45 Lakini Wayahudi walipoliona hilo kundi la watu walijaa wivu, wakapinga
alichokuwa anasema Paulo na kumtukana. 46 Hata hivyo, Paulo na Barn-
aba waliongea kwa uhodari zaidi, wakasema, "Ilikuwa ni lazima neno la
Mungu liwafikieni ninyi kwanza; lakini kwa kuwa mmelikataa na kujiona
hamstahili uzima wa milele, basi, tunawaacheni na kuwaendea watu wa
mataifa mengine. 47 Maana Bwana alituagiza hivi: Nimekuteua wewe uwe
mwanga kwa mataifa, uwe njia ya wokovu kwa ulimwengu wote." 48 Watu
wa mataifa mengine waliposikia jambo hilo walifurahi, wakausifu ujumbe
wa Mungu; na wale waliokuwa wamechaguliwa kupata uzima wa milele,
wakawa waumini. 49 Neno la Bwana likaenea kila mahali katika sehemu
ile. 50 Lakini Wayahudi waliwachochea wanawake wa tabaka ya juu wa
mataifa mengine ambao walikuwa wacha Mungu, na wanaume maarufu
wa mji huo. Wakaanza kuwatesa Paulo na Barnaba, wakawafukuza kutoka
katika eneo lao. 51 Basi, mitume wakayakung'uta mavumbi yaliyokuwa
katika miguu yao kama onyo, kisha wakaenda Ikonio. 52 Lakini hao wafuasi
walikuwa wamejaa furaha na Roho Mtakatifu.

14

1 Kule Ikonio, mambo yalikuwa kama yalivyokuwa kule Antiokia; Paulo
na Barnaba walikwenda katika sunagogi la Wayahudi wakaongea kwa
uhodari hata Wayahudi wengi na Wagiriki wakawa waumini. 2 Lakini
Wayahudi wengine waliokataa kuwa waumini walichochea na kutia chuki
katika mioyo ya watu wa mataifa mengine ili wawapinge hao ndugu. 3 Paulo
na Barnaba waliendelea kukaa huko kwa muda mrefu. Waliongea kwa uho-
dari juu ya Bwana, naye Bwana akathibitisha ukweli wa ujumbe walioutoa
juu ya neema yake, kwa kuwawezesha kutenda miujiza na maajabu. 4 Watu
wa mji huo waligawanyika: wengine waliwaunga mkono Wayahudi, na
wengine walikuwa upande wa mitume. 5 Mwishowe, baadhi ya watu wa
mataifa mengine na Wayahudi, wakishirikiana na wakuu wao, waliazimu
kuwatendea vibaya hao mitume na kuwapiga mawe. 6 Mitume walipogun-
dua jambo hilo, walikimbilia Lustra na Derbe, miji ya Lukaonia, na katika
sehemu za jirani, 7 wakawa wanahubiri Habari Njema huko. 8 Kulikuwa na
mtu mmoja huko Lustra ambaye alikuwa amelemaa miguu tangu kuzaliwa,
na alikuwa hajapata kutembea kamwe. 9 Mtu huyo alikuwa anamsikiliza
Paulo alipokuwa anahubiri. Paulo alimtazama kwa makini, na alipoona
kuwa alikuwa na imani ya kuweza kuponywa, 10 akasema kwa sauti kubwa,
“Simama wima kwa miguu yako!” Huyo mtu aliyelemaa akainuka ghafla,
akaanza kutembea. 11 Umati wa watu walipoona alichofanya Paulo, ulianza
kupiga kelele kwa lugha ya Kilukaonia: “Miungu imetujia katika sura
za binadamu!” 12 Barnaba akaitwa Zeu, na Paulo, kwa vile yeye ndiye
aliyekuwa anaongea, akaitwa Herme. 13 Naye kuhani wa hekalu la Zeu
lililokuwa nje ya mji akaleta fahali na shada za maua mbele ya mlango
mkuu wa mji, na pamoja na ule umati wa watu akataka kuwatambikia
mitume. 14 Barnaba na Paulo walipopata habari hiyo waliyararua mavazi
yao na kukimbilia katika lile kundi la watu wakisema kwa sauti kubwa:
15 “Ndugu, kwa nini mnafanya mambo hayo? Sisi pia ni binadamu kama
ninyi. Na, tuko hapa kuwahubirieni Habari Njema, mpate kuziacha hizi
sanamu tupu, mkamgeukie Mungu aliye hai, Mungu aliyeumba mbingu
na nchi, bahari na vyote vilivyomo. 16 Zamani Mungu aliruhusu kila taifa
lifanye lilivyopenda. 17 Hata hivyo, Mungu hakuacha kujidhihirisha kwa
mambo mema anayowatendea: huwanyeshea mvua toka angani, huwapa
mavuno kwa wakati wake, huwapa chakula na kuijaza mioyo yenu fu-
raha.” 18 Ingawa walisema hivyo haikuwa rahisi kuwazuia wale watu
wasiwatambikie. 19 Lakini Wayahudi kadhaa walikuja kutoka Antiokia
na Ikonio, wakawafanya watu wajiunge nao, wakampiga mawe Paulo na
kumburuta hadi nje ya mji wakidhani amekwisha kufa. 20 Lakini waumini
walipokusanyika na kumzunguka, aliamka akarudi mjini. Kesho yake, yeye
pamoja na Barnaba walikwenda Derbe. 21 Baada ya Paulo na Barnabas
kuhubiri Habari Njema huko Derbe na kupata wafuasi wengi, walifunga
safari kwenda Antiokia kwa kupitia Lustra na Ikonio. 22 Waliwaimarisha
waumini wa miji hiyo na kuwatia moyo wabaki imara katika imani.
Wakawaambia, “Ni lazima sisi sote tupitie katika taabu nyingi ili tuingie
katika ufalme wa Mungu.” 23 Waliteua wazee katika kila kanisa kwa ajili
ya waumini, na baada ya kusali na kufunga, wakawaweka chini ya ulinzi
wa Bwana ambaye walikuwa wanamwamini. 24 Baada ya kupitia katika
nchi ya Pisidia, walifika Pamfulia. 25 Baada ya kuhubiri ule ujumbe huko
Perga, walikwenda Atalia. 26 Kutoka huko walisafiri kwa meli wakarudi

Antiokia ambako hapo awali walikuwa wamewekwa chini ya ulinzi wa
neema ya Mungu kwa ajili ya kazi ambayo sasa walikuwa wameitimiza.
27 Walipofika huko Antiokia walifanya mkutano wa kanisa la mahali hapo,
wakawapa taarifa juu ya mambo Mungu aliyofanya pamoja nao, na jinsi
alivyowafungulia mlango watu wa mataifa mengine mlango wa kuingia
katika imani. 28 Wakakaa pamoja na wale waumini kwa muda mrefu.

15

1 Basi, watu wengine walifika Antiokia kutoka Yudea wakaanza kuwa-
fundisha wale ndugu wakisema, “Kama hamtatahiriwa kufuatana na
mapokeo ya Sheria ya Mose, hamtaweza kuokolewa.” 2 Jambo hili lilis-
ababisha ubishi mkubwa, na baada ya Paulo na Barnaba kujadiliana nao,
ikaamuliwa Paulo na Barnaba pamoja na waumini kadhaa wa lile kanisa
la Antiokia waende Yerusalemu kuwaona wale mitume na wazee kuhusu
jambo hilo. 3 Basi, kanisa liliwaaga, nao walipokuwa wanapitia Foinike
na Samaria waliwaeleza watu jinsi mataifa mengine yalivyomgeukia
Mungu. Habari hizo zikawafurahisha sana ndugu hao wote. 4 Walipofika
Yerusalemu walikaribishwa na kanisa, mitume na wazee; nao wakawapa
taarifa juu ya yote Mungu aliyoyafanya pamoja nao. 5 Lakini waumini
wengine waliokuwa wa kikundi cha Mafarisayo walisimama, wakasema,
“Ni lazima watu wa mataifa mengine watahiriwe na kufundishwa kuifuata
Sheria ya Mose.” 6 Basi, mitume na wazee walifanya mkutano maalum wa
kuchunguza jambo hilo. 7 Baada ya majadiliano marefu, Petro alisimama,
akasema, “Ndugu zangu, ninyi mnafahamu kwamba hapo awali Mungu
alipenda kunichagua mimi miongoni mwenu niihubiri Habari Njema, ili
watu wa mataifa wapate kusikia na kuamini. 8 Naye Mungu anayejua
mioyo ya watu, alithibitisha kwamba amewakubali kwa kuwapa nao Roho
Mtakatifu kama alivyotupa sisi. 9 Hakufanya ubaguzi wowote kati yetu
na wao; aliitakasa mioyo yao kwa imani. 10 Sasa basi, kwa nini kum-
jaribu Mungu kwa kuwatwika hao waumini mzigo ambao wala babu zetu,
wala sisi hatukuweza kuubeba? 11 Isiwe hivyo, ila tunaamini kwamba,
sisi kama vile wao, tunaokolewa kwa njia ya neema ya Bwana Yesu.”
12 Kikundi chote kilikaa kimya, kikawasikiliza Barnaba na Paulo wakieleza
miujiza na maajabu ambayo Mungu alitenda kwa mikono yao kati ya watu
wa mataifa mengine. 13 Walipomaliza kuongea, Yakobo alianza kusema:
“Ndugu zangu, nisikilizeni! 14 Simoni ameeleza jinsi Mungu hapo awali
alivyojishughulisha na watu wa mataifa mengine, akachagua baadhi yao
wawe watu wake. 15 Jambo hili ni sawa kabisa na maneno ya manabii,
kama Maandiko Matakatifu yasemavyo: 16 Baada ya mambo haya nitarudi.
Nitaijenga tena ile nyumba ya Daudi iliyoanguka; nitayatengeneza magofu
yake na kuijenga tena. 17 Hapo watu wengine wote, watu wa mataifa
yote niliowaita wawe wangu, watamtafuta Bwana. 18 Ndivyo asemavyo
Bwana, aliyefanya jambo hili lijulikane tangu kale. 19 “Kwa hiyo, uamuzi
wangu ni huu: tusiwataabishe watu wa mataifa wanomgeukia Mungu.
20 Bali tuwapelekee barua kuwaambia wasile vyakula vilivyotiwa najisi kwa
kutambikiwa sanamu za miungu; wajiepushe na uasherati; wasile mnyama
yeyote aliyenyongwa, na wasinywe damu. 21 Kwa maana kwa muda mrefu
maneno ya Mose yamekuwa yakihubiriwa katika kila mji na kusomwa
katika masunagogi yote kila siku ya Sabato.” 22 Mitume, wazee na kanisa
lote waliamua kuwachagua watu fulani miongoni mwao na kuwatuma

Antiokia pamoja na Paulo na Barnaba. Basi, wakamchagua Yuda aitwaye
pia Barsaba, na Sila ambao wote walikuwa wanajulikana zaidi kati ya
ndugu. 23 Wakawapa barua hii: "Sisi mitume na wazee, ndugu zenu, tu-
nawasalimuni ninyi ndugu wa mataifa mengine mlioko huko Antiokia, Siria
na Kilikia. 24 Tumesikia kwamba watu wengine kutoka huku kwetu wali-
wavurugeni kwa maneno yao, wakaitia mioyo yenu katika wasiwasi. Lakini
wamefanya hivyo bila ya idhini yoyote kutoka kwetu. 25 Hivyo, tumeamua
kwa pamoja kuwachagua watu kadhaa na kuwatuma kwenu pamoja na
wapenzi wetu Barnaba na Paulo, 26 ambao wamehatarisha maisha yao kwa
ajili ya jina la Bwana wetu Yesu Kristo. 27 Kwa hiyo, tunawatuma Yuda na
Sila kwenu; hawa watawaambieni wao wenyewe haya tuliyoandika. 28 Basi,
Roho Mtakatifu na sisi tumekubali tusiwatwike mzigo zaidi ya mambo haya
muhimu: 29 Msile vyakula vilivyotambikiwa sanamu; msinywe damu; msile
nyama ya mnyama aliyenyongwa; na mjiepushe na uasherati. Mtakuwa
mmefanya vema kama mkiepa kufanya mambo hayo. Wasalaam!" 30 Baada
ya kuwaaga, hao wajumbe walielekea Antiokia ambako waliita mkutano
wa waumini, wakawapa hiyo barua. 31 Walipoisoma hiyo barua, maneno
yake yaliwatia moyo, wakafurahi sana. 32 Yuda na Sila, ambao nao wa-
likuwa manabii, walizungumza na hao ndugu kwa muda mrefu wakiwatia
moyo na kuwaimarisha. 33 Baada ya kukaa huko kwa muda fulani, ndugu
wa Antiokia waliwaaga wakiwatakia amani, kisha wakarudi kwa wale
waliokuwa wamewatuma. 34 Lakini Sila aliamua kubaki. 35 Paulo na
Barnaba walibaki huko Antiokia kwa muda; wakafundisha na kuhubiri
neno la Bwana, pamoja na watu wengine wengi. 36 Baada ya siku kadhaa,
Paulo alimwambia Barnaba, "Turudi tukawatembelee wale ndugu katika
kila mji tulikolihubiri neno la Bwana tukajionee jinsi wanavyoendelea."
37 Barnaba alitaka wamchukue pia Yohane aitwaye Marko. 38 Lakini Paulo
hakupendelea kumchukua Marko, ambaye awali aliwaacha kule Pamfulia
na kukataa kushiriki katika kazi yao. 39 Basi kukatokea ubishi mkali kati yao,
na wakaachana. Barnaba akamchukua Marko, wakapanda meli kwenda
Kupro. 40 Naye Paulo akamchagua Sila, na baada ya ndugu wa mahali hapo
kumweka chini ya ulinzi wa neema ya Bwana, akaondoka. 41 Katika safari
hiyo alipitia Siria na Kilikia akiyaimarisha makanisa.

16

1 Paulo alifika Derbe na Lustra, ambako aliishi mfuasi mmoja aitwaye
Timotheo. Mama yake ambaye pia alikuwa mfuasi, alikuwa Myahudi; lakini
baba yake alikuwa Mgiriki. 2 Timotheo alikuwa na sifa kubwa kati ya
wale ndugu wa Lustra na Ikonio. 3 Paulo alitaka Timotheo aandamane
naye safarini, kwa hiyo alimtahiri. Alifanya hivyo kwa sababu Wayahudi
wote walioishi sehemu hizo walijua kwamba baba yake Timotheo alikuwa
Mgiriki. 4 Walipokuwa wanapita katika ile miji waliwapa watu yale maa-
gizo yaliyotolewa na mitume na wazee kule Yerusalemu, wakawaambia
wayazingatie. 5 Hivyo, yale makanisa yalizidi kuwa imara katika imani,
na idadi ya waumini ikaongezeka kila siku. 6 Walipitia sehemu za Frugia
na Galatia kwani Roho Mtakatifu hakuwaruhusu kuhubiri huo ujumbe
mkoani Asia. 7 Walipofika kwenye mipaka ya Musia, walijaribu kuingia
mkoani Bithunia, lakini Roho wa Yesu hakuwaruhusu. 8 Basi, walipitia
Musia, wakaenda moja kwa moja mpaka Troa. 9 Usiku huo, Paulo aliona
ono ambalo alimwona mtu mmoja wa Makedonia amesimama pale na

kumwomba: “Vuka, uje Makedonia ukatusaidie.” 10 Mara baada ya Paulo
kuona ono hilo, tulijitayarisha kwenda Makedonia bila kukawia, tukiwa
na hakika kwamba Mungu ametuita tuwapelekee Habari Njema. 11 Kutoka
Troa, tulisafiri kwa meli moja kwa moja mpaka Samothrake, na kesho yake
tukatia nanga Neapoli. 12 Kutoka huko, tulikwenda mpaka Filipi, mji wa
wilaya ya kwanza ya Makedonia, na ambao pia ni koloni la Waroma. Tulikaa
katika mji huo siku kadhaa. 13 Siku ya Sabato tulitoka nje ya mji, tukaenda
kando ya mto ambapo tulidhani ya kuwa ni mahali pa kusali. Tuliketi,
tukaongea na wanawake waliokusanyika mahali hapo. 14 Miongoni mwa
wale waliotusikiliza alikuwa mwanamke mmoja mcha Mungu aitwaye
Ludia mwenyeji wa Thuatira, ambaye alikuwa mfanyabiashara ya nguo
za kitani za rangi ya zambarau. Bwana aliufungua moyo wake hata
akayapokea yale maneno Paulo aliyokuwa anasema. 15 Baada ya huyo
mama pamoja na jamaa yake kubatizwa, alitualika akisema, “Kama kweli
mmeona kwamba mimi namwamini Bwana, karibuni nyumbani kwangu
mkakae.” Akatuhimiza twende. 16 Siku moja, tulipokuwa tunakwenda
mahali pa kusali, msichana mmoja aliyekuwa na pepo mwenye uwezo
wa kuagua alikutana nasi. Msichana huyo alikuwa anawapatia matajiri
wake fedha nyingi kwa uaguzi wake. 17 Basi, huyo msichana alimfuata
Paulo na sisi, akipiga kelele na kusema, “Hawa watu ni watumishi wa
Mungu Mkuu. Wanawatangazieni njia ya wokovu.” 18 Akawa anafanya
hivyo kwa siku nyingi hata siku moja Paulo alikasirika, akamgeukia na
kumwambia huyo pepo, “Nakuamuru kwa jina la Yesu Kristo, mtoke huyu!”
Mara huyo pepo akamtoka. 19 Matajiri wa yule msichana walipoona
kwamba tumaini lao la kupata mali limekwisha, waliwakamata Paulo na
Sila, wakawaburuta mpaka hadharani, mbele ya wakuu. 20 Wakawashtaki
kwa mahakimu wakisema, “Watu hawa ni Wayahudi na wanafanya fujo
katika mji wetu. 21 Wanafundisha desturi ambazo sisi raia wa Roma
haturuhusiwi kuzikubali wala kuzifuata.” 22 Kundi la watu likajiunga nao,
likawashambulia. Wale mahakimu wakawatatulia Paulo na Sila mavazi
yao, wakaamuru wapigwe viboko. 23 Baada ya kupigwa sana wakatiwa
ndani, na askari wa gereza akaamriwa kuwaweka chini ya ulinzi mkali.
24 Kutokana na maagizo hayo, huyo askari aliwaweka katika chumba cha
ndani kabisa cha gereza na kuifunga miguu yao kwenye nguzo. 25 Karibu
na usiku wa manane Paulo na Sila walikuwa wakisali na kuimba nyimbo za
kumsifu Mungu, huku wafungwa wengine wakiwa wanasikiliza. 26 Ghafla,
kulitokea mtetemeko mkuu wa ardhi ambao uliitikisa misingi ya gereza.
Mara, milango yote ikafunguka na minyororo iliyowafunga hao wafungwa
ikaachana. 27 Askari wa gereza alipoamka na kuiona milango ya gereza
imefunguliwa, alidhani kwamba wafungwa wote walikuwa wametoroka
na hivyo akauchomoa upanga wake, akataka kujiua. 28 Lakini Paulo akaita
kwa sauti kubwa: “Usijidhuru mwenyewe kwa maana sisi sote tuko hapa.”
29 Baada ya kumwita mtu alete taa, huyo askari wa gereza alikimbilia
ndani, akajitupa mbele ya miguu ya Paulo na Sila huku akitetemeka kwa
hofu. 30 Halafu aliwaongoza nje, akawauliza, “Waheshimiwa, nifanye
nini nipate kuokoka?” 31 Wao wakamjibu, “Mwamini Bwana Yesu nawe
utaokolewa pamoja na jamaa yako yote.” 32 Basi, wakamhubiria neno
la Bwana yeye pamoja na jamaa yake. 33 Yule askari aliwachukua saa
ileile ya usiku akawasafisha majeraha yao, kisha yeye na jamaa yake
wakabatizwa papo hapo. 34 Halafu akawachukua Paulo na Sila nyumbani

kwake, akawapa chakula. Yeye na jamaa yake yote wakafanya sherehe
kwa vile sasa walikuwa wanamwamini Mungu. 35 Kesho yake asubuhi,
mahakimu waliwatuma maofisa wao wakisema, “Wafungueni wale watu.”
36 Yule askari wa gereza alimpasha habari Paulo: “Mahakimu wametuma
ujumbe ili mfunguliwe. Sasa mnaweza kutoka na kwenda zenu kwa amani.”
37 Lakini Paulo alimjibu, “Ati nini? Ingawa hatukuwa na kosa, walitupiga
viboko hadharani hali sisi ni raia wa Roma. Tena, walitutia ndani na sasa
wanataka kutufungulia kwa siri! Hata kidogo! Ni lazima wao wenyewe
waje hapa watufungulie.” 38 Hao maofisa waliwapasha habari mahakimu
juu ya jambo hilo, nao waliposikia kwamba Paulo na Sila walikuwa raia
wa Roma, waliogopa. 39 Hivyo, walikwenda kuwataka radhi na baada ya
kuwatoa ndani waliwaomba watoke katika mji ule. 40 Paulo na Sila walitoka
gerezani, wakaenda nyumbani kwa Ludia. Huko walionana na ndugu
waumini na baada ya kuwatia moyo wakaondoka.

17

1 Kwa kupitia Amfipoli na Apolonia, walisafiri mpaka Thesalonika am-
bako kulikuwa na sunagogi la Wayahudi. 2 Paulo alijiunga nao kama
ilivyokuwa desturi yake akajadiliana nao Sabato tatu mfululizo, akatu-
mia Maandiko Matakatifu. 3 Aliyaeleza na kuonyesha kwamba ilimbidi
Kristo kuteswa na kufufuka kutoka wafu. Akawaambia, “Yesu ambaye
mimi namhubiri kwenu ndiye Kristo.” 4 Baadhi yao walikubali waka-
jiunga na Paulo na Sila. Kadhalika, idadi kubwa ya Wagiriki waliom-
cha Mungu pamoja na wanawake wengi wa tabaka la juu, walijiunga
nao. 5 Lakini Wayahudi wakaona wivu; wakawakodi wafidhuli sokoni,
wakafanya kikundi na kuzusha fujo mjini kote. Wakaivamia nyumba ya
Yasoni wakitumaini kuwapata humo Paulo na Sila ili wawalete hadha-
rani. 6 Lakini hawakuwapata na hivyo walimburuta Yasoni pamoja na
ndugu wengine mpaka kwa wakuu wa mji, wakapiga kelele: “Watu hawa
wamekuwa wakivuruga dunia yote na sasa wako hapa mjini. 7 Yasoni
amewakaribisha nyumbani kwake. Wote wanafanya kinyume cha amri ya
Kaisari wakisema eti Kuna mfalme mwingine aitwaye Yesu.” 8 Kwa maneno
hayo waliwatia wasiwasi wakuu wa mji na kundi la watu. 9 Wakawafanya
Yasoni na wenzake watoe dhamana, kisha wakawaacha waende zao.
10 Usiku, wale ndugu waliwahimiza Paulo na Sila waende Berea. Mara
tu walipofika huko, walikwenda katika sunagogi la Wayahudi. 11 Watu
wa huko walikuwa wasikivu zaidi kuliko wale wa Thesalonika. Wali-
upokea ule ujumbe kwa hamu kubwa, wakawa wanayachunguza Maandiko
Matakatifu kila siku, ili kuona kama yale waliyosema Paulo na Sila yalikuwa
kweli. 12 Wengi wao waliamini na pia wanawake wa Kigiriki wa tabaka la
juu na wanaume pia. 13 Lakini, Wayahudi wa Thesalonika walipogundua
kwamba Paulo alikuwa anahubiri neno la Mungu huko Berea, walikwenda
huko, wakaanza kufanya fujo na kuchochea makundi ya watu. 14 Wale
ndugu wakamsindikiza haraka aende pwani lakini Sila na Timotheo wal-
ibaki Berea. 15 Wale ndugu waliomsindikiza Paulo walikwenda pamoja
naye mpaka Athene. Kisha, wakarudi pamoja na maagizo kutoka kwa
Paulo kwamba Sila na Timotheo wamfuate upesi iwezekanavyo. 16 Paulo
alipokuwa anawasubiri Sila na Timotheo huko Athene, moyo wake ulighad-
hibika sana alipoona jinsi mji huo ulivyokuwa umejaa sanamu za mi-
ungu. 17 Alijadiliana na Wayahudi na watu wengine waliomcha Mungu
katika sunagogi; na kila siku alikuwa na majadiliano sokoni pamoja na

wowote wale waliojitokeza. 18 Wengine waliofuata falsafa ya Epikuro
na Stoiki walibishana naye. Wengine walisema, “Anataka kusema nini
huyu bwanamaneno?” Kwa kuwa Paulo alikuwa anahubiri juu ya Yesu
na juu ya ufufuo, wengine walisema, “Inaonekana kama anahubiri juu ya
miungu ya kigeni.” 19 Hivyo walimchukua Paulo, wakampeleka Areopago,
wakasema, “Tunataka kujua jambo hili jipya ulilokuwa unazungumzia.
20 Vitu vingine tulivyosikia kwa masikio yetu vinaonekana kuwa viroja
kwetu. Tungependa kujua mambo haya yana maana gani.” 21 Wananchi
wa Athene na wakazi wengine wa huko walikuwa wanatumia wakati
wao wote kuhadithiana na kusikiliza habari mpyampya. 22 Basi, Paulo
alisimama mbele ya baraza la Areopago, akasema, “Wananchi wa Athene!
Ninaona kwamba ninyi, kwa vyovyote, ni watu wa dini sana. 23 Sababu
yenyewe ni kwamba katika pitapita yangu niliangalia sanamu zenu za ibada
nikakuta madhabahu moja ambayo imeandikwa: Kwa ajili ya Mungu yule
Asiyejulikana. Basi, huyo mnayemwabudu bila kujua, ndiye ninayemhubiri
kwenu. 24 Mungu, aliyeumba ulimwengu na vyote vilivyomo, ni Bwana wa
mbingu na nchi; yeye hakai katika hekalu zilizojengwa na watu. 25 Wala
hatumikiwi kwa mikono ya watu kana kwamba anahitaji chochote kile,
kwa maana yeye mwenyewe ndiye anayewapa watu uhai, anawawezesha
kupumua na anawapa kila kitu. 26 Kutokana na mtu mmoja aliumba mataifa
yote na kuyawezesha kuishi duniani kote. Aliamua na kupanga kabla kabisa
lini na wapi mataifa hayo yangeishi. 27 Alifanya hivyo, ili mataifa hayo
yapate kumfuata, na kama vile kwa kupapasapapasa, yapate kumfikia.
Hata hivyo lakini, Mungu hayuko mbali na kila mmoja wetu. 28 Kama
alivyosema mtu mmoja: Ndani yake yeye sisi tunaishi, tunajimudu, na
tuko! Ni kama washairi wenu wengine walivyosema: Sisi ni watoto wake.
29 Ikiwa basi, sisi ni watoto wa Mungu, haifai kumfikiria Mungu kuwa kama
dhahabu, fedha au hata jiwe lililochongwa na kutiwa nakshi na binadamu.
30 Mungu alifanya kama kwamba haoni nyakati zile watu walipokuwa
wajinga. Lakini sasa, anaamuru watu wote kila mahali watubu. 31 Kwa
maana amekwisha weka siku ambayo atauhukumu ulimwengu kwa haki
kwa njia ya mtu mmoja aliyemteua. Mungu amewathibitishia wote jambo
hili kwa kumfufua mtu huyo kutoka wafu!” 32 Walipomsikia Paulo anasema
juu ya jambo la kufufuka kwa wafu, wengine wao waliangua kicheko; lakini
wengine walisema, “Tunataka kukusikia tena juu ya jambo hili!” 33 Hivyo,
Paulo aliwaacha, akatoka barazani. 34 Lakini watu kadhaa waliandamana
naye, wakawa waumini. Miongoni mwao walikuwa Dionisio wa Areopago,
mwanamke mmoja aitwaye Damari na wengineo.

18

1 Baada ya hayo, Paulo aliondoka Athene, akaenda Korintho. 2 Huko
Korintho, alimkuta Myahudi mmoja aitwaye Akula, mzaliwa wa Ponto.
Akula pamoja na mkewe aitwaye Priskila, walikuwa wamerudi kutoka Italia
siku hizohizo kwa sababu Kaisari Klaudio alikuwa ameamuru Wayahudi
wote waondoke Roma. Paulo alikwenda kuwaona, 3 na kwa vile wao
walikuwa mafundi wa kushona mahema kama alivyokuwa yeye, Paulo
alikaa nao akafanya kazi. 4 Kila Sabato alifanya majadiliano katika sunagogi
akijaribu kuwavuta Wayahudi na Wagiriki. 5 Baada ya Sila na Timotheo
kuwasili kutoka Makedonia, Paulo alianza kutumia wakati wake wote kwa
ajili ya kuhubiri, akawathibitishia Wayahudi kwamba Yesu ndiye Kristo.
6 Walipompinga na kuanza kumtukana, aliyakung'uta mavazi yake mbele

yao akisema, “Mkipotea ni shauri lenu wenyewe; mimi sina lawama yoyote
juu ya jambo hilo. Na tangu sasa nitawaendea watu na mataifa mengine.”
7 Basi, akatoka hapo akaenda kukaa nyumbani kwa mtu mmoja mcha
Mungu aitwaye Tito Yusto. Nyumba yake Tito ilikuwa karibu na lile
sunagogi. 8 Lakini Krispo, mkuu wa sunagogi, alimwamini Bwana yeye
pamoja na jamaa yake yote. Wakorintho wengi waliusikiliza ujumbe huo,
wakaamini na kubatizwa. 9 Siku moja usiku, Bwana alimwambia Paulo
katika maono: “Usiogope, endelea kuhubiri tu bila kufa moyo, 10 maana
mimi niko pamoja nawe. Hakuna mtu atakayejaribu kukudhuru maana
hapa mjini pana watu wengi walio upande wangu.” 11 Basi, Paulo alikaa
huko akifundisha neno la Mungu kati yao kwa muda wa mwaka mmoja
na nusu. 12 Lakini wakati Galio alipokuwa mkuu wa mkoa wa Akaya,
Wayahudi walimvamia Paulo kwa pamoja na kumpeleka mahakamani.
13 Wakasema, “Tunamshtaki mtu huyu kwa sababu ya kuwashawishi watu
wamwabudu Mungu kwa namna inayopingana na Sheria.” 14 Kabla tu Paulo
hajaanza kusema, Galio aliwaambia Wayahudi, “Sikilizeni enyi Wayahudi!
Kama kweli jambo hili lingekuwa juu ya uhalifu au uovu ningekuwa
tayari kuwasikilizeni. 15 Lakini kama ni shauri la ubishi kuhusu maneno
na majina ya Sheria yenu, amueni ninyi wenyewe. Mimi sitaki kuwa
hakimu wa mambo haya!” 16 Basi, akawafukuza kutoka mahakamani.
17 Nao wote wakamkamata Sosthene ambaye alikuwa kiongozi wa sun-
agogi, wakampiga palepale mbele ya mahakama. Lakini Galio hakujali
kitendo hicho hata kidogo. 18 Paulo alikaa bado na wale ndugu huko
Korintho kwa siku nyingi. Kisha aliwaaga, akapanda meli kwenda Siria
pamoja na Priskila na Akula. Huko Kenkrea, alinyoa nywele zake kwa
sababu ya nadhiri aliyokuwa ameweka. 19 Walifika Efeso na hapo Paulo
aliwaacha Priskila na Akula, akaenda katika sunagogi, akajadiliana na
Wayahudi. 20 Walimwomba akae nao muda mrefu zaidi, lakini hakupenda.
21 Bali alipokuwa anaondoka, alisema, “Mungu akipenda nitakuja kwenu
tena.” Akaondoka Efeso kwa meli. 22 Meli ilitia nanga Kaisarea, naye
Paulo akaenda Yerusalemu kulisalimia lile kanisa, kisha akaenda Antiokia.
23 Alikaa huko muda mfupi, halafu akaendelea na safari kwa kupitia sehemu
za Galatia na Frugia akiwatia moyo wafuasi wote. 24 Myahudi mmoja ait-
waye Apolo, mzaliwa wa Aleksandria, alifika Efeso. Alikuwa mtu mwenye
ufasaha wa kuongea na mwenye ujuzi mkubwa wa Maandiko Matakatifu.
25 Alikuwa amefundishwa juu ya hiyo njia ya Bwana, na akiwa motomoto,
aliongea juu ya habari za Yesu. Akafundisha kwa usahihi ingawa alikuwa
amepata ubatizo wa Yohane tu. 26 Priskila na Akula walipomsikia akiongea
kwa uhodari ndani ya sunagogi, walimchukua kwao wakamfundisha hiyo
Njia ya Mungu kwa usahihi zaidi. 27 Apolo alipoamua kwenda Akaya, wale
ndugu walimtia moyo kwa kuwaandikia wafuasi kule Akaya wampokee.
Alipofika huko, aliweza kwa msaada wa neema ya Mungu, kuwasaidia
sana wale ndugu waliopata kuwa waumini; 28 kwa maana aliendelea kwa
uhodari kuwashinda Wayahudi hadharani akithibitisha kwa Maandiko
Matakatifu kuwa Yesu ni Kristo.

19

1 Wakati Apolo alipokuwa Korintho, Paulo alisafiri sehemu za bara,
akafika Efeso ambako aliwakuta wanafunzi kadhaa. 2 Akauliza, “Je,
mlipopata kuwa waumini mlipokea Roho Mtakatifu?” Nao wakamjibu, “La!

Hata kusikia kwamba kuna Roho Mtakatifu hatujasikia." [3] Naye akasema,
"Sasa mlipata ubatizo wa namna gani?" Wakamjibu, "Ubatizo wa Yohane."
[4] Naye Paulo akasema, "Ubatizo wa Yohane ulikuwa wa kuonyesha kwamba
watu wametubu. Yohane aliwaambia watu wamwamini yule ambaye
alikuwa anakuja baada yake, yaani Yesu." [5] Baada ya kusikia hayo, waliba-
tizwa kwa jina la Bwana Yesu. [6] Basi, Paulo akawawekea mikono, na Roho
Mtakatifu akawashukia, wakaanza kusema lugha mbalimbali na kutangaza
ujumbe wa Mungu. [7] Wote jumla, walikuwa watu wapatao kumi na wawili.
[8] Kwa muda wa miezi mitatu Paulo alikuwa akienda katika sunagogi, akawa
na majadiliano ya kuvutia sana juu ya Ufalme wa Mungu. [9] Lakini wengine
walikuwa wakaidi, wakakataa kuamini, wakaanza kuongea vibaya hadha-
rani juu ya Njia ya Bwana. Hapo Paulo alivunja uhusiano nao, akawachukua
pembeni wale wanafunzi wake, akawa anazungumza nao kila siku katika
jumba la masomo la Turano. [10] Aliendelea kufanya hivyo kwa muda wa
miaka miwili hata wakazi wote wa Asia, Wayahudi na watu wa mataifa
mengine, wakaweza kusikia neno la Bwana. [11] Mungu alifanya miujiza ya
ajabu kwa mikono ya Paulo. [12] Watu walikuwa wakichukua leso na nguo
nyingine za kazi ambazo Paulo alikuwa amezitumia, wakazipeleka kwa
wagonjwa, nao wakaponywa magonjwa yao; na wale waliokuwa na pepo
wabaya wakatokwa na pepo hao. [13] Wayahudi kadhaa wenye kupunga pepo
wabaya, walisafiri huko na huko, wakijaribu kulitumia jina la Bwana Yesu
kwa wale waliokuwa wamepagawa na pepo wabaya. Walikuwa wakisema:
"Ninawaamuru kwa jina la Yesu ambaye Paulo anamhubiri." [14] Watoto
saba wa Skewa, Kuhani Mkuu wa Kiyahudi, walikuwa miongoni mwa hao
waliokuwa wanafanya hivyo. [15] Lakini pepo mbaya aliwajibu, "Ninamfa-
hamu Yesu, ninamjua pia Paulo, lakini ninyi ni nani?" [16] Kisha yule mtu
aliyepagawa aliwarukia wote kwa kishindo, akawashinda nguvu. Na hao
watoto wa Skewa wakakimbia kutoka ile nyumba wakiwa uchi na wamejaa
majeraha. [17] Kila mtu huko Efeso, Myahudi na asiye Myahudi, alisikia juu
ya tukio hilo. Wote waliingiwa na hofu, wakalitukuza jina la Bwana Yesu.
[18] Waumini wengi walijitokeza wakakiri hadharani mambo waliyokuwa
wametenda. [19] Wengine waliokuwa wameshughulikia mambo ya uchawi
hapo awali, walikusanya vitabu vyao, wakavichoma mbele ya wote. Wa-
likisia gharama ya vitabu hivyo, wakaona yafikia vipande vya fedha elfu
hamsini. [20] Kwa namna hiyo, neno la Bwana lilizidi kuenea na kuwa na
nguvu zaidi. [21] Baada ya mambo hayo, Paulo aliamua kwenda Yerusalemu
kwa kupitia Makedonia na Akaya. Alisema, "Baada ya kufika huko, itani-
lazimu kuona Roma pia." [22] Hivyo, aliwatuma wawili wa wasaidizi wake,
Timotheo na Erasto, wamtangulie kwenda Makedonia, naye akabaki kwa
muda huko Asia. [23] Wakati huo ndipo kulipotokea ghasia kubwa huko
Efeso kwa sababu ya hiyo Njia ya Bwana. [24] Kulikuwa na mfua fedha
mmoja aitwaye Demetrio, ambaye alikuwa na kazi ya kutengeneza sanamu
za nyumba ya mungu wa kike aitwaye Artemi. Shughuli hiyo iliwapatia
mafundi faida kubwa. [25] Demetrio aliwakusanya hao wafanyakazi pamoja
na wengine waliokuwa na kazi kama hiyo, akawaambia, "Wananchi,
mnafahamu kwamba kipato chetu kinatokana na biashara hii. [26] Sasa,
mnaweza kusikia na kujionea wenyewe mambo Paulo anayofanya, si tu
hapa Efeso, ila pia kote katika Asia. Yeye amewashawishi na kuwageuza
watu wakakubali kwamba miungu ile iliyotengenezwa na watu si miungu
hata kidogo. [27] Hivyo iko hatari kwamba biashara yetu itakuwa na jina

baya. Si hivyo tu, bali pia jambo hilo linaweza kuifanya nyumba ya mungu
Artemi kuwa si kitu cha maana. Hatimaye sifa zake huyo ambaye Asia
na dunia yote inamwabudu, zitakwisha." 28 Waliposikia hayo, waliwaka
hasira, wakaanza kupiga kelele: "Mkuu ni Artemi, wa Efeso!" 29 Mji wote
ukajaa ghasia. Wakawavamia Gayo na Aristarko, wenyeji wa Makedonia,
ambao walikuwa wasafiri wenzake Paulo, wakakimbia nao mpaka kwenye
ukumbi wa michezo. 30 Paulo mwenyewe alitaka kuukabili huo umati
wa watu, lakini wale waumini walimzuia. 31 Maofisa wengine wa huo
mkoa wa Asia, waliokuwa rafiki zake, walimtumia Paulo ujumbe wakimsihi
asijihatarishe kwa kwenda kwenye ukumbi wa michezo. 32 Wakati huo,
kila mtu alikuwa anapayuka; wengine hili na wengine lile, mpaka hata ule
mkutano ukavurugika. Wengi hawakujua hata sababu ya kukutana kwao.
33 Kwa vile Wayahudi walimfanya Aleksanda ajitokeze mbele, baadhi ya
watu katika ule umati walidhani kuwa ndiye. Basi, Aleksanda aliwaashiria
watu kwa mkono akitaka kujitetea mbele ya ule umati wa watu. 34 Lakini
walipotambua kuwa yeye ni Myahudi, wote kwa sauti moja walipiga kelele:
"Mkuu ni Artemi wa Efeso!" Wakaendelea kupayukapayuka hivyo kwa
muda wa saa mbili. 35 Hatimaye karani wa mji alifaulu kuwanyamazisha,
akawaambia, "Wananchi wa Efeso, kila mtu anajua kwamba mji huu wa
Efeso ni mlinzi wa nyumba ya mungu Artemi na mlinzi wa ile sanamu
iliyoanguka kutoka mbinguni. 36 Hakuna anayeweza kukana mambo haya.
Hivyo basi, tulieni; msifanye chochote bila hadhari. 37 Mmewaita watu
hawa hapa ingawaje hawakuikufuru nyumba ya mungu wala kumtukana
mungu wetu wa kike. 38 Kama, basi Demetrio na wafanyakazi wake
wana mashtaka yao kuhusu watu hawa, yapo mahakama na wakuu wa
mikoa; wanaweza kushtakiana huko. 39 Kama mna matatizo mengine,
yapelekeni katika kikao halali. 40 Kwa maana tungaliweza kushtakiwa kwa
kusababisha ghasia kutokana na vituko vya leo. Ghasia hii haina msingi
halali na hatungeweza kutoa sababu za kuridhisha za ghasia hiyo." 41 Baada
ya kusema hayo aliuvunja mkutano.

20

1 Ile ghasia ya Efeso ilipokwisha tulia Paulo aliwaita pamoja wale wau-
mini, akawatia moyo. Kisha akawaaga, akasafiri kwenda Makedonia.
2 Alipitia sehemu za nchi zile akiwatia watu moyo kwa maneno mengi.
Halafu akafika Ugiriki. 3 ambako alikaa kwa miezi mitatu. Alipokuwa anaji-
tayarisha kwenda Siria, aligundua kwamba Wayahudi walikuwa wanam-
fanyia mpango mbaya; hivyo aliamua kurudi kwa kupitia Makedonia.
4 Sopatro, mwana wa Pirho kutoka Berea, aliandamana naye; pia Aristarko
na Sekundo kutoka Thesalonika, Gayo kutoka Derbe, Timotheo, Tukiko
na Trofimo wa mkoa wa Asia. 5 Hao walitutangulia na kutungojea kule
Troa. 6 Sisi, baada ya sikukuu ya Mikate Isiyotiwa chachu, tulipanda meli
kutoka Filipi na baada ya siku tatu tukawafikia kule Troa. Huko tulikaa
kwa muda wa juma moja. 7 Jumamosi jioni, tulikutana ili kumega mkate.
Kwa vile Paulo alikuwa amekusudia kuondoka kesho yake, aliwahutubia
watu na kuendelea kuongea nao hadi usiku wa manane. 8 Katika chumba
tulimokuwa, ghorofani, kulikuwa na taa nyingi zinawaka. 9 Kijana mmoja
aitwaye Eutuko alikuwa ameketi dirishani wakati Paulo alipokuwa anaen-
delea kuhutubu. Eutuko alianza kusinzia kidogokidogo na hatimaye usin-
gizi ukambana, akaanguka chini kutoka ghorofa ya tatu. Wakamwokota

amekwisha kufa. 10 Lakini Paulo alishuka chini, akainama, akamkumbatia
na kusema, “Msiwe na wasiwasi maana kuna uhai bado ndani yake.”
11 Kisha akapanda tena ghorofani, akamega mkate, akala. Aliendelea
kuhubiri kwa muda mrefu hadi alfajiri, halafu akaondoka. 12 Wale watu
walimchukua yule kijana nyumbani akiwa mzima kabisa, wakapata kit-
ulizo kikubwa. 13 Sisi tulipanda meli tukatangulia kwenda Aso ambako
tungemchukua Paulo. Ndivyo alivyopanga; maana alitaka kufika huko
kwa kupitia nchi kavu. 14 Basi, alitukuta kule Aso, tukampandisha melini,
tukaenda Mitulene. 15 Kutoka huko tulisafiri tukafika Kio kesho yake.
Siku ya pili, tulitia nanga Samo na kesho yake tukafika Mileto. 16 Paulo
alikuwa amekusudia kuendelea na safari kwa meli bila kupitia Efeso ili
asikawie zaidi huko Asia. Alikuwa na haraka ya kufika Yerusalemu kwa
sikukuu ya Pentekoste kama ingewezekana. 17 Kutoka Mileto Paulo ali-
tuma ujumbe kwa wazee wa Efeso wakutane naye. 18 Walipofika kwake
aliwaambia, “Mnajua jinsi nilivyotumia wakati wote pamoja nanyi tangu
siku ile ya kwanza nilipofika Asia. 19 Mnajua jinsi nilivyomtumikia Bwana
kwa unyenyekevu wote, kwa machozi na matatizo yaliyonipata kutokana
na mipango ya hila ya Wayahudi. 20 Mnajua kwamba sikusita hata kidogo
kuwahubiria hadharani na nyumbani mwenu na kuwafundisha chochote
ambacho kingewasaidieni. 21 Niliwaonya wote—Wayahudi kadhalika na
watu wa mataifa, wamgeukie Mungu na kumwamini Bwana wetu Yesu.
22 Sasa, sikilizeni! Mimi, nikiwa ninamtii Roho, nakwenda Yerusalemu
bila kufahamu yatakayonipata huko. 23 Ninachojua tu ni kwamba Roho
Mtakatifu ananithibitishia katika kila mji kwamba vifungo na mateso ndi-
vyo vinavyoningojea. 24 Lakini, siuthamini uhai wangu kuwa ni kitu sana
kwangu. Nataka tu nikamilishe ule utume wangu na kumaliza ile kazi
aliyonipa Bwana Yesu niifanye, yaani nitangaze Habari Njema ya neema ya
Mungu. 25 “Nimekuwa nikienda huko na huko kati yenu nikiuhubiri Ufalme
wa Mungu. Sasa lakini, najua hakuna hata mmoja wenu atakayeniona tena.
26 Hivyo, leo hii ninawathibitishieni rasmi kwamba ikijatokea akapotea
mmoja wenu, mimi sina lawama yoyote. 27 Kwa maana sikusita hata kidogo
kuwatangazieni azimio lote la Mungu. 28 Jihadharini wenyewe; lilindeni
lile kundi ambalo Roho Mtakatifu amewaweka ninyi muwe walezi wake.
Lichungeni kanisa la Mungu ambalo amejipatia kwa damu ya Mwanae.
29 Nafahamu vizuri sana kwamba baada ya kuondoka kwangu mbwa mwitu
wakali watawavamieni, na hawatakuwa na huruma kwa kundi hilo. 30 Hata
kutoka miongoni mwenu watatokea watu ambao watasema mambo ya
uongo ili kuwapotosha watu na kuwafanya wawafuate wao tu. 31 Kwa
hiyo, muwe macho mkikumbuka kwamba kwa muda wa miaka mitatu,
usiku na mchana, sikuchoka kumwonya kila mmoja wenu kwa machozi.
32 “Na sasa basi, ninawaweka ninyi chini ya ulinzi wa Mungu na ujumbe
wa neema yake. Yeye anao uwezo wa kuwajenga ninyi na kuwawezesha
mzipate zile baraka alizowawekea watu wake. 33 Mimi sikutamani hata
mara moja fedha, wala dhahabu, wala nguo za mtu yeyote. 34 Mnajua
ninyi wenyewe kwamba nimefanya kazi kwa mikono yangu mwenyewe, ili
kujipatia mahitaji yangu na ya wenzangu. 35 Nimekuwa nikiwapeni daima
mfano kwamba kwa kufanya kazi mithili hiyo tunapaswa kuwasaidia walio
dhaifu, tukikumbuka maneno ya Bwana Yesu mwenyewe: Heri zaidi kutoa
kuliko kupokea.” 36 Baada ya kusema hayo, Paulo alipiga magoti pamoja nao
wote, akasali. 37 Wote walikuwa wanalia; wakamwaga kwa kumkumbatia

na kumbusu. 38 Jambo lililowahuzunisha zaidi lilikuwa neno alilosema
kwamba hawangemwona tena. Basi, wakamsindikiza hadi melini.

21

1 Tulipokwisha agana nao, tulipanda meli tukaenda moja kwa moja
mpaka Kosi. Kesho yake tulifika Rodo, na kutoka huko tulikwenda
Patara. 2 Huko, tulikuta meli iliyokuwa inakwenda Foinike, hivyo tuli-
panda, tukasafiri. 3 Baada ya kufika mahali ambapo tuliweza kuona Kupro,
tulipitia upande wake wa kusini tukaelekea Siria. Tulitia nanga katika
mji wa Tiro ambapo ile meli ilikuwa ipakuliwe shehena yake. 4 Tulikuta
waumini huko, tukakaa pamoja nao kwa muda wa juma moja. Waumini
hao wakawa waongea kwa nguvu ya Roho, wakamwambia Paulo asiende
Yerusalemu. 5 Lakini muda wetu ulipokwisha tuliondoka. Wote pamoja
na wanawake na watoto wao walitusindikiza mpaka nje ya mji. Tulipofika
pwani, sote tulipiga magoti tukasali. 6 Kisha tuliagana; sisi tukapanda
meli nao wakarudi makwao. 7 Sisi tuliendelea na safari yetu kutoka Tiro
tukafika Tolemai ambapo tuliwasalimu ndugu zetu, tukakaa nao siku moja.
8 Kesho yake tuliondoka tukaenda Kaisarea. Huko Kaisarea tulikwenda
nyumbani kwa mhubiri Filipo. Yeye alikuwa mmoja wa wale saba walioch-
aguliwa kule Yerusalemu. 9 Alikuwa na binti watatu ambao walikuwa
na kipaji cha unabii. 10 Baada ya kukaa huko siku kadhaa, nabii mmoja
aitwaye Agabo alifika kutoka Yudea. 11 Alitujia, akachukua mkanda wa
Paulo, akajifunga mikono na miguu, akasema “Roho Mtakatifu asema hivi:
Wayahudi kule Yerusalemu watamfunga namna hii mtu mwenye ukanda
na kumtia mikononi mwa watu wa mataifa.” 12 Tuliposikia hayo, sisi na
wale watu wengine waliokuwa hapo tulimsihi Paulo asiende Yerusalemu.
13 Lakini yeye alijibu, “Mnataka kufanya nini? Mnataka kuvunja moyo
wangu kwa machozi? Niko tayari siyo tu kutiwa ndani kule Yerusalemu,
ila hata kufa kwa ajili ya Bwana Yesu.” 14 Tuliposhindwa kumshawishi
tulinyamaza, tukasema tu: “Mapenzi ya Bwana yafanyike” 15 Baada ya
kukaa pale kwa muda, tulifunga mizigo yetu, tukaendelea na safari kwenda
Yerusalemu. 16 Wengine kati ya wale wafuasi wa Kaisarea walienda
pamoja nasi, wakatupeleka nyumbani kwa Mnasoni ambaye tulikuwa tu-
nakwenda kukaa naye kwa muda. Mnasoni alikuwa mwenyeji wa Kupro
na alikuwa amekuwa muumini kwa siku nyingi. 17 Tulipofika Yerusalemu,
ndugu waumini walitupokea vizuri sana. 18 Kesho yake Paulo alikwenda
pamoja nasi kumwamkia Yakobo, na wazee wote wa kanisa walikuwako
pia. 19 Baada ya kuwasalimu, Paulo aliwapa taarifa kamili kuhusu yote
Mungu aliyokuwa ametenda kati ya mataifa kwa njia ya utumishi wake.
20 Waliposikia hayo, walimtukuza Mungu. Kisha wakamwambia Paulo,
“Ndugu, unaweza kuona kwamba kuna maelfu ya Wayahudi ambao sasa
wamekuwa waumini na wote hao wanashika kwa makini Sheria ya Mose.
21 Wamepata habari zako kwamba umekuwa ukiwafundisha Wayahudi
wanaoishi kati ya mataifa mengine kuwa wasiijali Sheria ya Mose, wasi-
watahiri watoto wao na kwamba wasizifuate mila za Wayahudi. 22 Sasa,
mambo yatakuwaje? Ni dhahiri kuwa watapata habari kwamba umek-
wisha wasili hapa. 23 Basi, fanya kama tunavyokushauri. Tunao hapa
watu wanne ambao wameweka nadhiri. 24 Jiunge nao katika ibada ya
kujitakasa, ukalipe na gharama zinazohusika, kisha wanyolewe nywele zao.
Hivyo watu wote watatambua kwamba habari zile walizoambiwa juu yako

hazina msingi wowote, na kwamba wewe binafsi bado unaishi kufuatana
na maagizo ya Sheria za Mose. 25 Kuhusu wale watu wa mataifa mengine
ambao wamekuwa waumini, tumekwisha wapelekea barua tukiwaambia
mambo tuliyoamua: wasile chochote kilichotambikiwa miungu ya uongo,
wasinywe damu, wasile nyama ya mnyama aliyenyongwa, na wajiepushe
na uasherati.” 26 Basi, kesho yake Paulo aliwachukua wale watu akafanya
ibada ya kujitakasa pamoja nao. Kisha akaingia Hekaluni kutoa taarifa
kuhusu mwisho wa siku za kujitakasa na kuhusu dhabihu itakayotolewa
kwa ajili ya kila mmoja wao. 27 Wakati siku hizo saba zilipokaribia kuisha,
Wayahudi waliokuwa wametoka katika mkoa wa Asia walimwona Paulo
Hekaluni. Wakachochea hasira kati ya kundi lote la watu, wakamtia
nguvuni 28 wakipiga kelele: “Wananchi wa Israeli, msaada, msaada! Huyu
ndiye yule mtu anayewafundisha watu kila mahali mambo yanayopinga
watu wa Israeli, yanayopinga Sheria ya Mose na mahali hapa patakatifu.
Hata sasa amewaingiza watu wa mataifa mengine Hekaluni na kupatia
najisi mahali hapa patakatifu.” 29 Sababu ya kusema hivyo ni kwamba
walikuwa wamemwona Trofimo mwenyeji, wa Efeso, akiwa pamoja na
Paulo mjini, wakadhani kwamba Paulo alikuwa amemwingiza Hekaluni.
30 Mji wote ulienea ghasia; watu wakaja kutoka pande zote, wakamkamata
Paulo, wakamburuta, wakamtoa nje ya Hekalu na papo hapo milango ya
Hekalu ikafungwa. 31 Walikuwa tayari kumuua, lakini habari zilimfikia
mkuu wa jeshi la Kiroma kuwa Yerusalemu yote ilikuwa imejaa ghasia.
32 Mara, mkuu wa jeshi akawachukua askari na jemadari, akalikabili lile
kundi la watu. Nao walipomwona mkuu wa jeshi na askari, wakaacha
kumpiga Paulo. 33 Mkuu wa jeshi alimwendea Paulo, akamtia nguvuni
na kuamuru afungwe minyororo miwili. Kisha akauliza, “Ni mtu gani
huyu, na amefanya nini?” 34 Wengine katika lile kundi la watu walikuwa
wanapayuka kitu hiki na wengine kitu kingine. Kwa sababu ya ghasia hiyo,
mkuu wa jeshi hakufaulu kujua kisa kamili. Hivyo, aliamuru watu wake
wampeleke Paulo ndani ya ngome. 35 Paulo alipofika kwenye ngazi, askari
walilazimika kumbeba kwa sababu ya fujo za watu. 36 Kwa maana kundi
kubwa la watu walimfuata wakipiga kelele, “Muulie mbali!” 37 Walipokuwa
wanamwingiza ndani ya ngome, Paulo alimwomba mkuu wa jeshi akisema,
“Naweza kukwambia kitu?” Yule mkuu wa jeshi akamjibu, “Je unajua
Kigiriki? 38 Kwani wewe si yule Mmisri ambaye hivi majuzi alianzisha uasi
na kuwaongoza majahili elfu nne hadi jangwani?” 39 Paulo akajibu, “Mimi
ni Myahudi, mzaliwa wa Tarso katika Kilikia; mimi ni raia wa mji maarufu.
Tafadhali, niruhusu niongee na watu. 40 Yule mkuu wa jeshi akamruhusu.
Hivyo Paulo alisimama juu ya ngazi, akawapungia mkono wale watu na
walipokaa kimya, akaanza kuongea nao kwa Kiebrania.

22

1 “Ndugu zangu na akina baba, nisikilizeni sasa nikijitetea mbele yenu!”
2 Waliposikia akiongea nao kwa Kiebrania wakazidi kukaa kimya zaidi
kuliko hapo awali. Naye Paulo akaendelea kusema, 3 “Mimi ni Myahudi,
mzaliwa wa Tarso katika Kilikia. Lakini nililelewa papa hapa mjini
Yerusalemu chini ya mkufunzi Gamalieli. Nilifundishwa kufuata kwa
uthabiti Sheria ya wazee wetu. Nilijitolea kwa moyo wote kwa Mungu
kama ninyi wenyewe mlivyo hivi leo. 4 Niliwatesa hata kuwaua wale
watu waliofuata Njia hii. Niliwatia nguvuni wanaume kwa wanawake na
kuwafunga gerezani. 5 Kuhani Mkuu na baraza lote la wazee wanaweza

kushuhudia jambo hilo. Kutoka kwao nilipokea barua walioandikiwa
wale ndugu Wayahudi waliokuwa huko Damasko. Nilikwenda Damasko ili
niwatie nguvuni watu hao na kuwaleta wamefungwa mpaka Yerusalemu
ili waadhibiwe. 6 "Basi, nilipokuwa njiani karibu kufika Damasko, yapata
saa sita mchana, mwangu mkubwa kutoka mbinguni ulitokea ghafla uka-
niangazia pande zote. 7 Hapo nilianguka chini, nikasikia sauti ikiniambia:
Saulo, Saulo! Kwa nini unanitesa? 8 Nami nikauliza: Nani wewe, Bwana?
Naye akaniambia: Mimi ni Yesu wa Nazareti ambaye wewe unamtesa.
9 Wale wenzangu waliuona ule mwanga lakini hawakusikia sauti ya yule
aliyeongea nami. 10 Basi, mimi nikauliza: Nifanye nini Bwana? Naye
Bwana akaniambia: Simama, nenda Damasko na huko utaambiwa yote
ambayo umepangiwa kufanya. 11 Kutokana na ule mwanga mkali sikuweza
kuona na hivyo iliwabidi wale wenzangu kuniongoza kwa kunishika mkono
mpaka nikafika Damasko. 12 "Huko kulikuwa na mtu mmoja aitwaye
Anania, mtu mcha Mungu, mwenye kuitii Sheria yetu na aliyeheshimika
sana mbele ya Wayahudi waliokuwa wanaishi Damasko. 13 Yeye alikuja
kuniona, akasimama karibu nami, akasema: Ndugu Saulo! Ona tena. Papo
hapo nikaona tena, nikamwangalia. 14 Halafu Anania akasema: Mungu
wa babu zetu amekuchagua upate kujua matakwa yake na kumwona
yule mtumishi wake mwadilifu na kumsikia yeye mwenyewe akiongea.
15 Kwa maana utamshuhudia kwa watu wote ukiwaambia yale uliyoyaona
na kuyasikia. 16 Sasa basi, ya nini kukawia zaidi? Simama ubatizwe
na uondolewe dhambi zako kwa kuliungama jina lake. 17 "Basi, nilirudi
Yerusalemu, na nilipokuwa nikisali Hekaluni, niliona maono. 18 Nilimwona
Bwana akiniambia: Haraka! Ondoka Yerusalemu upesi kwa maana watu
wa hapa binadamu hawataukubali ushuhuda wako juu yangu. 19 Nami
nikamjibu: Bwana, wao wanajua wazi kwamba mimi ni yule aliyekuwa
anapitapita katika masunagogi na kuwatia nguvuni na kuwapiga wale
waliokuwa wanakuamini. 20 Na kwamba wakati shahidi wako Stefano
alipouawa, mimi binafsi nilikuwako pale nikakubaliana na kitendo hicho
na kuyalinda makoti ya wale waliokuwa wanamuua. 21 Naye Bwana
akaniambia: Nenda; ninakutuma mbali kwa mataifa mengine." 22 Mpaka
hapa, wale watu walikuwa wanamsikiza, lakini aliposema maneno haya,
walianza kusema kwa sauti kubwa, "Mwondoe duniani! Mtu wa namna
hiyo hastahili kuishi." 23 Waliendelea kupayukapayuka huku wakitikisa
makoti yao na kurusha vumbi angani. 24 Mkuu wa jeshi aliwaamuru watu
wake wampeleke Paulo ndani ya ngome, akawaambia wamchape viboko ili
wapate kujua kisa cha Wayahudi kumpigia kelele. 25 Lakini walipokwisha
mfunga ili wamchape viboko, Paulo alimwuliza jemadari mmoja aliyes-
imama hapo, "Je, ni halali kwenu kumpiga viboko raia wa Roma kabla
hajahukumiwa?" 26 Yule jemadari aliposikia hayo, alimpasha habari mkuu
wa jeshi akisema, "Unataka kufanya nini? Mtu huyu ni raia wa Roma!"
27 Basi, mkuu wa jeshi alimwendea Paulo, akamwambia, "Niambie; je, wewe
ni raia wa Roma?" Paulo akamjibu, "Naam." 28 Mkuu wa jeshi akasema,
"Mimi nami nimekuwa raia wa Roma kwa kulipa gharama kubwa." Paulo
akasema, "Lakini mimi ni raia wa Roma kwa kuzaliwa." 29 Wale watu ambao
walikuwa tayari kumchunguza Paulo walitoweka mara. Hata yule mkuu wa
jeshi aliogopa alipojua kwamba Paulo ni raia wa Roma na kwamba alikuwa
amekwisha mfunga minyororo. 30 Kesho yake, mkuu wa jeshi alitaka kujua
mashtaka kamili ambayo Wayahudi walikuwa wamemwekea Paulo. Hivyo,
alimfungua Paulo minyororo, akaamuru makuhani wakuu na Baraza lote

wafanye kikao. Kisha alimleta Paulo, akamsimamisha mbele ya Baraza.

23

1 Paulo aliwakodolea macho wale wanabaraza, halafu akaanza kusema,
“Ndugu zangu, mpaka hivi leo nimekuwa nikiishi na dhamiri njema mbele
ya Mungu.” 2 Hapo Kuhani Mkuu Anania akaamuru wale waliokuwa
wamesimama karibu na Paulo wampige kofi mdomoni. 3 Basi, Paulo
akamwambia, “Mungu mwenyewe atakupiga kofi wewe uliye kama ukuta
uliopakwa chokaa! Unawezaje kukaa hapo ili unihukumu kisheria na
huku wewe mwenyewe unaivunja Sheria kwa kuamuru nipigwe?” 4 Watu
waliokuwa wamesimama pale wakamwambia Paulo, “Unamtukana Kuhani
Mkuu wa Mungu!” 5 Paulo akajibu, “Ndugu zangu, sikujua kama yeye
ni Kuhani Mkuu. Maana Maandiko yasema hivi: Usiseme vibaya juu ya
mtawala wa watu wako.” 6 Wakati huo Paulo alikwisha tambua kwamba
sehemu moja ya wanabaraza wale ilikuwa ni Masadukayo na nyingine
Mafarisayo. Basi, alipaaza sauti yake mbele ya Baraza: “Ndugu zangu,
mimi ni Mfarisayo, mwana wa Mfarisayo. Mimi nimeletwa mahakamani
kwa kuwa ninatumaini kwamba wafu watafufuka.” 7 Baada ya kusema
hivyo, mzozo mkali ulitokea kati ya Mafarisayo na Masadukayo na mkutano
ukagawanyika sehemu mbili. 8 Kisa chenyewe kilikuwa hiki: Masadukayo
hushikilia kwamba wafu hawafufuki, hakuna malaika, na roho nazo
hazipo. Lakini Mafarisayo husadiki hayo yote matatu. 9 Kelele ziliongezeka
na baadhi ya walimu wa Sheria wa kikundi cha Mafarisayo walisimama
na kutoa malalamiko yao kwa nguvu: “Hatuoni chochote kilicho kiovu
katika mtu huyu; huenda ikawa kwamba roho au malaika ameongea naye.”
10 Mzozo ulizidi kuwa mwingi hata mkuu wa jeshi akaogopa kwamba
Paulo angeraruliwa vipandevipande. Kwa hiyo, aliwaamuru askari wake
kuingia kati ya lile kundi, wamtoe Paulo na kumrudisha ndani ya ngome.
11 Usiku uliofuata, Bwana alisimama karibu na Paulo, akamwambia, “Jipe
moyo! Umenishuhudia katika Yerusalemu, utafanya vivyo hivyo mjini
Roma.” 12 Kulipokucha, Wayahudi walifanya kikao cha faragha. Wakala
kiapo: “Hatutakula wala kunywa mpaka tutakapokuwa tumekwisha muua
Paulo.” 13 Watu zaidi ya arobaini ndio waliokula njama kufanya hivyo.
14 Basi, walikwenda kwa makuhani wakuu na wazee, wakasema, “Sisi
tumeapa kwamba hatutaonja chochote kwa vinywa vyetu mpaka hapo
tutakapokuwa tumemuua Paulo. 15 Sasa basi, ninyi pamoja na Baraza
tumeni ujumbe kwa mkuu wa jeshi ili amlete Paulo kwenu mkijisingizia
kwamba mnataka kupata habari kamili zaidi juu yake. Tuko tayari kumuua
hata kabla hajafika karibu.” 16 Lakini mtoto wa kiume wa dada yake Paulo
alisikia juu ya mpango huo; hivyo akaenda ndani ya ngome, akamjulisha
Paulo juu ya njama hiyo. 17 Hapo Paulo akamwita mmoja wa askari,
akamwambia, “Mchukue kijana huyu kwa mkuu wa jeshi; ana kitu cha
kumwambia.” 18 Askari akamchukua huyo kijana, akamwongoza mpaka
kwa mkuu wa jeshi, akasema, “Yule mfungwa Paulo ameniita akaniomba
nimlete kijana huyu kwako kwa maana ana jambo la kukwambia.” 19 Mkuu
wa jeshi alimshika huyo kijana mkono, akampeleka mahali pa faragha,
akamwuliza, “Una nini cha kuniambia?” 20 Yeye akasema, “Wayahudi
wamepatana wakuombe umpeleke Paulo Barazani wakijisingizia kwamba
Baraza lingependa kupata habari kamili zaidi juu yake. 21 Lakini wewe
usikubali kwa maana kuna watu zaidi ya arobaini walio tayari kumvamia.
Wameapa kutokula wala kunywa mpaka watakapokuwa wamemuua. Sasa

wako tayari, wanangojea tu uamuzi wako.” [22] Mkuu wa jeshi alimwacha
aende zake akimwonya asimwambie mtu yeyote kwamba amemletea
habari hizo. [23] Basi, mkuu wa jeshi aliwaita askari wawili akawaambia,
“Wekeni tayari askari mia mbili, wapanda farasi sabini na askari mia mbili
wa mikuki, waende Kaisarea; muwe tayari kuondoka kabla ya saa tatu
leo usiku. [24] Wekeni farasi kadhaa kwa ajili ya Paulo; mfikisheni salama
kwa Felisi, mkuu wa mkoa.” [25] Halafu mkuu huyo wa jeshi akaandika
barua hivi: [26] “Mimi Klaudio Lusia ninakuandikia wewe Mheshimiwa Felisi,
mkuu wa mkoa. Salamu! [27] “Wayahudi walimkamata mtu huyu na karibu
wangemuua kama nisingalifahamishwa kwamba yeye ni raia wa Roma
na hivyo nikaenda pamoja na askari nikamwokoa. [28] Nilimpeleka mbele
ya Baraza lao kuu nikitaka kujua kisa cha mashtaka yao. [29] Niligundua
kwamba mashtaka yenyewe yalihusu ubishi juu ya sehemu kadha wa
kadha za Sheria yao na hivyo sikuona kwamba amefanya chochote ki-
nachostahili auawe au afungwe gerezani. [30] Nilipofahamishwa kwamba
Wayahudi walikuwa wamefanya njama za kumuua, niliamua kumleta
kwako. Nikamwambia washtaki wake walete mashtaka yao mbele yako.”
[31] Basi, hao askari walimchukua Paulo kama walivyoamriwa; wakampeleka
usiku uleule mpaka Antipatri. [32] Kesho yake askari wa miguu walirudi
ngomeni, wakawaacha wale askari wapanda farasi waendelee na safari
pamoja na Paulo. [33] Walipofika Kaisarea walimpa mkuu wa mkoa ile barua
na kumweka Paulo chini ya mamlaka yake. [34] Felisi alipoisoma hiyo barua
aliwauliza Paulo ametoka mkoa gani. Alipofahamishwa kwamba alikuwa
ametoka mkoa wa Kilikia, [35] akasema, “Nitasikiliza kesi yako baada ya
washtaki wako kufika.” Kisha akaamuru Paulo awekwe chini ya ulinzi
ndani ya ukumbi wa Herode.

24

[1] Baada ya siku tano, Kuhani Mkuu Anania aliwasili Kaisarea pamoja na
wazee kadhaa na wakili mmoja wa sheria aitwaye Tertulo. Walimwendea
yule mkuu wa mkoa wakamweleza mashtaka yao juu ya Paulo. [2] Paulo
aliitwa na Tertulo akafungua mashtaka hivi: “Mheshimiwa Felisi, uongozi
wako bora umeleta amani kubwa na marekebisho ya lazima yanafanywa
kwa manufaa ya taifa letu. [3] Tunalipokea jambo hili kwa furaha daima
na kutoa shukrani nyingi kwako kila mahali. [4] Lakini, bila kupoteza
wakati wako zaidi, tunakusihi kwa wema wako, usikilize taarifa yetu fupi.
[5] Tumegundua kwamba mtu huyu ni wa hatari mno. Yeye huanzisha
ghasia kati ya Wayahudi kila mahali duniani na pia ni kiongozi wa kile
chama cha Wanazareti. [6] Tena alijaribu kulikufuru Hekalu nasi tukamtia
nguvuni. Kama ukimhoji wewe mwenyewe, utaweza kubainisha mambo
haya yote tunayomshtaki kwayo.” Tulitaka kumhukumu kufuatana na
Sheria yetu. [7] Lakini Lusia, mkuu wa jeshi, aliingilia kati, akamchukua kwa
nguvu kutoka mikononi mwetu. [8] Kisha akaamuru washtaki wake waje
mbele yako. [9] Nao Wayahudi waliunga mkono mashtaka hayo wakisema
kwamba hayo yote yalikuwa kweli. [10] Basi, mkuu wa mkoa alimwashiria
Paulo aseme. Naye Paulo akasema, “Nafurahi kujitetea mbele yako nikijua
kwamba umekuwa hakimu wa taifa hili kwa miaka mingi. [11] Unaweza
kujihakikishia kwamba si zaidi ya siku kumi na mbili tu zimepita tangu
nilipokwenda kuabudu Yerusalemu. [12] Wayahudi hawakunikuta nikijadil-
iana na mtu yeyote. Hawakunikuta nikichochea watu Hekaluni wala katika

masunagogi yao, wala mahali pengine popote katika mji huo. 13 Wala
hawawezi kuthibitisha mashtaka waliyotoa juu yangu. 14 Ninachokubali
mbele yako ni hiki: Mimi ninamwabudu Mungu na wazee wetu nikiishi
kufuatana na Njia ile ambayo wao wanaiita chama cha uzushi. Ninaamini
mambo yote yaliyoandikwa katika vitabu vya Sheria na manabii. 15 Mimi
namtumainia Mungu, na wao wanalo tumaini hilo, kwamba watu, wema
na wabaya, watafufuka. 16 Kwa hiyo ninajitahidi daima kuwa na dhamiri
njema mbele ya Mungu na mbele ya watu. 17 “Baada ya kukaa mbali kwa
miaka kadhaa, nilirudi Yerusalemu ili kuwapelekea wananchi wenzangu
msaada na kutoa dhabihu. 18 Wakati nilipokuwa nikifanya hayo ndipo
waliponikuta Hekaluni, nilipokuwa nimekwisha fanya ile ibada ya kuji-
takasa. Hakukuwako kundi la watu wala ghasia. 19 Lakini kulikuwa na
Wayahudi wengine kutoka mkoa wa Asia; hao ndio wangepaswa kuwa hapa
mbele yako na kutoa mashtaka yao kama wana chochote cha kusema dhidi
yangu. 20 Au, waache hawa walio hapa waseme kosa walililoiona kwangu
wakati niliposimama mbele ya Baraza lao kuu, 21 isipokuwa tu maneno haya
niliyosema niliposimama mbele yao: Mnanihukumu leo hii kwa sababu ya
kushikilia kwamba wafu watafufuliwa!” 22 Hapo, Felisi, ambaye mwenyewe
alikuwa anaifahamu hiyo Njia vizuri, aliahirisha kesi hiyo. Akawaambia,
“Nitatoa hukumu juu ya kesi hiyo wakati Luisa, mkuu wa jeshi, atakapokuja
hapa.” 23 Kisha akamwamuru yule jemadari amweke Paulo kizuizini, lakini
awe na uhuru kiasi, na rafiki zake wasizuiwe kumpatia mahitaji yake.
24 Baada ya siku chache, Felisi alifika pamoja na mkewe Drusila ambaye
alikuwa Myahudi. Aliamuru Paulo aletwe, akamsikiliza akiongea juu ya
kumwamini Yesu Kristo. 25 Lakini wakati Paulo alipoanza kuongea juu ya
uadilifu, juu ya kuwa na kiasi na juu ya siku ya hukumu inayokuja, Felisi ali-
ogopa, akasema, “Kwa sasa unaweza kwenda; nitakuita tena nitakapopata
nafasi.” 26 Wakati huohuo alikuwa anatumaini kwamba Paulo angempa
fedha. Kwa sababu hii alimwita Paulo mara kwa mara na kuzungumza
naye. 27 Baada ya miaka miwili, Porkio Festo alichukua nafasi ya Felisi,
akawa mkuu wa Mkoa. Kwa kuwa alitaka kujipendekeza kwa Wayahudi,
Felisi alimwacha Paulo kizuizini.

25

1 Siku tatu baada ya kufika mkoani, Festo alitoka Kaisarea, akaenda
Yerusalemu. 2 Makuhani wakuu pamoja na viongozi wa Wayahudi walimpa
habari kuhusu mashtaka yaliyokuwa yanamkabili Paulo. Walimsihi Festo
3 awafanyie fadhili kwa kumleta Paulo Yerusalemu; walikuwa wamekula
njama wamuue akiwa njiani. 4 Lakini Festo alijibu, “Paulo atabaki kizuizini
kule Kaisarea na mimi nitakwenda huko karibuni. 5 Waacheni viongozi
wenu waende huko pamoja nami wakatoe mashtaka yao juu yake kama
amefanya chochote kiovu.” 6 Festo alikaa nao kwa muda wa siku nane au
kumi hivi, kisha akarudi Kaisarea. Kesho yake alikwenda barazani, akaa-
muru Paulo aletwe ndani. 7 Wakati Paulo alipofika, Wayahudi waliokuwa
wametoka Yerusalemu walimzunguka wakaanza kutoa mashtaka mengi
mazitomazito ambayo hawakuweza kuthibitisha. 8 Kwa kujitetea, Paulo
alisema, “Mimi sikufanya kosa lolote kuhusu Sheria ya Wayahudi, wala
kuhusu Hekalu, wala kumhusu Kaisari.” 9 Festo alitaka kujipendekeza kwa
Wayahudi na hivyo akamwuliza Paulo, “Je, ungependa kwenda Yerusalemu
na huko ukahukumiwe mbele yangu kuhusu mashtaka haya?” 10 Paulo
akajibu, “Nasimama mbele ya mahakama ya Kaisari na papa hapa ndipo

ninapopaswa kupewa hukumu. Kama unavyojua vizuri, sikuwatendea
Wayahudi ubaya wowote. 11 Basi, ikiwa nimepatikana na kosa linalostahili
adhabu ya kifo, siombi kusamehewa adhabu hiyo. Lakini kama hakuna uk-
weli katika mashtaka waliyotoa watu hawa, hakuna awezaye kunikabidhi
kwao. Nakata rufani kwa Kaisari!" 12 Basi, baada ya Festo kuzungumza
na washauri wake, akamwambia Paulo, "Umekata rufani kwa Kaisari,
basi, utakwenda kwa Kaisari." 13 Siku chache baadaye, mfalme Agripa na
Bernike walifika Kaisarea ili kutoa heshima zao kwa Festo. 14 Walikuwa
huko siku kadhaa naye Festo akamweleza mfalme kesi ya Paulo: "Kuna
mtu mmoja hapa ambaye Felisi alimwacha kizuizini. 15 Nilipokwenda
Yerusalemu makuhani wakuu na wazee wa Wayahudi walimshtaki na
kuniomba nimhukumu. 16 Lakini mimi niliwajibu kwamba si desturi ya
Waroma kumtoa mtu aadhibiwe kabla mshtakiwa hajakutana na washtaki
wake ana kwa ana na kupewa fursa ya kujitetea kuhusu hayo mashtaka.
17 Basi, walipofika hapa sikukawia, ila nilifanya kikao mahakamani kesho
yake, nikaamuru mtu huyo aletwe. 18 Washtaki wake walisimama lakini
hawakutoa mashtaka maovu kama nilivyokuwa ninatazamia. 19 Ila tu
walikuwa na mabishano kadhaa pamoja naye kuhusu dini yao na kuhusu
mtu mmoja aitwaye Yesu ambaye alikufa, lakini Paulo anashikilia kwamba
yu hai. 20 Sikujua la kufanya kuhusu shauri hilo. Basi, nilimwuliza
Paulo kama angependa kwenda mahakamani kule Yerusalemu kwa ajili ya
mashtaka hayo. 21 Lakini Paulo alikata rufani, akaomba aachwe kizuizini
mpaka uamuzi wa shauri hilo ufanywe na Kaisari. Kwa hiyo niliamua
akae kizuizini mpaka nitakapoweza kumpeleka kwa Kaisari." 22 Basi Agripa
akamwambia Festo, "Ningependa kumsikia mtu huyu mimi mwenyewe."
Festo akamwambia, "Utamsikia kesho." 23 Hivyo, kesho yake, Agripa na
Bernike walifika kwa shangwe katika ukumbi wa mkutano wakiwa wame-
andamana na wakuu wa majeshi na viongozi wa mji. Festo aliamuru
Paulo aletwe ndani, 24 Kisha akasema, "Mfalme Agripa na wote mlioko
hapa pamoja nasi! Hapa mbele yenu yuko mtu ambaye jumuiya yote
ya Wayahudi hapa na kule Yerusalemu walinilalamikia wakipiga kelele
kwamba hastahili kuishi tena. 25 Lakini mimi sikuona kuwa alikuwa
ametenda chochote kibaya hata astahili kupewa adhabu ya kifo. Lakini,
kwa vile Paulo mwenyewe alikata rufani kwa Kaisari, niliamua kumpeleka.
26 Kwa upande wangu sina habari kamili ambayo naweza kumwandikia
Kaisari juu yake. Ndiyo maana nimemleta hapa mbele yenu na mbele yako
mfalme Agripa, ili baada ya kumchunguza, niweze kuwa na la kuandika.
27 Kwa maana nadhani itakuwa kichekesho kumpeleka mfungwa bila kutaja
wazi mashtaka yanayomkabili."

26

1 Basi, Agripa akamwambia Paulo, "Unaruhusiwa kujitetea." Hapo
Paulo alinyosha mkono wake akajitetea hivi: 2 "Mfalme Agripa, nina-
jiona mwenye bahati leo kujitetea mbele yako kuhusu yale mashtaka
yote ambayo Wayahudi walikuwa wamesema juu yangu. 3 Hasa kwa
vile wewe mwenyewe ni mtaalamu wa desturi za Wayahudi na migogoro
yao, ninakuomba basi unisikilize kwa uvumilivu. 4 "Wayahudi wanajua
habari za maisha yangu tangu utoto, jinsi nilivyoishi tangu mwanzo kati
ya taifa langu huko Yerusalemu. 5 Wananifahamu kwa muda mrefu, na
wanaweza kushuhudia, kama wakipenda, kwamba tangu mwanzo niliishi
kama mmoja wa kikundi chenye siasa kali zaidi katika dini yetu, yaani

kikundi cha Mafarisayo. 6 Na sasa niko hapa nihukumiwe kwa sababu
ninaitumainia ile ahadi ambayo Mungu aliwaahidia babu zetu. 7 Ahadi
hiyo ndiyo ileile inayotumainiwa na makabila kumi na mawili ya taifa
letu, wakimtumikia Mungu kwa dhati mchana na usiku. Mheshimiwa
mfalme, Wayahudi wananishtaki kwa sababu ya tumaini hilo! 8 Kwa
nini ninyi mnaona shida sana kuamini kwamba Mungu huwafufua wafu?
9 Kwa kweli mimi mwenyewe niliamini kwamba ni wajibu wangu kufanya
mambo mengi kulipinga jina la Yesu wa Nazareti. 10 Mambo hayo ndiyo
niliyoyafanya huko Yerusalemu. Mimi binafsi, nikiwa nimepewa mamlaka
kutoka kwa makuhani wakuu, nilipata kuwatia gerezani wengi wa watu wa
Mungu. Nao walipohukumiwa kuuawa, nilipiga kura ya kukubali. 11 Mara
nyingi niliwafanya waadhibiwe katika masunagogi yote nikiwashurutisha
waikane imani yao. Hasira yangu kwao ilikuwa kubwa hata nikawasaka
mpaka miji ya mbali. 12 "Kwa mujibu huohuo, nilikwenda Damasko wakati
mmoja, nikiwa na mamlaka na maagizo kutoka kwa makuhani wakuu.
13 Mheshimiwa, wakati nilipokuwa njiani, saa sita mchana, niliona mwanga
mkubwa kuliko wa jua ukiangaza kutoka mbinguni, ukanizunguka mimi na
wale wasafiri wenzangu. 14 Sisi sote tulianguka chini, nami nikasikia sauti
ikiniambia kwa Kiebrania: Saulo, Saulo! Kwa nini unanitesa? Unajiumiza
bure kama punda anayepiga teke fimbo ya bwana wake. 15 Mimi nikauliza:
Ni nani wewe Bwana? Naye Bwana akajibu: Mimi ni Yesu ambaye wewe
unamtesa. 16 Haidhuru, inuka sasa; simama wima. Nimekutokea ili
nikuweke rasmi kuwa mtumishi wangu. Utawathibitishia watu wengine
mambo uliyoyaona leo na yale ambayo bado nitakuonyesha. 17 Nitakuokoa
na watu wa Israeli na watu wa mataifa mengine ambao mimi ninakutuma
kwao. 18 Utayafumbua macho yao na kuwawezesha watoke gizani na
kuingia katika mwanga; watoke katika utawala wa Shetani, wamgeukie
Mungu; ili kwa kuamini, wapate kusamehewa dhambi na kuchukua nafasi
yao kati ya wale ambao wamepata kuwa watu wa Mungu. 19 "Hivyo, mfalme
Agripa, sikuweza kuwa mkaidi kwa maono hilo la mbinguni. 20 Ila nilianza
kuhubiri kwanza kwa watu wa Damasko, halafu kwa wale wa Yerusalemu
na nchi yote ya Yudea, na pia kwa watu wa mataifa mengine. Niliwahimiza
wamgeukie Mungu na kuonyesha kwa vitendo kwamba wamebadilisha
mioyo yao. 21 Kwa sababu hiyo, Wayahudi walinikamata nikiwa Hekaluni,
wakajaribu kuniua. 22 Lakini Mungu alinisaidia; na hivyo mpaka siku ya
leo nimesimama imara nikitoa ushuhuda kwa wote, wakubwa na wadogo.
Ninayosema ni yale ambayo manabii na Mose walisema yatatukia; 23 yaani
ilimpasa Kristo ateseke na kuwa wa kwanza kufufuka kutoka wafu, ili
atangaze kwamba mwanga wa ukombozi unawaangazia sasa watu wote,
Wayahudi na pia watu wa mataifa mengine." 24 Paulo alipofika hapa katika
kujitetea kwake, Festo alisema kwa sauti kubwa, "Paulo! Una wazimu!
Kusoma kwako kwingi kunakutia wazimu!" 25 Lakini Paulo akasema, "Sina
wazimu mheshimiwa Festo: Ninachosema ni ukweli mtupu. 26 Wewe
Mfalme unayafahamu mambo haya, kwa hiyo ninaweza kuongea bila uoga
mbele yako. Sina mashaka kwamba matukio hayo yanajulikana kwako
maana jambo hili halikutendeka mafichoni. 27 Mfalme Agripa, je, una imani
na manabii? Najua kwamba unaamini." 28 Agripa akamjibu Paulo, "Kidogo
tu utanifanya Mkristo!" 29 Paulo akamjibu, "Namwomba Mungu kwamba,
kwa muda mfupi au mrefu, si wewe tu bali wote wanaonisikia leo wapate
kuwa kama nilivyo mimi, lakini bila hii minyororo." 30 Hapo mfalme Agripa,

mkuu wa mkoa, Bernike na wale wote waliokuwa pamoja nao, walisimama.
[31] Walipokwisha ondoka, waliambiana, “Mtu huyu hakufanya chochote ki-
nachostahili adhabu ya kifo au kifungo.” [32] Naye Agripa akamwambia Festo,
“Mtu huyu angeweza kufunguliwa kama asingalikuwa amekata rufani kwa
Kaisari.”

27

[1] Walipokwisha amua tusafiri mpaka Italia, walimweka Paulo pamoja
na wafungwa wengine chini ya ulinzi wa Yulio aliyekuwa ofisa wa jeshi
katika kikosi kiitwacho “Kikosi cha Augusto.” [2] Tulipanda meli ya Adiramito
iliyokuwa inasafiri na kupitia bandari kadhaa za mkoa wa Asia, tukaanza
safari. Aristarko, mwenyeji wa Makedonia kutoka Thesalonika, alikuwa
pamoja nasi. [3] Kesho yake tulitia nanga katika bandari ya Sidoni. Yulio
alimtendea Paulo vizuri kwa kumruhusu awaone rafiki zake na kupata
mahitaji yake. [4] Kutoka huko tuliendelea na safari, lakini kwa kuwa upepo
ulikuwa unavuma kwa kasi kutujia kwa mbele, tulipitia upande wa kisiwa
cha Kupro ambapo upepo haukuwa mwingi. [5] Halafu tulivuka bahari ya
Kilikia na Pamfulia, tukatia nanga Mura, mji wa Lukia. [6] Hapo yule ofisa
alikuta meli moja ya Aleksandria iliyokuwa inakwenda Italia, na hivyo
akatupandisha ndani. [7] Kwa muda wa siku nyingi tulisafiri polepole, na kwa
shida tulifika karibu na Nido. Kwa sababu upepo ulikuwa bado unatupinga,
tuliendelea mbele moja kwa moja tukapitia upande wa Krete karibu na rasi
Salmone ambapo upepo haukuwa mwingi. [8] Tulipita kando yake polepole
tukafika mahali paitwapo “Bandari Nzuri”, karibu na mji wa Lasea. [9] Muda
mrefu ulikuwa umepita, na hata siku ya kufunga ilikuwa imekwisha pita.
Sasa ilikuwa hatari sana kusafiri kwa meli. Basi, Paulo aliwapa onyo:
[10] “Waheshimiwa, nahisi kwamba safari hii itakuwa ya shida na hasara
nyingi si kwa shehena na meli tu, bali pia kwa maisha yetu.” [11] Lakini
yule ofisa alivutiwa zaidi na maoni ya nahodha na ya mwenye meli kuliko
yale aliyosema Paulo. [12] Kwa kuwa bandari hiyo haikuwa mahali pazuri
pa kukaa wakati wa baridi, wengi walipendelea kuendelea na safari, iki-
wezekana mpaka Foinike. Foinike ni bandari ya Krete inayoelekea kusini-
magharibi na kaskazini-magharibi; na huko wangeweza kukaa wakati wa
baridi. [13] Basi, upepo mzuri wa kusi ulianza kuvuma, nao wakadhani wame-
fanikiwa lengo lao; hivyo wakang'oa nanga, wakaiendesha meli karibu
sana na pwani ya Krete. [14] Lakini haukupita muda, upepo mkali uitwao
“Upepo wa Kaskazi” ulianza kuvuma kutoka kisiwani. [15] Upepo uliipiga
ile meli, na kwa kuwa hatukuweza kuukabili, tukaiacha ikokotwe na huo
upepo. [16] Kisiwa kimoja kiitwacho Kanda kilitukinga kidogo na ule upepo;
na tulipopita kusini mwake tulifaulu, ingawa kwa shida, kuusalimisha ule
mtumbwi wa meli. [17] Wale wanamaji waliuvuta mtumbwi ndani, kisha
wakaizungushia meli kamba na kuifunga kwa nguvu. Waliogopa kwamba
wangeweza kukwama kwenye ufuko wa bahari, pwani ya Libya. Kwa
hiyo walishusha matanga na kuiacha meli ikokotwe na upepo. [18] Dhoruba
iliendelea kuvuma na kesho yake wakaanza kutupa nje shehena ya meli.
[19] Siku ya tatu, wakaanza pia kutupa majini vifaa vya meli kwa mikono yao
wenyewe. [20] Kwa muda wa siku nyingi hatukuweza kuona jua wala nyota;
dhoruba iliendelea kuvuma sana, hata matumaini yote ya kuokoka yakatu-
ishia. [21] Baada ya kukaa muda mrefu bila kula chakula, Paulo alisimama kati
yao, akasema, “Waheshimiwa, ingalikuwa afadhali kama mngalinisikiliza

na kuacha kusafiri kutoka Krete. Kama mngalifanya hivyo tungaliiepuka
shida hii na hasara hizi zote. 22 Lakini sasa ninawaombeni muwe na
moyo; hakuna hata mmoja wenu atakayepoteza maisha yake; meli tu ndiyo
itakayopotea. 23 Kwa maana jana usiku malaika wa yule Mungu ambaye
mimi ni wake na ambaye mimi ninamwabudu alinitokea, 24 akaniambia:
Paulo usiogope! Ni lazima utasimama mbele ya Kaisari; naye Mungu,
kwa wema wake, amekufadhili kwa kuwaokoa wote wanaosafiri nawe
wasiangamie. 25 Hivyo, waheshimiwa, jipeni moyo! Maana ninamwamini
Mungu kwamba itakuwa sawa kama nilivyoambiwa. 26 Lakini ni lazima
tutatupwa ufukoni mwa kisiwa fulani." 27 Usiku wa siku ya kumi na nne,
tulikuwa tunakokotwa huku na huku katika bahari ya Adria. Karibu na
usiku wa manane wanamaji walijihisi kuwa karibu na nchi kavu. 28 Hivyo
walitafuta kina cha bahari kwa kuteremsha kamba iliyokuwa imefungiwa
kitu kizito, wakapata kina cha mita arobaini. Baadaye wakapima tena
wakapata mita thelathini. 29 Kwa sababu ya kuogopa kukwama kwenye
miamba, waliteremsha nanga nne nyuma ya meli; wakaomba kuche upesi.
30 Wanamaji walitaka kutoroka, na walikwisha kuteremsha ule mtumbwi
majini, wakijisingizia kwamba wanakwenda kuteremsha nanga upande
wa mbele wa meli. 31 Lakini Paulo alimwambia yule ofisa wa jeshi
na askari wake, "Kama wanamaji hawa hawabaki ndani ya meli, ham-
taokoka." 32 Hapo wale askari walizikata kamba zilizokuwa zimeshikilia
ule mtumbwi, wakauacha uchukuliwe na maji. 33 Karibu na alfajiri, Paulo
aliwahimiza wote wale chakula: "Kwa siku kumi na nne sasa mmekuwa
katika mashaka na bila kula; hamjala kitu chochote. 34 Basi, ninawasihi mle
chakula kwa maana mnakihitaji ili mweze kuendelea kuishi. Maana hata
unywele mmoja wa vichwa vyenu hautapotea." 35 Baada ya kusema hivyo,
Paulo alichukua mkate, akamshukuru Mungu mbele yao wote, akaumega,
akaanza kula. 36 Hapo wote wakapata moyo, nao pia wakala chakula.
37 Jumla tulikuwa watu mia mbili na sabini na sita katika meli. 38 Baada
ya kila mmoja kula chakula cha kutosha, walipunguza uzito wa meli kwa
kutupa nafaka baharini. 39 Kulipokucha, wanamaji hawakuweza kuitam-
bua nchi ile, ila waliona ghuba moja yenye ufuko; wakaamua kutia nanga
huko kama ikiwezekana. 40 Hivyo walikata nanga na kuziacha baharini,
na wakati huohuo wakazifungua kamba zilizokuwa zimeufunga usukani,
kisha wakatweka tanga moja mbele kushika upepo, wakaelekea ufukoni.
41 Lakini walifika mahali ambapo mikondo miwili ya bahari hukutana,
na meli ikakwama. Sehemu ya mbele ilikuwa imezama mchangani bila
kutikisika. Sehemu ya nyuma ya meli ilianza kuvunjika vipandevipande
kwa mapigo ya nguvu ya mawimbi. 42 Askari walitaka kuwaua wafungwa
wote kwa kuogopa kwamba wangeogelea hadi pwani na kutoroka. 43 Lakini
kwa vile yule ofisajeshi alitaka kumwokoa Paulo, aliwazuia wasifanye
hivyo. Aliamuru wale waliojua kuogelea waruke kutoka melini na kuogelea
hadi pwani, 44 na wengine wafuate wakijishikilia kwenye mbao au kwenye
vipande vya meli iliyovunjika. Ndivyo sisi sote tulivyofika salama pwani.

28

1 Tulipokwisha fika salama kwenye nchi kavu, tuligundua kwamba kile
kisiwa kinaitwa Malta. 2 Wenyeji wa hapo walikuwa wema sana kwetu.
Mvua ilikuwa inaanza kunyesha na kulikuwa na baridi, hivyo waliwasha
moto, wakatukaribisha. 3 Paulo aliokota mzigo mdogo wa kuni akawa
anazitia motoni. Hapo, kwa sababu ya lile joto la moto, nyoka akatoka katika

kuni akamnasa Paulo mkononi na kujishikilia hapo. 4 Wenyeji wa pale
walipokiona kile kiumbe kinaning'inia kwenye mkono wake waliambiana,
“Bila shaka mtu huyu amekwisha ua mtu, na ingawa ameokoka kuangamia
baharini, Haki haitamwacha aendelee kuishi!” 5 Lakini Paulo alikikung'utia
kile kiumbe motoni na hakuumizwa hata kidogo. 6 Wale watu wa-
likuwa wakitazamia kwamba angevimba au hapohapo angeanguka chini
na kufa. Baada ya kungojea kwa muda mrefu bila kuona kwamba Paulo
amepatwa na jambo lolote lisilo la kawaida, walibadilisha fikira zao juu
yake, wakasema kuwa ni mungu. 7 Karibu na mahali pale palikuwa na
mashamba ya Publio, mkuu wa kile kisiwa. Publio alitukaribisha kirafiki,
tukawa wageni wake kwa siku tatu. 8 Basi, ikawa kwamba baba yake
Publio alikuwa amelala kitandani, mgonjwa, ana homa na kuhara. Paulo
alikwenda kumwona na baada ya kusali, akaweka mikono yake juu ya
mgonjwa, akamponya. 9 Kutokana na tukio hilo, wagonjwa wote katika kile
kisiwa walikuja wakaponywa. 10 Watu walitupatia zawadi mbalimbali na
wakati tulipoanza tena safari, walitia ndani ya meli masurufu tuliyohitaji.
11 Baada ya miezi mitatu tulianza tena safari yetu kwa meli moja ya Alek-
sandria iitwayo “Miungu Pacha”. Meli hiyo ilikuwa imetia nanga kisiwani
wakati wote wa baridi. 12 Tulifika katika mji wa Sirakusa, tukakaa hapo kwa
siku tatu. 13 Toka huko tuling'oa nanga, tukazunguka na kufika Regio. Baada
ya siku moja, upepo ulianza kuvuma kutoka kusini, na baada ya siku mbili
tulifika bandari ya Potioli. 14 Huko tuliwakuta ndugu kadhaa ambao wal-
ituomba tukae nao kwa juma moja. Hivi ndivyo tulivyopata kufika Roma.
15 Ndugu wa kule Roma walipopata habari zetu, wakaja kutulaki kwenye
soko la Apio na Mikahawa Mitatu. Paulo alipowaona alimshukuru Mungu,
akapata moyo. 16 Tulipofika Roma, Paulo aliruhusiwa kukaa peke yake
pamoja na askari mmoja wa kumlinda. 17 Baada ya siku tatu, Paulo aliwaita
pamoja viongozi wa Kiyahudi wa mahali hapo. Walipokusanyika, Paulo ali-
waambia, “Wananchi wenzangu, mimi, ingawa sikufanya chochote kibaya
wala kupinga desturi za wazee wetu, nilitiwa nguvuni kule Yerusalemu
na kutiwa mikononi mwa Waroma. 18 Waliponihoji na kuona kwamba
sikuwa na hatia yeyote, walitaka kuniacha. 19 Lakini Wayahudi wengine
walipinga jambo hilo, nami nikalazimika kukata rufani kwa Kaisari, in-
gawa sikuwa na chochote cha kuwashtaki wananchi wenzangu. 20 Ni kwa
sababu hiyo nimeomba kuonana na kuongea nanyi, maana nimefungwa
minyororo hii kwa sababu ya tumaini lile la Israeli.” 21 Wao wakamwambia,
“Sisi hatujapokea barua yoyote kutoka Yudea, wala hakuna ndugu yeyote
aliyefika hapa na kutoa habari rasmi au kusema chochote kibaya juu
yako. 22 Lakini tunafikiri inafaa tusikie kutoka kwako mwenyewe mambo
yaliyo kichwani mwako. Kwa maana tujualo sisi kuhusu hicho kikundi
ni kwamba kinapingwa kila mahali.” 23 Basi, walipanga naye siku kamili
ya kukutana, na wengi wakafika huko alikokuwa anakaa. Tangu asubuhi
mpaka jioni Paulo aliwaeleza na kuwafafanulia juu ya Ufalme wa Mungu
akijaribu kuwafanya wakubali habari juu ya Yesu kwa kutumia Sheria ya
Mose na maandiko ya manabii. 24 Baadhi yao walikubali maneno yake,
lakini wengine hawakuamini. 25 Basi, kukawa na mtengano wa fikira kati
yao. Walipokuwa wanakwenda zao, Paulo alisema jambo hili, “Kweli ni
sawa yale aliyoyanena Roho Mtakatifu kwa wazee wenu kwa njia ya nabii
Isaya 26 akisema: Nenda kwa watu hawa ukawaambie: kusikia mtasikia,
lakini hamtaelewa; kutazama mtatazama, lakini hamtaona. 27 Maana akili

za watu hawa zimepumbaa, wameziba masikio yao, wamefumba macho
yao. La sivyo, wangeona kwa macho yao, wangesikia kwa masikio yao.
Wangeelewa kwa akili zao, na kunigeukia, asema Bwana, nami ninge-
waponya." 28 Halafu Paulo akamaliza na kusema, "Jueni basi, kwamba
ujumbe wa Mungu juu ya wokovu umepelekwa kwa watu wa mataifa. Wao
watasikiliza!" 29 Paulo alipokwisha sema hayo, Wayahudi walijiondokea
huku wakiwa wanabishana vikali wao kwa wao. 30 Kwa muda wa miaka
miwili mizima Paulo aliishi katika nyumba aliyoipanga yeye mwenyewe;
akawa anawakaribisha wote waliofika kumsalimu. 31 Alikuwa akihubiri
Ufalme wa Mungu na kufundisha juu ya Bwana Yesu Kristo kwa uhodari,
bila kizuizi.

WARAKA WA PAULO KWA WARUMI

1 Kutoka kwangu mimi Paulo, mtumishi wa Kristo Yesu, na mtume
niliyeteuliwa na kuitwa kwa ajili ya kuhubiri Habari Njema ya Mungu.
2 Hapo kale, Mungu aliwaahidia watu hii Habari Njema kwa njia ya man-
abii wake katika Maandiko Matakatifu. 3 Hii Habari Njema inamhusu
Mwana wa Mungu, Bwana wetu Yesu Kristo, ambaye mintarafu ubinadamu
wake, alikuwa mzawa wa Daudi; 4 mintarafu utakatifu wake wa kimungu,
alithibitishwa kwa uwezo mkuu kwamba ni Mwana wa Mungu kwa ku-
fufuliwa kutoka wafu. 5 Kwa njia yake, mimi nimepewa neema ya kuwa
mtume, ili kwa ajili yake niwaongoze watu wa mataifa yote wapate kuamini
na kutii. 6 Ninyi ni miongoni mwa watu hao; mmeitwa muwe watu
wake Yesu Kristo. 7 Basi, ninawaandikia ninyi nyote mlioko Roma ambao
Mungu anawapenda, akawateua muwe watu wake. Nawatakieni neema
na amani kutoka kwa Mungu Baba yetu na Bwana Yesu Kristo. 8 Awali ya
yote, namshukuru Mungu wangu kwa njia ya Yesu Kristo kwa ajili yenu
nyote, kwa sababu imani yenu inasikika duniani kote. 9 Mungu, ambaye
ninamtumikia kwa moyo wangu wote katika kuhubiri Habari Njema ya
Mwanae, ni shahidi wangu kwamba ninawakumbukeni 10 daima katika sala
zangu. Namwomba Mungu akipenda, anipatie nafasi nzuri ya kuja kwenu
sasa. 11 Kwa maana ninatamani sana kuwaoneni ili nipate kuwagawieni
zawadi ya kiroho na kuwaimarisha. 12 Ndiyo kusema, tutaimarishana:
imani yenu itaniimarisha mimi, na yangu itawaimarisha ninyi. 13 Ndugu
zangu, nataka mjue kwamba mara nyingi nilikusudia kuwatembeleeni,
lakini mpaka sasa nimezuiwa. Ningependa kupata mafanikio mema kati
yenu kama nilivyopata kati ya watu wa mataifa mengine. 14 Ninalo jukumu
kwa watu wote, waliostaarabika na wasiostaarabika, wenye elimu na wasio
na elimu. 15 Ndiyo maana ninatamani pia kuihubiri Habari Njema kwenu
ninyi mlioko huko Roma. 16 Sioni aibu kutangaza Habari Njema; yenyewe
ni nguvu ya Mungu inayowaokoa wote wanaoamini: Wayahudi kwanza,
na wasio Wayahudi pia. 17 Kwa maana Habari Njema inaonyesha wazi
jinsi Mungu anavyowakubali watu kuwa waadilifu; jambo hili hufanyika
kwa imani, tangu mwanzo mpaka mwisho. Kama ilivyoandikwa: "Mwadil-
ifu kwa imani ataishi." 18 Ghadhabu ya Mungu imedhihirishwa kutoka
mbinguni dhidi ya uasi na uovu wote wa binadamu ambao kwa njia zao
mbaya wanaupinga ukweli usijulikane. 19 Kwa maana, yote yanayoweza
kujulikana juu ya Mungu ni wazi kwao; maana Mungu mwenyewe ameyad-
hirisha. 20 Tangu Mungu alipoumba ulimwengu, uwezo wake wa milele
na uungu wake, ingawa havionekani kwa macho, vinafahamika wazi.
Watu wanaweza kuyajua mambo hayo kutokana na vitu hivyo alivyoumba
Mungu. Kwa hiyo hawana njia yoyote ya kujitetea! 21 Ingawa wanajua
kuna Mungu, lakini hawampi heshima anayostahili, wala hawamshukuru.
Badala yake, fikira zao zimekuwa batili na akili zao tupu zimejaa giza.
22 Wanajidai kuwa wenye hekima, kumbe ni wapumbavu. 23 Wanaacha
kumwabudu Mungu aishiye milele, na badala yake, wanaabudu sanamu
zilizo mfano wa binadamu ambaye hufa, mfano wa wanyama, ndege, au
wanyama watambaao. 24 Kwa sababu hiyo, Mungu amewaacha wafuate
tamaa mbaya za mioyo yao na kufanyiana mambo ya aibu kwa miili

yao. 25 Wanaubadili ukweli juu ya Mungu kwa uongo; wanaheshimu na
kuabudu kiumbe badala ya Muumba mwenyewe, ambaye ndiye astahiliye
sifa milele! Amina. 26 Kwa hiyo, Mungu amewaacha wafuate tamaa mbaya.
Hata wanawake wanabadili matumizi yanayopatana na maumbile. 27 Nao
wanaume hali kadhalika, wanaacha kufuata matumizi ya maumbile ya
mume na mke wakawakiana tamaa wao kwa wao. Wanaume wanafanyiana
mambo ya aibu, na hivyo wanajiletea wenyewe adhabu wanayostahili kwa
vitendo vyao viovu. 28 Kwa vile watu walikataa kumtambua Mungu, Mungu
amewaacha katika fikira zao potovu, wakafanya yale ambayo hawanges-
tahili kufanya. 29 Wamejaa kila aina ya uovu, dhuluma, ulafi na ufisadi.
Wamejaa wivu, uuaji, ugomvi, udanganyifu na nia mbaya; husengenya,
30 na kusingiziana; ni watu wa kuchukiza kwa Mungu, wafidhuli, wenye
kiburi na majivuno; hodari sana katika kutenda mabaya, na hawawatii
wazazi wao; 31 hawana dhamiri, hawatimizi ahadi zao, hawana wema
wala huruma kwa wengine. 32 Wanajua kwamba Sheria ya Mungu yasema
kwamba watu wanaoishi mithili hiyo, wanastahili kifo. Zaidi ya hayo, siyo
tu kwamba wanafanya mambo hayo wao wenyewe, bali hata huwapongeza
wale wanaofanya mambo hayohayo.

2

1 Basi, rafiki, kama unawahukumu wengine, huwezi kamwe kujitetea
haidhuru wewe ni nani. Kwa maana, kwa kuwahukumu wengine, un-
ajilaani wewe mwenyewe kwa vile nawe unayafanya mambo yaleyale
unayohukumu. 2 Tunajua kwamba hukumu ya Mungu kwa wale wanao-
fanya mambo kama hayo ni hukumu ya haki. 3 Lakini wewe, rafiki,
unayewahukumu wale wanaofanya mambo kama hayo bali wewe pia un-
ayafanya, je unadhani utaiepa hukumu ya Mungu? 4 Au labda unaudharau
wema wake mkuu, uvumilivu wake na saburi yake, bila kutambua kwamba
wema wake huo una shabaha ya kukuongoza upate kutubu? 5 Lakini unao
ugumu na ukaidi wa moyo, na hivyo unajilundikia adhabu kwa Siku ile
ambayo ghadhabu ya Mungu na hukumu zake za haki vitadhihirishwa.
6 Siku hiyo Mungu atamlipa kila mmoja kufuatana na matendo yake. 7 Wale
wanaozingatia kutenda mema, kutafuta utukufu na heshima ya Mungu
na kutokufa, watapata uzima wa milele. 8 Lakini wale wengine wenye
ubinafsi, wenye kukataa mambo ya haki na kufuata uovu, wataangukiwa
na ghadhabu na hasira ya Mungu. 9 Mateso na maumivu yatampata
binadamu yeyote atendaye uovu. Yatawapata Wayahudi kwanza, na watu
wa mataifa mengine pia. 10 Lakini Mungu atawapa utukufu, heshima na
amani wale wanaotenda mema; Wayahudi kwanza, na watu wa mataifa
mengine pia. 11 Maana Mungu hambagui mtu yeyote. 12 Wale wanaotenda
dhambi bila kuijua Sheria ya Mose wataangamia ingawaje hawajui Sheria.
Na wale wanaotenda dhambi wakiwa wanaijua Sheria watahukumiwa
kisheria. 13 Mtu hafanywi kuwa mwadilifu mbele yake Mungu kwa kuisikia
Sheria, bali kwa kuitii Sheria. 14 Mathalan: watu wa mataifa mengine
hawana Sheria ya Mose; lakini kila wanapotimiza matakwa ya Sheria
wakiongozwa na dhamiri zao, wao wenyewe wanakuwa kipimo cha Sheria
ingawa hawaijui Sheria. 15 Mwenendo wao unaonyesha kwamba matakwa
ya Sheria yameandikwa mioyoni mwao. Dhamiri zao zinashuhudia pia
jambo hilo, maana fikira zao mara nyingine huwashtaki, na mara nyingine
huwatetea. 16 Hivyo, kufuatana na hii Habari Njema ninayohubiri, ndivyo

itakavyokuwa wakati Mungu atakapohukumu mambo ya siri ya binadamu
kwa njia ya Yesu Kristo. 17 Na wewe, je? Wewe mwenyewe unajiita Myahudi;
unaitumainia Sheria na kujivunia kuwa wa Mungu; 18 kwa njia ya Sheria
unajua matakwa ya Mungu na unaweza kuchagua jambo jema; 19 wewe
unajiona kuwa kiongozi wa vipofu na mwanga kwa wale walio gizani;
20 unajiona kuwa mkufunzi wa wajinga na mwalimu wa wale wasiokomaa
bado. Unayo katika Sheria picha kamili ya elimu na ukweli. 21 Basi,
wewe unawafundisha wengine; kwa nini hujifundishi wewe mwenyewe?
Unawahubiria wengine wasiibe, lakini kumbe wewe mwenyewe unaiba.
22 Unasema: "Msizini," na huku wewe unazini; unachukia sanamu za mi-
ungu hali wewe unajitajirisha kwa kuiba katika nyumba za miungu. 23 Kwa
kujigamba ati unayo Sheria ya Mungu, je huoni kwamba kwa kuivunja She-
ria unamdharau Mungu? 24 Kama vile Maandiko Matakatifu yasemavyo:
"Watu wa mataifa mengine wamelikufuru jina la Mungu kwa sababu yenu
ninyi Wayahudi!" 25 Kutahiriwa kwako kutakuwa na maana kama ukiitii
Sheria. Lakini kama unaivunja Sheria, basi, ni afadhali ungalibaki bila ku-
tahiriwa. 26 Kama mtu wa mataifa mengine ambaye hakutahiriwa akitimiza
matakwa ya Sheria, hakika atafikiriwa kana kwamba ametahiriwa. 27 Watu
wa mataifa mengine watakuhukumu wewe Myahudi kama ukiivunja She-
ria, ingawaje unayo maandishi ya Sheria na umetahiriwa, hali wao wanaitii
Sheria ingawa hawakutahiriwa. 28 Ndiyo kusema, si kila anayeonekana
kwa nje kuwa Myahudi ni Myahudi wa kweli, wala mtu hawi Myahudi wa
kweli ati kwa kuwa ametahiriwa kimwili. 29 Myahudi wa kweli ni yule aliye
Myahudi kwa ndani, yaani yule ambaye ametahiriwa moyoni. Hili ni jambo
la Roho, na si jambo la maandishi ya Sheria. Mtu wa namna hiyo anapata
sifa, si kutoka kwa watu, bali kutoka kwa Mungu.

3

1 Basi, Myahudi ana nini zaidi kuliko watu wengine? Au kutahiriwa
kuna faida gani? 2 Naam, iko faida kwa kila upande. Kwanza, Mungu
aliwakabidhi Wayahudi ujumbe wake. 3 Lakini itakuwaje iwapo baadhi
yao hawakuwa waaminifu? Je, jambo hilo litaondoa uaminifu wa Mungu?
4 Hata kidogo! Mungu hubaki mwaminifu daima, ingawaje kila binadamu ni
mwongo. Kama Maandiko Matakatifu yasemavyo: "Kila usemapo, maneno
yako ni ya haki; na katika hukumu, wewe hushinda." 5 Lakini, ikiwa
uovu wetu unathibitisha kwamba Mungu anatenda kwa haki, tutasema
nini? Je, tutasema kwamba anakosa haki akituadhibu? (Hapa naongea
kibinadamu). 6 Hata kidogo! Ingekuwa hivyo, Mungu angewezaje ku-
uhukumu ulimwengu? 7 Labda utasema: "Ikiwa ukosefu wa uaminifu
kwa upande wangu unamdhihirisha Mungu kuwa mwaminifu zaidi na
hivyo kumpatia utukufu, basi singepaswa kuhukumiwa kuwa mwenye
dhambi!" 8 Ni sawa na kusema: tufanye maovu ili tupate mema! Ndivyo
wengine walivyotukashifu kwa kutushtaki kwamba tumefundisha hivyo.
Watahukumiwa wanavyostahili! 9 Tuseme nini, basi? Je, sisi Wayahudi ni
bora zaidi kuliko wengine? Hata kidogo! Kwa maana nimekwisha bainisha
hapo mwanzoni kwamba Wayahudi na watu wa mataifa mengine wote
wako chini ya utawala wa dhambi. 10 Kama Maandiko Matakatifu yase-
mavyo: "Hakuna hata mmoja aliye mwadilifu! 11 Hakuna mtu anayeelewa,
wala anayemtafuta Mungu. 12 Wote wamepotoka wote wamekosa; hakuna
atendaye mema, hakuna hata mmoja. 13 Makoo yao ni kama kaburi wazi,

ndimi zao zimejaa udanganyifu, midomoni mwao mwatoka maneno yenye
sumu kama ya nyoka. 14 Vinywa vyao vimejaa laana chungu. 15 Miguu
yao iko mbioni kumwaga damu, 16 popote waendapo husababisha maafa
na mateso; 17 njia ya amani hawaijui. 18 Hawajali kabisa kumcha Mungu."
19 Tunajua kwamba Sheria huwahusu walio chini ya Sheria hiyo, hata
hawawezi kuwa na kisingizio chochote, na ulimwengu wote uko chini ya
hukumu ya Mungu. 20 Maana hakuna binadamu yeyote anayekubaliwa
kuwa mwadilifu mbele yake Mungu kwa kuishika Sheria; kazi ya Sheria
ni kumwonyesha tu mtu kwamba ametenda dhambi. 21 Lakini sasa, njia
ya Mungu ya kuwakubali watu kuwa waadilifu imekwisha dhihirishwa,
tena bila kutegemea Sheria. Sheria na manabii hushuhudia jambo hili.
22 Mungu huwakubali watu kuwa waadilifu kwa njia ya imani yao kwa
Yesu Kristo; Mungu hufanya hivyo kwa wote wanaoamini; hakuna ubaguzi
wowote. 23 Watu wote wametenda dhambi na wametindikiwa utukufu wa
Mungu. 24 Lakini kwa zawadi ya neema ya Mungu, watu wote hukubaliwa
kuwa waadilifu kwa njia ya Yesu Kristo anayewakomboa. 25 Mungu alimtoa
Yesu kusudi, kwa damu yake, awe njia ya kuwaondolea watu dhambi zao
kwa imani yao kwake. Alifanya hivyo ili apate kuonyesha kwamba yeye ni
mwadilifu. Hapo zamani Mungu alikuwa mvumilivu bila kuzijali dhambi
za watu; 26 lakini sasa, wakati huu, anazikabili dhambi za watu apate
kuonyesha uadilifu wake. Kwa namna hiyo Mungu mwenyewe huonyesha
kwamba yeye ni mwadilifu na kwamba humkubali kuwa mwadilifu mtu
yeyote anayemwamini Yesu. 27 Basi, tunaweza kujivunia nini? Hakuna!
Kwa nini? Je, kwa sababu ya kutimiza Sheria? La! Bali kwa sababu
tunaamini. 28 Maana mtu hukubaliwa kuwa mwadilifu kwa imani, wala si
kwa kutimiza matakwa ya Sheria. 29 Au je, Mungu nu Mungu wa Wayahudi
tu, ama pia wa watu wa mataifa mengine? Naam, wa mataifa mengine pia.
30 Mungu ni mmoja, naye atawakubali Wayahudi kuwa waadilifu kwa imani
yao, na watu wa mataifa mengine pia kwa imani yao. 31 Je, tunaitumia imani
kuibatilisha Sheria? Hata kidogo; bali tunaipa Sheria thamani yake kamili.

4

1 Tuseme nini basi, juu ya Abrahamu baba yetu? 2 Kama Abrahamu
alikubaliwa kuwa mwadilifu kutokana na matendo yake, basi, anacho
kitu cha kujivunia mbele ya Mungu. 3 Kwa maana, Maandiko Matakatifu
yasema: "Abrahamu alimwamini Mungu, naye Mungu akamkubali kuwa
mwadilifu." 4 Mfanyakazi hulipwa mshahara; mshahara wake si zawadi
bali ni haki yake. 5 Lakini mtu asiyetegemea matendo yake mwenyewe,
bali anamwamini Mungu ambaye huwasamehe waovu, basi, Mungu huijali
imani ya mtu huyo, na hivi humkubali kuwa mwadilifu. 6 Naye Daudi asema
hivi juu ya furaha ya mtu ambaye Mungu amemkubali kuwa mwadilifu bila
kuyajali matendo yake: 7 "Heri wale waliosamehewa makosa yao ambao
makosa yao yamefutwa. 8 Heri mtu yule ambaye Bwana hataziweka dhambi
zake katika kumbukumbu." 9 Je, hiyo ni kwa wale waliotahiriwa tu, ama
pia kwa wale wasiotahiriwa? Ni kwa wale wasiotahiriwa pia. Kwa maana
tumekwisha sema: "Abrahamu aliamini, naye Mungu akamkubali kuwa
mwadilifu." 10 Je, Abrahamu alikubaliwa kabla ya kutahiriwa ama baada ya
kutahiriwa? Kabla ya kutahiriwa, na si baada ya kutahiriwa. 11 Abrahamu
alitahiriwa baadaye, na kutahiriwa huko kulikuwa alama iliyothibitisha
kwamba Mungu alimkubali kuwa mwadilifu kwa sababu ya imani yake

aliyokuwa nayo kabla ya kutahiriwa. Kwa hiyo, Abrahamu amekuwa baba
wa wale wote ambao, ingawa hawakutahiriwa, wamemwamini Mungu,
wakafanywa waadilifu. 12 Vilevile yeye ni baba wa wale waliotahiriwa;
lakini si kwa kuwa wametahiriwa, bali kwa sababu wanafuata njia ileile
ya imani baba yetu Abrahamu aliyofuata kabla ya kutahiriwa. 13 Mungu
alimwahidi Abrahamu na wazawa wake kwamba ulimwengu ungekuwa
mali yao. Ahadi hiyo haikufanywa kwa sababu Abrahamu aliitii Sheria,
bali kwa kuwa aliamini, akakubaliwa kuwa mwadilifu. 14 Maana kama
watakaopewa hayo aliyoahidi Mungu ni wale tu wanaoitii Sheria, basi,
imani haina maana yoyote, nayo ahadi ya Mungu si kitu. 15 Sheria hus-
ababisha ghadhabu; lakini kama hakuna Sheria, haiwezekani kuivunja.
16 Kwa sababu hiyo, jambo hili lategemea imani, hivyo kwamba ahadi hiyo
yatokana na neema ya Mungu, na kwamba ni hakika kuwa ahadi hiyo
ni kwa ajili ya wote: si kwa wale tu wanaoishika Sheria, bali pia kwa
wale waishio kwa imani kama Abrahamu. Yeye ni baba yetu sisi sote.
17 Kama Maandiko Matakatifu yasemavyo: "Nimekuweka uwe baba wa
mataifa mengi." Ahadi hiyo ni kweli mbele ya Mungu ambaye Abrahamu
alimwamini—Mungu ambaye huwapa wafu uzima, na kwa amri yake,
vitu ambavyo havikuwapo huwa. 18 Abrahamu aliamini na kutumaini
ingawa hali yenyewe ilikuwa bila matumaini, na hivyo amekuwa baba
wa mataifa mengi kama Maandiko Matakatifu yasemavyo: "Wazao wako
watakuwa wengi kama nyota!" 19 Alikuwa mzee wa karibu miaka mia
moja, lakini imani yake haikufifia ingawa alijua kwamba mwili wake
ulikuwa kama umekufa, na pia mkewe, Sara, alikuwa tasa. 20 Abrahamu
hakuionea mashaka ile ahadi ya Mungu; alipata nguvu kutokana na imani,
akamtukuza Mungu. 21 Alijua kwamba Mungu anaweza kuyatekeleza
yale aliyoahidi. 22 Ndiyo maana Mungu alimkubali kuwa mwadilifu.
23 Inaposemwa, "Alimkubali," haisemwi kwa ajili yake mwenyewe tu.
24 Jambo hili linatuhusu sisi pia ambao tunamwamini Mungu aliyemfufua
Yesu, Bwana wetu, kutoka wafu. 25 Yeye alitolewa auawe kwa ajili ya
dhambi zetu, akafufuka ili tupate kukubaliwa kuwa waadilifu na Mungu.

5

1 Sasa, kwa vile tumekubaliwa kuwa wadilifu kwa imani, basi, tunayo
amani na Mungu kwa ajili ya Bwana wetu Yesu Kristo. 2 Kwa imani
yetu, yeye ametuleta katika hali hii ya neema ya Mungu ambamo sasa tu-
naishi. Basi, tunajivunia tumaini tulilo nalo la kushiriki utukufu wa Mungu.
3 Naam, si hayo tu, bali tunafurahi pia katika taabu tukijua kwamba taabu
huleta saburi, 4 nayo saburi huleta uthabiti, na uthabiti huleta tumaini.
5 Tumaini hilo haliwezi kutuhadaa, maana Mungu amekwisha miminia
mioyoni mwetu upendo wake kwa njia ya Roho Mtakatifu aliyetujalia.
6 Tulipokuwa bado wanyonge, Kristo, wakati ulipotimia, alikufa kwa ajili
yetu sisi waovu. 7 Si rahisi mtu kufa kwa ajili ya mtu mwadilifu; labda
mtu anaweza kuthubutu kufa kwa ajili ya mtu mwema. 8 Lakini Mungu
amethibitisha kwamba anatupenda, maana wakati tulipokuwa bado wenye
dhambi, Kristo alikufa kwa ajili yetu. 9 Kwa kuwa sasa tumekubaliwa
kuwa waadilifu kwa damu ya Kristo, ni dhahiri zaidi kwamba atatuokoa
katika ghadhabu ya Mungu. 10 Maana, tulipokuwa bado adui zake, Mungu
alitupatanisha naye kwa kifo cha Mwanae. Na kwa vile sasa tumepatan-
ishwa naye, ni dhahiri zaidi kwamba tutaokolewa kwa uzima wa Kristo.

11 Wala si hayo tu, ila tunafurahi pia katika Mungu kwa njia ya Bwana
wetu Yesu Kristo ambaye ametupatanisha na Mungu. 12 Kwa njia ya mtu
mmoja dhambi iliingia ulimwenguni, nayo ikasababisha kifo. Hivyo kifo
kimeenea katika jumuiya yote ya binadamu, kwa maana wote wametenda
dhambi. 13 Kabla ya Sheria kuwako, dhambi ilikuwako ulimwenguni; lakini
dhambi haiwekwi katika kumbukumbu bila sheria. 14 Lakini tangu wakati
wa Adamu mpaka wakati wa Mose, kifo kiliwatawala hata wale ambao
hawakutenda dhambi kama ile ya Adamu, ya kumwasi Mungu. Adamu
alikuwa kielelezo cha yule ambaye atakuja baadaye. 15 Lakini ipo tofauti:
neema ya Mungu si kama dhambi ya Adamu. Maana, ingawa dhambi ya
mtu mmoja ilisababisha kifo kwa wote, kwa fadhili ya mtu mmoja, yaani
Yesu Kristo, Mungu amewazidishia wote neema na zawadi zake. 16 Kuna
tofauti baina ya zawadi ya Mungu, na dhambi ya mtu yule mmoja. Maana,
baada ya kosa la mtu mmoja, Mungu alitoa hukumu; lakini baada ya makosa
ya watu wengi, Mungu aliwapa zawadi yake kwa kuwasamehe. 17 Kweli,
kwa dhambi ya mtu mmoja kifo kilianza kutawala kwa sababu ya huyo
mtu mmoja; lakini, ni dhahiri zaidi kwamba alichokifanya yule mtu mmoja,
yaani Yesu Kristo, ni bora zaidi. Wote wanaopokea neema na zawadi hiyo
ya kukubaliwa kuwa waadilifu, watatawala katika uzima kwa njia ya huyo
mmoja, yaani Yesu Kristo. 18 Basi, kama vile kosa la mtu mmoja lilivyoleta
hukumu kwa binadamu wote, kadhalika kitendo kimoja kiadilifu kinawapa
uhuru na uzima. 19 Na kama kwa kutotii kwa mtu mmoja watu wengi wali-
fanywa wenye dhambi, kadhalika kutii kwa mtu mmoja kutawafanya wengi
wakubaliwe kuwa waadilifu. 20 Sheria ilitokea, ikasababisha kuongezeka
kwa uhalifu; lakini pale dhambi ilipoongezeka, neema iliongezeka zaidi.
21 Kama vile dhambi ilivyotawala kwa kifo, kadhalika neema inatawala kwa
njia ya uadilifu, na kuleta uzima wa milele kwa njia ya Yesu Kristo Bwana
wetu.

6

1 Tuseme nini basi? Je, twendelee kubaki katika dhambi ili neema
ya Mungu iongezeke? 2 Hata kidogo! Kuhusu dhambi sisi tumekufa—
tutaendeleaje kuishi tena katika dhambi? 3 Maana, mnajua kwamba sisi
tuliobatizwa tukaungana na Kristo Yesu, tulibatizwa na kuungana na kifo
chake. 4 Tulipobatizwa tuliungana na kifo chake, tukazikwa pamoja naye,
ili kama vile Kristo alivyofufuliwa kutoka wafu kwa kitendo kitukufu cha
Baba, sisi pia tuweze kuishi maisha mapya. 5 Maana, kama sisi tumeungana
naye katika kufa kama yeye, vivyo hivyo tutaungana naye kwa kufufuliwa
kutoka wafu kama yeye. 6 Tunajua kwamba utu wetu wa kale ulisulubiwa
pamoja na Kristo, ili hali ya dhambi iharibiwe, tusiwe tena watumwa wa
dhambi. 7 Kwa maana, mtu aliyekufa, amenasuliwa kutoka katika nguvu
ya dhambi. 8 Basi, ikiwa tumekufa pamoja na Kristo, tunaamini kwamba
tutaishi pia pamoja naye. 9 Maana, tunajua kwamba Kristo amekwisha
fufuliwa kutoka wafu na hafi tena; kifo hakimtawali tena. 10 Hivyo, kwa
kuwa alikufa—mara moja tu—dhambi haina nguvu tena juu yake; na sasa
anaishi maisha yake katika umoja na Mungu. 11 Hali kadhalika nanyi lazima
mjione kuwa mmekufa kuhusu dhambi, lakini kama mnaoishi katika umoja
na Mungu kwa njia ya Kristo Yesu. 12 Kwa hiyo, dhambi isiitawale tena miili
yenu ambayo hufa, na hivyo kuzitii tamaa zake. 13 Wala msitoe hata sehemu
moja ya miili yenu iwe chombo cha kutenda uovu na dhambi. Badala

yake, jitoleeni ninyi wenyewe kwa Mungu kama watu waliofufuliwa kutoka
wafu; toeni nafsi zenu zote kwa Mungu kwa ajili ya uadilifu. 14 Maana,
dhambi haitawatawala ninyi tena, kwani hamko chini ya Sheria, bali chini
ya neema. 15 Basi, tuseme nini? Je, tutende dhambi ati kwa sababu hatuko
chini ya Sheria bali chini ya neema? Hata kidogo! 16 Mnajua kwamba
mkijitolea ninyi wenyewe kama watumwa na kumtii fulani, mnakuwa
kweli watumwa wake mtu huyo—au watumwa wa dhambi, na matokeo
yake ni kifo, au wa utii, na matokeo yake ni kukubaliwa kuwa waadilifu.
17 Ingawa mlikuwa watumwa wa dhambi zamani, sasa lakini—namshukuru
Mungu—mmetii kwa moyo wote yale maazimio na mafundisho mliyopokea.
18 Mlikombolewa kutoka utumwa wa dhambi, mkawa watumwa wa uadil-
ifu. 19 (Hapa natumia lugha ya kawaida ya watu kwa sababu ya udhaifu
wenu wenyewe.) Kama vile wakati fulani mlivyojitolea ninyi wenyewe
kutumikia uchafu na uhalifu kwa ajili ya uovu, vivyo hivyo sasa jitoleeni
nafsi zenu wenyewe kutumikia uadilifu kwa ajili ya utakatifu. 20 Mlipokuwa
watumwa wa dhambi, mlikuwa huru mbali na uadilifu. 21 Sasa, mlipata
faida gani siku zile kutokana na mambo yale ambayo mnayaonea aibu sasa?
Maana, matokeo ya mambo haya ni kifo! 22 Lakini sasa, mmekwisha kom-
bolewa kutoka utumwa wa dhambi na mmekuwa watumishi wa Mungu;
faida mliyo nayo sasa ni utakatifu, na matokeo yake ni uzima wa milele.
23 Kwa maana mshahara wa dhambi ni kifo; lakini zawadi anayotoa Mungu
ni uzima wa milele katika kuungana na Kristo Yesu, Bwana wetu.

7

1 Ndugu zangu, bila shaka mtaelewa yafuatayo, maana ninawazungumzia
watu wanaojua Sheria. Sheria humtawala mtu wakati akiwa hai.
2 Mathalan: mwanamke aliyeolewa anafungwa na sheria muda wote
mumewe anapokuw hai; lakini mumewe akifa, hiyo sheria haimtawali
tena huyo mwanamke. 3 Hivyo mwanamke huyo akiishi na mwanamume
mwingine wakati mumewe yungali hai, ataitwa mzinzi; lakini mumewe
akifa, mwanamke huyo yu huru kisheria, na akiolewa na mwanamume
mwingine, yeye si mzinzi. 4 Hali kadhalika ninyi ndugu zangu: ninyi pia
mmekufa kuhusu Sheria kwa kuwa ninyi ni sehemu ya mwili wa Kristo; sasa
mmekuwa wake yeye aliyefufuliwa kutoka wafu ili tupate kuzaa matunda
mema kwa ajili ya Mungu. 5 Maana, tulipokuwa tukiishi kimaumbile tu,
tamaa mbaya zikichochewa na Sheria, zilifanya kazi katika miili yetu, na
kuchuma pato la kifo. 6 Lakini sasa tumekuwa huru kutoka vifungo vya
Sheria, kwa sababu tumekufa kuhusu lile jambo lililotufanya sisi watumwa.
Sasa tunatumikia kufuatana na maisha mapya ya Roho, na si kufuatana
na hali ile ya kale ya Sheria iliyoandikwa. 7 Je, tuseme basi, kwamba
Sheria ni dhambi? Hata kidogo! Lakini bila Sheria, mimi nisingalijua
dhambi ni kitu gani. Maana, nisingalijua ni nini hasa kutamani mabaya,
kama Sheria isingalikuwa imesema: “Usitamani.” 8 Kwa kuitumia hiyo
amri, dhambi ilipata fursa ya kuamsha kila aina ya tamaa mbaya ndani
yangu. Maana, bila Sheria dhambi ni kitu kilichokufa. 9 Wakati mmoja
mimi nilikuwa hai mbali na Sheria; lakini amri ilipokuja, dhambi ilifufuka,
10 nami nikafa. Hiyo amri ambayo shabaha yake ilikuwa kuleta uhai,
kwangu imeleta kifo. 11 Maana, dhambi ilichukua fursa iliyopatiwa na amri
hiyo, ikanidanganya na kuniua. 12 Basi, Sheria yenyewe ni takatifu, na amri
yenyewe ni takatifu, ni ya haki na nzuri. 13 Je, hii inamaanisha kwamba kile

kilicho kizuri kimesababisha kifo changu? Hata kidogo! Iliyo ni kwamba,
dhambi, ili ionekane dhahiri kuwa ni dhambi, imekitumia kile kilicho
kizuri na kusababisha kifo changu. Hivyo dhambi, kwa njia ya ile amri,
ilijionyesha kikamilifu jinsi ilivyo mbaya mno. 14 Tunajua kwamba Sheria
ni ya kiroho, lakini mimi ni wa kidunia, mimi nimeuzwa kuwa mtumwa
wa dhambi. 15 Sielewi nifanyacho, maana kile ninachotaka sikifanyi, bali
kile ninachochukia ndicho nikifanyacho. 16 Ikiwa basi, ninatenda kinyume
cha matakwa yangu, hii inamaanisha kwamba nakubali kuwa ile Sheria
ni nzuri. 17 Basi, si mimi hasa ninayefanya kitu hicho, bali ile dhambi iliyo
ndani yangu. 18 Najua kwamba hamna jema lolote ndani yangu mimi, kadiri
ya ubinadamu wangu. Kwa maana, ingawa nataka kufanya jambo jema,
siwezi kulitekeleza. 19 Yaani, badala ya kufanya lile jambo jema ninalotaka,
nafanya lile baya nisilotaka. 20 Basi, kama ninafanya kinyume cha matakwa
yangu, hii inamaanisha kwamba si mimi ninayefanya hayo, bali ni ile
dhambi iliyo ndani yangu. 21 Basi, nimegundua kanuni hii: ninataka
kufanya jema, lakini najikuta kwamba lile lililo baya ndilo ninalochagua.
22 Ndani kabisa katika moyo wangu naifurahia sheria ya Mungu. 23 Lakini
naona kwamba kuna sheria nyingine inayofanya kazi mwilini mwangu,
sheria ambayo inapingana na ile inayokubaliwa na akili yangu. Hiyo
inanifanya niwe mtumwa wa sheria ya dhambi ifanyayo kazi mwilini
mwangu. 24 Maskini miye! Nani atakayeniokoa kutoka katika mwili huu
unaonipeleka kifoni? 25 Shukrani kwa Mungu afanyaye hayo kwa njia ya
Bwana wetu Yesu Kristo! Hii basi, ndiyo hali yangu: mimi binafsi, kwa akili
yangu, ninaitumikia sheria ya dhambi.

8

1 Kwa hiyo, sasa hakuna hukumu kwa wale ambao katika maisha yao
wameungana na Kristo. 2 Maana, sheria ya Roho iletayo uzima kwa ku-
ungana na Kristo Yesu imenikomboa kutoka katika sheria ya dhambi na
kifo. 3 Mungu ametekeleza jambo lile ambalo Sheria haikuweza kutekeleza
kwa sababu ya udhaifu w binadamu. Mungu alimtuma Mwanae akiwa
mwenye mwili sawa na miili yetu sisi wenye dhambi, ili aikabili dhambi,
na kwa mwili huo akaiangamiza dhambi. 4 Mungu alifanya hivyo kusudi
matakwa ya haki ya Sheria yatekelezwe kikamilifu ndani yetu sisi ambao
tunaishi, si kwa nguvu za kibinadamu, bali kwa nguvu ya Roho. 5 Maana,
wale wanaoishi kufuatana na matakwa ya mwili, hutawaliwa na fikira za
mwili. Lakini wale wanaoishi kufuatana na matakwa ya Roho Mtakatifu,
hutawaliwa na fikira za Roho. 6 Fikira za mwili huleta kifo; fikira za Roho
huleta uzima na amani. 7 Maana, mwenye kutawaliwa na fikira za mwili ni
adui wa Mungu; haitii sheria ya Mungu, wala hawezi kuitii. 8 Watu wanaotii
matakwa ya mwili hawawezi kumpendeza Mungu. 9 Lakini ninyi hamuishi
kufuatana na matakwa ya mwili, bali kufuatana na matakwa ya Roho,
ikiwa Roho wa Mungu anaishi ndani yenu. Yeyote asiye na Roho wa Kristo,
huyo si wake Kristo. 10 Lakini kama Kristo yumo ndani yenu, ingawa miili
yenu itakufa kwa sababu ya dhambi, kwenu Roho ndiye uhai kwa sababu
mmekubaliwa kuwa waadilifu. 11 Ikiwa Roho wa Mungu aliyemfufua Kristo
kutoka wafu anaishi ndani yenu, basi huyo aliyemfufua Kristo kutoka
wafu ataipa uzima miili yenu yenye hali ya kufa; atafanya hivyo kwa njia
ya Roho wake akaaye ndani yenu. 12 Hivyo basi, ndugu zangu, tunalo
jukumu, lakini si la kuishi kufuatana na maumbile ya kibinadamu. 13 Kwa

maana, kama mkiishi kufuatana na matakwa ya maumbile ya kibinadamu,
hakika mtakufa. Lakini, kama kwa njia ya Roho mnayaua matendo yenu
maovu, basi, mtaishi. [14] Wote wanaoongozwa na Roho wa Mungu ni
watoto wa Mungu. [15] Kwa maana, Roho mliyempokea si Roho mwenye
kuwafanya ninyi watumwa na kuwatia tena hofu; sivyo, bali mmempokea
Roho mwenye kuwafanya ninyi watoto wa Mungu, na kwa nguvu ya huyo
Roho, sisi tunaweza kumwita Mungu, "Aba," yaani "Baba!" [16] Naye Roho
mwenyewe anajiunga na roho zetu na kuthibitisha kwamba sisi ni watoto
wa Mungu. [17] Basi, kwa vile sisi ni watoto wa Mungu, tutapokea baraka
zote Mungu alizowawekea watu wake, na tutashiriki urithi huo pamoja na
Kristo; maana, tukiyashiriki mateso yake Kristo, tutaushiriki pia utukufu
wake. [18] Naona kuwa mateso ya wakati huu wa sasa si kitu kamwe kama
tukiyafananisha na ule utukufu utakaodhihirishwa kwetu. [19] Viumbe vyote
vinatazamia kwa hamu Mungu awadhihirishe watoto wake. [20] Kwa maana,
viumbe viliwekwa katika hali ya kutojiweza kabisa, si kwa hiari yao, ila
vilifanywa hivyo kwa mapenzi ya Mungu. Hata hivyo yapo matumaini,
[21] maana hivyo viumbe navyo vitaokolewa kutoka katika utumwa wa
uharibifu, vishiriki uhuru mtukufu wa watoto wa Mungu. [22] Kwa maana tu-
najua kwamba mpaka hivi sasa, viumbe vyote vinalia kwa maumivu kama
ya kujifungua mtoto. [23] Wala si hivyo viumbe peke yake, bali hata sisi tulio
na huyo Roho, aliye wa kwanza wa zawadi za Mungu; sisi pia tunalalamika
ndani yetu, tukitazamia kufanywa watoto wa Mungu, nazo nafsi zenu
zikombolewe. [24] Maana kwa matumaini hayo sisi tumekombolewa; lakini
tumaini halina maana ikiwa tunakiona kile tunachotumainia. Maana ni
nani anayetumaini kile ambacho tayari anakiona? [25] Kama tunakitumaini
kile ambacho hatujakiona bado, basi, tunakingojea kwa uvumilivu. [26] Hali
kadhalika, naye Roho anatusaidia katika udhaifu wetu. Maana hatujui
inavyotupasa kuomba; lakini Roho mwenyewe anatuombea kwa Mungu
kwa mlio wa huzuni usioelezeka. [27] Naye Mungu aonaye mpaka ndani ya
mioyo ya watu, anajua fikira ya huyo Roho; kwani huyo Roho huwaombea
watu wa Mungu kufuatana na mapenzi ya Mungu. [28] Tunajua kwamba,
katika mambo yote, Mungu hufanya kazi na kuifanikisha pamoja na wote
wampendao, yaani wale aliowaita kufuatana na kusudi lake. [29] Maana
hao aliowachagua tangu mwanzo, ndio aliowateua wapate kufanana na
Mwanae, ili Mwana awe wa kwanza miongoni mwa ndugu wengi. [30] Basi,
Mungu aliwaita wale aliokuwa amewateua; na hao aliowaita aliwakubali
kuwa waadilifu; na hao aliowakubali kuwa waadilifu aliwashirikisha pia
utukufu wake. [31] Kutokana na hayo, tuseme nini zaidi? Ikiwa Mungu
yuko upande wetu, nani awezaye kutupinga? [32] Mungu hakumhurumia
hata mwanae wa pekee, bali alimtoa kwa ajili yetu sisi sote. Ikiwa ame-
fanya hivyo, je, hatatujalia pia mema yote? [33] Ni nani atakayewashtaki
wateule wa Mungu? Mungu mwenyewe huwaondolea hatia! [34] Ni nani
atakayewahukumu? Hakuna! Maana Kristo ndiye aliyekufa, tena alifufuka
kutoka wafu na anakaa upande wa kulia wa Mungu. Yeye anatuombea!
[35] Ni nani awezaye kututenga na mapendo ya Kristo? Je, ni taabu, au dhiki,
au mateso, au njaa, au ukosefu wa nguo, au hatari, au kuuawa? [36] Kama
Maandiko Matakatifu yasemavyo: "Kwa ajili yako, twakikabili kifo kutwa
kucha: tunatendewa kama kondoo wa kuchinjwa." [37] Lakini, katika mambo
haya yote, tumepata ushindi mkubwa kwa msaada wake yeye aliyetupenda.
[38] Maana ninajua hakika kwamba hakuna kitu kiwezacho kututenganisha

na upendo wake: wala kifo, wala uhai; wala malaika, au nguvu nyingine
za mbinguni; wala yanayotokea sasa, wala yatakayotokea baadaye; wala
mamlaka; 39 Wala ulimwengu wa juu, wala wa chini kabisa. Hakuna kiumbe
chochote kitakachoweza kututenga na upendo wa Mungu kwetu kwa njia ya
Kristo Yesu Bwana wetu.

9

1 Nasema ukweli mtupu; nimeungana na Kristo nami sisemi uongo.
Dhamiri yangu ikiongozwa na Roho Mtakatifu inanithibitishia jambo hili
pia. 2 Nataka kusema hivi: nina huzuni kubwa na maumivu yasiyopimika
moyoni mwangu 3 kwa ajili ya watu wangu, walio damu moja nami! Kama
ingekuwa kwa faida yao, ningekuwa radhi kulaaniwa na kutengwa na
Kristo. 4 Hao ndio watu wa Israeli ambao Mungu aliwateua wawe watoto
wake, akawashirikisha utukufu wake; aliagana nao, akawapa Sheria yake,
imani ya kweli na ahadi zake. 5 Wao ni wajukuu wa mababu, naye Kristo,
kadiri ya ubinadamu wake, ametoka katika ukoo wao. Mungu atawalaye
juu ya yote, na atukuzwe milele! Amina. 6 Sisemi kwamba ahadi ya
Mungu imebatilika; maana si watu wote wa Israeli ni wateule wa Mungu.
7 Wala, si wazawa wote wa Abrahamu ni watoto wake wa kweli. Ila, kama
yasemavyo Maandiko Matakatifu: "Wazao wake watatokana na Isaka."
8 Nido kusema, wale waliozaliwa kimaumbile ndio watoto wa Mungu, bali
wale waliozaliwa kutokana na ahadi ya Mungu ndio watakaoitwa watoto
wake. 9 Maana ahadi yenyewe ni hii: "Nitakujia wakati maalum, naye Sara
atapata mtoto." 10 Tena si hayo tu ila pia Rebeka naye alipata mapacha
kwa baba mmoja, yaani Isaka, babu yetu. 11 Lakini, ili Mungu aonekane
kwamba anao uhuru wa kuchagua, hata kabla wale ndugu hawajazaliwa
na kabla hawajaweza kupambanua jema na baya, 12 Rebeka aliambiwa
kwamba yule mtoto wa kwanza atamtumikia yule wa nyuma. Hivyo uch-
aguzi wa Mungu unategemea jinsi anavyoita mwenyewe, na si matendo ya
binadamu. 13 Kama Maandiko Matakatifu yasemavyo: "Yakobo nilimpenda,
lakini Esau nilimchukia." 14 Basi, tuseme nini? Je, Mungu amekosa haki?
Hata kidogo! 15 Maana alimwambia Mose: "Nitamhurumia mtu yeyote
ninayetaka kumhurumia; nitamwonea huruma mtu yeyote ninayetaka."
16 Kwa hiyo, yote hutegemea huruma ya Mungu, na si bidii au mapenzi
ya mtu. 17 Maana Maandiko Matakatifu yasema hivi kwa Farao: "Nilik-
ufanya mfalme ili kwa njia yako, uwezo wangu ujulikane, na jina langu
litangazwe popote duniani." 18 Ni wazi, basi, kwamba Mungu humhurumia
yeyote anayetaka kumhurumia, na akipenda kumfanya mtu awe mkaidi,
hufanya hivyo. 19 Labda utaniuliza: "Ikiwa mambo yako hivyo, Mungu
anawezaje kumlaumu mtu? Nani awezaye kuyapinga mapenzi yake?"
20 Lakini, ewe binadamu, u nani hata uthubutu kumhoji Mungu? Je, chungu
chaweza kumwuliza mfinyanzi wake: "Kwa nini umenitengeneza namna
hii?" 21 Mfinyanzi anaweza kuutumia udongo apendavyo na kufinyanga
vyungu viwili kwa udongo uleule; kimoja kwa matumizi ya heshima, na
kingine kwa matumizi ya kawaida. 22 Hivyo ndivyo ilivyo kwa Mungu.
Alitaka kuonyesha ghadhabu yake na kujulisha uwezo wake, Basi, alikuwa
na saburi sana, akiwavumilia wale ambao walikuwa lengo la ghadhabu
yake, ambao walistahili kuangamizwa. 23 Alitaka pia kudhihirisha wingi
wa utukufu wake ambao alitumiminia sisi tulio lengo la huruma yake; sisi
ambao alikwisha kututayarisha kuupokea utukufu wake. 24 Maana sisi
ndio hao aliowaita, si tu kutoka miongoni mwa Wayahudi bali pia kutoka

kwa watu wa mataifa mengine. 25 Maana ndivyo asemavyo katika kitabu
cha Hosea: “Wale waliokuwa Si watu wangu nitawaita: Watu wangu!
Naye Sikupendi ataitwa: Mpenzi wangu! 26 Na pale walipoambiwa: Ninyi
si wangu hapo wataitwa: Watoto wa Mungu hai.” 27 Naye nabii Isaya,
kuhusu Israeli anapaaza sauti: “Hata kama watoto wa Israeli ni wengi kama
mchanga wa pwani, ni wachache tu watakaookolewa; 28 maana, Bwana
ataitekeleza upesi hukumu yake kamili juu ya ulimwengu wote.” 29 Ni
kama Isaya alivyosema hapo awali: “Kama Bwana Mwenye Nguvu asingal-
ituachia baadhi ya watoto wa Israeli, tungalikwisha kuwa kama Sodoma,
tungalikwisha kuwa ma Gomora.” 30 Basi, tuseme nini? Ni hivi: watu wa
mataifa ambao hawakutafuta kukubaliwa kuwa waadilifu, wamekubaliwa
kuwa waadilifu kwa njia ya imani, 31 hali watu wa Israeli waliokuwa
wakitafuta Sheria iletayo kukubaliwa kuwa waadilifu, hawakuipata. 32 Kwa
nini? Kwa sababu walitegemea matendo yao badala ya kutegemea imani.
Walijikwaa juu ya jiwe la kujikwaa 33 kama yesemavyo Maandiko Matakat-
ifu: “Tazama! Naweka huko Sioni jiwe likwazalo, mwamba utakaowafanya
watu waanguke. Mtu atakayemwamini yeye aliye hilo jiwe, hataaibishwa!”

10

1 Ndugu zangu, ninataka na kutazamia kwa moyo wangu wote hao
wananchi wenzangu wakombolewe. Tena nawaombea kwa Mungu
daima. 2 Maana naweza kuthibitisha kwa niaba yao kwamba wanayo
bidii ya kumtafuta Mungu; lakini bidii hiyo haikujengwa juu ya ujuzi
wa kweli. 3 Maana hawakufahamu jinsi Mungu anavyowafanya watu
wawe waadilifu, na wamejaribu kuanzisha mtindo wao wenyewe, na
hivyo hawakuikubali njia hiyo ya Mungu ya kuwafanya wawe waadilifu.
4 Maana kwa kuja kwake Kristo, Sheria imefikia kikomo chake, ili kila
mtu anayeamini akubaliwe kuwa mwadilifu. 5 Kuhusu kukubaliwa kuwa
mwadilifu kwa kuitii Sheria, Mose aliandika hivi: “Mtu yeyote anayetimiza
matakwa ya Sheria ataishi.” 6 Lakini, kuhusu kukubaliwa kuwa mwadilifu
kwa njia ya imani, yasemwa hivi: “Usiseme moyoni mwako: Nani ata-
panda mpaka mbinguni? (yaani, kumleta Kristo chini); 7 wala usiseme:
Nani atashuka mpaka Kuzimu (yaani, kumleta Kristo kutoka kwa wafu).”
8 Maandiko Matakatifu yesema hivi, “Ujumbe huo wa Mungu uko karibu
nawe, uko kinywani mwako na moyoni mwako” nao ndio ile imani tunay-
oihubiri. 9 Kama ukikiri kwa kinywa chako kwamba Yesu ni Bwana na
kuamini moyoni mwako kwamba Mungu alimfufua kutoka wafu, utaokoka.
10 Maana tunaamini kwa moyo na kukubaliwa kuwa waadilifu; na tunakiri
kwa midomo yetu na kuokolewa. 11 Maandiko Matakatifu yasema: “Kila
amwaminiye hatakuwa na sababu ya kuaibika.” 12 Jambo hili ni kwa wote,
kwani hakuna tofauti kati ya Wayahudi na wasio Wayahudi; Bwana wa
wote ni mmoja, naye ni mkarimu sana kwao wote wamwombao. 13 Maana
Maandiko Matakatifu yasema: “Kila mtu atakayeomba kwa jina la Bwana,
ataokolewa.” 14 Basi, watamwombaje yeye ambaye hawamwamini? Tena,
watamwaminije kama hawajapata kusikia habari zake? Na watasikiaje
habari zake kama hakuna mhubiri? 15 Na watu watahubirije kama hawaku-
tumwa? Kama yasemavyo Maandiko Matakatifu: “Ni jambo la kupen-
deza mno kuja kwa wale wanaohubiri Habari Njema!” 16 Lakini wote
hawakuipokea hiyo Habari Njema. Maana Isaya alisema: “Bwana, ni nani
aliyeamini ujumbe wetu?” 17 Hivyo basi, imani inatokana na kuusikiliza

ujumbe, na huo ujumbe unatokana na neno la Kristo. [18] Lakini nauliza: je,
hawakuusikia huo ujumbe? Naam, waliusikia; kama Maandiko Matakat-
ifu yasemavyo: “Sauti yao imeenea duniani kote; maneno yao yamefika
mpaka kingo za ulimwengu.” [19] Tena nauliza: je, yawezekana kwamba
watu wa Israeli hawakufahamu? Mose mwenyewe ni kwa kwanza kujibu:
“Nitawafanyeni mwaonee wivu watu ambao si taifa; nitawafanyeni muwe
na hasira juu ya taifa la watu wapumbavu.” [20] Tena Isaya anathubutu
hata kusema: “Wale ambao hawakunitafuta wamenipata; nimejionyesha
kwao wasiouliza habari zangu.” [21] Lakini kuhusu Israeli anasema: “Mchana
kutwa niliwanyoshea mikono yangu watu waasi na wasiotii.”

11

[1] Basi, nauliza: je, Mungu amewakataa watu wake? Hata kidogo! Mini bi-
nafsi ni Mwisraeli mzawa wa Abrahamu, wa kabila la Benyamini. [2] Mungu
hakuwakataa watu wake aliowateua tangu mwanzo. Mnakumbuka yase-
mavyo Maandiko Matakatifu juu ya Eliya wakati alipomnung'unikia Mungu
kuhusu Israeli: [3] “Bwana, wamewaua manabii wako na kubomoa mad-
habahu yako. Ni mimi tu peke yangu niliyebaki, nao wanataka kuniua?”
[4] Je, Mungu alimjibu nini? Alimwambia: “Nimejiwekea elfu saba am-
bao hawakumwabudu Baali.” [5] Basi, ndivyo ilivyo pia wakati huu wa
sasa: ipo idadi ya waliobaki ambao Mungu aliwateua kwa sababu ya
neema yake. [6] Uteuzi wake unatokana na neema yake, na si kwa sababu
ya matendo yao. Maana, kama uteuzi wake ungetegemea matendo ya
watu, neema yake haingekuwa neema tena. [7] Sasa, je? Watu wa Is-
raeli hawakukipata kile walichokuwa wanakitafuta; lakini wote walio-
teuliwa walikipata. Wengine walipumbazwa, [8] kama yasemavyo Maandiko
Matakatifu: “Mungu ameifanya mioyo yao kuwa mizito, na mpaka leo hii
hawawezi kuona kwa macho yao wala kusikia kwa masikio yao.” [9] Naye
Daudi anasema: “Karamu zao na ziwe mtego wa kuwanasa, waanguke
na kuadhibiwa. [10] Macho yao yatiwe giza wasiweze kuona. Migongo yao
ipindike kwa taabu daima!” [11] Basi, nauliza: je, Wayahudi wamejikwaa
hata wakaangamia kabisa? Hata kidogo! Kutokana na kosa lao ukombozi
umewajia watu wa mataifa mengine, ili Wayahudi wapate kuwaonea wivu.
[12] Kosa la Wayahudi limesababisha baraka nyingi kwa ulimwengu, na utovu
wao kwa kiroho umeleta baraka nyingi kwa watu wa mataifa mengine.
Basi, ni dhahiri zaidi kwamba utimilifu wao utasababisha baraka nyingi
zaidi. [13] Basi, sasa nawaambieni ninyi watu wa mataifa mengine: Maadamu
mimi nimekuwa mtume kwa watu wa mataifa mengine, ninajivunia
huduma yangu, [14] nipate kuwafanya wananchi wenzangu wawaonee ninyi
wivu, na hivyo nipate kuwaokoa baadhi yao. [15] Maana ikiwa kukataliwa
kwao kulisababisha ulimwengu upatanishwe na Mungu, itakuwaje wakati
watakapokubaliwa na Mungu? Wafu watafufuka! [16] Ikiwa kipande cha
kwanza cha mkate kimewekwa wakfu, mkate wote umewekwa wakfu;
mizizi ya mti ikiwa mizuri, na matawi yake huwa mazuri pia. [17] Naam,
baadhi ya matawi ya mzeituni bustanini yalikatwa, na mahali pake tawi
la mzeituni mwitu likapandikizwa. Ninyi watu wa mataifa mengine ndio
hilo tawi la mzeituni mwitu; na sasa mnashiriki nguvu na utomvu wa
mzeituni bustanini. [18] Basi, msiwadharau wale waliokatwa kama matawi!
Na, hata kama kuna la kujivunia, kumbukeni kwamba si ninyi mnaoitege-
meza mizizi, bali mizizi ndiyo inayowategemeza ninyi. [19] Lakini utasema:

“Matawi yalikatwa kusudi mimi nipandikizwe mahali pake.” 20 Sawa!
Yalikatwa kwa sababu ya kukosa imani, bali wewe unasimama kwa imani
yako. Lakini usijivune; ila uwe na tahadhari. 21 Kwa maana, ikiwa Mungu
hakuwahurumia Wayahudi ambao ni kama matawi ya asili, je, unadhani
atakuhurumia wewe? 22 Kumbuka, basi, jinsi Mungu alivyo mwema na
mkali. Yeye ni mkali kwa wale walioanguka, na ni mwema kwako wewe
ikiwa utaendelea katika wema wake; la sivyo, nawe pia utakatwa. 23 Nao
Wayahudi, hali kadhalika; wakiacha utovu wao wa imani, watapandikizwa
tena. Maana Mungu anao uwezo wa kuwapandikiza tena. 24 Ninyi watu
wa mataifa mengine, kwa asili ni kama tawi la mzeituni mwitu, lakini
mmeondolewa huko, mkapandikizwa katika mzeituni bustanini mahali
ambapo kwa asili si penu. Lakini, Wayahudi kwa asili ni kama mzeituni
bustanini, na itakuwa jambo rahisi zaidi kwao kupandikizwa tena katika
mti huohuo wao. 25 Ndugu zangu, napenda mjue ukweli huu uliofichika
msije mkajiona wenye akili sana. Ukaidi wa Wayahudi ulikuwa ni wa
muda tu, mpaka watu wa mataifa mengine watakapokuwa wamemfikia
Mungu. 26 Hapo ndipo taifa lote la Israeli litakapookolewa, kama yesemavyo
Maandiko Matakatifu: “Mkombozi atakuja kutoka Sioni, atauondoa uovu
wa Yakobo. 27 Hili ndilo agano nitakalofanya nao wakati nitakapozion-
doa dhambi zao.” 28 Kwa sababu wanaikataa Habari Njema, Wayahudi
wamekuwa adui wa Mungu, lakini kwa faida yenu nyinyi watu wa mataifa.
Lakini, kwa kuwa waliteuliwa, bado ni rafiki wa Mungu kwa sababu ya
baba zao. 29 Maana Mungu akisha wapa watu zawadi zake na kuwateua,
hajuti kwamba amefanya hivyo. 30 Hapo awali ninyi mlikuwa mmemwasi
Mungu, lakini sasa mmepata huruma yake kutokana na kuasi kwao. 31 Hali
kadhalika, kutokana na huruma mliyojaliwa ninyi, Wayahudi wanamwasi
Mungu sasa ili nao pia wapokee sasa huruma ya Mungu. 32 Maana Mungu
amewafunga watu wote katika uasi wao ili wapate kuwahurumia wote.
33 Utajiri, hekima na elimu ya Mungu ni kuu mno! Huruma zake hazichun-
guziki, na njia zake hazieleweki! Kama yasemavyo Maandiko Matakatifu:
34 “Nani aliyepata kuyajua mawazo ya Bwana? Nani awezaye kuwa mshauri
wake? 35 Au, nani aliyempa yeye kitu kwanza hata aweze kulipwa tena kitu
hicho?” 36 Kwa maana vitu vyote vyatoka kwake, vyote vipo kwa uwezo
wake na kwa ajili yake. Utukufu na uwe kwake hata milele! Amina.

12

1 Kwa hiyo, ndugu zangu, maadam Mungu ni mwenye huruma nyingi,
nawasihi kwa moyo wote: jitoleeni nafsi zenu kwa Mungu kama tam-
biko iliyo hai, takatifu na yenye kupendeza. Hii ndiyo njia yenu hal-
isi ya kumwabudu. 2 Msiige mitindo ya ulimwengu huu, bali Mungu
afanye mabadiliko ndani yenu kwa kuzigeuza fikira zenu. Hapo ndipo
mtakapoweza kuyajua mapenzi ya Mungu, kutambua jambo lililo jema,
linalompendeza na kamilifu. 3 Kutokana na neema aliyonijalia Mungu,
nawaambieni ninyi nyote: msijione kuwa ni kitu zaidi kuliko mnavyopaswa
kuwa. Fikira zenu na ziwe na kiasi kufuatana na kipimo cha imani Mungu
aliyomgawia kila mmoja. 4 Mwili una viungo vingi, kila kimoja na kazi
yake. 5 Hali kadhalika ingawa sisi ni wengi, tu mwili mmoja kwa kuungana
na Kristo, na kila mmoja ni kiungo cha mwenzake. 6 Basi, tunavyo vipaji
mbalimbali kufuatana na neema tuliyopewa. Mwenye kipaji cha unabii na
akitumie kadiri ya imani yake. 7 Mwenye kipaji cha utumishi na atumikie.

mwenye kipaji cha kufundisha na afundishe. 8 Mwenye kipaji cha kuwafar-
iji wengine na afanye hivyo. Mwenye kumgawia mwenzake alicho nacho
na afanye hivyo kwa ukarimu. Msimamizi na asimamie kwa bidii; naye
mwenye kutenda jambo la huruma na afanye hivyo kwa furaha. 9 Mapendo
yenu na yawe bila unafiki wowote. Chukieni jambo lolote ovu, zingatieni
jema. 10 Pendaneni kidugu; kila mmoja amfikirie mwenzake kwanza kwa
heshima. 11 Msilegee katika bidii, muwe wachangamfu rohoni katika
kumtumikia Bwana. 12 Tumaini lenu liwaweke daima wenye furaha; muwe
na saburi katika shida na kusali daima. 13 Wasaidieni watu wa Mungu katika
mahitaji yao; wapokeeni wageni kwa ukarimu. 14 Watakieni baraka wote
wanaowadhulumu ninyi; naam, watakieni baraka na wala msiwalaani.
15 Furahini pamoja na wanaofurahi, lieni pamoja na wanaolia. 16 Muwe
na wema uleule kwa kila mtu. Msijitakie makuu, bali jishugulisheni na
watu wadogo. Msijione kuwa wenye hekima sana. 17 Msilipe ovu kwa ovu.
Zingatieni mambo mema mbele ya wote. 18 Kadiri inavyowezekana kwa
upande wenu, muwe na amani na watu wote. 19 Wapenzi wangu, msilipize
kisasi, bali mwachieni Mungu jambo hilo; maana Maandiko Matakatifu
yasema: "Kulipiza kisasi ni shauri langu; mimi nitalipiza asema Bwana."
20 Tena, Maandiko yasema: "Adui yako akiwa na njaa, mpe chakula; akiwa
na kiu, mpe kinywaji. Maana kwa kufanya hivyo utamfanya apate aibu
kali kama makaa ya moto juu ya kichwa chake." 21 Usikubali kushindwa na
ubaya, bali ushinde ubaya kwa wema.

13

1 Kila mtu anapaswa kuwatii wenye mamlaka katika serikali; maana
mamlaka yote hutoka kwa Mungu; nao wenye mamlaka wamewekwa na
Mungu. 2 Anayepinga mamlaka ya viongozi anapinga agizo la Mungu;
nao wafanyao hivyo wanajiletea hukumu wenyewe, 3 Maana, watawala
hawasababishi hofu kwa watu wema, ila kwa watu wabaya. Basi, wataka
usimwogope mtu mwenye mamlaka? Fanya mema naye atakusifu; 4 maana
yeye ni mtumishi wa Mungu anayefanya kazi kwa faida yako. Lakini
ukifanya mabaya, basi, huna budi kumwogopa, maana anao kweli uwezo
wa kutoa adhabu. Yeye ni mtumishi wa Mungu na huitekeleza ghadhabu
ya Mungu kwao watendao maovu. 5 Kwa hiyo ni lazima kuwatii wenye
mamlaka, si tu kwa sababu ya kuogopa ghadhabu ya Mungu, bali pia kwa
sababu dhamiri inadai hivyo. 6 Kwa sababu hiyohiyo ninyi hulipa kodi;
maana viongozi hao humtumikia Mungu ikiwa wanatimiza wajibu wao.
7 Mpeni kila mtu haki yake; mtu wa ushuru, ushuru; wa kodi, kodi; na
astahiliye heshima, heshima. 8 Msiwe na deni kwa mtu yeyote, isipokuwa tu
deni la kupendana. Ampendaye jirani yake ameitekeleza Sheria. 9 Maana,
amri hizi: "Usizini; Usiue; Usitamani;" na nyingine zote, zimo katika
amri hii moja: "Mpende jirani yako kama unavyojipenda mwenyewe."
10 Ampendaye jirani yake hamtendei vibaya. Basi, kwa mapendo Sheria
yote hutimizwa. 11 Zaidi ya hayo, ninyi mnajua tumo katika wakati gani:
sasa ndio wakati wa kuamka usingizini; naam, wokovu wetu u karibu zaidi
sasa kuliko wakati ule tulipoanza kuamini. 12 Usiku unakwisha na mchana
unakaribia. Basi, tutupilie mbali mambo yote ya giza, tukajitwalie silaha
za mwanga. 13 Mwenendo wetu uwe wa adabu kama inavyostahili wakati
wa mchana; tusiwe na ulafi na ulevi, uchafu na uasherati, ugomvi na wivu.

[14] Bwana Yesu Kristo awe vazi lenu; msishughulikie tena tamaa zenu za
maumbile na kuziridhisha.

14

[1] Mkaribisheni kwenu mtu aliye dhaifu, lakini msibishane naye juu ya
mawazo yake binafsi. [2] Watu huhitilafiana: mmoja imani yake inamruhusu
kula kila kitu; lakini mwingine ambaye imani yake ni dhaifu, hula tu
mboga za majani. [3] Mtu ambaye hula kila kitu asimdharau yule ambaye
hawezi kula kila kitu; naye ambaye hula tu mboga za majani asimhukumu
anayekula kila kitu, maana Mungu amemkubali. [4] Wewe ni nani hata
uthubutu kumhukumu mtumishi wa mwingine? Akisimama au akianguka
ni shauri la Bwana wake; naam, atasimama imara, maana Bwana anaweza
kumsimamisha. [5] Mtu anaweza kufikiria siku fulani kuwa ya maana
zaidi kuliko nyingine; mtu mwingine aweza kuzifikiria siku zote kuwa
sawa. Kila mmoja na afuate msimamo wa akili yake. [6] Anayeadhimisha
siku fulani anaadhimisha siku hiyo kwa ajili ya kumtukuza Mungu; naye
anayekula chakula fulani anafanya hivyo kwa kumtukuza Bwana maana
anamshukuru Mungu. Kadhalika naye anayeacha kula chakula fulani
anafanya hivyo kwa ajili ya kumtukuza Bwana, naye pia anamshukuru
Mungu. [7] Maana hakuna mtu yeyote miongoni mwetu aishiye kwa ajili yake
mwenyewe, wala hakuna anayekufa kwa ajili yake mwenyewe [8] maana
tukiishi twaishi kwa ajili ya Bwana; tukifa, tunakufa kwa ajili ya Bwana.
Basi, kama tukiishi au tukifa, sisi ni mali yake Bwana. [9] Maana Kristo
alikufa, akafufuka ili wapate kuwa Bwana wa wazima na wafu. [10] Kwa
nini, basi wewe wamhukumu ndugu yako? Nawe, kwa nini wamdharau
ndugu yako? Sisi sote tutasimama mbele ya kiti cha hukumu cha Mungu.
[11] Maana Maandiko yanasema: "Kama niishivyo, asema Bwana kila mtu
atanipigia magoti, na kila mmoja atakiri kwamba mimi ni Mungu." [12] Kwa
hiyo, kila mmoja wetu atatoa hoja yake mbele ya Mungu. [13] Basi, tuache
kuhukumiana, bali tuazimie kutokuwa kamwe kikwazo kwa ndugu yetu
au kumsababisha aanguke katika dhambi. [14] Katika kuungana na Bwana
Yesu, nina hakika kwamba hakuna kitu chochote kilicho najisi kwa asili
yake; lakini, mtu akidhani kwamba kitu fulani ni najisi, basi, kwake
huwa najisi. [15] Kama ukimhuzunisha ndugu yako kwa sababu ya chakula
unachokula, basi mwenendo wako hauongozwi na mapendo. Usikubali
hata kidogo chakula chako kiwe sababu ya kupotea kwa mtu mwingine
ambaye Kristo alikufa kwa ajili yake! [16] Basi, msikubalie kitu mnachokiona
kuwa kwenu ni kitu chema kidharauliwe. [17] Maana Utawala wa Mungu si
shauri la kula na kunywa, bali unahusika na kuwa na uadilifu, amani na
furaha iletwayo na Roho Mtakatifu. [18] Anayemtumikia Kristo namna hiyo
humpendeza Mungu, na kukubaliwa na watu. [19] Kwa hiyo tuyazingatie
daima mambo yenye kuleta amani, na yanayotusaidia kujengana. [20] Basi,
usiiharibu kazi ya Mungu kwa sababu ya ubishi juu ya chakula. Vyakula
vyote ni halali, lakini haifai kula chakula ambacho kitamfanya mtu aan-
guke katika dhambi. [21] Afadhali kuacha kula nyama, kunywa divai, au
kufanya chochote ambacho chaweza kumsababisha ndugu yako aanguke.
[22] Basi, shikilia unachoamini kati yako na Mungu wako. Heri mtu yule
ambaye, katika kujiamulia la kufanya, haipingi dhamiri yake. [23] Lakini
mtu anayeona shaka juu ya chakula anachokula, anahukumiwa kama akila,

kwa sababu msimamo wa kitendo chake haumo katika imani. Na, chochote kisicho na msingi wake katika imani ni dhambi.

15

1 Sisi tulio imara katika imani tunapaswa kuwasaidia wale walio dhaifu
wayakabili matatizo yao. Tusijipendelee sisi wenyewe tu. 2 Kila mmoja
wetu anapaswa kumpendeza jirani yake kwa wema ili huyo apate kujijenga
katika imani. 3 Maana Kristo hakujipendelea mwenyewe; ila alikuwa kama
yasemavyo Maandiko: "Kashfa zote walizokutolea wewe zimenipata mimi."
4 Maana yote yalioandikwa yameandikwa kwa ajili ya kutufundisha sisi
ili kutokana na saburi na faraja tupewayo na Maandiko hayo Matakatifu
tupate kuwa na matumaini. 5 Mungu aliye msingi wa saburi na faraja
yote, awajalieni ninyi kuwa na msimamo mmoja kufuatana na mfano wake
Kristo Yesu, 6 ili ninyi nyote, kwa nia moja na sauti moja, mumtukuze
Mungu, Baba wa Bwana wetu Yesu Kristo. 7 Basi, karibishaneni kwa ajili
ya utukufu wa Mungu kama naye Kristo alivyowakaribisheni. 8 Maana,
nawaambieni Kristo aliwatumikia Wayahudi apate kuonyesha uaminifu
wa Mungu, na zile ahadi Mungu alizowapa babu zetu zipate kutimia; 9 ili
nao watu wa mataifa mengine wapate kumtukuza Mungu kwa sababu
ya huruma yake. Kama yasemavyo Maandiko Matakatifu: "Kwa sababu
hiyo, nitakusifu miongoni mwa watu wa mataifa. Nitaziimba sifa za jina
lako." 10 Tena Maandiko yasema: "Furahini, enyi watu wa mataifa; furahini
pamoja na watu wake." 11 Na tena: "Enyi mataifa yote, msifuni Bwana;
enyi watu wote, msifuni." 12 Tena Isaya asema: "Atatokea mtu katika
ukoo wa Yese, naye atawatawala watu wa mataifa; nao watamtumainia."
13 Basi, Mungu aliye msingi wa matumaini, awajazeni furaha yote na amani
kutokana na imani yenu; tumaini lenu lipate kuongezeka kwa nguvu ya
Roho Mtakatifu. 14 Ndugu zangu, mimi binafsi nina hakika kwamba ninyi
pia mmejaa wema, elimu yote, na mnaweza kushauriana ninyi kwa ninyi.
15 Lakini nimewaandikia hapa na pale katika barua hii bila woga, nipate
kuwakumbusheni juu ya mambo fulani. Nimefanya hivyo kwa sababu
ya neema aliyonijalia Mungu 16 ya kuwa mtumishi wa Yesu Kristo kwa
watu wa mataifa. Ni jukumu langu la kikuhani kuihubiri Habari Njema ya
Mungu ili watu wa mataifa mengine wapate kuwa dhabihu inayokubaliwa
na Mungu, dhabihu iliyotakaswa na Roho Mtakatifu. 17 Kwa hiyo, nikiwa
nimeungana na Kristo Yesu, naweza kujivunia huduma yangu kwa ajili
ya Mungu. 18 Sithubutu kusema kitu kingine chochote isipokuwa tu kile
ambacho Kristo Yesu amekifanya kwa kunitumia mimi ili watu wa mataifa
wapate kutii. Amefanya hivyo kwa maneno na vitendo, 19 kwa nguvu
ya miujiza na maajabu, na kwa nguvu ya Roho wa Mungu. Basi, kwa
kusafiri kila mahali, tangu kule Yerusalemu mpaka Iluriko, nimeihubiri
kikamilifu Habari Njema ya Kristo. 20 Nia yangu imekuwa daima kuihubiri
Habari Njema popote pale ambapo jina la Kristo halijapata kusikika, nisije
nikajenga juu ya msingi wa mtu mwingine. 21 Kama yasemavyo Maandiko
Matakatifu: "Watu wote ambao hawakuambiwa habari zote wataona; nao
wale ambao hawajapata kusikia, wataelewa." 22 Kwa sababu hiyo nilizuiwa
mara nyingi kuja kwenu. 23 Lakini maadam sasa nimemaliza kazi yangu
pande hizi, na kwa kuwa kwa miaka mingi nimekuwa na nia kubwa ya
kuja kwenu, 24 natumaini kufanya hivyo sasa. Ningependa kuwaoneni
nikiwa safarini kwenda Spania na kupata msaada wenu kwa safari hiyo

baada ya kufurahia kuwa kwa muda pamoja nanyi. 25 Lakini, kwa sasa
nakwenda kuwahudumia watu wa Mungu kule Yerusalem. 26 Maana
makanisa ya Makedonia na Akaya yemeamua kutoka mchango wao kuwa-
saidia watu wa Mungu walio maskini huko Yerusalem. 27 Wao wenyewe
wameamua kufanya hivyo; lakini, kwa kweli, hilo ni jukumu lao kwa hao.
Maana, ikiwa watu wa mataifa mengine wameshiriki baraka za kiroho za
Wayahudi, wanapaswa nao pia kuwahudumia Wayahudi katika mahitaji
yao ya kidunia. 28 Nitakapokwisha tekeleza kazi hiyo na kuwakabidhi
mchango huo uliokusanywa kwa ajili yao, nitawatembeleeni ninyi nikiwa
safarini kwenda Spania. 29 Najua ya kuwa nikija kwenu nitawaletea wingi
wa baraka za Kristo. 30 Basi, ndugu zangu, nawasihi kwa kwa ajili ya
Bwana wetu Yesu Kristo, na kwa ajili ya upendo uletwao na Roho, mniunge
mkono kwa kuniombea kwa Mungu. 31 Ombeni nipate kutoka salama mion-
goni mwa wale wasioamini walioko Uyahudi, nayo huduma yangu huko
Yerusalem ipate kukubaliwa na watu wa Mungu walioko huko. 32 Hivyo,
Mungu akipenda, nitaweza kuja kwenu na moyo wa furaha, nikapumzike
pamoja nanyi. 33 Mungu aliye chanzo cha amani na awe nanyi nyote!
Amina!

16

1 Napenda kumjulisha kwenu dada yetu Foibe ambaye ni mtumishi katika
kanisa la Kenkrea. 2 Mpokeeni kwa ajili ya Bwana kama iwapasavyo watu
wa Mungu. Mpeni msaada wowote atakaohitaji kutoka kwenu, maana yeye
amekuwa mwema sana kwa watu wengi na kwangu pia. 3 Salamu zangu
ziwafikie Priska na Akula, wafanyakazi wenzangu katika utumishi wa
Kristo Yesu. 4 Wao walihatarisha maisha yao kwa ajili yangu. Wanastahili
shukrani; si tu kutoka kwangu, bali pia kutoka kwa makanisa yote ya
watu wa mataifa mengine. 5 Salamu zangu pia kwa kanisa linalokutana
nyumbani kwao. Salamu zangu zimfikie rafiki yangu Epaineto ambaye ni
kwa kwanza katika mkoa wa Asia kumwamini Kristo. 6 Nisalimieni Maria
ambaye amefanya kazi kwa bidii kwa ajili yenu. 7 Salamu zangu kwa
Androniko na Yunia, wananchi wenzangu waliofungwa gerezani pamoja
nami; wao wanajulikana sana kati ya mitume; tena walikuwa Wakristo
kabla yangu mimi. 8 Salamu zangu kwa Ampliato, rafiki yangu katika
kuungana na Bwana. 9 Salamu zangu zimfikie Urbano, mfanyakazi mwen-
zangu katika utumishi wa Kristo; salamu zangu pia kwa rafiki yangu Staku.
10 Nisalimieni Apele ambaye uaminifu wake kwa Kristo umethibitishwa.
Salamu zangu kwa wote walio nyumbani mwa Aristobulo. 11 Salamu zangu
kwa Herodiana, mwananchi mwenzangu; na kwa jamaa yote ya Narkisi
iliyojiunga na Bwana. 12 Nisalimieni Trufena na Trufosa wanaofanya kazi
katika utumishi wa Bwana, na rafiki yangu Persi ambaye amefanya mengi
kwa ajili ya Bwana. 13 Nisalimieni Rufo, mtu hodari sana katika kazi
ya Bwana, na mama yake ambaye ni mama yangu pia. 14 Nisalimieni
Asunkrito, Flegoni, Herme Patroba, Herma na ndugu wote walio pamoja
nao. 15 Nisalimieni Filologo na Yulia, Nerea na dada yake, na Olumpa,
pamoja na watu wote wa Mungu walio pamoja nao. 16 Salimianeni ninyi
kwa ninyi kwa ishara ya upendo. Salamu kwenu kutoka kwa makanisa yote
ya Kristo. 17 Ndugu zangu, nawasihi muwafichue wote wanaosababisha ma-
farakano na kuwafanya watu wengine waanguke, kinyume cha mafundisho
mliyofundishwa. Jiepusheni na watu hao, 18 maana watu wa namna

hiyo hawamtumikii Kristo Bwana wetu, bali wanayatumikia matumbo yao
wenyewe. Kwa maneno yao matamu na hotuba za kubembeleza hupotosha
mioyo ya watu wanyofu. 19 Kila mtu amesikia juu ya utii wenu na hivyo
mmekuwa sababu ya furaha yangu. Nawatakeni muwe na hekima katika
mambo mema, na bila hatia kuhusu mambo mabaya. 20 Naye Mungu
aliye chanzo cha amani hatakawia kumponda Shetani chini ya miguu yenu.
Neema ya Bwana wetu Yesu Kristo iwe nanyi. 21 Timotheo, mfanyakazi
mwenzangu, anawasalimu. Hali kadhalika Lukio, Yasoni, na Sosipatro,
wananchi wenzangu, wanawasalimu. 22 Nami Tertio, ninayeandika barua
hii nawasalimuni katika Bwana. 23 Gayo, mwenyeji wangu, pamoja na
kanisa lote linalokutana kwake, anawasalimu. Erasto, mweka hazina wa
mji huu, pamoja na Kwarto, wanawasalimu. 24 Neema ya Bwana wetu
Yesu Kristo iwe nanyi nyote. Amina. 25 Basi, sasa na tumsifu Mungu!
Yeye anaweza kuwaimarisheni katika ile Habari Njema niliyohubiri juu
ya ujumbe wa Yesu Kristo, na katika ile siri iliyofunuliwa na ambayo
ilikuwa imefichika kwa karne nyinyi zilizopita. 26 Lakini, sasa ukweli huo
umefunuliwa kwa njia ya maandiko ya manabii; na kwa amri ya Mungu wa
milele umedhihirisha kwa mataifa yote ili wote waweze kuamini na kutii.
27 Kwake Mungu aliye peke yake mwenye hekima, uwe utukufu kwa njia ya
Yesu Kristo, milele na milele! Amina.

WARAKA WA KWANZA WA PAULO MTUME KWA WAKORINTHO

1 Mimi Paulo, niliyeitwa kuwa mtume wa Kristo Yesu kwa mapenzi ya
Mungu, na ndugu Sosthene, 2 tunawaandikia ninyi mlio kanisa la Mungu
huko Korintho. Ninyi mmefanywa watakatifu katika kuungana na Kristo
Yesu, mkaitwa muwe watu wa Mungu, pamoja na watu wote popote
wanaomwomba Bwana wetu Yesu Kristo aliye Bwana wao na wetu pia.
3 Nawatakieni neema na amani kutoka kwa Mungu Baba yetu na Bwana
wetu Yesu Kristo. 4 Ninamshukuru Mungu wangu daima kwa ajili yenu
kwa sababu amewatunukia ninyi neema yake kwa njia ya Kristo Yesu.
5 Maana, kwa kuungana na Kristo mmetajirishwa katika kila kitu. Mme-
jaliwa elimu yote na uwezo wote wa kuhubiri, 6 kwani, ujumbe juu ya
Kristo umethibitishwa ndani yenu, 7 hata hampungukiwi kipaji chochote
cha kiroho mkiwa mnangojea kufunuliwa kwake Bwana wetu Yesu Kristo.
8 Yeye atawaimarisha ninyi mpaka mwisho mpate kuonekana bila hatia
Siku ile ya Bwana wetu Yesu Kristo. 9 Mungu ni mwaminifu; yeye aliwaita
ninyi muwe na umoja na Mwanae Yesu Kristo Bwana wetu. 10 Ndugu,
ninawasihi kwa jina la Bwana wetu Yesu Kristo: pataneni nyote katika kila
jambo msemalo; yasiweko mafarakano kati yenu; muwe na fikira moja
na nia moja. 11 Ndugu zangu, habari nilizopata kutoka kwa watu kadhaa
wa jamaa ya Kloe, zaonyesha wazi kwamba kuna kutoelewana kati yenu.
12 Nataka kusema hivi: kila mmoja anasema chake: mmoja husema, “Mimi
ni wa Paulo,” mwingine: “Mimi ni wa Apolo,” mwingine: “Mimi ni wa
Kefa,” na mwingine: “Mimi ni wa Kristo,”. 13 Je, Kristo amegawanyika?
Je, Paulo ndiye aliyesulubiwa kwa ajili yenu? Au je, mlibatizwa kwa jina
la Paulo? 14 Namshukuru Mungu kwamba sikumbatiza mtu yeyote mion-
goni mwenu isipokuwa tu Krispo na Gayo. 15 Kwa hiyo hakuna awezaye
kusema amebatizwa kwa jina langu. 16 (Samahani, nilibatiza pia jamaa
ya Stefana; lakini zaidi ya hawa, sidhani kama nilimbatiza mtu mwingine
yeyote.) 17 Kristo hakunituma kubatiza, bali kuhubiri Habari Njema; tena,
niihubiri bila kutegemea maarifa ya hotuba za watu kusudi nguvu ya kifo
cha Kristo msalabani isibatilishwe. 18 Maana ujumbe kuhusu kifo cha Kristo
msalabani ni jambo la kipumbavu kwa wale walio katika mkumbo wa
kupotea, lakini kwetu sisi tulio katika njia ya wokovu ujumbe huo ni nguvu
ya Mungu. 19 Maana Maandiko Matakatifu yasema: “Nitaiharibu hekima
yao wenye hekima, na elimu ya wataalamu nitaitupilia mbali.” 20 Yu wapi
basi, mwenye hekima? Yu wapi basi, mwalimu wa Sheria? Naye bingwa
wa mabishano wa nyakati hizi yuko wapi? Mungu ameifanya hekima ya
ulimwengu kuwa upumbavu. 21 Maana, kadiri ya hekima ya Mungu, watu
hawawezi kumjua Mungu kwa njia ya hekima yao wenyewe. Badala yake,
Mungu amependa kuwaokoa wale wanaoamini kwa njia ya kile ambacho
wenye hekima wanakiona kuwa ni upumbavu, yaani ujumbe tunaohubiri.
22 Wayahudi wanataka ishara, na Wagiriki wanatafuta hekima; 23 lakini sisi
tunamhubiri Kristo aliyesulubiwa. Kwa Wayahudi jambo hili ni kikwazo,
na kwa watu wa mataifa ni upumbavu; 24 lakini kwa wale walioitwa,
Wayahudi kwa Wagiriki, Kristo ni nguvu ya Mungu na hekima ya Mungu.
25 Maana kinachoonekana kuwa ni upumbavu wa Mungu, kina busara
zaidi kuliko hekima ya binadamu; na kinachoonekana kuwa ni udhaifu wa

Mungu, kina nguvu zaidi kuliko nguvu za binadamu. 26 Ndugu, kumbukeni
wakati mlipoitwa: wengi wenu hawakuwa wenye hekima hata kwa fikira
za binadamu; wengi hawakuwa wenye nguvu au watu wa tabaka ya juu.
27 Ndiyo kusema, Mungu aliyachagua yale ambayo ulimwengu huyaona
ni upumbavu, ili awaaibishe wenye hekima; na aliyachagua yale ambayo
ulimwengu huyaona ni dhaifu, ili awaaibishe wenye nguvu. 28 Mungu
ameyachagua yale ambayo kwa fikira za dunia ni mambo yaliyo duni
na yanayodharauliwa, mambo ambayo hata hayakuwako, ili kwa hayo
ayafutilie mbali yale ambayo kwa fikira za binadamu ni mambo ya maana.
29 Basi, hakuna mtu awezaye kujivunia chochote mbele ya Mungu. 30 Mungu
mwenyewe ndiye aliyewaunganisha ninyi na Kristo Yesu. Mungu amem-
fanya Kristo awe hekima yetu; kwa njia yake sisi tunapatanishwa na Mungu,
tunakuwa watu wake Mungu na kukombolewa. 31 Basi, kama yasemavyo
Maandiko Matakatifu: "Mwenye kutaka kujivuna, basi, na ajivunie kazi ya
Bwana."

2

1 Ndugu, mimi nilipokuja kwenu sikuwahubiria siri ya ujumbe wa Mungu
kwa ufasaha wa lugha, au kwa hekima ya binadamu. 2 Nilipokuwa kwenu
niliamua kutojua chochote kile isipokuwa tu kumjua Yesu Kristo; naam,
Kristo aliyesulubiwa. 3 Nilipokuwa kwenu nilikuwa dhaifu, natetemeka
kwa hofu nyingi. 4 Hotuba zangu na mahubiri yangu sikuyatoa kwa maneno
ya kuvutia na ya hekima, bali kwa uthibitisho mwingi na nguvu ya Roho.
5 Nilifanya hivyo kusudi imani yenu ipate kutegemea nguvu ya Mungu, na
si hekima ya binadamu. 6 Hata hivyo, sisi tunatumia lugha ya hekima kwa
wale waliokomaa kiroho; lakini hekima hiyo si ya hapa duniani, wala si ya
watawala wa dunia hii ambao wako katika mkumbo wa kupotea. 7 Hekima
tunayotumia ni hekima ya siri ya Mungu, hekima iliyofichika, ambayo
Mungu aliiazimia tangu mwanzo kwa ajili ya utukufu wetu. 8 Ni hekima
ambayo watawala wa dunia hii hawakuielewa; maana wangalielewa,
hawangalimsulubisha Bwana wa utukufu. 9 Lakini, ni kama yasemavyo
Maandiko Matakatifu: "Mambo ambayo jicho halijapata kuyaona wala sikio
kuyasikia, mambo ambayo binadamu hajapata kuyafikiria moyoni, hayo
ndiyo Mungu aliyowatayarishia wale wampendao." 10 Hayo ndiyo mambo
Mungu aliyotufunulia kwa njia ya Roho wake. Maana Roho huchunguza
kila kitu hata mambo ya ndani kabisa ya Mungu. 11 Nani awezaye kujua
mambo ya ndani ya mtu isipokuwa roho yake mtu huyo? Hali kadhalika,
hakuna ajuaye mambo ya Mungu isipokuwa Roho wa Mungu. 12 Sasa
sisi hatukuipokea roho ya ulimwengu, bali tumepokea Roho atokaye kwa
Mungu ili atuwezeshe kujua yale tuliyojaliwa na Mungu. 13 Basi sisi twa-
fundisha, si kwa maneno tuliyofundishwa kwa hekima ya binadamu, bali
kwa maneno tuliyofundishwa na Roho, tukifafanua mambo ya kiroho kwa
walio na huyo Roho. 14 Mtu wa kidunia hapokei mambo ya Roho wa Mungu.
Kwake mtu huyo mambo hayo ni upumbavu mtupu; yanapita akili yake;
maana yanaweza tu kutambuliwa kwa msaada wa Roho. 15 Lakini mtu aliye
na huyo Roho anaweza kubainisha ubora wa kila kitu, naye mwenyewe
hahukumiwi na mtu mwingine. 16 Maandiko yasema: "Nani awezaye
kuifahamu akili ya Bwana? Nani awezaye kumshauri?" Lakini sisi tunayo
akili ya Kristo.

3

[1] Ndugu, mimi sikuweza kusema nanyi kama watu mlio na huyo Roho.
Nilipaswa kusema nanyi kama watu wa kidunia, kama watoto wachanga
katika maisha ya Kikristo. [2] Ilinibidi kuwalisheni kwa maziwa, na si kwa
chakula kigumu, kwani hamkuwa tayari kukipokea. Hata sasa hamko
tayari. [3] Maana bado mu watu wa kidunia. Je, si kweli kwamba bado uko
wivu na magombano kati yenu? Mambo hayo yanaonyesha wazi kwamba
ninyi bado ni watu wa kidunia, mnaishi mtindo wa kidunia. [4] Mmoja wenu
anaposema, "Mimi ni wa Paulo", na mwingine, "Mimi ni wa Apolo", je, hiyo
haionyeshi kwamba mnaishi bado kama watu wa dunia hii tu? [5] Apolo
ni nani? na Paulo ni nani? Sisi ni watumishi tu ambao tuliwaleteeni
ninyi imani. Kila mmoja wetu anafanya kazi aliyopewa na Bwana. [6] Mimi
nilipanda mbegu, Apolo akamwagilia maji; lakini aliyeiotesha mbegu ni
Mungu. [7] Wa maana si yule aliyepanda mbegu, au yule aliyemwagilia
maji; wa maana ni Mungu aliyeiwezesha mbegu kuota. [8] Yule aliyepanda
na yule aliyemwagilia maji wote ni sawa, ingawa kila mmoja atapokea
tuzo lake kufuatana na jitihada yake mwenyewe. [9] Maana sisi ni ndugu,
wafanyakazi pamoja na Mungu; na ninyi ni shamba lake; ninyi ni jengo lake.
[10] Kwa msaada wa neema aliyonipa Mungu, nimefaulu, kama mwashi stadi
mwenye busara, kuweka msingi ambao juu yake mtu mwingine anajenga.
Basi, kila mmoja awe mwangalifu jinsi anavyojenga juu yake. [11] Hakuna
mtu awezaye kuweka msingi mwingine badala ya ule uliokwisha wekwa,
yaani Yesu Kristo. [12] Juu ya msingi huo mtu anaweza kujenga kwa dhahabu,
fedha au mawe ya thamani; anaweza kutumia miti, majani au nyasi.
[13] Iwe iwavyo, ubora wa kazi ya kila mmoja utaonekana wakati Siku ile
ya Kristo itakapoifichua. Maana, Siku hiyo itatokea na moto, na huo moto
utaipima na kuonyesha ubora wake. [14] Ikiwa alichojenga mtu juu ya huo
msingi kitaustahimili huo moto, atapokea tuzo; [15] lakini kama alichojenga
kitaunguzwa, basi, atapoteza tuzo lake; lakini yeye mwenyewe ataokolewa
kana kwamba ameponyoka kutoka motoni. [16] Je, hamjui kwamba ninyi ni
hekalu la Mungu, na kwamba Roho wa Mungu anakaa ndani yenu? [17] Basi,
mtu akiliharibu hekalu la Mungu, Mungu atamharibu; maana hekalu la
Mungu ni takatifu, na hekalu hilo ni ninyi wenyewe. [18] Msijidanganye! Mtu
yeyote miongoni mwenu akijidhania mwenye hekima mtindo wa kidunia,
heri awe mjinga kusudi apate kuwa na hekima ya kweli. [19] Maana, hekima
ya kidunia ni upumbavu mbele ya Mungu. Kwani Maandiko Matakatifu
yasema: "Mungu huwanasa wenye hekima katika ujanja wao." [20] Na
tena: "Bwana ajua kwamba mawazo ya wenye hekima hayafai." [21] Basi,
mtu asijivunie watu. Maana kila kitu ni chenu. [22] Paulo, Apolo na Kefa,
ulimwengu, maisha na kifo; mambo ya sasa na ya baadaye, yote ni yenu.
[23] Lakini ninyi ni wa Kristo naye Kristo ni wa Mungu.

4

[1] Mtu na atuone sisi kuwa ni watumishi wa Kristo tuliokabidhiwa siri
za mungu. [2] Kinachotakiwa kwa yeyote yule aliyekabidhiwa kazi ni kuwa
mwaminifu. [3] Kwangu mimi si kitu nikihukumiwa na ninyi, au na ma-
hakama ya kibinadamu; wala sijihukumu. [4] Dhamiri yangu hainishtaki
kwa jambo lolote, lakini hiyo haionyeshi kwamba sina lawama. Bwana
ndiye anayenihukumu. [5] Basi, msihukumu kabla ya wakati wake acheni
mpaka Bwana atakapokuja. Yeye atayafichua mambo ya giza yaliyofichika,

na kuonyesha wazi nia za mioyo ya watu. Ndipo kila mmoja atapata sifa
anayostahili kutoka kwa Mungu. 6 Ndugu, hayo yote niliyosema juu ya
Apolo na juu yangu, ni kielelezo kwenu: kutokana na mfano wangu mimi na
Apolo nataka mwelewe maana ya msemo huu: “Zingatieni yaliyoandikwa.”
Kati yenu pasiwe na mtu yeyote anayejivunia mtu mmoja na kumdharau
mwingine. 7 Nani amekupendelea wewe? Una kitu gani wewe amba-
cho hukupewa? Na ikiwa umepewa, ya nini kujivunia kana kwamba
hukukipewa? 8 Haya, mmekwisha shiba! Mmekwisha kuwa matajiri!
Mmekuwa wafalme bila ya sisi! Naam, laiti mngekuwa kweli watawala, ili
nasi pia tuweze kutawala pamoja nanyi. 9 Nafikiri Mungu ametufanya sisi
mitume tuwe watu wa mwisho kabisa, kama watu waliohukumiwa kuuawa,
maana tumekuwa tamasha mbele ya ulimwengu wote, mbele ya malaika na
watu. 10 Sisi ni wapumbavu kwa ajili ya Kristo, lakini ninyi ni wenye busara
katika kuungana na Kristo! Sisi ni dhaifu, ninyi ni wenye nguvu. Ninyi
mnaheshimika, sisi tunadharauliwa. 11 Mpaka dakika hii, sisi tuna njaa
na kiu, hatuna nguo, twapigwa makofi, hatuna malazi. 12 Tena twataabika
na kufanya kazi kwa mikono yetu wenyewe. Tukitukanwa, tunawatakia
baraka; tukidhulumiwa, tunavumilia; 13 tukisingiziwa, tunajibu kwa adabu.
Mpaka sasa tumetendewa kama uchafu wa dunia; na kwa kila mtu sisi
ni takataka! 14 Siandiki mambo haya kwa ajili ya kuwaaibisha ninyi, bali
kwa ajili ya kuwafundisheni watoto wangu wapenzi. 15 Maana hata kama
mnao maelfu ya walezi katika maisha yenu ya Kikristo, baba yenu ni
mmoja tu, kwani katika maisha ya Kikristo mimi ndiye niliyewazaeni kwa
kuihubiri Habari Njema. 16 Kwa hiyo, nawasihi: fuateni mfano wangu.
17 Ndiyo maana nimemtuma Timetheo kwenu. Yeye ni mtoto wangu mpenzi
na mwaminifu katika Bwana. Atawakumbusheni njia ninayofuata katika
kuishi maisha ya Kikristo; njia ninayofundisha kila mahali katika makanisa
yote. 18 Baadhi yenu wameanza kuwa na majivuno wakidhani kwamba
sitakuja tena kwenu. 19 Lakini, Bwana akipenda, nitakuja kwenu upesi; na
hapo ndipo nitakapojionea mwenyewe, sio tu kile wanachoweza kusema
hao wenye majivuno, bali pia kila wanachoweza kufanya. 20 Maana Utawala
wa Mungu si shauri la maneno matupu, bali ni nguvu. 21 Mnapendelea lipi?
Nije kwenu na fimbo, ama nije na moyo wa upendo na upole?

5

1 Ziko habari za kuaminika kwamba kuna uzinzi miongoni mwenu; tena
ni uzinzi mbaya ambao haujapata kuwako hata kati ya watu wasiomjua
Mungu. Nimeambiwa eti mmoja wenu anaishi na mke wa baba yake!
2 Mnawezaje kujivuna? Ingekuwa afadhali kwenu kuomboleza, na huyo
aliyefanya kitu hicho aondolewe miongoni mwenu. 3 Nami, kwa upande
wangu, ingawa kwa mwili niko mbali nanyi, hata hivyo kwa roho niko
hapo pamoja nanyi: na hivyo, kama vile nipo hapo, nimekwisha mhukumu
huyo aliyefanya jambo hilo la aibu. 4 Wakati mnapokusanyika pamoja kwa
jina la Bwana Yesu, nami nikiwa pamoja nanyi kwa roho, basi, kwa uwezo
wa Bwana wetu Yesu, 5 mkabidhini mtu huyo kwa Shetani ili mwili wake
uharibiwe na roho yake iweze kuokolewa Siku ile ya Bwana. 6 Majivuno
yenu hayafai! Je, hamjui kwamba chachu kidogo huchachusha donge lote
la unga? 7 Jitakaseni, mkatupe mbali chachu ya kale ili mpate kuwa donge
jipya lisilotiwa chachu kama mnavyopaswa kuwa; maana, Kristo, Pasaka
yetu, amekwisha tolewa tambiko. 8 Basi, tufanye karamu hiyo si kwa chachu

ile ya kale, chachu ya ubaya na uovu, bali kwa mkate usiotiwa chachu,
mkate wa usafi na kweli. 9 Niliwaandikia katika barua yangu msishirikiane
na wazinzi. 10 Ukweli ni kwamba sikuwa na maana ya watu wote duniani
walio wazinzi, wachoyo, walaghai na wenye kuabudu sanamu. Maana,
ili kuwaepa hao wote ingewalazimu ninyi kuihama dunia hii kabisa!
11 Nilichoandika ni hiki: msishirikiane na ndugu Mkristo aliye mzinzi,
mchoyo, mwenye kuabudu sanamu, mchongezi mlevi na mlaghai. Mtu wa
namna hiyo, hata kula msile naye. 12 Je, ni shauri langu kuwahukumu watu
walio nje? Hao Mungu atawahukumu. Je, ninyi hampaswi kuwahukumu
wale walio katika jamii yenu ninyi wenyewe? 13 Mfukuzeni mbali nanyi
huyo mwovu!

6

1 Anathubutuje mmoja wenu kumshtaki ndugu muumini mbele ya
mahakama ya watu wasiomjua Mungu badala ya kumshtaki mbele ya
watu wa Mungu? 2 Je, hamjui kwamba watu wa Mungu watauhukumu
ulimwengu? Ikiwa basi, ulimwengu utahukumiwa nanyi, kwa nini ham-
stahili kuhukumu hata katika mambo madogo? 3 Je, hamjui kwamba,
licha ya kuhukumu mambo ya kawaida ya kila siku, tutawahukumu hata
malaika? 4 Mnapokuwa na mizozo juu ya mambo ya kawaida, je, mnawaita
wawe mahakimu watu ambao hata hawalijali kanisa? 5 Aibu kwenu!
Ndiyo kusema hakuna hata mmoja miongoni mwenu mwenye hekima kiasi
cha kuweza kutatua tatizo kati ya ndugu waumini? 6 Badala yake, kweli
imekuwa mtindo ndugu kumpeleka ndugu yake mahakamani, tena mbele
ya mahakimu wasioamini. 7 Kwa kweli huko kushtakiana tu wenyewe
kwa wenyewe kwabainisha kwamba mmeshindwa kabisa! Je, haingekuwa
jambo bora zaidi kwenu kudhulumiwa! Haingekuwa bora zaidi kwenu
kunyang'anywa mali yenu? 8 Lakini, badala yake, ninyi ndio mnaodhulumu
na kunyang'anya; tena, hayo mnawafanyia ndugu zenu! 9 Au je, hamjui
kwamba watu wabaya hawataurithi Utawala wa Mungu? Msijidanganye!
Watu wanaoishi maisha ya uasherati, wanaoabudu sanamu, wazinzi, au
walawiti, 10 wevi, wachoyo, walevi, wasengenyaji, wanyang'anyi, hao wote
hawatashiriki Utawala wa Mungu. 11 Baadhi yenu mlikuwa hivyo; lakini
sasa mmeoshwa, mkafanywa watakatifu, na kupatanishwa na Mungu kwa
jina la Bwana Yesu Kristo na kwa Roho wa Mungu wetu. 12 Mtu anaweza
kusema: “Kwangu mimi kila kitu ni halali.” Sawa; lakini si kila kitu kinafaa.
Nakubali kwamba kila kitu ni halali kwangu lakini sitaki kutawaliwa na kitu
chochote. 13 Unaweza kusema: “Chakula ni kwa ajili ya tumbo, na tumbo ni
kwa ajili ya chakula.” Sawa; lakini Mungu ataviharibu vyote viwili. Mwili
wa mtu si kwa ajili ya uzinzi bali ni kwa ajili ya kumtumikia Bwana, naye
Bwana ni kwa ajili ya mwili. 14 Basi, Mungu aliyemfufua Bwana kutoka
wafu atatufufua nasi pia kwa nguvu yake. 15 Je, hamjui kwamba miili yenu
ni viungo vya mwili wa Kristo? Je, mnadhani naweza kuchukua sehemu
ya mwili wa Kristo na kuifanya kuwa sehemu ya mwili wa kahaba? Hata
kidogo! 16 Maana, kama mjuavyo, anayeungana na kahaba huwa mwili
mmoja naye—kama ilivyoandikwa: “Nao wawili watakuwa mwili mmoja.”
17 Lakini aliyejiunga na Bwana huwa roho moja naye. 18 Jiepusheni kabisa
na uzinzi. Dhambi nyingine zote hutendwa nje ya mwili lakini mzinzi
hutenda dhambi dhidi ya mwili wake mwenyewe. 19 Je, hamjui kwamba
miili yenu ni hekalu la Roho Mtakatifu aliye ndani yenu, ambaye mlimpokea

kutoka kwa Mungu? Ninyi basi, si mali yenu wenyewe. 20 Mlinunuliwa kwa
bei kubwa. Kwa hiyo, itumieni miili yenu kwa ajili ya kumtukuza Mungu.

7

1 Yahusu sasa mambo yale mliyoandika: naam, ni vizuri kama mtu haoi;
2 lakini kwa sababu ya hatari ya uzinzi, basi, kila mwanamume na awe na
mke wake mwenyewe, na kila mwanamke awe na mume wake mwenyewe.
3 Mume atimize wajibu alio nao kwa mkewe, naye mke atimize wajibu alio
nao kwa mumewe. 4 Mke hana mamlaka juu ya mwili wake, bali mumewe
anayo; hali kadhalika naye mume, hana mamlaka juu ya mwili wake, bali
mkewe anayo. 5 Msinyimane haki zenu, isipokuwa kama mnaafikiana
kufanya hivyo kwa kitambo tu, ili mpate nafasi nzuri ya kusali. Kisha rudia-
neni tena mara, ili Shetani asije akawajaribu kwa sababu ya udhaifu wenu.
6 Ninayowaambieni sasa ni mawaidha, si amri. 7 Ningependa watu wote
wawe kama mimi nilivyo; lakini kila mmoja anacho kipaji chake kutoka kwa
Mungu; mmoja kipaji hiki na mwingine kile. 8 Basi, wale ambao hawajaoana
na wale walio wajane nawaambia kwamba ni vema kuendelea kuwa kama
mimi nilivyo. 9 Hata hivyo, kama mtu hawezi kujizuia basi, na aoe; maana
ni afadhali zaidi kuoa kuliko kuwaka tamaa. 10 Kwa wale waliooa ninayo
amri, tena si yangu, ila ni ya Bwana: mke asiachane na mumewe; 11 lakini
kama akiachana naye, basi abaki bila kuolewa; ama la, apatanishwe na
mume wake. Mume naye asimpe talaka mkewe. 12 Kwa wale wengine,
(mimi binafsi, si Bwana) nasema hivi: Ikiwa mwanamume Mkristo anaye
mke asiyeamini, na huyo mwanamke akakubali kuendelea kuishi naye,
asimpe talaka. 13 Na, kama mwanamke Mkristo anaye mume asiyeamini,
na huyo mwanamume akakubali kuendelea kuishi naye, basi, asimpe talaka
mumewe. 14 Kwa maana huyo mume asiyeamini hupokelewa kwa Mungu
kwa kuungana na mkewe; na huyo mke asiyeamini hupokelewa kwa Mungu
kwa kuungana na mumewe. Vinginevyo watoto wao wangekuwa si wa
Mungu; kumbe sasa ni watoto wake Mungu. 15 Hata hivyo, ikiwa yule
asiyeamini anataka kumwacha mwenzake aliye Mkristo, basi, na amwache
tu. Hapo huyo Mkristo, mume au mke, atakuwa huru. Maana Mungu ame-
waiteni ninyi muishi kwa amani. 16 Wewe mama Mkristo, unawezaje kuwa
na hakika kwamba hutaweza kumwokoa mume wako? Au wewe mume
Mkristo, unawezaje kuwa na hakika kwamba hutaweza kumwokoa mkeo?
17 Kwa vyovyote kila mmoja na aishi kufuatana na vipaji alivyogawiwa na
Bwana, na kama alivyoitwa na Mungu. Hili ndilo agizo langu kwa makanisa
yote. 18 Kama mtu aliitwa akiwa ametahiriwa, basi asijisingizie kwamba
hakutahiriwa; na kama alipoitwa hakuwa ametahiriwa, basi na asitahiriwe.
19 Maana kutahiriwa au kutotahiriwa si kitu; kilicho muhimu ni kuzishika
amri za Mungu. 20 Basi, kila mmoja na abaki kama alivyokuwa wakati
alipoitwa. 21 Je, wewe ulikuwa mtumwa wakati ulipoitwa? Sawa, usijali;
lakini ukipata fursa ya kuwa huru, itumie. 22 Maana yeye aliyeitwa na
Bwana akiwa mtumwa huyo huwa mtu huru wa Bwana. Hali kadhalika
naye aliyeitwa akiwa mtu huru, huwa mtumwa wa Kristo. 23 Nyote mme-
nunuliwa kwa bei; kwa hiyo msiwe tena watumwa wa watu. 24 Ndugu
zangu, kila mmoja wenu basi, na abaki na Mungu kama alivyokuwa wakati
alipoitwa. 25 Sasa, kuhusu mabikira na waseja, sina amri kutoka kwa
Bwana; lakini natoa maoni yangu mimi ambaye kwa huruma yake Bwana
nastahili kuaminiwa. 26 Basi, kutokana na shida iliyopo sasa nadhani
ingefaa mtu abaki kama alivyo. 27 Je, umeoa? Basi, usitake kuachana

na mkeo. Wewe hukuoa? Basi, usitake kuoa. 28 Lakini ikiwa utaoa
hutakuwa umetenda dhambi; na msichana akiolewa hatakuwa ametenda
dhambi. Hao watakaooana watapatwa na matatizo ya dunia hii, lakini
mimi ningependa hayo yasiwapate ninyi. 29 Ndugu, nataka kusema hivi:
muda uliobaki ni mfupi. Na tangu sasa wale waliooa na waishi kama vile
hawakuoa; 30 wenye kulia wawe kama hawalii, na wenye kufurahi wawe
kama hawafurahi; wanaonunua wawe kama hawana kitu; 31 nao wenye
shughuli na dunia hii wawe kama vile hawana shughuli sana nayo. Maana
ulimwengu huu, kama tuujuavyo, unapita. 32 Ningependa ninyi msiwe
na wasiwasi. Mtu asiye na mke hujishughulisha na kazi ya Bwana jinsi
atakavyompendeza Bwana. 33 Mtu aliyeoa hujishughulisha na mambo ya
dunia jinsi atakavyompendeza mkewe, 34 naye amegawanyika. Mwanamke
asiyeolewa au bikira hujishughulisha na mambo ya Bwana apate kujitolea
mwili na roho kwa Bwana. Lakini mwanamke aliyeolewa hujishughulisha
na mambo ya dunia hii jinsi atakavyompendeza mumewe. 35 Nawaambieni
haya kwa faida yenu, na si kwa kuwawekeeni kizuio. Nataka tu muwe
na mpango unaofaa, mpate kumtumikia Bwana kwa moyo na nia moja.
36 Kama mtu anaona kwamba hamtendei vyema mchumba wake asipom-
woa, na kama tamaa zake zinamshinda, na afanye atakavyo; waoane tu;
hatakuwa ametenda dhambi. 37 Lakini kama huyo mwanamume akiamua
kwa hiari moyoni mwake kutooa na kama anaweza kuzitawala tamaa zake
na kuamua namna ya kufanya, basi, anafanya vizuri zaidi asipomwoa huyo
mwenzake bikira. 38 Kwa maneno mengine: yule anayeamua kumwoa huyo
mchumba wake anafanya vema; naye anayeamua kutomwoa anafanya
vema zaidi. 39 Mwanamke huwa amefungwa na mumewe kwa muda
wote mumewe aishipo. Lakini mumewe akifa, mama huyo yuko huru, na
akipenda anaweza kuolewa na mtu yeyote, mradi tu iwe Kikristo. 40 Lakini,
nionavyo mimi, atakuwa na heri zaidi kama akibaki hivyo alivyo. Hayo ni
maoni yangu, na nafikiri mimi pia ninaye Roho wa Mungu.

8

1 Yahusu sasa vyakula vilivyotambikiwa sanamu: Tunajua kwamba sisi
sote tuna ujuzi, lakini ujuzi huo huwafanya watu wawe na majivuno;
lakini mapendo hujenga. 2 Anayefikiri kwamba anajua kitu, kwa kweli
hajui chochote kama inavyompasa. 3 Lakini anayempenda Mungu huyo
anajulikana naye. 4 Kwa hiyo, kuhusu vyakula vilivyotambikiwa sanamu,
twajua kwamba sanamu si kitu duniani; twajua kwamba Mungu ni mmoja
tu. 5 Hata kama viko vitu viitwavyo miungu duniani au mbinguni, na
hata kama wako miungu na mabwana wengi, 6 hata hivyo, kwetu sisi yuko
Mungu mmoja tu: Baba, Muumba wa vyote, ambaye kwa ajili yake sisi
tuko. Pia yuko Bwana mmoja tu, Yesu Kristo, ambaye kwa njia yake vitu
vyote viliumbwa, na sisi twaishi kwa njia yake. 7 Lakini, si kila mtu anao
ujuzi huu. Maana wako watu wengine waliokwisha zoea sanamu, watu
ambao mpaka hivi sasa wanapokula vyakula huviona bado kama vyakula
vilivyotambikiwa sanamu. Na kwa vile dhamiri zao ni dhaifu, hutiwa
unajisi. 8 Lakini chakula hakiwezi kutupeleka karibu zaidi na Mungu.
Tukiacha kukila hatupungukiwi kitu, tukikila hatuongezewi kitu. 9 Lakini,
jihadharini: huu uhuru wenu usiwafanye walio na imani dhaifu waanguke
katika dhambi. 10 Maana, mtu ambaye dhamiri yake ni dhaifu, akikuona
wewe mwenye ujuzi unakula vyakula hivyo ndani ya hekalu la sanamu,

je, hatatiwa moyo wa kula vyakula vilivyotambikiwa sanamu? [11] Hivyo,
huyo ndugu yako dhaifu ambaye Kristo alikufa kwa ajili yake, atapotea kwa
sababu ya ujuzi wako. [12] Kama mkiwakosesha ndugu zenu jinsi hiyo na
kuzijeruhi dhamiri zao dhaifu, mtakuwa mmemkosea Kristo. [13] Kwa hiyo,
ikiwa chakula husababisha kuanguka kwa ndugu yangu, sitakula nyama
kamwe, nisije nikamfanya ndugu yangu aanguke katika dhambi.

9

[1] Je, mimi si mtu huru? Je, mimi si mtume? Je, mimi sikumwona Yesu
Bwana wetu? Je, ninyi si matokeo ya kazi yangu kwa ajili ya Bwana? [2] Hata
kama kwa watu wengine mimi si mtume, lakini walau kwenu ninyi mimi ni
mtume. Ninyi ni uthibitisho wa mtume wangu kwa sababu ya kuungana
kwenu na Bwana. [3] Hoja yangu kwa wale wanaonipinga ndiyo hii: [4] Je,
hatuna haki ya kula na kunywa? [5] Je, hatuna ruhusa kumchukua mke
Mkristo katika ziara zetu, kama vile wafanyavyo mitume wengine, ndugu
zake Bwana, na pia Kefa? [6] Au ni mimi tu na Barnaba ambao tunapaswa
kujipatia maslahi yetu kwa kufanya kazi? [7] Je, mwanajeshi gani anayelipia
utumishi wake jeshini? Mkulima gani asiyekula matunda ya shamba lake
la mizabibu? Mchungaji gani asiyekunywa maziwa ya mifugo yake? [8] Je,
nasema mambo haya kibinadamu tu? Je, Sheria nayo haisemi hivyo?
[9] Imeandikwa katika Sheria ya Mose: “Usimfunge kinywa ng'ombe anapoli-
wata nafaka.” Je, ndio kusema Mungu anajishughulisha na ng'ombe? [10] Je,
hakuwa anatufikiria sisi aliposema hivyo? Naam, haya yaliandikwa kwa
ajili yetu; kwani yule anayelima na yule anayevuna, wote wawili wana
haki ya kutumaini kupata sehemu ya mavuno. [11] Ikiwa sisi tumepanda
mbegu ya kiroho kati yenu, je, ni jambo kubwa tukichuma kwenu faida ya
kidunia? [12] Ikiwa wengine wanayo haki ya kutazamia hayo kutoka kwenu,
je, sisi hatuna haki zaidi kuliko hao? Lakini, sisi hatukuitumia haki hiyo,
Badala yake, tumestahimili kila kitu ili tusiiwekee kizuizi chochote Habari
Njema ya Kristo. [13] Je, hamjui kwamba wanaotumikia Hekaluni hupata
chakula chao Hekaluni, na kwamba wanaotolea sadaka madhabahuni hu-
pata sehemu ya hiyo sadaka? [14] Bwana aliagiza vivyo hivyo; wahubiri wa
Habari Njema wapate riziki zao kutokana nayo. [15] Lakini, mimi sikutumia
hata mojawapo ya haki hizo. Na wala siandiki nijipatie haki hizo; kwangu
mimi ni afadhali kufa kuliko kumfanya yeyote aone kwamba najisifu bure.
[16] Ikiwa ninaihubiri Habari Njema, hilo si jambo la kujivunia; hilo ni jukumu
nililopewa. Na, ole wangu kama sitaihubiri Habari Njema! [17] Ningekuwa
nimeichagua kazi hii kwa hiari, basi, ningetazamia malipo; lakini maadam
naifanya ikiwa ni wajibu, hiyo ina maana kwamba ni jukumu nililopewa
nitekeleze. [18] Mshahara wangu ni kitu gani, basi? Mshahara wangu ni
fursa ya kuihubiri Habari Njema bure, bila kudai haki ninazostahili kwa
kuihubiri. [19] Kwa hiyo, ingawa mimi si mtumwa wa mtu yeyote, nimejifanya
mtumwa wa kila mtu ili nimpatie Kristo watu wengi iwezekanavyo. [20] Kwa
Wayahudi nimeishi kama Myahudi ili niwapate Wayahudi; yaani, ingawa
mimi siko chini ya Sheria, nimejiweka chini ya Sheria kwao, ili niwapate
hao walio chini ya Sheria. [21] Na kwa wale walio nje ya Sheria, naishi kama
wao, nje ya Sheria, ili niwapate hao walio nje ya Sheria. Hii haimaanishi
kwamba mimi niko nje ya sheria ya Mungu, maana nabanwa na sheria
ya Kristo. [22] Kwao walio dhaifu nimejifanya dhaifu ili niwapate hao walio
dhaifu. Nimejifanya kila kitu kwa wote ili nipate kuwaokoa baadhi yao

kwa kila njia. [23] Nafanya haya yote kwa ajili ya Habari Njema, nipate
kushiriki baraka zake. [24] Je, hamjui kwamba katika uwanja wa michezo,
ingawa wapiga mbio wote hukimbia, ni mmoja tu anayejinyakulia zawadi?
[25] Wanariadha hujipa mazoezi na nidhamu kali; hufanya hivyo ili wajipatie
taji iharibikayo! Lakini sisi twafanya hivyo tupate taji ya kudumu daima.
[26] Ndivyo basi, ninavyopiga mbio nikiwa na nia ya kushinda; ndivyo ni-
navyopigana, na si kama bondia anayetupa ngumi zake hewani. [27] Naupa
mwili wangu mazoezi magumu na kuutia katika nidhamu kamili, nisije
mimi mwenyewe nikakataliwa baada ya kuwahubiria wengine.

10

[1] Ndugu, nataka mjue kwamba babu zetu wote walikuwa chini ya ulinzi
wa lile wingu, na kwamba wote walivuka salama ile bahari. [2] Wote waliba-
tizwa katika umoja na Mose kwa lile wingu na ile bahari. [3] Wote walikula
chakula kilekile cha kiroho, [4] wakanywa pia kinywaji kilekile cha kiroho,
maana walikunywa kutoka ule mwamba wa kiroho uliowafuata; mwamba
huo ulikuwa Kristo mwenyewe. [5] Hata hivyo, wengi wao hawakumpen-
deza Mungu, na maiti zao zilisambazwa jangwani. [6] Sasa, mambo hayo
yote ni mfano tu kwetu; yanatuonya sisi tusitamani ubaya kama wao
walivyotamani. [7] Msiwe waabudu sanamu kama baadhi yao walivyokuwa;
kama yasemavyo Maandiko: “Watu waliketi kula na kunywa, wakasimama
kucheza.” [8] Wala tusizini kama baadhi yao walivyozini, wakaangamia
siku moja watu ishirini na tatu elfu. [9] Tusimjaribu Bwana kama baadhi
yao walivyomjaribu, wakauawa na nyoka. [10] Wala msinung'unike kama
baadhi yao walivyonung'unika, wakaangamizwa na Mwangamizi! [11] Basi,
mambo hayo yaliyowapata wao ni kielelezo kwa wengine, na yaliandikwa
ili kutuonya sisi, ambao mwisho wa nyakati unatukabili. [12] Anayedhani
amesimama imara ajihadhari asianguke. [13] Majaribu mliyokwisha pata
ni ya kawaida kwa binadamu. Mungu ni mwaminifu, naye hataruhusu
mjaribiwe kupita nguvu zenu, ila pamoja na majaribu, yeye atawapeni
pia nguvu ya kustahimili na njia ya kutoka humo salama. [14] Kwa hiyo,
wapenzi wangu, epeni ibada za sanamu. [15] Naongea nanyi, watu wenye
busara; jiamulieni wenyewe hayo nisemayo. [16] Tunapomshukuru Mungu
kwa kikombe kile cha baraka, je, huwa hatushiriki damu ya Kristo? Na
tunapoumega mkate, je, huwa hatushiriki mwili wa Kristo? [17] Kwa kuwa
mkate huo ni mmoja, sisi, ingawa ni wengi, tu mwili mmoja; maana sote
twashiriki mkate huohuo. [18] Chukueni, kwa mfano, Wayahudi wenyewe:
kwao, wenye kula vilivyotambikiwa madhabahuni waliungana na hiyo
madhabahu. [19] Nataka kusema nini, basi? Kwamba chakula kilichotam-
bikiwa sanamu ni kitu zaidi ya chakula? Na hizo sanamu, je, ni kitu
kweli zaidi ya sanamu? [20] Hata kidogo! Ninachosema ni kwamba tambiko
wanazotoa watu wasiomjua Mungu wanawatolea pepo, sio Mungu. Sipendi
kamwe ninyi muwe na ushirika na pepo. [21] Hamwezi kunywa kikombe cha
Bwana na kikombe cha pepo; hamwezi kushiriki katika meza ya Bwana na
katika meza ya pepo. [22] Au je, tunataka kumfanya Bwana awe na wivu?
Mnadhani tuna nguvu zaidi kuliko yeye? [23] Vitu vyote ni halali, lakini
si vyote vinafaa. Vitu vyote ni halali lakini si vyote vinajenga. [24] Mtu
asitafute faida yake mwenyewe, ila faida ya mwenzake. [25] Kuleni chochote
kile kiuzwacho sokoni bila ya kuulizauliza kwa sababu ya dhamiri zenu;
[26] maana Maandiko yasema: “Dunia na vyote vilivyomo ni mali ya Bwana.”

27 Kama mtu ambaye si muumini akiwaalikeni nanyi mkakubali kwenda,
basi, kuleni vyote atakavyowaandalieni bila kuulizauliza kwa sababu ya
dhamiri zenu. 28 Lakini mtu akiwaambieni: "Chakula hiki kimetambikiwa
sanamu," basi, kwa ajili ya huyo aliyewaambieni hivyo na kwa ajili ya
dhamiri, msile. 29 Nasema, "kwa ajili ya dhamiri," si dhamiri yenu, bali
dhamiri yake huyo aliyewaambieni. Mtaniuliza: "Kwa nini uhuru wangu
utegemee dhamiri ya mtu mwingine? 30 Ikiwa mimi nashiriki chakula hicho
huku namshukuru Mungu, kwa nini nilaumiwe kwa chakula ambacho kwa
ajili yake nimemshukuru Mungu?" 31 Basi, chochote mfanyacho iwe ni kula
au kunywa, fanyeni yote kwa ajili ya utukufu wa Mungu. 32 Msiwe kikwazo
kwa Wayahudi au kwa Wagiriki au kwa kanisa la Mungu. 33 Muwe kama
mimi; najaribu kuwapendeza wote kwa kila njia, bila kutafuta faida yangu
mwenyewe ila faida ya wote, wapate kuokolewa.

11

1 Niigeni mimi kama ninavyomwiga Kristo. 2 Nawapeni hongera kwa
sababu mnanikumbuka na kwa sababu mnayashikilia yale maagizo niliy-
owapeni. 3 Lakini napenda pia mjue kwamba Kristo ni kichwa cha kila
mwanamume, na mwanamume ni kichwa cha mkewe, na Mungu ni kichwa
cha Kristo. 4 Basi, kila mwanamume anayesali au anayetangaza ujumbe
wa Mungu huku amefunika kichwa chake, huyo anamdharau Kristo. 5 Na
mwanamke akisali au kutangaza ujumbe wa Mungu bila kufunika kichwa
chake, anamdharau mumewe; anayefanya hivyo ni sawa tu na mwanamke
aliyenyoa kichwa chake. 6 Mwanamke asiyefunika kichwa chake, afadhali
anyoe nywele zake. Lakini ni aibu kwa mwanamke kukatwa nywele zake
au kunyolewa; basi, afadhali afunike kichwa chake. 7 Haifai mwanamume
kufunika kichwa chake, kwa kuwa yeye ni mfano wa Mungu na kioo cha
utukufu wake Mungu; lakini mwanamke ni kioo cha utukufu wa mwana-
mume. 8 Mwanamume hakutoka kwa mwanamke, ila mwanamke alitoka
kwa mwanamume. 9 Mwanamume hakuumbwa kwa ajili ya mwanamke,
ila mwanamke aliumbwa kwa ajili ya mwanamume. 10 Ndiyo maana
mwanamke hufunika kichwa chake, iwe ishara ya mamlaka yaliyo juu
yake, na pia kwa sababu ya malaika. 11 Hata hivyo, mbele ya Bwana
mwanamke si kitu bila mwanamume, naye mwanamume si kitu bila
mwanamke. 12 Kama vile mwanamke alivyotokana na mwanamume, vivyo
hivyo mwanamume huzaliwa na mwanamke; kila kitu hutoka kwa Mungu.
13 Amueni wenyewe: Je, inafaa mwanamke kumwomba Mungu bila kuvaa
kitu kichwani? 14 Hata maumbile yenyewe huonyesha wazi kwamba kwa
mwanamume kuwa na nywele ndefu ni aibu kwake mwenyewe; 15 lakini
kwa mwanamke kuwa na nywele ni heshima kwake; nywele zake ndefu
amepewa ili zimfunike. 16 Kama mtu anataka kuleta ubishi juu ya jambo
hili, basi, na ajue kwamba sisi hatuna desturi nyingine, wala makanisa
ya Mungu hayana desturi nyingine. 17 Nikiwa bado nawapeni maagizo
haya, siwezi hata kidogo kuwapa ninyi hongera kuhusu haya yafuatayo:
mikutano yenu ninyi waumini yaleta hasara zaidi kuliko faida. 18 Awali
ya yote, nasikia kwamba mnapokutana pamoja hutokea mafarakano kati
yenu. Nami naamini kiasi, 19 maana ni lazima fikira tofauti ziweko miongoni
mwenu, ili wale walio thabiti wapate kutambulikana. 20 Kweli mnakutana,
lakini si kwa ajili ya kula chakula cha Bwana! 21 Maana mnapokula kila
mmoja hukikalia chakula chake mwenyewe, hata hutokea kwamba baadhi

yenu wana njaa, na wengine wamelewa! 22 Je, hamwezi kula na kunywa
nyumbani kwenu! Au je, mnalidharau kanisa la Mungu na kuwaaibisha hao
wasio na kitu? Niwaambie nini? Niwasifu? La hasha! Si kuhusu jambo
hili. 23 Maana mimi nilipokea kwa Bwana yale maagizo niliyowaachieni:
kwamba, usiku ule Bwana Yesu aliotolewa, alitwaa mkate, 24 akamshukuru
Mungu, akaumega, akasema: “Huu ndio mwili wangu ulio kwa ajili yenu;
fanyeni hivi kwa kunikumbuka.” 25 Vivyo hivyo, baada ya kula, akatwaa
kikombe akasema: “Hiki ni kikombe cha agano jipya linalothibitishwa
kwa damu yangu. Fanyeni hivi, kila mnapokunywa, kwa kunikumbuka.”
26 Maana kila mnapokula mkate huu na kunywa kikombe hiki, mwatangaza
kifo cha Bwana, mpaka atakapokuja. 27 Kwa hiyo, kila aulaye mkate huo
au kunywa kikombe cha Bwana bila kustahili, atakuwa na hatia dhidi ya
mwili na damu ya Bwana. 28 Basi, kila mtu ajichunguze mwenyewe kwanza,
ndipo ale mkate huo na anywe kikombe hicho; 29 maana anayekula na
kunywa bila kutambua maana ya mwili wa Bwana, anakula na kunywa
hukumu yake yeye mwenyewe. 30 Ndiyo maana wengi kati yenu ni dhaifu
na wagonjwa, na wengine kadhaa wamekufa. 31 Kama tungejichunguza
wenyewe vizuri hatungeadhibiwa hivyo. 32 Lakini tunapohukumiwa na
Bwana, tunafunzwa tuwe na nidhamu, ili tusije tukahukumiwa pamoja na
ulimwengu. 33 Kwa hiyo, ndugu zangu, mnapokutana kula chakula cha
Bwana, kila mmoja amngoje mwenzake. 34 Na kama kuna yeyote aliye na
njaa, na ale nyumbani kwake, ili kukutana kwenu kusisababishe hukumu.
Lakini, kuhusu yale mambo mengine, nitawapeni maelezo nitakapokuja.

12

1 Ndugu, kuhusu vipaji vya kiroho, napenda mfahamu vizuri mambo
haya: 2 Mnajua kwamba, kabla ya kuongoka kwenu, mlitawaliwa na kupo-
toshwa na sanamu tupu. 3 Basi, jueni kwamba mtu yeyote anayeongozwa
na Roho wa Mungu hawezi kusema: “Yesu alaaniwe!” Hali kadhalika,
mtu yeyote hawezi kusema: “Yesu ni Bwana,” asipoongozwa na Roho
Mtakatifu. 4 Vipaji vya kiroho ni vya namna nyingi, lakini Roho avitoaye ni
mmoja. 5 Kuna namna nyingi za kutumikia, lakini Bwana anayetumikiwa
ni mmoja. 6 Kuna namna mbalimbali za kufanya kazi ya huduma, lakini
Mungu ni mmoja, anayewezesha kazi zote katika wote. 7 Kila mtu hupewa
mwangaza wa Roho kwa faida ya wote. 8 Roho humpa mmoja ujumbe
wa hekima, na mwingine ujumbe wa elimu apendavyo Roho huyohuyo.
9 Roho huyohuyo humpa mmoja imani, na humpa mwingine kipaji cha
kuponya; 10 humpa mmoja kipaji cha kufanya miujiza, mwingine kipaji
cha kusema ujumbe wa Mungu, mwingine kipaji cha kubainisha vipaji
vitokavyo kwa Roho na visivyo vya Roho; humpa mmoja kipaji cha kusema
lugha ngeni, na mwingine kipaji cha kuzifafanua. 11 Hizo zote ni kazi za
Roho huyohuyo mmoja, ambaye humpa kila mtu kipaji tofauti, kama apen-
davyo mwenyewe. 12 Kama vile mwili ulivyo mmoja wenye viungo vingi,
na viungo hivyo vyote—ingawaje ni vingi—hufanya mwili mmoja, ndivyo
ilivyo pia kwa Kristo. 13 Maana sisi, tukiwa Wayahudi au watu wa mataifa
mengine, watumwa au watu huru, sote tumebatizwa kwa Roho mmoja
katika mwili huo mmoja; na sote tukanyweshwa Roho huyo mmoja. 14 Mwili
hauna kiungo kimoja tu, bali una viungo vingi. 15 Kama mguu ungejisemea:
“Kwa kuwa mimi si mkono, basi mimi si mali ya mwili”, je, ungekoma
kuwa sehemu ya mwili? La hasha! 16 Kama sikio lingejisemea: “Kwa vile

mimi si jicho, basi mimi si mali ya mwili”, je, kwa hoja hiyo lingekoma
kuwa sehemu ya mwili? La! 17 Kama mwili wote ungekuwa jicho, sikio
lingekuwa wapi? Na kama mwili wote ungekuwa sikio, mtu angewezaje
kunusa? 18 Lakini kama ilivyo, Mungu alizipanga sehemu hizo tofauti katika
mwili kama alivyopenda. 19 Kama sehemu zote zingekuwa kiungo kimoja,
mwili ungekuwa wapi? 20 Ukweli ni kwamba, sehemu za mwili ni nyingi,
lakini mwili ni mmoja. 21 Basi, jicho haliwezi kuuambia mkono: “Sikuhitaji
wewe”, wala kichwa hakiwezi kuiambia miguu: “Siwahitaji ninyi.” 22 Zaidi
ya hayo, inaonekana kwamba sehemu zile za mwili zinazoonekana kuwa
ni dhaifu ndizo zilizo muhimu zaidi. 23 Tena, viungo vile tunavyovifikiria
kuwa havistahili heshima kubwa, ndivyo tunavyovitunza kwa uangalifu
zaidi; viungo vya mwili ambavyo havionekani kuwa vizuri sana, huhifad-
hiwa zaidi, 24 ambapo viungo vingine havihitaji kushughulikiwa. Mungu
mwenyewe ameuweka mwili katika mpango, akakipa heshima zaidi kiungo
kile kilichopungukiwa heshima, 25 ili kusiweko na utengano katika mwili
bali viungo vyote vishughulikiane. 26 Kama kiungo kimoja kinaumia viungo
vyote huumia pamoja nacho. Kiungo kimoja kikisifiwa viungo vingine
vyote hufurahi pamoja nacho. 27 Basi, ninyi nyote ni mwili wa Kristo; kila
mmoja wenu ni kiungo cha mwili huo. 28 Mungu ameweka katika kanisa:
kwanza mitume, pili manabii, tatu walimu; kisha ameweka wale wenye
kipaji cha kufanya miujiza, kuponya, kusaidia; viongozi na wenye kusema
lugha ngeni. 29 Je, wote ni mitume? Wote ni manabii? Wote ni walimu?
Wote ni wenye kipaji cha kufanya miujiza? 30 Je, wote ni wenye kipaji
cha kuponya? Wote ni wenye kipaji cha kusema lugha ngeni? Je, wote
hufafanua lugha? 31 Muwe basi, na tamaa ya kupata vipaji muhimu zaidi.
Nami sasa nitawaonyesheni njia bora zaidi kuliko hizi zote.

13

1 Hata kama nikinena lugha za watu na hata za malaika, lakini kama sina
upendo mimi nimekuwa tu kama sauti ya debe tupu au kengele. 2 Tena,
naweza kuwa na kipaji cha kutangaza ujumbe wa Mungu, nikafahamu
siri zote na kujua kila kitu; naweza kuwa na imani yote hata nikaweza
kuihamisha milima, lakini kama sina upendo mimi si kitu. 3 Nikitoa mali
yangu yote na kuwapa maskini, na tena nikiutoa mwili wangu uchomwe,
kama sina upendo hiyo hainifai chochote. 4 Mwenye upendo huvumilia,
hufadhili; mwenye upendo hana wivu, hajidai, wala hajivuni. 5 Mwenye
upendo hakosi adabu, hatafuti faida yake binafsi, wala hana wepesi wa
hasira; haweki kumbukumbu ya mabaya, 6 hafurahii uovu, bali hufurahia
ukweli. 7 Mwenye upendo huvumilia yote, huamini yote, na hustahimili
yote. 8 Upendo hauna kikomo kamwe. Kama kuna vipaji vya kutangaza
ujumbe wa Mungu, hivyo vitatoweka siku moja; kama ni vipaji vya kusema
lugha ngeni, vitakoma; kama kuna elimu, nayo itapita. 9 Maana ujuzi
wetu si kamili, na kipaji chetu cha kutangaza neno la Mungu si kamili.
10 Lakini kile kilicho kikamilifu kitakapofika, vyote visivyo vikamilifu vita-
toweka. 11 Nilipokuwa mtoto mchanga nilisema kitoto, nilifahamu kitoto,
nilifikiri kitoto. Lakini sasa, maadam mimi ni mtu mzima, mambo ya kitoto
nimeyaacha. 12 Tunachoona sasa ni kama tu sura hafifu katika kioo, lakini
hapo baadaye tutaona uso kwa uso. Sasa ninajua kiasi fulani tu, lakini
hapo baadaye nitajua yote kikamilifu, kama vile Mungu anavyonijua mimi.

13 Sasa yanadumu haya matatu: imani, tumaini na upendo; lakini lililo kuu
kupita yote ni upendo.

14

1 Jitahidini kuwa na upendo. Vilevile fanyeni bidii ya kupata vipaji vingine
vya kiroho, hasa kipaji cha kutangaza ujumbe wa Mungu. 2 Mwenye kunena
lugha ngeni hasemi na watu bali anasema na Mungu. Yeye hunena kwa
nguvu ya Roho mambo yaliyofichika. 3 Lakini mwenye kipaji cha kutangaza
ujumbe wa Mungu, husema na watu kwa ajili ya kuwajenga, kuwafariji
na kuwatia moyo. 4 Mwenye kunena lugha ngeni anajijenga mwenyewe.
Lakini mwenye kipaji cha kutangaza ujumbe wa Mungu, analijenga kanisa.
5 Basi, ningependa ninyi nyote mseme kwa lugha ngeni lakini ningepen-
delea hasa muwe na kipaji cha kutangaza ujumbe wa Mungu, maana mtu
mwenye kipaji cha kutangaza ujumbe wa Mungu, ni wa maana zaidi kuliko
yule mwenye kusema lugha ngeni, isipokuwa tu kama yupo hapo mtu
awezaye kuyafafanua hayo mambo asemayo, ili kanisa lipate kujengwa.
6 Hivyo, ndugu zangu, kama nikija kwenu na kusema nanyi kwa lugha ngeni
itawafaa nini? Haitawafaa chochote, isipokuwa tu kama nitawaelezeni
ufunuo wa Mungu au ujuzi fulani au ujumbe wa Mungu au mafundisho
fulani. 7 Ndivyo ilivyo kwa vyombo visivyo na uhai vyenye kutoa sauti kama
vile filimbi au kinanda. Je, mtu anawezaje kuutambua wimbo unaochezwa
kama vyombo hivyo havitoi sauti waziwazi vinapopigwa? 8 La mgambo
likilia bila kufuata taratibu zake, nani atajiweka tayari kwa vita? 9 Hali
kadhalika na ninyi, kama ulimi wenu hausemi kitu chenye kueleweka,
nani ataweza kufahamu mnayosema? Maneno yenu yatapotea hewani.
10 Zipo lugha mbalimbali ulimwenguni, na hakuna hata mojawapo isiyo
na maana. 11 Lakini ikiwa mimi sifahamu maana ya lugha asemayo mtu
fulani, mimi ni mgeni kwake mtu huyo naye pia ni mgeni kwangu. 12 Hali
kadhalika na ninyi, maadam mna hamu ya kupata vipaji vya Roho, jitahidini
hasa kujipatia vile vinavyosaidia kulijenga kanisa. 13 Kwa hiyo, mwenye
kunena lugha ngeni na aombe apate uwezo wa kuzifafanua. 14 Maana,
nikisali kwa lugha ngeni roho yangu ndiyo inayosali, lakini akili yangu
hubaki bure. 15 Nifanye nini, basi? Nitasali kwa roho yangu, nitasali
pia kwa akili yangu; nitaimba kwa roho yangu, nitaimba pia kwa akili
yangu. 16 Ukimsifu Mungu kwa roho yako tu, atawezaje mtu wa kawaida
aliye katika mkutano kuitikia sala yako ya shukrani kwa kusema: “Amina,”
kama haelewi unachosema? 17 Sala yako ya shukrani yaweza kweli kuwa
bora, lakini huyo mwingine haitamfaidia. 18 Namshukuru Mungu kwamba
mimi nasema kwa lugha ngeni zaidi kuliko ninyi nyote. 19 Lakini katika
mikutano ya waumini napendelea zaidi kusema maneno matano yenye
kueleweka ili niwafundishe wengine, kuliko kusema maneno elfu ya lugha
ngeni. 20 Ndugu, msiwe kama watoto katika fikira zenu. Kuhusu uovu muwe
kama watoto wachanga lakini katika kufikiri ni lazima muwe kama watu
waliokomaa. 21 Imeandikwa katika Sheria: “Bwana asema hivi: Kwa njia
ya wenye kunena lugha ngeni, na kwa midomo ya wageni, nitasema na
watu hawa, hata hivyo, hawatanisikiliza.” 22 Hivyo basi, kipaji cha kusema
lugha ngeni ni ishara, si kwa ajili ya watu wenye imani, bali kwa ajili ya
wale wasioamini; lakini kipaji cha kutangaza ujumbe wa Mungu ni kwa
ajili ya wale wanaoamini na si kwa ajili ya wasioamini. 23 Basi, kanisa lote
linapokutana pamoja, na wote wakaanza kusema kwa lugha ngeni, kama

wakija watu wa kawaida au wasioamini, je, hawatasema kwamba ninyi
mna wazimu? 24 Lakini, wote wakiwa wanautangaza ujumbe wa Mungu,
akija mtu wa kawaida au asiyeamini, yote atakayosikia yatamhakikishia
ubaya wake mwenyewe; yote atakayosikia yatamhukumu. 25 Siri za moyo
wake zitafichuliwa, naye atapiga magoti na kumwabudu Mungu akisema:
“Kweli Mungu yupo pamoja nanyi.” 26 Ndugu, tuseme nini, basi? Mnapoku-
tana pamoja, mmoja aimbe wimbo, mwingine atoe mafundisho, mwingine
awe na ufunuo kutoka kwa Mungu, mwingine atumie kipaji cha kusema
kwa lugha ngeni na mwingine afafanue yanayosemwa. Yote yawe kwa ajili
ya kulijenga kanisa. 27 Wakiwepo watu wenye vipaji vya kusema kwa lugha
ngeni, waseme wawili au watatu, si zaidi, tena mmojammoja; na aweko mtu
wa kufafanua yanayosemwa. 28 Lakini kama hakuna awezaye kufafanua,
basi, mwenye kusema lugha ngeni anyamaze mkutanoni, aseme na nafsi
yake mwenyewe na Mungu. 29 Kuhusu wale wenye kipaji cha kutangaza
ujumbe wa Mungu, waseme wawili au watatu, na wengine wayapime
maneno yao. 30 Ikiwa mmoja anaposema mwingine wa wasikilizaji amepata
ufunuo kutoka kwa Mungu, basi, yule anayesema anyamaze. 31 Maana ny-
ote mwaweza kutangaza ujumbe wa Mungu, mmoja baada ya mwingine, ili
nyote mpate kujifunza na kutiwa moyo. 32 Kipaji cha kutangaza ujumbe wa
Mungu ni lazima kitawaliwe na huyo mwenye hicho kipaji. 33 Maana Mungu
si Mungu wa fujo, ila wa amani. 34 Kama ilivyo desturi katika makanisa yote
ya watu wa Mungu, wanawake wakae kimya katika mikutano ya waumini.
Hawana ruhusa kusema; ila wawe watii kama isemavyo Sheria. 35 Ikiwa
wanayo maswali ya kuuliza, wawaulize waume zao nyumbani, maana ni
aibu kwa mwanamke kusema katika mikutano ya waumini. 36 Je, mnadhani
neno la Mungu limetoka kwenu ninyi au kwamba limewajieni ninyi peke
yenu? 37 Kama mtu yeyote anadhani kwamba yeye ni mjumbe wa Mungu
au kwamba anacho kipaji cha Roho, na ajue kwamba haya ninayowaandikia
ninyi ni amri ya Bwana. 38 Lakini mtu asiyetambua hayo, basi, mtu asimjali
mtu huyo. 39 Hivyo basi, ndugu zangu, mnapaswa kuwa na hamu ya
kutangaza ujumbe wa Mungu; lakini msimkataze mtu kusema kwa lugha
ngeni. 40 Lakini yote yafanyike kwa heshima na kwa utaratibu.

15

1 Sasa ndugu, napenda kuwakumbusha ile Habari Njema niliyowahu-
birieni nanyi mkaipokea na kusimama imara ndani yake. 2 Kwa njia
yake mnaokolewa, ikiwa mnayazingatia maneno niliyowahubirieni, na
kama kuamini kwenu hakukuwa bure. 3 Mimi niliwakabidhi ninyi mambo
muhimu sana ambayo mimi niliyapokea: kwamba Kristo alikufa kwa ajili
ya dhambi zetu kufuatana na Maandiko Matakatifu; 4 kwamba alizikwa,
akafufuka siku ya tatu kama ilivyoandikwa; 5 kwamba alimtokea Kefa, na
baadaye aliwatokea wale kumi na wawili. 6 Kisha aliwatokea ndugu zaidi
ya mia tano kwa mara moja; wengi wao wanaishi bado, lakini baadhi yao
wamekwisha kufa. 7 Baadaye alimtokea Yakobo kisha akawatokea mitume
wote. 8 Baada ya wote, akanitokea hata mimi, mimi niliyekuwa kama mtu
aliyezaliwa kabla ya wakati. 9 Maana mimi ni mdogo kabisa miongoni
mwa mitume na wala sistahili kuitwa mtume, kwa sababu nililidhulumu
kanisa la Mungu. 10 Lakini, kwa neema yake Mungu, nimekuwa kama
nilivyo. Na neema yake kwangu haikuwa bure. Mimi nimefanya kazi
kuliko wote; si mimi hasa, ila ni neema ya Mungu ifanyayo kazi pamoja

nami. [11] Lakini hata hivyo, iwe wao ndio wahubirio au mimi nihubiriye,
haidhuru, hiki ndicho tunachuhubiri, na hiki ndicho mnachoamini. [12] Sasa,
maadam inahubiriwa kwamba Kristo amefufuliwa kutoka wafu, baadhi
yenu wanawezaje kusema kwamba hakuna ufufuo wa wafu? [13] Kama
hakuna ufufuo wa wafu, basi, Kristo naye hakufufuka; [14] na kama Kristo
hakufufuka, basi mahubiri yetu hayana maana na imani yenu haina maana.
[15] Zaidi ya hayo sisi tungekuwa mashahidi wa uongo mbele ya Mungu,
maana tulisema kwamba Mungu alimfufua Kristo kutoka wafu na kumbe
yeye hakumfufua—kama ni kweli kwamba wafu hawafufuliwi. [16] Maana,
ikiwa ni kweli kwamba wafu hawafufuki, basi naye Kristo hakufufuka.
[17] Na kama Kristo hakufufuliwa, basi, imani yenu ni ya bure; mngali
bado katika dhambi zenu. [18] Zaidi ya hayo, wale wote waliokufa wakiwa
wameungana na Kristo wamepotea kabisa. [19] Kama matumaini yetu katika
Kristo yanahusu tu maisha haya ya sasa, basi, sisi ni watu wa kusikitikiwa
zaidi kuliko wengine wote duniani. [20] Lakini ukweli ni kwamba Kristo
amefufuliwa kutoka wafu, limbuko lao wale waliolala katika kifo. [21] Maana
kama vile kifo kilivyoletwa duniani na mtu mmoja, vivyo hivyo nako
kufufuka kutoka wafu kumesababishwa na mtu mmoja. [22] Kama vile watu
wote wanavyokufa kwa kujiunga na Adamu, vivyo hivyo wote watafufuliwa
kwa kuungana na Kristo. [23] Lakini kila mmoja kwa mpango wake: Kristo
kwanza, halafu wale walio wake Kristo wakati Kristo atakapokuja. [24] Baada
ya hayo, mwisho utafika wakati ambapo Kristo atamkabidhi Mungu Baba
Utawala, baada ya kufutilia mbali kila tawala na mamlaka na nguvu.
[25] Maana Kristo sharti atawale mpaka Mungu atakapowashinda adui zake
na kuwaweka chini ya miguu yake. [26] Adui wa mwisho atakayeangamizwa
ni kifo. [27] Maana, Maandiko yasema: "Mungu ameweka vitu vyote chini
ya miguu yake." Lakini, Maandiko yanaposema: "Vitu vyote vimewekwa
chini ya miguu yake avitawale" ni dhahiri kwamba Mungu haingii katika
kundi hilo la vitu, maana yeye ndiye anayeviweka vitu hivyo chini ya
Kristo. [28] Lakini vitu vyote vitakapowekwa chini ya Utawala wa Kristo,
ndipo naye Mwana atakapojiweka chini ya Mungu, aliyeweka vyote chini
ya Utawala wake; ili Mungu atawale juu ya vyote. [29] Kama hakuna ufufuo,
je watu wale wanaobatizwa kwa ajili ya wafu wanatumainia kupata nini?
Kama wafu hawafufuliwi, ya nini kubatizwa kwa ajili yao? [30] Na sisi, ya
nini kujitia hatarini kila saa? [31] Ndugu, mimi nakikabili kifo kila siku!
Fahari niliyo nayo juu yenu katika kuungana na Kristo Yesu Bwana wetu
inanifanya nitangaze jambo hili. [32] Kama kusudi langu lingalikuwa la
kibinadamu tu, kule kupigana kwangu na wanyama wakali hapa Efeso
kungalinifaa kitu gani? Kama wafu hawafufuki, basi, "Tule na tunywe,
maana kesho tutakufa." [33] Msidanganyike! Urafiki mbaya huharibu tabia
njema. [34] Amkeni! Anzeni kuishi vema, na acheni kutenda dhambi. Baadhi
yenu hawamjui Mungu kabisa. Hii nawaambieni, ni aibu kubwa kwenu!
[35] Lakini mtu anaweza kuuliza: "Wafu watafufuliwaje? Watakuwa na mwili
wa namna gani wakati watakapokuja tena?" [36] Hayo ni maswali ya kijinga!
Ukipanda mbegu, isipokufa kwanza haitaota. [37] Unachopanda ni mbegu
tu, labda ya ngano au nafaka nyingine, na si mmea mzima ambao hutokea
baadaye. [38] Mungu huipa hiyo mbegu mwili anaoutaka mwenyewe; kila
mbegu hupata mwili wake wa pekee. [39] Miili ya viumbe vyote si sawa. Miili
ya binadamu ni ya namna moja, ya wanyama ni ya namna nyingine, ya
ndege ni ya namna nyingine na miili ya samaki pia ni ya namna nyingine.

40 Iko miili ya mbinguni na miili ya duniani; uzuri wa miili ya mbinguni
ni mwingine, na na uzuri wa miili ya duniani ni mwingine. 41 Uko uzuri
wa jua, wa mwezi na wa nyota; hata nyota nazo huhitilafiana kwa uzuri.
42 Ndivyo ilivyo kuhusu ufufuo wa wafu. Kama vile mbegu, mwili huzikwa
ardhini ukiwa katika hali ya kuharibika, lakini hufufuliwa katika hali ya
kutoharibika. 43 Huzikwa katika hali duni, hufufuliwa katika hali tukufu;
huzikwa katika hali dhaifu, hufufuliwa ukiwa wenye nguvu. 44 Unapozikwa
ni mwili wa kawaida, unapofufuliwa ni mwili wa kiroho. Kuna mwili wa
kawaida na kutakuwa na mwili wa kiroho. 45 Maana Maandiko yasema:
"Mtu wa kwanza, Adamu, alikuwa kiumbe mwenye uhai;" lakini adamu wa
mwisho ni Roho awapaye watu uzima. 46 Lakini unaotangulia kuwako si
ule mwili wa kiroho, ila ule mwili wa kawaida kisha ule mwili wa kiroho.
47 Adamu wa kwanza aliumbwa kwa udongo, alitoka ardhini; mtu wa pili al-
itoka mbinguni. 48 Wote walio wa dunia wako kama huyo mtu aliyeumbwa
kwa udongo; wale walio wa mbinguni wako kama yule aliyetoka mbinguni.
49 Kama vile tulivyofanana na yule aliyeumbwa kwa udongo, vivyo hivyo
tutafanana na huyohuyo aliyetoka mbinguni. 50 Basi, ndugu, nasema hivi:
kile kilichofanywa kwa mwili na damu hakiwezi kuushiriki Ufalme wa
Mungu; na chenye kuharibika hakiwezi kuwa na hali ya kutoharibika.
51 Sikilizeni, nawaambieni siri: sisi hatutakufa sote, ila sote tutageuzwa
52 wakati wa mbiu ya mwisho, kwa nukta moja, kufumba na kufumbua.
Maana mbiu itakapolia, wafu watafufuliwa katika hali ya kutoweza kufa
tena, na sisi tutageuzwa. 53 Maana ni lazima kila kiharibikacho kijivalie
hali ya kutoharibika, mwili uwezao kufa ujivalie hali ya kutokufa. 54 Basi,
mwili huu wenye kuharibika utakapojivalia hali ya kutoharibika, na kile
chenye kufa kitakapojivalia hali ya kutokufa, hapo ndipo litakapotimia lile
neno lililoandikwa: "Kifo kimeangamizwa ushindi umekamilika!" 55 "Kifo,
ushindi wako uko wapi? Uwezo wako wa kuumiza uko wapi?" 56 Ukali wa
kifo hutokana na dhambi, nayo dhambi hupata nguvu yake katika Sheria.
57 Lakini tumshukuru Mungu anayetupatia ushindi kwa njia ya Bwana wetu
Yesu Kristo. 58 Basi, ndugu zangu wapenzi, simameni imara na thabiti.
Endeleeni daima kuwa na bidii katika kazi ya Bwana, mkijua kwamba kazi
mnayofanya katika utumishi wa Bwana haitapotea bure.

16

1 Sasa, yahusu ule mchango kwa ajili ya watu wa Mungu: fanyeni kama
nilivyoyaagiza makanisa ya Galatia. 2 Kila Jumapili kila mmoja wenu
atenge kiasi cha fedha kadiri ya mapato yake, ili kusiwe na haja ya kufanya
mchango wakati nitakapokuja. 3 Wakati nitakapokuja kwenu, nitawatuma
wale mtakaowachagua miongoni mwenu wapeleke barua na zawadi zenu
Yerusalemu. 4 Kama itafaa nami niende, basi, watakwenda pamoja nami.
5 Nitakuja kwenu, baada ya kupitia Makedonia—maana nataraji kupitia
Makedonia. 6 Labda nitakaa kwenu kwa muda fulani, au huenda nitakaa
pamoja nanyi wakati wote wa baridi, ili mpate kunisaidia niendelee na
safari yangu kokote nitakakokwenda. 7 Sipendi kupita kwenu harakaharaka
na kuendelea na safari. Natumaini kukaa kwenu kwa kitambo fulani,
Bwana akiniruhusu. 8 Lakini nitabaki hapa Efeso mpaka siku ya Pentekoste.
9 Mlango uko wazi kabisa kwa ajili ya kazi yangu muhimu hapa, ingawa
wapinzani nao ni wengi. 10 Timotheo akija, angalieni asiwe na hofu yoy-
ote wakati yupo kati yenu, kwani anafanya kazi ya Bwana kama mimi.

11 Kwa hiyo mtu yeyote asimdharau, ila msaidieni aendelee na safari yake
kwa amani ili aweze kurudi kwangu, maana mimi namngojea pamoja na
ndugu zetu. 12 Kuhusu ndugu Apolo, nimemsihi sana aje kwenu pamoja
na ndugu wengine, lakini hapendelei kabisa kuja sasa ila atakuja mara
itakapowezekana. 13 Kesheni, simameni imara katika imani, muwe hodari
na wenye nguvu. 14 Kila mfanyacho kifanyike kwa upendo. 15 Ndugu,
mnaifahamu jamaa ya Stefana; wao ni watu wa kwanza kabisa kuipokea
imani ya Kikristo katika Akaya, na wamejitolea kuwatumikia watu wa
Mungu. Ninawasihi ninyi ndugu zangu, 16 muufuate uongozi wa watu
kama hao, na uongozi wa kila mtu afanyaye kazi na kutumikia pamoja nao.
17 Nafurahi sana kwamba Stefana, Fortunato na Akaiko wamefika; wameli-
jaza pengo lililokuwako kwa kutokuwako kwenu. 18 Wameiburudisha roho
yangu na yenu pia. Kwa hiyo inafaa kuwakumbuka watu wa namna hii.
19 Makanisa yote ya Asia yanawasalimuni. Akula na Priskila pamoja na
watu wote wa Mungu walio nyumbani mwao wanawasalimuni sana katika
Bwana. 20 Ndugu wote wanawasalimuni. Nanyi salimianeni kwa ishara ya
mapendo ya Mungu. 21 Mimi Paulo nawasalimuni, nikiandika kwa mkono
wangu mwenyewe. 22 Yeyote asiyempenda Bwana, na alaaniwe. MARANA
THA—BWANA, njoo! 23 Neema ya Bwana Yesu iwe nanyi. 24 Mapendo yangu
yawe kwenu katika kuungana na Kristo Yesu.

WARAKA WA PILI WA PAULO MTUME KWA WAKORINTHO

1 Mimi Paulo, mtume wa Kristo Yesu kwa mapenzi ya Mungu, na ndugu
Timotheo, tunawaandikia ninyi mlio kanisa la Mungu huko Korintho, na
watu wote wa Mungu kila mahali katika Akaya. 2 Tunawatakieni neema
na amani kutoka kwa Mungu Baba yetu na Bwana Yesu Kristo. 3 Atukuzwe
Mungu na Baba wa Bwana wetu Yesu Kristo, Baba mwenye huruma na
Mungu mwenye kuleta faraja yote. 4 Yeye hutufariji sisi katika taabu
zetu zote, ili nasi tupate kuwafariji wengine katika kila taabu kwa faraja
hiyohiyo tunayopokea kutoka kwa Mungu. 5 Naam, kadiri mateso ya Kristo
yanavyozidi ndani yetu, ni kadiri hiyohiyo tunazidi kufarijiwa naye. 6 Ikiwa
tunapata taabu, basi ni kwa ajili ya faraja na wokovu wenu. Tukifarijika,
ni kwa ajili ya kuwafariji ninyi na kuwaunga mkono mpate nguvu ya kus-
tahimili mateso yaleyale tunayoteseka sisi. 7 Tena, matumaini tuliyo nayo
kwa ajili yenu ni imara; tunajua kwamba mkishiriki mateso yetu, mtashiriki
pia faraja yetu. 8 Ndugu, tunataka kuwajulisheni taabu zilizotupata kule
Asia; taabu hizo zilitulemea kupita kiasi, hata tukakata matumaini yote ya
kuendelea kuishi. 9 Naam, tulikuwa kama watu waliohukumiwa kuuawa,
ili tufundishwe kumtegemea Mungu mwenye kuwafufua wafu, badala ya
kutegemea nguvu zetu sisi wenyewe. 10 Yeye alituokoa katika hatari kubwa
ya kifo, na anaendelea kutuokoa; sisi tumemwekea tumaini letu kwamba
atatuokoa tena, 11 ninyi mkiwa mnatuunga mkono kwa kutuombea. Hivyo
neema tutakazokuwa tumepata kutokana na maombi ya watu wengi hivyo,
ziwe sababu ya watu wengi zaidi kumshukuru Mungu kwa ajili yetu. 12 Sisi
tunajivunia kitu kimoja: dhamiri yetu inatuhakikishia kwamba tumeishi
ulimwenguni hapa, na hasa kati yenu, kwa unyenyekevu na unyofu tulio-
jaliwa na Mungu; hatukuongozwa na hekima ya kibinadamu bali neema
ya Mungu. 13 Tunawaandikia ninyi mambo mnayoweza kuyasoma na
kuyaelewa. Ninatumaini kwamba mtaelewa vizuri kabisa, 14 maana mpaka
sasa mmenielewa kiasi fulani tu. Tunajua kwamba katika ile Siku ya
Bwana Yesu mtaweza kutuonea sisi fahari kama nasi tunavyowaonea ninyi
fahari. 15 Nikiwa na matumaini hayo, nilikusudia kuja kwenu hapo awali
ili mpate baraka maradufu. 16 Nilikusudia kupita kwenu nikiwa safarini
kwenda Makedonia, na wakati wa kurudi pia, ili nipate msaada wenu kwa
safari yangu kwenda Yudea. 17 Je, mnadhani nilipopanga hivyo nimekuwa
kama mtu asiye na msimamo? Je, mnadhani kwamba ninafanya uamuzi
wangu kwa fikira za kibinadamu na kwamba nasema “Ndiyo” na “Siyo”
papo hapo? 18 Mungu ni ukweli mtupu; basi, kile tulichowaambia ninyi
si jambo la “Ndiyo” na “Siyo”. 19 Maana Kristo Yesu, Mwana wa Mungu,
ambaye mimi, Silwano na Timotheo, tulimhubiri kwenu, hakuwa mtu wa
“Ndiyo” na “Siyo”; bali yeye daima ni “Ndiyo” ya Mungu. 20 Maana ndani
yake ahadi zote za Mungu zimekuwa “Ndiyo”. Kwa sababu hiyo, “Amina”
yetu husemwa kwa njia ya Kristo kwa ajili ya kumtukuza Mungu. 21 Mungu
mwenyewe ndiye mwenye kutuimarisha sisi na ninyi pia katika Kristo, na
ndiye anayetuweka wakfu; 22 ndiye aliyetutia mhuri wa kuwa mali yake
yeye na kutujalia Roho mioyoni mwetu kama dhamana ya mambo yote
ambayo ametuwekea. 23 Mungu ndiye shahidi wangu—yeye anajua moyo
wangu! Mimi sikuja tena Korintho, kwa sababu tu ya kuwahurumieni.

24 Hatutaki kutumia mabavu juu ya imani yenu; ninyi mko imara katika
imani yenu. Wajibu wetu ni kufanya kazi pamoja kwa ajili ya furaha yenu.

2

1 Basi nimeamua nisiwatembelee tena kuwatia huzuni. 2 Maana niki-
wahuzunisha ninyi, basi, ni nani atakayenifariji? Ni walewale niliowahuzu-
nisha! 3 Ndiyo maana niliwaandikia—sikutaka kuja kwenu na kuhuzun-
ishwa na ninyi ambao ndio mngepaswa kuwa furaha yangu. Nina hakika
kwamba, mimi nikifurahi, ninyi nyote pia mnafurahi. 4 Nilipowaandikia
hapo awali katika hali ya huzuni na sikitiko moyoni na kwa machozi mengi,
haikuwa kwa ajili ya kuwahuzunisha ninyi, bali kwa ajili ya kuwaonyesheni
kwamba nawapenda mno. 5 Ikiwa kuna mtu aliyemhuzunisha mwingine,
hakunihuzunisha mimi—ila amewahuzunisha ninyi nyote, na sipendi kuwa
mkali zaidi. 6 Adhabu aliyokwisha pata kutoka kwa wengi wenu inamtosha.
7 Iliyobakia ni afadhali kwenu kumsamehe mtu huyo na kumpa moyo ili
asije akahuzunika mno na kukata tamaa kabisa. 8 Kwa hiyo nawasihi:
mwonyesheni kwamba mnampenda. 9 Madhumuni yangu kuandika ile
barua yalikuwa kutaka kujua kama mko tayari kutii katika kila jambo.
10 Mkimsamehe mtu, nami pia ninamsamehe. Maana ninaposamehe—kama
kweli ninacho cha kusamehe—nasamehe mbele ya Kristo kwa ajili yenu,
11 ili tusimpe nafasi Shetani atudanganye; maana twaijua mipango yake
ilivyo. 12 Nilipofika Troa kuhubiri Habari Njema ya Kristo, nilikuta mlango u
wazi kwa ajili ya kazi ya Bwana. 13 Lakini nilifadhaika sana kwa kutomkuta
ndugu yetu Tito. Ndiyo maana niliwaaga wote pale nikaenda Makedonia.
14 Lakini, shukrani kwa Mungu anayetuongoza daima katika msafara wa
ushindi wa Kristo. Yeye hutufanya tuueneze ukweli wa Kristo kama harufu
nzuri, kila mahali. 15 Maana sisi ni kama harufu nzuri ya ubani ambayo
Kristo anamtolea Mungu, harufu nzuri inayofikia wote wanaookolewa na
wanaopotea. 16 Kwa wale wanaopotea, harufu hiyo ni kifo; lakini kwa wale
wanaookolewa, harufu hiyo ni uhai. Nani basi, awezaye kushiriki katika
kazi ya namna hiyo? 17 Sisi si kama wengine ambao hufanya biashara na
ujumbe wa Mungu; sisi tunahubiri kwa unyofu mbele ya Mungu, kama watu
tuliotumwa na Mungu, tukiwa tumeungana na Kristo.

3

1 Je, tunaanza tena kujipendekeza? Je, tunahitaji barua ya utambulisho
kwenu, au kutoka kwenu, kama watu wengine? 2 Ninyi wenyewe ni
barua yetu; barua iliyoandikwa mioyoni mwetu kila mtu aione na kuisoma.
3 Ni dhahiri kwamba ninyi ni barua ya Kristo aliyoipeleka kwa mikono
yetu. Barua yenyewe imeandikwa si kwa wino, bali kwa Roho wa Mungu
hai; imeandikwa si juu ya kipande cha jiwe, bali juu ya mioyo ya watu.
4 Tunaweza kusema hayo kwa sababu ya tumaini letu tulilo nalo kwa Mungu
kwa njia ya Kristo. 5 Si kwamba sisi tunaweza kufanya chochote kwa
nguvu zetu wenyewe, ila uwezo wetu wote hutoka kwa Mungu: 6 maana
yeye ndiye aliyetuwezesha kulihudumia Agano Jipya ambalo si agano la
sheria iliyoandikwa, bali Agano la Roho. Maana sheria iliyoandikwa huleta
kifo, lakini Roho huleta uzima. 7 Sheria iliwekwa kwa kuandikwa juu ya
vipande vya mawe. Ingawaje mwisho wake umekuwa kifo, utukufu wake
ulikuwa mkuu mno hata wana wa Israeli wasiweze kuutazama uso wa
Mose kwa sababu ya mng'ao wake. Tena mng'ao huo ulikuwa wa muda tu.
Basi, ikiwa huduma ya kile ambacho kimesababisha kifo imefanyika kwa

utukufu mwingi kiasi hicho, 8 basi, huduma ya Roho ina utukufu mkuu zaidi.
9 Ikiwa basi, kulikuwa na utukufu katika huduma ile iliyoleta hukumu, ni
wazi kwamba huduma ile iletayo kukubaliwa kuwa waadilifu itakuwa na
utukufu mkuu zaidi. 10 Sasa utukufu mkuu zaidi umechukua nafasi ya
ule utukufu uliokuja hapo awali, ambao fahari yake imekwisha toweka.
11 Maana ikiwa kile kilichokuwa cha muda tu kilikuwa na utukufu wake, bila
shaka kile chenye kudumu milele kitakuwa na utukufu mkuu zaidi. 12 Kwa
vile hili ndilo tumaini letu, sisi twasema kwa uhodari mkuu. 13 Sisi hatufanyi
kama Mose ambaye alilazimika kuufunika uso wake kwa kitambaa ili watu
wa Israeli wasiuone ule mwisho wa mng'ao uliokuwa unafifia. 14 Lakini akili
zao zilipumbazwa. Mpaka leo hii lisomwapo Agano la Kale, kifuniko hicho
bado kipo. Kifuniko hicho kitaondolewa tu mtu anapoungana na Kristo.
15 Naam, mpaka hivi leo kila isomwapo Sheria ya Mose akili zao huwa
zimefunikwa. 16 Lakini, wakati mtu amgeukiapo Bwana, kifuniko hicho
huondolewa. 17 Hapa "Bwana" ni Roho; na pale alipo Roho wa Bwana ndipo
ulipo uhuru. 18 Basi, sisi sote ambao nyuso zetu hazikufunikwa, twaonyesha
kama katika kioo, utukufu wa Bwana; tunabadilishwa tufanane zaidi na
huo mfano wake kwa utukufu mwingi zaidi. Hiyo ni kazi yake Roho wa
Bwana.

4

1 Basi, Mungu, kwa huruma yake, ametukabidhi kazi hii na hivyo hatufi
moyo. 2 Tumeyaacha kabisa mambo yote ya aibu na ya kisirisiri. Ha-
tuishi tena kwa udanganyifu, wala kwa kulipotosha neno la Mungu; bali
tunaudhihirisha ukweli kwa kuufanya ukweli, na hivyo kujiweka chini ya
uamuzi wa dhamiri za watu mbele ya Mungu. 3 Maana, kama Habari
Njema tunayohubiri imefichika, imefichika tu kwa wale wanaopotea. 4 Hao
hawaamini kwa sababu yule mungu wa ulimwengu huu amezitia giza akili
zao wasipate kuuona wazi mwanga wa Habari Njema ya utukufu wa Kristo,
ambaye ni mfano kamili wa Mungu. 5 Maana hatujitangazi sisi wenyewe,
ila tunamhubiri Yesu Kristo aliye Bwana, sisi wenyewe tukiwa watumishi
wenu kwa ajili ya Yesu. 6 Mungu ambaye alisema, "Mwanga na uangaze
kutoka gizani," ndiye mwenye kuiangaza mioyo yetu, na kutupatia mwanga
wa ujuzi wa utukufu wa Mungu uangazao katika uso wa Kristo. 7 Basi, sisi
tulio na hazina hii tuko tu kama vyombo vya udongo, ili ionekane wazi
kwamba nguvu hiyo kuu yatoka kwa Mungu wala si kwetu sisi wenyewe.
8 Daima twapata taabu, lakini hatugandamizwi; twapata mashaka, lakini
hatukati tamaa; 9 twateseka, lakini hatuachwi bila msaada; na ingawa
tumeangushwa chini, hatukuangamizwa. 10 Kila wakati tumekuwa tu-
kichukua mwilini mwetu kifo cha Kristo, ili uhai wake Yesu pia udhihirike
katika miili yetu. 11 Naam, katika maisha yetu yote tunakabiliwa na kifo
daima kwa ajili ya Yesu, ili uzima wake Yesu udhihirike katika miili yetu
inayokufa. 12 Hii ina maana kwamba ndani yetu kifo kinafanya kazi,
lakini ndani yenu uhai unafanya kazi. 13 Maandiko Matakatifu yasema:
"Niliamini, ndiyo maana nilinena." Nasi pia, tukiwa na moyo huohuo wa
imani, tunaamini, na kwa sababu hiyo twanena. 14 Tunajua kwamba yule
aliyemfufua Bwana Yesu atatufufua sisi pia pamoja na Yesu na kutuweka
mbele yake pamoja nanyi. 15 Yote haya ni kwa faida yenu; ili kama vile
neema ya Mungu inavyoenea kwa watu wengi zaidi na zaidi vivyo hivyo
watu wengi zaidi watoe shukrani nyingi kwa utukufu wa Mungu. 16 Kwa

sababu hiyo hatufi moyo; na hata kama maumbile yetu ya nje yataoza,
lakini kwa ndani tunafanywa wapya siku kwa siku. 17 Taabu tunayopata
ni kidogo, tena ya muda tu: lakini itatupatia utukufu upitao matazamio
yote, utukufu ambao hauna mwisho. 18 Hivyo tunatazamia kwa makini si
vitu vinavyoonekana, bali visivyoonekana. Maana vinavyoonekana ni vya
muda tu; lakini vile visivyoonekana ni vya milele.

5

1 Maana tunajua kwamba hema hii ambayo ndani yake tunaishi sasa
hapa duniani, yaani mwili wetu, itakapong'olewa, Mungu atatupa makao
mengine mbinguni, nyumba ya milele isiyotengenezwa kwa mikono. 2 Na
sasa, katika hali hii, tunaugua, tukitazamia kwa hamu kubwa kuvikwa
makao yetu yaliyo mbinguni. 3 Naam, tunapaswa kuvikwa namna hiyo
ili tusije tukasimama mbele ya Mungu bila vazi. 4 Tukiwa bado katika
hema hii ya duniani, tunalia kwa kukandamizwa; si kwamba tunataka
kuuvua mwili huu wa kufa, ila tuna hamu ya kuvalishwa ule usiokufa,
ili kile chenye kufa kimezwe kabisa na uhai. 5 Mungu mwenyewe alitu-
tayarishia mabadiliko hayo, naye ametupa Roho wake awe dhamana ya
yote aliyotuwekea. 6 Tuko imara daima. Tunajua kwamba kuishi katika
mwili huu tu ni kukaa mbali na Bwana. 7 Maana tunaishi kwa imani,
na si kwa kuona. 8 Lakini tuko imara na tungependelea hata kuyahama
makao haya, tukahamie kwa Bwana. 9 Lakini jambo la maana zaidi,
tunataka kumpendeza, iwe tunaishi hapa duniani au huko. 10 Maana sote
ni lazima tusimame mbele ya kiti cha hukumu cha Kristo, ili kila mmoja
apokee anayostahili kwa matendo aliyoyafanya wakati alipokuwa anaishi
duniani, mema au mabaya. 11 Basi, sisi tunajua umuhimu wa kumcha
Bwana, na hivyo tunajitahidi kuwavuta watu. Mungu anatujua waziwazi,
nami natumaini kwamba nanyi pia mnatujua kinaganaga. 12 Si kwamba
tunajaribu tena kujipendekeza kwenu, ila tunataka kuwapa ninyi sababu
zetu za kuona fahari juu yenu, ili mpate kuwajibu wale wanaojivunia hali
yao ya nje zaidi kuliko jinsi walivyo moyoni. 13 Ikiwa tumeonekana kuwa
wendawazimu, hiyo ni kwa ajili ya Mungu; na ikiwa tunazo akili zetu
timamu, hiyo ni kwa faida yenu. 14 Maana mapendo ya Kristo yanatumiliki
sisi ambao tunatambua ya kwamba mtu mmoja tu amekufa kwa ajili ya
wote, na hiyo ina maana kwamba wote wanashiriki kifo chake. 15 Alikufa
kwa ajili ya watu wote, ili wanaoishi wasiishi kwa ajili yao wenyewe, bali
kwa ajili yake yeye aliyekufa, akafufuliwa kwa ajili yao. 16 Basi, tangu sasa,
sisi hatumpimi mtu yeyote kibinadamu. Hata kama kwa wakati mmoja
tulimpima Kristo kibinadamu, sasa si hivyo tena. 17 Mtu yeyote akiungana
na Kristo huwa kiumbe kipya, mambo ya kale yamepita, hali mpya imefika.
18 Yote ni kazi ya Mungu mwenye kutupatanisha sisi naye kwa njia ya
Kristo, akatupa nasi jukumu la kuwapatanisha watu naye. 19 Ndiyo kusema:
Mungu, amekuwa akiupatanisha ulimwengu naye kwa njia ya Kristo, bila
kutia maanani dhambi zao binadamu. Yeye ametupa ujumbe kuhusu
kuwapatanisha watu naye. 20 Basi, sisi tunamwakilisha Kristo, naye Mungu
mwenyewe anatutumia sisi kuwasihi ninyi. Tunawaombeni kwa niaba ya
Kristo, mpatanishwe na Mungu. 21 Kristo hakuwa na dhambi, lakini Mungu
alimfanya ahusike na dhambi kwa ajili yetu, ili sisi kwa kuungana naye,
tupate kuushiriki uadilifu wake Mungu.

6

1 Basi, tukiwa wafanyakazi pamoja na Mungu, tunawasihi msikubali ile
neema mliyopokea kutoka kwa Mungu ipotee bure. 2 Mungu asema hivi:
“Wakati wa kufaa nimekusikiliza, wakati wa wokovu nikakusaidia.” Basi,
sasa ndio wakati wa kufaa, sasa ndiyo siku ya wokovu! 3 Kusudi tusiwe
na lawama yoyote katika utumishi wetu, hatupendi kumwekea mtu yeyote
kizuio chochote. 4 Badala yake, tunajionyesha kuwa kweli watumishi wa
Mungu kwa kila kitu: kwa uvumilivu mwingi wakati wa mateso, shida
na taabu. 5 Tumepigwa, tumetiwa gerezani na kuzomewa hadharani;
tumefanya kazi tukachoka; tumekesha na kukaa bila kula. 6 Tunajionyesha
kuwa watumishi wa Mungu kwa usafi wa moyo, elimu, uvumilivu na wema;
kwa Roho Mtakatifu, kwa upendo usio na unafiki, 7 kwa ujumbe wa kweli
na kwa nguvu ya Mungu. Uadilifu ndiyo silaha yetu upande wa kulia
na upande wa kushoto. 8 Tuko tayari kupata heshima na kudharauliwa,
kulaumiwa na kusifiwa. Twadhaniwa kuwa waongo, kumbe twasema
kweli; 9 kama wasiojulikana, kumbe twajulikana kwa wote, kama waliok-
ufa, lakini mwonavyo, sisi ni wazima kabisa. 10 Ingawa tumeadhibiwa,
hatukuuawa; ingawa tunayo huzuni, twafurahi daima; ingawa tu maskini
hohehahe, lakini twatajirisha watu wengi; twaonekana kuwa watu tusio
na chochote, kumbe tuna kila kitu. 11 Ndugu Wakorintho, tumezungumza
nanyi kwa unyofu; mioyo yetu iko wazi kabisa. 12 Kama mnaona kuna
kizuizi chochote kile, kizuizi hicho kiko kwenu ninyi wenyewe, na si kwa
upande wetu. 13 Sasa nasema nanyi kama watoto wangu, wekeni mioyo
yenu wazi kama nasi tulivyofanya. 14 Msiambatane na watu wasioamini.
Je, wema na uovu vyapatana kweli? Mwanga na giza vyawezaje kukaa
pamoja? 15 Kristo anawezaje kupatana na Shetani? Muumini ana uhusiano
gani na asiyeamini? 16 Hekalu la Mungu lina uhusiano gani na sanamu za
uongo? Maana sisi ni hekalu la Mungu aliye hai. Kama Mungu mwenyewe
alivyosema: “Nitafanya makao yangu kwao, na kuishi kati yao; Nitakuwa
Mungu wao, nao watakuwa watu wangu.” 17 Kwa hiyo Bwana asema pia:
“Ondokeni kati yao, mkajitenge nao, msiguse kitu najisi, nami nitawapokea.
18 Mimi nitakuwa Baba yenu, nanyi mtakuwa watoto wangu, waume kwa
wake, asema Bwana Mwenye Uwezo.”

7

1 Basi, wapenzi wangu, tukiwa tumepewa ahadi hizi zote, na tujitakase
na chochote kiwezacho kuchafua miili na roho zetu, tuwe watakatifu
kabisa, na tuishi kwa kumcha Mungu. 2 Tunaomba mtupe nafasi mioyoni
mwenu! Hatujamkosea mtu yeyote, hatujamdhuru wala kumdanganya
mtu yeyote. 3 Sisemi mambo haya kwa ajili ya kumhukumu mtu; maana,
kama nilivyokwisha sema, ninyi mko mioyoni mwetu, tufe pamoja, tu-
ishi pamoja. 4 Nina imani kubwa sana ninaposema nanyi; naona fahari
kubwa juu yenu! Katika taabu zetu nimepata kitulizo kikubwa na kufurahi
mno. 5 Hata baada ya kufika Makedonia hatukuweza kupumzika. Kila
upande tulikabiliwa na taabu: nje ugomvi; ndani hofu. 6 Lakini Mungu,
mwenye kuwapa shime wanyonge alitupa moyo sisi pia kwa kuja kwake
Tito. 7 Si tu kwa kule kuja kwake Tito, bali pia kwa sababu ya moyo
mliompa ninyi. Yeye ametuarifu jinsi mnavyotamani kuniona, jinsi mlivyo
na huzuni, na mnavyotaka kunitetea. Jambo hili linanifurahisha sana.
8 Maana, hata kama kwa barua ile yangu nimewahuzunisha, sioni sababu

ya kujuta. Naam, naona kwamba barua hiyo iliwatia huzuni lakini kwa
muda. 9 Sasa nafurahi, si kwa sababu mmehuzunika, ila kwa kuwa huzuni
yenu imewafanya mbadili nia zenu na kutubu. Mmehuzunishwa kadiri
ya mpango wa Mungu, na kwa sababu hiyo hatukuwadhuru ninyi kwa
vyovyote. 10 Kuwa na huzuni jinsi atakavyo Mungu, husababisha badiliko
la moyo, badiliko lenye kuleta wokovu; hivyo hakuna sababu ya kujuta.
Lakini huzuni ya kidunia huleta kifo. 11 Sasa mnaweza kuona matokeo
ya kuona huzuni jinsi Mungu atakavyo: ninyi mmepata kuwa sasa watu
wenye jitihada, wenye hoja, mnashtuka na kuogopa, mna bidii na mko
tayari kuona kwamba haki yatekelezwa. Ninyi mmethibitisha kwa kila njia
kwamba hamna hatia kuhusu jambo hili. 12 Hivyo, ingawa niliandika ile
barua, haikuwa kwa ajili ya yule aliyekosa, au kwa ajili ya yule aliyekosewa.
Niliandika kusudi ionekane wazi mbele ya Mungu jinsi mlivyo na bidii kwa
ajili yetu. 13 Ndiyo maana sisi tulifarijika sana. Siyo kwamba tulifarijika
tu, ila pia Tito alitufurahisha kwa furaha aliyokuwa nayo kutokana na
jinsi mlivyomchangamsha moyo. 14 Mimi nimewasifu sana mbele yake, na
katika jambo hilo sikudanganyika. Tumewaambieni ukweli daima, na kule
kuwasifia ninyi mbele ya Tito kumekuwa jambo la ukweli mtupu. 15 Hivyo
upendo wake wa moyo kwenu unaongezeka zaidi akikumbuka jinsi ninyi
nyote mlivyo tayari kutii, na jinsi mlivyomkaribisha kwa hofu nyingi na
kutetemeka. 16 Nafurahi sana kwamba naweza kuwategemea ninyi kabisa
katika kila jambo.

8

1 Ndugu, tunapenda kuwapa habari juu ya neema ambazo Mungu ameya-
jalia makanisa ya Makedonia. 2 Waumini wa huko walijaribiwa sana
kwa taabu; lakini furaha yao ilikuwa kubwa hivi hata wakawa wakarimu
kupita kiasi, ingawaje walikuwa maskini sana. 3 Naweza kushuhudia
kwamba walikuwa wakarimu kadiri ya nguvu zao na hata zaidi. Kwa
hiari yao wenyewe, 4 walitusihi sana wapewe nafasi ya kushiriki katika
huduma hii ya kuwasaidia watu wa Mungu. 5 Hilo lilikuwa jambo ambalo
hatukulitazamia kabisa! Kwanza walijitolea wao wenyewe kwa Bwana,
kisha wakajitolea wenyewe kwetu pia, kufuatana na mapenzi ya Mungu.
6 Kwa sababu hiyo, tulimsihi Tito aliyeianza kazi hiyo awasaidieni pia
muitekeleze huduma hii ya upendo miongoni mwenu. 7 Ninyi mna kila kitu:
imani, uwezo wa kusema, elimu; bidii yote ya kutenda mema, na upendo
wenu kwetu. Hivyo, tunatazamia muwe wakarimu katika huduma hii ya
upendo. 8 Siwapi ninyi amri, lakini nataka tu kuonyesha jinsi wengine
walivyo na bidii ya kusaidia ili nipate kujua jinsi upendo wenu ulivyo wa
kweli. 9 Maana, ninyi mnajua neema ya Bwana wetu Yesu Kristo: yeye,
ingawa alikuwa na kila kitu, alijifanya maskini kwa ajili yenu, ili kutokana
na umaskini wake, awatajirishe. 10 Kuhusu jambo hili, basi, nawapeni
shauri hili: inafaa kwenu kutekeleza sasa yale mliyoanza mwaka jana.
Ninyi mlikuwa wa kwanza kuchukua hatua na kuamua kufanya hivyo.
11 Basi, kamilisheni shughuli hiyo; na kama vile mlivyokuwa na hamu
kubwa ya kusaidia, basi, fanyeni bidii vivyo hivyo, kadiri ya uwezo wenu,
kuikamilisha. 12 Maana ikiwa mtu ana moyo wa kusaidia, Mungu hupokea
kila anachoweza kutoa: hadai zaidi. 13 Ninyi hampaswi kuongezewa taabu
kusudi wengine wapunguziwe mzigo wao; sivyo, ila ni lazima tujali usawa
na haki. 14 Kila mlicho nacho sasa cha ziada kiwasaidie wale wanao-
hitaji, ili nao wakati watakapokuwa na ziada, wawasaidie ninyi katika

mahitaji yenu, na hivyo kuwe na usawa. [15] Kama Maandiko yasemavyo:
"Aliyekusanya kwa wingi hakuwa na ziada, na yule aliyekusanya kidogo
hakupungukiwa." [16] Namshukuru Mungu aliyeweka ndani ya moyo wa
Tito hamu hiyo niliyo nayo mimi ya kuwasaidia. [17] Si tu kwamba alikubali
ombi letu, ila pia alikuwa na hamu kubwa ya kusaidia, hata akaamua
kwa hiari yake mwenyewe kuja kwenu. [18] Pamoja naye, tunamtuma
ndugu mmoja ambaye sifa zake katika kueneza Habari Njema zimeenea
katika makanisa yote. [19] Zaidi ya hayo, yeye amechaguliwa na makanisa
awe mwenzetu safarini wakati tunapopeleka huduma hii yetu ya upendo,
huduma tunayoifanya kwa ajili ya utukufu wa Bwana na uthibitisho wa
nia yetu njema. [20] Tunataka kuepa lawama zinazoweza kutokea kuhusu
usimamizi wetu juu ya zawadi hii karimu. [21] Nia yetu ni kufanya vema,
si tu mbele ya Bwana, lakini pia mbele ya watu. [22] Basi, pamoja na ndugu
hao, tumemtuma ndugu yetu mwingine ambaye mara nyingi tumempa majaribio mbalimbali, tukamwona kuwa ni mwenye hamu kubwa ya kusaidia;
hata sasa amekuwa na moyo zaidi kwa sababu ana imani sana nanyi. [23] Tito
ni mwenzangu; tunafanya kazi pamoja kwa ajili yenu; lakini kuhusu hawa
ndugu zetu wengine, wanaokuja pamoja nao, hao ni wajumbe wa makanisa,
na utukufu kwa Kristo. [24] Basi, waonyesheni uthabiti wa upendo wenu,
makanisa yapate kuona kweli kwamba fahari ninayoona juu yenu ni ya
halali.

9

[1] Si lazima kuandika zaidi kuhusu huduma hiyo yenu kwa ajili ya watu wa
Mungu. [2] Ninajua jinsi mlivyo na moyo wa kusaidia, na nilijivuna juu yenu
kuhusu jambo hilo mbele ya watu wa Makedonia. Niliwaambia: "Ndugu
zetu wa Akaya wako tayari tangu mwaka jana." Hivyo, moto wenu umekwisha wahimiza watu wengi zaidi. [3] Basi, nimewatuma ndugu zetu hao, ili
fahari yetu juu yenu ionekane kwamba si maneno matupu, na kwamba mko
tayari kabisa na msaada wenu kama nilivyosema. [4] Isije ikawa kwamba
watu wa Makedonia watakapokuja pamoja nami tukawakuta hamko tayari,
hapo sisi tutaaibika—bila kutaja aibu mtakayopata ninyi wenyewe—kwa
sababu tutakuwa tumewatumainia kupita kiasi. [5] Kwa hiyo, nimeona ni
lazima kuwaomba hawa ndugu watutangulie kuja kwenu, wapate kuweka
tayari zawadi yenu kubwa mliyoahidi; nayo ionyeshe kweli kwamba ni
zawadi iliyotolewa kwa hiari na si kwa kulazimishwa. [6] Kumbukeni: "Apandaye kidogo huvuna kidogo; apandaye kwa wingi huvuna kwa wingi." [7] Kila
mmoja, basi, na atoe kadiri alivyoamua, kwa moyo na wala si kwa huzuni
au kwa kulazimishwa, maana Mungu humpenda yule mwenye kutoa kwa
furaha. [8] Mungu anaweza kuwapeni ninyi zaidi ya yale mnayoyahitaji,
mpate daima kuwa na kila kitu mnachohitaji, na hivyo mzidi kusaidia katika
kila kazi njema. [9] Kama yasemavyo Maandiko Matakatifu: "Yeye hutoa kwa
ukarimu, huwapa maskini, wema wahudumu milele." [10] Na Mungu ampaye
mkulima mbegu na mkate kwa chakula, atawapa ninyi pia mbegu mnazohitaji, na atazifanya ziote, ziwe na kuwapa mavuno mengi ya ukarimu
wenu. [11] Yeye atawatajirisha ninyi daima kwa kila kitu, ili watu wapate
kumshukuru Mungu kwa ajili ya zawadi zenu wanazozipokea kwa mikono
yetu. [12] Maana huduma hii takatifu mnayoifanya si tu kwamba itasaidia
mahitaji ya watu wa Mungu, bali pia itasababisha watu wengi wamshukuru
Mungu. [13] Kutokana na uthibitisho unaoonyeshwa kwa huduma hii yetu,
watu watamtukuza Mungu kwa sababu ya uaminifu wenu kwa Habari

Njema ya Kristo mnayoiungama, na pia kwa sababu ya ukarimu mnaowapa
wao na watu wote. 14 Kwa hiyo watawaombea ninyi kwa moyo kwa sababu
ya neema ya pekee aliyowajalieni Mungu. 15 Tumshukuru Mungu kwa ajili
ya zawadi yake isiyo na kifani!

10

1 Mimi Paulo mwenyewe ambaye naonekana kuwa mpole nikiwa pamoja
nanyi, lakini mkali wakati nikiwa mbali nanyi, nawasihini kwa huruma
na wema wake Kristo. 2 Nawaombeni msinisababishe kuwa mkali wakati
nitakapokuja, maana nina hakika naweza kuwa mkali kwa wote wale
wanaotudhania kwamba tunaishi kidunia. 3 Kweli tunaishi duniani, lakini
hatupigani vita kidunia. 4 Maana, silaha tunazotumia katika vita vyetu
si silaha za kidunia, ila ni nguvu za Mungu zenye kuharibu ngome zote.
Tunaharibu hoja zote za uongo, 5 na kubomoa kila kizuizi cha majivuno
kilichowekwa kuipinga elimu ya Mungu; tunaziteka fikira zote na kuzifanya
zimtii Kristo. 6 Mkisha kuwa wakamilifu katika kutii, sisi tuko tayari kuad-
hibu kila namna ya kutotii. 7 Ninyi hutazama mambo kwa nje tu. Je, yupo
mtu yeyote anayedhani kwamba yeye ni wa Kristo? Sawa! Basi, afikirie
vilevile kwamba sisi pia ni wa Kristo kama yeye alivyo wa Kristo. 8 Hata
kama nimezidi katika kujivuna kwangu juu ya ule uwezo aliotupa—uwezo
wa kuwajenga na sio wa kubomoa—hata hivyo sijutii hata kidogo. 9 Sipendi
mfikiri kwamba nataka kuwatisha ninyi kwa barua zangu. 10 Mtu anaweza
kusema: "Barua za Paulo ni kali na zenye maneno mazito, lakini yeye
mwenyewe anapokuwa pamoja nasi ni mtu dhaifu, na hata anapoongea
maneno yake ni kama si kitu." 11 Mtu asemaye hivyo heri akumbuke
kwamba hakuna tofauti ya yale tunayoandika katika barua wakati tuko
mbali, na yale tutakayofanya wakati tutakapokuwa nanyi. 12 Kwa vyovyote
hatungethubutu kujiweka au kujilinganisha na wale watu wanaojisifia
wenyewe. Watu wenye kujifanya wao kuwa kipimo cha kujipimia, na watu
wanaojilinganisha wenyewe kwa wenyewe, ni wapumbavu. 13 Lakini sisi
hatutajivuna kupita kiasi; kujivuna huko kutabaki katika kile kipimo cha
kazi aliyotukabidhi Mungu, kazi ambayo tunaifanya pia kwenu. 14 Na kwa
vile ninyi mu katika mipaka hiyo, hatukuipita tulipokuja kwenu, tukiwale-
teeni Habari Njema juu ya Kristo. 15 Basi, hatujivunii kazi waliyofanya
wengine zaidi ya kipimo tulichopewa; ila tunatumaini kwamba imani
yenu itazidi miongoni mwenu kufuatana na kipimo alichotuwekea Mungu.
16 Hapo tutaweza kuihubiri Habari Njema katika nchi nyingine, mbali
nanyi; na haitakuwa shauri la kujivunia kazi waliyofanya watu wengine
mahali pengine. 17 Lakini kama yasemavyo Maandiko: "Mwenye kuona
fahari na aone fahari juu ya alichofanya Bwana." 18 Anayekubaliwa si yule
anayejisifu mwenyewe, bali yule anayesifiwa na Bwana.

11

1 Laiti mngenivumilia kidogo, hata kama mimi ni mjinga kiasi fulani!
Naam, nivumilieni kidogo. 2 Ninawaoneeni wivu lakini ni wivu wa Mungu;
maana ninyi ni kama bikira safi niliyemposa kwa mwanamume mmoja tu
ambaye ndiye Kristo. 3 Lakini naogopa kwamba, kama vile yule nyoka kwa
hila zake za uongo alimdanganya Hawa, fikira zenu zaweza kupotoshwa,
mkauacha uaminifu wenu wa kweli kwa Kristo. 4 Maana mtu yeyote ajaye
na kumhubiri Yesu aliye tofauti na yule tuliyemhubiri, ninyi mwampokea

kwa mikono miwili; au mnakubali roho au habari njema tofauti kabisa na
ile mliyopokea kutoka kwetu! 5 Sidhani kwamba mimi ni mdogo kuliko
hao "mitume wakuu." 6 Labda sina ufasaha wa lugha, lakini elimu ninayo;
jambo hili tumelionyesha wazi kwenu, kila mahali na kila wakati. 7 Mimi
niliihubiri kwenu Habari Njema ya Mungu bila kudai mshahara; nili-
jinyenyekeza ili nipate kuwakweza ninyi. Je, nilifanya vibaya? 8 Nilipofanya
kazi kati yenu, mahitaji yangu yaligharimiwa na makanisa mengine. Kwa
namna moja au nyingine niliwapokonya wao mali yao nipate kuwatumikia
ninyi. 9 Nilipokuwa nanyi sikumsumbua mtu yeyote nilipohitaji fedha;
ndugu waliotoka Makedonia waliniletea kila kitu nilichohitaji. Nilikuwa
mwangalifu sana nisiwe mzigo kwa namna yoyote ile, na nitaendelea
kufanya hivyo. 10 Naahidi kwa ule ukweli wa Kristo ulio ndani yangu,
kwamba hakuna kitakachoweza kunizuia kujivunia jambo hilo popote
katika Akaya. 11 Kwa nini nasema hivyo? Kwa sababu eti siwapendi
ninyi? Mungu anajua kwamba nawapenda! 12 Nitaendelea kufanya kama
ninavyofanya sasa, ili nisiwape nafasi wale wanaotafuta nafasi, nafasi ya
kujivuna kwamba eti wanafanya kazi kama sisi. 13 Maana, hao ni mitume
wa uongo, wafanyakazi wadanganyifu wanojisingizia kuwa mitume wa
Kristo. 14 Wala si ajabu, maana hata Shetani mwenyewe hujisingizia kuwa
malaika wa mwanga! 15 Kwa hiyo si jambo la kushangaza ikiwa na hao
watumishi wake wanajisingizia kuwa watumishi wa haki. Mwisho wao
watapata kile wanachostahili kufuatana na matendo yao. 16 Tena nasema:
Mtu asinifikirie kuwa mpumbavu. Lakini kama mkifikiri hivyo, basi,
nichukueni kama mpumbavu ili nami nipate kuwa na cha kujivunia angaa
kidogo. 17 Ninachosema sasa si kile alichoniagiza Bwana; kuhusu jambo hili
la kujivuna, nasema tu kama mtu mpumbavu. 18 Maadam wengi hujivuna
kwa sababu za kidunia, nami pia nitajivuna. 19 Ninyi ni wenye busara,
ndiyo maana hata mnawavumilia wapumbavu! 20 Mnamvumilia hata
mtu anayewafanya ninyi watumwa, mtu mwenye kuwanyonya, mwenye
kuwakandamiza, mwenye kuwadharau na kuwapiga usoni! 21 Kwa aibu
nakubali kwamba sisi tulikuwa dhaifu. Iwe iwavyo, lakini kama kuna mtu
yeyote anayethubutu kujivunia kitu—nasema kama mtu mpumbavu—mimi
nathubutu pia. 22 Je, wao ni Waebrania? Hata mimi. Je, wao ni Waisraeli?
Hata mimi. Wao ni wazawa wa Abrahamu? Hata mimi. 23 Wao ni watumishi
wa Kristo? Hata mimi—nanena hayo kiwazimu—ni mtumishi wa Kristo
zaidi kuliko wao. Mimi nimefanya kazi ngumu zaidi, nimekaa gerezani
mara nyingi zaidi, nimepigwa mara nyingi zaidi na nimekaribia kifo mara
nyingi. 24 Mara tano nilichapwa vile viboko thelathini na tisa vya Wayahudi.
25 Nilipigwa viboko mara tatu, nilipigwa mawe mara moja; mara tatu
nilivunjikiwa meli baharini, na humo nikakesha usiku kucha na kushinda
mchana kutwa. 26 Kila mara safarini nimekabiliwa na hatari za mafuriko
ya mito, na hatari za wanyama; hatari kutoka kwa wananchi wenzangu
na kutoka kwa watu wa mataifa mengine; hatari za mjini, hatari za porini,
hatari za baharini, hatari kutoka kwa ndugu wa uongo 27 Nimefanya kazi
na kutaabika, nimekesha bila usingizi mara nyingi; nimekuwa na njaa na
kiu; mara nyingi nimefunga na kukaa katika baridi bila nguo. 28 Na, licha ya
mengine mengi, kila siku nakabiliwa na shughuli za makanisa yote. 29 Kama
mtu yeyote ni dhaifu, nami pia ni dhaifu; mtu yeyote akikwazwa, nami
pia huwa na wasiwasi. 30 Ikinilazimu kujivuna, basi, nitajivunia udhaifu
wangu. 31 Mungu na Baba wa Bwana Yesu—jina lake litukuzwe milele—

yeye anajua kwamba sisemi uongo. 32 Nilipokuwa Damasko, mkuu wa
mkoa, aliyekuwa chini ya mfalme Areta, alikuwa akiulinda mji wa Damasko
ili apate kunikamata. 33 Lakini, ndani ya kapu kubwa, niliteremshwa nje
kupitia katika nafasi ukutani, nikachopoka mikononi mwake.

12

1 Nitajivuna basi, ingawa haifai! Lakini sasa nitasema juu ya maono
na ufunuo alivyonijalia Bwana. 2 Namjua mtu mmoja Mkristo, ambaye
miaka kumi na minne iliyopita alinyakuliwa mpaka katika mbingu ya
tatu. (Sijui kama alikuwa huko kwa mwili au kwa roho; Mungu ajua.)
3 Narudia: najua kwamba mtu huyo alinyakuliwa mpaka peponi. (Lakini
sijui kama alikuwa huko kwa mwili au kwa roho; Mungu ajua.) 4 Huko
akasikia mambo ya siri ambayo binadamu hastahili kuyatamka. 5 Basi,
nitajivunia juu ya mtu wa namna hiyo, na si juu yangu mimi binafsi,
isipokuwa tu juu ya udhaifu wangu. 6 Kama ningetaka kujivuna singekuwa
mpumbavu hata kidogo, maana ningekuwa nasema ukweli mtupu. Lakini
sitajivuna; sipendi mtu anifikirie zaidi ya vile anavyoona na kusikia kutoka
kwangu. 7 Lakini, kusudi mambo haya makuu niliyofunuliwa yasinifanye
nilewe majivuno, nilipewa maumivu mwilini kama mwiba, mjumbe wa
Shetani mwenye kunipiga nisijivune kupita kiasi. 8 Nilimsihi Bwana mara
tatu kuhusu jambo hili ili linitoke. 9 Lakini akaniambia: “Neema yangu
inatosha kwa ajili yako; maana uwezo wangu hukamilishwa zaidi katika
udhaifu.” Basi, ni radhi kabisa kujivunia udhaifu wangu ili uwezo wake
Kristo ukae juu yangu. 10 Kwa hiyo nakubali kwa radhi udhaifu, madharau,
taabu, udhalimu na mateso, kwa ajili ya Kristo; maana ninapokuwa dhaifu,
ndipo ninapokuwa na nguvu. 11 Nimekuwa kama mpumbavu, lakini, ninyi
mmenilazimisha kuwa hivyo. Ninyi ndio mngalipaswa kunisifu. Maana,
ingawa mimi si kitu, kwa vyovyote, mimi si mdogo zaidi kuliko hao “mitume
wakuu.” 12 Miujiza na maajabu yaonyeshayo wazi kwamba mimi ni mtume
yalifanyika miongoni mwenu kwa uvumilivu wote. 13 Je, mlipungukiwa
nini zaidi kuliko makanisa mengine, isipokuwa tu kwamba mimi kwa
upande wangu sikuwasumbueni kupata msaada wenu? Samahani kwa
kuwakoseeni haki hiyo! 14 Sasa niko tayari kabisa kuja kwenu mara ya
tatu, na sitawasumbua. Maana ninachotafuta si mali zenu, bali ni ninyi
wenyewe. Ni kawaida ya wazazi kuwawekea watoto wao akiba, na si watoto
kuwawekea wazazi wao. 15 Mimi ni radhi kabisa kutumia nilicho nacho,
na hata kujitolea mimi mwenyewe kabisa, kwa faida ya roho zenu. Je,
mtanipenda kidogo ati kwa kuwa mimi nawapenda ninyi mno? 16 Basi,
mtakubali kwamba sikuwa mzigo kwenu. Lakini labda mtu mwingine
atasema: “Kwa vile Paulo ni mwerevu, amewafanyieni ulaghai.” 17 Je,
mimi niliwanyonyeni kwa njia ya mjumbe yeyote niliyemtuma kwenu?
18 Mimi nilimwita Tito, nikamtuma kwenu na ndugu yetu mwingine. Je,
Tito aliwanyonyeni? Je, hamjui kwamba sisi tumekuwa tukiongozwa na
roho yuleyule, na mwenendo wetu ni mmoja? 19 Labda mnafikiri kwamba
mpaka sasa tumekuwa tukijitetea wenyewe mbele yenu! Lakini, tunasema
mambo haya mbele ya Mungu, tukiwa tumeungana na Kristo. Mambo
hayo, yote, wapenzi wangu, ni kwa ajili ya kuwajenga ninyi. 20 Naogopa,
huenda nitakapokuja kwenu nitawakuta katika hali nisiyopenda, nami
itanilazimu kuwa katika hali msiyoipenda. Naogopa huenda kukawa na
ugomvi, wivu, uhasama, ubishi, masengenyano, kunong'ona, majivuno na
fujo kati yenu. 21 Naogopa huenda hapo nitakapokuja safari ijayo Mungu

wangu atanifanya niaibike mbele yenu, nami nitaomboleza kwa ajili ya wengi wa wale waliotenda dhambi lakini hawakujutia huo uchafu, tamaa zao mbaya na uzinzi waliokuwa wamefanya.

13

1 Hii ni mara yangu ya tatu kuja kwenu. "Kila tatizo litatatuliwa kwa
ushahidi wa watu wawili au watatu," yasema Maandiko. 2 Nilikwisha sema,
na kama ilivyokuwa safari ya pili, sasa nasema tena nikiwa mbali: wale
wote waliotenda uovu bila kutubu, na pia wale wengine, nitakapokuja,
watakiona cha mtema kuni. 3 Mtajionea wenyewe kwamba Kristo anasema
ndani yangu. Kwenu Kristo si dhaifu; bali nguvu yake yafanya kazi mion-
goni mwenu. 4 Maana hata kama alisulubiwa kwa sababu ya udhaifu, lakini
sasa anaishi kwa uwezo wa Mungu. Sisi pia tu dhaifu kwa kuungana naye
lakini tutaishi naye kwa uwezo wa Mungu kwa ajili yenu. 5 Jichunguzeni
ninyi wenyewe mpate kujua kama kweli mnayo imani. Jichunguzeni ninyi
wenyewe. Je, hamjui kwamba Kristo Yesu yumo ndani yenu? Kama
sivyo, basi ninyi mmeshindwa. 6 Lakini natumaini kwamba ninyi mnajua
kuwa sisi hatukushindwa. 7 Tunamwomba Mungu msifanye uovu wowote,
lakini si kusudi tuonekane kama watu waliokwisha faulu, bali mpate ku-
tenda mema, hata kama sisi tunaonekana kuwa tumeshindwa. 8 Maana
hatuwezi kuupinga ukweli; uwezo tulio nao ni wa kuuendeleza ukweli.
9 Tunafurahi kwamba sisi tu dhaifu, lakini ninyi mna nguvu; kwa hiyo
tunaomba mpate kuwa wakamilifu. 10 Basi, ninaandika barua hii nikiwa
mbali, ili nitakapofika kwenu nisilazimike kuwa mkali kwenu kwa kutumia
ule uwezo alionipa Bwana; naam, uwezo wa kujenga na si wa kubomoa.
11 Kwa sasa, ndugu, kwaherini! Muwe na ukamilifu, shikeni mashauri
yangu, muwe na nia moja; kaeni kwa amani. Naye Mungu wa mapendo
na amani atakuwa pamoja nanyi. 12 Salimianeni kwa ishara ya upendo.
13 (G13-12) Watu wote wa Mungu huku wanawasalimuni. 14 (G13-13) Neema
ya Bwana Yesu Kristo na upendo wa Mungu na umoja wa Roho Mtakatifu,
viwe nanyi nyote.

WARAKA WA PAULO MTUME KWA WAGALATIA

1 Mimi Paulo mtume, 2 na ndugu wote walio pamoja nami, tunayaandikia
makanisa yaliyoko Galatia. Mimi nimepata kuwa mtume si kutokana na
mamlaka ya binadamu, wala si kwa nguvu ya mtu, bali kwa uwezo wa Yesu
Kristo na wa Mungu Baba aliyemfufua Yesu kutoka wafu. 3 Tunawatakieni
neema na amani kutoka kwa Mungu Baba yetu na kutoka kwa Bwana
Yesu Kristo. 4 Kristo alijitoa mwenyewe kwa ajili ya dhambi zetu ku-
fuatana na mapenzi ya Mungu wetu na Baba, ili apate kutuokoa katika
ulimwengu huu mbaya wa sasa. 5 Kwake yeye uwe utukufu milele! Amina.
6 Nashangaa kwamba muda mfupi tu umepita, nanyi mnamwasi yule aliye-
waita kwa neema ya Kristo, mkafuata Habari Njema ya namna nyingine.
7 Lakini hakuna "Habari Njema" nyingine. Ukweli ni kwamba wako watu
wanaowavurugeni, watu wanaotaka kuipotosha Habari Njema ya Kristo.
8 Lakini, hata kama mmoja wetu au malaika kutoka mbinguni, atawahu-
birieni Habari Njema tofauti na ile tuliyowahubirieni sisi, basi huyo na
alaaniwe! 9 Tulikwisha sema, na sasa nasema tena: kama mtu yeyote
anawahubirieni Habari Njema ya aina nyingine, tofauti na ile mliyokwisha
pokea, huyo na alaaniwe! 10 Sasa nataka kibali cha nani: cha binadamu, ama
cha Mungu? Au je, nataka kuwapendeza watu? Kama ningefanya hivyo,
mimi singekuwa kamwe mtumishi wa Kristo. 11 Ndugu, napenda mfahamu
kwamba ile Habari Njema niliyoihubiri si ujumbe wa kibinadamu. 12 Wala
mimi sikuipokea kutoka kwa binadamu, wala sikufundishwa na mtu. Yesu
Kristo mwenyewe ndiye aliyenifunulia. 13 Bila shaka mlikwisha sikia jinsi
nilivyokuwa ninaishi zamani kwa kuzingatia dini ya Kiyahudi, na jinsi
nilivyolitesa kanisa la Mungu kupita kiasi na kutaka kuliharibu kabisa.
14 Naam, mimi niliwashinda wengi wa wananchi wenzangu wa rika langu
katika kuizingatia dini ya Kiyahudi, nikajitahidi sana kuyashika mapokeo
ya wazee wetu. 15 Lakini Mungu, kwa neema yake, alikuwa ameniteua
hata kabla sijazaliwa, akaniita nimtumikie. 16 Mara tu alipoamua kuni-
funulia Mwanae kusudi niihubiri Habari Njema yake kwa watu wa mataifa
mengine, bila kutafuta maoni ya binadamu, 17 na bila kwenda kwanza
Yerusalemu kwa wale waliopata kuwa mitume kabla yangu, nilikwenda
kwanza Arabia, kisha nikarudi tena Damasko. 18 Ilikuwa tu baada ya miaka
mitatu, ndipo nilipokwenda Yerusalemu kuonana na Kefa; nilikaa kwake
siku kumi na tano. 19 Lakini sikuwaona mitume wengine isipokuwa Yakobo,
ndugu yake Bwana. 20 Haya ninayowaandikieni, Mungu anajua; sisemi
uongo. 21 Baadaye nilikwenda katika tarafa za Siria na Kilikia. 22 Wakati
huo, mimi binafsi sikujulikana kwa jumuiya za Wakristo kule Yudea.
23 Walichokuwa wanajua ni kile tu walichosikia: "Mtu yule aliyekuwa
akitutesa hapo awali, sasa anaihubiri imani ileile aliyokuwa anajaribu
kuiangamiza." 24 Basi, wakamtukuza Mungu kwa sababu yangu.

2

1 Baada ya miaka kumi na minne, nilikwenda tena Yerusalemu pamoja na
Barnaba; nilimchukua pia Tito pamoja nami. 2 Kwenda kwangu kulitokana
na ufunuo alionipa Mungu. Katika kikao cha faragha niliwaeleza hao

viongozi ujumbe wa Habari Njema niliohubiri kwa watu wa mataifa. Nil-
ifanya hivyo kusudi kazi yangu niliyokuwa nimefanya, na ile ninayofanya
sasa isije ikawa bure. 3 Lakini, hata mwenzangu Tito, ambaye ni Mgiriki,
hakulazimika kutahiriwa, 4 ingawa kulikuwa na ndugu wengine wa uongo
waliotaka atahiriwe. Watu hawa walijiingiza kwa ujanja na kupeleleza
uhuru wetu tulio nao katika kuungana na Kristo Yesu, ili wapate kutufanya
watumwa. 5 Hatukukubaliana nao hata kidogo ili ukweli wa Habari Njema
ubaki nanyi daima. 6 Lakini watu hawa wanaosemekana kuwa ni vion-
gozi—kama kweli walikuwa hivyo au sivyo, kwangu si kitu, maana Mungu
hahukumu kwa kuangalia mambo ya nje—watu hawa hawakuwa na kitu
cha kuongeza katika Habari hii Njema kama niihubirivyo. 7 Badala yake,
walitambua kwamba Mungu alikuwa amenituma kuhubiri Habari Njema
kwa watu wa mataifa mengine kama vile Petro alivyokuwa ametumwa
kuihubiri kwa Wayahudi. 8 Maana, yule aliyemwezesha Petro kuwa mtume
kwa Wayahudi, ndiye aliyeniwezesha nami pia kuwa mtume kwa watu
wa mataifa mengine. 9 Basi, Yakobo, Kefa na Yohane, ambao waonekana
kuwa viongozi wakuu, walitambua kwamba Mungu alinijalia neema hiyo,
wakatushika sisi mkono, yaani Barnaba na mimi, iwe ishara ya ushirikiano.
Sisi ilitupasa tukafanye kazi kati ya watu wa mataifa mengine, na wao kati
ya Wayahudi. 10 Wakatuomba lakini kitu kimoja: tuwakumbuke maskini;
jambo ambalo nimekuwa nikijitahidi kutekeleza. 11 Lakini Kefa alipofika
Antiokia nilimpinga waziwazi maana alikuwa amekosea. 12 Awali, kabla
ya watu kadhaa waliokuwa wametumwa na Yakobo kuwasili hapo, Petro
alikuwa akila pamoja na watu wa mataifa mengine. Lakini, baada ya hao
watu kufika, aliacha kabisa kula pamoja na watu wa mataifa mengine, kwa
kuogopa kikundi cha waliosisitiza tohara. 13 Hata ndugu wengine Wayahudi
walimuunga mkono Petro katika kitendo hiki cha unafiki, naye Barnaba
akakumbwa na huo unafiki wao. 14 Basi, nilipoona kuwa msimamo wao
kuhusu ukweli wa Habari Njema haukuwa umenyooka, nikamwambia Kefa
mbele ya watu wote: "Ingawa wewe ni Myahudi, unaishi kama watu wa
mataifa mengine na si kama Myahudi! Unawezaje, basi kujaribu kuwalaz-
imisha watu wa mataifa mengine kuishi kama Wayahudi?" 15 Kweli, sisi
kwa asili ni Wayahudi, na si watu wa mataifa mengine hao wenye dhambi!
16 Lakini, tunajua kwa hakika kwamba mtu hawezi kukubaliwa kuwa
mwadilifu kwa kuitii Sheria, bali tu kwa kumwamini Yesu Kristo. Na sisi
pia tumemwamini Yesu Kristo ili tupate kukubaliwa kuwa waadilifu kwa
njia ya imani yetu kwa Kristo, na si kwa kuitii Sheria. 17 Sasa, ikiwa
katika kutafuta kukubaliwa kuwa waadilifu kwa kuungana na Kristo sisi
tunaonekana kuwa wenye dhambi, je, jambo hili lina maana kwamba Kristo
anasaidia utendaji wa dhambi? Hata kidogo! 18 Lakini ikiwa ninajenga
tena kile nilichokwisha bomoa, basi nahakikisha kwamba mimi ni mhalifu.
19 Maana, kuhusu Sheria hiyo, mimi nimekufa; Sheria yenyewe iliniua,
nipate kuishi kwa ajili ya Mungu. Mimi nimeuawa pamoja na Kristo msala-
bani, 20 na sasa naishi, lakini si mimi tena, bali Kristo anaishi ndani yangu.
Maisha haya ninayoishi sasa naishi kwa imani, imani katika Mwana wa
Mungu aliyenipenda hata akayatoa maisha yake kwa ajili yangu. 21 Sipendi
kuikataa neema ya Mungu. Kama mtu huweza kukubaliwa kuwa mwadilifu
kwa njia ya Sheria, basi, Kristo alikufa bure!

3

1 Enyi Wagalatia, mmekuwa wajinga kweli! Ni nani aliyewaloga? Habari
juu ya kusulubiwa kwake Yesu Kristo ilielezwa waziwazi mbele ya macho
yenu. 2 Napenda kujua tu kitu kimoja kutoka kwenu: Je, mlipokea Roho
wa Mungu kwa sababu ya kutimiza matakwa ya Sheria ama kwa sababu
ya kuisikia na kuiamini Habari Njema? 3 Je, mu wajinga kiasi hicho? Ninyi
mlianza yote kwa msaada wa Roho je, mnataka sasa kumaliza kwa nguvu
zenu wenyewe? 4 Je, mambo yale yote yaliyowapata ninyi yamekuwa
bure tu? Haiwezekani! 5 Je, Mungu huwajalia Roho na kutenda miujiza
kati yenu ati kwa sababu mnatimiza yanayotakiwa na sheria, ama kwa
sababu mnasikia Habari Njema na kuiamini? 6 Chukueni kwa mfano habari
za Abrahamu: yeye alimwamini Mungu, naye Mungu akamkubali kuwa
mwadilifu. 7 Sasa basi jueni kwamba watu wenye kumwamini ndio walio
watoto halisi wa Abrahamu. 8 Maandiko Matakatifu yalionyesha kabla
kwamba Mungu atawakubali watu wa mataifa kuwa waadilifu kwa njia ya
imani. Hivyo Maandiko Matakatifu yalitangulia kumtangazia Abrahamu
Habari Njema: “Katika wewe mataifa yote yatabarikiwa.” 9 Basi, wale walio
na imani wanabarikiwa pamoja na Abrahamu aliyeamini. 10 Lakini wote
wanaotegemea tu kutimiza yanayotakiwa na Sheria, wako chini ya laana.
Maana, Maandiko Matakatifu yasema: “Yeyote asiyeshika na kutimiza
yote yaliyoandikwa katika kitabu cha Sheria, yuko chini ya laana.” 11 Ni
dhahiri kwamba Sheria haiwezi kumfanya mtu akubaliwe kuwa mwadil-
ifu; maana Maandiko Matakatifu yasema: “Mwadilifu kwa imani ataishi.”
12 Lakini Sheria haitegemei imani, ila Maandiko yasema: “Mwenye kutimiza
yanayotakiwa na Sheria ataishi.” 13 Kristo alitukomboa kutoka katika
laana ya Sheria kwa kujitwalia laana hiyo kwa ajili yetu; maana Maandiko
yanasema: “Yeyote aliyetundikwa msalabani amelaaniwa.” 14 Jambo hili
lilifanyika kusudi ile baraka aliyopewa Abrahamu iwashukie watu wa
mataifa mengine kwa njia ya Kristo, na ili kwa imani, tumpokee yule
Roho ambaye Mungu alituahidia. 15 Ndugu, nitawapeni mfano kutoka
maisha yetu ya kila siku. Fikirini juu ya mkataba kati ya watu wawili.
Mkataba ukisha fanyika na kutiwa sahihi hapana mtu anayeuweka kando
au kuuongezea kitu. 16 Basi, Abrahamu alipewa ahadi, yeye pamoja na
mzawa wake. Maandiko hayasemi: “Na wazawa wake,” yaani wengi, bali
yasema, “Na mzawa wake,” yaani mmoja, naye ndiye Kristo. 17 Ninachotaka
kusema ni hiki: Mungu alifanya agano lake akalithibitisha; Sheria ambayo
ilitokea miaka mia nne na thelathini baadaye, haiwezi kulitangua hilo agano
wala kuibatilisha hiyo ahadi. 18 Maana, kama urithi ya Mungu inategemea
Sheria, basi, haiwezi kutegemea tena ahadi ya Mungu. Kumbe, lakini
Mungu alimkirimia Abrahamu kwa sababu aliahidi. 19 Ya nini basi, Sheria?
Iliongezwa hapo ili kuonyesha uhalifu ni kitu gani, mpaka atakapokuja
yule mzawa wa Abrahamu aliyepewa ile ahadi. Sheria ililetwa na malaika
kwa mkono wa mpatanishi. 20 Ama hakika, mpatanishi hahitajiwi ikiwa
jambo lenyewe lamhusu mtu mmoja; na Mungu ni mmoja. 21 Je, Sheria
inapingana na ahadi za Mungu? Hata kidogo! Maana, kama kungalitolewa
sheria ambayo ingeweza kuwapa watu uzima, basi, tungeweza kukubaliwa
kuwa waadilifu kwa njia ya Sheria. 22 Lakini sivyo; Maandiko Matakatifu
yamekwisha sema kwamba ulimwengu wote upo chini ya utawala wa
dhambi; na hivyo, kwa kumwamini Yesu Kristo, wenye kuamini watimiziwe
ile ahadi. 23 Kabla ya kujaliwa imani, Sheria ilitufanya wafungwa mpaka

imani hiyo iliyokuwa inakuja ifunuliwe. 24 Basi, hiyo Sheria ilikuwa kama
mlezi wetu mpaka alipokuja Kristo, ili kwa njia ya imani, tukubaliwe kuwa
waadilifu. 25 Tangu kufika kwa hiyo imani, Sheria si mlezi wetu tena. 26 Kwa
njia ya imani, ninyi nyote mmekuwa watoto wa Mungu katika kuungana
na Kristo. 27 Ninyi nyote mliobatizwa mkaungana na Kristo ni kama vile
mmemvaa Kristo. 28 Hivyo, hakuna tena tofauti kati ya Myahudi na Mgiriki,
mtumwa na mtu huru, mwanamume na mwanamke. Nyote ni kitu kimoja
katika kuungana na Kristo Yesu. 29 Ikiwa ninyi ni wa Kristo, basi ni wazawa
wa Abrahamu, na mtapokea yale aliyoahidi Mungu.

4

1 Basi, nasema hivi: mrithi, akiwa bado mtoto, hawi tofauti na mtumwa
ingawaje mali yote ni yake. 2 Wakati huo wote yuko chini ya walezi na
wadhamini mpaka wakati ule uliowekwa na baba yake. 3 Hali kadhalika
na sisi tulipokuwa bado watoto, tulikuwa watumwa wa pepo watawala
wa ulimwengu. 4 Lakini wakati ule maalumu ulipotimia, Mungu alim-
tuma Mwanawe aliyezaliwa na mwanamke, akaishi chini ya Sheria 5 apate
kuwakomboa wale waliokuwa chini ya Sheria ili sisi tufanywe wana wa
Mungu. 6 Kwa vile sasa ninyi ni wana, Mungu amemtuma Roho wa Mwanae
mioyoni mwenu, Roho ambaye hulia "Aba," yaani "Baba." 7 Basi, wewe
si mtumwa tena, bali mwana. Na ikiwa ni mwana, basi, wewe utapokea
yote Mungu aliyowawekea watoto wake. 8 Zamani hamkumjua Mungu
na hivyo mkatumikia miungu isiyo miungu kweli. 9 Lakini sasa, kwa
vile mnamjua Mungu, au tuseme mnajulikana na Mungu, mnawezaje tena
kurudi kwa wale pepo maskini na dhaifu hata kutaka kuwatumikia tena?
10 Bado mnaadhimisha siku, miezi na miaka! 11 Nahofu kwamba labda
kazi niliyoifanya kwa ajili yenu imepotea bure! 12 Ndugu, nawasihi muwe
kama mimi, kwa vile hata mimi nimekuwa kama ninyi. Hamkunitendea
ubaya wowote. 13 Mnajua kwamba ugonjwa wangu ndio ulionipatia fursa
ya kuwahubirieni Habari Njema kwa mara ya kwanza. 14 Hata hivyo,
wakati ule hamkunidharau wala kunikataa kwa sababu ya udhaifu wangu
ingawa mlishawishiwa kufanya hivyo; lakini mlinipokea kama malaika wa
Mungu, kama vile ningekuwa Kristo Yesu mwenyewe. 15 Mlikuwa wenye
furaha; sasa kumetokea nini? Naapa kwamba wakati ule mngaliweza hata
kuyang'oa macho yenu na kunipa mimi. 16 Je, sasa nimekuwa adui yenu kwa
sababu ya kuwaambieni ukweli? 17 Hao watu wengine wanawahangaikia
ninyi, lakini nia zao si njema. Wanataka kuwatenganisha nami ili ninyi
muwahangaikie wao. 18 Kwa kweli ni jambo jema daima kuwahangaikia
wengine katika mambo mema, na si tu wakati mimi nipo pamoja nanyi.
19 Watoto wangu, kama vile mama mja mzito anavyotaabika wakati wa
kujifungua, mimi nataabika tena kwa ajili yenu mpaka hapo hali yake
Kristo itakapoundwa ndani yenu. 20 Laiti ningekuwa pamoja nanyi sasa,
maana ningalipata msimamo ufaao juu yenu! Nina wasiwasi sana nanyi!
21 Niambieni, enyi mnaopenda kutawaliwa na sheria: Je, mnasikia ise-
mavyo Sheria? 22 Imeandikwa katika Maandiko Matakatifu kwamba Abra-
hamu alikuwa na watoto wawili: mmoja kwa mwanamke mtumwa, na wa
pili kwa mwanamke huru. 23 Yule wa mwanamke mtumwa alizaliwa kama
kawaida, lakini yule wa mwanamke huru alizaliwa kutokana na ahadi ya
Mungu. 24 Mambo hayo yamekuwa mfano; mama hao wawili ni mfano wa
maagano mawili; la kwanza ni lile lililofanyika mlimani Sinai, mwakilishi

wake ni Hagari, na watoto wake wanazaliwa utumwani. 25 Hagari anawak-
ilisha mlima Sinai ulioko Arabia, na ni mfano wa Yerusalemu ya sasa, ulio
mtumwa pamoja na watoto wake. 26 Lakini Yerusalemu ya juu mbinguni ni
mji ulio huru, nao ni mama yetu. 27 Maana imeandikwa: “Furahi, ewe uliye
tasa usiyezaa; paaza sauti wewe usiyepata kujifungua mtoto; maana watoto
wa yule aliyeachwa ni wengi zaidi kuliko wa yule aliye na mume.” 28 Sasa,
basi, ndugu zangu, ninyi ni watoto wa Mungu kutokana na ahadi yake kama
alivyokuwa Isaka. 29 Lakini kama vile siku zile yule mtoto aliyezaliwa kwa
njia ya kawaida alimdhulumu yule aliyezaliwa kwa uwezo wa Roho wa
Mungu, vivyo hivyo na siku hizi. 30 Lakini Maandiko Matakatifu yasemaje?
Yasema: “Mfukuze mama mtumwa pamoja na mwanawe; maana mtoto wa
mtumwa hatarithi pamoja na mtoto wa mama huru.” 31 Kwa hiyo, basi,
ndugu, sisi si watoto wa mtumwa bali wa mama huru.

5

1 Kristo alitupa uhuru akataka tubaki huru. Basi, simameni imara wala
msikubali tena kuwa chini ya nira ya utumwa. 2 Sikilizeni! Ni mimi Paulo
ninayesema nanyi! Kama mkikubali kutahiriwa, Kristo hatawafaidia cho-
chote. 3 Nasema tena wazi: kila anayekubali kutahiriwa itambidi kuishika
Sheria yote. 4 Kama mnatazamia kukubaliwa kuwa waadilifu kwa njia ya
Sheria, basi, mmejitenga mbali na Kristo; mko nje ya neema ya Mungu.
5 Kwa upande wetu, lakini, sisi tunatumaini kwamba kwa nguvu ya Roho
tunakubaliwa kuwa waadilifu kwa njia ya imani. 6 Maana ikiwa tume-
ungana na Kristo Yesu, kutahiriwa au kutotahiriwa hakuna maana; cha
maana ni imani ifanyayo kazi kwa mapendo. 7 Mwenendo wenu ulikuwa
mzuri! Nani, basi aliyewazuia kuuzingatia ukweli? 8 Aliyesababisha hali
hiyo si Mungu ambaye amewaiteni. 9 “chachu kidogo tu huchachusha donge
lote la unga!” 10 Kutokana na kuungana kwetu na Bwana, nina tumaini
kubwa kwamba ninyi hamtakuwa na msimamo tofauti nami. Tena yeyote
huyo anayewavurugeni—awe nani au nani—hakika ataadhibiwa. 11 Na kwa
upande wangu, ndugu zangu, kama bado ninahubiri kwamba kutahiriwa
ni lazima, kwa nini basi, bado ninadhulumiwa? Kama ingalikuwa hivyo,
mahubiri yangu juu ya msalaba wa Kristo yasingalileta aibu yoyote. 12 Laiti
hao wanaowavurugeni wangejikatakata wenyewe! 13 Ninyi, ndugu, mliitwa
muwe watu huru. Lakini uhuru huo usiwe kisingizio cha kutawaliwa
na tamaa za kidunia; ila mnapaswa kutumikiana kwa upendo. 14 Maana
Sheria yote hutimizwa katika kushika amri hii moja: “Mpende jirani yako
kama unavyojipenda mwenyewe.” 15 Lakini ikiwa mtaumana na kutafu-
nana kama wanyama, jihadharini msije mkaangamizana wenyewe kwa
wenyewe! 16 Basi, nasema hivi: mwenendo wenu na uongozwe na Roho,
nanyi hamtafuata tena tamaa za kidunia. 17 Maana, tamaa za kidunia
hupingana na matakwa ya Roho; na matakwa ya Roho hupingana na tamaa
za kidunia. Mambo hayo mawili hayaafikiani; kwa sababu hiyo hamwezi
kufanya yale mnayotaka ninyi wenyewe. 18 Kama mkiongozwa na Roho,
basi, hamko tena chini ya Sheria. 19 Basi, matendo ya kidunia yanajulikana:
uzinzi, uasherati, ufisadi; 20 kuabudu sanamu, uchawi, uadui, ugomvi, wivu,
hasira, choyo, mabishano, mafarakano; 21 husuda, ulevi, ulafi na mambo
mengine kama hayo. Nawaambieni tena kama nilivyokwisha sema: watu
wanaotenda mambo hayo hawatakuwa na nafasi yao katika ufalme wa
Mungu. 22 Lakini matokeo ya kuongozwa na Roho ni mapendo, furaha,

amani, uvumilivu, wema, fadhili, uaminifu, [23] upole na kuwa na kiasi.
Hakuna Sheria inayoweza kupinga mambo hayo. [24] Wale walio wa Kristo
wameisulubisha hali yao ya kidunia pamoja na mawazo yake mabaya na
tamaa zake. [25] Tukiishi kwa msaada wa Roho, na tuufuate mwongozo wake.
[26] Basi, tusijivune, tusichokozane wala kuoneana wivu.

6

[1] Ndugu, kama mkimwona mtu fulani amekosea, basi, ninyi mnaoon-
gozwa na Roho mwonyeni mtu huyo ajirekebishe; lakini fanyeni hivyo kwa
upole, mkiwa na tahadhari msije nanyi wenyewe mkajaribiwa. [2] Saidianeni
kubeba mizigo yenu na hivyo mtatimiza sheria ya Kristo. [3] Mtu aki-
jiona kuwa ni kitu, na kumbe si kitu, huyo anajidanganya mwenyewe.
[4] Lakini kila mmoja na aupime vizuri mwenendo wake mwenyewe. Ukiwa
mwema, basi, anaweza kuona fahari juu ya alichofanya bila kuwa na
sababu ya kujilinganisha na mtu mwingine. [5] Maana kila mmoja anao
mzigo wake mwenyewe wa kubeba. [6] Mwenye kufundishwa neno la Mungu
na amshirikishe mwalimu wake riziki zake. [7] Msidanganyike; Mungu
hafanyiwi dhihaka. Alichopanda mtu ndicho atakachovuna. [8] Apandaye
katika tamaa za kidunia, atavuna humo uharibifu; lakini akipanda katika
Roho, atavuna kutoka kwa Roho uzima wa milele. [9] Basi, tusichoke kutenda
mema; maana tusipolegea tutavuna mavuno kwa wakati wake. [10] Kwa hiyo,
tukiwa bado na wakati, tuwatendee watu wote mema, na hasa ndugu wa
imani yetu. [11] Tazameni jinsi nilivyoandika kwa herufi kubwa, kwa mkono
wangu mwenyewe. [12] Wale wanaotaka kuonekana wazuri kwa mambo
ya mwili ndio wanaotaka kuwalazimisha ninyi mtahiriwe. Wanafanya
hivyo kwa sababu moja tu: kusudi wao wenyewe wasije wakadhulumiwa
kwa sababu ya msalaba wa Kristo. [13] Maana, hao wenyewe waliotahiriwa
hawaishiki Sheria; huwataka ninyi mtahiriwe wapate kujivunia alama hiyo
mwilini mwenu. [14] Lakini mimi sitajivunia kamwe chochote isipokuwa
msalaba wa Bwana wetu Yesu Kristo; maana kwa njia ya msalaba huo
ulimwengu umesulubiwa kwangu, nami nimesulubiwa kwa ulimwengu.
[15] Kutahiriwa au kutotahiriwa si kitu; cha maana ni kuwa kiumbe kipya.
[16] Wanaoufuata mwongozo huo nawatakia amani na huruma; amani na hu-
ruma kwa Israeli—Wateule wa Mungu. [17] Basi, sasa mtu yeyote asinisumbue
tena, maana alama nilizo nazo mwilini mwangu ni zile za Yesu. [18] Ndugu,
nawatakieni ninyi nyote neema ya Bwana wetu Kristo. Amina.

WARAKA WA PAULO MTUME KWA WAEFESO

1 Mimi Paulo, mtume wa Kristo Yesu kwa mapenzi ya Mungu,
nawaandikia ninyi watu wa Mungu huko Efeso, mlio waaminifu katika
kuungana na Kristo Yesu. 2 Nawatakieni neema na amani kutoka kwa
Mungu Baba yetu na kwa Bwana Yesu Kristo. 3 Atukuzwe Mungu na
Baba wa Bwana wetu Yesu Kristo! Maana, katika kuungana na Kristo
ametubariki kwa kutujalia zawadi zote za kiroho mbinguni. 4 Kabla ya
kuumbwa ulimwengu, Mungu alituteua tuwe wake katika kuungana
na Kristo ili tuwe watakatifu na bila hitilafu mbele yake. Kwa sababu
ya upendo wake, 5 Mungu alikuwa ameazimia tangu zamani kutuleta
kwake kama watoto wake kwa njia ya Yesu Kristo. Ndivyo alivyopenda na
kunuia. 6 Basi, tumsifu Mungu kwa sababu ya neema yake tukufu katika
Mwanae mpenzi! 7 Maana kwa damu yake Kristo sisi tunakombolewa,
yaani dhambi zetu zinaondolewa. Ndivyo ulivyo ukuu wa neema yake
8 aliotukirimia bila kipimo! Kwa hekima na ujuzi wake wote 9 Mungu
alitekeleza kile alichonuia, akatujulisha mpango wake uliofichika, ambao
alikuwa ameazimia kuutekeleza kwa njia ya Kristo. 10 Mpango huo ambao
angeutimiza wakati utimiapo ni kukusanya pamoja viumbe vyote, kila kitu
mbinguni na duniani, chini ya Kristo. 11 Kila kitu hufanywa kufuatana
na mpango na uamuzi wa Mungu; naye Mungu ametuteua sisi tuwe watu
wake kwa mapenzi yake katika kuungana na Kristo, kufuatana na azimio
alilofanya tangu mwanzo. 12 Basi, sisi tuliotangulia kumtumainia Kristo
tunapaswa kuusifu utukufu wa Mungu! 13 Nanyi pia watu wa mataifa
mengine, mliusikia ujumbe wa kweli yaani Habari Njema iliyowaletea
wokovu, mkamwamini Kristo; naye Mungu, ili kuonyesha kuwa ninyi ni
wake, akawapiga mhuri kwa kuwapeni yule Roho Mtakatifu aliyetuahidia.
14 Huyu Roho ni dhamana ya kurithi yote yale Mungu aliyowaahidia
watu wake, na jambo hili latuhakikishia kwamba Mungu atawakomboa
kabisa wote walio wake. Tuusifu utukufu wake! 15 Kwa sababu hiyo,
tangu niliposikia juu ya imani yenu kwa Bwana Yesu na mapendo yenu
kwa watu wa Mungu, 16 sijaacha kamwe kumshukuru Mungu kwa ajili
yenu. Ninawakumbuka katika sala zangu 17 ili Mungu wa Bwana wetu
Yesu Kristo Baba mtukufu, awajalieni Roho wake atakayewapa hekima
na kuwafunulieni Mungu mpate kumjua. 18 Namwomba Mungu aifunue
mioyo yenu iweze kuuona mwanga wake, mpate kutambua lile tumaini
alilowaitieni na utukufu mkuu wa zawadi alizowawekea watu wake,
19 mpate kutambua jinsi uwezo wake ulivyo mkuu mno kwa ajili yetu sisi
tunaoamini. Uwezo huo unaofanya kazi ndani yetu, ni sawa na nguvu ile
kuu mno 20 aliyomfufua nayo Kristo kutoka wafu, akamketisha kulia kwake
mbinguni. 21 Huko, Kristo anatawala juu ya kila tawala, mamlaka, enzi na
ukuu; anatawala juu ya kila cheo kiwezacho kutajwa katika ulimwengu
huu na katika ulimwengu ujao. 22 Mungu ameweka vitu vyote chini ya
miguu yake, akamkabidhi kwa kanisa akiwa mkuu wa vitu vyote. 23 Kanisa
ni mwili wa Kristo, na ukamilifu wake yeye anayekamilisha vitu vyote kila
mahali.

2

1 Ninyi mlikuwa mmekufa kwa sababu ya makosa na dhambi zenu.
2 Wakati ule mliishi kufuatana na mtindo mbaya wa ulimwengu huu,
mkawa mnamtii mtawala wa pepo wenye nguvu wa anga, pepo ambao
huwatawala sasa watu wasiomtii Mungu. 3 Na hata sisi sote tulikuwa kama
wao; tuliishi kufuatana na tamaa zetu za kidunia na kufanya tu mambo
yale yaliyoipendeza miili na akili zetu. Kidunia, sisi kama vile pia wao,
tulistahili ghadhabu ya Mungu. 4 Lakini Mungu ni mwenye huruma nyingi.
Alitupenda kwa mapendo yasiyopimika, 5 hata, ingawa tulikuwa tumekufa
kwa sababu ya dhambi, alitufanya hai pamoja na Kristo. Kwa neema
ya Mungu ninyi mmeokolewa. 6 Kwa kuungana na Kristo Yesu, Mungu
alitufufua pamoja naye, tukatawale pamoja naye mbinguni. 7 Ndivyo alivy-
openda kuonyesha kwa watu wa nyakati za baadaye, ukuu wa neema yake
aliyotujalia kwa ukarimu katika kuungana kwetu na Kristo Yesu. 8 Maana,
kwa neema ya Mungu mmekombolewa kwa njia ya imani. Jambo hili si
matokeo ya juhudi zenu, bali ni zawadi ya Mungu. 9 Wala halitokani na
matendo yenu wenyewe, asije mtu akajivunia kitu. 10 Sisi ni viumbe vyake
Mungu, na kwa kuungana na Kristo Yesu, alituumba kwa ajili ya kuishi
maisha ya matendo mema aliyotutayarishia tuyatende. 11 Ninyi mlio kwa
asili watu wa mataifa mengine—mnaoitwa, "wasiotahiriwa" na Wayahudi
ambao hujiita, "Waliotahiriwa," (kwa sababu ya kile wanachoifanyia miili
yao) —kumbukeni mlivyokuwa zamani. 12 Wakati ule ninyi mlikuwa bila
Kristo; mlikuwa nje ya jamii ya Israeli; mlikuwa wageni na hamkuwa na
sehemu yoyote katika lile agano la zile ahadi. Mlikuwa bila matumaini
Mungu hapa duniani. 13 Lakini sasa, kwa kuungana na Kristo Yesu, ninyi
ambao hapo awali mlikuwa mbali, mmekaribishwa kwa njia ya damu yake
Kristo. 14 Maana Kristo mwenyewe ametuletea amani kwa kuwafanya
Wayahudi na watu wa mataifa mengine kuwa jamii moja. Kwa mwili wake
yeye mwenyewe aliubomoa ule ukuta uliowatenganisha na kuwafanya
maadui. 15 Aliiondoa ile Sheria ya Wayahudi pamoja na amri zake na
kanuni zake, ili kutokana na jamii hizo mbili aumbe jamii moja mpya katika
umoja naye na hivyo kuleta amani. 16 Kwa mwili wake, Kristo aliuangamiza
uadui wao; kwa msalaba wake aliziunganisha jamii hizo kuwa moja na
kuzipatanisha na Mungu. 17 Basi, Kristo alikuja akahubiri Habari Njema ya
amani kwenu ninyi watu wa mataifa mengine mliokuwa mbali na Mungu,
na pia kwa Wayahudi ambao walikuwa karibu na Mungu. 18 Hivyo, kwa
njia yake, sisi sote, Wayahudi na watu wa mataifa mengine, tunaweza
kumwendea Baba katika Roho mmoja. 19 Basi, ninyi si wageni tena, wala
si watu wa nje; ninyi ni raia pamoja na watu wa Mungu, na ni watu wa
jamaa ya Mungu. 20 Mmejengwa juu ya msingi uliowekwa na mitume na
manabii, naye Kristo mwenyewe ndiye jiwe kuu la msingi. 21 Yeye ndiye
mwenye kulitengeneza jengo lote na kulikuza hata liwe hekalu takatifu kwa
ajili ya B wana. 22 Katika kuungana naye, ninyi pia mnajengwa pamoja na
wote wengine, muwe makao ya Mungu kwa njia ya Roho wake.

3

1 Kutokana na hayo, mimi Paulo, mfungwa wa Kristo Yesu kwa ajili yenu,
namwomba Mungu. 2 Bila shaka mmekwisha sikia kwamba Mungu, kwa
neema yake, alinikabidhi kazi hii niifanye kwa faida yenu. 3 Mimi nili-
julishwa kwa njia ya ufunuo mpango wake uliofichika. (Nimeandika kwa

ufupi juu ya jambo hili, 4 nanyi mkiyasoma maneno yangu mtaweza kujua
jinsi ninavyoielewa siri hiyo ya Kristo.) 5 Zamani watu hawakujulishwa siri
hiyo; lakini sasa Mungu amewajulisha mitume na manabii wake watakatifu
kwa njia ya Roho. 6 Siri yenyewe ni hii: kwa njia ya Habari Njema watu wa
mataifa mengine wanapata sehemu yao pamoja na Wayahudi katika zile
baraka za Mungu; wao ni viungo vya mwili uleule, na wanashiriki ahadi
ileile aliyofanya Mungu kwa njia ya Kristo Yesu. 7 Mimi nimefanywa kuwa
mtumishi wa Habari Njema kwa neema ya pekee aliyonijalia Mungu kwa
uwezo wake mkuu. 8 Mimi ni mdogo kuliko watu wote wa Mungu; lakini
amenijalia neema yake, ili niwahubirie watu wa mataifa utajiri wake Kristo
usiopimika, 9 tena niwaangazie watu wote waone jinsi mpango wa Mungu
uliofichika unavyotekelezwa. Mungu aliye Muumba wa vitu vyote alificha
siri hiyo yake tangu milele, 10 kusudi, sasa kwa njia ya kanisa, wakuu na
wenye enzi wa mbinguni wapate kuitambua hekima ya Mungu iliyo ya
namna nyingi. 11 Mungu alifanya jambo hilo kufuatana na azimio lake la
milele ambalo amelifanya kwa njia ya Kristo Bwana wetu. 12 Basi, katika
kuungana na Kristo, na kwa njia ya imani katika Kristo, sisi tunathubutu
kumkaribia Mungu kwa uhodari. 13 Kwa hiyo, nawaombeni msife moyo
kwa sababu ya mateso ninayopata kwa ajili yenu, maana hayo ni kwa ajili
ya utukufu wenu. 14 Kwa sababu hiyo, nampigia magoti Baba, 15 aliye
asili ya jamaa zote duniani na mbinguni. 16 Namwomba Mungu, kadiri ya
utajiri wa utukufu wake, awajalieni kwa uwezo wa Roho wake, nguvu ya
kuwa imara ndani yenu, 17 naye Kristo akae mioyoni mwenu kwa imani.
Namwomba mpate kuwa na mzizi na msingi katika mapendo 18 kusudi
muweze kufahamu pamoja na watu wote wa Mungu jinsi upendo wa Kristo
ueneavyo kwa mapana na marefu, kwa kimo na kina. 19 Naam, mpate
kujua upendo wa Kristo upitao elimu yote, mjazwe kabisa utimilifu wote wa
Mungu. 20 Kwake yeye ambaye kwa nguvu yake ifanyayo kazi ndani yetu,
aweza kufanya mambo makuu zaidi ya yale tuwezayo kuomba au kufikiria;
21 kwake Mungu uwe utukufu katika kanisa na katika Kristo Yesu, nyakati
zote, milele na milele! Amina.

4

1 Basi, mimi niliye mfungwa kwa kuwa namtumikia Bwana, nawasihi
muishi maisha yanayostahili wito mlioitiwa. 2 Muwe daima wanyenyekevu,
wapole na wenye saburi; vumilianeni ninyi kwa ninyi kwa mapendo.
3 Fanyeni bidii ya kuhifadhi umoja uletwao na Roho kwa kuzingatia amani
iliyo kati yenu. 4 Kuna mwili mmoja na Roho mmoja, kama vile tumaini
mliloitiwa na Mungu ni moja. 5 Kuna Bwana mmoja, imani moja na
ubatizo mmoja; 6 kuna Mungu mmoja na Baba wa wote, ambaye yuko
juu ya wote, afanya kazi katika yote na yuko katika yote. 7 Kila mmoja
wetu amepewa neema kadiri ya kipimo alichojaliwa na Kristo. 8 Kama
yasemavyo Maandiko: “Alipopaa mbinguni juu kabisa, alichukua mateka;
aliwapa watu zawadi.” 9 Basi, inaposemwa: “alipaa juu,” ina maana gani?
Maana yake ni kwamba, kwanza alishuka mpaka chini kabisa duniani.
10 Basi, huyo aliyeshuka hapa duniani, ndiye aliyepaa juu ya mbingu zote
apate kuujaza ulimwengu. 11 Ndiye aliyewapa watu zawadi: wengine ali-
wajalia wawe mitume, wengine manabii, wengine wawe waeneza Habari
Njema, wengine wachungaji na walimu. 12 Alifanya hivyo apate kuwata-
yarisha watu wote wa Mungu kwa ajili ya kazi ya huduma ya Kikristo ili

kuujenga mwili wa Kristo, 13 na hivyo sote tuufikie umoja wa imani na
kumjua Mwana wa Mungu; tuwe watu waliokomaa na kuufikia utimilifu
wake Kristo mwenyewe. 14 Basi, hatutakuwa tena kama watoto, tukitupwa
na kupeperushwa huko na huko kwa kila upepo wa mafundisho wanayozua
watu wadanganyifu, ili wawapotoshe wengine kwa hila. 15 Ila, sisi tukisema
ukweli kwa moyo wa mapendo tutakua zidi katika kila jambo kulingana na
Kristo ambaye ndiye kichwa; 16 chini ya uongozi wake, viungo vyote vya
mwili hushikamana pamoja, na mwili wote hutegemezwa kwa msaada wa
viungo vyake. Basi, kila kiungo kikitekeleza kazi yake ipasavyo, mwili wote
hukua na kujijenga katika upendo. 17 Basi, kwa jina la Bwana, nawaonyeni:
msiishi tena kama watu wasiomjua Mungu, ambao fikira zao zimekuwa
upuuzi mtupu, 18 na akili zao zimo gizani. Wako mbali na uzima wa Mungu,
kwa sababu ya upumbavu ulio ndani yao na ukaidi wao. 19 Wamepotoka
na hawana aibu, wamejitosa katika ufisadi; hufanya kwa pupa kila aina
ya mambo ya aibu. 20 Lakini ninyi hamkujifunza hivyo juu ya Kristo.
21 Ni dhahiri kwamba mlisikia barabara habari zake, na mkiwa wafuasi
wake mkafundishwa ukweli ulivyo katika Yesu. 22 Basi, acheni mwenendo
wenu wa awali, yaani ule utu wenu wa kale uliokuwa unaangamizwa
kwa tamaa zake danganyifu. 23 Jirekebisheni upya rohoni na katika fikira
zenu. 24 Vaeni hali mpya ya utu ambayo imeumbwa kwa mfano wa Mungu
na ambayo hujionyesha katika maisha ya kweli ya uadilifu na utakatifu.
25 Kwa hiyo, acheni uongo. Kila mmoja anapaswa kumwambia mwenzake
ukweli, maana kila mmoja wetu ni kiungo cha mwili wa Kristo. 26 Kama
mkikasirika, msikubali hasira yenu iwafanye mtende dhambi, na wala
msikae na hasira kutwa nzima. 27 Msimpe Ibilisi nafasi. 28 Aliyekuwa akiiba,
asiibe tena, bali na aanze kufanya kazi njema kwa mikono yake, apate
kuwa na kitu cha kumsaidia mtu aliye maskini. 29 Maneno mabaya hata
yasisikike kamwe miongoni mwenu; kila mara maneno yenu yawe ya kufaa
na ambayo hujenga na kuwasaidia wengine, ili yawaneemeshe wasikilizaji
wenu. 30 Msimhuzunishe Roho Mtakatifu wa Mungu maana Roho huyo ni
alama ya Mungu kwenu kwamba ninyi ni watu wake, na thibitisho kwamba
siku itakuja ambapo Mungu atawakomboeni. 31 Basi, achaneni na uhasama,
chuki, hasira, kelele, matusi! Achaneni na kila uovu! 32 Muwe na moyo
mwema na wenye kuhurumiana; kila mmoja na amsamehe mwenzake
kama naye Mungu alivyowasamehe ninyi kwa njia ya Kristo.

5

1 Kwa hiyo, mwigeni Mungu, maana ninyi ni watoto wake wapenzi.
2 Upendo uongoze maisha yenu, kama vile Kristo alivyotupenda, na kwa
ajili yetu akajitoa mwenyewe kama dhabihu yenye harufu nzuri na tambiko
impendezayo Mungu. 3 Kwa vile ninyi ni watu wa Mungu, basi uasherati,
uchafu wowote ule au choyo visitajwe kamwe miongoni mwenu. 4 Tena
maneno ya aibu, ya upuuzi au ubishi, yote hayo hayafai kwenu; maneno
ya kumshukuru Mungu ndiyo yanayofaa. 5 Jueni wazi kwamba mwasherati
yeyote au mchafu au mfisadi, (ufisadi ni sawa na kuabudu sanamu), au
mtu yeyote wa aina hiyo hataambulia chochote katika Utawala wa Kristo
na wa Mungu. 6 Msikubali kudanganywa na mtu kwa maneno matupu;
maana, kwa sababu ya mambo kama hayo ghadhabu ya Mungu huwajia
wote wasiomtii. 7 Basi, msishirikiane nao. 8 Zamani ninyi mlikuwa gizani,
lakini sasa ninyi mko katika mwanga kwa kuungana na Bwana. Ishini kama

watoto wa mwanga: 9 maana matokeo ya mwanga ni wema kamili, uadilifu
na ukweli. 10 Jaribuni kujua yale yanayompendeza Bwana. 11 Msishiriki
katika matendo yasiyofaa, ya giza bali yafichueni. 12 Mambo yanayotendwa
kwa siri ni aibu hata kuyataja. 13 Lakini mambo yale yanayotendwa
katika mwanga, ukweli wake hudhihirishwa; 14 na kila kilichodhihirishwa
huwa mwanga. Ndiyo maana Maandiko yasema: "Amka wewe uliyelala,
fufuka kutoka wafu, naye Kristo atakuangaza." 15 Basi, muwe waangalifu
jinsi mnavyoishi: Msiishi kama wapumbavu, bali kama wenye hekima.
16 Tumieni vizuri muda mlio nao maana siku hizi ni mbaya. 17 Kwa hiyo,
msiwe wapumbavu, bali jaribuni kujua matakwa ya Bwana. 18 Acheni
kulewa divai maana hiyo itawaangamiza, bali mjazwe Roho Mtakatifu.
19 Zungumzeni kwa maneno ya Zaburi, nyimbo na tenzi za kiroho; mwimbi-
eni Bwana nyimbo na zaburi kwa shukrani mioyoni mwenu. 20 Mshukuruni
Mungu Baba daima kwa ajili ya yote, kwa jina la Bwana wetu Yesu Kristo.
21 Kila mmoja amstahi mwenzake kwa sababu ya kumcha Kristo. 22 Wake
wawatii waume zao kama kumtii Bwana. 23 Maana mume anayo mamlaka
juu ya mkewe, kama vile Kristo alivyo na mamlaka juu ya kanisa; naye
Kristo mwenyewe hulikomboa kanisa, mwili wake. 24 Kama vile kanisa
linavyomtii Kristo, vivyo hivyo, wake wawatii waume zao katika mambo
yote. 25 Nanyi waume, wapendeni wake zenu kama Kristo alivyolipenda
kanisa, akajitoa mwenyewe sadaka kwa ajili yake. 26 Alifanya hivyo, ili
kwa neno lake, aliweke wakfu kwa Mungu, baada ya kulifanya safi kwa
kuliosha katika maji, 27 kusudi ajipatie kanisa lililo takatifu na safu kabisa,
kanisa lisilo na doa, kasoro au chochote cha namna hiyo. 28 Basi, waume
wanapaswa kuwapenda wake zao kama miili yao wenyewe. 29 (Hakuna
mtu yeyote auchukiaye mwili wake; badala ya kuuchukia, huulisha na
kuuvika. Ndivyo naye Kristo anavyolitunza kanisa, 30 maana sisi ni viungo
vya mwili wake.) 31 Kama yasemavyo Maandiko Matakatifu: "Kwa hiyo,
mwanamume atawaacha baba na mama yake, ataungana na mkewe, nao
wawili watakuwa mwili mmoja." 32 Kuna ukweli uliofichika katika maneno
haya, nami naona kwamba yamhusu Kristo na kanisa lake. 33 Lakini
yanawahusu ninyi pia: kila mume lazima ampende mkewe kama nafsi yake
mwenyewe, naye mke anapaswa kumstahi mumewe.

6

1 Enyi watoto, watiini wazazi wenu Kikristo maana hili ni jambo jema.
2 "Waheshimu Baba na mama yako," hii ndiyo amri ya kwanza ambayo ime-
ongezewa ahadi, yaani, 3 "Upate fanaka na miaka mingi duniani." 4 Nanyi
akina baba, msiwachukize watoto wenu ila waleeni katika nidhamu na ma-
fundisho ya Kikristo. 5 Enyi watumwa, watiini mabwana zenu hapa duniani
kwa hofu na tetemeko; fanyeni hivyo kwa unyofu wa moyo kana kwamba
mnamtumikia Kristo. 6 Fanyeni hivyo si tu wakati wanapowatazama ili
mjipendekeze kwao, bali tumikieni kwa moyo kama atakavyo Mungu kwa
sababu ninyi ni watumishi wa Kristo. 7 Muwe radhi kutumikia kwa ajili ya
Bwana na si kwa ajili ya watu. 8 Kumbukeni kwamba kila mtu mwenye
kutenda mema, awe mtumwa au mtu huru, atapokea tuzo lake kutoka
kwa Bwana. 9 Nanyi mnaotumikiwa, watendeeni vivyo hivyo watumwa
wenu, na acheni kutumia vitisho. Kumbukeni kwamba ninyi pia kama
vile wao, mnaye Bwana yuleyule mbinguni, kwake cheo cha mtu si kitu.
10 Hatimaye, nawatakeni muwe imara katika kuungana na Bwana na kwa

msaada wa nguvu yake kuu. [11] Vaeni silaha anazowapeni Mungu mpate
kuzipinga mbinu mbaya za Ibilisi. [12] Maana vita vyenu si vita kati yetu na
binadamu, bali ni vita dhidi ya jeshi ovu la ulimwengu wa roho; tunapigana
na watawala, wakuu na wenye nguvu wanaomiliki ulimwengu huu wa giza.
[13] Kwa sababu hiyo, vaeni silaha za Mungu ili siku ile itakapofika muweze
kuyapinga mashambulio ya adui; na mkisha pigana mpaka mwisho, muwe
bado thabiti. [14] Basi, simameni imara! Ukweli uwe kama ukanda kiunoni
mwenu, uadilifu uwe kama vazi la kujikinga kifuani, [15] na hamu ya ku-
tangaza Habari Njema ya amani iwe kama viatu miguuni mwenu. [16] Zaidi
ya hayo yote, imani iwe daima kama ngao mikononi mwenu, iwawezeshe
kuizima mishale ya moto ya yule Mwovu. [17] Upokeeni wokovu kama kofia
yenu ya chuma, na neno la Mungu kama upanga mnaopewa na Roho
Mtakatifu. [18] Salini daima, mkiomba msaada wa Mungu. Salini kila wakati
kwa nguvu ya Roho. Kesheni bila kuchoka mkisali kwa ajili ya watu wote wa
Mungu. [19] Niombeeni nami pia ili niongeapo Mungu anijalie cha kusema,
niweze kuwajulisha watu fumbo la Habari Njema kwa uthabiti. [20] Mimi ni
balozi kwa ajili ya Habari Njema hiyo ingawa sasa niko kifungoni. Ombeni,
basi, ili niweze kuwa hodari katika kuitangaza kama inipasavyo. [21] Tukiko,
ndugu yetu mpenzi na mtumishi mwaminifu wa Bwana, atawapeni habari
zangu zote mpate kujua ninachofanya. [22] Namtuma kwenu awapeni habari
zetu mpate kuwa na moyo. [23] Ninawatakieni ninyi ndugu amani, upendo
na imani kutoka kwa Mungu Baba na kutoka kwa Bwana Yesu Kristo.
[24] Nawatakia neema ya Mungu wote wanaompenda Bwana wetu Yesu Kristo
kwa mapendo yasiyo na mwisho.

WARAKA WA PAULO MTUME KWA WAKOLOSAI

1 Mimi Paulo, mtume wa Kristo Yesu kwa mapenzi ya Mungu, na ndugu
Timotheo, 2 tunawaandikia ninyi watu wa Mungu huko Kolosai, ndugu zetu
waaminifu katika kuungana na Kristo. Tunawatakieni neema na amani ku-
toka kwa Mungu Baba yetu. 3 Daima tunamshukuru Mungu, Baba wa Bwana
wetu Yesu Kristo, wakati tunapowaombea. 4 Maana tumesikia juu ya imani
yenu katika Kristo Yesu na juu ya upendo wenu kwa watu wote wa Mungu.
5 Wakati ujumbe ule wa kweli, yaani Habari Njema, ilipowafikieni kwa mara
ya kwanza, mlipata kusikia juu ya lile tumaini linalopatikana kwake. Kwa
sababu hiyo imani na upendo wenu vinategemea jambo lile mnalotumainia
ambalo mmewekewa salama mbinguni. 6 Habari Njema inazidi kuzaa
matunda na kuenea ulimwenguni kote kama vile ilivyofanya kwenu ninyi
tangu siku ile mliposikia juu ya neema ya Mungu na kuitambua ilivyo
kweli. 7 Mlijifunza juu ya neema ya Mungu kutoka kwa Epafra, mtumishi
mwenzetu, ambaye ni mfanyakazi mwaminifu wa Kristo kwa niaba yetu.
8 Yeye alitupa habari za upendo wenu mliojaliwa na Roho. 9 Kwa sababu
hiyo tumekuwa tukiwaombeeni daima tangu tulipopata habari zenu. Tu-
namwomba Mungu awajazeni ujuzi kamili wa mapenzi yake, awajazeni
hekima yote na elimu iletwayo na Roho wake. 10 Hapo mtaweza kuishi
kama anavyotaka Bwana na kutenda daima yanayompendeza. Maisha
yenu yatakuwa yenye matunda ya kila namna ya matendo mema na mtazidi
kukua katika kumjua Mungu. 11 Mungu awajalieni nguvu kwa uwezo wake
mtukufu ili mweze kustahimili kila kitu kwa uvumilivu. 12 Na kwa furaha,
mshukuruni Baba aliyewawezesha ninyi kuwa na sehemu yenu katika
mambo yale Mungu aliyowawekea watu wake katika utawala wa mwanga.
13 Yeye alituokoa katika nguvu ya giza, akatuleta salama katika ufalme wa
Mwanae mpenzi, 14 ambaye kwa njia yake tunakombolewa, yaani dhambi
zetu zinaondolewa. 15 Kristo ni mfano wa Mungu asiyeonekana; ni mzaliwa
wa kwanza wa viumbe vyote. 16 Maana kwa njia yake vitu vyote viliumbwa
duniani na mbinguni, vitu vinavyoonekana na visivyoonekana: wenye
enzi, watawala, wakuu na wenye mamlaka. Vyote viliumbwa kwa njia
yake na kwa ajili yake. 17 Kristo alikuwako kabla ya vitu vyote; kwa
kuungana naye, vyote vyadumu mahali pake. 18 Yeye ni kichwa cha mwili
wake, yaani kanisa; yeye ni chanzo cha uhai wa huo mwili. Yeye ndiye
mwanzo, mzaliwa wa kwanza aliyefufuliwa kutoka wafu, ili awe na nafasi
ya kwanza katika vitu vyote. 19 Maana Mungu alipenda utimilifu wote uwe
ndani yake. 20 Kwa njia yake Mungu alivipatanisha naye vitu vyote naam,
viumbe vyote mbinguni na duniania; alileta amani kwa damu ya Kristo
msalabani. 21 Hapo kwanza ninyi pia mlikuwa mbali na Mungu na mlikuwa
adui zake kwa sababu ya fikira zenu na matendo yenu maovu. 22 Lakini
sasa, kwa kifo cha Mwanae aliyeishi hapa duniani, Mungu amewapatanisha
naye, kusudi awalete mbele yake mkiwa watakatifu, safi na bila lawama.
23 Mnapaswa, lakini kuendelea kuwa imara na thabiti katika imani hiyo, na
msikubali kusukumwa mbali na tumaini lile mlilopata wakati mlipoisikia
Habari Njema. Mimi Paulo nimekuwa mtumishi wa hiyo Habari Njema
ambayo imekwisha hubiriwa kila kiumbe duniani. 24 Na sasa nafurahi
kuteseka kwa ajili yenu, maana kwa mateso yangu hapa duniani, nasaidia

kukamilisha kile kilichopungua bado katika mateso ya Kristo kwa ajili ya
mwili wake, yaani kanisa. 25 Nami nimefanywa kuwa mtumishi wa kanisa
kufuatana na mpango wake Mungu ambao alinikabidhi kwa faida yenu.
Mpango wenyewe ni kuutangaza kwa ukamilifu ujumbe wake, 26 ambao
ni siri aliyowaficha binadamu wote tangu milele, lakini sasa amewajulisha
watu wake. 27 Mpango wa Mungu ni kuwajulisha watu wake siri hii kuu na
tukufu ambayo ni kwa ajili ya watu wote. Na, siri yenyewe ndiyo hii: Kristo
yuko ndani yenu, na jambo hilo lamaanisha kwamba ninyi mtaushiriki
utukufu wa Mungu. 28 Kwa sababu hiyo tunamhubiri Kristo kwa watu wote;
tunawaonya na kuwafundisha wote kwa hekima yote, ili tuweze kumleta
kila mmoja mbele ya Mungu akiwa amekomaa katika kuungana na Kristo.
29 Kwa madhumuni hayo mimi nafanya kazi na kujitahidi nikiitumia nguvu
kuu ya Kristo ifanyayo kazi ndani yangu.

2

1 Napenda mjue jinsi ninavyofanya kazi kwa bidii kwa ajili yenu, kwa
ajili ya watu wa Laodikea na kwa ajili ya wote ambao hawajapata ku-
niona kwa macho. 2 Nafanya hivi kusudi mioyo yao ifarijiwe na kuvutwa
pamoja katika upendo, ili wajazwe uthabiti mwingi uletwao na elimu ya
kweli. Hapo wataijua siri ya Mungu ambayo ni Kristo mwenyewe. 3 Ndani
yake zimefichika hazina zote za hekima na elimu. 4 Basi, nawaambieni,
msikubali kudanganywa na mtu yeyote kwa maneno ya uongo hata kama
ni ya kuvutia sana. 5 Maana, ingawa mimi niko mbali nanyi kwa mwili,
lakini niko pamoja nanyi kwa roho, na ninafurahi kuona uthabiti kamili
mnaosimama nao pamoja katika imani yenu kwa Kristo. 6 Maadamu
ninyi mmemkubali Kristo Yesu kuwa Bwana, basi, ishini katika muungano
naye. 7 Mnapaswa kuwa na mizizi ndani yake, kujijenga juu yake na
kuwa imara katika imani yenu kama mlivyofundishwa. Muwe na shukrani
tele. 8 Angalieni basi, mtu asiwapotoshe kwa udanganyifu mtupu wa
hekima ya kibinadamu, ambayo chanzo chake ni mafundisho ya mapokeo
ya watu na ya pepo watawala, na wala si Kristo mwenyewe! 9 Maana,
ndani yake Kristo katika ubinadamu wake, umo ukamilifu wote wa Mungu,
10 nanyi mmepewa uzima kamili katika kuungana naye. Yeye yuko juu ya
pepo watawala wote na wakuu wote. 11 Katika kuungana na Kristo ninyi
mlitahiriwa, lakini si kwa tohara ifanywayo na watu, bali inayofanywa
na Kristo mwenyewe, na ambayo inahusikana na kukombolewa kutoka
katika utu wa dhambi. 12 Maana, mlipobatizwa mlizikwa pamoja na Kristo,
na katika ubatizo, mlifufuliwa pia pamoja naye kwa imani yenu katika
nguvu ya Mungu ambaye alimfufua Kristo kutoka wafu. 13 Wakati mmoja
nanyi mlikuwa mmekufa kwa sababu ya makosa yenu na kwa sababu ninyi
mlikuwa watu wa mataifa mengine. Lakini Mungu amewapa ninyi uzima
pamoja na Kristo. Mungu ametusamehe dhambi zetu zote; 14 alifutilia
mbali ile hati ya deni iliyokuwa inatukabili na masharti yake, na kuifuta
kabisa kwa kuipigilia msalabani. 15 Juu ya msalaba Kristo aliwapokonya
nguvu zao hao pepo watawala na wakuu; aliwafanya kuwa kitu cha fed-
heha hadharani kwa kuwaburuta kama mateka katika msafara wa ushindi
wake. 16 Kwa hiyo, basi, msikubali kupewa masharti na mtu yeyote kuhusu
vyakula au vinywaji, siku za sherehe, sikukuu ya Mwezi mpya au Sabato.
17 Mambo ya aina hiyo ni kivuli tu cha yale yatakayokuja; ukweli wenyewe
ndiye Kristo. 18 Msikubali kuhukumiwa na mtu yeyote anayejitakia kuwa

wa maana kwa sababu ya maono ya pekee na ambaye anasisitiza juu
ya unyenyekevu wa uongo na ibada kwa malaika. Mtu wa namna hiyo
amepumbazika kwa fikira danganifu za kidunia 19 na amejitenga na Kristo
aliye kichwa cha huo mwili. Chini ya uongozi wa Kristo, mwili wote unal-
ishwa na kuunganishwa pamoja kwa viungo na mishipa yake, nao hukua
kama atakavyo Mungu. 20 Ninyi mmekufa pamoja na Kristo na kukom-
bolewa kutoka nguvu za pepo watawala wa ulimwengu. Kwa nini, basi,
kuishi tena kama vile mngekuwa wa ulimwengu huu? Ya nini kuwekewa
masharti: 21 “Msishike hiki,” “Msionje kile,” “Msiguse kile!” 22 Mambo hayo
yote yanahusika na vitu vyenye kuharibika mara tu vinapotumiwa; hayo
ni maagizo na mafundisho ya kibinadamu tu. 23 Kweli, masharti hayo
yaonekana kuwa ya hekima katika namna ya ibada ya kujitakia wenyewe,
unyenyekevu wa uongo na kuutendea mwili kwa ukali; lakini kwa kweli,
haifai chochote kuzuia tamaa za mwili.

3

1 Basi, ikiwa mmefufuka pamoja na Kristo, panieni mambo ya juu, kule
Kristo aliko, ameketi upande wa kulia wa Mungu. 2 Muwe na hamu ya
mambo ya huko juu, na siyo mambo ya hapa duniani. 3 Maana ninyi
mmekufa na uzima wenu umefichwa pamoja na Kristo katika Mungu.
4 Uzima wenu halisi ni Kristo, na wakati atakapotokea ndipo nanyi pia
mtakapotokea pamoja naye katika utukufu. 5 Basi, komesheni kabisa
kila kitu kilicho ndani yenu ambacho chahusika na mambo ya kidunia:
uasherati, uchafu, shauku, tamaa mbaya na uchu (ambao ni sawa na
kuabudu sanamu). 6 Kwa sababu ya mambo hayo hasira ya Mungu huwajia
wote wanaomwasi. 7 Wakati mmoja ninyi pia mliishi kufuatana na mambo
hayo, mlipotawaliwa nayo. 8 Lakini sasa mnapaswa kuachana na mambo
haya yote: hasira, tamaa, uovu; kufuru au maneno yasiyofaa yasitoke
kamwe vinywani mwenu. 9 Msiambiane uongo, kwani ninyi mmekwisha
vua ule utu wa kale pamoja na matendo yake yote, 10 mkavaa utu mpya.
Huu unaendelea kurekebishwa na Mungu, Muumba wake, kadiri ya mfano
wake, ili mpate kumjua Mungu kwa ukamilifu. 11 Katika hali hii, hakuna
tena tofauti kati ya Mgiriki na Myahudi, aliyetahiriwa na asiyetahiriwa,
msomi na asiye msomi, mtumwa na mtu aliye huru. Kristo ni kila kitu,
na yumo katika yote. 12 Ninyi ni watu wake Mungu; yeye aliwapenda na
kuwateua. Kwa hiyo basi, vaeni moyo wa huruma, wema, unyenyekevu,
upole na uvumilivu. 13 Vumilianeni na kusameheana iwapo mmoja wenu
analo jambo lolote dhidi ya mwenzake. Mnapaswa kusameheana kama
Bwana alivyowasamehe ninyi. 14 Zaidi ya hayo yote, zingatieni upendo
kwani upendo huunganisha kila kitu katika umoja ulio kamili. 15 Nayo
amani ya Kristo itawale mioyoni mwenu; maana kwa ajili hiyo ninyi
mmeitwa katika mwili huo mmoja. Tena muwe na shukrani! 16 Ujumbe
wa Kristo ukae ndani yenu pamoja na utajiri wake wote. Fundishaneni na
kushauriana kwa hekima yote. Imbeni zaburi, nyimbo na tenzi za kiroho;
mwimbieni Mungu mioyoni mwenu kwa shukrani. 17 Na, kila mfanyacho
kwa neno au tendo, fanyeni vyote kwa jina la Bwana Yesu na kumshukuru
Mungu Baba kwa njia yake. 18 Enyi akina mama, watiini waume zenu,
kwani ndivyo apendavyo Bwana. 19 Nanyi waume, wapendeni wake zenu,
na msiwe wakali kwao. 20 Enyi watoto, watiini wazazi wenu daima maana
hiyo humpendeza Bwana. 21 Nanyi wazazi, msiwachukize watoto wenu, la

sivyo watakata tamaa. 22 Enyi watumwa, watiini wakuu wenu wa kidunia
katika mambo yote, na si tu wakati wanapowatazama kwa kuwa mnataka
kujipendekeza kwao; ila fanyeni hivyo kwa moyo wote, kwa sababu ya
kumcha Bwana. 23 Kila mfanyalo, fanyeni kwa moyo wote, kwa sababu ya
Bwana na si kwa ajili ya mtu. 24 Kumbukeni kwamba atawapeni tuzo lile
alilowawekea watu wake. Mtumikieni Kristo Bwana! 25 Atendaye mabaya
atalipwa kufuatana na ubaya wake; Mungu hana ubaguzi.

4

1 Nanyi wakuu, watendeeni watumwa wenu kwa uadilifu na haki,
mkikumbuka kwamba nanyi pia mnaye Bwana mbinguni. 2 Dumuni katika
sala, na mnaposali muwe waangalifu, mkimshukuru Mungu. 3 Vilevile,
mtuombee sisi pia ili Mungu atupe fursa ya kuuhubiri ujumbe wake kuhusu
siri ya Kristo. Kwa ajili hiyo mimi niko sasa kifungoni. 4 Basi, ombeni
ili niweze kusema kama inavyonipasa na kwa namna itakayodhihirisha
siri hiyo. 5 Muwe na hekima katika uhusiano wenu na watu wasioamini,
mkitumia vizuri kila nafasi mliyo nayo. 6 Mazungumzo yenu yanapaswa
kuwa daima mema na ya kuvutia, na mnapaswa kujua jinsi ya kumjibu
vizuri kila mmoja. 7 Ndugu yetu mpenzi Tukiko, mfanyakazi mwaminifu na
mtumishi mwenzetu katika kazi ya Bwana, atawapeni habari zangu zote.
8 Ndiyo maana namtuma, ili aichangamshe mioyo yenu kwa kuwaambi-
eni habari zetu. 9 Anakuja pamoja na Onesimo, ndugu yetu mpenzi na
mwaminifu, ambaye ni mwananchi mwenzenu. Watawapeni habari za
mambo yote yanayofanyika hapa. 10 Aristarko, ambaye yuko kifungoni
pamoja nami, anawasalimuni; hali kadhalika Marko, binamu yake Barn-
aba, (mmekwisha pata maagizo juu yake; akifika kwenu mkaribisheni).
11 Naye Yoshua aitwaye Yusto, anawasalimuni. Miongoni mwa Wayahudi
waliokwisha pokea imani, hawa tu peke yao, ndio wanaofanya kazi pamoja
nami kwa ajili ya Utawala wa Mungu; nao wamekuwa msaada mkubwa
kwangu. 12 Epafra, mwananchi mwenzenu na mtumishi wa Kristo Yesu
anawasalimuni. Daima anawaombeeni ninyi kwa bidii ili mpate kusimama
imara, mkomae na kuwa thabiti kabisa katika mambo yote anayotaka
Mungu. 13 Naweza kushuhudia kwamba anafanya kazi kwa bidii kwa ajili
yenu na kwa ajili ya watu wa Laodikea na Hierapoli. 14 Luka, daktari
wetu mpenzi, na Dema, wanawasalimuni. 15 Salamu zetu kwa ndugu zetu
wa Laodikea; msalimuni dada Nimfa pamoja na jumuiya yote ya waumini
inayokutana nyumbani kwake. 16 Mkisha soma barua hii, hakikisheni
kwamba inasomwa na Wakristo wa Laodikea; na ninyi fanyeni mpango
mpate kuisoma barua waliyoipata kwao. 17 Mwambieni Arkipo aitekeleze
vizuri ile huduma aliyokabidhiwa na Bwana. 18 Naandika haya kwa mkono
wangu mwenyewe: Salamu kutoka kwangu, mimi Paulo. Kumbukeni
kwamba niko kifungoni. Neema ya Mungu iwe nanyi.

WARAKA WA KWANZA WA PAULO MTUME KWA WATHESALONIKE

1 Mimi Paulo, Silwano na Timotheo tunawaandikia ninyi jumuiya ya
kanisa la Thesalonike, ambao ni watu wake Mungu Baba, na wa Bwana
Yesu Kristo. 2 Tunamshukuru Mungu daima kwa ajili yenu ninyi nyote na
kuwakumbukeni daima katika sala zetu. 3 Maana, mbele ya Mungu Baba
yetu, twakumbuka jinsi mnavyoonyesha imani yenu kwa matendo, jinsi
upendo wenu unavyowawezesha kufanya kazi kwa bidii, na jinsi tumaini
lenu katika Bwana wetu Yesu Kristo lilivyo thabiti. 4 Ndugu, twajua kwamba
Mungu anawapenda na kwamba amewateua muwe watu wake, 5 maana
wakati tulipowahubirieni ile Habari Njema haikuwa kwa maneno tu, bali
pia kwa nguvu na kwa Roho Mtakatifu, tukiwa na hakika kwamba ujumbe
huo ulikuwa wa kweli. Mnajua jinsi tulivyoishi pamoja nanyi; tuliishi
kwa manufaa yenu. 6 Ninyi mlifuata mfano wetu, na kumwiga Bwana.
Ingawa mliteswa sana, mliupokea ujumbe huo kwa furaha itokayo kwa
Roho Mtakatifu. 7 Kwa hiyo ninyi mmekuwa mfano mzuri kwa waumini
wote wa Makedonia na Akaya. 8 Maana, kutokana na bidii yenu ujumbe
wa Bwana umesikika si tu huko Makedonia na Akaya, bali imani yenu
kwa Mungu imeenea popote. Tena hatuhitaji kusema zaidi. 9 Watu hao
wanazungumza juu ya ziara yetu kwenu: jinsi mlivyotukaribisha, jinsi
mlivyoziacha sanamu mkamgeukia Mungu aliye hai na wa kweli, 10 na
sasa mwamngojea Mwanae ashuke kutoka mbinguni, Yesu, ambaye Mungu
alimfufua kutoka wafu, na ambaye anatuokoa katika ghadhabu ya Mungu
inayokuja.

2

1 Ndugu, ninyi wenyewe mnafahamu kwamba ziara yetu kwenu haikuwa
bure. 2 Mnajua jinsi tulivyodhulumiwa na kutukanwa kule Filipi kabla
ya kufika kwenu Thesalonike. Ingawa kulikuwa na upinzani mwingi,
Mungu wetu alitujalia uhodari wa kuwahubirieni Habari Njema yake.
3 Jambo tunalosisitiza kwenu si jambo linalotegemea uongo au nia mbaya;
wala hatupendi kumdanganya mtu yeyote. 4 Sisi twanena daima kama
atakavyo Mungu kwani yeye alituona kwamba tunafaa, akatukabidhi hii
Habari Njema. Si nia yetu kuwapendeza watu hata kidogo, bali twataka
kumpendeza Mungu ambaye anajua mioyo yetu mpaka ndani. 5 Ninyi
mnajua kwamba sisi hatukuja kwenu na maneno matamu ya kubembeleza
wala hatukutumia maneno ya kijanja ya kuficha ubinafsi fulani; Mungu ni
shahidi! 6 Hatukutafuta sifa kutoka kwa watu, wala kutoka kwenu, wala
kutoka kwa mtu yeyote, 7 ingawa sisi tukiwa mitume wa Kristo, tungeweza
kudai mambo fulani kwenu. Lakini sisi tulikuwa Wapole kati yenu kama
alivyo mama kwa watoto wake. 8 Tuliwapenda ninyi sana hata tukawa
tayari kuwashirikisha si tu Habari Njema ya Mungu, bali pia na maisha
yetu. Ndivyo mlivyokuwa wapenzi wetu! 9 Ndugu, mnakumbuka jinsi
tulivyofanya kazi na kutaabika. Tulipowaleteeni Habari Njema ya Mungu
tulifanya kazi mchana na usiku kusudi tusiwe mzigo kwa mtu yeyote mion-
goni mwenu. 10 Ninyi mnaweza kushuhudia, na Mungu pia ni shahidi, jinsi
mwenendo wetu kati yenu ninyi mnaoamini ulivyokuwa mzuri, mwadilifu
na usio na lawama. 11 Mnajua kwamba sisi tulimtendea kila mmoja wenu

kama vile baba anavyowatendea watoto wake mwenyewe. [12] Tuliwapeni
moyo, tuliwafarijini na kuwahimiza ili mpate kuishi maisha yampendezayo
Mungu ambaye aliwaiteni mshiriki Utawala na utukufu wake. [13] Tena tu-
nayo sababu nyingine ya kumshukuru Mungu: tulipowaleteeni ujumbe wa
Mungu, ninyi mliusikia mkaupokea, si kama vile ujumbe wa binadamu, bali
kama ujumbe wa Mungu, na kweli ndivyo ulivyo. Maana Mungu anafanya
kazi ndani yenu ninyi mnaoamini. [14] Ndugu, ninyi mmepatwa na mambo
yaleyale yaliyoyapata makanisa ya Mungu kule Yudea, mambo yaliyowap-
ata watu walio wake Kristo Yesu. Ninyi mlidhulumiwa na wananchi wen-
zenu kama vile wao walivyodhulumiwa na wenzao Wayahudi, [15] ambao
walimuua Bwana Yesu na manabii, wakatutesa na sisi pia. Watu hao
wanamchukiza Mungu, tena ni adui za kila mtu! [16] Hata walijaribu kutuzuia
kuwahubiria watu wa mataifa mengine ujumbe utakaowaletea wokovu.
Ndivyo walivyokamilisha orodha ya dhambi zote walizotenda siku zote.
Lakini sasa hasira ya Mungu imewaangukia. [17] Ndugu, kuachana kwetu
nanyi kulikuwa kwa muda tu, tena kuachana huko kulikuwa kwa mwili
tu na si kwa roho. Kitambo kifupi baadaye, tulishikwa na hamu kubwa
ya kuwaoneni tena! [18] Kwa hiyo tuliamua kuwatembeleeni tena. Nami,
Paulo, nilijaribu kuja kwenu zaidi ya mara moja, lakini Shetani alituzuia.
[19] Je, tutakaposimama mbele ya Bwana Yesu wakati atakapokuja, fahari ya
ushindi wetu itakuwa nini? Itakuwa ni ninyi wenyewe; ninyi ndio tumaini
letu na furaha yetu. [20] Naam, ninyi ni utukufu wetu na furaha yetu!

3

[1] Mwishowe hatukuweza kuvumilia zaidi. Basi, tuliamua kubaki kule
Athene peke yetu, [2] na kumtuma kwenu ndugu yetu Timotheo, ambaye ni
mfanyakazi mwenzetu kwa ajili ya Mungu katika kuhubiri Habari Njema ya
Kristo. Tulimtuma ili awaimarisheni na kuwafarijini, [3] kusudi imani ya mtu
yeyote miongoni mwenu isije ikafifia kwa sababu ya taabu hizo. Ninyi mna-
jua kwamba tunapaswa kupata mateso. [4] Maana, tulipokuwa pamoja nanyi,
tuliwaambieni kwamba tutateswa; na kama mjuavyo ndivyo ilivyotukia.
[5] Ndio maana nilimtuma Timotheo kwenu. Sikuweza kungoja zaidi, na
hivyo nilimtuma nipate habari za imani yenu. Isije ikawa labda Mshawishi
aliwajaribuni na kazi yote tuliyofanya miongoni mwenu imepotea bure!
[6] Sasa Timotheo amekwisha rudi, naye ametupa habari za kufurahisha
kuhusu imani na upendo wenu. Ametuarifu kwamba mnatukumbuka
daima, na kwamba mna hamu ya kutuona sisi kama nasi tulivyo na hamu
ya kuwaoneni. [7] Basi, habari za imani yenu zimetutia moyo katika taabu na
mateso yetu yote, [8] kwani sasa tunaishi kweli ikiwa ninyi mnasimama imara
katika kuungana na Bwana. [9] Sasa twaweza kumshukuru Mungu wetu kwa
ajili yenu. Tunamshukuru kwa furaha tuliyo nayo mbele yake kwa sababu
yenu. [10] Tunazidi kumwomba Mungu usiku na mchana kwa moyo wetu
wote ili atupatie fursa ya kuwaoneni uso kwa uso ili tuweze kurekebisha
chochote kilichopungua katika imani yenu. [11] Tunamwomba Mungu, Baba
yetu mwenyewe, na Bwana wetu Yesu atutayarishie njia ya kuja kwenu.
[12] Bwana awawezeshe ninyi kupendana na kuwapenda watu wote zaidi na
zaidi, kama vile sisi tunavyowapenda ninyi. [13] Hivyo ataiimarisha mioyo
yenu, nanyi mtakuwa wakamilifu na watakatifu mbele ya Mungu na Baba
yetu wakati Bwana wetu Yesu atakapokuja pamoja na wote walio wake.

4

[1] Hatimaye, ndugu zangu, mmejifunza kutoka kwetu namna mnavy-
opaswa kuishi ili kumpendeza Mungu. Na kweli mmekuwa mnaishi hivyo.
Sasa tunawaombeni na kuwasihi kwa jina la Bwana Yesu mfanye vema
zaidi. [2] Maana mnayajua yale maagizo tuliyowapeni kwa mamlaka ya
Bwana Yesu. [3] Mungu anataka ninyi muwe watakatifu na mjiepushe kabisa
na maisha ya zinaa. [4] Kila mwanamume anapaswa kujua namna ya kuishi
na mkewe kwa utakatifu na heshima, [5] na si kwa tamaa mbaya kama watu
wa mataifa mengine wasiomjua Mungu. [6] Basi, mtu yeyote asimkosee
au kumpunja mwenzake kuhusu jambo hili. Tulikwisha waambieni hayo
na kuwaonya kwamba Bwana atawaadhibu wanaofanya mambo hayo.
[7] Mungu hakutuita tuishi maisha ya zinaa, bali tuishi katika utakatifu.
[8] Kwa hiyo basi, anayedharau mafundisho hayo hamdharau mtu, bali amd-
harau Mungu mwenyewe anayewapeni Roho wake Mtakatifu. [9] Hakuna
haja ya kuwaandikieni juu ya kuwapenda ndugu zenu waumini. Ninyi
wenyewe mmefundishwa na Mungu namna mnavyopaswa kupendana.
[10] Na mmekuwa mkiwatendea hivyo ndugu zenu wote kila mahali katika
Makedonia. Basi, ndugu tunawaombeni mfanye hata zaidi. [11] Muwe na
nia ya kuishi maisha ya utulivu, kila mmoja ashughulikie mambo yake
mwenyewe na afanye kazi kwa mikono yake mwenyewe kama tulivyowaa-
giza pale awali. [12] Kwa namna hiyo mtajipatia sifa nzuri kutoka kwa wale
wasio Wakristo, na hamtakuwa na lazima ya kuwategemea wengine kwa
mahitaji yenu. [13] Ndugu, twataka mjue ukweli kuhusu wale ambao wamek-
wisha fariki dunia, ili msipatwe na huzuni kama watu wengine wasio na
matumaini. [14] Sisi tunaamini kwamba Yesu alikufa, akafufuka; na hivyo sisi
tunaamini kwamba Mungu atawaleta pamoja na Yesu wale wote waliofariki
wakiwa wanamwamini. [15] Hili tunalowaambieni ni fundisho la Bwana; sisi
tulio hai, ambao tutakuwa tumebaki, wakati Bwana atakapokuja, hakika
hatutawatangulia wale waliokwisha fariki dunia. [16] Maana patatolewa
amri, sauti ya malaika mkuu, sauti ya tarumbeta ya Mungu, naye Bwana
mwenyewe atashuka kutoka mbinguni. Ndipo wale waliokufa wakiwa
wanamwamini Kristo watafufuliwa kwanza. [17] Kisha sisi tulio hai wakati
huo tutakusanywa pamoja nao katika mawingu kumlaki Bwana hewani. Na
hivyo tutakuwa daima pamoja na Bwana. [18] Basi, farijianeni kwa maneno
haya.

5

[1] Ndugu, hakuna haja ya kuwaandikieni juu ya nyakati na majira
yatakapotukia mambo haya. [2] Maana ninyi wenyewe mwajua kwamba
Siku ya Bwana itakuja kama mwizi ajavyo usiku. [3] Watu watakapokuwa
wanasema: “Kila kitu ni shwari na salama” ndipo uharibifu utakapowaan-
gukia ghafla! Mambo hayo yatatukia ghafla kama uchungu wa uzazi un-
avyomjia mama anayejifungua, wala watu hawataweza kuepukana nayo.
[4] Lakini ninyi ndugu, hamko gizani, na siku hiyo haipaswi kuwajieni ghafla
kama vile mwizi. [5] Ninyi nyote ni watu mnaoishi katika mwanga, watu wa
mchana. Sisi si watu wa usiku, wala wa giza. [6] Basi, tusilale usingizi kama
wengine; tunapaswa kukesha na kuwa na kiasi. [7] Wanaolala hulala usiku,
na walevi hulewa usiku. [8] Lakini sisi ni watu wa mchana na tunapaswa
kuwa na kiasi. Tunapaswa kuvaa imani na upendo kama vazi la kujikinga
kifuani, na tumaini letu la wokovu kama kofia ya chuma. [9] Maana Mungu

hakututeua ili tuangamizwe na ghadhabu yake, bali tuupate wokovu kwa
njia ya Bwana wetu Yesu Kristo, 10 ambaye alikufa kwa ajili yetu, ili tuishi
pamoja naye, iwe tu hai au tumekufa. 11 Kwa hiyo farijianeni na kusaid-
iana ninyi kwa ninyi kama mnavyofanya sasa. 12 Ndugu, tunawaombeni
muwastahi wale wanaofanya kazi kati yenu, wale wanaowaongoza na
kuwafundisheni kuhusu maisha ya Kikristo. 13 Wapeni heshima kubwa
na kuwapenda kwa sababu ya kazi wanayofanya. Muwe na amani kati
yenu. 14 Ndugu, tunawahimizeni muwaonye watu walio wavivu, muwatie
moyo watu wanyonge, muwasaidie watu dhaifu, muwe na subira kwa
wote. 15 Angalieni mtu yeyote asimlipe mwingine maovu kwa maovu,
ila nia yenu iwe kutendeana mema daima na kuwatendea mema watu
wote. 16 Furahini daima, 17 salini kila wakati 18 na muwe na shukrani
katika kila hali. Hayo ndiyo anayotaka Mungu kwenu katika kuungana
kwenu na Kristo Yesu. 19 Msimpinge Roho Mtakatifu; 20 msidharau unabii.
21 Pimeni kila kitu: zingatieni kilicho chema, 22 na epukeni kila aina ya
uovu. 23 Mungu anayetupatia amani awafanye ninyi watakatifu kwa kila
namna na kuzilinda nafsi zenu—roho, mioyo na miili yenu—mbali na hatia
yoyote wakati wa kuja kwake Bwana wetu Yesu Kristo. 24 Yeye anayewaita
ninyi atafanya hivyo kwani ni mwaminifu. 25 Ndugu, tuombeeni na sisi pia.
26 Wasalimuni ndugu wote kwa ishara ya upendo. 27 Nawahimizeni kwa jina
la Bwana muwasomee ndugu zetu wote barua hii. 28 Tunawatakieni neema
ya Bwana wetu Yesu Kristo.

WARAKA WA PILI WA PAULO MTUME KWA WATHESALONIKE

1 Mimi Paulo, Silwano na Timotheo tunawaandikia ninyi jumuiya ya
kanisa la Thesalonike, ambao ni watu wake Mungu Baba yetu na wa Bwana
Yesu Kristo. 2 Tunawatakieni neema na amani kutoka kwa Mungu Baba
yetu na kwa Bwana Yesu Kristo. 3 Ndugu, tunapaswa kushukuru Mungu
daima kwa ajili yenu. Inafaa kwetu kufanya hivyo kwani imani yenu
inakua sana na kupendana kwenu kunaongezeka sana. 4 Ndio maana
sisi tunajivunia ninyi katika makanisa ya Mungu. Tunaona fahari juu
ya jinsi mnavyoendelea kuamini na kustahimili katika udhalimu wote na
mateso mnayopata. 5 Hayo yote yanathibitisha kwamba hukumu ya Mungu
ni ya haki, na matokeo yake ninyi mtastahili Utawala wake ambao kwa
ajili yake mnateseka. 6 Mungu atafanya jambo la haki: atawalipa mateso
wale wanaowatesa ninyi, 7 na kuwapeni nafuu ninyi mnaoteseka, na sisi
pia. Atafanya jambo hilo wakati Bwana atakapotokea kutoka mbinguni
pamoja na malaika wake na wakuu 8 na miali ya moto, kuwaadhibu wale
wanaomkataa Mungu na wale wasiotii Habari Njema ya Bwana wetu Yesu.
9 Adhabu yao itakuwa kuangamizwa milele na kutengwa mbali na utukufu
wake mkuu, 10 wakati atakapokuja Siku ile kupokea utukufu kutoka kwa
watu wake na heshima kutoka kwa wote wanaoamini. Ninyi pia mtakuwa
miongoni mwao, kwani mmeuamini ule ujumbe tuliowaletea. 11 Ndiyo
maana tunawaombeeni daima. Tunamwomba Mungu wetu awawezeshe
muyastahili maisha aliyowaitia myaishi. Tunamwomba, kwa uwezo wake,
atimize nia yenu ya kutenda mema na kukamilisha kazi yenu ya imani.
12 Kwa namna hiyo, jina la Bwana wetu Yesu litapata utukufu kutoka kwenu,
nanyi mtapata utukufu kutoka kwake kwa neema ya Mungu wetu na ya
Bwana Yesu Kristo.

2

1 Sasa yahusu kuja kwake Bwana wetu Yesu Kristo na kukusanywa kwetu
pamoja tukae naye. Ndugu, tunawaombeni sana 2 msifadhaike upesi moy-
oni, na wala msitiwe wasiwasi kwa sababu ya madai kwamba Siku ya
Bwana imekwisha fika. Labda inadhaniwa kwamba jambo hili limetokana
na uaguzi fulani, mahubiri au barua inayosemekana kuwa imetoka kwetu.
3 Msikubali kudanganywa na mtu yeyote kwa namna yoyote ile. Maana
Siku hiyo haitakuja mpaka kwanza ule Uasi Mkuu utokee na yule Mwovu
aonekane ambaye mwisho wake ni kuangamizwa kabisa. 4 Yeye atapinga
kila kitu wanachokiona watu kuwa ni mungu, au wanachokiabudu. Naam,
hata ataingia na kuketi ndani ya Hekalu la Mungu akijidai kuwa Mungu.
5 Je, hamkumbuki kwamba niliwaambieni haya yote wakati nilipokuwa
pamoja nanyi? 6 Lakini kuna kitu kinachomzuia sasa, nanyi mwakijua
kitu hicho. Basi, huyo Mwovu ataonekana wakati wake ufaao. 7 Hata
hivyo, Mwovu huyo aliyefichika anafanya kazi sasa, lakini hataonekana
mpaka yule anayemzuia aondolewe. 8 Hapo ndipo Mwovu atakapotokea;
lakini Bwana Yesu anapokuja atamuua kwa pumzi ya kinywa chake na
kumwangamiza kwa mng'ao wa kuja kwake. 9 Huyo Mwovu atakuja na
nguvu za Shetani na kufanya kila namna ya miujiza na maajabu ya uongo,
10 na kutumia udanganyifu wa kila namna kwa wale walio katika mkumbo

wa kupotea. Hao watapotea kwa sababu hawakuupokea na kuupenda
ule ukweli ili waokolewe. 11 Ndiyo maana Mungu amewaweka chini ya
nguvu ya upotovu, wauamini uongo. 12 Matokeo yake ni kwamba wote
wasioamini ukweli, ila wafurahia dhambi, watahukumiwa. 13 Tunapaswa
kumshukuru Mungu daima kwa ajili yenu ninyi ndugu, ninyi mnaopendwa
na Bwana, kwa maana Mungu amewateua tangu mwanzo mpate kuokolewa
kwa nguvu ya Roho mfanywe watu wake watakatifu kwa imani yenu
katika ukweli. 14 Mungu aliwaitieni jambo hili kwa njia ya Habari Njema
tuliyowahubirieni; aliwaiteni mpate kupokea sehemu yenu katika utukufu
wa Bwana wetu Yesu Kristo. 15 Basi, ndugu, simameni imara na zingatieni
yale mafundisho tuliyowafundisheni kwa mahubiri yetu na barua zetu.
16 Tunamwomba Bwana wetu Yesu Kristo mwenyewe na Mungu Baba yetu
ambaye alitupenda, na kwa neema yake akatujalia faraja ya milele na
tumaini jema, 17 aifariji mioyo yenu na kuwaimarisheni ili mweze daima
kutenda na kusema yaliyo mema.

3

1 Hatimaye, ndugu, tuombeeni ili ujumbe wa Bwana uzidi kuenea upesi
na kupokelewa kwa heshima kama vile ulivyo kati yenu. 2 Ombeni pia ili
Mungu atuokoe na watu wapotovu na waovu, maana si wote wanaoamini
ujumbe huu. 3 Lakini Bwana ni mwaminifu. Yeye atawaimarisheni na
kuwalinda salama na yule Mwovu. 4 Naye Bwana anatupatia tumaini
kubwa juu yenu, na hatuna shaka kwamba mnafanya na mtaendelea ku-
fanya yale tuliyowaambieni. 5 Bwana aiongoze mioyo yenu katika upendo
wa Mungu na katika uvumilivu tunaopewa na Kristo. 6 Ndugu, tunawaa-
muru kwa jina la Bwana wetu Yesu Kristo, mjiepushe na ndugu wote walio
wavivu na ambao hawafuati maagizo tuliyowapa. 7 Ninyi wenyewe mnajua
kwamba mnapaswa kufuata mfano wetu. Sisi tulipokuwa nanyi hatukuwa
wavivu; 8 hatukula chakula kwa mtu yeyote bila ya kumlipa. Tulifanya
kazi kwa bidii na taabu mchana na usiku ili tusiwe mzigo kwa mtu yeyote
kati yenu. 9 Tulifanya hivyo si kwa kuwa hatuna haki ya kutaka msaada
wenu, ila kwa sababu tunataka kuwapeni mfano. 10 Tulipokuwa pamoja
nanyi tulikuwa tukiwaambieni, "Mtu asiyefanya kazi, asile." 11 Tunasema
mambo hayo kwa sababu tumesikia kwamba wako baadhi yenu ambao
ni wavivu na ambao hawafanyi chochote, isipokuwa tu kujiingiza katika
mambo ya watu wengine. 12 Kwa jina la Bwana wetu Yesu Kristo tu-
nawaamuru na kuwaonya watu hao wawe na nidhamu na kufanya kazi ili
wajipatie maslahi yao wenyewe. 13 Lakini ninyi ndugu, msichoke kutenda
mema. 14 Huenda kwamba huko kuna mtu ambaye hatautii huu ujumbe tu-
naowapelekeeni katika barua hii. Ikiwa hivyo, basi, mfichueni mtu huyo na
msiwe na uhusiano wowote naye kusudi aone aibu. 15 Lakini msimtendee
mtu huyo kama adui, bali mwonyeni kama ndugu. 16 Bwana mwenyewe
ndiye chanzo cha amani, awajalieni amani siku zote kwa kila namna.
Bwana awe nanyi nyote. 17 Kwa mkono wangu mwenyewe naandika hivi:
Salamu kutoka kwa Paulo! Hivi ndivyo ninavyotia sahihi kila barua; ndivyo
ninavyoandika. 18 Tunawatakieni nyote neema ya Bwana wetu Yesu Kristo.

WARAKA WA KWANZA WA PAULO MTUME KWA TIMOTHEO

1 Mimi Paulo, mtume wa Yesu Kristo kwa amri ya Mungu Mwokozi
wetu na Yesu Kristo tumaini letu, 2 nakuandikia Timotheo mwanangu
halisi katika imani. Nakutakia neema, huruma na amani kutoka kwa
Mungu Baba yetu na Kristo Yesu Bwana wetu. 3 Napenda ukae huko Efeso,
kama nilivyokuomba nilipokuwa ninakwenda Makedonia. Wako watu
fulani huko wanaofundisha mafundisho ya uongo. Wakomeshe watu hao.
4 Waambie waachane na zile hadithi tupu na orodha ndefu za mababu,
ambazo huleta tu ubishi, wala haviwajengi watu katika mpango ujulikanao
kwa imani. 5 Shabaha ya amri hii ni kuhimiza mapendo yatokayo katika
moyo safi, dhamiri njema, na imani ya kweli. 6 Watu wengine wamepotoka
na kugeukia majadiliano yasiyo na maana. 7 Wanapenda kuwa walimu wa
Sheria, lakini hawaelewi maneno yao wenyewe au mambo wanayosisitiza.
8 Twajua kwamba Sheria ni njema, kama ikitumiwa ipasavyo. 9 Lakini
tunapaswa kukumbuka kwamba sheria haziwekwi kwa ajili ya watu wema,
bali kwa ajili ya wahalifu na wasiotii, wasiomcha Mungu na wenye dhambi,
watu wasio na dini na wa kidunia. Watu wanaowaua baba na mama zao, au
wauaji wowote wale; 10 sheria imewekwa kwa ajili ya waasherati, wafiraji,
wanaowaiba watu, waongo, na wanaoapa uongo au wanaofanya chochote
ambacho ni kinyume cha mafundisho ya kweli. 11 Mafundisho hayo hu-
patikana katika Habari Njema ambayo mimi nimekabidhiwa niihubiri,
Habari Njema ya Mungu mtukufu na mwenye heri. 12 Namshukuru Bwana
wetu Yesu Kristo aliyenipa nguvu kwa ajili ya kazi yangu. Namshukuru
kwa kuniona mimi kuwa ni mwaminifu, akaniteua nimtumikie, 13 ingawa
pale awali mimi nilimtukana na kumtesa na kumdhulumu. Lakini Mungu
alinionea huruma, kwa sababu sikuwa na imani bado, na hivyo sikujua
nilichokuwa ninafanya. 14 Lakini Bwana wetu alinijalia neema yake kwa
wingi, akanipa imani na upendo katika kuungana na Kristo Yesu. 15 Usemi
huu ni wa kuaminika, na tena unafaa kukubaliwa kabisa: Kristo Yesu
alikuja ulimwenguni kuwaokoa wenye dhambi. Nami ni mkosefu zaidi
kuliko hao wote, 16 lakini Mungu alinionea huruma, ili Kristo aonyeshe
uvumilivu wake wote kwangu mimi, kama mfano kwa wale wote ambao
baadaye watamwamini na kupokea uzima wa milele. 17 Kwake yeye aliye
Mfalme wa milele na asiyekufa, yeye aliye Mungu pekee—kwake viwe
heshima na utukufu milele na milele! Amina. 18 Mwanangu Timotheo,
nakukabidhi amri hii kufuatana na maneno ya unabii yaliyosemwa za-
mani juu yako. Yatumie maneno hayo yawe silaha yako katika kupigana
vita vizuri, 19 na ushike imani yako na dhamiri njema. Watu wengine
hawakusikiliza dhamiri zao na hivyo wakaiharibu imani yao. 20 Miongoni
mwao ni Humenayo na Aleksanda ambao nimewakabidhi kwa Shetani, ili
wafundishwe wasimtukane Mungu.

2

1 Kwanza kabisa, basi naomba dua, sala, maombi na sala za shukrani
zitolewe kwa Mungu kwa ajili ya watu wote, 2 kwa ajili ya wafalme na wote
wenye mamlaka, ili tupate kuishi maisha ya utulivu na amani pamoja na

uchaji wa Mungu na mwenendo mwema. 3 Jambo hili ni jema na lampen-
deza Mungu Mwokozi wetu, 4 ambaye anataka watu wote waokolewe na
wapate kuujua ukweli. 5 Maana yuko Mungu mmoja, na pia yuko mmoja
anayewapatanisha watu na Mungu, binadamu Kristo Yesu, 6 ambaye alijitoa
mwenyewe kuwakomboa watu wote. Huo ulikuwa uthibitisho, wakati
ufaao ulipowadia. 7 Kwa sababu hiyo mimi nilitumwa niwe mtume na
mwalimu wa watu wa mataifa, niutangaze ujumbe wa imani na ukweli.
Nasema ukweli; sisemi uongo! 8 Basi, popote mnapokutana kufanya ibada
nataka wanaume wasali, watu waliojitolea kweli na ambao wanaweza
kuinua mikono yao wakisali bila hasira wala ubishi. 9 Hali kadhalika,
nawataka wanawake wawe wanyofu na wenye busara kuhusu mavazi
yao; wavae sawasawa na si kwa urembo wa mitindo ya kusuka nywele,
kujipamba kwa dhahabu, lulu au mavazi ya gharama kubwa, 10 bali kwa ma-
tendo mema kama iwapasavyo wanawake wamchao Mungu. 11 Wanawake
wanapaswa kukaa kimya na kuwa wanyenyekevu wakati wa kujifunza.
12 Mimi simruhusu mwanamke amfundishe au amtawale mwanamume;
anapaswa kukaa kimya. 13 Maana Adamu aliumbwa kwanza, halafu Hawa.
14 Na wala si Adamu aliyedanganywa; bali mwanamke ndiye aliyedan-
ganywa, akaivunja sheria ya Mungu. 15 Hata hivyo, mwanamke ataokolewa
kwa kupata watoto, kama akidumu katika imani, upendo, utakatifu na
unyofu.

3

1 Msemo huu ni wa kweli: mtu akitaka kuwa kiongozi katika kanisa, huyo
anatamani kazi nzuri. 2 Basi, kiongozi wa kanisa anapaswa awe mtu asiye
na lawama; anapaswa awe na mke mmoja tu, awe mwenye kiasi, nidhamu
na utaratibu; ni lazima awe mkarimu na anayeweza kufundisha; 3 asiwe
mlevi au mtu wa matata, bali awe mpole, apendaye amani; asiwe mtu wa ku-
penda fedha; 4 anapaswa awe mtu awezaye kuongoza vema nyumba yake,
na kuwafanya watoto wake wawe watii kwa heshima yote. 5 Maana kama
mtu hawezi kuongoza vema nyumba yake, atawezaje kulitunza kanisa la
Mungu? 6 Mtu ambaye hajakomaa bado katika imani asifanywe kuwa
kiongozi katika kanisa, asije akajaa majivuno na kuhukumiwa kama vile
Ibilisi alivyohukumiwa. 7 Anapaswa awe mwenye sifa njema kati ya watu
walio nje ya kanisa, ili asije akalaumiwa na kuanguka katika mtego wa
Ibilisi. 8 Wasaidizi katika kanisa wanapaswa pia kuwa watu wenye tabia
njema na wanyofu; wasiwe wanywaji mno wa divai au wenye tamaa ya
fedha; 9 wanapaswa kuzingatia kwa dhamiri njema ukweli wa ndani wa
imani. 10 Ni lazima kwanza wathibitishwe, na wakionekana kuwa wanafaa,
basi, watoe huduma yao. 11 Wake zao wanapaswa pia kuwa na tabia njema,
wasiowasengenya watu, wenye kiasi na waaminifu katika mambo yote.
12 Msaidizi katika kanisa lazima awe na mke moja tu, na awezaye kuongoza
vema watoto wake na nyumba yake. 13 Maana wasaidizi wanaofanya kazi
yao vizuri hujipatia msimamo mzuri, na wanaweza kusema bila hofu juu
ya imani yao katika Kristo Yesu. 14 Ninakuandikia barua hii nikiwa na
matumaini ya kuja kwako hivi karibuni. 15 Lakini kama nikicheleweshwa,
basi, barua hii itakufahamisha mwenendo tunaopaswa kuwa nao katika
nyumba ya Mungu, ambayo ni kanisa la Mungu aliye hai, na ambalo ni
nguzo na msingi wa ukweli. 16 Hakuna mashaka yoyote juu ya ukuu wa
siri ya dini yetu: Alionekana katika umbo la kibinadamu alithibitishwa

na Roho kuwa ni mwadilifu, akaonekana na malaika. Alihubiriwa kati ya mataifa, aliaminiwa popote ulimwenguni, akachukuliwa juu mbinguni katika utukufu.

4

1 Roho asema waziwazi kwamba siku za baadaye watu wengine
wataitupilia mbali imani; watazitii roho danganyifu na kufuata mafundisho
ya pepo. 2 Mafundisho ya namna hiyo yanaenezwa na watu waongo
wadanganyifu, ambao dhamiri zao ziko kama zimechomwa kwa chuma
cha moto. 3 Watu hao hufundisha kwamba ni makosa kuona na pia kula
vyakula fulani. Lakini Mungu aliviumba vyakula hivyo, ili wale walio
waumini na ambao wanapata kuujua ukweli, wavitumie kwa shukrani.
4 Kila kitu alichoumba Mungu ni chema, wala hakuna kinachohitaji
kukataliwa, bali vyote vipokelewe kwa sala ya shukrani, 5 kwa sababu
neno la Mungu na sala hukifanya kitu hicho kikubalike kwa Mungu.
6 Kama ukiwapa ndugu wote maagizo haya, utakuwa mtumishi mwema
wa Kristo Yesu, ukijiendeleza kiroho kwa maneno ya imani na mafundisho
ya kweli, ambayo wewe umeyafuata. 7 Lakini achana na hadithi zile zisizo
za kidini na ambazo hazina maana. Jizoeshe kuishi maisha ya uchaji wa
Mungu. 8 Mazoezi ya mwili yana faida yake, lakini mazoezi ya kiroho
yana faida za kila namna, maana yanatuahidia uzima katika maisha ya
sasa, na pia hayo yanayokuja. 9 Usemi huo ni wa kusadikika kabisa na
unastahili kukubaliwa. 10 Sisi tunajitahidi na kufanya kazi kwa bidii kwani
tumemwekea tumaini letu Mungu aliye hai ambaye ni Mwokozi wa watu
wote, na hasa wale wanaoamini. 11 Wape maagizo hayo na mafundisho
hayo. 12 Usikubali mtu yeyote akudharau kwa sababu wewe ni kijana,
lakini jitahidi uwe mfano kwa wanaoamini: katika usemi wako, mwenendo
wako, upendo, imani na maisha safi. 13 Tumia wakati wako na juhudi yako
katika kusoma hadharani Maandiko Matakatifu, kuhubiri na kufundisha,
mpaka nitakapokuja. 14 Usiache kukitumia kile kipaji cha Kristo ndani yako
ulichopewa kwa maneno ya manabii na kwa kuwekewa mikono na wazee.
15 Fikiri kwa makini juu ya hayo yote na kuyatekeleza kusudi maendeleo
yako yaonekane na wote. 16 Angalia sana mambo yako mwenyewe, na
mafundisho yako. Endelea kufanya hayo maana ukifanya hivyo utajiokoa
mwenyewe na wale wanaokusikiliza.

5

1 Usimkemee mtu mzee, bali msihi kama vile angekuwa baba yako.
Watendee vijana kama ndugu zako, 2 wanawake wazee kama mama yako,
na wasichana kama dada zako, kwa usafi wote. 3 Waheshimu wanawake
wajane walio wajane kweli. 4 Lakini mjane aliye na watoto au wajukuu,
hao wanapaswa kujifunza kutimiza wajibu wao wa kidini kwa jamaa zao
wenyewe na hivyo kuwalipa wazazi wao na wazee wao, kwani hilo ni jambo
la kupendeza mbele ya Mungu. 5 Mwanamke mjane kweli, asiye na mtu
wa kumsaidia, amemwekea Mungu tumaini lake na huendelea kusali na
kumwomba msaada usiku na mchana. 6 Lakini mwanamke ambaye huishi
maisha ya anasa, huyo amekufa, ingawa yu hai. 7 Wape maagizo haya,
wasije wakawa na lawama. 8 Lakini kama mtu hawatunzi watu wa jamaa
yake, hasa wale wa nyumbani kwake, basi, mtu huyo ameikana imani, na
ni mbaya zaidi kuliko mtu asiyeamini. 9 Usimtie katika orodha ya wajane,

mjane yeyote ambaye hajatimiza miaka sitini. Tena awe amepata kuolewa
mara moja tu, 10 na awe mwenye sifa nzuri: aliyewalea watoto wake vizuri,
aliyewakaribisha wageni nyumbani kwake, aliyewaosha miguu watu wa
Mungu, aliyewasaidia watu wenye taabu, na aliyejitolea kufanya mambo
mema. 11 Usiwaandikishe wajane vijana, kwani kama tamaa zao za maum-
bile zikizidi kuwa na nguvu zaidi kuliko kujitolea kwao kwa Kristo watataka
kuolewa tena, 12 na wataonekana kukosa uaminifu kuhusu ahadi yao ya
pale awali. 13 Wajane kama hao huanza kupoteza wakati wao wakizurura
nyumba hata nyumba; tena ubaya zaidi ni kwamba huanza kuwasen-
genya watu, na kujitia katika mambo ya watu wengine, huku wakisema
mambo ambayo hawangepaswa kusema. 14 Kwa hiyo ningependelea wa-
jane vijana waolewe, wapate watoto na kutunza nyumba zao ili adui zetu
wasipewe nafasi ya kusema mambo maovu juu yetu. 15 Kwa maana wajane
wengine wamekwisha potoka na kumfuata Shetani. 16 Lakini kama mama
Mkristo anao wajane katika jamaa yake, yeye anapaswa kuwatunza na
si kuliachilia kanisa mzigo huo, ili kanisa liweze kuwatunza wajane wale
waliobaki peke yao kabisa. 17 Wazee wanaowaongoza watu vizuri wanas-
tahili kupata riziki maradufu, hasa wale wanaofanya bidii katika kuhu-
biri na kufundisha. 18 Maana Maandiko Matakatifu yasema: “Usimfunge
ng'ombe kinywa anapopura nafaka.” na tena “Mfanyakazi astahili malipo
yake.” 19 Usikubali kupokea mashtaka dhidi ya mzee yasipowakilishwa na
mashahidi wawili au watatu. 20 Wale wanaotenda dhambi waonye hadha-
rani, ili wengine wapate kuogopa. 21 Nakuamuru mbele ya Mungu, mbele ya
Kristo Yesu, na mbele ya malaika watakatifu uyazingatie maagizo haya bila
kuacha hata moja, wala kumpendelea mtu yeyote katika kila unachotenda.
22 Usiharakishe kumwekea mtu yeyote mikono kwa ajili ya kumtumikia
Bwana. Usishiriki dhambi za wengine; jiweke katika hali safi. 23 Usinywe
maji tu, bali unywe divai kidogo kwa ajili ya tumbo lako, kwani unaugua
mara kwa mara. 24 Dhambi za watu wengine huonekana waziwazi, nazo
zawatangulia kwenye hukumu; lakini dhambi za wengine huonekana tu
baadaye. 25 Vivyo hivyo, matendo mema huonekana waziwazi, na hata yale
ambayo si dhahiri hayawezi kufichika.

6

1 Watumwa wote wanapaswa kuwaheshimu wakuu wao ili kusiwe na
sababu ya watu kulitukana jina la Mungu na mafundisho yetu. 2 Watumwa
ambao wakuu wao ni Wakristo wasiwadharau kwani ni ndugu zao. Badala
yake, wanapaswa kuwatumikia hata vizuri zaidi, maana hao wanaopata
faida kutokana na kazi yao ni waumini ambao wanawapenda. Unapaswa
kufundisha na kuhubiri mambo haya. 3 Mtu yeyote anayefundisha kinyume
cha mambo haya, na ambaye hakubaliani na maneno ya kweli ya Bwana
wetu Yesu Kristo na mafundisho ya dini, 4 huyo amejaa majivuno na wala
hajui chochote. Ni mtu wa kupenda ubishi na magombano juu ya maneno
matupu, na hiyo husababisha wivu, ugomvi, matusi, shuku mbaya, 5 na
ubishi usio na kikomo kutoka kwa watu ambao akili zao zimeharibika, na
ambao hawana tena ukweli. Wanadhani dini ni njia ya kujipatia utajiri.
6 Kweli dini humfanya mtu awe tajiri sana, ikiwa anatosheka na vitu alivyo
navyo. 7 Maana hatukuleta kitu chochote hapa duniani, wala hatutachukua
chochote. 8 Kwa hiyo basi, kama tunacho chakula na mavazi, tunapaswa
kuridhika navyo. 9 Lakini wale wanaotaka kutajirika huanguka katika

majaribu, na kunaswa katika mtego wa tamaa nyingi mbaya za kipumbavu,
ambazo huwavuta mpaka kwenye uharibifu na maangamizi. 10 Kwa maana
kupenda sana fedha ni chanzo cha uovu wote. Watu wengine wametamani
sana kupata fedha hata wakatangatanga mbali na imani, na wameivunja
mioyo yao kwa huzuni nyingi. 11 Lakini wewe, mtu wa Mungu, jiepushe
na mambo hayo. Zingatia uadilifu, uchaji wa Mungu, imani, mapendo,
subira na unyenyekevu. 12 Piga mbio kadiri uwezavyo katika shindano
la mbio za imani, ukajipatie tuzo la uzima wa milele, ulilo itiwa wakati
ulipokiri imani yako mbele ya mashahidi wengi. 13 Mbele ya Mungu
anayevipa vitu vyote uhai, na mbele ya Yesu Kristo aliyetoa ushahidi na
kukiri ukweli mbele ya Pontio Pilato, 14 nakuamuru ushike maagizo yako na
kuyatii kwa uaminifu mpaka Siku ile atakapotokea Bwana wetu Yesu Kristo.
15 Kutokea kwake kutafanyika wakati ufaao uliopangwa na Mungu mwenye
heri na aliye Mtawala pekee, Mfalme wa wafalme, na Bwana wa mabwana.
16 Yeye peke yake anaishi milele, katika mwanga usioweza kukaribiwa na
mtu. Hakuna mtu aliyepata kumwona au awezaye kumwona. Kwake iwe
heshima na uwezo wa milele! Amina. 17 Waamuru watu walio mata-
jiri katika mambo ya maisha ya sasa, wasijivune, wasiweke tumaini lao
katika mali isiyoweza kutegemewa; bali wamtegemee Mungu, ambaye kwa
ukarimu hutupatia vitu vyote tuvifurahie. 18 Waamuru watende mema,
wawe matajiri katika matendo mema, na wawe wakarimu na walio tayari
kuwashirikisha wengine mali zao. 19 Kwa namna hiyo watajiwekea hazina
ambayo itakuwa kwao msingi imara kwa wakati ujao. Hapo wataweza
kujipatia uzima ambao ni uzima wa kweli. 20 Timotheo, tunza salama yote
yale uliyokabidhiwa. Jiepushe na majadiliano ya kidunia na ubishi wa
kipumbavu juu ya kile wanachokiita watu wengine: “Elimu”. 21 Maana
wengine wamejidai kuwa na hiyo elimu, na matokeo yake wamepoteza
imani. Nawatakieni nyote neema!

WARAKA WA PILI WA PAULO MTUME KWA TIMOTHEO

1 Mimi Paulo, ambaye Mungu alitaka niwe mtume wa Kristo Yesu
ili niutangaze ule uzima tulioahidiwa katika kuungana na Kristo Yesu,
2 nakuandikia wewe mwanangu mpenzi Timotheo. Nakutakia neema,
huruma na amani kutoka kwa Mungu Baba na Kristo Yesu Bwana wetu.
3 Ninamshukuru Mungu ambaye ninamtumikia kwa dhamiri safi kama
walivyofanya wazee wangu; namshukuru kila ninapokukumbuka daima
katika sala zangu. 4 Nakumbuka machozi yako na ninatamani usiku na
mchana kukuona, ili nijazwe furaha. 5 Naikumbuka imani yako ya kweli,
imani aliyokuwa nayo nyanya yako Loisi, na pia mama yako Eunike. Nina
hakika kwamba wewe pia unayo. 6 Ndio maana nakukumbusha ukiweke
motomoto kile kipaji ulichopewa na Mungu wakati nilipokuwekea mikono
yangu. 7 Kwa maana Mungu hakutupa Roho wa kutufanya tuwe waoga,
bali alitupa Roho wa kutujalia nguvu, upendo na nidhamu. 8 Basi, usione
haya kumshuhudia Bwana wetu, wala usione haya kwa sababu yangu mimi
niliye mfungwa kwa ajili yake. Lakini shiriki katika mateso kwa ajili ya
Habari Njema, kadiri ya nguvu unazopewa na Mungu. 9 Yeye alituokoa,
akatuita tuwe watu wake yeye mwenyewe, si kwa sababu ya matendo
yetu wenyewe bali kwa sababu ya kusudi lake na neema yake. Alitujalia
neema hiyo katika Kristo Yesu kabla mwanzo wa nyakati; 10 lakini sasa
imefunuliwa kwetu kwa kuja kwake Mwokozi wetu Yesu Kristo. Yeye
amekomesha nguvu za kifo, na kwa njia ya Habari Njema akadhihirisha
uzima usio kufa. 11 Mungu amenichagua mimi niwe mtume na mwal-
imu kwa ajili ya kuhubiri Habari Njema, 12 nami nateseka mambo haya
kwa sababu hiyo. Lakini niko bado timamu kabisa kwani namjua yule
niliyemwamini, tena nina hakika kwamba yeye aweza kukilinda salama
kile alichonikabidhi, mpaka Siku ile. 13 Shika kwa makini mafundisho yale
ya kweli niliyokufundisha, na kubaki katika hiyo imani na huo upendo wetu
katika kuungana na Kristo Yesu. 14 Jambo lile bora ulilokabidhiwa lilinde
kwa nguvu ya Roho Mtakatifu anayeishi ndani yetu. 15 Kama unavyojua,
watu wote mkoani Asia wameniacha, miongoni mwao wakiwa Fugelo na
Hermogene. 16 Bwana aihurumie jamaa ya Onesiforo, kwa sababu alin-
iburudisha rohoni mara nyingi, wala hakuona haya kwa kuwa nilikuwa
kifungoni, 17 ila mara tu alipofika Roma, alianza kunitafuta kwa bidii mpaka
akanipata. 18 Bwana amjalie huruma katika Siku ile! Nawe wajua vizuri
mengi aliyonifanyia huko Efeso.

2

1 Basi, wewe mwanangu, uwe na nguvu katika neema tunayopata katika
kuungana na Kristo Yesu. 2 Chukua yale mafundisho uliyonisikia niki-
tangaza mbele ya mashahidi wengi, uyakabidhi kwa watu wanaoaminika,
ambao wataweza kuwafundisha wengine pia. 3 Shiriki katika mateso kama
askari mwaminifu wa Kristo yesu. 4 Mwanajeshi vitani hujiepusha na
shughuli za maisha ya kawaida ili aweze kumpendeza mkuu wa jeshi.
5 Mwanariadha yeyote hawezi kushinda na kupata zawadi ya ushindi kama
asipozitii sheria za michezo. 6 Mkulima ambaye amefanya kazi ngumu anas-
tahili kupata sehemu ya kwanza ya mavuno. 7 Fikiria hayo ninayosema,

kwani Bwana atakuwezesha uyaelewe yote. 8 Mkumbuke Yesu Kristo aliye-
fufuliwa kutoka wafu, aliyekuwa wa ukoo wa Daudi, kama isemavyo Habari
Njema ninayoihubiri. 9 Kwa sababu ya kuihubiri Habari Njema mimi
nateseka na nimefungwa minyororo kama mhalifu. Lakini neno la Mungu
haliwezi kufungwa minyororo, 10 na hivyo navumilia kila kitu kwa ajili ya
wateule wa Mungu, ili wao pia wapate ukombozi upatikanao kwa njia ya
Yesu Kristo, na ambao huleta utukufu wa milele. 11 Usemi huu ni wa kweli:
"Ikiwa tulikufa pamoja naye, tutaishi pia pamoja naye. 12 Tukiendelea
kuvumilia, tutatawala pia pamoja naye. Tukimkana, naye pia atatukana.
13 Tukikosa kuwa waaminifu, yeye hubaki mwaminifu daima, maana yeye
hawezi kujikana mwenyewe." 14 Basi, wakumbushe watu wako mambo
haya, na kuwaonya mbele ya Mungu waache ubishi juu ya maneno. Ubishi
huo haufai, ila huleta tu uharibifu mkuu kwa wale wanaousikia. 15 Jitahidi
kupata kibali kamili mbele ya Mungu kama mfanyakazi ambaye haoni
haya juu ya kazi yake, na ambaye hufundisha sawa ule ujumbe wa kweli.
16 Jiepushe na majadiliano ya kidunia na ya kipumbavu; kwani hayo
huzidi kuwatenga watu mbali na Mungu. 17 Mafundisho ya aina hiyo ni
kama donda linalokula mwili. Miongoni mwa hao waliofundisha hayo ni
Humenayo na Fileto. 18 Hawa wamepotoka kabisa mbali na ukweli, na
wanatia imani ya watu wengine katika wasiwasi kwa kusema ati ufufuo
wetu umekwisha fanyika. 19 Lakini msingi thabiti uliowekwa na Mungu
uko imara, na juu yake yameandikwa maneno haya: "Bwana anawafahamu
wale walio wake," na "Kila asemaye yeye ni wa Bwana, ni lazima aachane na
uovu." 20 Katika nyumba kubwa kuna mabakuli na vyombo vya kila namna:
vingine ni vya fedha na dhahabu, vingine vya mbao na udongo, vingine ni
vya matumizi ya pekee na vingine kwa ajili ya matumizi ya kawaida. 21 Basi,
kama mtu atajitakasa kwa kujitenga mbali na mambo hayo yote maovu,
atakuwa chombo cha matumizi ya pekee, kwa sababu amewekwa wakfu,
anamfaa Bwana wake na yupo tayari kwa kila kazi njema. 22 Jiepushe na
tamaa za ujana, fuata uadilifu, imani, upendo, amani, pamoja na watu wote
ambao wanamwomba Bwana kwa moyo safi. 23 Epuka ubishi wa kijinga na
kipumbavu; wajua kwamba hayo huleta magomvi. 24 Mtumishi wa Bwana
asigombane. Anapaswa kuwa mpole kwa watu wote, mwalimu mwema
na mvumilivu, 25 ambaye ni mpole anapowaonya wapinzani wake, kwani
huenda Mungu akawajalia nafasi ya kutubu, wakapata kuujua ukweli.
26 Hapo fahamu zao zitawarudia tena, wakaponyoka katika mtego wa Ibilisi
aliyewanasa na kuwafanya wayatii matakwa yake.

3

1 Kumbuka kwamba, katika siku za mwisho kutakuwa na nyakati za
taabu. 2 watu watakuwa na ubinafsi, wenye tamaa ya fedha, wenye ma-
jivuno, wenye kujiona, wenye kumtukana Mungu, wasiowatii wazazi wao,
wasio na shukrani na waovu; 3 watatokea watu wasio na upendo moyoni,
wasio na huruma, wachongezi, walafi na wakali; watachukia chochote
kilicho chema; 4 watakuwa wahaini, wakaidi na waliojaa kiburi; watapenda
anasa kuliko kumpenda Mungu. 5 Kwa nje wataonekana kama watu wenye
kumcha Mungu, lakini wataikana nguvu yake. Jiepushe kabisa na watu wa
namna hiyo. 6 Baadhi yao huenda katika nyumba za watu na huwateka
wanawake dhaifu waliolemewa mizigo ya dhambi na ambao wanaongozwa
na tamaa za kila aina; 7 wanawake ambao wanajaribu daima kujifunza

lakini hawawezi kuufikia ujuzi wa huo ukweli. 8 Watu hao huupinga ukweli
kama vile Yane na Yambre walivyompinga Mose. 9 Lakini hawataweza
kuendelea zaidi kwa maana upumbavu wao utaonekana wazi kwa wote.
Ndivyo ilivyokuwa kwa akina Yane na Yambre. 10 Wewe lakini, umeyafuata
mafundisho yangu, mwenendo wangu, makusudi yangu katika maisha,
imani yangu, uvumilivu wangu, upendo wangu, subira yangu, 11 udhalimu
na mateso yangu. Unayajua mambo yaliyonipata huko Antiokia, Ikonio
na Lustra. Nilivumilia udhalimu mkubwa mno! Lakini Bwana aliniokoa
katika mambo hayo yote. 12 Kila mtu anayetaka kuishi maisha ya kumcha
Mungu katika kuungana na Kristo Yesu lazima adhulumiwe. 13 Watu waovu
na wadanyanyifu watazidi kuwa waovu zaidi na zaidi kwa kuwadanganya
wengine na kudanganyika wao wenyewe. 14 Lakini wewe dumu katika uk-
weli ule uliofundishwa, ukaukubali kabisa. Unawajua wale waliokuwa wal-
imu wako. 15 Unakumbuka kwamba tangu utoto wako umeyajua Maandiko
Matakatifu ambayo yaweza kukupatia hekima iletayo wokovu kwa njia
ya imani kwa Kristo Yesu. 16 Maandiko yote Matakatifu yameandikwa
kwa uongozi wa Mungu, na yanafaa katika kufundishia ukweli, kuonya,
kusahihisha makosa, na kuwaongoza watu waishi maisha adili, 17 ili mtu
anayemtumikia Mungu awe mkamilifu, na tayari kabisa kufanya kila tendo
jema.

4

1 Nakuamuru mbele ya Mungu, na mbele ya Kristo Yesu
atakayewahukumu watu walio hai na wafu, na kwa sababu anakuja
kutawala akiwa Mfalme: 2 hubiri huo ujumbe, sisitiza kuutangaza (iwe
ni wakati wa kufaa au wakati usiofaa), karipia, onya na himiza watu
ukiwafundisha kwa uvumilivu wote. 3 Utakuja wakati ambapo watu
hawatasikiliza mafundisho ya kweli, ila watafuata tamaa zao wenyewe na
kujikusanyia walimu tele watakaowaambia mambo yale tu ambayo masikio
yao yako tayari kusikia. 4 Watakataa kuusikia ukweli, watageukia hadithi
za uongo. 5 Wewe, lakini, uwe macho katika kila hali; vumilia mateso,
fanya kazi ya mhubiri wa Habari Njema, timiza kikamilifu utumishi wako.
6 Kwa upande wangu mimi, niko karibu kabisa kutolewa dhabihu na
wakati wa kufariki kwangu umefika. 7 Nimefanya bidii katika mashindano,
nimemaliza safari yote na imani nimeitunza. 8 Na sasa imebakia tu kupewa
tuzo la ushindi kwa maisha ya uadilifu, tuzo ambalo Bwana Hakimu
wa haki, atanipa mimi Siku ile na wala si mimi tu, ila na wale wote
wanaotazamia kwa upendo kutokea kwake. 9 Fanya bidii kuja kwangu
karibuni. 10 Dema ameupenda ulimwengu huu akaniacha na kwenda zake
Thesalonike. Kreske amekwenda Galatia, na Tito amekwenda Dalmatia.
11 Luka peke yake ndiye aliye hapa pamoja nami. Mpate Marko uje naye,
kwa maana ataweza kunisaidia katika kazi yangu. 12 Nilimtuma Tukiko kule
Efeso. 13 Utakapokuja niletee koti langu nililoacha kwa Karpo kule Troa;
niletee pia vile vitabu, na hasa vile vilivyotengenezwa kwa ngozi. 14 Yule
sonara aitwaye Aleksanda amenitendea maovu mengi; Bwana atamlipa
kufuatana na hayo matendo yake. 15 Jihadhari naye kwa sababu aliupinga
ujumbe wetu kwa ukali. 16 Wakati nilipojitetea kwa mara ya kwanza hakuna
mtu aliyesimama upande wangu; wote waliniacha. Mungu asiwahesabie
kosa hilo! 17 Lakini, Bwana alikaa pamoja nami, akanipa nguvu, hata
nikaweza kuutangaza ujumbe wote, watu wa mataifa wausikie; tena

nikaokolewa katika hukumu ya kifo kama kinywani mwa simba. 18 Bwana
atanikokoa na mambo yote maovu, na kunichukua salama mpaka katika
Utawala wake wa mbinguni. Kwake uwe utukufu milele na milele! Amina.
19 Wasalimu Priska na Akula, pamoja na jamaa ya Onesiforo. 20 Erasto
alibaki Korintho, naye Trofimo nilimwacha Mileto kwa sababu alikuwa
mgonjwa. 21 Fanya bidii kuja kabla ya majira ya baridi. Ebulo, Pude, Lino
na Klaudia wanakusalimu; vilevile ndugu wengine wote. 22 Bwana awe
nawe rohoni mwako. Nawatakieni nyote neema.

WARAKA WA PAULO MTUME KWA TITO

1 Mimi Paulo, mtumishi wa Mungu na mtume wa Yesu Kristo naandika.
Mimi nimechaguliwa kuijenga imani ya wateule wa Mungu na kuwaon-
goza waufahamu ukweli wa dini yetu, 2 ambayo msingi wake ni tumaini
la kupata uzima wa milele. Mungu ambaye hasemi uongo, alituahidia
uzima huo kabla ya mwanzo wa nyakati, 3 na wakati ufaao ulipowadia,
akaudhihirisha katika ujumbe wake. Mimi nilikabidhiwa ujumbe huo
nuutangaze kufuatana na amri ya Mungu, Mwokozi wetu. 4 Ninakuandikia
wewe Tito, mwanangu wa kweli katika imani tunayoshiriki. Nakutakia
neema na amani kutoka kwa Mungu Baba, na kutoka kwa Kristo Yesu,
Mkombozi wetu. 5 Nilikuacha Krete ili urekebishe yale mambo ambayo
hayakuwa yamekamilika bado, na kuwateua wazee wa kanisa katika kila
mji. Kumbuka maagizo yangu: 6 mzee wa kanisa anapaswa kuwa mtu
asiye na hatia; aliye na mke mmoja tu, na watoto wake wanapaswa
kuwa waumini, wasiojulikana kuwa wakorofi au wakaidi. 7 Maana kwa
vile kiongozi wa kanisa ni mkurugenzi wa kazi ya Mungu, anapaswa
kuwa mtu asiye na hatia. Asiwe mwenye majivuno, mwepesi wa hasira,
mlevi, mkorofi au mchoyo. 8 Anapaswa kuwa mkarimu na anayependa
mambo mema. Anapaswa kuwa mtu mtaratibu, mwadilifu, mtakatifu na
mwenye nidhamu. 9 Ni lazima ashike kikamilifu ujumbe ule wa kuaminika
kama unavyofundishwa. Ndivyo atakavyoweza kuwatia wengine moyo
kwa mafundisho ya kweli na kuyafichua makosa ya wale wanaoyapinga
mafundisho hayo. 10 Maana, wako watu wengi, hasa wale walioongoka
kutoka dini ya Kiyahudi, ambao ni wakaidi, wanaowapotosha wengine kwa
upumbavu wao. 11 Lazima kukomesha maneno yao, kwani wanavuruga
jumuiya nzima kwa kufundisha mambo ambayo hawapaswi kufundisha;
wanafanya hivyo kwa nia mbaya ya kupata faida ya fedha. 12 Hata mmoja
wa manabii wao, ambaye naye pia ni Mkrete, alisema: “Wakrete, husema
uongo daima; ni kama wanyama wabaya, walafi na wavivu!” 13 Naye
alitoboa ukweli kwa sababu hiyo, unapaswa kuwakaripia vikali, ili wawe
na imani kamilifu. 14 Wasiendelee kushikilia hadithi tupu za Kiyahudi na
maagizo ya kibinadamu yanayozuka kwa watu walioukataa ukweli. 15 Kila
kitu ni safi kwa watu walio safi; lakini hakuna chochote kilicho safi kwa wale
waliochafuliwa na wasioamini, maana dhamiri na akili zao zimechafuliwa.
16 Watu kama hao hujidai kwamba wanamjua Mungu, lakini kwa matendo
yao humkana. Ni watu wa kuchukiza mno na wakaidi, hawafai kwa jambo
lolote jema.

2

1 Lakini wewe unapaswa kuhubiri mafundisho safi. 2 Waambie wazee
kwamba wanapaswa kuwa na kiasi, wawe na busara na wataratibu; wana-
paswa kuwa timamu katika imani yao, upendo na uvumilivu. 3 Hali kadha-
lika waambie wanawake wazee wawe na mwenendo wa uchaji wa Mungu;
wasiwe wachongezi, au watumwa wa pombe. Wanapaswa kufundisha
mambo mema, 4 ili wawazoeze kina mama vijana kuwapenda waume zao
na watoto, 5 wawe na kiasi na safi, waangalie vizuri mambo ya nyum-
bani, na wawatii waume zao, ili ujumbe wa Mungu usije ukadharauliwa.

6 Kadhalika, wahimize vijana wawe na kiasi. 7 Katika mambo yote wewe
mwenyewe unapaswa kuwa mfano wa matendo mema. Uwe mnyofu na
uwe na uzito katika mafundisho yako. 8 Maneno yako yasiwe na hitilafu
yoyote ili adui zako waaibike wasipopata chochote kibaya cha kusema
juu yetu. 9 Watumwa wanapaswa kuwatii wakuu wao na kuwapendeza
katika mambo yote. Wasibishane nao, 10 au kuiba vitu vyao. Badala yake
wanapaswa kuonyesha kwamba wao ni wema na waaminifu daima, ili,
kwa matendo yao yote, wayapatie sifa njema mafundisho juu ya Mungu,
Mwokozi wetu. 11 Maana neema ya Mungu imedhihirishwa kwa ajili ya
wokovu wa watu wote. 12 Neema hiyo yatufunza kuachana na uovu wote
na tamaa za kidunia; tuwe na kiasi, tuishi maisha adili na ya kumcha
Mungu katika ulimwengu huu wa sasa, 13 tukiwa tunangojea siku ile ya
heri tunayoitumainia, wakati utakapotokea utukufu wa Mungu Mkuu na
Mwokozi wetu Yesu Kristo. 14 Yeye alijitoa mwenyewe kwa ajili yetu ili
atukomboe kutoka katika uovu wote na kutufanya watu safi walio wake
yeye mwenyewe, watu walio na hamu ya kutenda mema. 15 Basi, fundisha
mambo hayo na tumia mamlaka yako yote ukiwahimiza na kuwaonya
wasikilizaji wako. Mtu yeyote na asikudharau.

3

1 Wakumbushe watu kuwastahi watawala na wenye mamlaka, kuwatii
na kuwa tayari kwa kila namna kutenda mambo yote mema. 2 Waambie
wasimtukane mtu yeyote; bali waishi kwa amani na masikizano, wawe
daima wapole kwa kila mtu. 3 Maana, wakati mmoja sisi tulikuwa wa-
pumbavu, wakaidi na wapotovu. Tulikuwa watumwa wa tamaa na anasa
za kila aina. Tuliishi maisha ya uovu na wivu; watu walituchukia nasi
tukawachukia. 4 Lakini wakati wema na upendo wa Mungu, Mwokozi wetu,
ulipofunuliwa, 5 alituokoa. alituokoa si kwa sababu ya jambo lolote jema
tulilotenda sisi, bali alituokoa kwa sababu ya huruma yake, kwa njia ya
Roho Mtakatifu anayetujalia tuzaliwe upya na kuwa na maisha mapya kwa
kutuosha kwa maji. 6 Mungu alitumiminia Roho Mtakatifu bila kipimo kwa
njia ya Yesu Kristo, Mwokozi wetu, 7 ili kwa neema yake tupate kukubaliwa
kuwa waadilifu na kuupokea uzima wa milele tunaoutumainia. 8 Jambo hili
ni kweli. Ninakutaka uyatilie mkazo mambo haya, ili wale wanaomwamini
Mungu, wawe na hamu ya kuutumia wakati wao katika kutenda mema,
ambayo ni mambo mazuri na ya manufaa kwa watu. 9 Lakini jiepushe na
ubishi wa kipumbavu, ugomvi na mabishano juu ya Sheria. Mambo hayo
hayana faida yoyote na ni ya bure tu. 10 Mtu anayesababisha mafarakano
mpe onyo la kwanza na la pili, kisha achana naye. 11 Wajua kwamba mtu
wa namna hiyo amepotoka kabisa, na dhambi zake zathibitisha kwamba
amekosea. 12 Baada ya kumtuma kwako Artema au Tukiko, fanya bidii
kuja Nikopoli unione, maana nimeamua kukaa huko wakati wa majira
ya baridi. 13 Jitahidi kumsaidia mwana sheria Zena na Apolo ili waweze
kuanza ziara zao na uhakikishe kwamba wana kila kitu wanachohitaji. 14 Ni
lazima watu wetu wajifunze kuutumia wakati wao katika kutenda mema ili
wasaidie katika mahitaji ya kweli, na maisha yao yawe ya kufaa. 15 Watu
wote walio pamoja nami wanakusalimu. Wasalimu rafiki zetu katika imani.
Nawatakieni nyote neema ya Mungu.

WARAKA WA PAULO KWA FILEMONI

1 Mimi Paulo, mfungwa kwa ajili ya Kristo Yesu, na ndugu Timotheo, ni-
nakuandikia wewe Filemoni mpendwa, mfanyakazi mwenzetu 2 na kanisa
linalokutana nyumbani kwako, na wewe dada Afia, na askari mwenzetu
Arkupo. 3 Tunawatakieni neema na amani kutoka kwa Mungu Baba yetu,
na kwa Bwana yesu Kristo. 4 Kila wakati ninaposali nakukumbuka wewe
Filemoni, na kumshukuru Mungu 5 maana nasikia habari za imani yako kwa
Bwana wetu Yesu na upendo wako kwa watu wote wa Mungu. 6 Naomba ili
imani hiyo unayoshiriki pamoja nasi ikuwezeshe kuwa na ujuzi mkamilifu
zaidi wa baraka zote tunazopata katika kuungana kwetu na Kristo. 7 Ndugu,
upendo wako yameniletea furaha kubwa na kunipa moyo sana! Nawe
umeichangamsha mioyo ya watu wa Mungu. 8 Kwa sababu hiyo, ningeweza,
kwa uhodari kabisa, nikiwa ndugu yako katika Kristo, kukuamuru ufanye
unachopaswa kufanya. 9 Lakini kwa sababu ya upendo, ni afadhali zaidi
nikuombe. Nafanya hivi ingawa mimi ni Paulo, balozi wa Kristo Yesu, na
sasa pia mfungwa kwa ajili yake. 10 Basi, ninalo ombi moja kwako kuhusu
mwanangu Onesimo, ambaye ni mwanangu katika Kristo kwani nimekuwa
baba yake nikiwa kifungoni. 11 Ni Onesimo yuleyule ambaye wakati mmoja
alikuwa hakufai kitu, lakini sasa ananifaa mimi na wewe pia. 12 Sasa nam-
rudisha kwako, naye ni kama moyo wangu mimi mwenyewe. 13 Ningependa
akae nami hapa anisaidie badala yako wakati niwapo kifungoni kwa sababu
ya Habari Njema. 14 Lakini sitafanya chochote bila kibali chako. Sipendi
kukulazimisha unisaidie, kwani wema wako unapaswa kutokana na hiari
yako wewe mwenyewe na si kwa kulazimika. 15 Labda Onesimo aliondoka
kwako kwa kitambo tu, kusudi uweze tena kuwa naye daima. 16 Na sasa
yeye si mtumwa tu, ila ni bora zaidi ya mtumwa: yeye ni ndugu yetu
mpenzi. Na wa maana sana kwangu mimi, na kwako atakuwa wa maana
zaidi kama mtumwa na kama ndugu katika Bwana. 17 Basi, ikiwa wanita-
mbua mimi kuwa mwenzako, mpokee tena kama vile ungenipokea mimi
mwenyewe. 18 Kama alikuwa amekukosea kitu, au alikuwa na deni lako,
basi, unidai mimi. 19 Naandika jambo hili kwa mkono wangu mwenyewe:
Mimi Paulo nitalipa! (Tena sina haja ya kusema kwamba wewe unalo deni
kwangu la nafsi yako.) 20 Haya, basi, ndugu yangu, nifanyie jambo hilo
kwa ajili ya jina la Bwana; burudisha moyo wangu kama ndugu katika
Kristo. 21 Naandika nikitumaini kwamba utanikubalia ombi langu; tena
najua kwamba utafanya hata zaidi ya haya ninayokuomba. 22 Pamoja
na hayo, nitayarishie chumba kwani natumaini kwamba kwa sala zenu,
Mungu atanijalia niwatembeleeni. 23 Epafra, mfungwa mwenzangu kwa
ajili ya Kristo Yesu, anakusalimu. 24 Nao akina Marko, Aristarko, Dema na
Luka, wafanyakazi wenzangu, wanakusalimu. 25 Nawatakieni ninyi nyote
neema ya Bwana wetu Yesu Kristo.

WARAKA KWA WAEBRANIA

1 Hapo zamani, Mungu alisema na babu zetu mara nyingi kwa namna
nyingi kwa njia ya manabii, 2 lakini siku hizi za mwisho, amesema nasi
kwa njia ya Mwanae. Yeye ndiye ambaye kwa njia yake Mungu ali-
umba ulimwengu na akamteua avimiliki vitu vyote. 3 Yeye ni mng'ao
wa utukufu wa Mungu, na mfano kamili wa hali ya Mungu mwenyewe,
akiutegemeza ulimwengu kwa neno lake lenye nguvu. Baada ya kuwa-
patia binadamu msamaha wa dhambi zao, aliketi huko juu mbinguni,
upande wa kulia wa Mungu Mkuu. 4 Mwana ni mkuu zaidi kuliko
malaika, kama vile jina alilopewa na Mungu ni kuu zaidi kuliko jina
lao. 5 Maana Mungu hakumwambia kamwe hata mmoja wa malaika
wake: "Wewe ni Mwanangu; Mimi leo nimekuwa Baba yako." Wala
hakusema juu ya malaika yeyote: "Mimi nitakuwa Baba yake, naye atakuwa
Mwanangu." 6 Lakini Mungu alipokuwa anamtuma Mwanae mzaliwa
wa kwanza ulimwenguni, alisema: "Malaika wote wa Mungu wanapaswa
kumwabudu." 7 Lakini kuhusu malaika, Mungu alisema: "Mungu awafanya
malaika wake kuwa pepo, na watumishi wake kuwa ndimi za moto."
8 Lakini kumhusu Mwana, Mungu alisema: "Utawala wako ee Mungu,
wadumu milele na milele! Wewe wawatawala watu wako kwa haki. 9 Wewe
wapenda uadilifu na kuchukia uovu. Ndiyo maana Mungu, Mungu wako
amekuweka wakfu na kukumiminia furaha kubwa zaidi kuliko wenzako."
10 Pia alisema: "Bwana, wewe uliumba dunia hapo mwanzo, mbingu ni
kazi ya mikono yako. 11 Hizo zitatoweka, lakini wewe wabaki daima, zote
zitachakaa kama vazi. 12 Utazikunjakunja kama koti, nazo zitabadilishwa
kama vazi. Lakini wewe ni yuleyule daima, na maisha yako hayatakoma."
13 Mungu hakumwambia kamwe hata mmoja wa malaika wake: "Keti
upande wangu wa kulia, mpaka niwaweke adui zako chini ya miguu yako."
14 Malaika ni roho tu wanaomtumikia Mungu, na Mungu huwatuma wawa-
saidie wale watakaopokea wokovu.

2

1 Kwa sababu hiyo tunapaswa kuzingatia kwa makini zaidi yote
tuliyosikia, ili tusije tukapotoshwa. 2 Ujumbe ule waliopewa wazee wetu
na malaika ulionyeshwa kuwa kweli, hata mtu yeyote ambaye hakuufuata
au hakuutii aliadhibiwa kama alivyostahili. 3 Basi, sisi tutaokokaje kama
hatuujali wokovu mkuu kama huu? Kwanza Bwana mwenyewe aliutangaza
wokovu huu, na wale waliomsikia walituthibitishia kwamba ni kweli.
4 Mungu pia aliongeza hapo ushahidi wake kwa kufanya kila namna ya
miujiza na maajabu, na kwa kuwagawia watu vipaji vya Roho Mtakatifu
kadiri ya mapenzi yake. 5 Mungu hakuwaweka malaika wautawale
ulimwengu ujao, yaani ulimwengu ule tunaoongea habari zake. 6 Tena
yasemwa mahali fulani katika Maandiko: "Mtu ni nini ee Mungu, hata
umfikirie; mwanaadamu ni nini hata umjali? 7 Ulimfanya kwa kitambo
kidogo kuwa chini zaidi kuliko malaika; ukamvika taji ya utukufu na
heshima, 8 ukaweka kila kitu chini ya miguu yake, avitawale." Yasemwa
kwamba Mungu alimweka mtu kuwa mtawala wa vitu vyote yaani bila
kuacha hata kimoja. Hata hivyo, hatuoni bado mtu akivitawala vitu vyote
sasa. 9 Lakini twamwona Yesu ambaye alifanywa kwa kitambo kidogo kuwa

chini zaidi kuliko malaika, ili kwa neema ya Mungu afe kwa ajili ya watu
wote. Sasa tunamwona ametawazwa kwa utukufu na heshima kwa sababu
ya kifo alichoteseka. 10 Ilikuwa haki tupu kwamba Mungu, ambaye huumba
na kutegemeza vitu vyote, alimfanya Yesu kuwa mkamilifu kabisa kwa njia
ya mateso, ili awalete watoto wengi waushiriki utukufu wake. Maana Yesu
ndiye anayewaongoza kwenye wokovu. 11 Yeye anawatakasa watu dhambi
zao, naye pamoja na wale waliotakaswa, wote wanaye Baba mmoja. Ndiyo
maana Yesu haoni aibu kuwaita hao ndugu zake; 12 kama asemavyo: "Ee
Mungu, nitawatangazia ndugu zangu matendo yako. Nitakusifu katika
kusanyiko lao." 13 Tena asema: "Nitamwekea Mungu tumaini langu." Na
tena: "Mimi niko hapa pamoja na watoto alionipa Mungu." 14 Basi, kwa
vile watoto hao, kama awaitavyo, ni watu wenye mwili na damu, Yesu
mwenyewe akawa kama wao na kushiriki ubinadamu wao. Alifanya hivyo
ili kwa njia ya kifo chake amwangamize Ibilisi, ambaye ana mamlaka juu ya
kifo, 15 na hivyo awaokoe wale waliokuwa watumwa maisha yao yote kwa
sababu ya hofu yao ya kifo. 16 Maana ni wazi kwamba yeye hakuja kwa ajili
ya kuwasaidia malaika, bali kama yasemavyo Maandiko; "Anawasaidia
wazawa wa Abrahamu." 17 Ndiyo maana ilimbidi awe kama ndugu zake
kwa kila namna, ili awe Kuhani Mkuu wao aliye mwaminifu na mwenye
huruma katika kumtumikia Mungu, ili dhambi za watu ziondolewe. 18 Na,
anaweza sasa kuwasaidia wale wanaojaribiwa na kuteswa.

3

1 Ndugu zangu watu wa Mungu ambao mmeitwa na Mungu, fikirini
juu ya Yesu ambaye Mungu alimtuma awe Kuhani Mkuu wa imani tu-
nayoiungama. 2 Yeye alikuwa mwaminifu kwa Mungu aliyemteua ku-
fanya kazi yake kama vile Mose alivyokuwa mwaminifu katika nyumba
yote ya Mungu. 3 Mjenzi wa nyumba hupata heshima zaidi kuliko hiyo
nyumba yenyewe. Hali kadhalika naye Yesu anastahili heshima kubwa
zaidi kuliko Mose. 4 Kila nyumba hujengwa na mjenzi fulani—na Mungu
ndiye mjenzi wa vitu vyote. 5 Mose alikuwa mwaminifu katika nyumba
yote ya Bwana kama mtumishi, na alinena juu ya mambo ambayo Mungu
atayasema hapo baadaye. 6 Lakini Kristo ni mwaminifu kama Mwana
mwenye mamlaka juu ya nyumba ya Mungu. Sisi ni nyumba yake kama
tukizingatia uhodari wetu na uthabiti wetu katika kile tunachotumainia.
7 Kwa hiyo, basi, kama asemavyo Roho Mtakatifu: "Kama mkisikia sauti
ya Mungu leo, 8 msiifanye mioyo yenu kuwa migumu kama wazee wenu
walivyokuwa wakati walipomwasi Mungu; kama walivyokuwa siku ile
kule jangwani, 9 Huko wazee wenu walinijaribu na kunichunguza, asema
Bwana, ingawa walikuwa wameyaona matendo yangu kwa miaka arobaini.
10 Kwa sababu hiyo niliwakasirikia watu hao nikasema, Fikira za watu hawa
zimepotoka, hawajapata kamwe kuzijua njia zangu. 11 Basi, nilikasirika,
nikaapa: Hawataingia huko ambako ningewapa pumziko." 12 Basi ndugu,
jihadharini asije akawako yeyote miongoni mwenu aliye na moyo mbaya
hivyo na asiyeamini hata kujitenga na Mungu aliye hai. 13 Maadamu hiyo
"Leo" inayosemwa katika Maandiko bado inatuhusu sisi, mnapaswa ku-
saidiana daima, ili mtu yeyote miongoni mwenu asidanganywe na dhambi
na kuwa mkaidi. 14 Maana sisi tunashirikiana na Kristo ikiwa tutazingatia
kwa uthabiti tumaini tulilokuwa nalo mwanzoni. 15 Maandiko yasema
hivi: "Kama mkisikia sauti ya Mungu leo, msiifanye mioyo yenu kuwa

migumu kama wazee wenu walivyokuwa wakati walipomwasi Mungu.”
16 Ni akina nani basi, waliosikia sauti ya Mungu wakamwasi? Ni wale wote
walioongozwa na Mose kutoka Misri. 17 Mungu aliwakasirikia akina nani
kwa miaka arobaini? Aliwakasirikia wale waliotenda dhambi, maiti zao
zikatapakaa kule jangwani. 18 Mungu alipoapa: “Hawataingia huko ambako
ningewapa pumziko,” alikuwa anawasema akina nani? Alikuwa anasema
juu ya hao walioasi. 19 Basi, twaona kwamba hawakuingia huko kwa sababu
hawakuamini.

4

1 Mungu alituahidia kwamba tutaweza kupata pumziko hilo alilosema.
Basi, na tuogope ili yeyote kati yenu asije akashindwa kupata pumziko hilo.
2 Maana Habari Njema imehubiriwa kwetu kama vile ilivyohubiriwa kwa
hao watu wa kale. Lakini ujumbe huo haukuwafaa chochote, maana wal-
iusikia lakini hawakuupokea kwa imani. 3 Basi, sisi tunaoamini tunapata
pumziko hilo aliloahidi Mungu. Kama alivyosema: “Nilikasirika, nikaapa:
Hawataingia huko ambako ningewapa pumziko.” Mungu alisema hayo
ingawa kazi yake ilikuwa imekwisha malizika tangu alipoumba ulimwengu.
4 Maana Maandiko yasema mahali fulani kuhusu siku ya saba: “Mungu
alipumzika siku ya saba, akaacha kazi zake zote.” 5 Tena jambo hili lasemwa
pia: “Hawataingia huko ambako ningewapa pumziko.” 6 Wale waliotan-
gulia kuhubiriwa Habari Njema hawakupata pumziko hilo kwa sababu
hawakuamini. Wapo, basi, wengine ambao wangejaliwa kulipata. 7 Jambo
hili ni wazi, kwani Mungu aliweka siku nyingine ambayo inaitwa “Leo”.
Miaka mingi baadaye Mungu alisema juu ya hiyo siku kwa maneno ya Daudi
katika Maandiko yaliyokwisha tajwa: “Kama mkisikia sauti ya Mungu leo,
msiifanye mioyo yenu kuwa migumu.” 8 Kama Yoshua angaliwapa watu
hao hilo pumziko, Mungu hangalisema baadaye juu ya siku nyingine. 9 Kwa
hiyo, basi, bado lipo pumziko kwa watu wa Mungu kama kule kupumzika
kwake Mungu siku ya saba. 10 Maana, kila anayepata pumziko aliloahidi
Mungu atapumzika baada ya kazi yake kama vile pia Mungu alivyopumzika
baada ya yake. 11 Basi, tujitahidi kupata pumziko hilo, ili asiwepo yeyote
miongoni mwenu atakayeshindwa, kama walivyofanya wao kwa sababu
ya ukosefu wao wa imani. 12 Neno la Mungu ni hai na lina nguvu; ni
kali zaidi kuliko upanga wenye makali kuwili. Hukata kabisa mpaka
mahali ambapo moyo na roho hukutana, mpaka pale vikutanapo viungo
vya mwili na mafuta. Neno hilo huchambua nia na fikira za mioyo ya
watu. 13 Hakuna kiumbe chochote kilichofichika mbele ya Mungu; kila kitu
kimefunuliwa wazi mbele ya macho yake. Kwake, sisi sote tutapaswa kutoa
hoja ya matendo yetu. 14 Basi, tunapaswa kuzingatia kwa uthabiti imani
tunayoiungama. Maana tunaye Kuhani Mkuu aliyeingia mpaka kwa Mungu
mwenyewe—Yesu, Mwana wa Mungu. 15 Huyu Kuhani Mkuu wetu si mmoja
ambaye hawezi kutuunga mkono katika unyonge wetu, ila ni Kuhani Mkuu
ambaye alijaribiwa kama sisi kwa kila namna lakini hakutenda dhambi.
16 Basi, na tukikaribie bila hofu kiti cha enzi cha Mungu, palipo na neema, ili
tukajipatie huruma na neema ya kutusaidia wakati wa lazima.

5

1 Kila kuhani mkuu huchaguliwa kutoka miongoni mwa watu kwa ajili ya
kumtumikia Mungu kwa niaba yao, kutolea zawadi na tambiko kwa ajili ya
dhambi zao. 2 Maadamu yeye mwenyewe yu dhaifu anaweza kuwaonea

huruma wale wasiojua kitu na wanaofanya makosa. 3 Na kwa vile yeye
mwenyewe ni dhaifu, anapaswa kutolea dhabihu si tu kwa ajili ya watu, bali
pia kwa ajili ya dhambi zake. 4 Hakuna mtu awezaye kujitwalia mwenyewe
heshima ya kuwa kuhani mkuu. Kila mmoja huteuliwa na Mungu kuwa
kuhani mkuu kama alivyokuwa Aroni. 5 Hali kadhalika naye Kristo hakujit-
walia mwenyewe heshima ya kuwa kuhani mkuu, bali Mungu alimwambia:
"Wewe ni Mwanangu; mimi leo nimekuwa baba yako." 6 Alisema pia mahali
pengine: "Wewe ni kuhani milele, kufuatana na utaratibu wa ukuhani
wa Melkisedeki." 7 Yesu alipokuwa anaishi hapa duniani, kwa kilio kikuu
na machozi, alisali na kumwomba Mungu ambaye alikuwa na uwezo wa
kumwokoa kutoka kifo; naye alisikilizwa kwa sababu ya kumcha Mungu.
8 Lakini, ingawa alikuwa Mwana wa Mungu, alijifunza kutii kwa njia ya
mateso. 9 Na alipofanywa mkamilifu, akawa chanzo cha wokovu wa milele
kwa wale wote wanaomtii, 10 naye Mungu akamteua kuwa kuhani mkuu
kufuatana na utaratibu wa ukuhani wa Melkisedeki. 11 Tunayo Mengi ya
kusema juu ya jambo hili, lakini ni vigumu kuwaelezeni, kwa sababu ninyi
si wepesi wa kuelewa. 12 Sasa mngalipaswa kuwa tayari walimu, lakini
mnahitaji bado mtu wa kuwafundisheni mafundisho ya mwanzo ya ujumbe
wa Mungu. Badala ya kula chakula kigumu, mnapaswa bado kunywa
maziwa. 13 Kila anayepaswa kunywa maziwa huyo ni mtoto bado, hajui
uadilifu ni nini. 14 Lakini chakula kigumu ni kwa ajili ya watu waliokomaa,
ambao wanaweza kubainisha mema na mabaya.

6

1 Basi, tusonge mbele kwa yale yaliyokomaa na kuyaacha nyuma yale
mafundisho ya mwanzo ya Kikristo. Hatuhitaji kuweka msingi tena kwa ku-
rudia yale mafundisho ya mwanzo kama vile kuachana na matendo ya kifo,
kumwamini Mungu; 2 mafundisho juu ya ubatizo na kuwekewa mikono;
ufufuo wa wafu na hukumu ya milele. 3 tusonge mbele! Hayo tutayafanya,
Mungu akitujalia. 4 Maana watu wanaoiasi imani yao inawezekanaje
kuwarudisha watubu tena? Watu hao walikwisha kuwa katika mwanga
wa Mungu, walikwisha onja zawadi ya mbinguni na kushirikishwa Roho
Mtakatifu; 5 walikwisha onja wema wa neno la Mungu na nguvu za
ulimwengu ujao, 6 kisha wakaiasi imani yao! Haiwezekani kuwarudisha
watubu tena, kwa sababu wanamsulubisha tena Mwana wa Mungu na
kumwaibisha hadharani. 7 Mungu huibariki ardhi ambayo huipokea mvua
inayoinyeshea mara kwa mara, na kuotesha mimea ya faida kwa mkulima.
8 Lakini kama ardhi hiyo ikiota miti ya miiba na magugu, haina faida; karibu
italaaniwa na Mungu na mwisho wake ni kuchomwa moto. 9 Lakini, ingawa
twasema namna hii, wapenzi wetu, tunalo tumaini kubwa juu ya hali yenu.
Tunajua kwamba mmepokea baraka zile bora za wokovu wenu. 10 Mungu
hakosi haki; yeye hataisahau kazi mliyoifanya au upendo mlioonyesha kwa
ajili ya jina lake katika huduma mliyowapa na mnayowapa sasa watu wake.
11 Hamu yetu ni kwamba kila mmoja wenu aonyeshe bidii hiyohiyo mpaka
mwisho, ili yale mnayotumainia yapate kutimia. 12 Msiwe wavivu, bali
muwe kama wale wanaoamini na wenye uvumilivu na hivyo wanapokea
yake aliyoahidi Mungu. 13 Mungu alipompa Abrahamu ahadi, aliapa kwa
jina lake mwenyewe, maana hakuna aliye mkuu kuliko Mungu ambaye
kwa huyo angeweza kuapa. 14 Mungu alisema: "Hakika nitakubariki na
nitakupa wazawa wengi." 15 Abrahamu alisubiri kwa uvumilivu na hivyo

alipokea kile alichoahidiwa na Mungu. 16 Watu wanapoapa, huapa kwa
mmoja aliye mkuu zaidi kuliko wao, na kiapo hicho husuluhisha ubishi
wote. 17 Naye Mungu aliimarisha ahadi yake kwa kiapo; na kwa namna hiyo
akawaonyesha wazi wale aliowaahidia kwamba hatabadili nia yake. 18 Basi,
kuna vitu hivi viwili: ahadi na kiapo, ambavyo haviwezi kubadilika na wala
juu ya hivyo Mungu hawezi kusema uongo. Kwa hiyo sisi tuliokimbilia
usalama kwake, tunapewa moyo wa kushikilia imara tumaini lililowekwa
mbele yetu. 19 Tunalo tumaini hilo kama nanga ya maisha yetu. Tumaini
hilo ni imara na thabiti, nalo lapenya lile pazia la hekalu la mbinguni mpaka
patakatifu ndani. 20 Yesu ametangulia kuingia humo kwa niaba yetu, na
amekuwa kuhani mkuu milele, kufuatana na utaratibu wa ukuhani wa
Melkisedeki.

7

1 Melkisedeki alikuwa mfalme wa Salemu, na kuhani wa Mungu Mkuu.
Abrahamu alipokuwa anarudi kutoka vitani ambako aliwaua wafalme,
Melkisedeki alikutana naye akambariki, 2 naye Abrahamu akampa sehemu
ya kumi ya vitu vyote alivyokuwa navyo. (Maana ya kwanza ya jina hili
Melkisedeki ni "Mfalme wa Uadilifu"; na, kwa vile yeye alikuwa mfalme
wa Salemu, jina lake pia lina maana ya "Mfalme wa Amani.") 3 Baba yake
na mama yake hawatajwi, wala ukoo wake hautajwi; haisemwi alizaliwa
lini au alikufa lini. Anafanana na Mwana wa Mungu, na anaendelea kuwa
kuhani daima. 4 Basi, mwaona jinsi mtu huyu alivyokuwa maarufu. Baba
Abrahamu alimpa sehemu moja ya kumi ya vitu vyote alivyoteka vitani.
5 Tunajua vilevile kwamba kufuatana na Sheria, wana wa Lawi ambao ni
makuhani, wanayo haki ya kuchukua sehemu ya kumi kutoka kwa watu,
yaani ndugu zao, ingawaje nao ni watoto wa Abrahamu. 6 Lakini huyo
Melkisedeki hakuwa wa ukoo wa Lawi, hata hivyo alipokea sehemu ya kumi
kutoka kwa Abrahamu; tena akambariki yeye ambaye alikuwa amepewa
ahadi ya Mungu. 7 Hakuna mashaka hata kidogo kwamba anayebariki ni
mkuu zaidi kuliko yule anayebarikiwa. 8 Tena, hao makuhani wanaopokea
sehemu ya kumi, ni watu ambao hufa; lakini hapa anayepokea sehemu
ya kumi, yaani Melkisedeki, anasemekana kwamba hafi. 9 Twaweza, basi,
kusema kwamba Abrahamu alipotoa sehemu moja ya kumi, Lawi (ambaye
watoto wake hupokea sehemu moja ya kumi) alitoa sehemu moja ya kumi
pia. 10 Maana Lawi hakuwa amezaliwa bado, bali ni kama alikuwa katika
mwili wa baba yake, Abrahamu, wakati Melkisedeki alipokutana naye.
11 Kutokana na ukuhani wa Walawi, watu wa Israeli walipewa Sheria.
Sasa, kama huduma ya Walawi ingalikuwa kamilifu hapangekuwa tena
na haja ya kutokea ukuhani mwingine tofauti, ukuhani ambao umefuata
utaratibu wa ukuhani wa Melkisedeki, na si ule wa Aroni. 12 Maana ukuhani
ukibadilika ni lazima Sheria nayo ibadilike. 13 Naye Bwana wetu ambaye
mambo hayo yote yanasemwa juu yake, alikuwa wa kabila lingine, na
wala hakuna hata mmoja wa kabila lake aliyepata kutumikia madhabahuni
akiwa kuhani. 14 Inafahamika wazi kwamba yeye alizaliwa katika kabila la
Yuda ambalo Mose hakulitaja alipokuwa anasema juu ya makuhani. 15 Tena
jambo hili ni dhahiri zaidi: kuhani mwingine anayefanana na Melkisedeki
amekwisha tokea. 16 Yeye hakufanywa kuwa kuhani kwa sheria na maagizo
ya kibinadamu, bali kwa nguvu ya uhai ambao hauna mwisho. 17 Maana
Maandiko yasema: "Wewe ni kuhani milele, kufuatana na utaratibu wa
ukuhani wa Melkisedeki." 18 Basi, ile amri ya zamani ilifutwa kwa sababu

ilikuwa hafifu na isiyofaa kitu. 19 Maana Sheria ya Mose haikuweza
kukamilisha jambo lolote. Lakini sasa, mahali pake pamewekwa tumaini
lililo bora zaidi ambalo kwalo tunaweza kumkaribia Mungu. 20 Zaidi ya
hayo hapa pana kiapo cha Mungu. Wakati wale wengine walipofanywa
makuhani hapakuwako kiapo. 21 Lakini Yesu alifanywa kuhani kwa kiapo
wakati Mungu alipomwambia: “Bwana ameapa, wala hataigeuza nia yake:
Wewe ni kuhani milele.” 22 Basi, kutokana na tofauti hii, Yesu amekuwa
mdhamini wa agano lililo bora zaidi. 23 Kuna tofauti nyingine pia: hao
makuhani wengine walikuwa wengi kwa sababu walikufa na hawakuweza
kuendelea na kazi yao. 24 Lakini Yesu si kama wao, yeye anaishi milele;
ukuhani wake hauondoki kwake. 25 Hivyo, yeye anaweza daima kuwaokoa
kabisa wote wanaomwendea Mungu kwa njia yake, maana yeye anaishi
milele kuwaombea kwa Mungu. 26 Basi, Yesu ndiye Kuhani Mkuu ambaye
anatufaa sana katika mahitaji yetu. Yeye ni mtakatifu, hana hatia wala
dhambi ndani yake; hayumo katika kundi la wenye dhambi na ameinuliwa
mpaka juu mbinguni. 27 Yeye si kama wale makuhani wakuu wengine;
hana haja ya kutoa dhabihu kila siku, kwanza kwa ajili ya dhambi zake
mwenyewe, kisha kwa ajili ya dhambi za watu. Yeye alifanya hivyo mara
moja tu wakati alipojitoa yeye mwenyewe, na hiyo yatosha kwa nyakati
zote. 28 Sheria ya Mose huwateua watu waliokuwa dhaifu kuwa makuhani
wakuu; lakini ahadi ya Mungu aliyoifanya kwa kiapo na ambayo imefika
baada ya sheria imemteua Mwana ambaye amefanywa mkamilifu milele.

8

1 Basi, jambo muhimu katika hayo tunayosema ni hili: sisi tunaye Kuhani
Mkuu wa namna hiyo, ambaye anaketi upande wa kulia wa kiti cha enzi
cha Mwenyezi Mungu mbinguni. 2 Yeye hutoa huduma ya Kuhani Mkuu
katika Mahali Patakatifu sana, yaani ndani ya ile hema ya kweli iliyojengwa
na Bwana, siyo na binadamu. 3 Kila Kuhani Mkuu ameteuliwa kumtolea
Mungu vipawa na dhabihu, na hivyo Kuhani Mkuu wetu lazima pia awe na
kitu cha kutolea. 4 Kama yeye angekuwa wa hapa duninani, asingekuwa
kamwe kuhani, kwani wako makuhani wengine wanaotoa sadaka kufu-
atana na Sheria. 5 Huduma zao za kikuhani ni mfano tu na kivuli cha yale
yaliyoko mbinguni. Ndivyo pia ilivyokuwa kwa Mose. Wakati alipokuwa
karibu kuitengeneza ile hema, Mungu alimwambia: “Tengeneza kila kitu
kufuatana na ule mfano ulioonyeshwa kule mlimani.” 6 Lakini sasa Yesu
amepewa huduma ya kikuhani iliyo bora zaidi kuliko yao, kama vile agano
alilothibitisha kati ya watu na Mungu ni bora zaidi, kwani lina msingi
wake katika ahadi za mambo yaliyo bora zaidi. 7 Maana kama lile agano
la kwanza halingalikuwa na dosari, hakungalikuwa na haja ya agano la
pili. 8 Lakini Mungu aliwalaumu watu wake aliposema: “Siku zinakuja,
asema Bwana, ambapo nitafanya agano jipya na watu wa Israeli na kabila
la Yuda. 9 Agano hili halitakuwa kama lile nililofanya na babu zao siku ile
nilipowaongoza kwa mkono kutoka nchi ya Misri. Hawakuwa waaminifu
kwa agano langu; na hivyo mimi sikuwajali, asema Bwana. 10 Na hili ndilo
agano nitakalofanya na watu wa Israeli siku zijazo, asema Bwana: Nitaweka
sheria zangu akilini mwao, na kuziandika mioyoni mwao. Mimi nitakuwa
Mungu wao, nao watakuwa watu wangu. 11 Hakuna mtu atakayemfundisha
mwananchi mwenzake, wala atakayemwambia ndugu yake: Mjue Bwana.
Maana watu wote, wadogo na wakubwa, watanijua mimi. 12 Nitawasamehe

makosa yao, wala sitakumbuka tena dhambi zao.” 13 Kwa kusema juu ya
agano jipya, Mungu alilichakaza lile la kwanza; na chochote kinachochakaa
na kuwa kikuukuu kitatoweka karibuni.

9

1 Agano la kwanza lilikuwa na taratibu zake za ibada na pia mahali
patakatifu pa ibada palipojengwa na watu. 2 Palitengenezwa hema ambayo
sehemu yake ya nje iliitwa Mahali Patakatifu. Humo mlikuwa na kinara
cha taa, meza na mikate iliyotolewa kwa Mungu. 3 Nyuma ya pazia la
pili, kulikuwa na hema iliyoitwa Mahali Patakatifu Kupita Pote. 4 Humo
mlikuwa na madhabahu ya dhahabu kwa ajili ya kufukizia ubani, na
Sanduku la Agano, ambalo lilikuwa limepakwa dhahabu pande zote, na
ndani yake mlikuwa na chungu cha dhahabu kilichokuwa na mana; fimbo
ya Aroni iliyokuwa imechanua majani, na vile vibao viwili vilivyoandikwa
agano. 5 Juu ya hilo Sanduku kulikuwa na viumbe vilivyodhihirisha kuweko
kwa Mungu, na mabawa yao yalitanda juu ya mahali ambapo dhambi
huondolewa. Lakini sasa, hatuwezi kusema kinaganaga juu ya mambo
hayo. 6 Mipango hiyo ilitekelezwa kisha ikawa desturi kwa makuhani
kuingia kila siku katika hema ya nje kutoa huduma zao. 7 Lakini kuhani
Mkuu peke yake ndiye anayeingia katika lile hema la pili; naye hufanya
hivyo mara moja tu kwa mwaka. Anapoingia ndani huwa amechukua
damu ambayo anamtolea Mungu kwa ajili yake mwenyewe na kwa ajili ya
dhambi ambazo watu wamezitenda bila wao wenyewe kujua. 8 Kutokana na
taratibu hizo Roho Mtakatifu anafundisha wazi kwamba wakati ile hema ya
nje ingali ipo imesimama, njia ya kuingia Mahali Patakatifu haijafunguliwa.
9 Jambo hili ni mfano wa nyakati za sasa. Linaonyesha kwamba zawadi
na dhabihu zinazotolewa kwa Mungu haziwezi kuifanya mioyo ya wale
wanaoabudu kuwa mikamilifu, 10 kwani haya yote yanahusika na vyakula,
vinywaji na taratibu mbalimbali za kutawadha. Yote hayo ni maagizo ya
njenje tu; na nguvu yake hukoma wakati Mungu atakaporekebisha vitu
vyote. 11 Lakini Kristo amekwisha fika, akiwa Kuhani Mkuu wa mambo
yaliyo mema, ambayo sasa yamekwisha fika. Yeye anatoa huduma zake
katika hema iliyo bora na kamilifu zaidi, isiyofanywa kwa mikono ya
watu, yaani isiyo ya ulimwengu huu ulioumbwa. 12 Yeye aliingia Mahali
Patakatifu mara moja tu, tena hakuwa amechukua damu ya mbuzi wala
ng'ombe, bali aliingia kwa damu yake yeye mwenyewe, akatupatia ukom-
bozi wa milele. 13 Watu waliokuwa najisi kidini waliweza kutakasika na
kuwa safi waliponyunyiziwa damu ya mbuzi na ya ng'ombe pamoja na
majivu ya ndama. 14 Lakini, kwa damu ya Kristo, mambo makuu zaidi
hufanyika! Kwa nguvu za Roho wa milele, Kristo alijitolea mwenyewe
dhabihu kamilifu kwa Mungu. Damu yake itatutakasa dhamiri zetu ku-
tokana na matendo yaletayo kifo, ili tupate kumtumikia Mungu aliye hai.
15 Kwa hiyo, Kristo ndiye aliyeratibisha agano jipya ili wale walioitwa na
Mungu wazipokee baraka za milele walizoahidiwa. Watazipata, kwani kifo
kimetokea ambacho huwakomboa watu kutoka yale makosa waliyofanya
wakati wa lile agano la kale. 16 Kwa kawaida wosia hutambuliwa tu kama
kifo cha yule aliyeufanya huo wosia kimethibitishwa. 17 Wosia hauwezi
kutekelezwa mpaka kumetokea kifo, kwani wosia hauna maana ikiwa
mwenye kuufanya bado anaishi. 18 Ndiyo maana hata lile agano la kwanza
halikuwekwa bila damu kumwagwa. 19 Kwanza Mose aliwatangazia watu

wote amri zote kama ilivyokuwa katika Sheria; kisha akachukua damu
ya ndama pamoja na maji, na kwa kutumia majani ya mti uitwao husopo
na pamba nyekundu, akakinyunyizia kile kitabu cha Sheria na hao watu
wote. 20 Mose alisema: "Hii ni damu inayothibitisha agano mliloamriwa na
Mungu mlitii." 21 Vilevile Mose aliinyunyizia damu ile hema na vyombo vya
ibada. 22 Naam, kadiri ya Sheria karibu kila kitu chaweza kutakaswa kwa
damu, na dhambi nazo zaondolewa tu ikiwa damu imemwagwa. 23 Vitu
hivi ambavyo ni mfano tu wa mambo halisi ya mbinguni, vililazimika
kutakaswa kwa namna hiyo. Lakini vitu vya mbinguni huhitaji dhabihu
iliyo bora zaidi. 24 Maana Kristo hakuingia Mahali Patakatifu palipojengwa
kwa mikono ya watu, ambapo ni mfano tu wa kile kilicho halisi. yeye
aliingia mbinguni kwenyewe ambako sasa anasimama mbele ya Mungu
kwa ajili yetu. 25 Kuhani Mkuu wa Wayahudi huingia Mahali Patakatifu
kila mwaka akiwa amechukua damu ya mnyama; lakini Kristo hakuingia
humo ili ajitoe mwenyewe mara nyingi, 26 maana ingalikuwa hivyo, Kristo
angalipaswa kuteswa mara nyingi tangu kuumbwa ulimwengu. Lakini
sasa nyakati hizi zinapokaribia mwisho wake, yeye ametokea mara moja
tu, kuondoa dhambi kwa kujitoa yeye mwenyewe dhabihu. 27 Basi, kama
vile kila mtu hufa mara moja tu, kisha husimama mbele ya hukumu ya
Mungu, 28 vivyo hivyo Kristo naye alijitoa dhabihu mara moja tu kwa ajili
ya kuziondoa dhambi za wengi. Atakapotokea mara ya pili si kwa ajili ya
kupambana na dhambi, bali ni kwa ajili ya kuwaokoa wale wanaomngojea.

10

1 Sheria ya Wayahudi si picha kamili ya mambo yale halisi: ni kivuli tu
cha mema yanayokuja. Dhabihu zilezile hutolewa daima, mwaka baada
ya mwaka. Sheria yawezaje, basi, kwa njia ya dhabihu hizo, kuwafanya
wale wanaoabudu wawe wakamilifu? 2 Kama hao watu wanaomwabudu
Mungu wangekuwa wametakaswa dhambi zao kweli, hawangejisikia tena
kuwa na dhambi, na dhabihu hizo zote zingekoma. 3 Lakini dhabihu hizo
hufanyika kila mwaka kuwakumbusha watu dhambi zao. 4 Maana damu
ya fahali na mbuzi haiwezi kamwe kuondoa dhambi. 5 Ndiyo maana Kristo
alipokuwa anakuja ulimwenguni, alimwambia Mungu: "Hukutaka dhabihu
wala sadaka, lakini umenitayarishia mwili. 6 Sadaka za kuteketezwa au za
kuondoa dhambi hazikupendezi. 7 Hapo nikasema: Niko hapa ee Mungu,
tayari kufanya mapenzi yako kama ilivyoandikwa juu yangu katika kitabu
cha Sheria." 8 Kwanza alisema: "Hutaki, wala hupendezwi na dhabihu
na sadaka, sadaka za kuteketezwa na za kuondoa dhambi." Alisema
hivyo ingawa sadaka hizi zote hutolewa kufuatana na Sheria. 9 Kisha
akasema: "Niko hapa, ee Mungu, tayari kufanya mapenzi yako." Hivyo
Mungu alibatilisha dhabihu za zamani na mahali pake akaweka dhabihu
nyingine moja. 10 Kwa kuwa Yesu Kristo alitimiza mapenzi ya Mungu, sisi
tunatakaswa dhambi zetu kwa ile dhabihu ya mwili wake aliyotoa mara
moja tu, ikatosha. 11 Kila kuhani Myahudi humhudumia Mungu kila siku,
akitoa dhabibu zilezile mara nyingi, dhabibu ambazo haziwezi kuondoa
dhambi. 12 Lakini Kristo alitoa dhabihu moja tu kwa ajili ya dhambi,
dhabihu ifaayo milele, kisha akaketi upande wa kulia wa Mungu. 13 Huko
anangoja mpaka adui zake watakapowekwa kama kibao chini ya miguu
yake. 14 Basi, kwa dhabihu yake moja tu, amewafanya kuwa wakamilifu
milele wale wanaotakaswa dhambi zao. 15 Naye Roho Mtakatifu anatupa
ushahidi wake. Kwanza anasema: 16 "Hili ndilo agano nitakalofanya nao,

katika siku zijazo, asema Bwana: Nitaweka sheria zangu mioyoni mwao,
na kuziandika akilini mwao." 17 Kisha akaongeza kusema: "Sitakumbuka
tena dhambi zao, wala vitendo vyao vya uhalifu." 18 Basi, dhambi zikisha
ondolewa, hakutakuwa na haja tena ya kutoa dhabihu za kuondoa dhambi.
19 Basi, ndugu, kwa damu ya Yesu tunapewa moyo thabiti wa kuingia Mahali
Patakatifu. 20 Yeye ametufungulia njia mpya na yenye uzima kupitia lile
pazia, yaani kwa njia ya mwili wake mwenyewe. 21 Basi, tunaye kuhani
maarufu aliye na mamlaka juu ya nyumba ya Mungu. 22 Kwa hiyo tumkari-
bie Mungu kwa moyo mnyofu na imani timilifu, kwa mioyo iliyotakaswa
dhamiri mbaya, na kwa miili iliyosafishwa kwa maji safi. 23 Tushikilie imara
tumaini lile tunalokiri, maana Mungu aliyefanya ahadi zake ni mwaminifu.
24 Tujitahidi kushughulikiana kwa ajili ya kuongezeana bidii ya kupendana
na kutenda mema. 25 Tusiache ile desturi ya kukutana pamoja, kama vile
wengine wanavyofanya. Bali tunapaswa kusaidiana kwani, kama mwon-
avyo, Siku ile ya Bwana inakaribia. 26 Maana, tukiendelea kutenda dhambi
makusudi baada ya kufahamu ukweli, hakuna dhabihu iwezayo kutolewa
tena kwa ajili ya kuondoa dhambi. 27 Linalobaki ni kungojea tu kwa hofu
hukumu ya Mungu na moto mkali utakaowaangamiza wote wanaompinga.
28 Mtu yeyote asiyeitii Sheria ya Mose, huuawa bila ya huruma kukiwa
na ushahidi wa watu wawili au watatu. 29 Je, mtu yule anayempuuza
Mwana wa Mungu na kuidharau damu ya agano la Mungu iliyomtakasa,
mtu anayemtukana Roho wa Mungu, anastahili kupata adhabu kali ya
namna gani? 30 Maana tunamfahamu yule aliyesema, "Mimi nitalipiza
kisasi, mimi nitalipiza," na ambaye alisema pia, "Bwana atawahukumu
watu wake." 31 Kuanguka mikononi mwa Mungu aliye hai ni jambo la
kutisha mno! 32 Kumbukeni yaliyotokea siku zile za kwanza mlipoangaziwa
mwanga wa Mungu. Ingawa siku zile mlipatwa na mateso mengi, ninyi
mlistahimili. 33 Mara nyingine mlitukanwa na kufedheheshwa hadharani;
mara nyingine mlikuwa radhi kuungana na wale walioteswa namna hiy-
ohiyo. 34 Mlishiriki mateso ya wafungwa, na mliponyang'anywa mali yenu
mlistahimili kwa furaha, maana mlijua kwamba mnayo mali bora zaidi na
ya kudumu milele. 35 Basi, msipoteze uhodari wenu, maana utawapatieni
tuzo kubwa. 36 Mnahitaji kuwa na uvumilivu, ili mweze kufanya anayotaka
Mungu na kupokea kile alichoahidi. 37 Maana kama yasemavyo Maandiko:
"Bado kidogo tu, na yule anayekuja, atakuja, wala hatakawia. 38 Lakini mtu
wangu aliye mwadilifu ataamini na kuishi; walakini akirudi nyuma, mimi
sitapendezwa naye." 39 Basi, sisi hatumo miongoni mwa wale wanaorudi
nyuma na kupotea, ila sisi tunaamini na tunaokolewa.

11

1 Kuwa na imani ni kuwa na hakika ya mambo tunayotumainia; ku-
sadiki kabisa mambo tusiyoyaona. 2 Maana wazee wa kale walipata
kibali cha Mungu kwa sababu ya imani yao. 3 Kwa imani sisi tunafa-
hamu kwamba ulimwengu uliumbwa kwa neno la Mungu; vitu vinavy-
oonekana kutoka vitu visivyoonekana. 4 Kwa imani Abeli alimtolea
Mungu dhabihu iliyokuwa bora zaidi kuliko ile ya Kaini. Kwa imani yake
alikubaliwa na Mungu kuwa mwadilifu; Mungu mwenyewe alizikubali
sadaka zake. Kwa imani yake ingawa amekufa, bado ananena. 5 Kwa
imani Henoki alichukuliwa na Mungu, asipate kufa. Hakuonekana tena
kwa sababu Mungu alikuwa amemchukua. Maandiko yasema kwamba

kabla ya kuchukuliwa kwake, yeye alikuwa amempendeza Mungu. 6 Basi,
pasipo imani haiwezekani kumpendeza Mungu. Kwa maana kila mtu
anayemwendea Mungu ni lazima aamini kwamba Mungu yuko, na kwamba
huwatuza wale wanaomtafuta. 7 Kwa imani Noa alionywa na Mungu
juu ya mambo ya baadaye ambayo hakuweza kuyaona bado. Alimtii
Mungu, akajenga ile safina ambamo aliokolewa yeye pamoja na jamaa
yake. Kutokana na hayo ulimwengu ulihukumiwa, naye Noa akapokea
uadilifu unaotokana na imani. 8 Kwa imani Abrahamu alimtii Mungu
alipoitwa aende katika nchi ambayo Mungu angempa iwe yake. Ingawa
hakujua alikokuwa anakwenda, Abrahamu alihama. 9 Kwa imani aliishi
kama mgeni katika nchi aliyoahidiwa na Mungu. Aliishi huko katika
hema kama walivyoishi Isaka na Yakobo, ambao pia walishiriki ahadi
ileile. 10 Maana Abrahamu alikuwa akingojea mji wenye misingi imara,
mji ambao Mungu mwenyewe ndiye fundi aliyeubuni na kuujenga. 11 Kwa
imani hata Sara aliamini kwamba Mungu hutimiza ahadi zake, kwa hiyo
akajaliwa kuchukua mimba ingawaje alikuwa amepita umri. 12 Kwa hiyo,
kutoka katika mtu huyo mmoja, Abrahamu, ambaye alikuwa kama amek-
ufa, walitokea watu wengi wasiohesabika kama vile nyota za mbinguni
na mchanga wa pwani. 13 Watu hawa wote walikufa wakiwa na imani.
Walikufa kabla ya kupokea mambo ambayo Mungu alikuwa ameahidi,
lakini kwa mbali waliyaona, wakashangilia, na kukiri wazi kwamba wao
walikuwa wageni na wakimbizi duniani. 14 Watu wanaosema mambo
kama hayo, huonyesha wazi kwamba wanaitafuta nchi yao wenyewe.
15 Kama wangalikuwa wanaifikiria nchi walikotoka zamani, wangalipata
nafasi ya kurudi huko. 16 Lakini sasa wanataka nchi iliyo bora zaidi,
yaani nchi ya mbinguni. Ndiyo maana Mungu haoni haya wakimwita
yeye Mungu wao, kwa sababu yeye mwenyewe amekwisha watayarishia
mji. 17 Kwa imani, Abrahamu alimtoa mwanae Isaka sadaka wakati
Mungu alipomjaribu. Huyo Abrahamu ndiye aliyekuwa amepokea ahadi
ya Mungu, lakini, hata hivyo, alikubali kumtoa dhabihu mwanae wa pekee,
18 ingawa Mungu alikuwa amemwambia: “Wazawa wako watatokana na
Isaka.” 19 Abrahamu aliamini kwamba Mungu anaweza kuwafufua wafu:
na kwa namna fulani kweli Abrahamu alimpata tena mwanae kutoka wafu.
20 Kwa imani Isaka aliwabariki Yakobo na Esau, wapate baraka zitakazokuja
baadaye. 21 Kwa imani Yakobo alipokuwa karibu kufa, aliwabariki kila
mmoja wa wana wa Yosefu, akamwabudu Mungu akiegemea ile fimbo
yake. 22 Kwa imani Yosefu alipokuwa karibu kufa, alinena juu ya kutoka
kwa Waisraeli katika nchi ya Misri, na pia akawaachia maagizo kuhusu
mifupa yake. 23 Kwa imani wazazi wa Mose walimficha huyo mtoto kwa
muda wa miezi mitatu baada ya kuzaliwa kwake. Walimwona kuwa ni
mtoto mzuri, wala hawakuiogopa amri ya mfalme. 24 Kwa imani Mose
alipokuwa mtu mzima, alikataa kuitwa mwana wa binti Farao. 25 Aliona
ni afadhali kuteseka pamoja na watu wa Mungu kuliko kufurahia raha ya
dhambi kwa kitambo kidogo. 26 Alitambua kwamba kuteseka kwa ajili ya
Masiha kuna faida kubwa zaidi kuliko utajiri wote wa nchi ya Misri, maana
alikuwa anatazamia tuzo la baadaye. 27 Kwa imani Mose alihama kutoka
nchi ya Misri bila kuogopa hasira ya mfalme; na wala hakurudi nyuma,
kwani alikuwa kama mtu aliyemwona yule Mungu asiyeonekana. 28 Kwa
imani aliadhimisha siku ya Pasaka, akaamuru damu inyunyizwe juu ya
milango, ili yule Malaika Mwangamizi asiwaue wazaliwa wa kwanza wa

Israeli. 29 Kwa imani watu wa Israeli walivuka bahari ya Shamu, kana
kwamba ilikuwa nchi kavu; lakini Wamisri walipojaribu kufanya hivyo
walikufa maji. 30 Kwa imani kuta za mji wa Yeriko zilianguka watu wa Israeli
walipokwisha zunguka kwa muda wa siku saba. 31 Kwa imani Rahabu
aliyekuwa malaya hakuangamia pamoja na wale waliomwasi Mungu, kwa
sababu aliwakaribisha wale wapelelezi. 32 Basi, niseme nini zaidi? Wakati
hauniruhusu kueleza juu ya Gedeoni, Baraki, Samsoni, Yeftha, Daudi,
Samweli na manabii. 33 Kwa imani hawa wote walipigana vita na wafalme,
wakashinda. Walitenda mambo adili, wakapokea yale aliyoahidi Mungu.
Walifunga vinywa vya simba, 34 Walizima mioto mikali, waliepuka kuuawa
kwa upanga. Walikuwa dhaifu lakini walipata nguvu. Walikuwa hodari
katika vita wakashinda majeshi ya kigeni. 35 Na, wanawake walioamini
walirudishiwa wafu wao wakiwa wamefufuliwa. Baadhi yao walikataa ku-
funguliwa, wakateswa mpaka kufa ili wapate kufufuliwa na kuingia katika
maisha bora zaidi. 36 Wengine walidhihakiwa na kupigwa mijeledi, na
wengine walifungwa minyororo na kutupwa gerezani. 37 Walipigwa mawe,
walipasuliwa vipandevipande, waliuawa kwa upanga. Walizungukazun-
guka wakiwa wamevaa ngozi za kondoo na ngozi za mbuzi, walikuwa watu
maskini, walioteswa na kudhulumiwa. 38 Ulimwengu haukustahili kuwa na
watu hao. Walitangatanga jangwani na mlimani, wakaishi katika mashimo
na mapango ya ardhi. 39 Watu hawa wote walionekana kuwa mashujaa
kwa sababu ya imani yao. Hata hivyo, hawakupokea yale ambayo Mungu
aliwaahidia, 40 maana Mungu alikuwa ameazimia mpango ulio bora zaidi
kwa ajili yetu; yaani wao wangeufikia ukamilifu wakiwa pamoja nasi.

12

1 Sisi tunalo kundi hili kubwa la mashahidi mbele yetu. Kwa hiyo tuondoe
kila kizuizi kinachotuzuia, na dhambi ile inayotung'ang'ania. Tupige mbio
kwa uvumilivu katika mashindano yaliyowekwa mbele yetu. 2 Tumwelekee
Yesu ambaye ndiye aliyeianzisha imani yetu na ambaye ataikamilisha. Kwa
ajili ya furaha iliyokuwa inamngojea, yeye alivumilia kifo msalabani, bila
kujali juu ya aibu yake, na sasa anaketi upande wa kulia wa kiti cha enzi
cha Mungu. 3 Fikirini juu ya mambo yaliyompata Yesu, jinsi alivyostahimili
upinzani mkubwa kwa watu wenye dhambi. Basi, msife moyo, wala
msikate tamaa. 4 Maana katika kupambana na dhambi, ninyi hamjapigana
mpaka kiasi cha kumwaga damu yenu. 5 Je, mmesahau yale maneno ya
kutia moyo ambayo Mungu anawataja ninyi kuwa wanawe? “Mwanangu,
usidharau adhabu ya Bwana, wala usife moyo anapokukanya. 6 Maana
Bwana humwadhibu kila anayempenda, humpinga kila anayekubali kuwa
mwanae.” 7 Vumilieni adhabu kwani ni mafundisho; Mungu huwatendea
ninyi kama wanawe. Maana ni mwana gani asiyeadhibiwa na baba yake?
8 Lakini msipoadhibiwa kama wana wengine, basi, ninyi si wanawe, bali ni
wana haramu. 9 Zaidi ya hayo sisi tunawaheshimu wazazi wetu waliotuzaa
hata wanapotuadhibu. Basi, tunapaswa kumtii zaidi Baba yetu wa kiroho ili
tupate kuishi. 10 Wazazi wetu hapa duniani walituadhibu kwa muda, kama
wao wenyewe walivyoona kuwa vema; lakini Mungu anatuadhibu kwa ajili
ya faida yetu wenyewe, tupate kuushiriki utakatifu wake. 11 Kuadhibiwa si
jambo la kufurahisha bali la kuhuzunisha. Lakini wale waliofunzwa kuwa
na nidhamu mwishowe watavuna tuzo la amani kutoka katika maisha adili!
12 Basi, inueni mikono yenu inayolegea na kuimarisha magoti yenu yaliyo

dhaifu. 13 Endeleeni kutembea katika njia iliyonyoka, ili kile kilicholemaa
kisiumizwe, bali kiponywe. 14 Jitahidini kuishi kwa amani na watu wote.
Ishini maisha ya utakatifu, kwa sababu hakuna mtu atakayemwona Bwana
bila ya maisha kama hayo. 15 Jitahidini sana mtu yeyote asije akapoteza
neema ya Mungu. Muwe waangalifu ili mti mchungu usizuke kati yenu na
kuwaua wengi kwa sumu yake. 16 Jihadharini ili miongoni mwenu pasiwe
na mtu mwasherati au mtu asiyemcha Mungu kama Esau, aliyeuza haki
yake ya mzaliwa wa kwanza kwa mlo mmoja. 17 Ninyi mnafahamu kwamba
hata alipotaka kuipata tena ile baraka iliyokuwa yake, alikataliwa, maana
hakupata tena nafasi ya kutubu, ingawa aliitafuta kwa machozi. 18 Ninyi
hamkuwasili mlimani Sinai, ambao unaweza kushikika kama walivyofanya
watu wa Israeli, hamkufika kwenye moto uwakao, penye giza, tufani,
19 mvumo wa tarumbeta na sauti ya maneno. Wale waliosikia sauti hiyo
waliomba wasisikie tena neno jingine, 20 kwani hawakuweza kustahim-
ili amri iliyotolewa: "Atakayegusa mlima huu, hata kama ni mnyama,
atapigwa mawe." 21 Hayo yote yalionekana ya kutisha mno, hata Mose
akasema, "Naogopa na kutetemeka." 22 Lakini ninyi mmefika katika mlima
wa Sioni, kwenye mji wa Mungu aliye hai. Mmefika Yerusalemu, mji wa
mbinguni, ambapo wamekusanyika malaika elfu nyingi wasiohesabika.
23 Mmefika kwenye kusanyiko kubwa la wazaliwa wa kwanza wa Mungu,
ambao majina yao yameandikwa mbinguni. Mnasimama mbele ya Mungu
aliye hakimu wa wote, na mbele ya roho za watu waadilifu waliofanywa
kuwa wakamilifu. 24 Mmefika kwa Yesu ambaye ameratibisha agano jipya,
na ambaye damu yake iliyomwagika inasema mambo mema zaidi kuliko
ile ya Abeli. 25 Basi, jihadharini msije mkakataa kumsikiliza yeye ambaye
anasema nanyi. Kama wale walikataa kumsikiliza yule aliyewaonya hapa
duniani hawakuokoka, sisi tutawezaje kuokoka kama tukikataa kumsikiliza
yule anayetuonya kutoka mbinguni? 26 Wakati ule sauti ilitetemesha nchi,
lakini sasa ameahidi: "Nitatetemesha nchi tena, lakini si nchi tu bali pia
mbingu." 27 Neno hili: "tena" linatuonyesha kwamba vitu vyote vilivy-
oumbwa vitatetemeshwa na kutoweka ili vibaki vile visivyotetemeshwa.
28 Sisi basi, na tushukuru kwani tunapokea utawala usiotikisika. Tuwe na
shukrani na kumwabudu Mungu kwa namna itakayompendeza, kwa ibada
na hofu; 29 maana Mungu wetu kweli ni moto mkali unaoteketeza.

13

1 Endeleeni kupendana kidugu. 2 Msisahau kuwakaribisha wageni;
maana kwa kufanya hivyo watu wengine walipata kuwakaribisha malaika
bila kujua. 3 Wakumbukeni wale waliofungwa kana kwamba mmefungwa
pamoja nao. Wakumbukeni wale wanaoteseka kana kwamba nanyi
mnateseka kama wao. 4 Ndoa inapaswa kuheshimiwa na watu wote, na
haki zake zitekelezwe kwa uaminifu. Mungu atawahukumu waasherati
na wazinzi. 5 Msiwe watu wa kupenda fedha; toshekeni na vile vitu
mlivyo navyo. Mungu mwenyewe amesema: "Sitakuacha kamwe, wala
sitakutupa." 6 Ndiyo maana tunathubutu kusema: "Bwana ndiye msaada
wangu, sitaogopa. Binadamu atanifanya nini?" 7 wakumbukeni viongozi
wenu waliowatangazieni ujumbe wa Mungu. Fikirieni juu ya mwenendo
wao, mkaige imani yao. 8 Yesu Kristo ni yuleyule, jana, leo na milele.
9 Msipeperushwe huku na huku kwa mafundisho tofauti ya kigeni. Neema
ya Mungu ndiyo inayoimarisha roho zetu na wala si masharti juu ya

chakula; masharti hayo hayakumsaidia kamwe mtu yeyote aliyeyafuata.
10 Sisi tunayo madhabahu ambayo wale wanaotumikia bado katika hema la
Wayahudi, hawana haki ya kula vitu vyake. 11 Kuhani Mkuu wa Kiyahudi
huleta damu ya wanyama katika Mahali Patakatifu na kuitoa dhabihu
kwa ajili ya dhambi; lakini nyama za hao wanyama huteketezwa nje ya
kambi. 12 Ndiyo maana Yesu pia, kusudi apate kuwatakasa watu kwa damu
yake mwenyewe, aliteswa na kufa nje ya mji. 13 Basi, tumwendee huko
nje ya kambi tukajitwike laana yake. 14 Maana hapa duniani hatuna mji
wa kudumu; lakini tunautafuta ule unaokuja. 15 Basi, kwa njia ya Yesu,
tumtolee Mungu dhabihu ya sifa daima, yaani sifa zinazotolewa na midomo
inayoliungama jina lake. 16 Msisahau kutenda mema na kusaidiana, maana
hizi ndizo dhabihu zinazompendeza Mungu. 17 Watiini viongozi wenu na
kushika amri zao; wao huchunga roho zenu usiku na mchana, na watatoa
ripoti ya utumishi wao mbele ya Mungu. Kama mkiwatii watafanya kazi
zao kwa furaha, la sivyo, watazifanya kwa huzuni, na hiyo haitakuwa na
faida kwenu. 18 Tuombeeni na sisi. Tuna hakika kwamba tunayo dhamiri
safi, maana twataka kufanya lililo sawa daima. 19 Nawasihi sana mniombee
ili Mungu anirudishe kwenu upesi iwezekanavyo. 20 Mungu amemfufua
Bwana wetu Yesu Kristo ambaye ni Mchungaji Mkuu wa kondoo kwa
sababu ya kumwaga damu yake iliyothibitisha agano la milele. 21 Mungu
wa amani awakamilishe katika kila tendo jema ili mtekeleze mapenzi
yake; yeye na afanye ndani yetu kwa njia ya Kristo yale yanayompendeza
mwenyewe. Utukufu uwe kwake, milele na milele! Amina. 22 Basi, ndugu,
nawasihi mpokee kwa utulivu ujumbe huu wa kuwatieni moyo. Hii ni barua
fupi tu ambayo nimewaandikieni. 23 Napenda kuwajulisheni kwamba
ndugu yetu Timotheo amekwisha funguliwa gerezani. Kama akifika hapa
mapema, nitakuja naye nitakapokuja kwenu. 24 Wasalimieni viongozi
wenu wote pamoja na watu wa Mungu! Ndugu wa Italia wanawasalimuni.
25 Tunawatakieni nyote neema ya Mungu.

WARAKA WA YAKOBO
KWA WATU WOTE

1 Mimi Yakobo, mtumishi wa Mungu na wa Bwana Yesu Kristo,
nawaandikia ninyi, makabila kumi na mawili, yaliyotawanyika
ulimwenguni! Salaam! 2 Ndugu zangu, muwe na furaha mnapopatwa na
majaribu mbalimbali, 3 kwani mwajua kwamba imani yenu ikisha stahimili,
itawapatieni uvumilivu. 4 Muwe na hakika kwamba uvumilivu wenu
utawategemeza mpaka mwisho, mpate kuwa wakamilifu na watimilifu,
bila kupungukiwa chochote. 5 Lakini kama mmoja wenu ametindikiwa
hekima, basi, anapaswa kumwomba Mungu ambaye atampatia; kwani
Mungu huwapa wote kwa wingi na kwa ukarimu. 6 Lakini anapaswa
kuomba kwa imani bila mashaka yoyote. Mtu aliye na mashaka ni kama
mawimbi ya bahari ambayo husukumwa na kutupwatupwa na upepo.
7 Mtu wa namna hiyo, mwenye nia mbili na asiye na msimamo katika
mwenendo wake wote, 8 asidhani ya kwamba atapata chochote kile
kutoka kwa Bwana. 9 Ndugu aliye maskini anapaswa kufurahi wakati
Mungu anapomkweza, 10 naye tajiri anapaswa kufurahi anaposhushwa
na Mungu. Maana tajiri atatoweka kama ua la porini. 11 Jua huchomoza
na kwa joto lake kali hukausha mimea, nayo maua yake huanguka, na
uzuri wake wote huharibika. Vivyo hivyo, tajiri ataangamizwa katika
shughuli zake. 12 Heri mtu anayebaki mwaminifu katika majaribu, kwani
akisha stahimili atapewa tuzo la uzima ambalo Mungu aliwaahidia wale
wanaompenda. 13 Kama mtu akijaribiwa, asiseme: "Ninajaribiwa na
Mungu." Maana Mungu hawezi kujaribiwa na uovu, wala yeye hamjaribu
mtu yeyote. 14 Lakini mtu hujaribiwa anapovutwa na kunaswa na tamaa
zake mbaya. 15 Tamaa ikiiva huzaa dhambi; nayo dhambi ikikomaa huzaa
kifo. 16 Ndugu zangu wapenzi, msidanganyike! 17 Kila kipaji chema na kila
zawadi kamilifu hutoka mbinguni; hutoka kwa Baba, Muumba wa mianga,
ambaye habadiliki wala hana alama yoyote ya ugeugeu. 18 Kwa kupenda
kwake mwenyewe alituzaa kwa neno lake la ukweli, ili tuwe namna
ya matunda ya kwanza miongoni mwa viumbe vyake. 19 Ndugu zangu
wapenzi, kumbukeni jambo hili! Kila mtu na awe mwepesi wa kusikia lakini
asiwe mwepesi wa kusema wala mwepesi wa kukasirika. 20 Mwenye hasira
hawezi kutimiza matakwa ya Mungu yaliyo ya haki. 21 Kwa hiyo, tupilieni
mbali mwenendo mchafu na tabia zote mbovu; jiwekeni chini ya Mungu
na kupokea ule ujumbe uliopandwa mioyoni mwenu, ambao waweza
kuziokoa nafsi zenu. 22 Msijidanganye wenyewe kwa kusikiliza tu neno
lake, bali litekelezeni kwa vitendo. 23 Yeyote anayesikiliza hilo neno lakini
halitekelezi, huyo ni kama mtu anayejiangalia sura yake mwenyewe katika
kioo. 24 Hujiangalia mwenyewe, kisha huenda zake, na mara husahau jinsi
alivyo. 25 Lakini mtu anayeangalia kwa makini sheria kamilifu ambayo
huwapa watu uhuru, mtu anayeendelea kuizingatia, na si kuisikia tu na
kuisahau baadaye, bali anaitekeleza, mtu huyo atabarikiwa katika kila
kitu anachofanya. 26 Kama mtu akijiona kuwa ni mtu mwenye dini, lakini
hawezi kuutawala ulimi wake, dini yake haifai kitu, na anajidanganya
mwenyewe. 27 Dini iliyo safi na isiyo na hitilafu mbele ya Mungu Baba ni
hii: Kuwasaidia yatima na wajane katika shida zao, na kujilinda mwenyewe
usichafuliwe na ulimwengu huu.

2

1 Ndugu zangu, mkiwa mnamwamini Bwana Yesu Kristo, Bwana wa
utukufu, msiwabague watu kamwe. 2 Tuseme mtu mmoja ambaye amevaa
pete ya dhahabu na mavazi nadhifu anaingia katika mkutano wenu, na
papo hapo akaingia mtu maskini aliyevaa mavazi machafu. 3 Ikiwa mtam-
stahi zaidi yule aliyevaa mavazi ya kuvutia na kumwambia: "Keti hapa
mahali pazuri," na kumwambia yule maskini: "Wewe, simama huko,"
au "Keti hapa sakafuni miguuni pangu," 4 je, huo si ubaguzi kati yenu?
Je, na huo uamuzi wenu haujatokana na fikira mbaya? 5 Ndugu zangu
wapenzi, sikilizeni! Mungu amechagua watu ambao ni maskini katika
ulimwengu huu ili wapate kuwa matajiri katika imani na kupokea Utawala
aliowaahidia wale wanaompenda. 6 Lakini ninyi mnawadharau watu mask-
ini! Je, matajiri si ndio wanaowakandamizeni na kuwapeleka mahaka-
mani? 7 Je, si haohao wanaolitukana hilo jina lenu zuri mlilopewa? 8 Kama
mnaitimiza ile sheria ya Utawala kama ilivyoandikwa katika Maandiko
Matakatifu: "Mpende binadamu mwenzako kama unavyojipenda wewe
mwenyewe", mtakuwa mnafanya vema kabisa. 9 Lakini mkiwabagua watu,
basi, mwatenda dhambi, nayo Sheria inawahukumu ninyi kuwa mna hatia.
10 Anayevunja amri mojawapo ya Sheria, atakuwa na hatia ya kuivunja
Sheria yote. 11 Maana yuleyule aliyesema: "Usizini," alisema pia "Usiue".
Kwa hiyo, hata ikiwa hukuzini lakini umeua, wewe umeivunja Sheria.
12 Basi, semeni na kutenda kama watu watakaohukumiwa kwa sheria ile-
tayo uhuru. 13 Maana, Mungu hatakuwa na huruma atakapomhukumu mtu
asiyekuwa na huruma. Lakini huruma hushinda hukumu. 14 Ndugu zangu,
kuna faida gani mtu kusema ana imani, lakini haonyeshi kwa vitendo? Je,
hiyo imani yawezaje kumwokoa? 15 Tuseme kaka au dada hana nguo au
chakula. 16 Yafaa kitu gani ninyi kuwaambia hao: "Nendeni salama mkaote
moto na kushiba," bila kuwapatia mahitaji yao ya maisha? 17 Vivyo hivyo,
imani peke yake bila matendo imekufa. 18 Lakini mtu anaweza kusema:
"Wewe unayo imani, mimi ninayo matendo!" Haya! Nionyeshe jinsi
mtu anavyoweza kuwa na imani bila matendo, nami nitakuonyesha imani
yangu kwa matendo yangu. 19 Je, wewe unaamini kwamba yuko Mungu
mmoja? Sawa! Lakini hata pepo huamini hilo, na hutetemeka kwa hofu.
20 Mpumbavu wee! Je, wataka kuonyeshwa kwamba imani bila matendo
imekufa? 21 Je, Abrahamu baba yetu alipataje kukubalika mbele yake
Mungu? Kwa matendo yake, wakati alipomtoa mwanae Isaka sadaka juu ya
madhabahu. 22 Waona basi, kwamba imani yake iliandamana na matendo
yake; imani yake ilikamilishwa kwa matendo yake. 23 Hivyo yakatimia
yale Maandiko Matakatifu yasemayo: "Abrahamu alimwamini Mungu na
kwa imani yake akakubaliwa kuwa mtu mwadilifu; na hivyo Abrahamu
akaitwa rafiki wa Mungu." 24 Mnaona basi, kwamba mtu hukubaliwa kuwa
mwadilifu kwa matendo yake na si kwa imani peke yake. 25 Ilikuwa vivyo
hivyo kuhusu yule malaya Rahabu; yeye alikubaliwa kuwa mwadilifu kwa
sababu aliwapokea wale wapelelezi na kuwasaidia waende zao kwa kupitia
njia nyingine. 26 Basi, kama vile mwili bila roho umekufa, vivyo hivyo imani
bila matendo imekufa.

3

1 Ndugu zangu, wengi wenu msiwe walimu. Kama mjuavyo, sisi walimu
tutapata hukumu kubwa zaidi kuliko wengine. 2 Lakini kama mtu hakosi

katika usemi wake, basi, huyo ni mkamilifu, na anaweza kutawala nafsi
yake yote. 3 Sisi huwatia farasi lijamu kinywani mwao ili watutii; na
kwa njia hiyo twaweza kuwaongoza kokote tunakotaka. 4 Meli nazo pia,
ingawa ni kubwa sana, na husukumwa na upepo mkali, huweza kugeuzwa
kwa usukani mdogo sana, zikaelekea kokote nahodha anakotaka. 5 Vivyo
hivyo, ulimi, ingawa ni kiungo kidogo cha mwili, hujisifia makuu sana.
Moto mdogo waweza kuteketeza msitu mkubwa. 6 Hali kadhalika ulimi
ni kama moto. Umejaa maovu chungu nzima, unayo nafasi yake katika
miili yetu na hueneza ubaya katika nafsi zetu zote. Huteketeza maisha
yetu yote kwa moto utokao Jehanamu kwenyewe. 7 Binadamu anaweza
kuwafuga wanyama, na amefaulu kufuga viumbe vyote—wanyama wa
mwituni, ndege, nyoka na viumbe vya baharini. 8 Lakini hakuna mtu
aliyeweza kuufuga ulimi. Ulimi ni kitu kiovu, hakitawaliki, na kimejaa
sumu inayoua. 9 Kwa ulimi sisi twamshukuru Bwana na Baba yetu. Kwa
ulimi huohuo twawalaani watu, watu ambao wameumbwa kwa mfano wa
Mungu. 10 Maneno ya laana na ya kusifia hutoka katika kinywa kimoja.
Ndugu zangu, mambo haya hayapaswi kuwa hivyo. 11 Je, chemchemi moja
yaweza kutoa maji matamu na maji machungu pamoja? 12 Ndugu zangu,
je, mti wa mtini waweza kuzaa zeituni? Au, mzabibu waweza kuzaa tini?
Chemchemi ya maji ya chumvi haiwezi kutoa maji matamu. 13 Je, ni nani
mwenye hekima na akili miongoni mwenu? Basi, aonyeshe jambo hilo kwa
mwenendo wake mzuri na kwa matendo yake mema yanayofanyika kwa
unyenyekevu na hekima. 14 Lakini ikiwa mioyo yenu imejaa wivu, chuki
na ubinafsi, basi, msijisifu na kusema uongo dhidi ya ukweli. 15 Hekima
ya namna hiyo haitoki juu mbinguni; hekima hiyo ni ya ulimwengu, na ya
kidunia, tena ni ya kishetani. 16 Maana popote palipo na wivu na ubinafsi
hapo pana fujo na kila aina ya uovu. 17 Lakini hekima itokayo juu mbinguni,
kwanza ni safi; inapenda amani, upole na huwajali watu; imejaa huruma na
huzaa matunda ya matendo mema; haina ubaguzi wala unafiki. 18 Uadilifu
ni mazao ya mbegu ambazo wapenda amani hupanda katika amani.

4

1 Mapigano na magombano yote kati yenu yanatoka wapi? Hutoka katika
tamaa zenu mbaya ambazo hupigana daima ndani yenu. 2 Mnatamani
vitu na kwa vile hamvipati mko tayari kuua; mwatamani sana kupata
vitu, lakini hamvipati, hivyo mnagombana na kupigana. Hampati kile
mnachotaka kwa sababu hamkiombi kwa Mungu. 3 Tena, mnapoomba
hampati kwa sababu mnaomba kwa nia mbaya; mnaomba ili mpate ku-
tosheleza tamaa zenu. 4 Ninyi ni watu msio na uaminifu kama wazinzi.
Je, hamjui kwamba kuwa rafiki wa ulimwengu ni kuwa adui wa Mungu?
Yeyote anayetaka kuwa rafiki wa ulimwengu anajifanya adui wa Mungu.
5 Msifikiri kwamba Maandiko Matakatifu yamesema maneno ya bure, yana-
posema: “Roho ambaye Mungu amemweka ndani yetu ana wivu mkubwa.”
6 Lakini, neema tunayopewa na Mungu ina nguvu zaidi; kama yasemavyo
Maandiko: “Mungu huwapinga wenye majivuno lakini huwapa neema
wanyenyekevu.” 7 Basi, jiwekeni chini ya Mungu; mpingeni Ibilisi naye
atawakimbieni. 8 Mkaribieni Mungu, naye atakuja karibu nanyi. Osheni
mikono yenu enyi wakosefu! Safisheni mioyo yenu enyi wanafiki! 9 Oneni
huzuni, lieni na kuomboleza; kicheko chenu na kiwe kilio; na furaha yenu
iwe huzuni kubwa. 10 Nyenyekeeni mbele ya Bwana, naye atawainueni.

11 Ndugu, msilaumiane ninyi kwa ninyi. Anayemlaumu ndugu yake na
kumhukumu, huyo huilaumu na kuihukumu Sheria. Kama ukiihukumu
Sheria, basi, wewe huitii Sheria, bali waihukumu. 12 Mungu peke yake
ndiye mwenye kuweka Sheria na kuhukumu. Ni yeye peke yake anayeweza
kuokoa na kuangamiza. Basi, wewe ni nani hata umhukumu binadamu
mwenzako? 13 Basi, sasa sikilizeni ninyi mnaosema: "Leo au kesho tutak-
wenda katika mji fulani na kukaa huko mwaka mzima tukifanya biashara
na kupata faida." 14 Ninyi hamjui hata maisha yenu yatakavyokuwa kesho!
Ninyi ni kama ukungu unaotokea kwa muda mfupi tu na kutoweka tena.
15 Mngalipaswa kusema: "Bwana akitujalia tutaishi na tutafanya hiki au
kile." 16 Lakini sasa mwajivuna na kujigamba; majivuno ya namna hiyo
ni mabaya. 17 Basi, mtu ambaye hafanyi lile jambo jema analojua kwamba
anapaswa kulifanya, anatenda dhambi.

5

1 Na sasa sikilizeni enyi matajiri! Lieni na kuomboleza kwa sababu ya
taabu zitakazowajieni. 2 Mali zenu zimeoza, na nguo zenu zimeliwa na
nondo. 3 Dhahabu yenu na fedha vimeota kutu, na kutu hiyo itakuwa
ushahidi dhidi yenu, nayo itakula miili yenu kama vile moto. Ninyi mme-
jilundikia mali katika siku hizi za mwisho! 4 Hamkuwalipa mishahara
watumishi waliofanya kazi katika mashamba yenu. Sikilizeni malalamiko
yao! Kilio cha hao wanaovuna mashamba yenu kimefika masikioni mwa
Bwana, Mwenye Nguvu. 5 Mmeishi duniani maisha ya kujifurahisha na ya
anasa. Mmejinenepesha tayari kwa siku ya kuchinjwa. 6 Mmemhukumu
na kumwua mtu asiye na hatia, naye hakuwapigeni. 7 Basi, ndugu zangu,
muwe na subira mpaka Bwana atakapokuja. Tazameni mkulima anavy-
ongoja kwa subira mimea yake itoe mavuno mazuri. Yeye hungojea kwa
subira mvua za masika na za vuli. 8 Nanyi pia mnapaswa kuwa na subira;
imarisheni mioyo yenu, maana siku ya kuja kwake Bwana inakaribia.
9 Ndugu zangu, msinung'unikiane ninyi kwa ninyi msije mkahukumiwa
na Mungu. Hakimu yu karibu, tayari kuingia. 10 Ndugu, mkitaka kuona
mfano wa subira na uvumilivu katika mateso, fikirini juu ya manabii
ambao walinena kwa jina la Bwana. 11 Tunawaita hao wenye heri kwa
sababu walivumilia. Mmesikia habari za uvumilivu wa Yobu, na mnajua
jinsi Bwana alivyomtendea mwishoni. Maana Bwana amejaa huruma na
rehema. 12 Zaidi ya hayo yote, ndugu zangu, msiape kwa mbingu, wala
kwa dunia, wala kwa kitu kingine chochote. Semeni "Ndiyo" kama maana
yenu ni ndiyo, na "La" kama maana yenu ni la, na hapo hamtahukumiwa na
Mungu. 13 Je, pana mtu yeyote miongoni mwenu aliye na shida? Anapaswa
kusali. Je, yuko mwenye furaha? Anapaswa kuimba nyimbo za sifa. 14 Je,
yuko mgonjwa kati yenu? Anapaswa kuwaita wazee wa kanisa, nao watam-
wombea na kumpaka mafuta kwa jina la Bwana. 15 Wakiomba kwa imani
mgonjwa ataponyeshwa; Bwana atampatia nafuu, na dhambi alizotenda
zitaondolewa. 16 Basi, ungamanianeni dhambi zenu, na ombeaneni, ili
mpate kuponywa. Sala ya mtu mwema ina nguvu ya kutenda mengi. 17 Eliya
alikuwa binadamu kama sisi. Aliomba kwa moyo mvua isinyeshe, nayo
haikunyesha nchini kwa muda wa miaka mitatu na miezi sita. 18 Kisha
akaomba tena, mvua ikanyesha kutoka angani na nchi ikatoa mazao yake.
19 Ndugu zangu, mmoja wenu akipotoka kuhusu ukweli, na mwingine
akamrudisha, 20 fahamuni kwamba, huyo anayemrudisha mwenye dhambi

kutoka njia yake ya upotovu, ataiokoa roho yake kutoka kifo, na dhambi nyingi zitaondolewa.

WARAKA WA KWANZA WA PETRO
KWA WATU WOTE

1 Mimi Petro, mtume wa Yesu Kristo nawaandikia ninyi wateule wa
Mungu Baba, ambao mmetawanyika na mnaishi kama wakimbizi huko
Ponto, Galatia, Kapadokia, Asia na Bithunia. 2 Mungu Baba aliwateua
ninyi kufuatana na kusudi lake, na mmefanywa watakatifu na Roho, mpate
kumtii Yesu Kristo na kusafishwa kwa damu yake. Nawatakieni neema na
amani tele. 3 Asifiwe Mungu na Baba wa Bwana wetu Yesu Kristo! Kwa hu-
ruma yake kuu alitufanya tuzaliwe upya kwa kumfufua Yesu kutoka wafu.
Ametujalia tumaini lenye uzima, 4 na hivyo tunatazamia kupata baraka zile
ambazo Mungu aliwawekea watu wake. Mungu amewawekeeni baraka
hizo mbinguni ambako haziwezi kuoza au kuharibika au kufifia. 5 Hizo
zitakuwa zenu ninyi ambao kwa imani mnalindwa salama kwa nguvu ya
Mungu kwa ajili ya wokovu ambao uko tayari kufunuliwa mwishoni mwa
nyakati. 6 Furahini kuhusu jambo hilo, ijapokuwa sasa, kwa kitambo kidogo,
itawabidi kuhuzunika kwa sababu ya majaribio mbalimbali mnayoteseka.
7 Shabaha yake ni kuthibitisha imani yenu. Hata dhahabu yenyewe ambayo
huharibika, hujaribiwa kwa moto; hali kadhalika na imani yenu ambayo
ni ya thamani zaidi kuliko dhahabu, ni lazima ijaribiwe ipate kuwa thabiti.
Hapo mtapokea sifa na utukufu na heshima Siku ile Yesu Kristo atakapo-
funuliwa. 8 Ninyi mnampenda ingawaje hamjamwona, na mnamwamini
ingawa hamumwoni sasa. Hivyo, mnafurahi kwa furaha tukufu isiy-
oelezeka, 9 kwa sababu mnapokea wokovu wa roho zenu ambao ni lengo
la imani yenu. 10 Manabii walipeleleza kwa makini na kufanya uchun-
guzi juu ya wokovu huo, wakabashiri juu ya neema hiyo ambayo ninyi
mngepewa. 11 Walijaribu kujua nyakati na mazingira ya tukio hilo, yaani
wakati alioudokezea Roho wa Kristo aliyekuwa ndani yao, akibashiri juu ya
mateso yatakayompata Kristo na utukufu utakaofuata. 12 Mungu aliwafunu-
lia kwamba wakati walipokuwa wanasema juu ya hayo mambo ambayo
ninyi mmekwisha sikia sasa kutoka kwa wale wajumbe waliowatangazieni
Habari Njema kwa nguvu ya Roho Mtakatifu aliyetumwa kutoka mbinguni,
hiyo kazi yao haikuwa kwa faida yao wenyewe, bali kwa ajili yenu. Hayo
ndiyo mambo ambayo hata malaika wangependa kuyafahamu. 13 Kwa
hiyo, basi, muwe tayari kabisa kwa nia, na kukesha. Wekeni tumaini lenu
lote katika baraka ile mtakayopewa wakati Yesu Kristo atakapoonekana!
14 Kama watoto wa Mungu wenye utii, msikubali kamwe kufuata tena tamaa
mbaya mlizokuwa nazo wakati mlipokuwa wajinga. 15 Bali mnapaswa
kuwa watakatifu katika mwenendo wenu wote, kama vile yule aliyewait-
eni ni mtakatifu. 16 Maandiko yasema: “Muwe watakatifu, kwa kuwa
mimi ni mtakatifu.” 17 Mnapomtaja Mungu ninyi humwita Baba. Basi,
jueni kwamba yeye humhukumu kila mmoja kadiri ya matendo yake, bila
ubaguzi. Hivyo tumieni wakati wenu uliowabakia hapa ugenini katika
kumcha Mungu. 18 Maana mnajua kwamba ninyi mlikombolewa katika
mwenendo wenu usiofaa ambao mliupokea kutoka kwa wazee wenu, si
kwa vitu vyenye kuharibika: kwa fedha na dhahabu; 19 bali mlikombolewa
kwa damu tukufu ya Kristo, ambaye alikuwa kama mwana kondoo asiye na
dosari wala doa. 20 Yeye alikuwa ameteuliwa na Mungu kabla ya ulimwengu
kuumbwa, akafunuliwa siku hizi za mwisho kwa ajili yenu. 21 Kwa njia yake,

ninyi mnamwamini Mungu aliyemfufua kutoka wafu na kumpa utukufu; na
hivyo imani na matumaini yenu yako kwa Mungu. 22 Maadamu sasa, kwa
kuutii ukweli, ninyi mmezitakasa roho zenu na kuwapenda wenzenu bila
unafiki, basi, pendaneni kwa moyo wote. 23 Maana kwa njia ya neno hai la
Mungu, ninyi mmezaliwa upya, si kama watoto wa baba awezaye kufa, bali
baba asiyekufa milele. 24 Kama Maandiko yasemavyo: “Kila binadamu ni
kama nyasi, na utukufu wake wote ni kama maua ya porini. Nyasi hunyauka
na maua huanguka. 25 Lakini neno la Bwana hudumu milele.” Neno hilo ni
hiyo Habari Njema iliyohubiriwa kwenu.

2

1 Basi, acheni uovu wote; uongo, unafiki, wivu na maneno ya kashfa
visiweko tena. 2 Kama vile watoto wachanga wanavyotamani maziwa,
nanyi pia mnapaswa kuwa na hamu ya maziwa halisi ya kiroho, ili kwa
nguvu yake mpate kukua na kukombolewa. 3 Kama yasemavyo Maandiko
Matakatifu: “Mmegundua kwamba Bwana ni mwema.” 4 Basi, mwen-
deeni Bwana! Yeye ndiye jiwe hai lililokataliwa na watu; lakini mbele
ya Mungu ni jiwe teule, na la thamani kubwa. 5 Mwendeeni yeye kama
mawe hai mkajengeke na kuwa nyumba ya kiroho, ambamo mtatumikia
kama makuhani watakatifu, kutolea dhabihu za kiroho zenye kumpendeza
Mungu kwa njia ya Yesu Kristo. 6 Maana Maandiko Matakatifu yasema:
“Tazama! Naweka huko sioni jiwe kuu la msingi, jiwe la thamani kubwa
nililoliteua. Mtu atakayemwamini yeye aliye hilo jiwe, hataaibishwa.”
7 Kwenu ninyi mnaoamini, jiwe hilo ni la thamani kubwa; lakini kwa
wale wasioamini, “Jiwe walilokataa waashi, sasa limekuwa jiwe kuu la
msingi.” 8 Tena Maandiko yasema: “Jiwe hilo ni jiwe la kujikwaa, mwamba
wa kuwaangusha watu.” Watu hujikwaa kwa sababu hawauamini ule
ujumbe; na ndivyo walivyopangiwa tangu mwanzo. 9 Lakini ninyi ni
ukoo mteule, makuhani wa Mfalme, taifa takatifu; watu wake Mungu
mwenyewe, mlioteuliwa kutangaza matendo makuu ya Mungu aliyewait-
eni kutoka gizani akawaingizeni katika mwanga wake mkuu. 10 Wakati
mmoja ninyi hamkuwa watu wa Mungu, lakini sasa ninyi ni watu wake;
wakati mmoja hamkupewa huruma ya Mungu, lakini sasa mmeipokea.
11 Wapenzi wangu, nawasihi ninyi kama wageni na wakimbizi hapa duni-
ani! Achaneni na tamaa za mwili ambazo hupingana na roho. 12 Mwenendo
wenu kati ya watu wasiomjua Mungu unapaswa kuwa mwema kabisa,
ili hata watakapowasingizieni kwamba mnatenda mabaya, waweze ku-
tambua matendo yenu mema na hivyo wamtukuze Mungu Siku ya kuja
kwake. 13 Basi, jiwekeni chini ya mamlaka yote ya kibinadamu, kwa ajili ya
Bwana: utii kwa mfalme aliye mtawala mkuu, 14 utii kwa wakuu wa mikoa
ambao wameteuliwa naye kuwaadhibu wahalifu na kuwasifu watendao
mema. 15 Maana Mungu anataka mweze kuyakomesha maneno ya kijinga
ya watu wasio na akili kwa matendo mema mnayofanya. 16 Ishini kama
watu huru; lakini msiutumie uhuru wenu kuuficha ubaya, bali ishini kama
watumishi wa Mungu. 17 Waheshimuni watu wote, wapendeni ndugu
zenu waumini, mcheni Mungu, mheshimuni mfalme. 18 Enyi watumishi
wa nyumbani, watiini wakuu wenu kwa heshima yote, wawe wema na
wapole au wenye kuchukiza. 19 Maana kama mnavumilia maumivu ya
mateso msiyostahili kwa sababu mwajua kwamba Mungu anataka hivyo,
basi Mungu atawafadhili. 20 Maana, mtapata tuzo gani mkivumilia mapigo
mnayostahili kwa sababu ya makosa yenu? Lakini kama mnavumilia

mateso hata ingawa mmetenda mema, Mungu atawapeni baraka kwa ajili
hiyo. [21] Hayo ndiyo mliyoitiwa; maana Kristo mwenyewe aliteseka kwa ajili
yenu, akawaachieni mfano, ili muufuate mwenendo wake. [22] Yeye haku-
tenda dhambi, wala neno la udanganyifu halikusikika mdomoni mwake.
[23] Alipotukanwa yeye hakujibu kwa tukano; alipoteseka yeye hakutoa vi-
tisho, bali aliyaweka matumaini yake kwa Mungu, hakimu mwenye haki.
[24] Yeye mwenyewe alizibeba dhambi zetu katika mwili wake juu ya msalaba,
tupate kufa kuhusu dhambi, na kuishi kwa ajili ya uadilifu. Kwa majeraha
yake, ninyi mmeponywa. [25] Ninyi mlikuwa kama kondoo waliokuwa wame-
potea; lakini sasa mmemrudia Mchungaji na Mlinzi wa roho zenu.

3

[1] Nanyi wake, jiwekeni chini ya mamlaka ya waume zenu, ili kama wako
waume wowote wasioamini neno la Mungu, wapate kuamini kwa kuuona
mwenendo wenu. Haitakuwa lazima kwenu kusema neno, [2] kwani wataona
jinsi mwenendo wenu ulivyo safi na wa kumcha Mungu. [3] Katika kuji-
pamba kwenu msitegemee mambo ya njenje, kama vile mitindo ya kusuka
nywele, kujivalia vitu vya dhahabu na nguo maridadi. [4] Bali, uzuri wenu
unapaswa kutokana na hali ya ndani ya utu wa kweli, uzuri usioharibika wa
wema na utulivu wa roho, ambao ni wa thamani kubwa mbele ya Mungu.
[5] Ndivyo walivyojipamba hapo kale wanawake waadilifu waliomtumainia
Mungu; walijiweka chini ya mamlaka ya waume zao. [6] Sara kwa mfano
alimtii Abrahamu na kumwita yeye bwana. Ninyi mmekuwa sasa binti
zake kama mkitenda mema bila kuogopa tisho lolote. [7] Kadhalika nanyi
waume, katika kuishi na wake zenu mnapaswa kutambua kwamba wao
ni dhaifu na hivyo muwatendee kwa heshima; maana nao pia watapokea
pamoja nanyi zawadi ya uzima anayowapeni Mungu. Hapo ndipo sala
zenu hazitakataliwa. [8] Mwisho nasema hivi: mnapaswa kuwa na moyo
mmoja, na fikira moja; mnapaswa kupendana kidugu, kuwa wapole na
wanyenyekevu ninyi kwa ninyi. [9] Msiwalipe watu ovu kwa ovu, au tusi kwa
tusi; bali watakieni baraka, maana ninyi mliitwa na Mungu mpate kupokea
baraka. [10] Kama yasemavyo Maandiko Matakatifu: "Anayetaka kufurahia
maisha, na kuona siku za fanaka, anapaswa kuacha kusema mabaya na
kuacha kusema uongo. [11] Na ajiepushe na uovu, atende mema, atafute
amani na kuizingatia. [12] Maana Bwana huwatazama kwa wema waadilifu
na kuzisikiliza sala zao. Lakini huwapa kisogo watu watendao maovu."
[13] Ni nani atakayeweza kuwadhuru ninyi kama mkizingatia kutenda mema?
[14] Lakini, hata kama itawapasa kuteseka kwa sababu ya kutenda mema,
basi, mna heri. Msimwogope mtu yeyote, wala msikubali kutiwa katika
wasiwasi. [15] Lakini mtukuzeni Kristo kama Bwana mioyoni mwenu. Muwe
tayari kumjibu yeyote atakayewaulizeni juu ya matumaini yaliyo ndani
yenu, [16] lakini fanyeni hivyo kwa upole na heshima. Muwe na dhamiri
njema, kusudi mnapotukanwa, wale wanaosema ubaya juu ya mwenendo
wenu mwema kama Wakristo, waone aibu. [17] Maana ni afadhali kuteseka
kwa sababu ya kutenda mema, kama Mungu akipenda, kuliko kuteseka
kwa sababu ya kutenda uovu. [18] Kwa maana Kristo mwenyewe alikufa
kwa ajili ya dhambi zenu; alikufa mara moja tu na ikatosha, mtu mwema
kwa ajili ya waovu, ili awapeleke ninyi kwa Mungu. Aliuawa kimwili lakini
akafanywa hai kiroho; [19] na kwa maisha yake ya kiroho alikwenda kuwahu-
biria wale roho waliokuwa kifungoni. [20] Hao ndio wale waliokataa kumtii
Mungu alipowangoja kwa saburi wakati Noa alipokuwa anatayarisha ile

safina. Ndani ya chombo hicho ni watu wachache tu, yaani watu wanane,
waliookolewa majini, 21 ambayo yalikuwa mfano wa ubatizo unaowaokoa
ninyi sasa. Ubatizo si shauri la kuondoa uchafu mwilini, bali ni ahadi kwa
Mungu inayofanyika katika dhamiri njema. Huwaokoeni kwa njia ya ufufuo
wa Yesu Kristo, 22 ambaye alikwenda mbinguni na sasa amekaa upande wa
kulia wa Mungu, anatawala juu ya malaika, wakuu na wenye enzi.

4

1 Maadamu Kristo aliteseka kimwili, nanyi pia mnapaswa kujiimarisha
kwa nia hiyo yake; maana mtu akisha teseka kimwili hahusiki tena na
dhambi. 2 Tangu sasa, basi, maisha yaliowabakia kuishi hapa duniani
yanapaswa kuongozwa na matakwa ya Mungu, si na tamaa za kibinadamu.
3 Wakati uliopita mlikuwa na muda mrefu wa kufanya mambo wanay-
ofanya watu wasiomjua Mungu. Mliishi maisha ya anasa, ubinafsi, ulevi,
ugomvi, kunywa mno na ya ibada haramu za sanamu. 4 Sasa, watu hao
wasiomjua Mungu wanashangaa wanapoona kwamba hamwandamani
nao tena katika hali ya kuishi vibaya, na hivyo wanawatukaneni. 5 Lakini
watapaswa kutoa hoja juu ya jambo hilo mbele yake Mungu aliye tayari
kuwahukumu wazima na wafu! 6 Kwa sababu hiyo, hao waliokufa ambao
walikuwa wamehukumiwa katika maisha yao ya kimwili kama anavy-
ohukumiwa kila mmoja, walihubiriwa Habari Njema kusudi katika maisha
yao ya kiroho waishi kama aishivyo Mungu. 7 Mwisho wa vitu vyote
umekaribia. Kwa hiyo mnapaswa kuwa na utaratibu na nidhamu, ili
mweze kusali. 8 Zaidi ya yote pendaneni kwa moyo wote, maana upendo
hufunika dhambi nyingi. 9 Muwe na ukarimu ninyi kwa ninyi bila ku-
nung'unika. 10 Kila mmoja anapaswa kutumia kipaji alichojaliwa na Mungu
kwa faida ya wengine, kama vile uwakili mwema wa zawadi mbalimbali
za Mungu. 11 Anayesema kitu, maneno yake na yawe kama maneno ya
Mungu; anayetumika anapaswa kutumikia kwa nguvu anayojaliwa na
Mungu, ili katika mambo yote, Mungu atukuzwe kwa njia ya Yesu Kristo,
ambaye utukufu na nguvu ni vyake milele na milele! Amina. 12 Wapenzi
wangu, msishangae kuhusu majaribio makali mnayopata kana kwamba
mnapatwa na kitu kisicho cha kawaida. 13 Ila furahini kwamba mnashiriki
mateso ya Kristo ili mweze kuwa na furaha tele wakati utukufu wake
utakapofunuliwa. 14 Heri yenu ikiwa mnatukanwa kwa sababu ya jina
la Kristo; jambo hilo lamaanisha kwamba Roho mtukufu, yaani Roho wa
Mungu, anakaa juu yetu. 15 Asiwepo mtu yeyote miongoni mwenu ambaye
anapaswa kuteseka kwa sababu ni muuaji, mwizi, mhalifu au mwovu.
16 Lakini kama mtu akiteseka kwa sababu ni Mkristo, basi asione aibu,
bali amtukuze Mungu, kwa sababu mtu huyo anaitwa kwa jina la Kristo.
17 Wakati wa hukumu umefika, na hukumu hiyo inaanza na watu wake
Mungu mwenyewe. Ikiwa hukumu hiyo inaanzia kwetu sisi, basi mwisho
wake utakuwa namna gani kwa wale wasioamini Habari Njema ya Mungu?
18 Kama yasemavyo Maandiko Matakatifu: “Ni vigumu kwa watu waadilifu
kuokolewa; itakuwaje basi kwa wasiomcha Mungu na wenye dhambi?”
19 Kwa hiyo, wale wanaoteseka kufuatana na matakwa ya Mungu, wana-
paswa, kwa matendo yao mema, kujiweka chini ya Muumba wao ambaye
ni wa kuaminika kabisa.

5

1 wazee! Mimi niliye mzee ninalo ombi moja kwenu wazee wenzangu.

Mimi mwenyewe nilishuhudia kwa macho yangu mateso ya Kristo na
natumaini kuushiriki ule utukufu utakaofunuliwa. Mimi nawaombeni
2 mlichunge lile kundi la Mungu mlilokabidhiwa, mlitunze si kwa kulaz-
imika, bali kwa hiari kama atakavyo Mungu. Fanyeni kazi hiyo si kwa
tamaa ya fedha, bali kwa moyo wenu wote. 3 Msiwatawale kwa mabavu
hao waliowekwa chini ya ulinzi wenu, bali muwe mfano kwa hilo kundi.
4 Na wakati Mchungaji Mkuu atakapotokea, ninyi mtapokea taji ya utukufu
isiyofifia. 5 Kadhalika nanyi vijana mnapaswa kujiweka chini ya mamlaka
ya wazee. Ninyi nyote mnapaswa kuwa na unyenyekevu mpate kutu-
mikiana; maana Maandiko Matakatifu yasema: “Mungu huwapinga wenye
majivuno, lakini huwajalia neema wanyenyekevu.” 6 Basi, nyenyekeeni
chini ya mkono wa enzi wa Mungu, ili awainue wakati ufaao. 7 Mwekeeni
matatizo yenu yote, maana yeye anawatunzeni. 8 Muwe macho; kesheni!
Maana adui yenu, Ibilisi, huzungukazunguka kama simba angurumaye ak-
itafuta mawindo. 9 Muwe imara katika imani na kumpinga, mkijua kwamba
ndugu zenu pote duniani wanapatwa na mateso hayohayo. 10 Lakini
mkisha teseka muda mfupi, Mungu aliye asili ya neema yote na ambaye
anawaiteni muushiriki utukufu wake wa milele katika kuungana na Kristo,
yeye mwenyewe atawakamilisheni na kuwapeni uthabiti, nguvu na msingi
imara. 11 Kwake uwe uwezo milele! Amina. 12 Nimewaandikieni barua
hii fupi kwa msaada wa Silwano, ndugu ambaye namjua na kumwamini.
Nataka kuwapeni moyo na kushuhudia kwamba jambo hili ni neema
ya Mungu kweli. Kaeni imara katika neema hiyo. 13 Jumuiya ya wen-
zenu walioteuliwa na Mungu hapa Babuloni wanawasalimuni. Vilevile
mwanangu Marko anawasalimuni. 14 Salimianeni kwa ishara ya upendo wa
Kikristo. Nawatakieni amani ninyi mlio wake Kristo.

WARAKA WA PILI WA PETRO KWA WATU WOTE

1 Mimi Simoni Petro, mtumishi na mtume wa Yesu Kristo, nawaandikia
ninyi ambao, kwa wema wake Mungu wetu, na Mwokozi Yesu Kristo, mme-
jaliwa imani ileile ya thamani kuu tuliyojaliwa sisi. 2 Nawatakieni neema
na amani tele katika kumjua Mungu na Yesu Bwana wetu. 3 Kwa uwezo
wake wa kimungu, Mungu ametujalia mambo yote tunayohitaji, ili tuishi
maisha ya kumcha Mungu kwa kumjua yeye aliyetuita tuushiriki utukufu
na wema wake yeye mwenyewe. 4 Kwa namna hiyo ametujalia zawadi
kuu na za thamani ambazo alituahidia, ili kwa zawadi hizo mpate kuziepa
kabisa tamaa mbaya zilizomo duniani, na mpate kuishiriki hali yake ya
kimungu. 5 Kwa sababu hiyo, fanyeni bidii ya kuongeza fadhila katika imani
yenu: ongezeni elimu katika fadhila yenu, 6 kuwa na kiasi katika elimu yenu,
uvumilivu katika kuwa na kiasi, uchaji wa Mungu katika uvumilivu wenu,
7 udugu katika uchaji wenu, na mapendo katika udugu wenu. 8 Mkiwa
na sifa hizo zote kwa wingi, zitawawezesheni kuwa watendaji na kupata
faida katika kumjua Bwana wetu Yesu Kristo. 9 Lakini mtu asiye na sifa
hizo ni kipofu, hawezi kuona na amesahau kwamba alikwisha takaswa
dhambi zake za zamani. 10 Kwa hiyo basi, ndugu zangu, fanyeni bidii zaidi
kuufanya huo wito wenu mlioitiwa na Mungu uwe jambo la kudumu katika
maisha yenu; kama mkiishi namna hiyo hamtaanguka kamwe. 11 Kwa
namna hiyo mtafaulu kupewa haki kamili ya kuingia katika Utawala wa
milele wa Bwana na Mwokozi wetu Yesu Kristo. 12 Kwa hiyo nitaendelea
kuwakumbusheni daima mambo haya, ingawa mmekwisha yafahamu, na
mko imara katika ukweli mlioupokea. 13 Nadhani ni jambo jema kwangu,
muda wote niishio hapa duniani, kuwapeni moyo na kuwakumbusheni juu
ya mambo haya. 14 Najua kwamba karibu nitauweka kando mwili huu
wenye kufa, kama Bwana alivyoniambia waziwazi. 15 Basi, nitajitahidi
kuwapatieni njia ya kuyakumbuka mambo haya kila wakati, baada ya
kufariki kwangu. 16 Wakati tulipowafundisheni juu ya ukuu wa kuja kwake
Bwana wetu Yesu Kristo, hatukutegemea hadithi tupu zisizo na msingi.
Sisi tuliuona utukufu wake kwa macho yetu wenyewe. 17 Sisi tulikuwapo
wakati alipopewa heshima na kutukuzwa na Mungu Baba, wakati sauti
ilipomjia kutoka kwake yeye aliye Utukufu Mkuu, ikisema: “Huyu ni
Mwanangu mpenzi, nimependezwa naye.” 18 Tena, sisi wenyewe tulisikia
sauti hiyo kutoka mbinguni wakati tulipokuwa pamoja naye juu ya ule
mlima mtakatifu. 19 Tena, ujumbe wa manabii watuthibitishia jambo hilo;
nanyi mwafanya vema kama mkiuzingatia, maana ni kama taa inayoangaza
mahali penye giza mpaka Siku ile itakapopambazuka na mwanga wa ny-
ota ya asubuhi utakapong'ara mioyoni mwenu. 20 Zaidi ya hayo, lakini,
kumbukeni kwamba hakuna mtu yeyote awezaye kufafanua mwenyewe
unabii ulio katika Maandiko Matakatifu. 21 Maana hakuna ujumbe wa
kinabii unaotokana na matakwa ya binadamu, bali watu walinena ujumbe
wa Mungu wakiongozwa na Roho Mtakatifu.

2

1 Palitokea manabii wa uongo kati ya watu, na vivyo hivyo walimu wa
uongo watatokea kati yenu. Watu hao wataingiza mafundisho maharibifu

na kumkana Bwana aliyewakomboa, na kwa njia hiyo watasababisha ghafla
maangamizi yao wenyewe. [2] Tena watu wengi watazifuata hizo njia zao
mbaya, kwa sababu yao, wengine wataipuuza Njia ya ukweli. [3] Kwa
tamaa yao mbaya watajipatia faida kwa kuwaambieni hadithi za uongo.
Lakini kwa muda mrefu sasa Hakimu wao yu tayari, na Mwangamizi wao
yu macho! [4] Malaika walipotenda dhambi, Mungu hakuwahurumia, bali
aliwatupa katika moto wa Jehanamu ambako wamefungwa wakingojea
Siku ile ya Hukumu. [5] Mungu hakuihurumia dunia ya hapo kale, bali
alileta gharika kuu juu ya nchi ile ya watu wasiomcha Mungu; lakini Noa
ambaye alihubiri uadilifu, Mungu alimwokoa pamoja na watu wengine
saba. [6] Mungu aliadhibu miji ya Sodoma na Gomora, akaiteketeza kwa
moto, akaifanya iwe mfano wa mambo yatakayowapata watu wasiom-
cha Mungu. [7] Alimwokoa Loti, mtu mwema, ambaye alisikitishwa sana
na mwenendo mbaya wa watu hao waasi. [8] Loti aliishi miongoni mwa
watu hao, na kwa siku nyingi moyo wake ulikuwa katika wasiwasi mkuu
aliposikia matendo yao maovu. [9] Kwa hiyo, basi, Bwana anajua jinsi ya
kuwaokoa katika majaribu watu wanaomcha Mungu, na jinsi ya kuwaweka
waovu katika adhabu hadi Siku ile ya hukumu, [10] hasa wale wanaofuata
tamaa mbaya za mwili na kupuuza mamlaka. Watu hao ni washupavu na
wenye majivuno, huvitukana na hawaviheshimu viumbe vitukufu vya juu.
[11] Lakini malaika, ambao wana uwezo na nguvu zaidi kuliko hao walimu
wa uongo, hawawashtaki na kuwatukana hao mbele ya Bwana. [12] Watu
hao ambao hutukana chochote kile wasichoelewa, ni sawa na wanyama
wasio na akili, ambao huzaliwa na baadaye hukamatwa na kuchinjwa!
Wataangamizwa kutokana na uharibifu wao wenyewe, [13] na watalipwa
mateso kwa mateso ambayo wameyasababisha. Furaha yao ni kufanya,
tena mchana kabisa, chochote kinachotosheleza anasa zao za mwili. Hao
ni fedheha na aibu tupu kwa jumuiya yenu wakati wanapojiunga nanyi
katika karamu zenu, bali wakifurahia njia zao za udanganyifu. [14] Macho
yao yamejaa uzinzi na uwezo wao wa kutenda dhambi hauna kikomo.
Huwaongoza watu walio dhaifu mpaka mitegoni. Mioyo yao imezoea
kuwa na tamaa ya mali. Wapo chini ya laana ya Mungu! [15] Wameiacha
njia iliyonyoka, wakapotoka na kuifuata njia aliyofuata Balaamu, mwana
wa Beori, ambaye alipendelea kupata faida kwa kufanya udanganyifu,
[16] akakaripiwa kwa ajili ya uovu wake. Punda ambaye hasemi alinena
kwa sauti ya binadamu, akaukomesha wazimu wa huyo nabii. [17] Watu hao
ni kama chemchemi zilizokauka, kama mawingu yanayopeperushwa na
tufani; makao yao waliyowekewa ni mahali pa giza kuu. [18] Husema maneno
ya majivuno na yasiyo na maana, na kutumia tamaa zao mbaya za kimwili
kuwatega wale ambao wamejitenga hivi karibuni na watu waishio katika
udanganyifu. [19] Huwaahidi watu wengine eti watakuwa huru, kumbe wao
wenyewe ni watumwa wa upotovu—maana mtu ni mtumwa wa chochote
kile kinachomtawala. [20] Watu waliokwisha ponyoka katika upotovu wa
ulimwengu kwa kupata kumjua Bwana na Mwokozi wetu Yesu Kristo, kisha
wakakubali kunaswa na kutawaliwa tena na upotovu huo, hali yao itakuwa
mbaya zaidi kuliko awali. [21] Ingalikuwa afadhali kwao kama wasingalijua
kamwe njia hiyo ya uadilifu kuliko kujua na kisha kuiacha na kupoteza amri
takatifu waliyopokea. [22] Ipo mithali isemayo: “Mbwa huyarudia matapishi
yake mwenyewe,” na nyingine isemayo: “Nguruwe aliyekwisha oshwa
hugaagaa tena katika matope!” Ndivyo ilivyo kwao sasa.

3

1 Wapenzi wangu, hii ni barua ya pili ninayowaandikia. Katika barua hizo
mbili nimejaribu kufufua fikira safi akilini mwenu kwa kuwakumbusheni
mambo haya. 2 Napenda mkumbuke maneno yaliyosemwa na manabii
watakatifu, na ile amri ya Bwana na Mwokozi mliyopewa na mitume
wenu. 3 Awali ya yote jueni kwamba siku za mwisho watakuja watu ambao
mienendo yao inatawaliwa na tamaa zao mbaya. Watawadhihaki ninyi
4 na kusema: "Aliahidi kwamba atakuja! Je, sasa yuko wapi? Mambo ni
yaleyale tangu babu zetu walipokufa; hali ya vitu ni ileile kama ilivyokuwa
mwanzo wa ulimwengu!" 5 Watu hao, kwa makusudi, husahau kwamba
zamani Mungu alinena, nazo mbingu na nchi zikaumbwa. Dunia iliumbwa
kutoka katika maji na kwa maji; 6 na kwa maji hayo, yaani yale maji ya
gharika kuu, dunia ya wakati ule iliangamizwa. 7 Lakini mbingu na nchi
za sasa zahifadhiwa kwa neno la Mungu kwa ajili ya kuharibiwa kwa
moto. Zimewekwa kwa ajili ya Siku ile ambapo watu wasiomcha Mungu
watahukumiwa na kuangamizwa. 8 Lakini, wapenzi wangu, msisahau kitu
kimoja! Mbele ya Bwana, hakuna tofauti kati ya siku moja na miaka elfu;
kwake yote ni mamoja. 9 Bwana hakawii kutimiza yale aliyoahidi kama
watu wengine wanavyofikiri kuwa atakawia. Yeye ana saburi kwa ajili
yenu, maana hapendi hata mmoja wenu apotee, bali huwavuta wote wapate
kutubu. 10 Siku ya Bwana itakuja kama mwizi. Siku hiyo, mbingu zitatoweka
kwa kishindo kikuu; vitu vyake vya asili vitateketezwa kwa moto, nayo
dunia itatoweka pamoja na kila kitu kilichomo ndani yake. 11 Maadamu kila
kitu kitaharibiwa namna hiyo, je, ninyi mnapaswa kuwa watu wa namna
gani? Mnapaswa kuishi kitakatifu na kumcha Mungu, 12 mkiingojea Siku
ile ya Mungu na kuifanya ije upesi—Siku ambayo mbingu zitateketezwa
kwa moto na kuharibiwa, na vitu vyake vya asili vitayeyushwa kwa joto.
13 Lakini sisi, kufuatana na ahadi yake, twangojea mbingu mpya na dunia
mpya ambayo imejaa uadilifu. 14 Kwa hiyo wapenzi wangu, mkiwa mnan-
gojea Siku ile, fanyeni bidii kuwa safi kabisa bila hatia mbele ya Mungu,
na kuwa na amani naye. 15 Mnapaswa kuuona uvumilivu wa Bwana kuwa
ni nafasi anayowapeni mpate kuokolewa, kama Paulo ndugu yetu mpenzi
alivyowaandikia akitumia hekima aliyopewa na Mungu. 16 Hayo ndiyo
asemayo katika barua zake zote anapozungumzia suala hilo. Yapo mambo
kadhaa katika barua zake yaliyo magumu kuyaelewa, mambo ambayo watu
wajinga, wasio na msimamo, huyapotosha kama wanavyopotosha sehemu
nyingine za Maandiko Matakatifu. Hivyo wanasababisha maangamizi yao
wenyewe. 17 Lakini ninyi, wapenzi wangu, mmekwisha jua jambo hili. Basi,
muwe na tahadhari msije mkapotoshwa na makosa ya waasi, mkaanguka
kutoka katika msimamo wenu imara. 18 Lakini endeleeni kukua katika
neema na katika kumjua Bwana wetu na Mwokozi Yesu Kristo. Utukufu uwe
kwake, sasa na hata milele! Amina.

WARAKA WA KWANZA WA YOHANA KWA WATU WOTE

1 Habari hii ya yahusu Neno la uzima lililokuwako tangu mwanzo. Sisi
tumepata kulisikia na kuliona kwa macho yetu wenyewe; tulilitazama na
kulishika kwa mikono yetu wenyewe. 2 Uzima huo ulipotokea sisi tuliuona
na sasa tunasema habari zake na kuwaambieni juu ya uzima huo wa milele
uliokuwa kwa Baba na uliodhihirishwa kwetu. 3 Tulichokiona na kukisikia
ndicho tunachowatangazieni ninyi pia ili nanyi mpate kushirikiana nasi
katika umoja tulio nao na Baba na Mwanae Yesu Kristo. 4 Tunawaandikia
ninyi mambo haya kusudi furaha yetu ikamilike. 5 Basi, habari tuliyoisikia
kwake Yesu na tunayowahubirieni ndiyo hii: Mungu ni mwanga na hamna
giza lolote ndani yake. 6 Tukisema kwamba tuna umoja naye, na papo
hapo twaishi gizani, tutakuwa tumesema uongo kwa maneno na matendo.
7 Lakini tukiishi katika mwanga, kama naye alivyo katika mwanga, basi
tutakuwa na umoja sisi kwa sisi, na damu yake Yesu Kristo, Mwanae, inatu-
takasa dhambi zote. 8 Tukisema kwamba hatuna dhambi, tunajidanganya
wenyewe na ukweli haumo ndani yetu. 9 Lakini tukiziungama dhambi zetu,
basi Mungu ni mwaminifu na mwadilifu, naye atatusamehe dhambi zetu
na kututakasa na uovu wote. 10 Tukisema kwamba hatujatenda dhambi,
tutakuwa tumemfanya Mungu mwongo, na neno lake halimo ndani yetu.

2

1 Watoto wangu, ninawaandikieni mambo haya, kusudi msitende dhambi.
Lakini, ikijatokea mtu akatenda dhambi, tunaye mmoja ambaye hutuombea
kwa Baba, ndiye Yesu Kristo aliye mwadilifu kabisa. 2 Kristo ndiye sadaka
iondoayo dhambi zetu; wala si dhambi zetu sisi tu, bali pia dhambi za
ulimwengu wote. 3 Tukizitii amri za Mungu, basi, tunaweza kuwa na hakika
kwamba tunamjua. 4 Mtu akisema kwamba anamjua, lakini hazitii amri
zake, basi mtu huyo ni mwongo, na ukweli haumo ndani yake. 5 Lakini
mtu yeyote anayeshika neno la Mungu, huyo ndiye aliye na upendo kamili
wa Mungu ndani yake. Hivi ndivyo tunavyoweza kuwa na hakika kwamba
tunaungana naye: 6 mtu yeyote anayesema kwamba ameungana na Mungu,
anapaswa kuishi kama alivyoishi Yesu Kristo. 7 Wapenzi wangu, amri hii
ninayowaandikieni si amri mpya; ni amri ileile ya zamani mliyokuwa nayo
tangu mwanzo. Amri hiyo ya zamani ni ule ujumbe mliousikia. 8 Hata hivyo,
amri hii ninayowaandikieni ni amri mpya, na ukweli wake unaonekana
ndani ya Kristo na ndani yenu pia. Maana giza linatoweka, na mwanga wa
ukweli umekwisha anza kuangaza. 9 Yeyote asemaye kwamba yumo katika
mwanga, lakini anamchukia ndugu yake, mtu huyo bado yumo gizani.
10 Yeyote ampendaye ndugu yake, yuko katika mwanga, na hamna chochote
ndani yake kiwezacho kumkwaza mtu mwingine. 11 Lakini anayemchukia
ndugu yake, yumo gizani; anatembea gizani, na hajui anakokwenda, maana
giza limempofusha. 12 Ninawaandikieni ninyi watoto, kwa kuwa dhambi
zenu zimeondolewa kwa jina la Kristo. 13 Nawaandikieni ninyi kina baba
kwani mnamjua yeye ambaye amekuwako tangu mwanzo, Nawaandikieni
ninyi vijana kwa sababu mmemshinda yule Mwovu. 14 Nawaandikieni ninyi
watoto, kwa sababu mnamjua Baba. Nawaandikieni ninyi kina baba, kwa
kuwa mnamjua yeye ambaye amekuwako tangu mwanzo. Nawaandikieni

ninyi vijana kwa sababu mna nguvu; neno la Mungu limo ndani yenu
na mmemshinda yule Mwovu. 15 Msiupende ulimwengu, wala chochote
kilicho cha ulimwengu. Mtu anayeupenda ulimwengu, upendo wa Baba
hauwezi kuwamo ndani yake. 16 Vitu vyote vya ulimwengu-tamaa mbaya za
mwili, vitu wanavyoviona watu na kuvitamani, majivuno yasababishwayo
na mali-vyote hivyo havitoki kwa Baba, bali vyatoka kwa ulimwengu.
17 Ulimwengu pamoja na vitu vyake vyote vyenye kutamanika unapita;
lakini mtu atendaye atakalo Mungu, anaishi milele. 18 Watoto, mwisho u
karibu! Mlikwisha sikia kwamba adui wa Kristo anakuja, na sasa adui
wengi wa Kristo wamekwisha fika, na hivyo twajua kwamba mwisho u
karibu. 19 Watu hao wametokea kati yetu lakini hawakuwa kweli wa kwetu
na ndiyo maana walituacha; Kama wangalikuwa wa kwetu, wangalibaki
nasi. Lakini waliondoka, wakaenda zao, kusudi ionekane wazi kwamba
hawakuwa kamwe wa kwetu. 20 Ninyi, lakini, mlipata kumiminiwa Roho
Mtakatifu na Kristo, na hivyo mnaujua ukweli. 21 Basi, nawaandikieni,
si kwa kuwa hamuujui ukweli, bali kwa sababu mnaujua; na pia mnajua
kwamba uongo wowote haupatikani katika ukweli. 22 Mwongo ni nani? Ni
yule anayekana kwamba Yesu ni Masiha. Mtu wa namna hiyo ni adui wa
Kristo—anamkana Baba na Mwana. 23 Maana yeyote anayemkana Mwana,
anamkana pia Baba; na yeyote anayemkubali Mwana, anampata Baba pia.
24 Basi, ujumbe ule mliousikia tangu mwanzo na ukae mioyoni mwenu.
Kama ujumbe huo mliousikia tangu mwanzo ukikaa ndani yenu, basi,
mtaishi daima katika umoja na Mwana na Baba. 25 Na ahadi aliyotuahidia
sisi ndiyo hii: uzima wa milele. 26 Nimewaandikieni mambo haya kuhusu
wale wanaotaka kuwapotosha ninyi. 27 Lakini, kwa upande wenu ninyi,
Kristo aliwamiminieni Roho wake. Na kama akiendelea kukaa ndani yenu,
hamhitaji kufundishwa na mtu yeyote. Maana Roho wake anawafundisheni
kila kitu na mafundisho yake ni ya kweli, si ya uongo. Basi shikeni ma-
fundisho ya huyo Roho na kubaki katika muungano na Kristo. 28 Naam,
watoto, kaeni ndani yake kusudi wakati atakapotokea tuwe hodari bila
kuwa na sababu ya kujificha kwa aibu Siku ya kuja kwake. 29 Mnajua
kwamba Kristo ni mwadilifu kabisa; basi, mnapaswa kujua pia kwamba kila
mtu atendaye mambo adili ni mtoto wa Mungu.

3

1 Oneni basi, jinsi Baba alivyotupenda mno hata tunaitwa watoto wa
Mungu! Na kweli, ndivyo tulivyo. Ndiyo maana ulimwengu haututambui
sisi, kwani haumjui Mungu. 2 Wapenzi wangu, sisi ni watoto wa Mungu
sasa, lakini bado haijaonekana wazi jinsi tutakavyokuwa. Lakini tunajua
kwamba wakati Kristo atakapotokea, tutafanana naye kwani tutamwona
vile alivyo. 3 Basi, kila mtu aliye na tumaini hili katika Kristo, hujiweka safi
kama vile Kristo alivyo safi kabisa. 4 Kila mtu atendaye dhambi anavunja
sheria ya Mungu, maana dhambi ni uvunjaji wa sheria. 5 Mnajua kwamba
Kristo alikuja kuziondoa dhambi zetu, na kwamba kwake hamna dhambi
yoyote. 6 Basi, kila aishiye katika muungano na Kristo hatendi dhambi;
lakini kila mtu atendaye dhambi hakupata kamwe kumwona, wala kumjua
Kristo. 7 Basi, watoto wangu, msikubali kupotoshwa na mtu yeyote. Mtu
atendaye matendo maadilifu ni mwadilifu kama vile Kristo alivyo mwadil-
ifu kabisa. 8 Lakini atendaye dhambi ni wa Ibilisi, maana Ibilisi ametenda
dhambi tangu mwanzo. Lakini Mwana wa Mungu alikuja duniani kui-
haribu kazi ya Ibilisi. 9 Kila aliye mtoto wa Mungu hatendi dhambi, maana

anayo hali ya kimungu ndani yake; hawezi kutenda dhambi kwa sababu
yeye ni mtoto wa Mungu. 10 Lakini yeyote asiyetenda mambo maadilifu,
au asiyempenda ndugu yake, huyo si mtoto wa Mungu. Hiyo ndiyo tofauti
iliyoko kati ya watoto wa Mungu na watoto wa Ibilisi. 11 Na, ujumbe
mliousikia tangu mwanzo ndio huu: Tunapaswa kupendana! 12 Tusiwe
kama Kaini ambaye, kwa kuongozwa na yule Mwovu, alimuua ndugu yake.
Na, kwa nini alimuua? Kwa sababu matendo yake yalikuwa maovu, lakini
yale ya ndugu yake yalikuwa mema! 13 Basi, ndugu zangu, msishangae
kama ulimwengu unawachukia ninyi. 14 Sisi tunajua kwamba tumekwisha
pita kutoka katika kifo na kuingia katika uzima kwa sababu tunawapenda
ndugu zetu. Mtu asiye na upendo hubaki katika kifo. 15 Kila anayemchukia
ndugu yake ni muuaji; nanyi mnajua kwamba muuaji yeyote yule hana
uzima wa milele ndani yake. 16 Sisi tumepata kujua upendo ni nini, kwani
Kristo aliyatoa maisha yake kwa ajili yetu. Nasi vilevile tunapaswa kuyatoa
maisha yetu kwa ajili ya ndugu zetu. 17 Basi, mtu akiwa na mali za hapa
duniani, halafu akamwona ndugu yake ana shida, lakini akawa na moyo
mgumu bila kumwonea huruma, anawezaje kusema kwamba anampenda
Mungu? 18 Watoto wangu, upendo wetu usiwe maneno matupu, bali uwe
upendo wa kweli na wa vitendo. 19 Hivyo ndivyo tuwezavyo kuwa na
hakika kwamba sisi ni watu wa ukweli; na hatutakuwa na wasiwasi mbele
ya Mungu. 20 Kwa maana, hata kama dhamiri yetu yatuhukumu, twajua
kwamba Mungu ni mkuu zaidi kuliko dhamiri, na kwamba yeye ajua
kila kitu. 21 Wapenzi wangu, kama dhamiri yetu haina lawama juu yetu,
basi, twaweza kuwa na uthabiti mbele ya Mungu, 22 na twaweza kupokea
kwake chochote tunachoomba, maana tunazitii amri zake na kufanya yale
yanayompendeza. 23 Na, amri yake ndiyo hii: Kumwamini Mwanae Kristo,
na kupendana kama alivyotuamuru. 24 Anayezitii amri za Mungu anaishi
katika muungano na Mungu na Mungu anaishi katika muungano naye. Kwa
njia ya Roho ambaye Mungu ametujalia, sisi twajua kwamba Mungu anaishi
katika muungano nasi.

4

1 Wapenzi wangu, msimsadiki kila mtu asemaye kwamba ana Roho
wa Mungu, bali chunguzeni kwa makini kama huyo mtu anaongozwa
na Roho wa Mungu au la, Maana manabii wengi wa uongo wamezuka
ulimwenguni. 2 Hii ndiyo njia ya kujua kama mtu anaongozwa na Roho
wa Mungu: Kila anayekiri kwamba Kristo alikuja, akawa binadamu, mtu
huyo anaye Roho wa Mungu. 3 Lakini mtu yeyote asiyemkiri Kristo hivyo,
hana huyo Roho atokaye kwa Mungu. Mtu huyo ana roho ambaye ni wa
Adui wa Kristo; nanyi mlikwisha sikia kwamba anakuja, na sasa tayari
amekwisha wasili ulimwenguni! 4 Lakini ninyi, watoto, ni wake Mungu
na mmekwisha washinda hao manabii wa uongo; maana Roho aliye ndani
yenu ana nguvu zaidi kuliko roho aliye ndani ya hao walio wa ulimwengu.
5 Wao husema mambo ya ulimwengu, nao ulimwengu huwasikiliza kwani
wao ni wa ulimwengu. 6 Lakini sisi ni wake Mungu. Mtu anayemjua
Mungu hutusikiliza, mtu asiye wa Mungu hatusikilizi. Basi, kwa njia hiyo
tunaweza kutambua tofauti kati ya Roho wa ukweli na roho wa uongo.
7 Wapenzi wangu, tupendane, maana upendo hutoka kwa Mungu. Kila mtu
aliye na upendo ni mtoto wa Mungu, na anamjua Mungu. 8 Mtu asiye na
upendo hamjui Mungu, maana Mungu ni upendo. 9 Na Mungu alionyesha
upendo wake kwetu kwa kumtuma Mwanae wa pekee ulimwenguni, ili

tuwe na uzima kwa njia yake. 10 Hivi ndivyo upendo ulivyo: si kwamba sisi
tulikuwa tumempenda Mungu kwanza, bali kwamba yeye alitupenda hata
akamtuma Mwanae awe sadaka ya kutuondolea dhambi zetu. 11 Wapenzi
wangu, ikiwa Mungu alitupenda hivyo, basi, nasi tunapaswa kupendana.
12 Hakuna mtu aliyekwisha mwona Mungu kamwe; lakini kama tukipen-
dana Mungu anaishi katika muungano nasi, na upendo wake unakamilika
ndani yetu. 13 Tunajua kwamba tunaishi katika umoja na Mungu, naye
Mungu anaishi katika umoja nasi, kwani yeye ametupa Roho wake. 14 Sisi
tumeona na kuwaambia wengine kwamba Baba alimtuma Mwanae awe
Mwokozi wa ulimwengu. 15 Kila mtu anayekiri kwamba Yesu ni Mwana wa
Mungu, Mungu anaishi katika muungano na mtu huyo, naye anaishi katika
muungano na Mungu. 16 Basi, sisi tunajua na tunaamini upendo alio nao
Mungu kwetu sisi. Mungu ni upendo, na kila mtu aishiye katika upendo,
anaishi katika muungano na Mungu, na Mungu anaishi katika muungano
naye. 17 Upendo umekamilika ndani yetu kusudi tuweze kuwa na ujasiri
Siku ile ya Hukumu; kwani maisha yetu hapa duniani ni kama yale ya
Kristo. 18 Palipo na upendo hapana uoga; naam, upendo kamili hufukuza
uoga wote. Basi, mtu mwenye uoga hajakamilika bado katika upendo,
kwani uoga huhusikana na adhabu. 19 Sisi tuna upendo kwa sababu Mungu
alitupenda kwanza. 20 Mtu akisema kwamba anampenda Mungu, hali
anamchukia ndugu yake, huyo ni mwongo. Maana mtu asiyempenda ndugu
yake ambaye anamwona, hawezi kumpenda Mungu ambaye hamwoni.
21 Basi, hii ndiyo amri aliyotupa Kristo: Anayempenda Mungu anapaswa pia
kumpenda ndugu yake.

5

1 Kila mtu anayeamini kwamba Yesu ni Kristo, huyo ni mtoto wa Mungu;
na, anayempenda mzazi humpenda pia mtoto wa huyo mzazi. 2 Hivi ndivyo
tunavyojua kwamba tunawapenda watoto wa Mungu: Kwa kumpenda
Mungu na kuzitii amri zake; 3 maana kumpenda Mungu ni kuzitii amri zake.
Na, amri zake si ngumu, 4 maana kila aliye mtoto wa Mungu anaweza ku-
ushinda ulimwengu. Hivi ndivyo tunavyoushinda ulimwengu: kwa imani
yetu. 5 Nani, basi, awezaye kuushinda ulimwengu? Ni yule anayeamini
kwamba Yesu ni Mwana wa Mungu. 6 Yesu Kristo ndiye aliyekuja kwa maji
ya ubatizo wake na kwa damu ya kifo chake. Hakuja kwa maji tu, bali kwa
maji na kwa damu. Naye Roho anashuhudia kwamba ni kweli, kwani Roho
ni ukweli. 7 Basi, wako mashahidi watatu: 8 Roho, maji na damu; na ushahidi
wa hawa watatu waafikiana. 9 Ikiwa twaukubali ushahidi wa binadamu,
ushahidi wa Mungu una uzito zaidi; na huu ndio ushahidi alioutoa Mungu
mwenyewe juu ya Mwanae. 10 Anayemwamini mwana wa Mungu anao
ushahidi huo ndani yake; lakini asiyemwamini Mungu, anamfanya yeye
kuwa mwongo, maana hakuamini ushahidi alioutoa Mungu juu ya Mwanae.
11 Na, ushahidi wenyewe ndio huu: Mungu alitupatia uzima wa milele, na
uzima huo uko kwa Bwana. 12 Yeyote, aliye na Mwana wa Mungu anao uz-
ima huo; asiye na Mwana wa Mungu, hana uzima. 13 Nawaandikieni mpate
kujua kwamba mnao uzima wa milele ninyi mnaoamini kwa jina la Mwana
wa Mungu. 14 Na sisi tuko thabiti mbele ya Mungu kwani tuna hakika
kwamba tukimwomba chochote kadiri ya mapenzi yake, yeye hutusikiliza.
15 Yeye hutusikiliza kila tunapomwomba; na kwa vile tunajua kwamba yeye
hutusikiliza kila tunapomwomba, twajua pia kwamba atupatia yote tunay-
omwomba. 16 Mtu akimwona ndugu yake ametenda dhambi isiyompeleka

kwenye kifo anapaswa kumwombea kwa Mungu, naye Mungu atampatia
uzima. Nasema jambo hili kuhusu wale waliotenda dhambi ambazo si za
kifo. Lakini ipo dhambi yenye kumpeleka mtu kwenye kifo nami sisemi
kwamba mnapaswa kumwomba Mungu kwa ajili ya hiyo. 17 Kila tendo
lisilo adilifu ni dhambi, lakini kuna dhambi isiyompeleka mtu kwenye
kifo. 18 Tunajua kwamba kila aliye mtoto wa Mungu hatendi dhambi,
kwa sababu Mwana wa Mungu humlinda salama, na yule Mwovu hawezi
kumdhuru. 19 Tunajua kwamba sisi ni wake Mungu ingawa ulimwengu
wote unatawaliwa na yule Mwovu. 20 Twajua pia kwamba Mwana wa
Mungu amekuja, akatupa elimu ili tumjue Mungu wa kweli; tuishi katika
muungano na Mungu wa kweli—katika muungano na Mwanae, Yesu Kristo.
Huyu ndiye Mungu wa kweli, na huu ndio uzima wa milele. 21 Watoto
wangu, epukaneni na sanamu za miungu.

WARAKA WA PILI WA YOHANA
KWA WATU WOTE

1 Mimi Mzee nakuandikia wewe Bimkubwa mteule, pamoja na watoto
wako ninaowapenda kweli. Wala si mimi tu ninayewapenda, bali pia wote
wanaoujua ule ukweli wanawapenda ninyi, 2 kwa sababu ukweli unakaa
nasi milele. 3 Neema na huruma na amani zitokazo kwa Mungu Baba na
kwa Yesu Kristo, Mwana wa Baba, zitakuwa pamoja nasi katika ukweli na
upendo. 4 Nilifurahi sana kuona kwamba baadhi ya watoto wako wanaishi
katika ukweli kama Baba alivyotuamuru. 5 Basi, Bimkubwa, ninalo ombi
moja kwako: tupendane. Ombi hili si amri mpya, bali ni amri ileile
tuliyokuwa nayo tangu mwanzo. 6 Upendo maana yake ni kuishi kwa kuzitii
amri zake Mungu. Amri niliyoisikia tangu mwanzo ndiyo hii: mnapaswa ny-
ote kuishi katika upendo. 7 Wadanganyifu wengi wamezuka duniani, watu
ambao hawakiri kwamba Yesu Kristo amekuja kwetu akawa binadamu.
Mtu asemaye hivyo ni mdanganyifu na ni Adui wa Kristo. 8 Basi, jihadharini
ninyi wenyewe ili msije mkapoteza kile mlichokishugulikia, bali mpate
tuzo lenu kamili. 9 Asiyezingatia na kudumu katika mafundisho ya Kristo,
bali anayakiuka, hana Mungu. Lakini anayedumu katika mafundisho hayo
anaye Baba na Mwana. 10 Basi, kama mtu akija kwenu bila kuwaleteeni
mafundisho hayo, msimkaribishe nyumbani kwenu, wala msimsalimu.
11 Maana anayemsalimu mtu huyo, anashirikiana naye katika matendo yake
maovu. 12 Ninayo mengi ya kuwaambieni lakini sipendi kufanya hivyo kwa
karatasi na wino; badala yake, natumaini kuwatembeleeni na kuzungumza
nanyi ana kwa ana, ili furaha yetu ikamilike. 13 Watoto wa dada yako mteule
wanakusalimu.

WARAKA WA TATU WA YOHANA

1 Mimi mzee nakuandikia wewe Gayo, rafiki yangu, ninayekupenda kweli.
2 Mpenzi wangu, nakutakia mafanikio mema ya kila aina; nakutakia afya
njema ya mwili kama ulivyo nayo rohoni. 3 Nimefurahi sana ndugu kadhaa
walipofika hapa, wakaiambia juu ya uaminifu wako kuhusu ukweli; naam,
wewe unaishi daima katika ukweli. 4 Hakuna kitu kinachonifurahisha zaidi
kuliko kusikia kwamba watoto wangu wanaishi katika ukweli. 5 Mpenzi
wangu, wewe ni mwaminifu kila mara unapowahudumia ndugu, hata
kama ni wageni. 6 Ndugu hao wamelieleza kanisa hapa habari za up-
endo wako. Tafadhali uwasaidie waendelee na safari yao kwa namna
itakayompendeza Mungu, 7 Maana wanaanza safari yao katika utumishi
wa Kristo bila kupokea msaada wowote kutoka kwa watu wasioamini.
8 Basi, sisi tunapaswa kuwasaidia watu hawa, ili nasi tupate kushiriki
katika kazi yao kwa ajili ya ukweli. 9 Niliandika barua fupi kwa hilo
kanisa; lakini Diotrefe, ambaye hupenda kuwa kiongozi wao, hataki kabisa
kunisikiliza. 10 Basi, nitakapokuja nitayafichua mambo yote anayofanya,
maneno mabaya anayotutolea na uongo anaosema juu yetu. Isitoshe,
yeye hukataa kuwakaribisha hao ndugu walio safarini, na hata huwazuia
watu wengine wanaotaka kuwakaribisha, na hujaribu kuwafukuzia nje
ya kanisa. 11 Mpenzi wangu, usifuate mfano mbaya, bali mfano mwema.
Kila atendaye mema ni wa Mungu; lakini anayetenda mabaya hajapata
kumwona Mungu. 12 Kila mtu anamsifu Demetrio; naam, ukweli wenyewe
unamsifu. Nasi pia tunatoa ushahidi wetu juu yake, nawe wajua kwamba
tunachosema ni kweli. 13 Ninayo bado mengi ya kukwambia, lakini sipendi
kuyaandika kwa kalamu na wino. 14 Natumaini kukuona karibuni na
hapo tutazungumza ana kwa ana. (G1-15) Nakutakia amani. Rafiki zako
wanakusalimu. Wasalimu rafiki zetu wote kila mmoja binafsi.

WARAKA WA YUDA
KWA WATU WOTE

1 Mimi Yuda, mtumishi wa Yesu Kristo, ndugu yake Yakobo, nawaandikia
ninyi mlioitwa na Mungu na ambao mnaishi katika upendo wa Mungu Baba,
na katika ulinzi wa Yesu Kristo. 2 Nawatakieni huruma, amani na upendo
kwa wingi. 3 Ndugu wapenzi, wakati nimo katika jitihada ya kuwaandikieni
juu ya ule wokovu tunaoshiriki sote, nimeona lazima ya kuwaandikieni
na kuwahimizeni mwendelee kupigana kwa ajili ya imani ambayo Mungu
amewajalia watu wake mara moja tu kwa wakati wote. 4 Maana watu
wasiomcha Mungu wamepata kujiingiza kwa siri miongoni mwetu, watu
ambao, kwa faida ya maisha yao mabaya, wanaupotosha ujumbe wa neema
ya Mungu wetu na kumkana Yesu Kristo aliye peke yake kiongozi na
Bwana wetu. Maandiko Matakatifu yalikwisha bashiri tangu awali hukumu
inayowangojea watu hao. 5 Nataka kuwakumbusheni mambo fulani am-
bayo mmekwisha yajua: kumbukeni jinsi Bwana alivyowaokoa watu wa
Israeli na kuwatoa katika nchi ya Misri, lakini baadaye aliwaangamiza
wale ambao hawakuamini. 6 Na, malaika ambao hawakuridhika na cheo
chao, wakayaacha makao yao ya asili, Mungu amewafunga gizani kwa
minyororo ya milele wahukumiwe Siku ile kuu. 7 Kumbukeni pia Sodoma
na Gomora, na miji ya kandokando yake; wenyeji wake walifanya kama
wale malaika; walifanya uzinzi na mambo yaliyo kinyume cha maumbile,
wakapewa hukumu ya moto wa milele, iwe onyo kwa watu wote. 8 Hivyo
ndivyo pia walivyo watu hawa. ndoto zao huwaongoza katika kuichafua
miili yao wenyewe, kuyadharau mamlaka ya Mungu na kuvitukana vi-
umbe vitukufu vya huko juu. 9 Hata Mikaeli, malaika mkuu, hakufanya
hivyo. Katika ule ubishi kati yake na Ibilisi waliobishana juu ya mwili wa
Mose, Mikaeli hakuthubutu kumhukumu Ibilisi kwa matusi; ila alisema:
“Bwana mwenyewe na akukaripie.” 10 Lakini watu hawa hutukana cho-
chote wasichokielewa; mambo yaleyale wanayoyajua kwa silika kama vile
wanyama wanayoyajua ndiyo yanayowaangamiza. 11 Ole wao! Watu hao
wamefuata mwenendo uleule wa Kaini. Kwa ajili ya fedha, wamejiin-
giza katika mkosi uleule wa Baalamu. Wameasi kama Kora alivyoasi na
wameangamizwa kama yeye alivyoangamizwa. 12 Kwa makelele yao yasiyo
na adabu, watu hao ni kama madoa machafu katika mikutano yenu ya
karamu ya Bwana. Hujipendelea wao wenyewe tu, na wako kama mawingu
yanayopeperushwa huko na huko na upepo bila ya kuleta mvua. Wao
ni kama miti isiyozaa matunda hata wakati wa majira yake, wamekufa
kabisa. 13 Watu hao ni kama mawimbi makali ya bahari, na matendo
yao ya aibu yanaonekana dhahiri kama vile mapovu ya mawimbi. Wao
ni kama nyota zinazotangatanga, ambao Mungu amewawekea mahali pao
milele katika giza kuu. 14 Henoki, ambaye ni babu wa saba tangu Adamu,
alibashiri hivi juu ya watu hawa: “Sikilizeni! Bwana atakuja pamoja na
maelfu ya malaika wake watakatifu 15 kutoa hukumu juu ya binadamu
wote, kuwahukumu wote kwa ajili ya matendo yao yote maovu waliyotenda
na kwa ajili ya maneno yote mabaya ambayo watu waovu walimkashifu
nayo.” 16 Watu hawa wananung'unika daima na kuwalaumu watu wengine.
Hufuata tamaa zao mbaya, hujigamba na kuwasifu watu wengine mno
kusudi wafaulu katika mipango yao. 17 Lakini ninyi wapenzi wangu,

kumbukeni yale mliyoambiwa hapo awali ni mitume wa Bwana wetu Yesu
Kristo. 18 Waliwaambieni: “Siku za mwisho zitakapofika, watatokea watu
watakaowadhihaki ninyi, watu wafuatao tamaa zao mbaya.” 19 Hao ndio
watu wanaosababisha mafarakano, watu wanaotawaliwa na tamaa zao za
kidunia, watu wasio na Roho wa Mungu. 20 Lakini ninyi, wapenzi wangu,
endeleeni kujijenga kikamilifu katika imani yenu takatifu. Salini kwa nguvu
ya Roho Mtakatifu, 21 na kubaki katika upendo wa Mungu, mkiwa mnam-
ngojea Bwana wetu Yesu Kristo awapeni uzima wa milele kwa huruma
yake. 22 Muwe na huruma kwa watu walio na mashaka; 23 waokoeni kwa
kuwanyakua kutoka motoni; na kwa wengine muwe na huruma pamoja na
hofu, lakini chukieni hata mavazi yao ambayo yamechafuliwa na tamaa zao
mbaya. 24 Kwake yeye awezaye kuwalinda msije mkaanguka, na kuwaleta
ninyi bila hatia mpaka mbele ya utukufu wake, 25 kwake yeye aliye peke
yake Mungu, Mkombozi wetu, uwe utukufu, ukuu, nguvu na mamlaka kwa
njia ya Kristo Bwana wetu, tangu zama zote, sasa na hata milele! Amina.

UFUNUO WA YOHANA

1 Hizi ni habari za mambo ambayo yalifunuliwa na Yesu Kristo. Mungu
alimpa Kristo ufunuo huu ili awaonyeshe watumishi wake mambo ambayo
yanapaswa kutukia karibuni. Kristo alimtuma malaika wake amjulishe
Yohane, mtumishi wake, mambo hayo, 2 naye Yohane, ameyasema yote
aliyoyaona. Na hii ndio taarifa yake kuhusu ujumbe wa Mungu na ukweli
uliofunuliwa na Yesu Kristo. 3 Heri yake mtu anayesoma kitabu hiki; heri
yao wale wanaosikiliza maneno ya ujumbe huu wa kinabii na kushika
yaliyoandikwa humu, maana wakati umekaribia ambapo mambo haya
yatatukia. 4 Mimi Yohane nayaandikia makanisa yaliyoko mkoani Asia.
Nawatakieni neema na amani kutoka kwake yeye aliyeko, aliyekuwako na
anayekuja; na kutoka kwa roho saba walio mbele ya kiti chake cha enzi, 5 na
kutoka kwa Yesu Kristo, shahidi mwaminifu, wa kwanza kufufuliwa kutoka
wafu, na ambaye ni mtawala wa wafalme wa dunia. Yeye anatupenda, na
kwa damu yake ametufungua kutoka vifungo vya dhambi zetu, 6 akatufanya
sisi kuwa ufalme wa makuhani, tumtumikie Mungu, Baba yake. Kwake Yesu
Kristo uwe utukufu na nguvu, milele na milele! Amina. 7 Tazama! Anakuja
katika mawingu! Kila mtu atamwona, hata wale waliomchoma. Makabila
yote duniani yataomboleza juu yake. Naam! Amina. 8 "Mimi ni Alfa
na Omega," asema Bwana Mungu Mwenye Uwezo, aliyeko, aliyekuwako
na anayekuja. 9 Mimi ni Yohane, ndugu yenu; na kwa kuungana na
Kristo nashiriki pamoja nanyi katika kustahimili mateso yanayowapata
wale walio wa Utawala wake. Mimi nilikuwa kisiwani Patmo kwa sababu
ya kuhubiri ujumbe wa Mungu na ukweli wa Yesu. 10 Basi, wakati mmoja,
siku ya Bwana, nilikumbwa na Roho, nikasikia nyuma yangu sauti kubwa
kama sauti ya tarumbeta. 11 Nayo ilisema, "Andika katika kitabu yote un-
ayoyaona, ukipeleke kwa makanisa haya saba: Efeso, Smurna, Pergamoni,
Thuatira, Sarde, Filadelfia na Laodikea." 12 Basi, nikageuka nimwone huyo
aliyesema nami, nikaona vinara vya taa saba vya dhahabu, 13 na katikati
yake kulikuwa na kitu kama mtu, naye alikuwa amevaa kanzu ndefu na
ukanda wa dhahabu kifuani. 14 Nywele zake zilikuwa nyeupe kama pamba
safi, kama theluji; macho yake yalimetameta kama moto; 15 miguu yake
iling'aa kama shaba iliyosafishwa katika tanuru ya moto na kusuguliwa, na
sauti yake ilikuwa, kama sauti ya poromoko la maji. 16 Katika mkono wake
wa kulia, alikuwa na nyota saba, na kinywani mwake mlitoka upanga wenye
makali kuwili. Uso wake uling'aa kama jua kali. 17 Basi, nilipomwona tu,
nilianguka mbele ya miguu yake kama maiti. Lakini yeye akaweka mkono
wake wa kulia juu yangu, akasema, "Usiogope! Mimi ni wa kwanza na wa
mwisho. 18 Mimi ni yeye aliye hai! Nilikuwa nimekufa, lakini, tazama,
sasa ni mzima milele na milele. Ninazo funguo za kifo na Kuzimu. 19 Basi,
sasa andika mambo haya unayoyaona, mambo yanayotukia sasa na yale
yatakayotukia baadaye. 20 Siri ya nyota zile saba ulizoziona katika mkono
wangu wa kulia, na siri ya vile vinara saba vya taa hii: zile nyota saba ni
malaika wa makanisa; na vile vinara saba vya taa ni makanisa saba.

2

1 "Kwa malaika wa kanisa la Efeso andika hivi: "Huu ndio ujumbe kutoka
kwake yeye ashikaye nyota saba katika mkono wake wa kulia, na ambaye

hutembea katikati ya vinara saba vya taa vya dhahabu. 2 Najua mambo
yako yote; najua bidii yako na uvumilivu wako. Najua kwamba huwezi
kuwavumilia watu waovu, na kwamba umewapima wale wanaojisemea
kuwa mitume na kumbe sio, ukagundua kwamba ni waongo. 3 Wewe
unayo saburi, umestahimili taabu nyingi kwa ajili ya jina langu, wala
hukuvunjika moyo. 4 Lakini ninayo hoja moja juu yako: wewe hunipendi
tena sasa kama pale awali. 5 Basi, pakumbuke pale ulipokuwa kabla ya
kuanguka, ukayaache madhambi yako, na kufanya kama ulivyofanya pale
awali. La sivyo, naja kwako na kukiondoa kinara chako mahali pake.
6 Lakini nakusifu juu ya kitu kimoja: wewe unayachukia wanayoyatenda
Wanikolai kama ninavyoyachukia mimi. 7 "Aliye na masikio, basi, na asikie
yale Roho anayoyaambia makanisa! "Wale wanaoshinda nitawapa haki ya
kula matunda ya mti wa uzima ulioko ndani ya bustani ya Mungu. 8 "Kwa
malaika wa kanisa la Smurna andika hivi: "Huu ndio ujumbe kutoka kwake
yeye wa kwanza na wa mwisho, ambaye alikufa na akaishi tena. 9 Najua
taabu zako; najua pia umaskini wako, ingawaje kwa kweli wewe ni tajiri;
najua kashfa walizokufanyia wale wanaojiita Wayahudi lakini si Wayahudi
wa kweli, bali ni kundi lake Shetani. 10 Usiogope hata kidogo yale ambayo
itakulazimu kuteseka. Sikiliza! Ibilisi anataka kuwajaribu kwa kuwatia
baadhi yenu gerezani; nanyi mtapata dhiki kwa muda wa siku kumi. Muwe
waaminifu hata mpaka kufa, nami nitawapeni taji ya uzima. 11 "Aliye
na masikio, basi, na asikie yale Roho anayoyaambia makanisa! "Wale
wanaoshinda hawataumizwa na kifo cha pili. 12 "Kwa malaika wa kanisa la
Pergamoni andika hivi: "Huu ndio ujumbe wake yeye aliye na upanga mkali
wenye kuwili. 13 Najua unakoishi: Wewe unaishi kwenye makao makuu ya
Shetani! Lakini bado unashikilia jina langu; hukuikana imani yako kwangu
hata siku zile Antipa shahidi wangu mwaminifu, alipouawa pale mahali
anapoishi Shetani. 14 Lakini ninayo machache dhidi yako: baadhi yenu ni
wafuasi wa Balaamu aliyemfundisha Balaki kuwatega wana wa Israeli wale
vyakula vilivyotambikiwa sanamu za kufanya uzinzi. 15 Vivyo hivyo, wako
pia miongoni mwenu watu wanaofuata mafundisho ya Wanikolai. 16 Basi,
achana na madhambi yako. La sivyo, nitakuja kwako upesi na kupigana
na watu hao kwa upanga utokao kinywani mwangu. 17 "Aliye na masikio,
basi, na asikie yale Roho anayoyaambia makanisa! "Wale wanaoshinda
nitawapa ile mana iliyofichika. Nitawapa pia jiwe jeupe lililoandikwa
jina jipya ambalo hakuna mtu aliyelijua isipokuwa tu wale wanaolipokea.
18 "Kwa malaika wa kanisa la Thuatira andika hivi: "Huu ndio ujumbe
wa Mwana wa Mungu, ambaye macho yake yametameta kama moto, na
miguu yake inang'aa kama shaba iliyosuguliwa. 19 Najua mambo yako yote.
Najua upendo wako, imani yako, utumishi wako na uvumilivu wako. Wewe
unafanya vizuri zaidi sasa kuliko pale awali. 20 Lakini nina hoja moja juu
yako: wewe unamvumilia yule mwanamke Yezabeli anayejiita nabii wa
Mungu. Yeye huwafundisha na kuwapotosha watumishi wangu wafanye
uzinzi na kula vyakula vilivyotambikiwa sanamu. 21 Nimempa muda wa
kutubu dhambi zake, lakini hataki kuachana na uzinzi wake. 22 Sikiliza!
Sasa namtupa kitandani ambapo yeye pamoja na wote waliofanya uzinzi
naye watapatwa na mateso makali. Naam, nitafanya hivyo, kama wasipo-
tubu matendo yao mabaya waliyotenda naye. 23 Tena nitawaua wafuasi
wake, ili makanisa yote yatambue kwamba mimi ndiye ninayechunguza
mioyo na fikira za watu. 24 "Lakini ninyi wengine mlioko huko Thuatira
ambao hamfuati mafundisho yake Yezabeli, na ambao hamkujifunza kile

wanachokiita Siri ya Shetani, nawaambieni kwamba sitawapeni mzigo
mwingine. 25 Lazima mzingatie yale mliyo nayo sasa mpaka nitakapokuja.
26 "Wanaoshinda, na wale watakaozingatia mpaka mwisho kutenda ninay-
otaka, nitawapa mamlaka juu ya mataifa. 27 Naam, nitawapa uwezo uleule
nilioupokea kwa Baba: yaani, watayatawala mataifa kwa fimbo ya chuma
na kuyavunjavunja kama chombo cha udongo. 28 Tena nitawapa nyota ya
asubuhi. 29 "Aliye na masikio, basi, na ayasikie yale Roho anayoyaambia
makanisa!

3

1 "Kwa malaika wa kanisa la Sarde andika hivi: "Huu ndio ujumbe kutoka
kwake yeye aliye na roho saba za Mungu na nyota saba. Nayajua mambo
yako yote; najua unajulikana kuwa na uhai kumbe umekufa! 2 Amka!
Imarisha chochote chema kilichokubakia kabla nacho hakijatoweka kabisa.
Maana, mpaka sasa, sijayaona matendo yako kuwa ni makamilifu mbele ya
Mungu wangu. 3 Kumbuka, basi, yale uliyofundishwa na jinsi ulivyoyasikia,
uyatii na ubadili nia yako mbaya. Usipokesha nitakujia ghafla kama mwizi,
na wala hutaijua saa nitakapokujia. 4 Lakini wako wachache huko Sarde
ambao hawakuyachafua mavazi yao. Hao wanastahili kutembea pamoja
nami wakiwa wamevaa mavazi meupe. 5 "Wale wanaoshinda, watavikwa
mavazi meupe kama hao. Nami sitayafuta majina yao kutoka katika kitabu
cha uzima; tena nitawakiri kwamba ni wangu mbele ya Baba yangu na
mbele ya malaika wake. 6 "Aliye na masikio, basi, na ayasikie yale Roho
anayoyaambia makanisa! 7 "Kwa malaika wa kanisa la Filadelfia andika
hivi: "Huu ndio ujumbe kutoka kwake yeye aliye mtakatifu na wa kweli,
ambaye anao ule ufunguo wa Daudi, na ambaye hufungua na hakuna
mtu awezaye kufungua. 8 Nayajua mambo yako yote! Sasa, nimefungua
mbele yako mlango ambao hakuna mtu awezaye kuufunga; najua kwamba
ingawa huna nguvu sana, hata hivyo, umezishika amri zangu, umelitii
neno langu wala hukulikana jina langu. 9 Sikiliza! Nitawapeleka kwako
watu wa kundi lake Shetani, watu ambao hujisema kuwa ni Wayahudi,
kumbe ni wadanganyifu. Naam, nitawapeleka kwako na kuwafanya wapige
magoti mbele yako wapate kujua kwamba kweli nakupenda wewe. 10 Kwa
kuwa wewe umezingatia agizo langu la kuwa na uvumilivu, nami pia
nitakutegemeza salama wakati ule wa dhiki inayoujia ulimwengu mzima
kuwajaribu wote wanaoishi duniani. 11 Naja kwako upesi! Linda, basi,
ulicho nacho sasa, ili usije ukanyang'anywa na mtu yeyote taji yako ya
ushindi. 12 "Wale wanaoshinda nitawafanya wawe minara katika Hekalu la
Mungu wangu, na hawatatoka humo kamwe. Pia nitaandika juu yao jina la
Mungu wangu na jina la mji wa Mungu wangu, yaani Yerusalemu mpya, mji
ambao utashuka kutoka juu mbinguni kwa Mungu wangu. Tena nitaandika
juu yao jina langu jipya. 13 "Aliye na masikio, basi, na ayasikie yale Roho
anayoyaambia makanisa! 14 "Kwa malaika wa kanisa la Laodikea andika
hivi: "Huu ndio ujumbe kutoka kwake yeye aitwaye Amina. Yeye ni shahidi
mwaminifu na wa kweli, ambaye ni chanzo cha viumbe vyote alivyoumba
Mungu. 15 Nayajua mambo yako yote! Najua kwamba wewe si baridi wala
si moto. Afadhali ungekuwa kimojawapo: baridi au moto. 16 Basi, kwa
kuwa hali yako ni vuguvugu, si baridi wala si moto, nitakutapika! 17 Wewe
unajisema, Mimi ni tajiri; ninajitosheleza, sina haja ya kitu chochote.
Kumbe, hujui kwamba wewe ni mnyonge, unahitaji kuhurumiwa, maskini,

kipofu tena uko uchi! 18 Nakushauri ununue kwangu dhahabu iliyosafishwa
kwa moto upate kuwa tajiri kweli. Tena afadhali ununue pia vazi jeupe,
uvae na kufunika aibu ya uchi wako. Nunua pia mafuta ukapake machoni
pako upate kuona. 19 Mimi ndiye mwenye kumwonya na kumrudi yeyote
ninayempenda. Kwa hiyo kaza moyo, achana na dhambi zako. 20 Sikiliza!
Mimi nasimama mlangoni na kubisha hodi. Mtu akisikia sauti yangu na
kufungua mlango, nitaingia nyumbani kwake na kula chakula pamoja naye,
naye atakula pamoja nami. 21 "Wale wanaoshinda nitawaketisha pamoja
nami juu ya kiti changu cha enzi, kama vile mimi mwenyewe nilivyoshinda
nikaketi pamoja na Baba yangu juu ya kiti chake cha enzi. 22 "Aliye na
masikio, basi, na ayasikie yale Roho anayoyaambia makanisa!"

4

1 Baada ya hayo nilitazama nikaona mlango umefunguliwa mbinguni. Na
ile sauti niliyoisikia pale awali ambayo ilikuwa kama sauti ya tarumbeta,
ikasema, "Njoo hapa juu nami nitakuonyesha mambo yatakayotukia baa-
daye." 2 Mara nikachukuliwa na Roho. Kumbe, huko mbinguni kuna kiti
cha enzi na juu yake ameketi mmoja. 3 Huyo aliyeketi juu yake alikuwa
kama almasi na jiwe zuri jekundu. Upinde wa mvua ulikuwa unang'aa
kama zumaridi na ulikizunguka kiti cha enzi pande zote. 4 Kulikuwa na
duara la viti ishirini na vinne kukizunguka kiti cha enzi, na juu ya viti hivyo
wazee ishirini na wanne walikuwa wameketi wamevaa mavazi meupe na
taji za dhahabu vichwani. 5 Umeme, sauti na ngurumo, vilikuwa vinatoka
kwenye hicho kiti cha enzi. Taa saba za moto zilikuwa zinawaka mbele
ya hicho kiti cha enzi. Taa hizo ni roho saba za Mungu. 6 Mbele ya
kiti cha enzi kulikuwa na kitu kama bahari ya kioo, angavu kama jiwe
linga'aalo sana. Katika pande zote za hicho kiti cha enzi na kukizunguka,
kilikuwa na viumbe hai vinne. Viumbe hivyo vilikuwa vimejaa macho
mbele na nyuma. 7 Kiumbe cha kwanza kulikuwa kama simba, cha pili
kama ng'ombe, cha tatu kilikuwa na sura kama mtu, na cha nne kilikuwa
kama tai anayeruka. 8 Viumbe hivyo vinne vilikuwa na mabawa sita kila
kimoja, na vilikuwa vimejaa macho, ndani na nje. Usiku na mchana, bila
kupumzika huimba: "Mtakatifu, mtakatifu, mtakatifu ni Bwana, Mungu
Mwenye Uwezo, aliyekuwako, aliyeko na anayekuja!" 9 Kila mara viumbe
vinne vilipoimba nyimbo za kumtukuza, kumheshimu na kumshukuru
huyo aliyeketi juu ya kiti cha enzi, ambaye anaishi milele na milele, 10 wale
wazee ishirini na wanne hujiangusha mbele ya huyo aliyeketi juu ya kiti cha
enzi na kumwabudu huyo ambaye anaishi milele na milele; na huziweka
taji zao mbele ya kiti cha enzi wakisema: 11 "Wewe ni Bwana na Mungu
wetu, unastahili utukufu na heshima na nguvu; maana wewe uliumba vitu
vyote, na kwa matakwa yako kila kitu kimepewa uhai na uzima."

5

1 Kisha katika mkono wa kulia wa huyo aliyeketi juu ya kiti cha enzi,
nikaona kitabu; nacho kilikuwa kimeandikwa ndani na nje na kufungwa
na mihuri saba. 2 Tena nikamwona malaika mwenye nguvu akitangaza kwa
sauti kubwa: "Nani anayestahili kuvunja hiyo mihuri na kukifungua kitabu
hicho?" 3 Lakini hakupatikana mtu yeyote mbinguni, wala duniani, wala
chini Kuzimu, aliyeweza kukifungua hicho kitabu au kukitazama ndani.
4 Basi, mimi nikalia sana kwa sababu hakupatikana mtu aliyestahili kuki-
fungua, au kukitazama ndani. 5 Kisha mmoja wa wale wazee akaniambia,

"Usilie! Tazama! Simba wa kabila la Yuda, mjukuu maarufu wa Daudi,
ameshinda. Yeye anaweza kuivunja mihuri yake saba na kukifungua hicho
kitabu." 6 Kisha nikaona pale katikati ya kiti cha enzi Mwana kondoo ames-
imama, akizungukwa kila upande na vile viumbe hai vinne, na wale wazee.
Huyo Mwanakondoo alionekana kana kwamba amechinjwa. Alikuwa na
pembe saba na macho saba ambayo ni roho saba za Mungu zilizokuwa zime-
pelekwa kila mahali duniani. 7 Mwanakondoo akaenda, akakitwaa hicho
kitabu kutoka mkono wa kulia wa yule aliyeketi juu ya kiti cha enzi. 8 Mara
tu alipokwisha twaa hicho kitabu, vile viumbe hai vinne pamoja na wale
wazee ishirini na wanne walianguka kifudifudi mbele ya Mwanakondoo.
Kila mmoja, alikuwa na kinubi na bakuli za dhahabu zilizojaa ubani, ambao
ni sala za watu wa Mungu. 9 Basi, wakaimba wimbo huu mpya: "Wewe
unastahili kukitwaa hicho kitabu na kuivunja mihuri yake. Kwa sababu
wewe umechinjwa, na kwa damu yako umemnunulia Mungu watu kutoka
katika kila kabila, lugha, jamaa na taifa. 10 Wewe umewafanya wawe ufalme
wa makuhani wamtumikie Mungu wetu nao watatawala duniani." 11 Kisha
nikatazama, nikasikia sauti ya malaika wengi sana, idadi isiyohesabika,
maelfu na maelfu. Walikuwa wamekaa kuzunguka kiti cha enzi, vile vi-
umbe hai vinne na wale wazee; 12 wakasema kwa sauti kuu: "Mwanakondoo
aliyechinjwa anastahili kupokea uwezo, utajiri, hekima, nguvu, utukufu
na sifa." 13 Nikasikia viumbe vyote mbinguni, duniani, chini kuzimuni
na baharini—viumbe vyote ulimwenguni—vikisema: "Kwake yeye aketiye
katika kiti cha enzi, na kwa Mwanakondoo, iwe sifa na heshima na utukufu
na enzi milele na milele." 14 Na vile viumbe vinne hai vikasema, "Amina!"
Na wale wazee wakaanguka kifudifudi, wakaabudu.

6

1 Kisha nikamwona Mwanakondoo anavunja mhuri mmojawapo wa ile
mihuri saba. Nikasikia kimoja cha vile viumbe hai vinne kikisema kwa sauti
kama ya ngurumo, "Njoo!" 2 Mimi nikatazama, na kumbe palikuwa na farasi
mmoja mweupe hapo. Na mpanda farasi wake alikuwa na upinde, akapewa
na taji. Basi, akatoka kama mshindi aendelee kushinda. 3 Kisha, Mwanakon-
doo akavunja mhuri wa pili. Nikamsikia yule kiumbe hai wa pili akisema,
"Njoo!" 4 Nami nikatazama na kumbe palikuwapo farasi mwingine hapo,
mwekundu. Mpanda farasi wake alikabidhiwa jukumu la kuondoa amani
duniani, watu wauane, akapewa upanga mkubwa. 5 Kisha Mwanakondoo
akavunja mhuri wa tatu. Nikamsikia yule kiumbe hai wa tatu akisema,
"Njoo!" Nikatazama na kumbe palikuwapo farasi mmoja hapo, mweusi.
Mpanda farasi wake alikuwa na vipimo viwili vya kupimia uzito mkononi
mwake. 6 Nikasikia kitu kama sauti itokayo kwa vile viumbe hai vinne.
Nayo ilisema, "Kibaba kimoja cha unga wa ngano wa kiasi cha fedha dinari
moja, na vibaba vitatu vya shayiri kwa dinari moja. Lakini usiharibu mafuta
wala divai!" 7 Kisha Mwanakondoo akavunja mhuri wa nne. Nikamsikia
yule kiumbe hai wa nne akisema, "Njoo!" 8 Nami nikatazama, na kumbe
alikuwapo farasi mmoja hapo, rangi yake kijivu. Na jina la mpanda farasi
wake lilikuwa kifo, na Kuzimu alimfuata nyuma. Hao walipewa mamlaka
juu ya robo moja ya dunia, wawaue watu kwa upanga, njaa, tauni na
kwa wanyama wakali wa dunia. 9 Kisha Mwanakondoo akavunja mhuri
wa tano. Nikaona pale chini ya madhabahu ya kufukizia ubani roho za
wale waliouawa kwa sababu ya ujumbe wa Mungu, na kwa sababu ya
ushuhuda waliotoa. 10 Basi, wakalia kwa sauti kubwa: "Ee Bwana, uliye

mtakatifu na mwaminifu, mpaka lini utakawia kulipiza kisasi kwa wakazi
wote wa dunia kwa ajili ya kuuawa kwetu?” 11 Wakapewa kila mmoja
vazi refu jeupe, wakaambiwa wazidi kusubiri kwa muda mfupi, mpaka
itakapotimia idadi ya watumishi wenzao na ndugu ambao watawaua kama
wao wenyewe walivyouawa. 12 Kisha nikatazama, na wakati Mwanakondoo
alipouvunja mhuri wa sita, kukawa na tetemeko kubwa la ardhi; jua likawa
jeusi kama gunia; mwezi wote ukawa mwekundu kama damu; 13 nazo nyota
za mbingu zikaanguka juu ya ardhi kama matunda ya mtini yasiyokomaa
yaangukavyo wakati mti wake unapotikiswa na upepo mkali. 14 Anga
likatoweka kama vile karatasi inavyokunjwakunjwa; milima yote na visima
vyote vikaondolewa mahali pake. 15 Kisha wafalme wa duniani, wakuu,
majemadari, matajiri, wenye nguvu, kila mtumwa na mtu huru, wakajificha
mapangoni na kwenye majabali milimani. 16 Wakaiambia hiyo milima na
hayo majabali, “Tuangukieni, mkatufiche mbali na yeye aketiye juu ya kiti
cha enzi, na mbali na ghadhabu ya Mwanakondoo! 17 Maana siku maalum
ya ghadhabu yao imefika. Nani awezaye kuikabili?”

7

1 Baada ya hayo nikawaona malaika wanne wamesimama katika pembe
nne za dunia wakishika pepo nne za dunia ili upepo usivume hata kidogo:
wala katika nchi, wala baharini, wala kwenye miti. 2 Kisha nikamwona
malaika mwingine akipanda juu kutoka mashariki akiwa na mhuri wa
Mungu aliye hai. Akapaaza sauti na kuwaambia hao malaika wanne waliok-
abidhiwa jukumu la kuiharibu nchi na bahari, 3 “Msiharibu nchi, wala
bahari, wala miti, mpaka tutakapokwisha wapiga mhuri watumishi wa
Mungu wetu katika paji la uso.” 4 Kisha nikasikia idadi ya hao waliopigwa
mhuri: Watu mia moja arobaini na nne elfu wa makabila yote ya watu
wa Israeli. 5 Kabila la Yuda walikuwa watu kumi na mbili elfu; kabila la
Reubeni, kumi na mbili elfu, kabila la Gadi, kumi na mbili elfu; 6 Kabila la
Asheri, kumi na mbili elfu; kabila la Naftali, kumi na mbili elfu; kabila la
Manase, kumi na mbili elfu; 7 kabila la Simeoni, kumi na mbili elfu, kabila la
Lawi, kumi na mbili elfu, kabila la Isakari, kumi na mbili elfu; 8 kabila la Zab-
uloni, kumi na mbili elfu; kabila la Yosefu, kumi na mbili elfu, na kabila la
Benyamini, kumi na mbili elfu. 9 Kisha nikatazama, nikaona umati mkubwa
wa watu wasiohesabika: watu wa kila taifa, ukoo, jamaa na lugha. Nao
walikuwa wamesimama mbele ya kiti cha enzi na mbele ya Mwanakondoo,
wakiwa wamevaa mavazi meupe na kushika matawi ya mitende mikononi
mwao. 10 Wakapaaza sauti: “Ukombozi wetu watoka kwa Mungu wetu
aketiye juu ya kiti cha enzi, na kutoka kwa Mwanakondoo!” 11 Malaika wote
wakasimama kukizunguka kiti cha enzi, wazee na vile viumbe hai vinne.
Wakaanguka kifudifudi mbele ya kiti cha enzi, wakamwabudu Mungu,
12 wakisema, “Amina! Sifa, utukufu, hekima, shukrani, heshima, uwezo
na nguvu viwe kwa Mungu wetu, milele na milele! Amina!” 13 Mmoja
wa hao wazee akaniuliza, “Hawa waliovaa mavazi meupe ni watu gani?
Na wametoka wapi?” 14 Nami nikamjibu, “Mheshimiwa, wewe wajua!”
Naye akaniambia, “Hawa ni wale waliopita salama katika ule udhalimu
mkuu. Waliyaosha mavazi yao katika damu ya Mwanakondoo, yakawa
meupe kabisa. 15 Ndiyo maana wako mbele ya kiti cha enzi cha Mungu.
Humtumikia Mungu mchana na usiku katika Hekalu lake; naye aketiye juu
ya kiti cha enzi atatandaza hema lake juu yao kuwalinda. 16 Hawataona
tena njaa wala kiu; jua wala joto kali halitawachoma tena, 17 kwa sababu

Mwanakondoo aliye katikati ya kiti cha enzi atakuwa mchungaji wao, naye
atawaongoza kwenye chemchemi za maji ya uzima. Naye Mungu atayafuta
machozi yote machoni mwao."

8

1 Na Mwanakondoo alipouvunja mhuri wa saba, kukawa kimya mbinguni
kwa muda wa nusu saa. 2 Kisha nikawaona wale malaika saba wanaosi-
mama mbele ya Mungu wamepewa tarumbeta saba. 3 Malaika mwingine
akafika, akiwa anachukua chetezo cha dhahabu, akasimama mbele ya
madhabahu ya kufukizia ubani. Naye akapewa ubani mwingi autoe sadaka
pamoja na sala za watu wote wa Mungu, juu ya madhabahu ya dhahabu iliyo
mbele ya kiti cha enzi. 4 Moshi wa ubani ukapanda juu, pamoja na sala za
watu wa Mungu, kutoka mikononi mwake huyo malaika aliyekuwa mbele
ya Mungu. 5 Kisha malaika akakichukua hicho chetezo, akakijaza moto
wa madhabahuni akakitupa duniani. Kukawa na ngurumo, sauti, umeme
na tetemeko la ardhi. 6 Kisha wale malaika saba wenye tarumbeta saba
wakajiweka tayari kupiga mbiu ya mgambo. 7 Malaika wa kwanza akapiga
tarumbeta yake. Mchanganyiko wa mvua ya mawe na moto, pamoja na
damu, ukamwagwa juu ya nchi. Theluthi moja ya nchi ikaungua, theluthi
moja ya miti ikaungua, na majani yote mabichi yakaungua. 8 Malaika wa
pili akapiga tarumbeta yake. Na kitu kama mlima mkubwa unaowaka moto
ukatupwa baharini. Theluthi moja ya bahari ikawa damu, 9 theluthi moja ya
viumbe vya baharini vikafa na theluthi moja ya meli zikaharibiwa. 10 Kisha
malaika wa tatu akapiga tarumbeta yake. Na nyota kubwa ikiwaka kama
bonge la moto, ikaanguka kutoka mbinguni, na kutua juu ya theluthi moja
ya mito na chemchemi za maji. 11 (Nyota hiyo inaitwa "Uchungu.") Basi,
theluthi moja ya maji yakawa machungu; watu wengi wakafa kutokana
na maji hayo, kwa sababu yaligeuka kuwa machungu. 12 Kisha malaika
wa nne akapiga tarumbeta yake. Ndipo theluthi moja ya jua, ya mwezi na
ya nyota ikapata pigo; hata mwangaza ukapoteza theluthi moja ya mng'ao
wake. Theluthi moja ya mchana ikakosa mwanga, hali kadhalika na theluthi
moja ya usiku. 13 Kisha nikatazama, nikasikia tai akiruka juu kabisa angani
anasema kwa sauti kubwa, "Ole, ole, ole kwa wanaoishi duniani wakati
malaika watatu waliobaki watakapopiga tarumbeta zao!"

9

1 Kisha malaika wa tano akapiga tarumbeta yake. Nami nikaona nyota
iliyokuwa imeanguka juu ya nchi kutoka mbinguni. Nayo ikapewa ufunguo
wa shimo la Kuzimu. 2 Basi, nyota hiyo ikafungua shimo la Kuzimu, kuka-
toka moshi wa tanuru kubwa. Jua na anga vikatiwa giza kwa moshi huo wa
Kuzimu. 3 Nzige wakatoka katika moshi huo, wakaingia duniani wakapewa
nguvu kama ya ng'e. 4 Wakaamrishwa wasiharibu nyasi za nchi wala majani
wala miti yoyote, bali wawaharibu wale tu ambao hawakupigwa mhuri wa
Mungu katika paji la uso. 5 Nzige hao hawakuruhusiwa kuwaua watu, ila
kuwatesa tu kwa muda wa miezi mitano. Maumivu watakayosababisha
ni kama maumivu yanayompata mtu wakati anapoumwa na ng'e. 6 Muda
huo watu watatafuta kifo lakini hawatakipata; watatamani kufa lakini
kifo kitawakimbia. 7 Kwa kuonekana, nzige hao walikuwa kama farasi
waliowekwa tayari kwa vita. Juu ya vichwa vyao walikuwa na taji zilizo
kama za dhahabu, na nyuso zao zilikuwa kama za binadamu. 8 Nywele zao
zilikuwa kama nywele za wanawake, na meno yao yalikuwa kama meno

ya simba. [9] Vifua vyao vilikuwa vimefunikwa kitu kama ngao ya chuma.
Sauti ya mabawa yao ilikuwa kama sauti ya msafara wa magari ya farasi
wengi wanaokimbilia vitani. [10] Walikuwa na mikia na miiba kama ng'e,
na kwa mikia hiyo, walikuwa na nguvu ya kuwadhuru watu kwa muda
wa miezi mitano. [11] Tena wanaye mfalme anayewatawala, naye ndiye
malaika wa kuzimu; jina lake kwa Kiebrania ni Abadoni, na kwa Kigiriki ni
Apolioni, yaani mwangamizi. [12] Maafa ya kwanza yamepita; bado mengine
mawili yanafuata. [13] Kisha malaika wa sita akapiga tarumbeta yake. Nami
nikasikia sauti moja kutoka katika pembe nne za madhabahu ya dhahabu
iliyokuwa mbele ya Mungu. [14] Sauti hiyo ikamwambia huyo malaika wa
sita mwenye tarumbeta, “Wafungulie malaika wanne waliofungwa kwenye
mto mkubwa Eufrate!” [15] Naye akawafungulia malaika hao wanne ambao
walikuwa wametayarishwa kwa ajili ya saa hiyo ya siku ya mwezi huo,
wa mwaka huohuo, kuua theluthi moja ya wanaadamu. [16] Nilisikia idadi
ya majeshi wapanda farasi ilikuwa milioni mia mbili. [17] Hivi ndivyo
nilivyowaona hao farasi na wapanda farasi katika hiyo njozi: Walikuwa na
ngao vifuani zilizokuwa moto mtupu, zenye rangi ya samawati na njano
kama kiberiti. Vichwa vya hao farasi vilikuwa kama vya simba; na moto,
moshi, na kiberiti vilikuwa vinatoka kinywani mwao. [18] Theluthi moja
ya wanaadamu waliuawa kwa mabaa hayo matatu yaani, moto, moshi na
kiberiti, yaliyokuwa yanatoka katika vinywa vyao; [19] maana nguvu ya farasi
hao ilikuwa vinywani mwao na katika mikia yao. Mikia yao ilikuwa na
vichwa kama nyoka, na waliitumia hiyo kuwadhuru watu. [20] Wanaadamu
wengine waliobaki ambao hawakuuawa na mabaa hayo, hawakugeuka na
kuviacha vitu walivyokuwa wametengeneza kwa mikono yao wenyewe;
bali wakaendelea kuabudu pepo, sanamu za dhahabu, fedha, shaba, mawe
na miti, vitu ambavyo haviwezi kuona, kusikia wala kutembea. [21] Wala
hawakutubu na kuacha kufanya mauaji, uchawi, uzinzi, na wizi.

10

[1] Kisha nikamwona malaika mwingine mwenye nguvu akishuka kutoka
mbinguni. Alikuwa amevikwa wingu, na upinde wa mvua kichwani
mwake. Uso wake ulikuwa kama jua, na miguu yake ilikuwa kama moto.
[2] Mikononi mwake alishika kitabu kidogo kimefunguliwa. Aliweka mguu
wake wa kulia juu ya bahari, na wa kushoto juu ya nchi kavu, [3] na kuita
kwa sauti kubwa kama ya mngurumo wa simba. Alipopaaza sauti, ngurumo
saba ziliitikia kwa kishindo. [4] Na hizo ngurumo saba ziliposema, mimi
nikataka kuandika. Lakini nikasikia sauti kutoka mbinguni: “Maneno ya
ngurumo hizo saba ni siri; usiyaandike!” [5] Kisha yule malaika niliyem-
wona akisimama juu ya bahari na juu ya nchi kavu akainua mkono wake
wa kulia juu mbinguni, [6] akaapa kwa jina la Mungu aishiye milele na
milele, Mungu aliyeumba mbingu na vyote vilivyomo, bahari na vyote
vilivyomo, dunia na vyote vilivyomo. Akasema, “Wakati wa kusubiri zaidi
umekwisha! [7] Lakini wakati ule malaika wa saba atakapotoa sauti yake,
wakati atakapopiga tarumbeta yake, Mungu atakamilisha mpango wake
wa siri kama alivyowatangazia watumishi wake manabii.” [8] Kisha ile
sauti niliyokuwa nimeisikia kutoka mbinguni pale awali ikasema nami
tena: “Nenda ukakichukue kile kitabu kilichofunguliwa, kilicho mkononi
mwa malaika asimamaye juu ya bahari na juu ya nchi kavu.” [9] Basi,
nikamwendea huyo malaika, nikamwambia anipe hicho kitabu kidogo.
Naye akaniambia, “Kichukue, ukile; kinywani mwako kitakuwa kitamu

kama asali, lakini tumboni kitakuwa kichungu!" [10] Basi, nikakichukua
kitabu hicho kidogo kutoka mkononi mwa huyo malaika, nikakila; nacho
kilikuwa kitamu kinywani mwangu kama asali, lakini nilipokimeza kikawa
kichungu tumboni mwangu. [11] Kisha nikaambiwa, "Inakubidi tena ku-
tangaza ujumbe wa Mungu kuhusu watu wengi, mataifa, watu wa lugha
nyingi na wafalme!"

11

[1] Kisha nikapewa mwanzi uliokuwa kama kijiti cha kupimia, nikaam-
biwa, "Inuka, ukalipime Hekalu la Mungu, madhabahu ya kufukizia ubani,
na ukawahesabu watu wanaoabudu ndani ya Hekalu. [2] Lakini uache
ukumbi ulio nje ya Hekalu; usiupime, maana huo umekabidhiwa watu
wa mataifa mengine, ambao wataukanyanga mji Mtakatifu kwa muda wa
miezi arobaini na miwili. [3] Nami nitawatuma mashahidi wangu wawili ili
watangaze ujumbe wa Mungu kwa muda huo wa siku elfu moja mia mbili
na sitini wakiwa wamevaa mavazi ya magunia." [4] Hao mashahidi wawili
ni miti miwili ya Mizeituni na taa mbili zinazosimama mbele ya Bwana wa
dunia. [5] Kama mtu akijaribu kuwadhuru, moto hutoka kinywani mwao
na kuwaangamiza adui zao; na kila mtu atakayejaribu kuwadhuru atakufa
namna hiyo. [6] Hao wanayo mamlaka ya kufunga anga, mvua isinyeshe
wakati wanapotangaza ujumbe wa Mungu. Tena wanayo mamlaka ya
kuzigeuza chemchemi zote za maji ziwe damu, na ya kusababisha maafa
ya kila namna duniani kila mara wapendavyo. [7] Lakini wakisha maliza
kutangaza ujumbe huo, mnyama atokaye shimoni kuzimu atapigana nao,
atawashinda na kuwaua. [8] Maiti zao zitabaki katika barabara za mji mkuu
ambapo Bwana wao alisulubiwa; jina la kupanga la mji huo ni Sodoma
au Misri. [9] Watu wa kila kabila, lugha, taifa na rangi wataziangalia maiti
hizo kwa muda wa siku tatu na nusu, na hawataruhusu zizikwe. [10] Watu
waishio duniani watafurahia kifo cha hao wawili. Watafanya sherehe na
kupelekeana zawadi maana manabii hawa wawili walikuwa wamewasum-
bua mno watu wa dunia. [11] Lakini baada ya zile siku tatu na nusu pumzi
ya uhai kutoka kwa Mungu iliwaingia, nao wakasimama; wote waliowaona
wakaingiwa na hofu kuu. [12] Kisha hao manabii wawili wakasikia sauti
kubwa kutoka mbinguni ikiwaambia, "Njoni hapa juu!" Nao wakapanda
juu mbinguni katika wingu, maadui wao wakiwa wanawatazama. [13] Wakati
huohuo, kukatokea tetemeko kubwa la ardhi, sehemu moja ya kumi ya ardhi
ikaharibiwa. Watu elfu saba wakauawa kwa tetemeko hilo la ardhi. Watu
waliosalia wakaogopa sana, wakamtukuza Mungu wa mbinguni. [14] Maafa
ya pili yamepita; lakini tazama! Maafa ya tatu yanafuata hima. [15] Kisha
malaika wa saba akapiga tarumbeta yake. Na sauti kuu zikasikika mbinguni
zikisema, "Sasa utawala juu ya ulimwengu ni wa Bwana wetu na Kristo
wake. Naye atatawala milele na milele!" [16] Kisha wale wazee ishirini na
wanne walioketi mbele ya Mungu katika viti vyao vya enzi, wakaanguka
kifudifudi, wakamwabudu Mungu, [17] wakisema: "Bwana Mungu Mwenye
uwezo, uliyeko na uliyekuwako! Tunakushukuru, maana umetumia nguvu
yako kuu ukaanza kutawala! [18] Watu wa mataifa waliwaka hasira, maana
wakati wa ghadhabu yako umefika, wakati wa kuwahukumu wafu. Ndio
wakati wa kuwatuza watumishi wako manabii, watu wako na wote wanaoli-
tukuza jina lako, wakubwa kwa wadogo. Ni wakati wa kuwaangamiza wale
wanaoangamiza dunia." [19] Hekalu la Mungu mbinguni likafunguliwa, na

Sanduku la Agano lake likaonekana Hekaluni mwake. Kisha kukatokea
umeme, sauti, ngurumo, tetemeko la ardhi, na mvua kubwa ya mawe.

12

1 Kisha ishara kubwa ikaonekana mbinguni. Palikuwa hapo mwanamke
aliyevikwa jua, na mwezi chini ya miguu yake, na taji ya nyota kumi na
mbili juu ya kichwa chake! 2 Alikuwa mja mzito, na akapaaza sauti kwa
maumivu na uchungu wa kujifungua mtoto. 3 Ishara nyingine ikatokea
mbinguni: joka kubwa jekundu na lenye pembe kumi na vichwa saba;
na kila kichwa kilikuwa na taji. 4 Joka hilo liliburuta kwa mkia wake
theluthi moja ya nyota za anga na kuzitupa duniani. Nalo lilisimama
mbele ya huyo mama aliyekuwa karibu kujifungua mtoto, tayari kabisa
kummeza mtoto, mara tu atakapozaliwa. 5 Kisha mama huyo akajifungua
mtoto wa kiume, ambaye atayatawala mataifa yote kwa fimbo ya chuma.
Lakini mtoto akanyakuliwa na kupelekwa kwa Mungu na kwenye kiti chake
cha enzi. 6 Huyo mama akakimbilia jangwani, ambako Mungu alikuwa
amemtayarishia mahali pa usalama ambapo angehifadhiwa kwa muda wa
siku elfu moja mia mbili na sitini. 7 Kisha kukazuka vita mbinguni: Mikaeli
na malaika wake walipigana na hilo joka, nalo likawashambulia pamoja
na malaika wake. 8 Lakini joka hilo halikuweza kuwashinda, na hatimaye
hapakuwa tena na nafasi mbinguni kwa ajili yake na malaika wake. 9 Basi,
joka hilo kuu likatupwa nje. Joka hilo ndiye yule nyoka wa kale ambaye
huitwa pia Ibilisi au Shetani. Ndiye anayeudanganya ulimwengu wote.
Naam, alitupwa duniani, na malaika wake wote pamoja naye. 10 Kisha
nikasikia sauti kubwa kutoka mbinguni ikisema: "Sasa ukombozi utokao
kwa Mungu umefika! Nguvu na Utawala wa Mungu wetu umedhihirika. Na
Kristo wake ameonyesha mamlaka yake! Maana yule mdhalimu wa ndugu
zetu, aliyesimama mbele ya Mungu akiwashtaki usiku na mchana, sasa
ametupwa nje. 11 Ndugu zetu wameshinda kwa damu ya Mwanakondoo
na kwa nguvu ya ukweli walioutangaza; maana hawakuyathamini maisha
yao kuwa kitu sana, wakawa tayari kufa. 12 Kwa sababu hiyo, furahini enyi
mbingu na vyote vilivyomo ndani yenu. Lakini, ole wenu nchi na bahari,
maana Ibilisi amewajieni akiwa na ghadhabu kuu, kwa sababu anajua
kwamba siku zake zilizobakia ni chache." 13 Joka lilipotambua kwamba
limetupwa chini duniani, likaanza kumwinda yule mama aliyekuwa ame-
jifungua mtoto wa kiume. 14 Lakini mama huyo akapewa mabawa mawili
ya tai apate kuruka mbali sana na hilo joka, mpaka mahali, pake jangwani
ambapo angehifadhiwa salama kwa muda wa miaka mitatu na nusu. 15 Basi,
joka likatapika maji mengi kama mto, yakamfuata huyo mama nyuma
ili yamchukue. 16 Lakini nchi ikamsaidia huyo mama: ikajifunua kama
mdomo na kuyameza maji hayo yaliyotoka kinywani mwa hilo joka. 17 Basi,
joka hilo likamkasirikia huyo mama, likajiondokea, likaenda kupigana na
wazawa wengine wa huyo mama, yaani wote wanaotii amri za Mungu na
kuuzingatia ukweli wa Yesu.

13

1 (G12-18) Na likajisimamia ukingoni mwa bahari. (G13-1) Kisha nikaona
mnyama mmoja akitoka baharini. Alikuwa na vichwa saba na pembe kumi,
na kila pembe ilikuwa na taji. Jina la kashfa lilikuwa limeandikwa juu ya
vichwa hivyo. 2 Mnyama huyo niliyemwona alikuwa kama chui; miguu
yake ilikuwa kama ya dubu, na kinywa chake kama cha simba. Lile joka

likampa huyo mnyama nguvu yake, kiti chake cha enzi na uwezo mkuu.
3 Kichwa kimojawapo cha huyo mnyama kilionekana kama kilikwisha
jeruhiwa vibaya sana, lakini jeraha hilo lilikuwa limepona. Dunia nzima
ilishangazwa na huyo mnyama na kumfuata. 4 Watu wote wakaliabudu
lile joka kwa sababu lilimpa huyo mnyama uwezo wake. Wakamwabudu
pia huyo mnyama wakisema, "Nani aliye kama huyu mnyama? Ni nani
awezaye kupigana naye?" 5 Kisha huyo mnyama akaruhusiwa kusema
maneno ya kujigamba na kumkufuru Mungu; akaruhusiwa kuwa na mam-
laka kwa muda wa miezi arobaini na miwili. 6 Basi, akaanza kumtukana
Mungu, kulitukana jina lake, makao yake, na wote wakaao mbinguni.
7 Aliruhusiwa kuwapiga vita na kuwashinda watu wa Mungu. Alipewa
mamlaka juu ya watu wa kila kabila, ukoo, lugha na taifa. 8 Wote waishio
duniani watamwabudu isipokuwa tu wale ambao majina yao yameandikwa
tangu mwanzo wa ulimwengu katika kitabu cha uzima cha Mwanakondoo
aliyechinjwa. 9 "Aliye na masikio, na asikie! 10 Waliokusudiwa kuchukuliwa
mateka lazima watatekwa; waliokusudiwa kuuawa kwa upanga lazima
watauawa kwa upanga. Kutokana na hayo ni lazima watu wa Mungu wawe
na uvumilivu na imani." 11 Kisha nikamwona mnyama mwingine anatoka
ardhini. Alikuwa na pembe mbili kama pembe za kondoo, na aliongea kama
joka. 12 Alikuwa na mamlaka kamili kutoka kwa yule mnyama wa kwanza,
na akautumia uwezo huo mbele ya huyo mnyama. Akailazimisha dunia
yote na wote waliomo humo kumwabudu huyo mnyama wa kwanza am-
baye alikuwa na jeraha la kifo lililokuwa limepona. 13 Basi, huyu mnyama
wa pili akafanya miujiza mikubwa hata akasababisha moto kutoka mbin-
guni ushuke duniani mbele ya watu. 14 Aliwapotosha wakazi wa dunia kwa
miujiza hiyo aliyojaliwa kutenda mbele ya mnyama wa kwanza. Aliwaam-
bia wakazi wa dunia watengeneze sanamu kwa heshima ya yule mnyama
aliyekuwa amejeruhiwa kwa upanga lakini akaishi tena. 15 Kisha alijaliwa
kuipulizia uhai hiyo sanamu ya yule mnyama wa kwanza, hata ikaweza
kuongea na kuwaua watu wote ambao hawakuiabudu. 16 Aliwalazimisha
wote, wadogo na wakubwa, matajiri na maskini, watu huru na watumwa,
watiwe alama juu ya mikono yao ya kulia au juu ya paji za nyuso zao.
17 Akapiga marufuku mtu yeyote kununua au kuuza kitu isipokuwa tu mtu
aliyetiwa alama hiyo, yaani jina la yule mnyama au tarakimu ya jina hilo.
18 Hapa ni lazima kutumia ujasiri! Mwenye akili anaweza kufafanua maana
ya tarakimu ya mnyama huyo, maana ni tarakimu yenye maana ya mtu
fulani. Tarakimu hiyo ni mia sita sitini na sita.

14

1 Kisha nikaona mlima Sioni, na Mwanakondoo amesimama juu yake;
pamoja naye walikuwa watu mia moja arobaini na nne elfu ambao juu
ya paji za nyuso zao walikuwa wameandikwa jina la Mwanakondoo na
jina la Baba yake. 2 Basi, nikasikia sauti kutoka mbinguni, sauti iliyokuwa
kama sauti ya maji mengi na kama sauti ya ngurumo kubwa. Sauti
niliyosikia ilikuwa kama sauti ya wachezaji muziki wakipiga vinubi vyao.
3 Walikuwa wanaimba wimbo mpya mbele ya kiti cha enzi na mbele
ya wale viumbe hai wanne na wale wazee. Hakuna mtu aliyeweza
kujifunza wimbo huo isipokuwa hao watu mia moja arobaini na nne
elfu waliokombolewa duniani. 4 Watu hao ndio wale waliojiweka safi
kwa kutoonana kimwili na wanawake, nao ni mabikira. Wao humfuata
Mwanakondoo kokote aendako. Wamekombolewa kutoka miongoni mwa

binadamu wengine, wakawa wa kwanza kutolewa kwa Mungu na kwa
Mwanakondoo. 5 Hawakupata kamwe kuwa waongo; hawana hatia yoyote.
6 Kisha nikamwona malaika mwingine anaruka juu angani akiwa na Habari
Njema ya milele ya Mungu, aitangaze kwa watu wote waishio duniani, kwa
mataifa yote, makabila yote, watu wa lugha zote na rangi zote. 7 Akasema
kwa sauti kubwa, “Mcheni Mungu na kumtukuza! Maana saa imefika ya
kutoa hukumu yake. Mwabuduni yeye aliyeumba mbingu na nchi, bahari
na chemchemi za maji.” 8 Malaika wa pili alimfuata huyo wa kwanza
akisema, “Ameanguka! Naam, Babuloni mkuu ameanguka! Babuloni
ambaye aliwapa mataifa yote wainywe divai yake—divai kali ya uzinzi
wake!” 9 Na malaika wa tatu aliwafuata hao wawili akisema kwa sauti
kubwa, “Yeyote anayemwabudu yule mnyama na sanamu yake na kukubali
kutiwa alama yake juu ya paji la uso wake au juu ya mkono wake, 10 yeye
mwenyewe atakunywa divai ya ghadhabu ya Mungu, ambayo imemiminwa
katika kikombe cha ghadhabu yake bila kuchanganywa na maji. Mtu huyo
atateseka ndani ya moto na kiberiti mbele ya malaika watakatifu na mbele
ya Mwanakondoo. 11 Moshi wa moto unaowatesa kupanda juu milele
na milele. Watu hao waliomwabudu huyo mnyama na sanamu yake, na
kutiwa alama ya jina lake, hawatakuwa na nafuu yoyote usiku na mchana.”
12 Kutokana na hayo, ni lazima watu wa Mungu, yaani watu wanaotii amri
ya Mungu na kumwamini Yesu, wawe na uvumilivu. 13 Kisha nikasikia sauti
kutoka mbinguni ikisema, “Andika! Heri watu ambao tangu sasa wanakufa
wakiwa wameungana na Bwana.” Naye Roho asema, “Naam! Watapumzika
kutoka taabu zao; maana matunda ya jasho lao yatawafuata.” 14 Kisha
nikatazama, na kumbe palikuwapo wingu jeupe hapo. Na juu ya wingu hilo
kulikuwa na kiumbe kama mtu. Alikuwa amevaa taji ya dhahabu kichwani,
na kushika mundu mkononi mwake. 15 Kisha malaika mwingine akatoka
Hekaluni, na kwa sauti kubwa akamwambia yule aliyekuwa amekaa juu
ya wingu, “Tafadhali, tumia mundu wako ukavune mavuno, maana wakati
wa mavuno umefika; mavuno ya dunia yameiva.” 16 Basi, yule aliyekuwa
amekaa juu ya wingu akautupa mundu wake duniani, na mavuno ya dunia
yakavunwa. 17 Kisha malaika mwingine akatoka katika Hekalu mbinguni
akiwa na mundu wenye makali. 18 Kisha malaika mwingine msimamizi wa
moto, akatoka madhabahuni akamwambia kwa sauti kubwa yule malaika
mwenye mundu wenye makali, “Nawe tia huo mundu wako mkali, ukakate
vichala vya mizabibu ya dunia, maana zabibu zake zimeiva!” 19 Basi,
malaika huyo akautupa mundu wake duniani, akakata zabibu za dunia,
akazitia ndani ya chombo kikubwa cha kukamulia zabibu, chombo cha
ghadhabu ya Mungu. 20 Zabibu zikakamuliwa ndani ya hilo shinikizo
lililoko nje ya mji, na damu ikatoka katika shinikizo hilo mtiririko mrefu
kiasi cha mita mia tatu na kina chake kiasi cha mita mia mbili.

15

1 Kisha nikaona ishara nyingine mbinguni, kubwa na ya kushangaza.
Palikuwa hapo malaika saba wenye mabaa makubwa saba ya mwisho. Kwa
mabaa hayo makubwa saba, ghadhabu ya Mungu imekamilishwa. 2 Kisha
nikaona kitu kama bahari ya kioo, imechanganywa na moto. Nikawaona
pia wale watu waliomshinda yule mnyama na sanamu yake na ambaye
jina lake lilitajwa kwa ile tarakimu. Watu hao walikuwa wamesimama
kando ya hiyo bahari ya kioo, wakiwa na vinubi walivyopewa na Mungu.
3 Walikuwa wakiimba wimbo wa Mose, mtumishi wa Mungu, na wimbo wa

Mwanakondoo: “Bwana Mungu Mwenye Uwezo, matendo yako ni makuu
mno! Ewe Mfalme wa mataifa, njia zako ni za haki na za kweli! 4 Bwana,
ni nani asiyekucha wewe? Nani asiyelitukuza jina lako? Wewe peke
yako ni Mtakatifu. Mataifa yote yatakujia na kukuabudu maana matendo
yako ya haki yameonekana na wote.” 5 Baada ya hayo nikaona Hekalu
limefunguliwa mbinguni, na ndani yake hema ionyeshayo kuwapo kwa
Mungu. 6 Basi, wale malaika saba wenye mabaa saba wakatoka humo
Hekaluni, wakiwa wamevaa nguo za kitani safi zenye kung'aa, na kanda
za dhahabu vifuani mwao. 7 Kisha, mmojawapo wa vile viumbe vinne
akawapa hao malaika saba mabakuli ya dhahabu yaliyojaa ghadhabu ya
Mungu, aishiye milele na milele. 8 Hekalu likajaa moshi uliosababishwa na
utukufu na nguvu ya Mungu, na hakuna mtu aliyeweza kuingia Hekaluni
mpaka mwisho wa mabaa makubwa saba ya wale malaika saba.

16

1 Kisha nikasikia sauti kubwa kutoka Hekaluni ikiwaambia wale malaika
saba, “Nendeni mkamwage mabakuli hayo saba ya ghadhabu ya Mungu
duniani.” 2 Basi, malaika wa kwanza akaenda akamwaga bakuli lake juu
ya nchi. Mara madonda mabaya na ya kuumiza sana yakawapata wote
waliokuwa na alama ya yule mnyama, na wale walioiabudu sanamu yake.
3 Kisha malaika wa pili akamwaga bakuli lake baharini. Nayo bahari ikawa
damu tupu kama damu ya mtu aliyekufa, na viumbe vyote hai baharini
vikafa. 4 Malaika wa tatu akamwaga bakuli lake katika mito na chemchemi
za maji, navyo vikageuka damu. 5 Nikamsikia malaika msimamizi wa maji
akisema, “Ewe mtakatifu, Uliyeko na uliyekuwako! Wewe ni mwenye haki
katika hukumu hii uliyotoa. 6 Maana waliimwaga damu ya watu wako na
ya manabii, nawe umewapa damu wainywe; wamestahili hivyo!” 7 Kisha
nikasikia sauti madhabahuni ikisema, “Naam, Bwana Mungu Mwenye
Uwezo! Hukumu zako ni za kweli na haki!” 8 Kisha malaika wa nne
akamwaga bakuli lake juu ya jua. Jua likapewa nguvu ya kuwachoma watu
kwa moto wake. 9 Basi, watu wakaunguzwa vibaya sana; wakamtukana
Mungu aliye na uwezo juu ya mabaa hayo makubwa. Lakini hawakuziacha
dhambi zao na kumtukuza Mungu. 10 Kisha malaika wa tano akamwaga
bakuli lake juu ya makao makuu ya yule mnyama. Giza likauvamia utawala
wake, watu wakauma ndimi zao kwa sababu za maumivu, 11 wakamtukana
Mungu wa mbinguni kwa sababu ya maumivu yao na madonda yao. Lakini
hawakuyaacha matendo yao mabaya. 12 Kisha malaika wa sita akamwaga
bakuli lake juu ya mto mkubwa uitwao Eufrate. Maji yake yakakauka,
na hivyo njia ilitengenezwa kwa ajili ya wafalme wa mashariki. 13 Kisha
nikaona pepo wabaya watatu walio kama vyura, wakitoka kinywani mwa
yule joka, kinywani mwa yule mnyama, na kinywani mwa yule nabii wa
uongo. 14 Hawa ndio roho za pepo wafanyao miujiza. Ndio wanaokwenda
kwa wafalme wa ulimwengu wote na kuwakusanya pamoja kwa ajili ya
vita kuu Siku ile ya Mungu Mwenye Uwezo. 15 “Sikiliza! Mimi naja kama
mwizi! Heri mtu akeshaye na kuvaa nguo zake ili asije akaenda uchi huko
na huko mbele ya watu.” 16 Basi, roho hao wakawakusanya hao wafalme
mahali paitwapo kwa Kiebrania Harmagedoni. 17 Kisha malaika wa saba
akamwaga bakuli lake hewani. Sauti kubwa ikasikika kutoka kwenye kiti
cha enzi, Hekaluni, ikisema, “Mwisho umefika!” 18 Kukatokea umeme,
kelele, ngurumo na tetemeko kubwa la ardhi ambalo halijapata kutokea

tangu Mungu alipomuumba mtu. [19] Mji ule mkuu ukapasuliwa sehemu tatu,
nayo miji ya mataifa ikateketea. Babuloni, mji mkuu, haukusahauliwa na
Mungu. Aliunywesha kikombe cha divai ya ghadhabu yake kuu. [20] Visiwa
vyote vikatoweka, nayo milima haikuonekena tena. [21] Mvua ya mawe
makubwa yenye uzito wa kama kilo hamsini kila moja, ikawanyeshea watu.
Nao wakamtukana Mungu kwa sababu ya mapigo ya mvua hiyo ya mawe.
Naam, pigo la mvua hiyo ya mawe lilikuwa kubwa mno.

17

[1] Mmoja wa wale malaika saba waliokuwa na bakuli akaja, akaniambia,
"Njoo, mimi nitakuonyesha adhabu aliyopewa yule mzinzi mkuu, mji ule
uliojengwa juu ya maji mengi. [2] Wafalme wa dunia wamefanya uzinzi
pamoja naye; na wakazi wa dunia wamelewa divai ya uzinzi wake."
[3] Kisha, Roho akanikumba, akaniongoza mpaka jangwani. Huko nikam-
wona mwanamke ameketi juu ya mnyama mwekundu. Mnyama huyo
alikuwa ameandikwa kila mahali majina ya makufuru; alikuwa na vichwa
saba na pembe kumi. [4] Mwanamke huyo alikuwa amevaa vazi la rangi
ya zambarau na nyekundu; alikuwa amejipamba kwa dhahabu, mawe ya
thamani na lulu. Mkononi mwake alishika kikombe cha dhahabu ambacho
kilikuwa kimejaa machukizo na mambo machafu yanayoonyesha uzinzi
wake. [5] Alikuwa ameandikwa juu ya paji la uso wake jina la fumbo
"Babuloni mkuu, mama wa wazinzi na wa mambo yote ya kuchukiza
sana duniani." [6] Nikamwona huyo mwanamke amelewa damu ya watu
wa Mungu, na damu ya watu waliouawa kwa sababu ya kumtangaza
Yesu. Nilipomwona nilishangaa mno. [7] Lakini malaika akaniambia, "Kwa
nini unashangaa? Mimi nitakuambia maana iliyofichika ya mwanamke
huyu na mnyama huyo amchukuaye ambaye ana vichwa saba na pembe
kumi. [8] Huyo mnyama uliyemwona alikuwa hai hapo awali, lakini sasa
amekufa. Hata hivyo, karibu sana atapanda kutoka shimoni kuzimu,
lakini ataangamizwa. Wanaoishi duniani watashangaa; naam, watu wote
ambao majina yao hayakupata kuandikwa katika kitabu cha uzima tangu
mwanzo wa ulimwengu, watashangaa kumwona huyo mnyama ambaye
hapo awali, aliishi, kisha akafa na sasa anatokea tena! [9] "Hapa panahitaji
akili na hekima! Hivyo vichwa saba ni vilima saba, na huyo mwanamke
anaketi juu yake. Vichwa hivyo pia ni wafalme saba. [10] Kati ya hao
wafalme saba, watano wamekwisha angamia, mmoja anatawala bado, na
yule mwingine bado hajafika; na atakapofika atabaki kwa muda mfupi.
[11] Huyo mnyama ambaye alikuwa anaishi hapo awali lakini sasa haishi tena
ni mfalme wa nane, naye pia ni miongoni mwa hao saba, na anakwenda
zake kuharibiwa. [12] "Zile pembe kumi ulizoziona ni wafalme ambao bado
hawajaanza kutawala. Lakini watapewa mamlaka ya kutawala kwa muda
wa saa moja pamoja na yule mnyama. [13] Shabaha ya hawa kumi ni moja,
na watampa yule mnyama nguvu na mamlaka yao yote. [14] Watapigana na
Mwanakondoo, lakini Mwanakondoo pamoja na wale aliowaita na kuwach-
agua, ambao ni waaminifu, atawashinda kwa sababu yeye ni Bwana wa
mabwana na Mfalme wa wafalme." [15] Malaika akaniambia pia, "Yale maji
uliyoyaona pale alipokaa yule mzinzi, ni mataifa, watu wa kila rangi na
lugha. [16] Pembe zile kumi ulizoziona na yule mnyama watamchukia huyo
mzinzi. Watachukua kila kitu alicho nacho na kumwacha uchi; watakula
nyama yake na kumteketeza kwa moto. [17] Maana Mungu ametia mioyoni
mwao nia ya kutekeleza shabaha yake, yaani kwa kukubaliana wao kwa

wao na kumpa huyo mnyama mamlaka yao ya kutawala, mpaka hapo neno
la Mungu litakapotimia. 18 “Na yule mwanamke uliyemwona ndio ule mji
mkuu unaowatawala wafalme wa dunia.”

18

1 Baada ya hayo, nilimwona malaika mwingine akishuka kutoka mbin-
guni. Alikuwa na uwezo mkuu, na dunia ikamulikwa na mng'ao wake.
2 Basi, akapaaza sauti kwa nguvu akisema, “Umeanguka; Babuloni mkuu
umeanguka! Sasa umekuwa makao ya mashetani na pepo wachafu;
umekuwa makao ya ndege wachafu na wa kuchukiza mno. 3 Maana mataifa
yote yalileweshwa kwa divai kali ya uzinzi wake, nao wafalme wa dunia
wamefanya uzinzi naye. Nao wafanyabiashara wa dunia wametajirika
kutokana na anasa zake zisizo na kipimo.” 4 Kisha nikasikia sauti nyingine
kutoka mbinguni ikisema, “Watu wangu, ondokeni kwake, ili msishirikiane
naye katika dhambi zake, msije mkaipata adhabu yake. 5 Kwa maana
dhambi zake zimekuwa nyingi mno, zimelundikana mpaka mbinguni, na
Mungu ameyakumbuka maovu yake. 6 Mtendeeni kama alivyowatendea
ninyi; mlipeni mara mbili kwa yale aliyoyatenda. Jazeni kikombe chake kwa
kinywaji kikali mara mbili zaidi ya kile alichowapeni. 7 Mpeni mateso na
uchungu kadiri ya kujigamba kwake, na kuishi kwake kwa anasa. Maana
anajisemea moyoni: Ninaketi hapa; mimi ni malkia. Mimi si mjane, wala
sitapatwa na uchungu! 8 Kwa sababu hiyo mabaa yake yatampata kwa siku
moja: ugonjwa, huzuni na njaa. Atachomwa moto, maana Bwana Mungu
mwenye kumhukumu ni Mwenye Uwezo.” 9 Wafalme wa Dunia waliofanya
uzinzi naye na kuishi naye maisha ya anasa wataomboleza na kulia wakati
watakapoona moshi wa mji huo unaoteketea. 10 Wanasimama kwa mbali
kwa sababu ya kuogopa mateso yake, na kusema, “Ole! Ole kwako Babuloni,
mji maarufu na wenye nguvu! Kwa muda wa saa moja tu adhabu yako
imekupata.” 11 Wafanyabiashara wa dunia watalia na kumfanyia matanga,
maana hakuna mtu anayenunua tena bidhaa zao; 12 hakuna tena wa ku-
nunua dhahabu yao, fedha, mawe ya thamani na lulu, kitani na nguo za
rangi ya zambarau, hariri na nguo nyekundu; vyombo vya kila aina ya
miti ya pekee, vyombo vya pembe za ndovu, vya miti ya thamani kubwa,
vya shaba, chuma na marmari; 13 mdalasini, viungo, ubani, manemane,
udi, divai, mafuta, unga na ngano, ng'ombe na kondoo, farasi na magari ya
kukokotwa, watumwa wao na hata maisha ya watu. 14 Wafanyabiashara
wanamwambia: “Faida yote uliyotazamia imetoweka, na utajiri na fahari
vimekuponyoka; hutaweza kuvipata tena!” 15 Wafanya biashara waliota-
jirika kutokana na mji huo, watasimama mbali kwa sababu ya hofu ya
mateso yake, watalalamika na kuomboleza, 16 wakisema, “Ole! Ole kwa
mji huu mkuu. Ulizoea kuvalia nguo za kitani, za rangi ya zambarau na
nyekundu, na kujipamba kwa dhahabu, mawe ya thamani na lulu! 17 Kwa
saa moja tu utajiri wako umetoweka!” Halafu manahodha wote na wasafiri
wao, wanamaji na wote wanaofanya kazi baharini, walisimama kwa mbali,
18 na walipouona moshi wa moto ule uliouteketeza, wakalia kwa sauti:
“Hakujapata kuwako mji kama mji huu mkuu!” 19 Wakajimwagia vumbi
juu ya vichwa vyao wakilia kwa sauti na kuomboleza: “Ole! Ole kwako
mji mkuu! Ni mji ambamo wote wenye meli zisafirizo baharini walitajirika
kutokana na utajiri wake. Kwa muda wa saa moja tu umepoteza kila kitu!”
20 Furahi ee mbingu, kwa sababu ya uharibifu wake. Furahini watu wa
Mungu, mitume na manabii! Kwa maana Mungu ameuhukumu kwa sababu

ya mambo uliyowatenda ninyi! 21 Kisha malaika mmoja mwenye nguvu
sana akainua jiwe mfano wa jiwe kubwa la kusagia, akalitupa baharini
akisema, “Ndivyo, Babuloni atakavyotupwa na kupotea kabisa. 22 Sauti za
vinubi za muziki, sauti za wapiga filimbi na tarumbeta hazitasikika tena
ndani yako. Hakuna fundi wa namna yoyote ile atakayepatikana tena ndani
yako; wala sauti ya jiwe la kusagia haitasikika tena ndani yako. 23 Mwanga
wa taa hautaonekana tena ndani yako; sauti za bwana arusi na bibi arusi
hazitasikika tena ndani yako. Wafanyabiashara wako walikuwa wakuu
duniani, na kwa uchawi wako mataifa yote yalipotoshwa!” 24 Mji huo
uliadhibiwa kwani humo mlipatikana damu ya manabii, damu ya watu wa
Mungu na damu ya watu wote waliouawa duniani.

19

1 Baada ya hayo nikasikia kitu kama sauti kubwa ya umati wa watu
wengi mbinguni ikisema, “Haleluya! Ukombozi, utukufu na nguvu ni
mali yake Mungu wetu! 2 Maana hukumu yake ni ya kweli na ya haki.
Amemhukumu yule mzinzi mkuu ambaye alikuwa ameipotosha dunia kwa
uzinzi wake. Amemwadhibu kwa sababu ya kumwaga damu ya watumishi
wake!” 3 Wakasema, “Asifiwe Mungu! Moshi wa moto unaoteketeza mji huo
utapanda juu milele na milele!” 4 Na wale wazee ishirini na wanne, na vile
viumbe hai vinne, wakajitupa chini, wakamwabudu Mungu aliyeketi juu
ya kiti cha enzi wakisema, “Amina! Asifiwe Mungu!” 5 Kisha kukatokea
sauti kwenye kiti cha enzi: “Msifuni Mungu enyi watumishi wake wote,
nyote mnaomcha, wadogo kwa wakubwa.” 6 Kisha nikasikia kitu kama
sauti ya umati mkubwa wa watu na sauti ya maji mengi na ya ngurumo
kubwa, ikisema, “Haleluya! Maana Bwana Mungu wetu Mwenye Uwezo
ni Mfalme! 7 Tufurahi na kushangilia; tumtukuze, kwani wakati wa arusi
ya Mwanakondoo umefika, na bibi arusi yuko tayari. 8 Amepewa uwezo
wa kujivalia nguo ya kitani safi, iliyotakata na yenye kung'aa!” (Nguo hiyo
ya kitani safi ni matendo mema ya watu wa Mungu.) 9 Kisha malaika
akaniambia, “Andika haya: Heri wale walioalikwa kwenye karamu ya
arusi ya Mwanakondoo!” Tena akaniambia, “Hayo ni maneno ya kweli ya
Mungu.” 10 Basi, mimi nikaanguka kifudifudi mbele ya miguu yake nikataka
kumwabudu. Lakini yeye akaniambia, “Acha! Mimi ni mtumishi tu kama
wewe na ndugu zako; sote tunauzingatia ukweli ule alioufunua Yesu.
Mwabudu Mungu! Maana ukweli alioufunua Yesu ndio unaowaangazia
manabii.” 11 Kisha nikaona mbingu zimefunguliwa; na huko alikuwako
farasi mmoja mweupe, na mpanda farasi wake aliitwa “Mwaminifu” na
“Kweli”. Huyo huhukumu na kupigana kwa ajili ya haki. 12 Macho
yake ni kama mwali wa moto, na alikuwa amevaa taji nyingi kichwani.
Alikuwa ameandikwa jina ambalo hakuna mtu alijuaye isipokuwa tu yeye
mwenyewe. 13 Alikuwa amevaa vazi lililokuwa limelowekwa katika damu.
Na jina lake huyo ni “Neno la Mungu.” 14 Majeshi ya mbinguni yalimfu-
ata yakiwa yamepanda farasi weupe na walikuwa wamevaa mavazi ya
kitani, meupe na safi. 15 Upanga mkali hutoka kinywani mwake, na kwa
upanga huo atawashinda mataifa. Yeye ndiye atakayetawala kwa fimbo
ya chuma na kuikamua divai katika chombo cha kukamulia zabibu za
ghadhabu kuu ya Mungu Mwenye Uwezo. 16 Juu ya vazi lake, na juu ya
mguu wake, alikuwa ameandikwa jina: “Mfalme wa wafalme na Bwana
wa mabwana.” 17 Kisha nikamwona malaika mmoja amesimama katika

jua. Akapaaza sauti na kuwaambia ndege wote waliokuwa wanaruka
juu angani, “Njoni! Kusanyikeni pamoja kwa karamu kuu ya Mungu.
18 Njoni mkaitafune miili ya wafalme, ya majemadari, ya watu wenye
nguvu, ya farasi na wapanda farasi wao; njoni mkaitafune miili ya watu
wote: walio huru na watumwa, wadogo na wakubwa.” 19 Kisha nikaona
yule mnyama pamoja na mfalme wa dunia na askari wao wamekusanyika
pamoja kusudi wapigane na yule aliyekuwa ameketi juu ya farasi, pamoja
na jeshi lake. 20 Lakini huyo mnyama akachukuliwa mateka, pamoja na
nabii wa uongo aliyekuwa akifanya miujiza mbele yake. (Kwa miujiza hiyo,
alikuwa amewapotosha wale waliokuwa na chapa ya huyo mnyama, na
ambao walikuwa wameiabudu sanamu yake.) Huyo mnyama pamoja na
huyo nabii walitupwa wote wawili, wakiwa wazimawazima, ndani ya ziwa
linalowaka moto wa kiberiti. 21 Majeshi yao yaliuawa kwa upanga uliotoka
kinywani mwa yule anayepanda farasi. Ndege wote wakajishibisha kwa
nyama zao.

20

1 Kisha nikamwona malaika mmoja anashuka kutoka mbinguni akiwa na
ufunguo wa kuzimu na mnyororo mkubwa mkononi mwake. 2 Akalikamata
lile joka—nyoka wa kale, yaani Ibilisi au Shetani—akalifunga kwa muda
wa miaka elfu moja. 3 Malaika akalitupa Kuzimu, akaufunga mlango
wa kuingilia huko na kuutia mhuri ili lisiweze tena kuyapotosha mataifa
mpaka hapo miaka elfu moja itakapotimia. Lakini baada ya miaka hiyo
ni lazima lifunguliwe tena, lakini kwa muda mfupi tu. 4 Kisha nikaona
viti vya enzi na watu walioketi juu yake; watu hao walipewa mamlaka
ya hukumu. Niliona pia roho za wale waliokuwa wamenyongwa kwa
sababu ya kumtangaza Yesu na kwa sababu ya neno la Mungu. Hawa
hawakumwabudu yule mnyama na sanamu yake, wala hawakupigwa
alama yake juu ya paji za nyuso zao, au juu ya mikono yao. Walipata
tena uhai, wakatawala pamoja na Kristo kwa muda wa miaka elfu moja.
5 (Wale wengine waliokufa hawakupata uhai mpaka miaka elfu moja itimie.)
Huu ndio ufufuo wa kwanza. 6 Wameneemeka sana, tena heri yao wote
wanaoshiriki ufufuo huu wa kwanza. Kifo cha pili hakitakuwa na nguvu
juu yao; watakuwa makuhani wa Mungu na wa Kristo, na watatawala
pamoja naye kwa miaka elfu moja. 7 Wakati miaka elfu mia moja itakapo-
timia, Shetani atafunguliwa kutoka gerezani mwake. 8 Basi, atatoka nje,
ataanza kuyapotosha mataifa yote yaliyotawanyika kila mahali duniani,
yaani Gogu na Magogu. Shetani atawakusanya pamoja kwa ajili ya vita;
nao watakuwa wengi kama mchanga wa pwani. 9 Walitawanyika katika
nchi yote, wakaizunguka kambi ya watu wa Mungu na mji wa Mungu au-
pendao. Lakini moto ulishuka kutoka mbinguni, ukawaangamiza. 10 Ibilisi,
aliyekuwa anawapotosha, akatupwa ndani ya ziwa linalowaka moto wa
kiberiti, walimo yule mnyama na yule nabii wa uongo, nao watateswa
mchana na usiku, milele na milele. 11 Kisha nikaona kiti cha enzi kikubwa
cheupe, na yule aketiye juu yake. Dunia na mbingu vikatoweka mbele ya
macho yake, na havikuonekana tena. 12 Kisha nikawaona watu wakubwa
na wadogo, wamesimama mbele ya kiti cha enzi, na vitabu vikafunguliwa.
Halafu kitabu kingine, yaani kitabu cha uzima, kikafunguliwa pia. Wafu
wakahukumiwa kadiri ya matendo yao, kama ilivyoandikwa ndani ya
vitabu hivyo. 13 Bahari ikawatoa nje wafu waliokuwa ndani yake; kifo na

kuzimu vikawatoa nje wafu waliokuwa ndani yao. Kila mmoja akahuku-
miwa kufuatana na matendo yake. 14 Kisha kifo na kuzimu vikatupwa ndani
ya ziwa la moto. Ziwa hili la moto ndicho kifo cha pili. 15 Mtu yeyote ambaye
jina lake halikupatikana limeandikwa katika kitabu cha uzima, alitupwa
katika ziwa la moto.

21

1 Kisha nikaona mbingu mpya na dunia mpya. Mbingu ile ya kwanza na
dunia ile ya kwanza vilikuwa vimetoweka, nayo bahari pia haikuweko tena.
2 Nikaona mji mtakatifu, Yerusalemu mpya, ukishuka kutoka kwa Mungu
mbinguni. Ulikuwa umetayarishwa vizuri kama bibi arusi aliyepambwa
tayari kukutana na mumewe. 3 Kisha nikasikia sauti kubwa kutoka katika
kiti cha enzi ikisema, “Tazama! Mungu amefanya makao yake kati ya watu.
Atakaa kati yao, nao watakuwa watu wake, naye atakuwa Mungu wao.
4 Yeye atayafuta machozi yao yote; maana hakutakuwako tena na kifo, wala
uchungu, wala kilio, wala maumivu; maana ile hali ya kale imepita!” 5 Kisha
yule aliyeketi juu ya kiti cha enzi akasema, “Tazama, nafanya yote mapya.”
Tena akaniambia, “Andika hili, maana maneno haya ni ya kuaminika na
ya kweli!” 6 Kisha akaniambia, “Yametimia! Mimi ni Alfa na Omega,
Mwanzo na Mwisho. Aliye na kiu nitampa kinywaji cha bure kutoka katika
chemchemi ya maji ya uzima. 7 Yeyote atakayeshinda atapokea hiki, nami
nitakuwa Mungu wake, naye atakuwa mwanangu. 8 Lakini watu waoga,
wasioamini, wapotovu, wauaji, wazinzi, wachawi, waabudu sanamu, na
waongo wote, mahali pao patakuwa ndani ya lile ziwa linalowaka moto
na kiberiti; hicho ndicho kifo cha pili.” 9 Kisha mmoja wa wale malaika
saba waliokuwa na yale mabakuli saba yaliyokuwa yamejaa mabaa saba ya
mwisho, akaja na kuniambia, “Njoo! Mimi nitakuonyesha bibi arusi, mkewe
Mwanakondoo!” 10 Basi, Roho akanikumba, naye malaika akanipeleka
juu ya mlima mrefu sana. Akanionyesha mji mtakatifu, ukishuka kutoka
kwa Mungu mbinguni, 11 uking'aa kwa utukufu wa Mungu. Mwangaza
wake ulikuwa kama wa jiwe la thamani kubwa kama yaspi, angavu kama
kioo. 12 Ulikuwa na ukuta mrefu na mkubwa, wenye milango kumi na
miwili, na malaika wanangojea kumi na wawili. Majina ya wangoja milango
kumi na mawili ya Israeli yalikuwa yameandikwa juu ya milango hiyo.
13 Kila upande ulikuwa na milango mitatu: upande wa mashariki, milango
mitatu, kaskazini milango mitatu, kusini milango mitatu na magharibi
milango mitatu. 14 Kuta za mji huo zilikuwa zimejengwa juu ya mawe
ya msingi kumi na mawili, na juu ya mawe hayo yalikuwa yameandikwa
majina na mitume kumi na wawili wa Mwanakondoo. 15 Basi, yule malaika
aliyekuwa anasema nami alikuwa na kijiti cha dhahabu cha kupimia, kwa
ajili ya kuupima huo mji, milango yake na kuta zake. 16 Mji wenyewe
ulikuwa wa mraba, upana na urefu wake sawa. Basi, malaika akaupima
mji huo kwa kijiti chake: ulikuwa na urefu, upana na urefu wa kwenda juu,
kama kilomita elfu mbili na mia nne. 17 Kisha akaupima ukuta wake pia;
nao ulikuwa mita sitini kwa kipimo cha macho cha kibinadamu ambacho
malaika alitumia. 18 Ukuta huo ulikuwa umejengwa kwa mawe mekundu ya
thamani, na mji wenyewe ulikuwa umejengwa kwa dhahabu safi, angavu
kama kioo. 19 Mawe ya msingi wa ukuta huo yalikuwa yamepambwa
kwa kila aina ya mawe ya thamani. Jiwe la kwanza la msingi lilikuwa
jiwe la thamani jekundu, la pili yakuti samawati, la tatu kalkedoni, la
nne zamaradi, 20 la tano sardoniki, la sita akiki, la saba krisolito, la nane

zabarijadi, la tisa topazi, la kumi krisopraso, la kumi na moja yasinto, na la
kumi na mbili amethisto. 21 Na ile milango kumi na miwili ilikuwa lulu kumi
na mbili; kila mlango ulikuwa umetengenezwa kwa lulu moja. Barabara
kuu ya mji ilikuwa imetengenezwa kwa dhahabu safi, angavu kama kioo.
22 Sikuona hekalu katika mji huo, maana Bwana Mungu Mwenye Uwezo
na yule Mwanakondoo ndio Hekalu lake. 23 Mji huo hauhitaji jua wala
mwezi kuangazia, maana utukufu wa Mungu huuangazia, na taa yake ni
yule Mwanakondoo. 24 Watu wa mataifa watatembea katika mwanga wake,
na wafalme wa dunia watauletea utajiri wao. 25 Milango ya mji huo itakuwa
wazi mchana wote; maana hakutakuwa na usiku humo. 26 Fahari na utajiri
wa watu wa mataifa utaletwa humo ndani. 27 Lakini hakuna chochote
kilicho najisi kitakachoingia humo; wala mtu yeyote atendaye mambo ya
kuchukiza au ya uongo hataingia humo. Ni wale tu walioandikwa katika
kitabu cha uzima cha Mwanakondoo ndio watakaoingia ndani.

22

1 Kisha malaika akanionyesha mto wa maji ya uzima maangavu kama
kioo yakitoka kwenye kiti cha enzi cha Mungu na Mwanakondoo. 2 Mto
huo ulitiririka kupitia katikati ya barabara kuu ya mji. Kandokando ya
mto huo kulikuwa na mti wa uzima unaozaa matunda mara kumi na mbili
kwa mwaka, yaani kila mwezi; na majani yake ni dawa ya kuwaponya
watu wa mataifa. 3 Hapana kitu chochote kilicholaaniwa kitakachokuwa
katika mji huo. Kiti cha enzi cha Mungu na cha Mwanakondoo kitakuwa
katika mji huo, na watumishi wake watamwabudu. 4 Watauona uso wake,
na jina lake litaandikwa juu ya paji za nyuso zao. 5 Usiku hautakuwako
tena, wala hawatahitaji mwanga wa taa au wa jua, maana Bwana Mungu
atawaangazia, nao watatawala milele na milele. 6 Kisha malaika aka-
niambia, “Maneno haya ni ya kweli na ya kuaminika. Bwana Mungu
ambaye huwapa manabii Roho wake, alimtuma malaika wake awaonyeshe
watumishi wake mambo ambayo lazima yatukie punde. 7 “Sikiliza! Naja
upesi. Heri yake anayeyazingatia maneno ya unabii yaliyo katika kitabu
hiki.” 8 Mimi Yohane, niliyaona na kusikia mambo haya. Nilipokwisha sikia
na kuona nikajitupa chini mbele ya miguu ya huyo malaika aliyenionyesha
mambo hayo, nikataka kumwabudu. 9 Lakini yeye akaniambia, “Acha!
Mimi ni mtumishi tu kama wewe na ndugu zako manabii na wote wanaoy-
atii maagizo yaliyomo katika kitabu hiki. Mwabudu Mungu!” 10 Tena akani-
ambia, “Usiyafiche kama siri maneno ya unabii yaliyomo katika kitabu hiki,
maana wakati wa kutimizwa kwake umekaribia. 11 Kwa sasa anayetenda
mabaya na aendelee kutenda mabaya, na aliye mchafu aendelee kuwa
mchafu. Mwenye kutenda mema na azidi kutenda mema, na aliye mtakatifu
na azidi kuwa mtakatifu.” 12 “Sikiliza!” Asema Yesu, “Naja upesi, pamoja na
tuzo nitakalompa kila mmoja kufuatana na matendo yake. 13 Mimi ni Alfa na
Omega, Mwanzo na Mwisho, wa kwanza na wa mwisho.” 14 Heri yao wale
wanaoosha mavazi yao, kwani watakuwa na haki ya kula tunda la mti wa
uzima, na haki ya kuingia mjini kwa kupitia milango yake. 15 Lakini mbwa,
wachawi, wazinzi, wauaji, waabudu sanamu na wote wanaopenda kusema
uongo, watakaa nje ya mji. 16 “Mimi, Yesu, nimemtuma malaika wangu
awathibitishieni mambo haya katika makanisa. Mimi ni mzawa wa ukoo
wa Daudi. Mimi ni nyota angavu ya asubuhi!” 17 Roho na Bibiarusi waseme,
“Njoo!” Kila mtu asikiaye hili, na aseme, “Njoo!” Kisha, yeyote aliye na
kiu na aje; anayetaka maji ya uzima na apokee bila malipo yoyote. 18 Mimi

Yohane nawapa onyo wote wanaosikia maneno ya unabii yaliyomo katika
kitabu hiki: mtu yeyote akiongeza chochote katika mambo haya, Mungu
atamwongezea mabaa yaliyoandikwa katika kitabu hiki. 19 Na mtu yeyote
akipunguza chochote katika maneno ya unabii yaliyomo katika kitabu hiki,
Mungu atamnyang'anya sehemu yake katika ule mti wa uzima, na sehemu
yake katika mji mtakatifu, ambavyo vimeelezwa katika kitabu hiki. 20 Naye
anayetoa ushahidi wake juu ya mambo haya asema: “Naam! Naja upesi.”
Amina. Na iwe hivyo! Njoo Bwana Yesu! 21 Nawatakieni nyote neema ya
Bwana Yesu. Amen.